Limburgs Dagblad

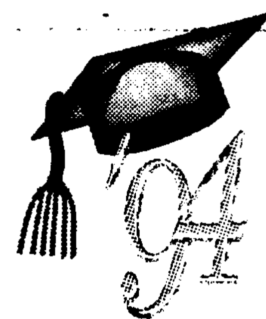
Muurbloempje

Zaterdag 5 februari 1994 — 76e jaargang nr. 30.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,75

● Piet Schrijvers

vwo/wrapage '94

Een kermiskind leert voor mooier spul, de turboleerling is twee keer zo snel, asielzoekers zijn dankbare scholieren, de cursusvreetster kan niet zonder studie en minister Ritzen heeft een vak geleerd.

VANAF PAGINA 27

Alleen nuttige managementfuncties mogen blijven

DSM zet mes in topstructuur

Van onze redactie economie

HEERLEN – DSM gaat de komende drie jaar de topstructuur verder aanpassen. Waar mogelijk wordt het mes gezet in het aantal bestuurslagen. Vooral het divisie-management moet het ontgelden. Het doel is dat de business-units (de bedrijfsonderdelen die de produkten daadwerkelijk maken en verkopen) voortaan zoveel als mogelijk rechtstreeks aan de raad van bestuur rapporteren. Nu zit daar in veel gevallen nog een divisie-laag tussen.

Het is zeer wel mogelijk dat dit opnieuw arbeidsplaatsen gaat kosten. Maar volgens woordvoerder J. Bruning is dat niet het belangrijkste doel. De managers kunnen intern wellicht een andere baan krijgen.

Nuttig

Adviesbureau McKinsey heeft onlangs de al drie jaar lopende reorganisatie Concern 2000 geëvalueerd. Daarbij bleek dat op stafniveau en op ondersteunende afdelingen nog heel wat kan worden bespaard. Functies in het management, de staf en in de ondersteuning mogen alleen blijven als ze aantoonbaar nuttig zijn. Daarnaast blijkt DSM nog een paar complete afdelingen af te kunnen stoten.

Het wordt volgens de woordvoerder dit keer toch een heel andere reorganisatie dan de voorbije jaren, toen het vooral ging om afslankingen, verplaatsingen en uitbestedingen. Ook toen al zou in de management-lagen gesneden worden, maar dat is kennelijk onvoldoende uit de verf gekomen. DSM telt nu zo'n 3.000 werknemers minder dan drie jaar geleden en bespaart daarmee jaarlijks f 200 miljoen op de kosten. Bij de verdere reorganisatie tussen nu en 1997 zou het vooral gaan om veranderingen in 'cultuur, gedrag en systemen'.

Kritiek

Uit een enquête onder tweehonderd DSM-managers bleek onlangs overigens dat er intern nogal wat vragen leven over de strategie van de DSM-top. De raad van bestuur onder leiding van Simon de Bree heeft toegezegd binnenkort meer duidelijkheid te verschaffen.

Zie ook pagina 15

● 400 DSM-ers demonstreren voor betere cao

Nog net op tijd

● Nog net op tijd laat een groepje toeristen zich vereeuwigen pal vóór de Berlijnse Muur. Volgende week wordt dit laatste stukje van de tot voor kort onneembare scheiding tussen het oostelijk en westelijk deel van de Duitse hoofdstad gesloopt. Op deze plek zal een woningbouwcomplex verrijzen. Overigens zijn de laatste resten van de Muur door een particulier opgekocht. De brokstukken zullen in plastic worden gegoten en nog jarenlang aan toeristen worden verkocht.

Foto: REUTER

Ritzen dreigde met aftreden

DOOR BERT HESSELINK

HEERLEN – Minister Ritzen van onderwijs heeft tijdens de discussie over verbetering van de lerarensalarissen in december 1992 in de ministerraad gedreigd op te stappen. Dit zegt de minister in een interview met deze krant.

Volgens de minister had hij zijn collega's duidelijk gemaakt dat hij en zijn staatssecretaris zich 'verbonden hadden aan de verbetering van de lerarensalarissen'. „Wij hebben toen heel erg scherp een lijn getrokken. Tot hier en niet verder. Die verbetering van de salarissen moest er gewoon komen," aldus Ritzen.

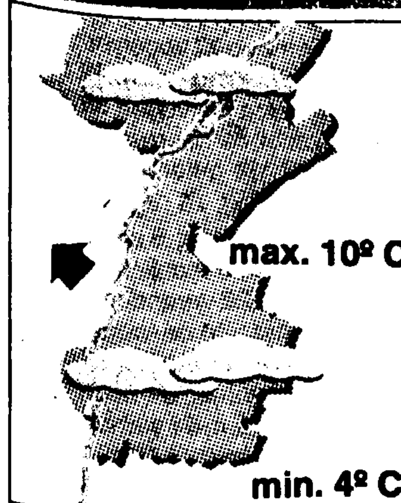
Coalitiepartner CDA dreef het conflict over de verhoging van de lerarensalarissen op de spits. Voor de grootste regeringspartij had de kwaliteit van het onderwijs prioriteit boven de salarissen van de leraren. Minister Ritzen won uiteindelijk het gevecht met de CDA-fractie.

Ritzen kijkt met tevredenheid terug op zijn periode als minister. Hij vindt dat hij er in is geslaagd dingen te verwezenlijken die door velen voor onmogelijk werden gehouden. De reorganisatie van het departement en het op orde brengen van de begroting zijn daar volgens hem goede voorbeelden van. Maar zijn werk op Onderwijs is nog niet af. Om die reden zou hij graag na de Tweede-Kamerverkiezingen terugkeren als minister van Onderwijs.

Zie verder pagina 38

● 'Ik heb een vak geleerd, ik kom wel uit de voeten'

het weer

RUSTIG BEWOLKT WEER

Een wolkenzone die gisteren over onze provincie lag, blijft ook de komende achtenveertig uur bij ons in de omgeving het weer bepalen. Door een groot lagedrukgebied boven West-Europa is er weinig drukverschil en dus ook weinig wind. Vandaag hangt er wel veel bewolking en morgen valt er af en toe wat lichte motregen. Het is wel zacht. Op beide dagen in het weekeinde loopt de temperatuur op tot 8 à 10 graden. 's Nachts wordt het niet kouder dan 4 graden. 's Ochtends kans op mist.

Voor verdere informatie over het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:
zon op: 08.13 onder: 17.30
maan op: 04.07 onder: 12.25

MORGEN:
zon op: 08.11 onder: 17.32
maan op: 05.06 onder: 13.23

Weer winst bij KLM

„Zo, die is vol!"

Raadsman Riem eist direct einde lopende strafzaak

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT/BRUNSSUM – Mr. J. Marchal, raadsman van de van corruptie verdachte burgemeester van Brunssum Henk Riem, wil dat de strafzaak tegen zijn cliënt onmiddellijk wordt stopgezet. De advocaat heeft gisteren schriftelijk de raadkamer van de rechtbank verzocht om of de zaak te beëindigen of een spoedig einde te maken aan het onderzoek, dat nu al maanden voortsleept.

Marchal vindt dat de belangen van Riem steeds opnieuw 'verschrikkelijk onevenredig' worden behandeld door het optreden van de officier van justitie in deze zaak. Die officier van justitie mr. J. van Atteveld heeft volgens de raadsman om onbekende reden recent ook geen afstand genomen van publicaties waarin 'plotseling sprake was van nieuwe strafbare feiten'.

Nadat eerst 21 maanden door de rijksrecherche is gespeurd naar de gang van zaken rond een verdwenen hoop zand van 60.000 kubieke meter en de rol van de oud-deputé daarbij, kwam aldus Marchal plotseling een stapel in beslaggenomen provinciestukken als zeer verdacht op de proppen. Dit zonder dat Riem daarover ooit is ondervraagd. Marchal vindt ook dat het onderzoek al veel te lang heeft geduurd.

Zie verder pagina 15

● Opwinding bij raadsman over lekken bij justitie

Kunstmanifestatie van het lichte genre

'Valises' brengt variété in Stadsgalerij Heerlen

k

DOOR PIETER DEFESCHE

HEERLEN – Nog geen half jaar nadat de Heerlense Stadsgalerij zich beschikbaar had gesteld voor de opslag – achter een roodpluche gordijn – van valiezen, koffers en andere verloren voorwerpen, waarover de Nederlandse Spoorwegen zich een tijdlang hadden ontfermd, is het museum andermaal gevuld met koffers. Het geeft daarmee invulling aan een beleid dat beurtelings gericht is op een thema, een stroming, een grensverleggend onderwerp en op het werk van een internationaal of regionaal kunstenaar.

De presentatie heet niet 'koffers' maar 'valises', niet alleen omdat de collectie uit Luik komt, maar, vreemd genoeg, omdat het Franse woord meer ruimte zou laten voor aankoppeling van het begrip 'reizen'. Verder is de presentatie wezenlijk anders dan de vorige: het gaat hier meer om overdracht van betekenissen – zij kan dus tot de conceptuele kunst gerekend worden – dan om de opsporing van de identiteit van de slordige bezitters van verloren voorwerpen.

Het woord 'kunst' of 'kunstenaar' is dan ook veelvuldig te vinden in een beschrijving van de artefacten door een Luikse kunsthistorica in een heldere informatiekrant, bij de gelegenheid uitgegeven onder redactie van de directrice van de Stadsgalerij en de Luikse tentoonstellingsmaker Lino Polegato. De laatste heeft met Italiaanse bevlogenheid het thema reizen uitgediept – het zelfs in eschatologische beschouwingen betrokken.

Hoewel een koffer iedereen met de ogen dicht wel een paar aangename, opwindende, treurige en zelfs diepzinnige gedachten kan aanreiken, is er onder de opvolgers van Marcel Duchamps, wiens 'Musée portatif' lange tijd uniek gebleven is, een aantal kunstenaars aangetrokken dat aan zulke gedachten iets vernieuwends of grensverleggends kon toevoegen.

Het resultaat is een boeiend geheel – waarbij opnieuw blijkt dat het grensverleggen ook aan het begrip 'kunst' niet is voorbijgegaan. Omdat het woord nog altijd belast is door associaties met schoonheid, en verheffing, is men geneigd hier naar een ander woord te zoeken, maar iets als 'artefact' is weer te ruim en 'rariteit' te onbeleefd. Zo onbeleefd – hoewel oprecht – als de deelnemer Guillaume Bijl ons voorkomt, met zijn opvatting dat de hedendaagse kunstwereld een circus is, willen wij tenslotte niet overkomen. Maar evengoed heeft de manifestatie iets van variété. Zij is verbazend, afwisselend, boeiend, van het lichte genre, als men wil afzien van de verbeelding van het treurige lot van de filosoof Walter Benjamin door [illegible].

Heel serieus is ongetwijfeld ook de opengeslagen koffer van de antropoloog Waldo Bien: gazellehuiden, een olifantstand en een mensenschedel verwijzen naar milieuproblemen en koloniale mistoestanden. Maar men kan ook een speelgoedje uit een koffer halen dat door een batterijtje – het is al leeg – wordt aangedreven: een blikken reiziger, die zich middels een propellertje in de lucht verheft.

En men kan áán tafeltjes passeren waarop zich in schilderskisten keramiekjes bevinden van een koe en een varken en zich verbazen over de voor een tang en een hamer gemaakte uitsparingen, om bij het verder lopen door gegil en geloei te worden gegroet. Guillaume Bijl zelf bouwde een omvangrijke installatie op uit Luikse marionetten, een fraai modelvliegtuig, een robot en een koffer vol clownspakken. Er zijn model-caravannetjes met lampjes [illegible] koffer [illegible] en Leopold [illegible]).

Als dit alles geen kunst is in traditionele zin maar rariteit, dan is de gebeurtenis om die reden eigenlijk niet minder prestigieus: de lust tot het verzamelen van bizarre voorwerpen en artefacten is zo oud als de wereld en zelfs hoogontwikkelde personen als de hertogen van Bourgondië hielden er zich mee bezig in hun lievelingskasteel in Hesdin, Artesië, thans zoals zoveel Bourgondische bouwwerken met de grond gelijk gemaakt.

Nu ligt Hesdin niet in het huidige België, maar de Bourgondische mentaliteit is in ons buurland misschien het sterkst vertegenwoordigd. De Belgen hebben affiniteit met het bizarre, getuige de creativiteit van Magritte, Ensor, Broodthaers en vele anderen. Het bizarre wordt in hun land ook graag verzameld [illegible] met grote ambachtelijke ijver vervaardigd uit zink. Het mag geometrisch abstract heten. Het is in verschillende vormen uit te leggen en samen te voegen op de vloer.

Een grote kaart van een hooggebergte lijkt de meest verbeeldingrijke bijdrage. Zij is van de jonge Patrick Vancaekenberg, die langs de lijnen van skipistes en klimroutes de meest verbazende objecten posteerde in effigie: poppenkasten, een meccanodoos voor het samenstellen van een hersenpan, een vitrinekast met godenbeelden, waaronder Mickey Mouse. De maker staat op de top, gedekt met een reuzenhoed, en daar waar het oog niet meer reikt bij gebrek aan trap of verrekijker, ziet men juist nog een raket de aarde verlaten,

Het befaamde rode koffer van Marcel Duchamps dat bijna honderd echte en gereproduceerde kunstwerken bevat, waaronder een pissoir op speelgoedformaat, heeft, bijgezet in een vitrine, de ereplaats in de benedenzaal. Wat vreemd toch dat het hier niet vol volk loopt – men krijgt er meer waar voor zijn geringe geld dan in een schouwburgvoorstelling onder het nieuwe kunstbeleid.

Er is ook veel moois te zien, waartoe zeker het been mag worden gerekend van het onbekende model dat een van Luik geïmiteerd stempel op haar bovenbeen liet drukken. Waardoor de woorden 'Heerlen Vergeten' van een intieme plaats verzekerd zijn.

● *Heerlen vergeten, creatie van Jacques Charlier, foto van J. Parisi.*

Zuidelijk Toneel speelt O'Neill

EINDHOVEN – Het Zuidelijk Toneel neemt dit seizoen weer twee stukken van de Amerikaanse auteur Eugene O'Neill op het repertoire. Op 18 maart is in Eindhoven de première van Een Druppel Dichtersbloed en op 2 juni gaat in het kader van het Holland Festival Rijkemanshuis in première.

Eerder al speelde Het Zuidelijk Toneel van O'Neill Rouw siert Electra (1989) en Het begeren onder de olmen (1992). De beide stukken die nu op stapel staan maken deel uit van een groots opgezette, maar nooit voltooide cyclus van elf historische drama's. De auteur wilde daarmee een beeld schetsen van anderhalve eeuw Amerikaanse geschiedenis. O'Neill heeft uiteindelijk maar twee stukken gepubliceerd.

In Een Druppel Dichtersbloed verlijkt de auteur hoe een arme Ierse immigrantenfamilie en een rijke Yankee-familie onlosmakelijk met elkaar verbonden raken.

De vertaling in een eigen soort Vlaams is van Walter Van den Broek. De regie is in handen van Ivo van Hove. Het decor en het licht werden ontworpen door Jan Versweyveld, die samen met Tessa Lute ook de kostuums tekende.

Na de première is het stuk in maart nog te zien in Antwerpen, Amsterdam, Breda en Den Bosch. Daarna volgt nog een tournee langs diverse andere Nederlandse en Belgische steden.

exposities

Pastels in Streekmuseum

VALKENBURG – Pastels van Elly Horsten-Klören en Jean Spronck zijn tot en met 13 maart te zien in het Streekmuseum van Valkenburg. Beide kunstenaars volgden hun opleiding aan de Stadsacademie voor Toegepaste Kunsten in Maastricht en zijn lid van de Schildersgroep Maastricht.

De pastels van Elly Horsten (Amstenrade) hebben voor het grootste deel één centraal thema: de symboliek van de vogel. Voor de kunstenares zijn vogels het symbool van het diepste in de mens. De vogels vormen voor haar tevens een schakel tussen de zichtbare realiteit en de alles omvattende ruimte. Soms fungeren zij als boodschapper van de kosmos.

Jean Spronck (Valkenburg) wordt geïnspireerd door meerdere thema's. Zijn werken hebben vaak een decoratief karakter, wat vooral naar voren komt in de serie pastels met kraaien. Daarnaast wordt hij bijzonder geboeid door het landschap, vooral in Frankrijk, waar gehuchten, dorpen en steden liggen te dromen in het zuidelijk zonlicht.

verder...

... heeft morgenmiddag de vernissage plaats van een nieuwe expositie in galerie Van Laethem, Kanaalstraat 9 in Lanaken.

Daar zijn tot 13 maart onder de titel 'bergmeubilair, achteruitkijkspiegels en verrekijkers' schilderijen, tekeningen en objecten te zien van Thomas Bogaert. Open donderdag tot en met zondag van 14 tot 18 uur.

● *Dragers van het Mysterie, pasteltekening van Elly Horsten.*

puzzel

cryptogram

P&P 9001

HORIZONTAAL: 4 Ze vlogen in de kacheltjes (6); 6 Fjordenpaard? (8); 8 Vle(u)gel (5); 9 Toch pakken voor toestemming (8); 10 Tol om van rails te veranderen? (10); 13 Kogel (10); 15 Geen leven in de brouwerij (5); 16 "Geen Simons" zei hij ontevreden (9); 17 Boeiend landschap (9); 21 Stomme koel (4); 22 Tweede noot alweer (2); 23 Organische delfstof (9); 25 De eerste de beste (13); 27 Bezorgingsverhaal (12).

VERTIKAAL: 1 Klokhuis (5); 2 Familie van het katje (10); 3 Die jongen ondervond veel weerstand met z'n rappe antwoorden (5); 5 Het schijnt makkelijker te worden (11); 7 Voorjaarsgids (9); 11 Kreunend beest in de kerk (9); 12 Sloop in de geul (7); 14 Een Spanjaard prijzen schenken (7); 17 Dat insekt is een boekenwurm (7); 18 Bezorger van kippehokken (7); 19 Per raket naar dat eiland (5); 20 Snot-beestje (7); 24 Alleen maar leuk (4); 26 Bloeit op maat (3).

kruiswoordraadsel

P&P E2163

65 37 57 5 67 63 11 64 45 14 62 6 46 36 54

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 zangvogel; 4 vertegenwoordiger; 7 roep; 10 [illegible] plaats; 11 bloem; 12 spinachtige; 14 onnozele; 17 heraldische kleur; 19 grafvaas; 20 afgelegen; 21 familielid; 23 weigering; 24 pers. vnw.; 25 hoofdstuk; 28 Sabena; 29 Europeaan; 31 vlaktemaat; 32 vogelverblijf; 35 aardappeltje; 37 plakken; 40 vogel; 41 ten bedrage van; 42 Fr. lidw.; 43 slot; 44 doopvader; 47 hevige; 49 klein; 50 vogel; 52 plaatsje; 54 noot; 55 ridder; 58 bergplaats; 60 lofdicht; 62 zeepwater; 63 lidw.; 64 bijenprodukt; 65 pont; 67 ontvangen; 69 gefemel; 70 vrijmetselarij; 71 watervogel; 72 toeverlaat; 73 kleurling; 74 orgaan.

VERTIKAAL: 1 gelofte; 2 middag; 3 etenbereider;; 4 slang; 5 water in Utrecht; 6 deelteken; 7 bovendeel; 8 Noorse goden; 9 maalinrichting; 13 loven; 15 in de mond; 16 kers; 18 droogoven; 20 veranderingen; 22 opgeven; 25 duw; 26 gram; 27 sprookjesfig.; 30 oerwoudhoefdier; 33 veeg; 34 grote bijl; 36 pl. op de Veluwe; 38 dunne; 39 groet; 45 loot; 46 vlotte; 47 mislukken; 48 vod; 49 gebruik; 51 noot; 53 idee; 54 pl. in Engeland; 56 toestaan; 57 elk; 59 bloem; 61 verharde huid; 64 woestijnriv.; 66 pard; 68 titel; 69 Am. omroep.

oplossing gisteren

OPLOSSING E 809

HORIZONTAAL: 1 maniak; 6 botter; 11 knars; 13 video; 14 kk; 16 krat; 17 ader; 18 km; 19 alp; 21 daalder; 23 elp; 24 aalt; 26 griet; 27 glee; 28 kaars; 30 ter; 31 kriel; 32 stang; 34 graad; 35 pees; 36 waan; 37 kopra; 40 snaak; 43 temet; 44 som; 46 talen; 48 Iran; 49 stoer; 51 toga; 52 men; 53 maaltijd; 55 met; 56 BL; 57 Lima; 58 Edom; 60 Lu; 61 tonen; 62 regen; 64 ezelin; 65 nestor.

VERTIKAAL: 1 makaak; 2 NK; 3 [illegible] 4 aard; 5 kraag; 6 bidet; 7 Od[illegible] rem; 9 To; 10 rimpel; 12 start[illegible] vader; 15 Klaas; 18 kleed; 20 pl[illegible] lied; 23 Elia; 25 trappen; 27 gra[illegible] 29 snert; 31 krant; 33 Gea; 34 ga[illegible] kerel; 38 Oman; 39 poot; 41 alo[illegible] kegel; 43 timbre; 44 staan; 45 m[illegible] 47 natuur; 49 samen; 50 rijder[illegible] mini; 54 doge; 57 lol; 59 mee; 6[illegible] 63 N.T.

Winwoord: BEVOLKINGSGRO[illegible]

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.
Directie [illegible]
Hoofdkantoor
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen
Telefoons [illegible]
Faxen [illegible]
Banken
ABN-AMRO Heerlen 57 75 36 935
Postbank 10 35 100
[illegible]

de pottenproever

DAT IS 'T !

de rechter

DE CONCLUSIE VAN MIJN PLEIDOOI IS DAT BRANDSTICHTING NIET KAN WORDEN BEWEZEN. MIJN CLIËNT MOET VRIJUIT GAAN.
HEEFT ER IEMAND VUUR ?
VERDACHTE, HET IS VERBODEN TE ROKEN IN DE RECHTSZAAL.
IK ROOK OOK NIET !
AHUM, ALS IK EVEN MAG HERVATTEN, IK ZOU DUS VURIG WILLEN PLEITEN VOOR VRIJSPRAAK VAN PYROMANIE.
JUIST ! VURIG !! HAHAHAHAHA !

recept

Varkenshaasjes in rode wijnsaus

2 varkenshazen, peper en zout, tijm, 1 teentje knoflook, 1 kleine ui, laurierblaadje, 3-3,5 dl rode wijn, 1 eetl. olijfolie, 50-75 gr. magere spekblokjes, boter om te bakken, allesbinder.

Wrijf de varkenshazen in met peper, zout en tijm en leg ze in een schaal. Pel knoflook en uitje. Halveer het knoflookteentje en snijd het uitje in vieren. Schik knoflook, ui en laurier rond het vlees en schenk hierover de rode wijn en olijfolie. Laat de varkenshazen hierin afgedekt minstens enkele uren marineren. Neem voor het bereiden het vlees uit de marinade en dep het droog. Schenk de marinade door een zeef. Verhit een klontje boter in een grote pan en bak hierin de spekblokjes knapperig. Neem ze met een schuimspaan uit de pan, voeg eventueel nog wat extra boter aan de pan te en bak hierin de varkenshazen rondom aan. Schenk de rode wijn in de pan, roer alle aanbaksels los en doe de spekblokjes weer bij het vlees in de pan. Laat de varkenshazen met een deksel schuin op de pan zachtjes gaar stoven. Neem het vlees uit de pan. Laat het even rusten en maak de saus af. Bind de saus op dikte door er wat allesbinder in te strooien of bind de saus met maizena of aardappelmeel dat u eerst met wat water heeft losgeroerd. Snijd het vlees in schuine plakken en geef hierbij de saus.

Gokken op verkiezingsuitslag

DEN HAAG - De opiniepeilers krijgen er in deze verkiezingsperiode een concurrent bij. Volgende week wordt in Amsterdam een markt in politieke aandelen geopend, waaruit de stemverhoudingen in Nederland zijn af te leiden. Het resultaat moet zelfs nauwkeuriger zijn dan de gangbare opiniepeilingen. „Enquetes zijn vrijblijvend, maar voor de mensen die op onze markt meedoen, staat er iets op het spel: hun geld," aldus een medewerker van de Politieke Aandelen Markt 1994.

Het initiatief gaat uit van economen aan de Universiteit van Amsterdam en van het Instituut voor Publiek en Politiek in Leiden. Tweede-Kamervoorzitter Deetman opent dinsdag de markt. De fondsen die op de markt worden verhandeld, stellen politieke partijen voor. De [illegible] waarde van de aandelen wordt bepaald door de verkiezingsuitslag. Haalt een partij twintig procent van de stemmen, dan is een aandeel twintig cent waard. Het systeem gaat uit van de theorie dat de [illegible] op basis van hun kennis van de politiek vanzelf in de [illegible] van de werkelijke [illegible] van de aandelen zoeken. En die komt vervolgens overeen met het actuele politieke klimaat. Voorwaarde is wel dat er 'tenminste 'enkele honderden' meedoen en dat ze een goed politiek en financieel inzicht hebben. Volgens de organisatoren heeft dit spel z'n betrouwbaarheid in de VS bewezen.

Het ANP en NOVA, die geld in het project hebben gestoken, zullen wekelijks berichten over de stand van zaken. Belangstellenden kunnen vanaf dinsdag bellen met 020-5254764. De handel vindt plaats per pc en modem.

Kabinet wil eerst weer met Rotterdam praten

Nog geen beslissing over aanleg vliegveld

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Het kabinet heeft een besluit over de aanleg van een nieuw vliegveld bij Rotterdam uitgesteld. Het kabinet wil eerst met de gemeente en de provincie Zuid-Holland overleggen. Twee mogelijkheden zijn door het kabinet opengelaten: of de luchthaven Zestienhoven blijft zoals die is, of er komt een nieuw vliegveld voor in de plaats. Voor het overleg zijn enkele maanden uitgetrokken.

Premier Lubbers heeft dit gisteren na afloop van het kabinetsberaad bekendgemaakt. Tegen het besluit hebben de ministers Alders (PvdA, VROM) en d'Ancona (PvdA, WVC) formeel bezwaar aangetekend in de ministerraad. Minister Maij (CDA, verkeer) deed dat niet, al wil zij nu reeds een besluit over de bouw van het nieuwe vliegveld.

Volgens Lubbers heeft het kabinet met het gisteren genomen besluit 'het speelveld' beperkt. Er moet hoe dan ook een vliegveld bij Rotterdam zijn, dat kan het bestaande zijn of een nieuw. Het opheffen van Zestienhoven zonder dat daar iets voor in de plaats komt, is niet mogelijk. Daarmee wordt volgens Lubbers zekerheid geboden aan het bedrijfsleven in het Rijnmondgebied en wordt de werkgelegenheid gediend.

De nu genomen beslissing is een bedenksel van Lubbers zelf. Het is een compromis tussen Maij (hoe dan ook een nieuw vliegveld) en Alders (geen vliegveld). Bovendien zijn de standpunten van Rotterdam (voor een nieuw vliegveld) en Zuid-Holland (tegen een nieuwe luchthaven) verenigd. De eerste minister zei het „geen vertoning" te vinden dat er bestuurlijk zoveel verdeeldheid is over het vliegveld bij Rotterdam.

Veiligheidsraad overweegt sancties tegen Kroatië in te stellen

Weer bloedbad in Sarajevo

Van onze redactie buitenland

SARAJEVO - De verheviging van de Servische aanvallen op de Bosnische hoofdstad Sarajevo heeft gisteren negen mensenlevens gekost. Onder hen waren drie kinderen. De slachtoffers stonden in de rij te wachten op voedsel toen drie granaten werden afgevuurd. De twee laatste granaten sloegen in op het moment dat omstanders eerste hulp verleenden aan de gewonden van de eerste granaat. Bij de aanval raakten zeker zeventien mensen zwaar gewond.

De VN-Veiligheidsraad dreigt met het invoeren van sancties tegen Kroatië, tenzij de Kroaten bereid zijn binnen twee weken hun reguliere leger uit de strijd in Bosnië terug te trekken. Het is de vraag of het tot daadwerkelijke sancties zal komen, gezien de herhaalde meningsverschillen tussen de landen van de Europese Unie.

De Veiligheidsraad geeft met het dreigement aan dat het geduld met Zagreb ten einde loopt. De VN gaan er vanuit dat de Kroaten 5.000 man troepen in Bosnië hebben. Volgens de Kroaten is dat aantal veel kleiner. Ze ontkennen ook dat er de laatste tijd extra soldaten naar Bosnië zijn gestuurd. De soldaten die in Bosnië zijn, zijn volgens Zagreb vrijwilligers.

Kroatië heeft inmiddels gezegd meer dan een half miljoen vluchtelingen uit het land te sturen als een handelsembargo wordt ingevoerd. Onder de 530.000 vluchtelingen bevinden zich 150.000 Bosnische moslims.

Bondskanselier Helmut Kohl veroordeelde gisteren de Kroatische interventie in Bosnië-Hercegovina. Volgens Kohl houden de Kroaten zich niet aan de afspraak, dat zij in ruil voor internationale erkenning de buurlanden niet te zullen binnenvallen.

Nieuw overleg

De ministers van Buitenlandse Zaken van de landen van de Europese Unie zullen tijdens een bijeenkomst aanstaande maandag opnieuw over eventuele sancties praten. De gevechten tussen troepen van de Bosnische moslims en Bosnische Kroaten in het midden van het land gaan onverminderd door.

De partijen bereiden zich na een 22 maanden durende burgeroorlog voor op een nieuwe ronde van vredesbesprekingen komende donderdag in Genève.

De Bosnische president Alija Izetbegovic heeft gedreigd weg te blijven van de besprekingen over vrede in Bosnië-Hercegovina omdat hij die als tijdverspilling beschouwt. De delegatie zal nu waarschijnlijk worden geleid door de Bosnische premier Silajdzic. Owen en Stoltenberg zullen, evenals de Kroatische moslims en de Serviërs, opnieuw aandringen op een verdeling van Bosnië, waarbij een derde van het grondgebied aan de moslims zal worden toebedeeld.

De onverzettelijke houding van de moslims tegen deze vredesregeling hebben geleid tot een verharding van de strijd. De Bosnische Serviërs tarten de VN-vredesmacht die de luchthaven Tuzla wil heropenen en blijven de Bosnische hoofdstad Sarajevo bestoken.

● *Een moslim-vrouw bidt in de moskee van Sarena Dzamada in Bosnië. De gerechten in het verscheurde land zijn de laatste tijd feller dan ooit.* Foto EPA

Vragen VVD over 'lozen' van criminelen

AMSTERDAM - Tweede-Kamerlid J.G.C. Wiebenga (VVD) wil opheldering van de ministers Hirsch Ballin (Antilliaanse zaken) en Van Thijn (Binnenlandse Zaken) over de kwestie rond het vermeende 'lozen' van criminelen door de Antilliaanse overheid. Nu een Antilliaanse onderzoekscommissie van dergelijke praktijken niets is gebleken, wil Wiebenga weten op welke basis de Amsterdamse hoofdcommissaris E. Nordholt en de BVD vorig jaar toch tot die bevindingen konden komen. Nordholt wil niet reageren op het onderzoek omdat hij de rapportage nog niet heeft gezien. VVD-Kamerlid Wiebenga meent echter dat Nordholt wel degelijk „de indruk heeft gewekt dat de autoriteiten er aan meewerkten. Ik vond die uitspraken ongelukkig en het verbaast dan me ook niet dat de commissie niets heeft aangetroffen."

Inspecteur AID verwaarloosde zijn schapen

SPRANG-CAPELLE - De Algemene Inspectiedienst (AID) van het ministerie van Landbouw is ernstig in verlegenheid gebracht door het nalatige gedrag van een inspecteur in Sprang-Capelle. Woensdag kreeg de man een proces-verbaal voor het verwaarlozen van zijn veestapel. Een dood schaap in zijn weiland was voor buurtbewoners aanleiding de politie in te schakelen.

Dierenarts J. Coerwinkel wist niet wat hij zag. „Brood- en broodmagere schapen, dood, half dood, voor driekwart dood. Anders kun je het niet omschrijven. Ik zag een lege ruif, een land waar nauwelijks iets te vreten op stond. Ondervoeding en infecties. De dertig schapen waren er heel erg slecht aan toe."

De inspecteur gaf tijdens het politieverhoor toe dat hij wist dat zijn dieren ziek waren, maar hij wees erop dat hij medicijnen had aangeschaft en toegediend. De man heeft een andere dierenarts ingeschakeld voor een tegenonderzoek.

Hoofdinspecteur regio zuid J. Hambeukers stelt dat de AID de zaak hoog opneemt. „Het gaat om onze geloofwaardigheid en ons gezag. Een belangrijke taak van onze dienst is nu eenmaal het welzijn en de gezondheid van dieren en de controle daarop. We kunnen niet hebben dat boeren straks bij een controle zeggen: kijk eerst maar eens naar jezelf."

Franse vissers vinden hulpplan onvoldoende

Veldslag in Rennes om lage visprijzen

Van onze redactie buitenland

PARIJS - De Franse premier Balladur waagde zich gisteren in het hol van de leeuw en hij heeft het geweten ook. Terwijl Balladur in het stadhuis van de Bretonse 'hoofdstad' Rennes met regionale autoriteiten overleg voerde over de problemen van de Atlantische visserij, braken er buiten ernstige ongeregeldheden uit. Daarbij raakten minstens zestig mensen gewond, van wie twee ernstig.

Enkele honderden boze Bretonse vissers raakten rond het middaguur op het plein voor het stadhuis slaags met de massaal aanwezige oproerpolitie. Die werd bekogeld met flessen, straatstenen, stoeptegels en vuurpijlen. Zowel de burgemeester van Rennes als een lid van het parlement werden door woedende vissers met honkbalknuppels bewerkt. Pas aan het eind van de middag keerde de rust terug.

Een politieman raakte ernstig gewond toen een vuurpijl - van een type dat in de scheepvaart wordt gebruikt voor het geven noodsignalen - tegen zijn been ontplofte. Veertien andere leden van de oproerpolitie en acht demonstranten moesten zich in het ziekenhuis laten behandelen aan diverse verwondingen. De politie hield negen betogers aan. De rellen richtten een ravage aan in het centrum van de Bretonse stad.

Terwijl de veldslag buiten nog in volle gang was, maakten premier Balladur en minister Jean Puech van Landbouw en Visserij een nieuw pakket steunmaatregelen voor de in moeilijkheden geraakte Bretonse visserij (door de te lage visprijzen). De Franse regering trekt een bedrag van 50 miljoen frank (ruim 16 miljoen gulden) uit voor het op peil houden van de veilingprijzen.

Eerder deze week trok de regering als een bedrag van 100 miljoen gulden uit ter ondersteuning van de Atlantische visserij. Premier Balladur maakte gisteren tevens bekend dat de Europese Commissie op nadrukkelijk verzoek van Frankrijk opnieuw een stelsel van minimumprijzen gaat invoeren voor een aantal vissoorten.

Hoewel er volgens het 'comité ter redding van de Bretonse visserij' enige vooruitgang is geboekt, wezen andere organisaties het pakket steunmaatregelen van de regering als onvoldoende van de hand.

Koppeling met besteding belastingmeevaller

Lagere ziektekosten voor deel bejaarden

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Bejaarden die alleen aow hebben, gaan met ingang van volgend jaar minder premie voor hun ziektekosten betalen. De premie wordt omlaag gebracht van f 127,50 per maand naar f 115. De financiële last zal gedragen moeten worden door bejaarden die naast hun aow nog een fors inkomen aan pensioen hebben. Zij zullen meer voor hun ziektekosten gaan betalen.

Premier Lubbers heeft dit gisteren na afloop van het kabinetsberaad bekendgemaakt. De bejaarden hebben een zogenoemde standaardpolis, dat is een particuliere verzekering met een extra lage premie. Alle andere particulier verzekerden betalen daarvoor jaarlijks een toeslag van 440 gulden.

Volgens Lubbers kunnen de aow'ers met een fors pensioen meer betalen, omdat zij gaan profiteren van de besteding van de belastingmeevaller over 1993.

Lubbers ontkende dat het kabinet het blijvende deel van de meevaller wil besteden aan het verlagen van de overhevelingstoeslag die werkgevers nu op het brutoloon van werknemers betalen. De lasten voor werkgevers dalen daardoor en dat is goed voor de werkgelegenheid.

Het nadeel voor de werknemers zal worden gecompenseerd door een belastingverlaging. De aow'ers met een fors pensioen profiteren van die verlaging. Daar staat geen nadeel in de koopkracht tegenover, omdat de bejaarden immers geen brutoloon meer hebben dat door beperking van de toeslag daalt.

Lubbers keerde zich namens het kabinet tegen voorstellen aow'ers ook premie voor hun eigen uitkering te laten betalen om zo de aow in de toekomst veilig te stellen. In dat plan ziet het kabinet niets.

De eerste minister sprak berichten tegen als zou het blijvende deel van de belastingmeevaller (totaal 3,8 miljard gulden) maar 1,5 miljard gulden bedragen. „Dat bedrag is te laag. Het is meer," aldus Lubbers die er verder niet op inging.

Twee overvallers bedreigen baby

ENSCHEDE - Een 25-jarige bewoonster van de Hassseveldhoek in Enschede en haar baby van een half jaar zijn door twee mannen in haar woning met een pistool bedreigd. De overvallers wilden goud en geld en namen 7.000 gulden aan gouden sieraden en geld uit de woning weg.

Bij de vrouw werd, naar gisteren is gebleken, woensdagochtend rond zeven uur aangebeld. Twee mannen van ongeveer 25 en 27 jaar stonden voor de deur en stelden zich voor als medewerkers van het energiebedrijf, die de elektrische installatie wilden controleren. In de woonkamer haalde een van de mannen een pistool te voorschijn, waarmee de vrouw werd bedreigd. „Goud en geld," riepen de overvallers.

Op dat moment maakte de baby op de bovenverdieping lawaai, waarop de tweede man het kind naar beneden haalde. De bewapende indringer nam het kind van hem over en richtte zijn vuurwapen ook op de baby. Daarop ging de moeder naar haar slaapkamer om hem de gevraagde gouden sieraden te geven.

'Proefkonijn' getuigt over test met chemisch wapen

DOOR HANS GELEIJNSE

MOSKOU - Het machtige Russische militair-industriële complex is gisteren opnieuw in opspraak geraakt. Nadat twee dissidente chemici eerder onthulden dat Rusland tegen internationale verdragen in nieuwe chemische wapens heeft ontwikkeld en geproduceerd, verklaarde een beroepsofficier vrijdag dat hij in 1982 als proefkonijn was gebruikt bij het testen van chemische wapens.

De beschuldiging van de voormalige militair, de 34-jarige Vladimir Petrjenko, kwam op dezelfde dag dat de chemicus Vil Mirzajanov voor de Moskouse rechter stond om zich te verantwoorden voor het 'onthullen van staatsgeheimen'. Petrjenko zei tijdens een persconferentie over de kwestie Mirzajanov, dat hij in 1982 als Sovjet-officier het bevel kreeg zich te laten testen op weerstand tegen nieuwe chemische wapens.

Petrjenko werkte destijds op een onderzoeks- en testinstituut van het Sovjet-leger in Sjichani, een stadje aan de Wolga. Hij zou zenuwverlammend gas hebben moeten inhaleren. Volgens Petrjenko kwamen er na twee maanden blaren op zijn huid en pigmentvlekken. Petrjenko zei dat hij officieel invalide is verklaard en lijdt aan ongeveer twintig chronische aandoeningen van longen, luchtwegen, ogen en maag.

De chemicus Mirzajanov onthulde al in 1991 in een dagbladinterview dat in Rusland nog aan nieuwe, zogenaamde 'binaire', chemische wapens werd gewerkt. Hij werd vorige week gearresteerd nadat hij had geweigerd voor de rechtbank te verschijnen. Gisteren toonde hij zich evenwel bereid te getuigen. Mirzajanov bestrijdt dat hij staatsgeheimen heeft prijsgegeven, omdat hij nooit chemische formules in de openbaarheid heeft gebracht.

Volgens Tass zou president Jeltsins veiligheidsadviseur Batoerin nu hebben gezegd dat het hele Mirzajanov-proces tegen de nieuwe Russische grondwet indruist. Er is echter nog niets bekend over een eventuele opschorting van de rechtszaak.

Een tweede chemicus, Vladimir Oegljev, had vorige week gedreigd formules voor een nieuw chemisch wapen in de publiciteit te brengen als president Jeltsin niet bereid was met hem over de doorgaande produktie van chemische wapens te praten. Oegljev heeft, na een ontmoeting met Batoerin, zijn voornemen nog niet in praktijk gebracht.

punt uit

● Euthanasie

[illegible]

● Zwartrijders

De NS [illegible]

● Natuurgrond

[illegible]

● Lega Nord

[illegible]

● Autowijzer

De ANWB [illegible]

● Scheepsramp

De Britse [illegible]

● Chantage

Ex-prostituee [illegible] Bergen op Zoom [illegible]

● Ontvoerder

De 24-jarige [illegible]

Onbekend schilderij Jan Steen ontdekt

BAARN – Een onbekend, authentiek schilderij van de schilder Jan Steen is ontdekt in Baarn. Het gaat om een goed bewaard doek uit 1632 of 1652. Het werk is in bezit van een particulier in Baarn, die anoniem wil blijven.

De man had het doek onlangs voor taxatie meegenomen naar Kasteel Groeneveld in Baarn. De waarde van het schilderij bedraagt mogelijk miljoenen guldens. Conservator en Jan Steenkenner W. Kloek van het Rijksmuseum in Amsterdam spreekt van een 'uitzonderlijke' vondst, omdat het 'zelden' voorkomt dat er een onbekende Jan Steen wordt ontdekt.

Het gaat om een doek van 35 bij 45 centimeter, met daarop een afbeelding van een schoolklas.

Afgebeeld zijn een leraar, zittend op een stoel, een groep kinderen met schriften, een open venster met figuren op een weiland en een dorpje met kerktoren. Een taxateur heeft het doek een uur lang op z'n authenticiteit onderzocht. Hij heeft de tijdsdatering kunnen vaststellen onder het licht van een kwartslamp. De signering bleek origineel. Omdat er sprake is van een verfijnde penceelvoering, en uitdrukkingsvolle gezichtjes, is er volgens de specialist geen enkele twijfel mogelijk.

De eigenaar is een winkelier in Baarn. Het gaat om een erfstuk. Het schilderij heeft, in kranten verpakt en zonder lijst, sinds 1914 in een grote, oude ijzeren koektrommel gezeten. De man dacht dat het om een kopie van een oude meester ging.

De laatste keer dat het schilderij aan een muur heeft gehangen, was in het huis van een overgrootvader, die in Antwerpen woonde. Desondanks verkeert het schilderij in uitstekende staat.

Jan Steen behoort tot de grote schilders van de Gouden Eeuw. Van hem zijn meer dan 800 schilderijen bekend. Veel van zijn werken zijn huiselijke taferelen die men wel 'huishouden van Jan Steen' is gaan noemen. Hij heeft een groot aantal stijlen en technieken verwerkt. Bekende doeken van hem zijn: De prediking van Johannes de Doper, Moeder met kind, de Duiventil, Soo de ouden songen, soo pypen de jongen en In Weelde Siet. Veel van zijn schilderijen hangen in het Rijksmuseum in Amsterdam en in het Mauritshuis in Den Haag.

Over het nu ontdekte doek is geen documentatie bekend. Het staat niet geregistreerd bij de kunsthistorische documentatie in Den Haag.

Ambassadeur kan oorlogsslachtoffers geen hoop geven

Betaling ereschulden door Japan vrijwel uitgesloten

DOOR JUDITH STALPERS

TOKIO – Het oorlogsverleden maakt een belangrijk deel uit van de bilaterale verhoudingen tussen Japan en Nederland. De Nederlandse ambassadeur in Tokio, R. van den Berg, ziet het dan ook als zijn taak de Japanse autoriteiten steeds weer uit te leggen dat in Nederland het oorlogsleed nog niet is verwerkt. Meer kan hij niet doen voor de tienduizenden Nederlandse slachtoffers van de Japanse wreedheden in Nederlands-Indië die nu via de rechter proberen een schadevergoeding van de Japanse regering los te krijgen. Acht leden van de Stichting Japanse Ereschulden dienden onlangs een aanklacht in bij het Tokio District Court.

Hij geeft de acht aanklagers weinig kans van slagen. „Volkenrechtelijk is de zaak tussen Japan en Nederland afgehandeld via het vredesverdrag van San Francisco in 1950 en, wat Nederland betreft, het zogenaamde Stikker-Yoshida protocol. Als regering kunnen we geen verdere claims indienen," zegt de ambassadeur. Japan heeft indertijd compensatie betaald. Het geld is door de Nederlandse regering onder de individuen verdeeld. Per persoon kwam dat neer op een bedrag van 264 gulden voor krijgsgevangenen en 415 gulden voor burger-geinterneerden.

„Achteraf gezien is de zaak te snel afgehandeld," vindt Van den Berg, maar benadrukt dat je de beslissingen in het licht van die tijd moet zien. Japan was een arm land, dat totaal in puin lag. Er was geen perspectief dat het ooit een economische grootmacht zou worden. Bovendien bestond vlak na de oorlog de neiging om alles zo snel mogelijk te vergeten en naar de toekomst te kijken. Ook de Nederlandse regering vond dat de dossiers maar snel moesten worden gesloten. „We hebben allemaal, inclusief de oorlogsslachtoffers, de nawerking op termijn onderschat," zegt de Nederlandse ambassadeur. Dat is ook het argument van de Stichting Japanse Ereschulden. Oorlogsslachtoffers worden veelal eerst op latere leeftijd geconfronteerd met de pijn en verwerking van het oorlogsleed. Dat is een medisch feit.

Volgens Van den Berg ligt er ook een praktisch probleem, waardoor de kans op schadevergoeding uiterst klein is. „Als je denkt aan het aantal personen in Azië dat een beroep kan doen op een uitkering van Japan. Dat loopt in de miljoenen. In China, Korea, Indonesië, Taiwan."

Japan heeft impliciet al veel schadevergoeding betaald aan de Aziatische landen, aldus de Nederlandse ambassadeur, in de vorm van ontwikkelingssamenwerking. Japan geeft duizenden studiebeurzen aan Aziatische studenten. De economische groei in de regio was niet mogelijk geweest zonder de enorme investeringen vanuit Tokio. „Natuurlijk heeft Japan daar ook baat bij. Maar naar mijn idee moeten zowel donor als ontvanger profijt hebben van ontwikkelingshulp," zegt van den Berg.

Behalve de Nederlandse oorlogsslachtoffers hebben ook Zuidkoreaanse 'troostmeisjes', gedwongen prostituées, de Japanse regering voor het gerecht gesleept. Net als aan Nederland heeft Japan na de oorlog aan Zuid-Korea forse compensatiegelden betaald. Maar het gaat de Koreaanse vrouwen niet in eerste instantie om het geld. Dat krijgen ze namelijk van hun eigen regering. Om een confrontatie met Japan te voorkomen, heeft de regering aangeboden de gedupeerde vrouwen schadeloos te stellen. De ex-troostmeisjes willen dat Japan zonder omhaal erkent dat het verantwoordelijk is voor de wreedheden van de oorlog. Dat wil ook de Stichting Japanse Ereschulden, behalve dat de dader niet alleen schuld moet erkennen, maar ook moet boeten.

Ondanks kritiek uit de eigen fractie

Bukman denkt er niet aan om op te stappen

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – CDA-minister Bukman (59) van Landbouw ziet geen reden af te treden, ondanks kritiek uit zijn eigen partij. Volgens zijn woordvoerder is aftreden niet aan de orde, al erkent hij dat Bukman weinig vrolijke weken achter de rug heeft. Premier Lubbers meent dat zijn partijgenoot 'zich stevig weert' als bewindsman, maar dat hij in een moeilijke periode voor de landbouw zit.

Lubbers zei gisteren na afloop van het kabinetsberaad dat de CDA-top nog volledig achter Bukman staat, ook al heeft landbouwwoordvoerder Van Noord in een gesprek met het Agrarisch Dagblad laten doorschemeren dat zijn fractie Bukman had laten vallen indien er op korte termijn geen verkiezingen waren geweest.

Ook in de fractie- en partijtop in het CDA zou Bukman geen kandidaat meer zijn voor een nieuwe termijn als bewindsman. Dat wordt officieel ontkend. Bukman is door de partijleden op de elfde plaats gezet, nadat het partijbestuur hem aanvankelijk de zesde plaats gunde op de kandidatenlijst.

Volgens VVD-woordvoerder Blauw dient Bukman zich op zijn positie te beraden nu zijn fractie hem laat 'bungelen'. „Ik zou het als bewindsman binnen een uur na dergelijke berichten wel hebben geweten," aldus Blauw.

De wankele positie van Bukman binnen het CDA bleek nadat de partij hem vijf plaatsen op de kandidatenlijst liet zakken. Dat gebeurde nadat hij in opspraak kwam door het vriendenbriefje over de gasprijs aan partijgenoot Andriessen (Economische Zaken).

Spoedbestelling

● *In Hanoi is daags na het opheffen van het VS-handelsembargo tegen Viëtnam de eerste lading Coca Cola al binnengekomen.* Foto: EPA

Viëtnamezen lurken aan blikjes Cola

HO CHI MINHSTAD – Amper een paar uur na het opheffen van het Amerikaanse handelsembargo tegen Vietnam zweefde boven Ho Chi Minhstad een luchtballon van Pepsi Cola. In de straten van de stad, het vroegere Saigon, verdrongen enkele tientallen voorbijgangers zich gisterochtend vroeg bij de plek waar blikjes van de Amerikaanse frisdrankfabrikant werden uitgedeeld.

De strategie van PepsiCo is karakteristiek voor het beleid van een hele reeks Amerikaanse bedrijven die staan te trappelen om op de Viëtnamese markt met zijn 70 miljoen consumenten zo snel mogelijk een graantje mee te pikken. Coca Cola liet vanuit het hoofdkantoor in Atlanta gisteren weten eveneens spoedig in het Aziatische land zijn produkten aan de man te gaan brengen. De eerste ladingen blikjes zijn al aangekomen.

Ook liftenfabrikant Otis (onderdeel van United Technologies) is binnenkort present. En American Express en de Viëtcombank zetten nog geen halve dag nadat de Amerikaanse president Clinton de opheffing van het embargo had aangekondigd, hun handtekeningen onder een overeenkomst, waardoor consumenten hun betalingen in Viëtnam ook met een creditcard kunnen verrichten.

Waarnemers zien dan ook de mogelijkheden voor Amerikaanse ondernemers als één van de redenen voor het opheffen van het embargo. De economie van Viëtnam zal volgens de regering van het land de komende periode ongeveer acht procent per jaar groeien.

Twee jaar geleden besloot Washington daarom al tot een versoepeling van het embargo. Amerikaanse bedrijven kregen hierdoor de mogelijkheid een kantoor in Viëtnam te openen. Daarvan hebben meer dan dertig bedrijven gebruik gemaakt, waaronder de elektronicabedrijven IBM, Digital en Motorola, sigarettenfabrikant Philip Morris en het elektroconcern General Electric.

Eén van de grootste sectoren waarin gezien de snelle groei in Viëtnam de komende jaren veel kan worden verwacht, is de infrastructuur. De verbetering van wegen, havens, telecommunicatie-verbindingen en bruggen heeft in Hanoi hoge prioriteit, aldus een regeringsfunctionaris.

Brigade-generaal nieuwe chef-staf VN in Bosni

Ad van Baal geliefd bij 'vriend en vijand'

Van onze redactie binnenland

HAVELTE – „Van Baal is een wielrenner die slechte dagen weet te camoufleren. Een topper dus." Zo typeert kolonel A. de Jong z'n collega brigade-generaal Ad van Baal, die op 1 maart in functie treedt als chef-staf van het Bosnië-Hercegovina Commando in Kiseljak, een plaats onder Sarajevo. Van Baal wordt daar de rechterhand van de Britse commandant van de VN-troepenmacht, sir Michael Rose.

Kolonel De Jong, die gisteren het commando van de 43ste gemechaniseerde brigade in de Johannes Postkazerne in Havelte van Van Baal overnam, heeft veel vertrouwen in het duo-Rose/Van Baal. Sir Michael heeft oorlogservaring opgedaan in de Falklandoorlog en staat bekend als een 'bikkelharde militair, die niet met zich laat spotten', terwijl aan Van Baal vooral diplomatieke en managementvaardigheden worden toegeschreven.

● *Chef-staf Ad van Baal*

Zijn grootste kracht zou zijn dat hij z'n ondergeschikten zo weet te activeren, dat het produkt beter wordt. „Hij is inspirerend, intelligent en vriendelijk. Ik denk dat men geen betere keus had kunnen maken," aldus dienstplichtig vaandrig R. Verwer, die als voorlichter veel met hem te maken heeft gehad.

De 47-jarige Van Baal vertrekt dit weekeinde naar Bosnië om zich ter plaatse van de situatie op de hoogte te stellen.

Bij de crisisstaf van Defensie in Den Haag is men zeer tevreden over het feit dat het VN-hoofdkwartie New York aan Nederland heeft vraagd een chef-staf te leveren. gens luitenant-kolonel F. Bouwdijk Bastiaanse, tweede bij de crisisstaf, krijgt Defensie een veel directere lijn naar het co mando van de VN-troepen in B nië.

Van Bouwdijk Bastiaanse: „Tot toe moesten we vaak via New Y vernemen over belangrijke bes ten die het commando had ge men. Nu krijgen we een directe We zullen veel beter inzicht krij in de ideeën die daar leven. geeft de nodige rust bij de versc lende Nederlandse eenheden die Bosnië actief zullen zijn."

Het verzoek aan Nederland om vervanger te leveren voor de Fra generaal Jean Cot is voor begrippen opmerkelijk snel stand gekomen. Meerdere land hadden zich aangemeld een op ger te leveren, maar het VN-hoo kwartier had slechts enkele da nodig ons land aan te wijzen. onderstreept volgens de crisiss dat Nederland intussen een bela rijke positie inneemt binnen Bosnische VN-operatie. Nederla bezet binnenkort twee genera posten in de VN-organisatie in voormalige Joegoslavië. Nu al w den de militaire waarnemers gel door generaal Bastiaans.

Prins Bernhard (81) één van de oudste Nederlandse piloten

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – De 81-jarige prins Bernhard is één van de oudste piloten in Nederland. Het is zeer ongebruikelijk dat piloten op zo'n hoge leeftijd nog vliegen, maar het mag wel. Ze moeten zich regelmatig medisch laten keuren en jaarlijks voldoende vlieguren maken. Bernhard voldoet aan deze eisen.

Prins Bernhard bestuurde gisteren zeer waarschijnlijk zelf het regeringsvliegtuig PBX dat in Irian Jaya kort na het opstijgen pech kreeg en in allerijl moest terugkeren, want „als hij de kans krijgt om te vliegen, neemt hij die," aldus een woordvoerder van de Rijksvoorlichtingsdienst. De prins heeft tijdens zijn trip van de afgelopen week al eerder achter de stuurknuppel gezeten. De prins, die het A-brevet bezit, vliegt op de Fokker F-28 altijd onder toezicht van een instructeurvlieger. Deze blijft verantwoordelijk voor de veiligheid van het toestel.

Het regeringsvliegtuig moest tien minuten na de start terug naar de luchthaven van Timika in het voormalige Nieuw-Guinea omdat er een lichte storing was ontstaan. De voorgenomen trip was rond 500 kilometer lang en ging over onherbergzaam terrein. Vooral daarom koos men voor terugkeer. Bij een korter traject had men de tocht vermoedelijk gewoon voortgezet, aldus een deskundige.

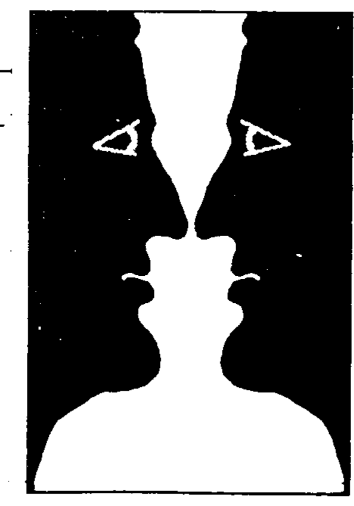
De Fokker F-28 wordt bestuurd door een eerste en tweede piloot. Degene die achter het stuur zit, is de eerste piloot, maar omdat d prins niet in dienst is van een luch vaartmaatschappij, geldt deze ran voor hem officieel niet. Als er tec nische problemen ontstaan, ove legt de eerste piloot met 'de tweed over wat ze moeten doen.

Bernhard wordt in de luchtvaartw reld beschouwd als een zeer ervare vliegenier. Al tijdens de Twee Wereldoorlog bestuurde hij jach vliegtuigen van het type Spitfir De prins heeft vliegbrevetten vo de Fokker F-27 en F-28 en hij ka diverse militaire vliegtuigen best ren.

Prins Bernhard ondergaat net a iedere andere piloot van boven d veertig elk jaar een strenge med sche keuring. Is de piloot jong dan veertig, dan gebeurt dit een per twee jaar. Bij de keuring wor gekeken naar ondermeer ogen, ore en de algemene lichamelijke g steldheid. Dat gebeurt bij het Nati naal Lucht- en Ruimtevaartgenee kundig Centrum in Soesterberg. I juli 1993 had prins Bernhard g keurd moeten worden, maar omd hij toen ziek was is het onderzoe twee maanden uitgesteld. In sep tember werd hij alsnog goedge keurd.

Dat er gisteren technische proble men waren met het regeringsvlieg tuig, is niet verwonderlijk. De PBX heeft wel vaker technische manke menten gehad. Nog vorig jaar toe prins Willem-Alexander het vlieg tuig naar de Nederlandse Antille vloog, moest een tussenlandin worden gemaakt omdat het toest niet in orde was.

Planbureau wordt bloedraad van het verkiezingsprogram

DOOR RIK IN 'T HOUT

DEN HAAG - Het CDA haalde gisteren alle kranten met de drastische bijstelling van zijn verkiezingsprogramma. Tijdens een geheime vergadering in Lunteren had de partijtop besloten de bezuinigingsdoelstelling bijna te verdubbelen. Nu willen de christen-democraten in de periode 1994-1998 voor maar liefst zeventien miljard gulden snijden in de overheidsuitgaven.

Daarmee kwam het CDA langs de VVD, die overigens inmiddels tegelijkertijd haar doelstelling had verhoogd van zeventien naar twintig miljard gulden. „Op dit punt wordt het nog knap gezellig," constateerde VVD-leider Frits Bolkestein in de rede waarmee hij zaterdag het verkiezingscongres van zijn partij in Arnhem afsloot. Hij oogstte veel applaus en gelach bij zijn achterban. En terecht. Het is opvallend hoezeer het CDA naar de VVD toekruipt nu de verkiezingsdatum van 3 mei dichterbij komt. Met als gevolg dat het eens zo 'harde en rechtse' programma van de VVD ineens te boek komt te staan als alleen maar realistisch.

Die indruk wordt nog versterkt doordat ook de andere grote partijen, PvdA en D66, die nu nog op acht respectievelijk tien miljard bezuinigen staan, koortsachtig aan het berekenen zijn met hoeveel gulden zij hun bezuinigingsdoelstelling moeten ophogen. Volgens ingewijden zal het gaan om drie à vijf miljard, wat voor zowel sociaal-democraten als democraten een helse toer is.

achtergrond

Want na drie kabinetten-Lubbers vertoont de rijksbegroting volgens schatkistbeheerder Wim Kok veel gelijkenis met een uitgeknepen citroen. Extra ingrepen zijn alleen [illegible] mogelijk door maatregelen waar ook de modale en minimale inkomens de dupe van zijn. En ondanks alle verharding van de samenleving is dat voor PvdA en D66 toch nog aanzienlijk moeilijker dan voor CDA en VVD. Zeker op een tijdstip dat de verkiezingen naderen.

Waarom?

Waarom maken al die politici het zich zo moeilijk? Omdat zij de

● *Gerrit Zalm*

● *Flip de Kam*

hete adem van het Centraal Planbureau in hun nek voelen. CPB-directeur Gerrit Zalm weigert zijn handtekening te zetten, zo liet hij enige tijd geleden weten, onder inconsequente (lees: leugenachtige) verkiezingsprogramma's. Sinds het mode is geworden om politieke plannen voor de nieuwe kabinetsperiode door experts op hun effecten te laten doorrekenen, kan geen enkele partij het zich meer permitteren een dergelijk verwijt naast zich neerleggen. In de wandelgangen vergelijken de programmaschrijvers het Planbureau zelfs wel met de Bloedraad van Alva. Ook die kende immers nooit genade.

Het CPB heeft daarmee de status van accountant voor de politieke partijen verworven. Dat is zo uniek in de parlementaire geschiedenis van ons land dat er een standbeeld voor Gerrit Zalm [illegible]. Want daarmee heeft hij eigenhandig een einde gemaakt aan een vorm van kiezersbedrog die om de vier jaar zorgde voor veel teleurstelling en tranen. We doelen op de gewoonte van elk kabinet om een aantal financiële problemen stilzwijgend door te schuiven naar het volgende kabinet, om zodoende een betere indruk te maken op het kiezersvolk.

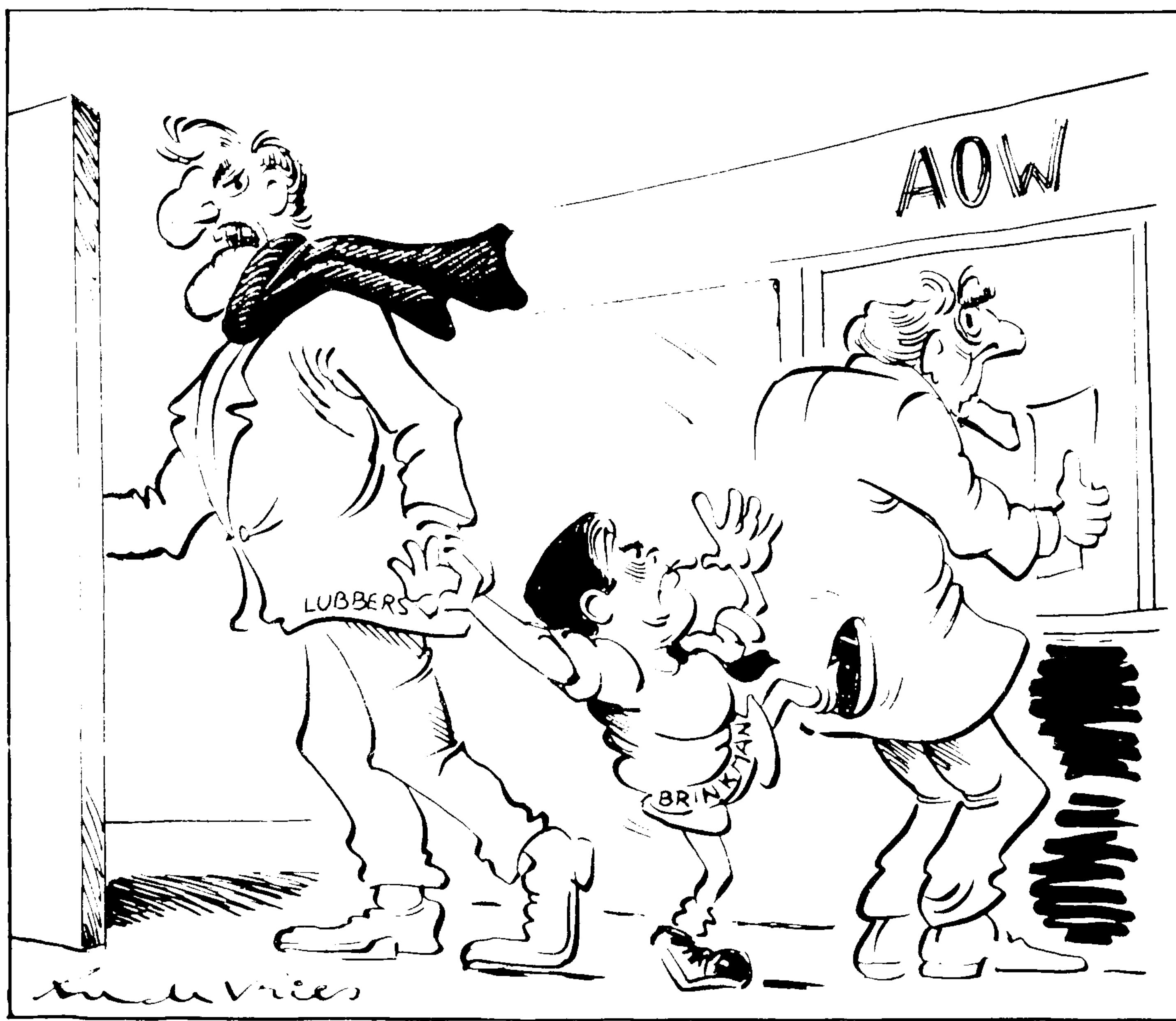
Men herinnert zich wellicht nog hoe boos Wim Kok zich eind 1989 maakte over wat hij noemde de 'lijken in de kast' van zijn voorganger Onno Ruding. Daardoor moest het mooie, nieuwe beleid van het net aangetreden CDA-PvdA-kabinet onmiddellijk voor de helft de nek omgedraaid worden. Vier jaar later blijkt Kok precies hetzelfde gedaan te hebben wat hij Ruding toen zo kwalijk nam.

Manco

Hoewel het CPB de omvang van de 'lijken' van Kok berekend heeft, wilde het bureau niet bekend maken. Maar prof. Flip de Kam, hoogleraar overheidsfinanciën te Groningen, was zo vriendelijk dezelfde berekening te maken, in zijn column in NRC Handelsblad. Hij kwam tot de conclusie dat de meerjarencijfers van de huidige minister van Financiën een 'manco' vertonen van zo'n negen miljard gulden.

Allereerst moet 2,6 miljard aan afgesproken ombuigingen op de rijksbegroting nog worden geconcretiseerd. Verder worden de uitgaven voor asielbeleid en vreemdelingenzaken met een half miljard onderschat, doordat na 1994 ineens wordt uitgegaan van een plots dalende instroom.

Daarnaast moet rekening worden gehouden met veel grotere uitgaven voor sociale zekerheid en zorg. „Het volgende kabinet, van welke politieke samenstelling dan ook, moet voor negen miljard aan extra bezuinigingen concretiseren om zich aftekenende gaten te dichten," aldus de hoogleraar. Aangezien De Kam partijgenoot is van Kok, mag men ervan uitgaan dat hij er niet op uit was de minister van Financiën te lichten. Als er dus inderdaad een standbeeld voor Zalm komt, verdient De Kam tenminste een plaquette.

Kom Elco, denk aan de verkiezingen!

Janmaat moeten we koesteren

DOOR PAUL KOOPMAN

DEN HAAG -- Tenminste één politicus heeft de laatste tijd over aandacht niet te klagen: CD-lijstaanvoerder Hans Janmaat. Cameraploegen van NOS, Nova en RTL lopen de deur bij hem plat, steeds meer week- en dagbladjournalisten noteren driftig zijn opvattingen. Hij smaakt bovendien het unieke genoegen de verkiezingsposters van een concurrerende partij te sieren. „Stem tegen, stem SP," meldt de Socialistische Partij onder een foto van de CD'er. Een overrijpe tomaat druipt van het portret, in rouwrand, met een zwarte balk over het brilletje. Blijkbaar is Janmaat een goede reden om niet extreem-rechts, maar juist onversneden links te stemmen.

De SP lijkt gelijk te krijgen. Janmaats publiciteitsoffensief heeft zijn politieke beweging de laatste paar weken weinig goed gedaan. Geschokt over onbehouwen uitspraken van Janmaat als 'ik laat geen traan om de dood van Dales, ik mag hopen dat de

politiek vizier

rest van de PvdA snel volgt', trekken plaatselijke CD-politici zich terug van de lijst. In de opiniepeilingen daalt de CD, nog goed voor tien Kamerzetels op 15 november vorig jaar, naar zes zetels volgens de jongste gegevens. Uit onderzoek blijkt dat kiezers die met de CD sympathiseren in de persoon van Janmaat een belangrijke reden zien om het vakje van de Centrumdemocraten juist niet rood te kleuren.

● *Hans Janmaat*

Het is geen nieuwe observatie, maar als gevolg van de ontzuiling en daarmee samenhangende verdroging en vervlakking van het politieke landschap, zijn de smoelen bij het succes en falen van partijen steeds belangrijker geworden. De aanwijzingen liggen de laatste tijd voor het oprapen. Sinds het CDA van leider wisselde en de pulppers als belangrijkste communicatiemiddel is gaan gebruiken, zit de partij electoraal op de zeephelling. Met Brinkman aan het roer scoort het CDA in de peilingen nu 17 zetels minder dan onder de leiding van Lubbers. Het omgekeerde doet zich voor bij de VVD, met hetzelfde beleid maar met Wiegel aan de leiding zouden de liberalen, voorspelde het Nipo, met glans de tweede partij van Nederland worden. Het eclatante succes van D66 kan niet alleen verklaard worden uit 'vluchtgedrag' van progressieve kiezers die het met het kabinetsbeleid oneens zijn. Het dandy charisma van Van Mierlo helpt ook een stevig handje. Tenslotte, als het Nipo zijn werk goed doet, heeft de PvdA met Kok („saai maar gewoon betrouwbaar") nog een troefkaart in handen.

Hoofddoekjes

Terug naar de Centrumdemocraten. Waarom blijft deze partij een relatief marginaal verschijnsel, terwijl bijvoorbeeld Filip de Winter met zijn Vlaams Blok wel fors profiteert van de groeiende sociale, economische en raciale spanningen in eigen land? Het zou al te pretentieus zijn deze verschillen toe te schrijven aan het in de wereld unieke tolerante karakter van de Nederlandse bevolking.

Stellen dat in Nederland geen voedingsbodem bestaat voor extreem-rechts is te gemakkelijk en een ontkenning van de onvrede en frustratie in de oude wijken, en de angst en ongerustheid voor het verlies van verworvenheden bij burgers die het beter getroffen hebben. „Mijn grootste angst is dat over twintig jaar alle vrouwen in Nederland met hoofddoekjes lopen." Aan het woord is niet een bewoner van de Haagse Schilderswijk, maar een liberaal uit het Gooi, in een radio-interview na afloop van het jongste VVD-congres.

Er is wel een aanzienlijk verschil in beeldvorming tussen het Vlaams Blok en de club van Janmaat. De CD slaagt er maar niet in respectabele burgers op zijn kieslijsten te krijgen. De lijst kandidaten met een crimineel verleden is indrukwekkend, de raadsleden die momenteel de CD in gemeenten vertegenwoordigen vallen vooral op door hun afwezigheid bij raadsvergaderingen, openbare dronkenschap of onderlinge vetes. Het recente interview van Elsevier met Janmaat en de bevindingen van een Nieuwe Revu-journalist die een tijdlang 'undercover' op het partijbureau in Amsterdam verbleef, bewijzen dat de partij racistische en discriminerende opvattingen maar met moeite achter de kiezen weet te houden.

Janmaat in Elsevier: „Met antisemitisme trek je in Nederland geen stemmen." Dat is blijkbaar de voornaamste reden waarom hij zich in het openbaar liefst niet antisemitisch uitlaat.

Het zichtbaar ingehouden extremisme van Janmaat, gevoegd bij de publieke afkeuring van het CD-lidmaatschap door de vakbeweging en kerken, hebben er voor gezorgd dat de CD nog lang niet salonfähig is. Een breed electoraat kan de CD pas verwerven zodra de modale burger het steunen van deze partij niet meer verwerpelijk vindt. En met Janmaat als lijsttrekker is het nog niet zo ver. Maar dat betekent tegelijkertijd dat de kaarten anders kunnen komen te liggen als een charismatischer en politiek begaafder persoon het roer overneemt. Wie de Centrumdemocraten ver van de macht wil houden, mag bidden dat Janmaat nog lang op zijn post blijft.

lezers schrijven

● Wsw

Bestuurders die denken [illegible] goed bezig zijn met [illegible] van de Wet wsw [illegible] niet, hier heeft de volksvertegenwoordiging in Den Haag [illegible] gezorgd.
Mij verbaasd het [illegible] den durend gehamer wat [illegible] zaak die al vast ligt in de wet wsw. Nu ineens spelen [illegible] bestuurders [illegible] mee, terwijl de mensen [illegible] wsw leiding [illegible] hun werk doen [illegible] meer in staat zouden zijn [illegible] men hun problemen [illegible] zoals elk bedrijf dat [illegible] de spelregels van [illegible] kosten - resultaat.
Die mensen doen daar [illegible] best om, zelfs via [illegible] meerjarenplannen [illegible] overleven. En [illegible] natuurlijk [illegible] samenwerking [illegible] men tot stand te [illegible] op een natuurlijke [illegible] kunnen overleven. Laat [illegible] dan ook zelf doen.
Bestuurders hebben [illegible] Wet wsw een [illegible]. Die moeten [illegible] voeren en ze moeten [illegible] stoel gaan zitten [illegible] kunnen of die [illegible]. Ik ben tot de [illegible] men dat veel [illegible] werken bij bedrijven [illegible] gen e.d. die wel wsw [illegible] kers in dienst [illegible] de verantwoordelijkheid [illegible] nemen om deze [illegible] ook een arbeidscontract [illegible] de wet staat aan te [illegible] de andere collega's [illegible] samenwerken. Daarmee [illegible] weer een wsw probleem [illegible] lost. Collega's [illegible] niet meer passief [illegible] eens hun stem laten [illegible].

VAALS **Jos Loock**
(Door de redactie [illegible])

● CD

Een reactie op een [illegible] minderheid, de CD. Er [illegible] best wel Nederlanders [illegible] sympathie voor deze partij [illegible] ben. Maar ik hoop dat [illegible] reacties van en over de [illegible] maat hun mening zullen [illegible].
Natuurlijk is het niet [illegible] Nederland zoveel mensen moest opnemen die hun eigen land moesten ontvluchten [illegible] in levensgevaar verkeerden. Maar als deze mensen [illegible] eindelijk in Nederland [illegible] geweldig aangepast [illegible] een nieuwe [illegible] bouwd kan worden, is het [illegible] niet meer dan natuurlijk dat deze mensen in Nederland ook de kans krijgen hun mogelijkheden en talenten te ontwikkelen [illegible] in hogere functies".
Misschien zijn minister [illegible] Ballin, het Kamerlid [illegible] en staatssecretaris [illegible] veel geschikter voor [illegible] dan Janmaat. Want naar [illegible] idee proberen deze mensen [illegible] goed mogelijk te functioneren. Geweldig toch, dat [illegible] is in Nederland, het land van de multi-raciale samenleving!
Janmaats partij is een dictatuur. Een dictatuur heeft, waar ook ter wereld, nog nooit iets goeds gebracht. Iedereen moet zich [illegible] richten naar een persoon. Nederlanders hebben echter een enorm eigenwaardegevoel en dat is niet best voor een [illegible]. Wij willen zelf kiezen en beslissen. Dat kan schijnbaar [illegible] niet bij de partij van Janmaat.
Ik denk dat Nederlanders het vertikken om 'Heil Janmaat' te roepen. De ellende hebben we van '40-'45, dat willen we [illegible] niet! Jammer genoeg moest hij ook nog ons in zijn eentje een zetel in de wet te kunnen [illegible] schrijven. Maar gelukkig voor Nederland schiet de persoon Janmaat bij veel normaal denkende mensen in het verkeerde keelgat!

HOENSBROEK
mevr. M.M. Halmans-Nellestein
(Door de redactie [illegible])

● Arbeidsmarkt

Indien de arbeidsmarkt als een vrije markt werkt, met [illegible] prestatie, de juiste man op de juiste plaats, zonder [illegible] voor de ambtenaren, dat kan tot praktisch volledige werkgelegenheid leiden. Dit leidt ook tot arbeidsmobiliteit [illegible] ambtenaren.
Het ambtenarenkorps kan [illegible] wenst slinken, hetgeen [illegible] sparing in de overheid [illegible] oplevert. Tevens zal de werkloosheid met 500.000 personen slinken, waardoor de werknemerspremies omlaag kunnen.
In totaal zullen er [illegible] 800.000 meer inkomen [illegible] gen in de collectieve [illegible] opbrengst 11,5 miljard [illegible] 800.000 personen [illegible] gen uit de collectieve [illegible] opbrengst 22,5 miljard.
Indien de overheid [illegible] jard extra ontvangsten [illegible] om met 17 miljard [illegible] staatsschuld af te lossen, behaalt zij 1,2 miljard [illegible] kan met 18,2 miljard [illegible] tingdruk omlaag. De [illegible] keringen behoeven dan [illegible] gekort te worden.
Particulieren en bedrijven [illegible] nen dan 18,2 miljard meer uitgeven, waarvan via btw [illegible] en loonbelasting weer zes miljard in de schatkist terugvloeit. Het tweede jaar is het [illegible]

Limburgs Dagblad

piccolo's

Voor meer resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,40.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,90.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,90.
Afwijkende tarieven Kontakten/Klubs en 06-lijnen: ƒ 2,35.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven

045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner) 0930

Mededelingen

Hoge BELONING voor aanwijzingen die leiden tot de oplossing van een autodiefstal, gepleegd op zondagmorgen 19 juli '92 omstreeks 1.00 uur v.a. parkeerplaats Bar Dancing La Dilligence te Heerlen, merk VW Kever, type 1302, kleur texasgeel, blauwe nummerborden, kenteken 39-51-UR, chassisnr 1122815491, motornr. 3610827, bijzonderh.: 15" (diep model) Wolfrace-velgen, ruiten gegraveerd met kent., geh. orig. Inl. 04454-6531 of 04457-2505.

Personeel aanbod

KLUSSENBEDRIJF kan nog werk aannemen. Bel voor vrijblijvende offerte. Telefoon 045-726372.

Dakdekkersbedrijf kan nog DAKWERK aannemen. Bel voor vrijblijvende offerte. Tel. 045-226377, na 17.00 uur.

AGENTUUR biedt aan voor promotiewerkzaamheden. Telef. 045-214600.

Zelfstandig werkend KOK met internationale ervaring zoekt positie als chef-kok, sous-chef of als zelfst. werkend kok. Br.o.nr. B-05140, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Jongedame 23 jaar zoekt HUISHOUDELIJK werk in de middaguren, omgeving Hoensbroek. Telef. na 12.00 uur 045-232421.

MANNEQUIN zoekt werk in modezaak. Bellen na 14.00 uur tel. 045-428961.

METSELPLOEG biedt zich aan. Br.o.nr. B-05122, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Wie helpt mij aan een baan? HLO'er organische chemie zoekt laboratoriumwerk. BELONING: ƒ 1.000,- voor vast werk, ƒ 500,- voor tijdelijk werk. Voor tips bel: 043-642125!

Ex-beroeps marinier zoekt JOB, uitz. geen bezw. Br.o.nr. B-05124, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Wie o wie helpt mij aan een leuke BAAN? Charmante j. vrouw i.b.v. horecapap. zkt. een job in een leuk café of bar. Br.o.nr. B-05141, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Personeel vraag

STUDENTEN gezocht voor buitendienst-werkzaamheden. Min. verdiensten ƒ 100,- per dag. Tel. 04405-1824 na 19.00 uur.

Diversen personeel

American Legends B.V.

Wij zoeken oproepkrachten INPAKKERS m/v voor kinderkleding, vooral avondwerk. Aanmelden bij Dhr. Douma, zaterdag 5 febr. 14.00 uur. Tunnelweg 112, Kerkrade.

Gevraagd: gemotiveerde

schoonmaker / ramenwasser

leeftijd plm. 20 jaar.
Tel. reacties: Schoonmaakbedrijf De Wisser, ☎ 045-724554.

Als u tussen 18 en 45 jaar oud bent en in bezit van auto en telefoon, kunt u in aanmerking komen voor onze gratis opleiding tot

vertegenwoordiger / ster

waarbij u tijdens de opleiding reeds een inkomen ontvangt en, na voltooide studie, desgewenst in vaste dienst kunt komen. Ervaring is niet vereist.
Uw brief, met genoten opleiding etc., wordt door ons vertrouwelijk behandeld.
Avesta Nederland BV, Postbus 107, 6000 AC Weert.

Nieuw in Nederland

Sterk groeiende organisatie zkt. demonstrateurs/trices part./full-time, free-lance. Perfect produkt, geen conc. Investering demoset ƒ 1.200,-. Verdien ƒ 3.000,- ƒ 10.000,- p.m. 25-55 jaar, i.b.v. auto en telef. Gratis training en begeleiding. Bel voor afspraak in uw regio: 046-745034.

Uitgeverij MPA zoekt
voor diverse periodieken en eenmalige uitgaven

advertentieverkopers

met ervaring en een grote mate van zelfstandigheid.
Telefonische informatie over deze functie kan verkregen worden bij Mw. R. Wilbert (tel. 04492-5300).
Schriftelijke sollicitaties te richten aan:
Uitgeverij M.P.A. Postbus 1010, 6436 ZG AMSTENRADE.
T.a.v. Mw. R. Wilbert.

Claire Rassalle Fashion

zoekt per direkt een ervaren

vertegenwoordiger (m/v)

Salariëring op provisiebasis. Telefonische sollicitaties naar telefoon: 04160 - 52244, vragen naar Jac. Burgel.

Zelfstandige AGENTEN gezocht voor T'shirts WK-USA '94 (licentieprints) voor tankstations en sportshops. Hoge verdiensten. Tel./fax: ☎ 04499-2509.

Wir sind eine moderne SPINNEREI mit Sitz in Gangelt. Für unsere Produktionsanlagen suchen wir noch weitere männliche Mitarbeiter im Schichtbetrieb. Interessenten melden sich bitte unter tel. 00-49.24545890. M. May & Cie, GmbH & Co KG. Duitsland.

Gediplomeerde TRAINERS m/v voor gym.ver. in Regio Oost, Zuid Limb. t.b.v. turnen en alle vormen van bewegen op muziek. Br.o.nr. B-05144, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Landelijk ochtendblad vraagt BEZORGER/STER voor Heerlen/Heerlerheide. Info 045-225642 tijdens kantooruren 040-121775.

Welke vrouw met enige vakkennis heeft interesse in opzetten van BOETIEK te Roermond, bv. exclusieve kleding, atelier etc. Br.o.nr. B-05135, Limburgs Dagblad, Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

MONTEUR gevraagd voor onze snel-groeiende gezonde Electrowinkel in TV, radio en wasautomaten met goede toekomstmogelijkheden. Br.o.nr. B-05095, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

THUISWERKERS gezocht voor administratieve werkzaamheden. Reacties met een aan uzelf gefrankeerde envelop sturen naar C. van Necklaan 152, 2281 BP Rijswijk. Geen eigen investering, altijd antwoord.

Gevraagd part-time MEDEWERKSTER ca. 24 uur per week. Vereisten: rijbewijs B-E. Inl. Dierentehuis Mijnstreek Heerlen.

Bouwvak pers.

Gevraagd
zelfstandige ploegen
* metselaars
* ijzervlechters
Tel. 080-731008

Met spoed gevraagd TEGELZETTER/metselaar, goede motivatie. Aannemersbedrijf Knoors, Sittard. ☎ 046-516425.

Gute MAURER oder Maurer-Kolone in Dauerstellung gesucht. Arbeitsgebiet Deutschland Raum Aachen. Bauunternehmung Thelen GMBH Schnitzelgasse 27, 52499 Baesweiler. Telef. 00-49.240151409.

Erfahrener Polier
für gewerbliche Bauten mittleren Umfanges gesucht.
OSSMANN
GmbH + Co. KG ● Dießemer Bruch 112
47805 Krefeld ● 09.492151/541018

Kantoorpers.

Gevraagd telefonische ACQUISITIEVERKOPER-(STER) voor het maken van afspraken voor onze buitendienst. Werktijden in overleg. Betaling op provisiebasis. Tel. 04459-2348.

Gevr. administratief MEDEWERK(ER)STER v. imp. - exp. fa. Kennis v. Engels en Duits vereist. Telef. 045-258350 of 045-257959.

Huish.pers./Oppas

Gevr. hulp in de HUISHOUDING voor 1x 3 uur per 3 weken ƒ 35,-. ☎ 045-729468.

Huish. HULP gevr. voor 4 uur p. wk.; tev. opvang gevr. voor onze 2 zoontjes (21 en 3 mnd.). Tel. 046-528096.

Chauffeurs

Part-time CHAUFFEURS liefst uit Heerlerheide voor groepsvervoer. Aanmelden van 16.00 uur tot 17.00 uur. Hatax, Keekstr. 46, Heerlen.

Techn. pers.

Wir suchen jungen MASCHINENBAU-INGENIEUR, HTS. Br.o.nr. B-05112, Limburgs Dagblad, Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Horeca personeel

Zelfst. Beheeders-echtpaar

met erv. gevr. voor gemeenschapshuis in Hoensbroek.
Horeca-dipl. vereist. Geschr. soll. richten aan het bestuur:
Bongaardstr. 68, 6432 HD Hoensbroek.

Zelfst. ONDERNEMER m/v "De Ceremoniemeester" organiseert en begeleidt bruiloften en bedrijfsevementen. In Limburg zoeken wij een franchise-nemer. Commerciële opleiding of MHS of HHS. Inl. 020-6473917.

SERVEERSTER gevr. leeft. tot 20 jaar, parttime dagbaan, voor restaurant te Kerkrade. Info: ☎ 045-454700.

Gevr. voor jaarbetrekking part-time KASSIER/Kassiére, min. 25 jaar, eigen vervoer. Aanmelden alleen na tel.afspraak: 04406-14999. Bingo Amusement, Grotestr. 12, Valkenburg.

Gevr. STUDENT plm. 18 jr. om enkele avonden te werken in Huppertz hamburgerrestaurant in Heerlen. Tel. 045-711129.

Winkel & Kantoor

Copieerapparaten v.a. ƒ 500,-

Tevens ook verkoop van Type-machines, Rekenmachines, Kasregisters, Telefax. Eigen service-dienst.
Spoor kantoormachines, Bocholtz. Telef. 045-443961.

Kantoormeubelen

TEGEN FABRIEKSPRIJZEN
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen o.a. brandkasten, dossierkasten, tekentafels, flip-overs, whiteborden enz. enz.
NERGENS GOEDKOPER !!!
Inruil inventaris: palletstelling, magazijnstelling, burokasten, burostoelen, buro's enz. enz. Alles tegen kostprijs.
ALLES UIT VOORRAAD !!!
Voor de goedkoopste met de meeste service naar de grootste van Zuid-Nederland: Rockmart KANTOORMEUBELEN. Kissel 46a, Heerlen. ☎ 045-723142, geopend van ma. t/m vr. 09.00-18.00 uur, za. 10.00-16.00 uur.

Aanbieding
Kantoorstoelen

Rock II Za ƒ 185,-
Armleggers ƒ 50,-
Steeds 5000 stuks op voorraad, tegen fabrieksprijzen
Rockmart
kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen.

Te koop palletstelling in prima staat 100 cm. diep; legbalken 350 cm. lang, hoogte tot maximaal 680 cm.; staanders van 340 cm. ƒ 87,50 per stuk; legbalken 350 cm. ƒ 37.50 per stuk; stalen of houten legbordstelling incl. 5 platen v.a. ƒ 120,- per meter in dieptes van 30/40/50/60 en 80 cm., hoogte van 200 tot 300 cm. ROCKMART, kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142.

Te k. LICHTDRUKMACHINE en toebehoren (snijtafels e.d.), ƒ 500,-. 045-312398.

Landbouw

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Bestel tijdig uw KERSTBOOMPLANTEN. Boomkwekerij Rompelberg, Bunde, tel. 043-645365.

Inkoop, verkoop en verhuur van gebruikte paardetrailers en aanhangwagens. BARTELS, Hommerterweg 256, Amstenrade. ☎ 04492-1870.

WEIDEVEE te koop gevraagd ook stieren en zoogkoeien. F. Weerts, Wylre. Telefoon 04450-1577.

Te k. aan de Schaapskooiweg bij Schrieversheide 3085 m2. prachtige HEIDEGROND. Inl. telef. 043-641769 na 18.00 uur.

Te koop VOEDERBIETEN en kleine pakken tarwestro. Tel. 04498-51461.

Te koop 16 of 32 pakken VICON voordroog. Telefoon 045-440249.

HOOI te koop. Telefoon 04498-57244.

Te koop chique donkerbruine 4½ jarige MERRIE met papieren, vaste prijs ƒ 8.000,-. Tel. 045-242409.

Quarter House te koop, met papieren, RUIN, 4 jaar, heel goed en betrouwb. karakter, gesch. voor vrije tijd of springen, ƒ 9.000,-. Horsemans Place. Tel. 045-245610.

Geldzaken

HYPOTHEEKCENTRALE Nederland. Hypotheken tot 135% v.d. ex-waarde. Ook voor 2-verdieners. Rente v. a. annuiteit 5,6%, spaar 5.9%. Uw hypotheek verhogen? ☎ 073-220300.

BELASTINGFORMULIER invullen per computer. Telef. 045-210931.

Opleidingen

Heerlen / Maastricht

Basis-cursus Zen Shiatsu

Vitaliteit en gezondheid d.m.v. Japanse drukpunt- en meridiaan-massage. Leer ook pijn en spanning te verminderen door de "Kunst van het aanraken".
Start: Maastricht 1/3, Heerlen 5/3, kosten ƒ 300,-.
SHIATSUSCHOOL SEI MEI, ☎ 045-420770.
4-Daagse zomerstage in juni te Havelte (Dr) ƒ 595,-.

ANWB & Bovag erkende Verkeersschool WISCHMANN & ZN voor al uw rijbewijzen en chauffeursdiploma's. Europaweg Zuid 340, Landgraaf, telefoon 045-321721. Rij-opleiding kan in 8 dagen of in 9 weken.

Particuliere lessen in het SPAANS, wordt gegeven door een Spaanse docente die de Ned. taal beheerst. Telefoon 045-232205.

Ervare lerares geeft bijles en privéles ENGELS en Nederlands. Telef. 04406-16290.

Cursus ASTROLOGIE (Wandeling door de dierenriem) v.a. half febr. 15 lessen wekelijks. Praktijk v. psychologische astrologie. Inl. en folder: 045-717059.

Wie kan mijn dochter, klas 2 VWO bijles NATUURKUNDE geven. Tel. 045-232222.

HONGAARS, privélessen. Tel. 045-711266.

Mode Totaal

Te koop witte BRUIDSJURK met toebehoren, maat 38. ☎ 045-221043.

Bel de Vakman

NEW LOOK BV Landgraaf. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154. Fax 323452.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

Riet- en BIEZENSTOELEN, vernieuwen ƒ 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b.g.g. 646919.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

LOODGIETER voor badkamer, keuken, riolering, C.V. Vrijbl. prijsopg. 045-352044.

Voor al uw SCHILDERWERK J. Sieben, Cannerweg 134, Maastricht. Telef. 043-212516.

Proficiat!

Quir en Mien
25 jaar getrouwd!

Hartelijk gefeliciteerd, op naar de 50 jaar!
Petra en Tom.

Raymond
wordt 19 jaar.

Van harte gefeliciteerd van Pascal, pap en mam.

(O)MA
Proficiat met je 60e verjaardag

Je kinderen en kleinkinderen.

Nettie
wordt morgen 50

Proficiat
de fuifnummers

"Naar" Maar Waar
Miep 50 jaar

Harry - kinderen - kleinkinderen

Dit maedje zuut vandaag
Sarah

Proficiat!
Toon, Frank, Anja en Rog

40 jaar

Van Hennie, Hilly en Robbert en je skivrienden.

Hoera

Ali Bron-van Duuren
morgen 80 jaar

Wim wordt 50
Hartelijk gefeliciteerd

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER
Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen, en vergeet niet linksonder op de enveloppe het nummer uit de advertentie te vermelden.

Feesten/Partijen

Geachte mevrouw/mijnheer, U bent van plan om binnenkort een party te organiseren? Uwilt uw gasten eens met iets speciaals verrassen? Wij kunnen u hierbij hulp bieden o.a. met het organiseren van Uw party. Wat denkt U bijvoorbeeld van een BUTLER? Een Butler kan de gasten verwelkomen. Een Butler kan helpen met de organisatie. Een Butler kunt U inzetten waar hulp nodig is. Wil U meer informatie, schrijft U met vermelding van Uw tel.nr. naar: European Service, Mergelsweg 33, 6419 EA Heerlen.

FEEST! Chef-kok met ruime ervaring in party-service biedt zich aan om uw thuisparty geheel te verzorgen, eten, drinken, aankleding, u hoeft alleen nog maar aan tafel te gaan. ☎ 045-427743.

Bedrijven/Transacties

Te koop FRITURE C-Heerlen (huurpand). Te bevragen: 045-710327.

Te koop voor kapsalon 4 aaneengesloten KAPTAFELS incl. 6 mm spiegel, wit, 4.50 mtr., pr.n.o.t.k.; tev. te koop gevraagd Vapozone, loeplamp en werkwagen, i.g. st. Tel. 045-312338.

Te koop Koni 2 koloms HEFBRUG 2 ton; heftruck Lancer-Boss 5 ton diesel met cabine. Handelsond. Jan Smeets, Dries 27, Neer. Telef. 04759-1373.

Te huur FRITURE in grote volksbuurt te Sittard, een goede zaak voor de juiste mensen. Telef. 046-528486 na 18.00 uur.

Vlees/AGF

SCHARRELVLEES te koop. Telefoon: 045-317698.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch Landgraaf. Tel. 045-314122

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparatie. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek Brunssum. Tel. 045-231340.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en garantie. Vroko 045-441566/461658.

DIEPVRIES en koelkast reparaties, zonder voorrijkosten. 046-745230. Service binnen 24 uur met garantie.

Kapper/Cosm.

SCHOONHEIDS-massage-geped.- stoelen, beursmodel. Tel. 04923-66561.

Voor Piccolo's zie verder pagina 8

Bel 045-719966 Piccolo's voor méér en snel resultaat Bel 045-719966

Pers.Kont./Klubs

Leuk MEISJE gezocht voor nieuw privéhuis. Telefoon 045-219565.

Goedlopend PRIVEHUIS heeft nog plaats voor 2 meisjes en dringend gastvrouw gevraagd. Tel. 045-?8903

06-lijnen

Hete Sex
Ik werd van alle kanten gepakt, wil je weten hoe BEL..06..(75 c.p.m.)
320.320.20.

(50 cpm) Ze lag naakt te zonnen en werd begluurd door hem. "Kom hier KNUL, ik zal je leren wat SEX is!"
06-340.350.60

(50cpm) "Waarom moet ik deze ringoefening naakt doen?" vroeg zij. "Als ik nu m'n benen spreid dan...."
06-340.350.75.

(50 cphm) Hij bracht me naar huis, opeens trok hij z'n broek uit, deed mijn rokje omhoog en m'n slipje naar beneden.
Nee niet doen!!!
06-340.340.20

(50cphm) Nel heeft een nieuwe vriend. Ben je nog maagd? Ja, en jij mag mij als eerste nemen!
06-340.340.55

Snel sexkontakt
met 'n vrouw in jouw regio
06-350.290.37 (75 cpm)

Hete vrouwen zoeken
anonieme sex
Bel nu 06-9511 (75 cpm)

Zoek jij hete meisjes?
Sex thuis kontakt
06-320.326.33 (75 cpm)

Blonde vrouw
met naakte knul in het badhokje. Haar gulzige mond zoekt en vindt.
06-320.340.22 1 gpm

Sexkontakt
met ondeugende vrouwen.
Bel nu 06-9604. (75 cpm)

Sex voor twee
telefoonsex met vrouwen.
06-320.330.46 (75 cpm)

Direkt apart
met div. leuke meiden
Bel 06-9510 (75 cpm)

Homo-kontakt
Direkt apart met een hete knul uit Limburg!!
Bel nu 06-9614 (Nu 50 cpm)

Homokontakten
Zoek je 'n hete jongen?
06-320.330.18 (75 cpm)

Anonieme
sexadresjes van vrouwen
Bel nu 06-9737 (75 cpm)

Even vlug
direkt apart met 'n meisje
Bel nu 06-9822 (75 cpm)

RIJPE vrouwen zoeken
Sexkontakt
Bel nu 06-9705 (75 cpm)

Hete meisjes uit de regio
Limburg
06-350.230.47 (100 cpm)

Eenzame
vrouwen zoeken sexkontakt!!
Bel nu 06-9780 (75 cpm)

06-320.320.55
Zoek je 'n GRIEKS standje met rijpe vrouwen? (75 cpm).

Homo-jongens
Hoor ze heet TEKEER gaan.
06-320.330.88 (75 cpm)

Direkt vrouewn aan de lijn
Even vlug
06-320.330.01 (75 cpm)

Anonieme
sexafspraakjes in Limburg
06-320.330.79 (75 cpm)

*** SM voor 2 ***
Snelle SM-kontakten!!
06-320.329.99 (75 cpm)

Sexafspraakje
met 'n meisje. Vraag haar tel.nr. 06-9844 (75 cpm).

De vrouw
zoekt een heet sexkontakt
06-320.330.42 (75 cpm.)

Heerlijk discreet
direkt apart met hete vrouwen uit Limburg!!
06-320.322.11 (75 cpm)

GRATIS SEXKONTAKT.
Meer dan 400 hete meiden.
(Nu 50 cpm.)
06-350.110.77

Telefoonsex
Gratis voor vrouwen. Dames bellen gratis 06-4909. Mannen bellen via 06-9755 (75cpm)

Gratis voor
vrouwen: 06-4909, mannen bellen via 06-9504. 1gpm

Leuke meiden willen jou!
Vraag naar hun telnr. 75cpm
06-9755

35+ sexkontakt
Volop rijpe vrouwen zoeken sexkontakt. 06-9616 (1 gpm)

Sex voor twee
Snel 'n hete vrouw aan de telefoon. (75 cpm).
06-320.330.81

Nieuw!
Direkt babbelen met leuke meiden. Bel 06-9757. 1 gpm.

Zoek je een leuke vriendin?
De relatielijn
Bel nu 06-9700 (100 cpm)

Direkt Privé
Snel apart met de leukste meiden! 06-9710 (75cpm)

Thuiskontakt
Hete meisjes in jouw regio.
Bel nu 06-9811. (75cpm)

Zeker weten
dat er ook op jou een meisje wacht! Bel 06-9701 (75 cpm)

Veel ondeugende meisjes, ben jij ook op zoek? 1 gpm.
06-9602

Tikkeltje ondeugend direkt apart met een leuk meisje 100cpm
Bel 06-9776.

Gevlucht op zolder.
2 Man vinden Selma
Griekse live
06-320.340.55 1 gpm

Ze is 31
mooi en lening als een panter. Hoge hakken en nylons, haar hete hartstocht.. een scholier.
06-320.326.90 1 gpm

Het verlegen blondje. Moet het slipje ook uit meneer? Ja jongedame.
Alles
06-320.326.70 1 gpm

Nieuw!!!
DIREKT APART nu gezellig kletsen. 06-9824 (1 gpm).

Een vreemde volgt Ine in het stille bos. In de struiken gebeurt het.
"Uit dat slipje"
06-320.329.24 1 gpm

Sex voor 2
Meiden bellen gratis
06-4654
Mannen bellen!!
Hete meisjes...06-9823
Echt Live......06-9824
Sex Direkt.....06-9825
Aleen mannen (1gpm)

ONE ON ONE
06-9891
Direkt Apart
met 'n leuk meisje, 75 cpm.

Homo
Direkt Apart. Limb. snel sexkontakt 06-9887 NU 50 cpm.

100% Wilde Live Sex
06-9714
Geen wachttijd. 1 g.p.m.

Direkt-privé
Reg. L'burg meisjes vertellen alles. 06-9826 / 1gpm

Claudia Oudere Ervaren Dame. Ze zit klaar.
Pak me! 1 gpm.
06-320.320.38

(50 cphm.) U gaat me toch geen pijn doen hé? vroeg het naakte meisje "Jawel"
de Sadist
lachte gemeen en hij pakte de leren zweep.
06-340.340.90

Sex voor 2, gratis voor vrouwen 06-4366.
Mannen bellen:
Super sex 06-9716
Sex direct 06-9894
Telefoonsex 06-9713
Sexcontact 06-9635
Sexplezier voor 2. 06-9718
Live sex 06-320.325.00
Regio sex 06-320.325.92
ƒ 1,-p.m. (alleen mannen).

Gratis telefoonsex voor meiden
(boven 18 jr.)
06-4622.
Mannen bellen 06-9845
ƒ 1,- pm.

Hete meiden bellen gratis 06-4611.
Mannen bellen: 06-9785
ƒ 1,- p.m. (alleen mannen)

Taboe...Beestachtig. 1 gpm.
06-320.327.20

Gratis telefoonsex voor vrouwen: 06-4311
spannend, sensatie, kost niks!
Mannen bellen: 06-9596
ƒ 1,- p.m. (uitsl. mannen).

!!! Grieks !!!
Marcha v. achter 100 cpm
06-96.18

Nymf Linda
Geniet van 2 kanten 100cpm
06-320.320.14

TONG-STREELMASSAGE
1gpm. Meisjes 18 jr. zappen maar! Zachtjes strelen.
06-320.320.52

(50 cphm.) Wat doet U met Uw hand onder m'n rokje meneer? Nee hoor, ik heb daar geen
Spiekbriefje
verstopt!
06-340.340.30

Homosex voor 2
(ƒ 1,-p.m.)
Regiocontact 06-9519
Jack off 06-9735
Telefoonsex 06-9835
Draai eerst 06-320 en dan:
SM voor 2 325.10
Bi-sex 323.36
Travestie 325.09
Breinsex 327.56
Darkroom 324.16
Jongenssex 325.19
Gay Super 329.16
Transsexueel 321.36
Jack off privé 321.16
Gaysex Limburg 325.73

Gay Café Limburg
06-320.327.55
ƒ 1,- pm.

Rijpe Dame Live. Jij mag 'n livegesprek met mij. 1 gpm.
06*320*320*63

DIKKE vrouwen. Lekker boven op? Volle Bollen. 1 gpm.
06-320.321.34

Sex"O"foonbox
Live sexen met Rijp & Jong!
1'gpm. 06-320.329.50

EROX! De Madam verbindt je door, zeg maar naar wie! Zalig zo'n hoogtepunt! 1gpm
06*95*06

06.95.91
Het meisje bukt en schuift haar haar rokje omhoog! Op z'n Grieks! 1 gpm.

Direct Live Box! Je komt direct in 'n orgie met z'n tienen met 1 of 2 vrouwen! 1 gpm.
06-95.93.

06*96*26
S&M LIVEBOX.
Live met je meesteres op een lijn. Straf......! 1gpm.

LiveSex met een Rijpe Vrouw! Lekker een livegesprek! 1 gpm.
06-96.86.

Volslank tot dik! Vrouwen van chic tot volle volks 1gpm. Ze zijn 30 tot 55 jr. RIJP!
06-96.94

Op z'n Frans! Live met mij alleen Franse sex! 1 gpm.
06-97.33

STRAATMEID Live. Eindelijk kun je live sexen met een ordi-straatmeid! 1gpm.
06.98.40.

*** Griekse Sex ***
Lisa draait z. om 100 cmp
06-320.325.55

TIENERS 18 jr
06-320.320.10
One-to-one........Dating
06-320.321.10
06-320.323.10......100 cpm

LESBI-LIVE
06-320.323.12
Mijn hete vriendin weet niet van stoppen, ƒ 1,- pm

Live-sex
Onweerstaanbare vrijpartijen of SM. Kies wat je wilt. 06-320.330.65 100 cpm.

Kontakten/Klubs

Charme, Elegantie & Nivo
Bij H.H.S. een vanzelfsprekendheid!
* escortdames v. heren/dames * escortheren v. dames/heren * escortparen * striptease m/v * dinner-dates
04750-34272 ma t/m za 14-02 u.

Flamingo privé en escort
Gezellige meisjes verwennen u van 14.00 tot 24.00 uur van maandag t/m zaterdag. We hebben nog ruimte voor enkele leuke meisjes. Telef. 045-217633. Oranjestraat 30, Hoensbroek. Groetjes Petra!

HUIZE LYDIA
zoekt twee goeduitziende meisjes. Ben je tollerant en wil je meer dan ƒ 2000,- p.w. verd. in een gezell. diskrete zaak. Bel en kom 'ns koffie drinken, 046-749662. Patty, Linda, Moniek, Susie, Joanna en Angela verwachten je.

Porky's Pretpark met 12 meisjes.
NIEUW: Romy en Nicky.
☎ 045-228481. za. open v. 12-19 u.

Parenclub Venus Posterholt.
Open 7 dagen per week, di en zat. enkel paren. Vandaag 3x ½ uur House Party met 3 prijzen enkel koppels. DJ Dikke Bennie bekend van radio en TV. 12 Februari 2e zaterdag v/d maand, druk, gezellig en vol aktie, ook voor singles DJ Bennie. Heinsbergerweg 70, Postholt, 04742-2977.

Escort Service
met zeer veel mogelijkheden, Telef. 045-256378.

Escort all in
045-326191

Manuela Escort
met zeer veel mog., ook voor dames. 045-418886. Leuk meisje welkom.

Super Mario!!!
Privé en-escort 045-428556.

Volslanke, knappe SANDRA. Cup DD, een héél uur Top Body-Massage
ƒ 100,-
Frans+int. mog. 045-425100.

Nieuw, nieuw, SABRIENA
Knap
en G...........045-425100!!

Brigit doet v. Heren boven
55-plus
Dansen, kussen en vrijen tegen lichte vergoeding!! Bel v.info: 045-425100.

In lakjurkjes of
JARRETELS
Shirly, Stephanie of Moniek...045-425100.

Mirabelle Escort
discreet bij u thuis of in hotel
☎ 045-427120

Monika's escort
M. jong meisje 045-727854

Privé
Jongens voor dames/heren, heel discreet. Br.o.nr. B-5120, Limb. Dagbl., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Erotische ontspanningsmassage voor dames door jonge man (31), discr. verz.
☎ 045-275813.

Lady-Escort
Charmant en discreet, v.a. 10.00 uur 's morgens. Met keuze uit 10 charmante dames. Telef. 045-275262.

Maastricht privé
vanaf 12.00 uur.
Jodenstraat 2
☎ 043-254183.

Romantica
Bel 045-419742
Nieuw Alice en 4 leuke meisjes verwachten U.

Club Mirabelle
onze club is open vanaf 22.00 uur tot 05.00 uur. 6 leuke dames verwennen u. Burg. Franssenstr. 4, Kerkrade. Tel. 045-427120.

Privé Ilona
Geen vrees, er zijn er al voor u geweest. Tel. 045-708903. Nieuw: Kim uit Kerkrade.

Dolce Vita
De naam van 't zoete leven. Hedenavond Tam Tam Feest voor paren en alleenst. De echte liveshow Kim m.m. v. publiek. Wie vanavond iets zoets wil gaat naar 't leven v. Dolce Vita. Tot ziens bij Johan en Karin. Telef. 04750-11876, Rijksweg N271 nr. 15, Roermond.

2 Jonge heren verwennen dames
privé en escort
Telefoon 045-219565.

Wilt U zich laten
verwennen
Bel voor een afspraak 00-32.8977.4713. Tevens meisjes gevraagd.

ƒ 50,- all in
Eens geweest en je komt terug!!!! 045-423608.

Paren / alleenstaanden
Villa Liberta
Vr. 11 febr. Carnavalsfeest met de FRANCAISE
Zat. 12 febr. Carnavalsbal.
Maaseikerweg 24, Susteren.
Band info 04499-4928.

Partyservice Michelle
Privé en Escort
☎ 045-427638.
Nu ƒ 150,- p.u.

!Angel & Boys!
Bem./escort: 045-275564.

Surprise Escort
Tel.: 045-275900

Twilight escort
045-275618

Diana Escort
☎ 045-320323
vanaf 10.00 uur.

Petra's Escort
snel en discreet
☎-045-222298.

Fusie biedt meer kansen op nieuwe markten

Uitgeverij Meulenhoff naar Perscombinatie

AMSTERDAM – Perscombinatie, uitgeefster van ondermeer de dagbladen Het Parool, de Volkskrant en Trouw, wil de boekenuitgeverijgroep Meulenhoff overnemen. De bedrijven hopen dat de transactie vóór de zomer rond is, aldus mr. C. Smaling van de Perscombinatie. De nieuwe onderneming Perscombinatie Meulenhoff zal ongeveer 1.850 medewerkers tellen, 1.400 van de Perscombinatie en 450 van Meulenhof. De jaaromzet van het bedrijf zal zo'n 550 miljoen gulden bedragen.

Perscombinatie, die haar zetel in Amsterdam heeft, was al dertig jaar minderheidsaandeelhouder van Meulenhoff in Den Bosch. Men zal nu alle resterende aandelen overnemen. Binnen de nieuwe houdstermaatschappij zal een krantengroep en een boekengroep worden gevormd die een zelfstandig uitgeefbeleid zullen houden. De ideële en culturele doelstellingen van beide bedrijven zullen onverkort worden gehandhaafd, aldus de twee uitgeverijen. De bedrijven voeren de fusiebesprekingen, omdat zij in de combinatie van een grote dagbladuitgeverij en een veelzijdige boekenuitgeverij mogelijkheden zien om beter op nieuwe markten te opereren. Ook kan worden samengewerkt op het gebied van marketing en distributie.

De Perscombinatie heeft naast de drie dagbladen een aantal huis-aan-huisbladen in haar dochteronderneming Weekmedia en op jongeren gerichte uitgaven in de dochter Projekt Media. Uitgeverij Meulenhoff heeft thans twaalf uitgeverijen en daaraan verwante bedrijven in Nederland en België. Daartoe behoren de Boekerij, A.W. Bruna, Europlanning, Kritak, M&P Boeken, Manteau, J.M.Meulenhoff, Meulenhoff Educatief, Prometheus/Bert Bakker, Standaard Uitgeverij, Unieboek en European Book Service.

Minstens 400 banen extra dankzij kortere werkweek

Vierdaagse en 35 uur bij Bijenkorf en Hema

Van onze redactie economie

AMSTERDAM – Personeel van de Bijenkorf, de Hema en de oe-het-zelfwinkels van Praxis heeft vanaf 1 februari een vieraagse werkweek. De totale werktijd per week wordt teruggeracht van 36 uur (verdeeld over vijf dagen) naar 35 uur. Door eze maatregelen zullen in het concern naar schatting 400 tot 00 mensen extra nodig zijn.

oninklijke Bijenkorf Beheer, vaartoe deze winkelketens behoen, is de nieuwe regeling gisterochend vroeg met de vakbonden overengekomen. Ze worden vastgelegd n de nieuwe cao voor het concern. e vakbonden noemen het een oorbraak dat de vierdaagse nu vordt ingevoerd in de warenhuizen van Bijenkorf en Hema en in de raxis-winkels. Ze zullen het dan ok als springplank gebruiken in ao-onderhandelingen in andere deen van de dienstensector. Ze hebben goede verwachtingen dat ook lders de vierdaagse werkweek (van 5 uur) bereikbaar zal blijken. Daarbij wordt in eerste aanleg gedacht an het warenhuisconcern van Vroom & Dreesmann, waarin binnenkort ook cao-onderhandelingen van start moeten gaan.

De vierdaagse werkweek is al lang een streven binnen de vakbeweging. Zij verwacht er vooral van dat er veel extra mensen nodig zullen zijn omdat de uren en dagen op te vullen die onbezet raken wanneer het al aanwezige personeel korter (gedurende minder uren en op minder dagen) gaat werken. In het Bijenkorf-concern zal het om zeker 400 mensen gaan.

Tot dusver hebben de vakbonden met hun vierdaagse-wens niet veel voet aan de grond gekregen. Vrij onlangs is de discussie over de kortere werkweek opnieuw in volle hevigheid opgelaaid.

De vierdaagse werkweek van 35 uur gaat in het Bijenkorf-concern gelden voor al het personeel, zowel voor de mensen in de winkels als in de kantoren en magazijnen, en zowel voor het lagere personeel als voor de leidinggevenden. Er is wel afgesproken dat in de drukke tijden tegen de feestdagen men (op vrijwillige basis) werkweken zal maken van vijf dagen. Dat zal echter in totaal gedurende niet meer dan zes weken het geval mogen zijn.

De fulltimers onder het personeel – die dus 35 uur werken – krijgt in de nieuwe cao geen loonsverhoging. De deeltijdwerkers en hulpkrachten, die van de verkorte werkweek geen voordeel hebben, krijgen wel meer per gewerkt uur betaald. De uurlonen gaan voor hen 2,5 procent omhoog. Iedereen in het concern krijgt rond Hemelvaartsdag een eenmalige uitkering die, gerekend naar een volledige werkkring, zo'n 250 gulden zal bedragen.

Wisse Dekker mogelijk weg bij Philips

DEN HAAG – In mei komt mogelijk een einde aan de rol van dr. Wisse Dekker als president-commissaris van Philips. Tegen herbenoeming pleiten zijn leeftijd en de wens van een deel van de raad van commissarissen te breken met de 'oude' Philips-cultuur. Dekker wordt op 26 april 70 jaar.

Hij zou uiterlijk tot zijn 72ste mogen doorgaan en dus geen volledige termijn van vier jaar meer kunnen uitdienen. Daarbij zijn er – anoniem – stemmen opgegaan onder Dekkers collega-commissarissen om hun voorman terzijde te schuiven.

Stilte voor de storm

● *Boven het dorp Spijk aan de kust van Groningen werd gisteren de één megawatt NedWind windturbine gemonteerd met een rotor van 52 meter doorsnede. De turbine is één van de twee prototypen die binnenkort in de provincies Groningen en Friesland worden getest.* Foto: ANP

Opnieuw malafide assuradeur met lege kas

Glasverzekeraar Stichtse gaat onderuit na fraude

UTRECHT – Opnieuw is er een verzekeringsfirma gesneuveld door fraude. De ruim honderd jaar oude Stichtse Glasverzekering Maatschappij in Utrecht heeft het loodje moeten leggen. Het managementbureau La Rive dat de Stichtse eind 1992 kocht, heeft inmiddels schadeclaims ingediend bij de accountant van de glasverzekeraar, Coopers & Lybrand, het voormalige management en de leden van de raad van commissarissen. Dit heeft J. Donders, directeur van La Rive, gisteren bevestigd.

Met de ondergang van Stichtse wordt opnieuw de reputatie van de verzekeringswereld beschadigd. Al eerder waren levensverzekeraar Vie d'Or, schadebedrijf Ardenia Insurance en ziektekostenverzekeraar Del uit de markt genomen na wanbeleid of fraude.

Donders is vooral boos op de accountant en de commissarissen. Zij hebben de slechte gang van zaken verborgen gehouden, zo vindt hij. Net één dag na de overneming van de Stichtse dook de ABN Amro bij zijn bureau op met de mededeling dat de kredietkraan dicht zou gaan. Bovendien bleek dat bijna alle bezittingen van de Utrechtse verzekeringsmaatschappij in onderpand waren gegeven. Volgens Donders was niets van dit alles terug te vinden in de jaarstukken. „Als we dit geweten hadden, dan was de Stichtse niet overgenomen,", zegt hij. Een woordvoerder van Coopers & Lybrand weigerde elk commentaar.

Rommeltje

Niet alleen was de kas van de vroeger zo gerenommeerde glasverzekeraar bijna leeg, maar ook de administratie bleek een rommeltje. De vorderingen op sommige debiteuren waren veel te hoog ingeschat, terwijl sommige tussenpersonen grote bedragen hadden gekregen voor, zo bleek later, niet geleverde diensten. Ook maakte de Stichtse meer verlies dan verwacht. In 1991 boekte de onderneming voor het eerst in haar bestaan een klein verlies. Daarna liepen de verliezen op tot 750.000 gulden per maand, zegt Donders. Voor een onderneming met een premie-omzet van slechts 17 miljoen gulden een bijna dodelijk verlies.

Na het bekend worden van al het slechte nieuws werd Donders ook nog eens extra hard getroffen door de beslissing van de Verzekeringskamer om de vergunning voor de Stichtse in te trekken. De Stichtse mocht geen verzekeringsactiviteiten meer uitoefenen. De portefeuille is inmiddels verkocht aan DBV Verzekeringen in Zeist.

Aantal werklozen in EU gestegen met 1,9 miljoen

BRUSSEL – Het aantal werklozen in de twaalf landen van de Europese Unie is vorig jaar gestegen tot gemiddeld 15,8 miljoen vergeleken met 13,9 miljoen in 1992 en 12,8 miljoen in 1991. Dit blijkt uit gisteren verstrekte cijfers van Eurostat, het EU-bureau voor de statistiek. Dit betekent dat vorig jaar gemiddeld 10,5 procent van de Europese beroepsbevolking zonder werk zat tegen 9,4 procent in 1991 en 8,7 procent in 1991. Van november op december vorig jaar veranderde er weinig. Eind december lag de gemiddelde werkloosheid in de EU op 10,9 procent. De werkloosheid steeg in 1993 het sterkst in Duitsland (plus 25,8 procent) en Spanje (23,5 procent). In Groot-Brittannië en Ierland was de stijging met gemiddeld 3 procent het kleinst.

VS dreigen Japan met handelsoorlog

TOKIO – De Verenigde Staten hebben Japan gisteren gedreigd met maatregelen als er niet binnen een week afspraken zijn die moeten leiden tot vermindering van het forse Japanse overschot in de onderlinge handel. De handelsgezant van de Amerikaanse regering, Mickey Kantor, verklaarde aan het eind van vier dagen van overleg in Tokio dat Washington bij het uitblijven van een akkoord zal kijken naar „andere opties."

De besprekingen in de Japanse hoofdstad hebben geen concrete resultaten opgeleverd. Volgende week gaat een Japanse delegatie onder leiding van minister van Buitenlandse Zaken, Tsutomu Hata, naar Washington om verder te praten. Het is de bedoeling dat er een akkoord is vóór de topconferentie van president Clinton en premier Hosokawa op 11 februari in Washington.

Het overleg concentreert zich op auto's en auto-onderdelen, verzekeringen en overheidsaankopen van medische en telecommunicatieapparatuur. De VS willen in deze sectoren cijfermatige doelstellingen vastleggen om te kunnen bepalen of het openen van de Japanse markt voor buitenlandse produkten ook werkelijk resultaten oplevert. Japan wijst dat af omdat het een vorm van geleide handel zou betekenen. Minister Hata gaf gisteren wel aan dat zijn land de wil heeft tot een resultaat te komen.

Het Amerikaanse tekort in de handel met Japan is vorig jaar opgelopen tot meer dan vijftig miljard dollar.

munt uit

● Scania

Vrachtwagenproducent Scania gaat zijn las- en lakstraat in Meppel sluiten en overplaatsen naar het moederbedrijf in Zweden. Daardoor komen ongeveer 250 arbeidsplaatsen te vervallen. Nog eens 250 arbeidsplaatsen aan de eindmontage van vrachtwagenkabines worden per 1997 verplaatst van Meppel naar de fabriek in Zwolle. De hoofddirectie van Scania voert daarmee zijn voornemen uit om de hele Nederlandse produktie onder één dak te brengen in Zwolle.

● Provisie

Tussenpersonen in verzekeringen en hypotheken hebben vorig jaar goed verdiend aan de gestegen huizenprijzen en de dalende hypotheekrente. De 950 kantoren die bij de Nederlandse Vereniging van Makelaars in Assurantiën en Assurantie-adviseurs (NVA) zijn aangesloten, incasseerden vorig jaar 44 procent meer provisie over hypotheken dan in 1992.

● Weigering

Hoogovens voelt niets voor het inkrimpen van zijn eigen staalproduktie. „Wij hebben de afgelopen jaren al voldoende capaciteit ingeleverd. Andere fabrikanten moeten hun produktiecapaciteit maar terugschroeven," stelde het concern gisteren. Hoogovens reageerde hiermee op de krachtige afwijzing van het saneringsplan van de Europese Unie door de Westduitse staalbedrijven.

● Sluiting

Het Amerikaanse concern Philip Morris, producent van ondermeer het sigarettenmerk Marlboro, sluit half juni zijn fabriek in de Brusselse gemeente Elsene. Daardoor komen 275 van de 512 werknemers op straat te staan.

● Luchtvaart

Het internationale vervoer door de lucht heeft zich vorig jaar verder hersteld van de inzinking in 1991 als gevolg van de Golfcrisis. Het passagiersvervoer groeide met 6 procent en het transport van vracht met 10 procent. Desondanks leden de luchtvaartmaatschappijen samen opnieuw een flink verlies, aldus de International Air Transport Association (IATA).

● Aardbeving

De groei van de werkgelegenheid in de Verenigde Staten is in januari veel geringer geweest dan in de voorgaande maanden. Het Amerikaanse ministerie van Werkgelegenheid liet gisteren weten dat het aantal banen, exclusief de landbouw, steeg met slechts 62.000. Het departement schreef dit toe aan het koude weer en de aardbeving in Los Angeles. Gerekend was op 195.000 extra arbeidsplaatsen.

beurs

Zwak begin

AMSTERDAM – Het Damrak sloot gisteren na een zwakke ochtend toch hoger. De AEX-index in Amsterdam ging 1,77 punt omhoog tot 437,10. De omzet was goed, hoewel niet overdreven groot. Er ging voor f 1,42 miljard aan aandelen om en voor f 2,7 miljard aan obligaties. De CBS-koersindex algemeen sloot echter 0,3 punt lager op 293,1. Deze index ging omlaag doordat de koers van Koninklijke Olie – f 1,60 lager op f 209,30 – in deze barometer zwaarder meetelt.

De handel liet zich niet leiden door de verliezen op de beurzen in Frankfurt en Londen. Ook de teleurstelling over het uitblijven van een verdere renteverlaging door de Duitse en Nederlandse centrale bank donderdag werd in de loop van de dag naar de achtergrond gedrongen. De obligatiemarkt moest echter door de uit de markt weglopende rentefantasie f 0,15 tot f 0,20 omlaag. KLM sloot f 3,80 hoger op f 52 bij een omzet van f 102 miljoen (dubbeltelling). In de uitgevershoek incasseerde VNU een winst van f 2,50, mogelijk een reactie op de koopaanbeveling van een gerenommeerd effectenkantoor. Wolters Kluwer raakte echter f 1,80 kwijt, waarbij voor f 113 miljoen over de toonbank ging. Het aandeel had nog steeds te lijden onder de onrust die donderdag ontstond na berichten over een ophanden zijnde boycot tegen de juridische uitgaven van Wolters Kluwer. Elsevier wist twee kwartjes aan te trekken tot f 192,80.

De financiële waarden moesten omlaag op het tanende rente-enthousiasme. ABN Amro en ING zakten beide veertig cent. Eerstgenoemde sloot op f 70,40 en de bank/verzekeraar op f 91,30. Aegon liet zich zestig cent ontfutselen op f 107,40, terwijl Amev twee dubbeltjes prijsgaf op f 84,90.

Hoofdfondsen

	v.k.	sk
ABN Amro Hold.	70,80	70,40
ABN Amro A.in F.	93,30	93,10
ABN Amro L.Gr.F.	179,60	179,70
ABN Amro Obl.Grf.	210,80	210,60
Aegon	108,00	107,40
Ahold	52,60	53,10
Akzo	209,80	210,90
Alrenta	280,00	280,00
Amev cert.	85,10	84,90
Bols Wes. c.	44,40	44,80
CSM cert.	75,00	75,20
Dordtsche Petr.	197,50	196,50
DSM	109,70	109,60
Elsevier	192,30	192,80
Fokker cert.	21,20	21,90
Gist-Broc. cert.	56,00	55,60
Heineken	232,00	233,50
Heineken Hold.	205,00	206,50
Hoogovens nrc	61,30	61,90
Hunter Douglas	88,30	88,70
ING c.	91,70	91,30
KLM	48,20	52,00
Kon. KNP BT	47,20	48,00
Kon. Olie	210,90	209,30
Nedlloyd	73,60	72,00
Océ-v.d.Gr.	72,70	71,90
Pakhoed cert.	54,80	54,10
Philips	48,00	48,10
Polygram	82,20	81,90
Postb.Beleggf.	68,40	68,40
RG Florente F.	132,80	132,70
Robeco	130,60	130,50
Rodamco	64,60	64,90
Rolinco	135,20	135,30
Rorento	100,20	100,20
Stork	43,90	43,70
Unilever cert.	231,60	234,50
Van Ommeren nrc	47,20	47,80
Ver.Bezit VNU	190,00	192,50
Wolters-Kluwer	126,20	124,40

Avondkoersen Amsterdam

AEGON 106,80 (107,40)
KLM 51,00-52,40 (52,00)
Kon. Olie 207,50-209,30 (209,30)
Philips 47,40-48,20 (48,10)
Polygram 81,00 (81,90)
Unilever 231,50-234,20 (234,50).

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	63,50	64,00
ABN AmroHld.prf.c.	6,47	6,54
ABN Amro pref.	70,40	70,10
'ACF-Holding c.	61,00	58,50
Ahrend Groep c.	138,30	138,50
Asd Options Tr.	15,20	15,00
Asd. Rubber	2,85	3,00f
Ant. Verff.	395,00b	–
Atag Hold. cert.	149,00a	148,50
Athlon Groep	67,50	67,50
Athlon Groep nrc	67,10	67,10
Aut.Ind.R'dam	75,00	75,00
BAM Groep	137,00	136,20
Batenburg	143,00	143,00
Beers	136,90	137,50
Begemann Groep	55,30	55,50
Belindo	319,00	319,00
Blydenst.-Will.	32,20	32,10
Boer De Winkelb.	77,70	77,70
Borsumy Wehry	146,00	145,00
Boskalis cert.	49,00	49,50
Braat Beheer	32,10	31,80
Breevast	10,40	10,40
Burgman-Heybroek	1635,00	1635,00b
Calvé-Delft pref	905,00	905,00
Calvé-Delft cert.	1490,00	1500,00
Cap Volmac	21,70	22,00
Cindu Intern.	101,80	101,80
Claimindo	315,00	315,00
Content Beheer	26,00	26,00
Credit LBN	43,70	43,90
Crown v.G. cert.	148,50	148,50
CSM	75,50	76,00
Delft Instrum.	23,90	23,60
Dorp-Groep	48,80	48,80
Draka Holding	41,00	41,00
Econosto	25,30f	25,80
EMBA	180,00b	180,00e
Eriks Holding	107,00	106,00
Flexovit Int.	65,00a	65,00a
Frans Maas cert.	54,60	53,50
Fugro McClelland	37,40	37,40
Gamma Holding	108,00	107,80
Gamma pref.	6,80	6,80
Garzarelli $	12,00	–
Getronics	47,60	47,90
Geveke	29,60	29,60
Giessen-de N.	395,00	394,50
Goudsmit	29,90	29,90
Grolsch cert.	45,80	44,00
GTI-Holding	177,00	181,00
Hagemeyer	145,50	149,20
HAL Trust B	20,70	21,10
HAL Trust Unit	20,70	21,10
HBG	280,00	280,00
Hes Beheer c.	21,30	20,90
Heijmans	53,60	54,30
Hoek's Mach.	81,20	82,00
Holl. Colours	63,00	63,10
Holl.Sea S.	0,36	0,37
Holl. Ind. Mij	60,50	61,00
Hoop Eff.bank	11,60	11,60
Hunter D.pref.	2,15	2,15
IHC Caland	42,80	43,10
Internat.Muell.	87,50	87,50
ING	8,20	8,22
Kas-Associatie	70,60	70,50
Kempen & Co	14,80	14,80
Klene Holding	91,50	96,00
Kondor Wessels	46,20	46,70
KBB	116,70	115,00
Kon. Sphinx	54,00	54,40
Koppelpoort	430,00	430,00
Krasnapolsky	171,00	171,00
Landré & Gl.	44,00	44,00
Macintosh	63,00	62,40
Maxwell Petr.	180,50	179,00
Moeara Enim	1728,00	1714,00
M.Enim OB-cert.	22650,00	22400,00
Moolen Holding	40,00	40,20
Mulder Boskoop	36,50	36,00
Multihouse	2,00	2,00
Naeff	430,00b	–
NAGRON	93,00	93,00
Nat. Inv. Bank	109,50	108,80
NBM-Amstelland	16,10	16,10
NEDAP	65,40	63,80
Nedcon Groep	56,60	56,60
NKF Holding	191,00b	193,00
Ned.Part.Mij	56,70	57,00
Ned.Springst.	5750,00b	5750,00b
Norit	22,20	22,10
Nutricia GB	138,00	136,80
Nutricia VB	138,00	136,80
Nijv.-Ten Cate	95,00	95,00
Océ vd Gr. div'94	71,00	70,50
OPG cert.	53,50	52,50
Orco Bank cert.	95,70	94,50
OTRA	297,00	297,00
Philips div'94	47,00	47,00
Pirelli Tyre	17,10	17,00
Polynorm	159,00	158,00
Porc. Fles	26,00	26,20
Randstad	65,30	65,80
Reesink	105,00a	104,50
Rothmans Int.	4,69	4,62
Roto Smeets Boer	52,30	51,50
Samas Groep	58,20	58,00
Sarakreek	12,60	12,10
Schuitema	1780,00	1780,00
Schuttersveld	45,00	45,00
Smit Intern.	43,00	43,00
St.Bankiers c.	17,10	17,10
Stad Rotterdam c.	48,10	48,10
Telegraaf De	165,50	165,00a
Textielgr.Twente	74,50	74,50
Tulip Computers	16,60	16,60
Tw.Kabel Holding	230,50	231,00
Ubbink	97,00	97,00
Union	44,00	43,00
Vereenigde Glas	497,00	497,20
Volker Stevin	87,60	87,30e
Vredestein	17,20	17,40
Wegener	114,50	114,00
West Invest F.	11,00	11,50
West Inv.F. wb	67,00	67,00
Wolters Kluwer	488,00	–
Wyers	27,50	27,60a

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.F.	106,20	106,10
ABN Amro Amer.F.	83,40	83,40
ABN Amro Eur. F.	97,80	96,90
ABN Amro Far E.F.	87,40	88,10
ABN Amro Neth.F.	123,50	122,30
ABN Amro rent.div	162,10	162,10
Aegon Aandelenf.	52,80	52,80
Aegon Spaarplus	5,30	5,20b
Aldollar BF $	32,80	32,90
Alg.Fondsenbez.	296,00	297,00
Alliance Fund	10,10	10,10
Amvabel	108,70	108,70
Asian Cap.F.$	68,20	69,50
Asian Tigers F.	129,80	131,80
Asian Select. F.	131,00	132,50
Austro Hung. F.	7,60	7,50
Bemco RentSel.	64,70	64,70
Bever Holding	4,60	4,60
CL Aandelenfonds	108,70	108,60
CLN Obl. Div. F.	126,00	125,70
CLN Obl.Waardef.	138,20	137,90
Delta Lloyd Inv.	38,60	38,60
DP America Gr.F.	37,80	37,40
EGF Investm.	179,30	180,00
EMF Rentefonds	87,90	87,50
Eng-Holl.Bel.Tr.	19,50	19,50
Eng-Holl.Bel.T1	10,60	10,60
Envir.Growth F.	49,00	49,40
Esmeralda part.	44,70	44,60
Eur.Ass. Trust	9,90	9,90
EMS Growth Fund	110,50	110,20
EMS Income Fund	107,60	107,20
EMS Offsh. Fund	113,00	112,50
EOE Index Fnd	468,00	468,00
Euro Growth Fund	71,30	71,30
Euro Spain Fund	8,30	9,00
Far East Sel.F.	96,70	97,50
Gim Global	71,10	71,10
Groeigarant	1,37	1,38
Holland Fund	94,30	94,30
Holl. Eur. Fund	69,00	69,40
Holl. Obl.Fonds	141,50	141,50
Holl. Pac. Fund	154,90	154,90
Holl. Sel.Fonds	104,90	104,70
Hooge Huys Hypf.	138,70	139,50
ING Bnk Dutch F.	66,70	66,70
ING Bnk Geldm.F.	59,23	59,25
ING Bnk Glob.F.	60,50	60,50
ING Bnk Oblig.F.	40,30	40,30
ING Bnk Spaard.F.	102,45	102,46
ING Bnk Rentegr.F	141,00	140,90
ING Bnk Vastg.F.	26,20	26,20
Innovest	79,00	79,30
Interbonds	560,00	560,00
Intereffekt 500	31,30	32,00
Intereffekt wt	47,50	48,40
Investa part.	85,60	84,80
IS Himal.Fund $	22,30	21,90
Jade Fonds	246,50	248,00
Japan Fund	24,90	24,00
Jap.Ind.Alpha F.	7050,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	5400,00	–
Korea Pac.Tr. $	13,80	14,30b
Leveraged Cap	68,20	68,00
Liquirent	53,30	53,30
Mal.Capital F.$	16,30	16,70
Mees Obl.Div.F.	134,60	134,30
Mexico Income F.	23,20	23,50b
Mondibel	84,50	84,40
Nat.Res.Fund	88,60	89,10
New Asia Fund	12,10	11,80
Nomura Warr. F.	0,35	0,38
Obam, Belegg.	359,50	359,50
OAMF Rentefonds	15,50	15,15
Orange Fund	28,90	28,90
Pac.Dimensions	152,50	159,00
Pac.Prop.Sec.F.	46,20	47,60
Pierson Rente	132,40	132,40
Postb.Aand.f.	64,10	64,10
Postb.Obl.f.	56,80	56,80
Postb.Verm.gr.f.	65,20	65,20
Rentalent Bel.	177,80	177,70
Rentotaal NV	41,70	41,60
RG America F.	157,50	158,30
RG Divirent F.	55,40	55,40
RG Europe F.	141,20	141,50
RG Nettorente F.	103,70	103,70
RG Pacific F.	155,60	155,80
RG SP Groen	66,40	66,40
RG SP Blauw	66,30	66,40
RG SP Geel	66,70	66,70
Rodin Prop.$	78,00	78,00
Rolinco cum.p	96,20	–
Schrod.Int.Pr.F	33,50	33,20
Sci/Tech $	17,10	17,10
Suez Liq.Grf.	196,80	196,80
Technology Fund	17,10	17,20
Tokyo Pac.Hold.	250,00	249,00
Trans Eur.Fund	103,40	102,60
Transpac.F.	384,00	389,00
Uni-Invest	24,40	24,40
Unico Inv.Fund	81,00	80,50
Unifonds DM	33,50	33,40
Vaste Waard.Ned	64,00a	63,50
VastNed	121,00	120,00
VIB NV	65,60	65,50
VSB Aand.F.	105,80	105,30
VSB Mix Fund	66,90	66,90
VSB Obl.Groeif.	115,20	115,10
VSB Rente Fonds	116,60	116,40
WBO Intern.	85,90	85,90
Wereldhave NV	129,30	129,50
Yen Value Fund	94,00	93,80
ZOM Florida F. $	33,00	–
Zonnespectrum	9,80	9,80

Parallelmarkt

Alanheri	31,00	31,00
ABF	128,40	128,40
ARTU Biolog.	4,60	4,60
ASN Aandelenf.	56,90	56,70
Austria Global	1197,00	1197,00
AXA E&L Belegg.1	97,60	97,40
AXA E&L Belegg.2	94,10	94,10
AXA E&L Belegg.3	115,40	115,40
AXA E&L Belegg.4	94,00	93,80
AXA E&L Kap.Rente	121,60	121,60
Besouw Hold.	29,30	29,40
Biogrond Belegg.	10,70	10,70
Comm.Argeus F.	96,20	96,20
Comm.Benacus F.	97,70	97,60
Comm.Cea F.	95,90	95,70
De Drie Electr.	15,20	15,20
Delta Ll.Dollarf.	70,30	70,40
Delta Lloyd ECU	65,50	65,50
Delta Lloyd Mix	78,60	78,40
Delta Lloyd Rent	68,30	68,10
German City Est.	33,90	33,70
Gouda Vuurvast	66,00	66,00
Helvoet Holding	28,50	28,50
Inter/View Eur.	5,70	5,60
Management Share	1,60	1,60
Neways	6,80	6,90
Ohra Aand.F.	72,10	71,80
Ohra Liq.Grf.	53,50	53,50
Ohra Obl.Df.	61,50	61,40
Ohra Obl.Grf	57,60	57,50
Ohra Onr.G.F.	73,70	73,80
Ohra Totaal F.	65,70	65,50
Pan Pac. Winkel	4,00	4,00
P & C Groep	113,00	113,00
Pie Medical	5,00	5,00
Pitcher	48,80	48,80
Rood Testhouse c.	2,40	2,40
Satcom Hold.	11,60	11,30
Simac Techniek	14,90	14,80
Suez Gr.Fund	57,20	57,10
VHS Onr. Mij	4,10	4,10
Welna	49,10	49,10
Wolff	50,20	50,20

Parallel top-15

Bergh. Pap.	52,60	52,60
DICO Intern	80,00	80,00t
EHCO KLM	37,30	37,00
Free Record	27,50	27,40
Gelderse Pap.	77,00	77,00
Groenendijk	32,70	32,70
Grontmij	72,40	72,40
Kühne+Heitz	39,90	40,00
LCI Comput.Gr.	2,65	2,60
Melle, van nrc	78,50	79,00
Nedschroef Hold.	69,00	69,00
Ordina Beheer	17,10	17,20
Sligro Beheer	93,60	94,80
Vilenzo	44,50	45,00
Weweler	25,40	26,00

Wall Street

allied signal	78	75 5/8
amer.brands	35 1/4	34 3/8
amer.tel.tel	55 3/4	54 7/8
amoco corp	54 1/2	52 7/8
asarco inc.	25 3/4	23 1/2
bethl. steel	23 1/4	23
boeing co	43	42 1/2
can.pacific	18	17 1/8
chevron	94 3/8	92 5/8
chiquita	16 1/2	15 3/4
chrysler	62 1/2	61 3/8
citicorp	42 1/2	40 1/2
cons.edison	31 1/8	30 1/2
digit.equipm.	29 1/4	29 1/4
dupont nemours	55 5/8	54
eastman kodak	44 1/4	43 5/8
exxon corp	67	65 5/8
ford motor	69 3/8	68
gen. electric	109 3/4	106 1/2
gen. motors	63	61 5/8
goodyear	47 5/8	47
hewlett-pack.	84	81
int. bus.mach.	55 7/8	52
int. tel.tel.	100 7/8	98 5/8
klm airlines	24 3/4	25 7/8
mcdonnell	114 1/2	114 7/8
merck co.	36 5/8	35 1/8
mobil oil	80 5/8	79 7/8
penn central	29 7/8	28 5/8
philips	24 3/4	24
royal dutch	108	105 1/8
sears roebuck	51 1/2	50 5/8
sfe-south.pac.	25	23 3/4
texaco inc.	67 3/4	66 5/8
travelers	42	38 7/8
united techn.	66 3/4	64 1/4
westinghouse	14	13 7/8
whitman corp	15 1/2	15 3/8
woolworth	24 5/8	24 1/4

Advieskoersen

amerik.dollar	1,885	2,005
austr.dollar	1,32	1,44
belg.frank (100)	5,27	5,57
canad.dollar	1,400	1,520
deense kroon (100)	27,30	29,80
duitse mark (100)	109,40	113,40
engelse pond	2,78	3,03
finse mark (100)	33,70	36,20
franse frank (100)	31,40	34,15
griekse dr. (100)	0,67	0,85
hongkong dlr.(100)	22,50	26,50
ierse pond	2,64	2,89
ital.lire (10.000)	10,45	12,15
jap.yen (10.000)	175,50	181,50
noorse kroon (100)	24,50	27,00
oost.schill. (100)	15,67	16,17
port.escudo (100)	1,01	1,19
spaanse pes. (100)	1,28	1,46
turkse lira (100)	0,0075	0,0135
zweedse kr. (100)	23,00	25,50
zwits.fr. (100)	131,50	136.00

Wisselmarkt

amerik.dollar	1.95125-1,95375
antill.gulden	1,0825-1,1125
austr.dollar	1,3920-1,4020
belg.frank (100)	5,4375-5,4425
canad.dollar	1,46875-1,47125
deense kroon (100)	28,845-28,895
duitse mark (100)	112,0350-112,0850
engelse pond	2,9085-2,9135
franse frank (100)	33,005-33,055
griekse dr. (100)	0,7300-0,8300
hongk.dollar (100)	25,1750-25,4250
ierse pond	2,7925-2,8025
ital.lire (10.000)	11,545-11,595
jap.yen (10.000)	180,150-180,250
nwzeel.dollar	1,1100-1,1200
noorse kroon (100)	26,075-26,125
oostenr.sch. (100)	15,9350-15,9450
port. escudos (100)	1,0940-1,1340
spaanse pes. (100)	1,3790-1,3890
zweedse kr. (100)	24,785-24,835
zwits.frank (100)	134,225-134,275
e.c.u.	2,1765-2,1815

Goud en zilver

Amsterdam - Prijzen van 14.00 uur.
Goud onbewerkt 24.060-24.660, vorige 23.760-24.360, bewerkt 26.260 laten, vorige 25.960 laten.
Zilver onbewerkt 305-375, vorige 295-365, bewerkt 420 laten, vorige 410 laten.

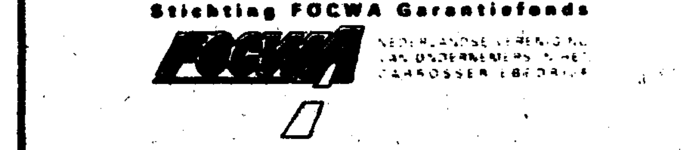
Indexen

EOE-index	435.33	437.10
cbs koersindex	293.40	293,10
Dow Jones Index	3871.42	-96.24

Optiebeurs

	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c apr	72,50	303	2,30	2,30
aegn	c apr	115,00	456	1,70b	1.70b
ah	c apr	50,00	351	4,10b	4.40
akzo	c apr	210,00	426	8,90a	8.80
amev	c jul	90,00	626	3,60	3.20b
amev	p jul	80,00	625	3,50a	2,50
d/fl	c feb	195,00	477	1,20	1.20
d/fl	c feb	200,00	203	0,35	0.40
d/fl	c mrt	200,00	204	0,80	0.90a
d/fl	p feb	195.00	349	1,95	1.40b
d/fl	p mrt	190,00	236	0,90	0.90
eoe	c feb	435,00	201	7,00b	7,60b
eoe	c feb	440,00	375	4,20	5.00b
eoe	c feb	450,00	283	1,70	1.70b
eoe	p feb	430,00	200	4,00	3.00
eoe	p feb	435,00	194	6,00	4,50a
fokker	c okt	17,50	820	6,00a	5,30
hoog	c apr	60.00	361	5,30	5.80
hoog	c apr	65,00	477	3,10	3,20
hoog	p apr	55,00	229	2,00	1,80
ing	c apr	95,00	591	2,70b	2,40
ing	c apr	100,00	216	1,30	1,20
klm	c feb	47.50	473	1,70	4.60
klm	c feb	50,00	511	0,80	2,50
klm	c apr	42,50	232	6,80	10,00
klm	c apr	45,00	213	4,50	7.80
klm	c apr	47,50	254	3,10b	5.60b
klm	c apr	50.00	646	2,10	4.20
klm	c jul	42,50	253	8,00	10,50b
klm	c o95	20.00	380	29.00	32.40b
klm	p feb	50,00	737	2,50	0.70
klm	p apr	50,00	316	3,80a	2,20
klm	p o96	40,00	210	3,60	3,40
kpbt	c apr	47.50	212	3,00a	3.10
kpbt	p apr	47,50	233	2,60	2,10
nedl	c apr	60,00	241	15,20	13,10
nedl	c jul	52,50	189	24,20a	22,00
olie	c feb	215,00	198	1,50	1,00
olie	c jul	220,00	230	5,50	4,70
olie	p okt	200,00	244	6,00	7,20
phil	c feb	50,00	204	0,60	0,60
phil	c apr	37,50	180	10,70	11,00
phil	c jul	45.00	226	5,30	5,30
phil	c okt	45,00	263	6,30b	6,40
phil	c o96	35,00	1049	16,20	16,20
unil	c feb	235,00	229	1,90	3,20
unil	c apr	240,00	717	4,10	5,00
wkl	c mei	115,00	231	14,50a	13,00
wkl	c mei	125,00	223	7,90	7,50
wkl	c mei	130,00	308	5,60b	4,70

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

AUDI 80 1.8 S, bwj. '87, APK jan. '95, rookgrijs, i.z.g.st., vr. pr. ƒ 14.750,-. ☎ 045-729691.

Te koop AUDI coupé, bwj. '83, antraciet, centr. vergr., stuurbekr., lm-velgen, ƒ 7.600,-. Tel. 04406-15746.

Te koop AUDI Quattro coupé 4 x 4, bwj. '85, stuurbekr., getint glas en sportwielen, kl. rood, in absolute nieuwstaat. Telefoon 04451-1261.

AUDI 80cc, 4-drs, bruinmetallic, '84, mooi. Telef. 045-750531.

Direktie-auto, AUDI 100 Avant 2.3 E bwj. 08-'92, kristalzilvermet., km.st. 39.850, ANWB gekeurd, extra's: lm-wielen, el. schuif/kanteldak, mistlampen, el. ramen voor, radio-cd-speler, trekhaak, ƒ 59.950,-. Audi dealer Van Straten & Zn., Via Regia 170, Maastricht. 043-434500.

Te k. AUDI 80 1.8S, bwj. '88, automaat, 100.000 km., grijsmetallic, vraagprijs ƒ 16.000,-. Tel. 04405-2478.

AUDI 80 model '88, perf. st., sportw., verlaagd, vr.pr. ƒ 13.500,-. Tel. 045-751391.

Te k. AUDI 100 cc 2.3 automaat, bwj. 11-'85, alle extra's, ƒ 7.500,-, APK. Telef. 045-273743.

Te koop AUDI 80 1.8 S, bwj. 10-'89, kl. rood, i.z.g.st., ƒ 17.900,-. Tel. 046-741385.

Te k. AUDI 100i, 5-cylinders, kleur lagomet. Q6 (blauw), 2.0L, ABS, schuifdak, bwj. 1988, 156.000 km., nog in te voeren. Te bez. bij Eurocontrol, Horsterweg 11, 6191 RX Beek. Ma. t/m. vrijd. 9.00-12.00 en 14.00-16.00 uur. Inschrijvingen op door Eurocontrol te verstrekken formulieren in gesloten enveloppe voor 11-02-'94.

Austin

MINI Mayfair, bwj. '88, RDW gek., r.c.-diefstalslede, pr. ƒ 7.750,-. 046-524256.

Te koop Austin METRO kl. wit, bwj. '87. 045-213747.

Cabriolet

Winterkoopje! GOLF Cabrio 1800 GLi, '79, APK, 5-bak, sportvlgn., i.z.g.st., vr.pr. ƒ 6.850,-. Tel. 045-728919.

BMW

BMW 730i, kleur antracietmet., bwj. '89, automaat, airco., radio BMW. Off. SAAB dealer KOMPIER, Heerlerbaan 66, H'rln, ☎ 045-428840.

BMW 318i, kleur wit, bwj. '89. Off. SAAB dealer KOMPIER, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

Te k. BMW 323i, blauwmetallic, mod. '84, APK gek., verlaagd, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 7.400,-. Tel. 046-333158, b.g.g. 046-334294.

Te k. BMW 316, bwj. '85, nw. model, Kenwood-inst., l.m.-vlgn., verl., enz. vr.pr. ƒ 7.750,-. ☎ 045-462406.

Te koop BMW 316, bwj. '81, weinig km, i.z.g.st., vraagprijs ƒ 1.800,-. Tel. 045-454570.

Te koop BMW 316, bwj. '87, met sportwielen en nieuwe banden, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 9.250,-. Kasteellaan 47, Heerlen-Meezenbroek.

Te koop BWM 320i, bwj. '84, i.z.g.st., diverse extra's, zien is kopen. P. Potterstr. 25, Heerlen.

Te koop BMW 316i, '88, nw. model, 4-drs., alu-velgen, ƒ 14.750,-. Tel. 046-331543.

BMW 316, nw. model, '85, auto verkeert in abs. nw.st., ƒ 5.750,-. Tel. 045-210911.

Fiat

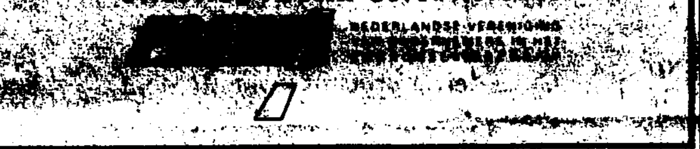
Fiat Klankstad
Inruil-auto's
Fiat Panda 1000 CLX '90/'91
Fiat Uno 1.1 SIE '92
Fiat Uno 60 S 3-drs. '89
Fiat Uno SX '88
Fiat Uno S '88
Fiat Uno 1100 S '86
Fiat Tipo Base '93
Fiat Croma 2.0 S '89
Renault 11 TXE '85
Peugeot 106 XR '92
Citroën 2 CV 6 '85
1 Jaar GARANTIE mogelijk!
Kaalheidersteenweg 185, Kerkrade. ☎ 045-413916.

Te koop Fiat UNO 1.1 S injectie, bwj. 1992, in nieuwstaat, 32.000 km, kl. zwart, met o.a. 5 versnellingen, getint glas, vr.pr. ƒ 12.750,-. Telefoon 046-756073.

Fiat Tipo Turbo Diesel
1991, zeegroenmet.
nu ƒ 19.900,-
Fiat Creusen
Heerlen ☎ 045-742121.

Fiat Tipo 2.0 Ltr GT
1991, rood, Abarth pakket
nu ƒ 24.900,-
Fiat Creusen
Heerlen ☎ 045-742121.

Fiat CINQUECENTO rood, bwj. 1993, 4.000 km, in nw. st. Telefoon 045-750531.

Ford

ESCORT typ 1300 L, '84, 5-drs., APK 2-'95, zeer mooi, ƒ 3.650,-. ☎ 045-424128.

Ford Siërra stationcar
2.3 Diesel, schuifdak, wit, 1989
nu ƒ 15.900,-
Fiat Creusen
Heerlen ☎ 045-742121

Ford Scorpio 2.4i GL autom.
1ste eigenaar, 07-'91, ƒ 22.950,-. Volvo Veders Sittard. 046-521111.

Weg. omst.h. Ford ESCORT 1.4 Bravo, bwj. '89, 1e eig., 65.000 km. Tel. 045-414144.

Te k. Ford ORION CLX, bwj. 11-'90, 33.000 km., met onderhoudsboekje, i.z.g.st. Telef. 045-241184.

Te k. Ford ESCORT 1.1 Laser, bwj. '85, APK gekeurd, kleur grijs, pr.n.o.t.k. Telef. 046-758389/046-335132.

FIËSTA, bwj. '86, kl. wit, ƒ 4.750,-, mooie auto. ☎ 045-728802 of 06-52984535.

Te koop Ford SIËRRA CL combi 23 D, '89, geel kenteken, c.v., schadevrij, ƒ 10.750,-. Tel. 046-331543.

Te koop Ford ESCORT 1.6 CLX, 3-drs., bwj. '92, km.st. 32.000, 5-bak, centr. vergr., getint glas, in nieuwstaat, ƒ 19.750,-. ☎ 04492-5818.

Ford FIËSTA, '84, nieuw model, prijs ƒ 5.250,-, inruil mogelijk. Tel. 04405-1564.

Zeldzaam mooie FIËSTA Super Sport, '88, 1e eig., gunstige prijs. 046-518251.

ESCORT D., '86, metallic, vr. pr. ƒ 4.900,-. Eikenweg 22, Hoensbroek. 045-225320.

Ford SCORPIO CL 2.4i Sedan, groenmetall., m. '91, nw.st. Tel. 045-750531.

Te koop Ford SIËRRA 16L, stationwagon, LPG, bwj. '83, 1 jr. APK, nwe. uitl., grote beurt, in perf.st., vr.pr. ƒ 3.250,-. Tel. 045-229717.

Te koop Ford SCORPIO 2000 RS Ghia, APK nov. '94, 70.000 km, verl., inr. mog. ƒ 9.700,-. Telef. 046-515294 na 19.00 uur.

Te koop Ford ESCORT Estate 1600 L, bwj. '85. Telefoon: 04498-58555.

Te k. Ford SIËRRA XR4i, bwj. '83, 15" l.m-velgen, prijs ƒ 6.000,-. Tel. 046-372350 na 12.00 uur.

Te koop Ford SIËRRA 1.8 GL, laser, bwj. juli '85, blauwmet., 5-drs, centr.slot, nw. band., zonder gril,i.z.g. st., ƒ 4.650,-. 046-527379.

Ford FIËSTA, bwj. '83, Econ., 2e eig., grijsmet., vr. pr. ƒ 2.950,-. ☎ 045-321586.

Ford SCORPIO 2.0 CLX autom., bwj. 04-'92, donkerbl.met., km.st. 54.300, ANWB gekeurd, met of zonder LPG, pr. ƒ 34.950,-. VW-Audi dealer Van Straten & Zn., Via Regia 170, Maastricht. 043-434500.

Te koop Ford ESCORT automaat, APK 11-'94, ƒ 750,-. Tel. 045-414690 of 325246.

FIËSTA type XR2, '85, 5-bak, alle extra's, i.z.g.st., ƒ 5.950,-. ☎ 045-424128.

Te koop Ford ESCORT 1.8 CLD, bwj. '89, vr.pr. ƒ 10.500,-. Tel. 046-331949.

Ford FIËSTA C 1.0, '86, APK 2-'95, i.z.g.st., ƒ 5.100,-. Tel. 045-715579.

Te koop Ford ESCORT RS Turbo, veel extra's, bwj. dec. '88, pr.n.o.t.k. Telefoon 045-459960.

Ford SCORPIO 4-drs., Sedan, blauw, bwj. '90, ABS, stuurbekr., ww-glas, centr. vergrendeling, LPG enz., pr. ƒ 17.250,-. 04499-4689.

Ford ESCORT 1300, in nieuwstaat, bwj. '81, pr. ƒ 2.000,-. Tel. 045-418365.

Ford SIËRRA 1600, 5-drs., '84, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 3.950,-. Slanghenstr. 54 H'broek.

Te koop mooie SIËRRA 2.0 L Sedan, bwj. '88, RS-set, alarm, goede prijs. Telef. 046-582069.

Alfa

Alfa Romeo DEALER
Automob.bedrijf E.A. Kozole BV
Edisonstraat 23, Landgraaf
Tel. 045-32 10 66.

Alfa 75 1.8 IE
bwj. nov. '90, nieuwstaat
nu ƒ 18.900,-
Fiat Creusen
Heerlen ☎ 045-742121.

ALFA Giulietta 2.0, bwj. '83, tr.haak, electr. ramen, sp. vlgn., i.g.st., ƒ 2.950,-. Kerkstr. 14a, Born.

ALFA 164 V6, '91, rood, 35.000 km, CD-sp., lm-vlgn., alarm, schuif-, kanteldak, ƒ 33.955,-. ☎ 02907-6139.

Te k. Alfa ROMEO 164 Twin Spark, bwj. '92, km.st. 77.000, div. extra's o.a. lm-vlgn., electr. schuifdak, trekhaak, centr. vergr., getint glas, electr.ramen, tel.voorber., ƒ 31.500,-. Tel. 046-377747 b.g.g. 046-330055.

Te koop ALFA 33 1.3, bwj. '89, 65.000 km., kl. rood, vr. pr. ƒ 9.750,-. ☎ 046-338857.

Te koop ALFA 33 17 QV, extra's, bwj. '88 met deurschade, t.e.a.b. ☎ 045-272570 b.g.g. 251061.

Alfa ROMEO 75 1800, groenmet., m. '90, nieuwstaat. Tel. 045-750531.

Te koop ALFA 75 1.6i sept. '90, in nieuwstaat, donkergroen, 77.000 km, APK. Telefoon: 043-614427.

ALFA Romeo 75 Twin Spark 2.0, rood, EZ, 11-'90, 1e eig., schadevrij, topconditie, zeer veel extra's, TÜV, pr.n.o.t.k. Tel. 09-49.241.583223 of 582793.

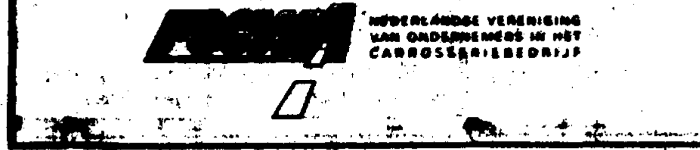
Audi

AUDI 100 Turbo diesel, m. '86, metallic, perfekt, moet weg. t.e.a.b. 04116-84366.

Audi V 8 "Exclusiv", bwj. '91, lederbekl., airco, el. schuifdak, cruise-control, etc. DM. 39.900,- ZABKA, VW/Audi Dealer, Alsdorf/Aken. ☎ 09-49.2404.550857 of .550858. Fax 09-49.2404.550869.

AUDI 80 19 injection, veel extra's, bwj. '87, i.z.g.st. Tel. 045-271457.

Te koop AUDI 80 2 ltr., bwj. '88, verlaagd, sportvlg., superspoiler, notenlook met boekje, met alarm, centr. deurvergr. op afst.bed., kl. [illegible] Telef. 045-273882.

Citroën

Citroën DEALER
Autobedrijf Sondagh BV
Heerlen-Hoensbroek
de Koumen 34, ☎ 045-223300.

Eurocasions zoals het hoort.

Speciale aktie
ZX Furio 1.8 3-drs. 1993
ZX Aura 1.8, 3-drs., 1993
XM CT turbo, 1993
ZX 1.4 Reflex, 1993
ZX 1.4 Avantage, 5-d., '93
Xantia 1.6 X, 1993
Xantia 2.0i 1993

Tot ƒ 10.000,-
Citroën BX Diesel 1987
Peugeot 305 SR 1983
Opel Kadett 1.2 1980
Nissan Micra, 1983
Volkswagen Polo, 1983
Peugeot 309, 1986
Citroën Visa 1.1 RE, 1986
Citroën BX 1.4, 1986
Citroën BX 1.9, 1986
Fiat Panda 1000 CL 1989

Tot ƒ 20.000,-
Citroën BX 19 TRS 1986
Citroën BX 1.4 RE, 1988
Citroën BX 1.4 inj., 1989
Citroën AX 1.1 TGE, 1990
Citroën BX 1.6 RE, 1989
Citroën BX 1.4i, 1989
Nissan Bluebird 2.0, 1989
Citroën AX 1.1 TGE, 1991

Tot ƒ 30.000,-
Opel Kadett 1.8 1991
Citroën ZX 1.4 Reflex 1992
Toyota Camry 2.0 1991
Volvo 440 GL 1.8 1992
Citroën BX Cannes, 1991
Audi 100, 1988
Alfa 33 1.4, 1992
Citroën BX Break, 1991
Renault 21 Nevada, 1991
Peugeot 405 GRX, 1992.
Mitsubishi Galant 1.8 1990
Nissan Primera 2.0i SLX '91

Citroëndealer
SONDAGH BV
☎ 045-223300

Citroën AX 1.1 TGE
1992, wit, nieuwstaat
nu ƒ 16.900,-
Fiat Creusen
Heerlen ☎ 045-742121.

Fa. BAGGELE verkoop en inkoop van diepen [illegible] SM. Onderdelen nieuw en gebruikt uit voorraad leverbaar. Voorbeelden ƒ [illegible] Telef. 04754-[illegible]

Te koop CITROËN BX 14E, rood, z.g.a.nw., bwj. '[illegible], ƒ 7.950,-. Tel. 045-22[illegible]

Zuinige CITROËN VISA [illegible] bwj. '87, [illegible] ƒ 3.350,-. Tel. [illegible]

[illegible] '86, RWD-[illegible] ƒ 4.950,-, koopje. Achter de [illegible]

CITROËN AX 1.1, bwj. [illegible] '91, luxe uitv., plus radio, ƒ 12.250,-. Tel. 046-582462.

KOOPJE BX 16 TRS, bwj. '84, APK '95. Unescoplantsoen 9, Vrieheide/Heerlen

Te koop 2 CV speciaal, 1986, prijs, vr.pr. ƒ 3.650,-. Telefoon 04493-2339.

CITROËN AX 11 TGE, metallic, getint glas, bwj. 3-'93, 6.500 km. Tel. 045-721876, zaterdag na 12.00 uur.

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

Te koop CITROËN BX 16 TGi, bwj. '90, APK 1-'95, vraagprijs ƒ 14.880,-. Tel. 04405-4010 na 17.00 uur.

Zeer MOOIE CX 22 TRS, bwj. '86, blauwmet., electr. schuifdak/ramen, afst.bed. centr. vergr., 5-bak, trekh., pr.n.o.t.k. Tel. 045-415478.

Te koop Citroën DIANA, APK gek., pr. ƒ 600,-. Zaterdag tussen 16-18 uur. Zondag tussen 9-12 uur. Roebroekweg 8 C, Heerlen

Chrysler

CHRYSLER DEALER
American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Daihatsu

DAIHATSU DEALER
Autobedrijf H. Merckelbach
Benzenraderweg 295
Heerlen. Tel. 045-42 44 44.

Daihatsu APPLAUSE Xi 16-V, zeer mooi, 5-drs., bwj. 10-'89, APK 10-'94, vr.pr. ƒ 10.500,-. 045-245339.

Te k. pers. MINIBUS, opknappert Daihatsu 868 cab., bwj. '84, APK 23-7-'94, vr.pr. ƒ 1.750,-. Wingerdweg 74, Hoensbroek, 045-218631.

Te koop Daihatsu APPLAUSE 1.6 Xi, luxe uitv., vr.pr. ƒ 15.500,-. Tel. 045-753621.

Te k. Daihatsu CHARADE, type '85, APK 2-'95, i.z.g.st., ƒ 3.600,-. ☎ 045-317675.

Fiat

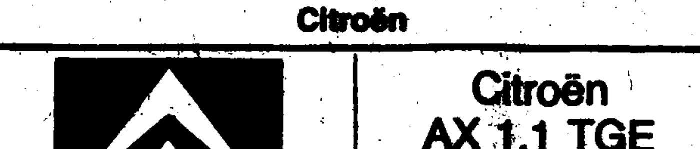
FIAT DEALER
Autobedrijf Klankstad BV
Kaalheidersteenweg 185
Kerkrade. Tel. 045-41 39 16.

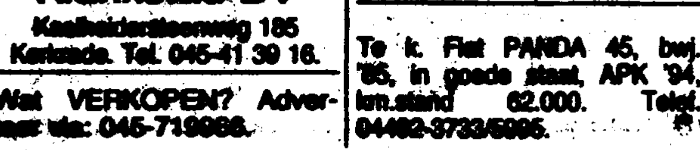
Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Automob.bedrijf Creusen BV
Parallelweg 34, Heerlen.
Tel. 045-74 21 21.

Te koop Fiat CINQUENCENTO 1 jr. oud. Telef. 045-741769.

Te k. Fiat PANDA 45, bwj. '86, in goede staat, APK '94, km.stand 62.000. Telef. 04492-3733/5095.

Fiat Tempra 1.6 S
zwart, 1991, alu velgen
nu ƒ 22.900,-
Fiat Creusen
Heerlen ☎ 045-742121.

Te koop Fiat PANDA, bwj. '84, APK 12-'94. Telef. 045-318480.

Te koop Fiat TIPO 1.4 D GT, bwj. '88, prijs ƒ 8.950,-. Napoleonbaan 24, Geleen.

Te k. Fiat RITMO 60 S, bwj. '85, 100% i.o., APK, prijs ƒ 2.250,-. Tel. 045-741079.

FIAT 127, bwj. '84, APK gekeurd, nieuw type, in perf. st., ƒ 2.450,-. Tel. 045-741932.

Directieauto Fiat Croma 16V
mrt 1993, alle extra's o.a. airco, ABS, nieuwstaat
Speciale prijs
Fiat Creusen
Heerlen ☎ 045-742121.

Te k. Fiat UNO 1.4 I.E.; bwj. 8-'91, div. extra's, kl. zwart. 04498-54244 na 19.00 uur.

Fiat UNO 45 S, nw. model, '86, 5-bak, APK, z. mooi, ƒ 3.950,-. Tel. 045-454087

Te k. FIAT 126, bwj. '87, als nieuw, APK, vr.pr. ƒ 2.750,-. Talmastr. 5, Heerlen.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Ford

Ford DEALER

FORD Escort Combi, bwj. '83, APK, in nw.st., pr.n.o.t.k. ☎ 045-463517 of 045-458832.

Lautenslager bv Heerlen
Breukerweg 201
Tel. 045-23 20 30.

Te koop Ford SIËRRA 2.0 CL Sedan, 4-drs., bwj. '88, kl. bruinmetallic, trekhaak, APK 2-'95, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 10.500,-. Telef. 046-332913 b.g.g. 043-437812.

jurgen autocentrum
Mercedes 190 E 1.8 d.blauw .... 02-'91
Mercedes 190 E 2.0 zwartmet. .... 01-'86
Mercedes 190 E 2.0 d.blauw .... 11-'87
Mercedes 190 E 2.0 rookzilvermet. .... 06-'88
Mercedes 190 E 2.3 autom. perlmuth .... 05-'87
Mercedes 190 E 2.3 16V zwartmetallic .... 05-'86
Mercedes 190 E 2.3 16V zwartmetallic .... 05-'86
Mercedes 190 D 2.0 wit .... 04-'89
Mercedes 190 D 2.0 antracietmetallic .... 11-'91
Mercedes 190 D 2.5 perlmuth grijsmetallic .... 08-'87

Mercedes C 280 Elegance
aut., zilvermet., nieuw
Mercedes C 250 Elegance
aut., wit, nieuw

Mercedes 200 D wit .... 08-'87
Mercedes 230 E donkerblauw .... 04-'91
Mercedes 250 D zwartmetallic .... 10-'89
Mercedes 300 CE (coupé) autom., d.grijsmet. .... 06-'88
Mercedes 300 SL automaat, zwartmetallic .... 06-'86
Mercedes 380 SL automaat, rookzilvermet. .... 07-'85
3-24 maanden garantie.
Alle auto's voorzien van nationale autopas.
Langheckweg 32-40, Kerkrade
Industrieterrein Dentgenbach
045-452570

Honda

HONDA DEALER
Autobedrijf Rotor BV
Heerlerbaan 229, Heerlen
Tel. 045-41 69 00.

Rijksweg [illegible] nabij A76
Crombag Auto's Geleen
Rijksweg Zuid 236
Tel. 046-74 62 60.

Honda CIVIC 1.5 GL, 5-bak, '86, div. access., bijz. mooi [illegible]

Honda Aerodeck 2.0
1988, roodmet.
nu ƒ 14.900,-
Fiat Creusen
Heerlen ☎ 045-742121

CIVIC 1.6 ESi 16 V, april '92, rood, 28.000 km, central lock, el. schuif-, kanteldak, el. spiegels, stuurbekr., el. ramen, schadevrij, enz. ƒ 28.500,-. ☎ 04104-98197.

Honda CIVIC 1.5, bwj. '86, 5-bak, i.g.st., 72.000 km., open dak, prijs ƒ 7.900,-. 046-377556. ☎ 045-310983.

Hyundai

HYUNDAI DEALER
Auto Leymborgh BV
Bomerweg 2-8, Limbricht
Tel. 046-51 58 38.

Auto Vaessen Heerlen
Beitel 19
Tel. 045-42 40 10.

Te k. Hyundai SONATA 2.0i GLS, bwj. 8-'89, LPG, APK, elke keur. toegest., vr.pr. ƒ 9.950,-. Tel. 04406-42131.

Jaguar

Jaguar Daimler 3.6, kleur roodmetallic, bwj. '88, automaat,leder, airco., radio, cruise-contr., l.m.-velgen. Off. SAAB dealer KOMPIER, Heerlerbaan 66, Heerlen, telef. 045-428840.

Te k. Jaguar SOVEREIGN 3.6, 1987, APK 10-'94. Alle opties, ABS, alarm, tel.aansl. ƒ 19.900,-. 04760-74064.

Jeep

Jeep DEALER
American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Te koop MERCEDES Jeep 230G, bwj. '80, APK '95, ƒ 9.250,-. Tel. 04493-4929.

Te koop NEKAF Jeep M38A1, totaal gerest., motor gerev., geheel in org. staat, incl. Mil. zendinstall. vr.pr. ƒ 12.500,-. Tel. 046-521766.

Jeep WRANGLER 2.5, Sahara, softtop, geel kent., 25.000 km, '90, als nw. Telef. 045-750531.

Te k. Nissan PATROL 3.3 TD, rood, '85, grijs kenteken, ƒ 15.000,-. Tel. 045-272179.

Te koop SUZUKI Samurai softtop SJ 413 met div. extra's, geel kenteken, bwj. '87, pr. ƒ 14.000,-. Telef. 045-271011.

BANKEN, ramen, gordels, Patrol. Tevens totale ombouw, incl. douane-afhandeling. Te koop Patrol GR '93, '91; R '91, '87, '86; Wrangler '89; Suzuki '89; Pajero '87. onderhoud, APK, t.h. sneeuwketting. Texacars 4 x 4, Tel. 04702-3040.

Lancia

Lancia Thema 2.0-16V Turbo, kleur d.blauw, bwj. '90, l.m.-velgen, Alcantara, mistl. voor. Off. SAAB dealer KOMPIER, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

Mazda

mazda DEALER
Mazda Caubo Kerkrade
Langheckweg 2.
☎ 045-46 46 46.

MAZDA 626 HB, bwj. 11-'89, APK 1-'95 met of zonder LPG, pr. ƒ 11.900,-, mobiele auto. Tel. 04756-2012.

Te k. MAZDA 626 coupé 2.0 GLX '85, wit, ƒ 5.750,-, inr. 4-drs. mog. ☎ 045-218834.

Te k. MAZDA 626 1600, bwj. '85, vr.pr. ƒ 3.750,-. Jeroen Boschstr. 7, Sittard.

Te koop MAZDA 323, wit, bwj. '89, ƒ 13.000,- Telefoon 046-516614.

Te koop MAZDA 323 GLX, bwj. '84, APK tot 12-'94, i.z.g.st., vraagprijs ƒ 3.750,-. Tel. 045-421503.

MAZDA 323 LX, bwj. '86, nieuw model, echt nieuwe auto, superzuinig, 1:16, ƒ 5.950,-. ☎ 04492-5833.

Te koop MAZDA 323 F, bwj. '91, zwart, 40.000 km., ƒ 21.750,-. Tel. 046-331543.

MAZDA 626 Sedan 1.8 LX, Sedan, bwj. '90, 4-drs, wit, ƒ 14.500,-. Telefoon 046-519291 b.g.g. 528336.

MAZDA 626 Sedan 2.0 GLX, beigemetallic, 54.000 km, '89, als nw., 045-750531.

MAZDA 626 2.0 GLX, HB, 5-drs, beigemetallic, '90, zeer mooi. Telef. 045-750531.

Te koop MAZDA 626 2.0 L Diesel, i.z.g.st., bwj. nov. '84, Ridderweg 18, Heerlerbaan

Mercedes

Mercedes DEALER

SMEETS Mercedes Benz
Heerlen 045-754575
Maastricht 043-613900
Geleen 046-757575

Wegens aanschaf nieuwe auto MERCEDES 190 E, bwj. '86, blauwmetallic, vele extra's, i.z.g.st., ƒ 13.950,-. Telefoon 045-441404.

Te koop MERCEDES B 280 SL, bwj. '83, in nieuwstaat. Tel. 04498-54209.

Te koop MERCEDES 200, bwj. '81, autom., weinig gel., i.z.g.st., kl. groenmet., prijs ƒ 4.800,-. Tel. 043-214192.

Te koop MB 300 TD, bwj. aug. '87, div. extra's, i.nw.st. ƒ 32.000,-. Telefoon 04454-63693 tussen 9.00 en 13.00.

Te k. MERCEDES Benz type 190D, bwj. '60, met laswerk, auto loopt nog. Nederl. [illegible] 455671 van 17.00-21.00 uur.

MERCEDES 190 2.5, [illegible] bwj. '87, div. extra's, [illegible] metallic, i.z.g.st., elke [illegible] ring toegest., ƒ 24.[illegible] 046-528336 b.g.g. 519291

Te koop MERCEDES [illegible] bwj. '86, APK, met ve[illegible] tra's. Telef. 045-229675.

Te koop MB 307 D met laadbak, bwj. '86. Tel. 52985183 en na 18.0[illegible] 045-423660.

Koopje zeldz. mooie en goed onderh. MERC[illegible] 500 SEC, bwj. '84, geh[illegible] del '91, donkerblauw, alle extra's o.a.: leder[illegible] ler., wortelnotenh[illegible] stuur, pook en dashbo[illegible] delige 17" AMG-velgen [illegible] enz. enz. [illegible] nastr. 33, Merkelbeek.

Mitsubishi

Te k. Mitsubishi COLT GLX, 5-deurs, bwj. eind '86, i.z.g. st., weinig km., vraagpr. ƒ 6.350,-. ☎ 046-744891.

Te k. MITSUBISHI Lancer 1.5 GLi, sept. '88, kleur Cherry Pink. 04451-2329.

Mitsubishi COLT GL, '81, zilvermetallic, Beukstr. 15, Heerlen

Te koop Mitsubishi LA[illegible] diesel, bwj. '84, APK [illegible] zeer mooi, ƒ 2.750,-. 046-510646.

Nissan/Datsun

NISSAN DEALER
JURGEN Autocentrum
Langheckweg 36, Kerkrade.
Tel. 045-45 25 70.

Nissan Garag[e] Schoenmake[rs]
Limbrichterweg 78, Sitt[ard]
Tel. 046-51 26 14.

Te k. Nissan CH[illegible] Trend, '85, APK, wit, ƒ 5.500,-. Tel. 045-230297

Voor Piccolo's zie verder pagina 1[illegible]

Vooral Maastricht heeft geprofiteerd van de rijkssteun na de mijnsluitingen. Uit solidariteit moet de stad daarom nu duizend banen afstaan aan de zwaar getroffen regio Heerlen. Voor deze opmerkelijke visie heeft Heerlenaar Peter van den Oetelaar, aankomend CDA-wethouder, een uitgebreide historische onderbouwing.

Aankomend wethouder Van den Oetelaar luidt de noodklok

'Maastricht moet duizend banen afstaan aan Heerlen'

Peter van den Oetelaar (51) wordt, een politieke aardverschuiving daargelaten, in april wethouder voor het CDA, dat grote invloed heeft binnen de Heerlense politiek.

De aankomend wethouder is een onbeschreven blad in het Heerlense. De econoom Van de Oetelaar werkte vanaf 1969 bij DSM, waar hij in de jaren zeventig en tachtig 'subsidioloog' was. Hij probeerde zo veel mogelijk subsidies los te weken. Dat vergde veel overleg met allerlei overheden (gemeenten, provincie, rijk en de EG).

Tot op zekere hoogte heeft hij ook het rijksbeleid beïnvloed. Zijn onderzoek naar investeringssubsidies in Europa stond mee aan de basis voor de Wet Investeringsrekening (WIR).

De laatste jaren verkeerde Van den Oetelaar wat meer in de luwte als controller bij de aan DSM gelieerde bedrijven FSI, SBF en de werkvoorzieningsbedrijven. Sinds een paar maanden bereidt hij zich intensief voor op de duik in de Heerlense politiek.

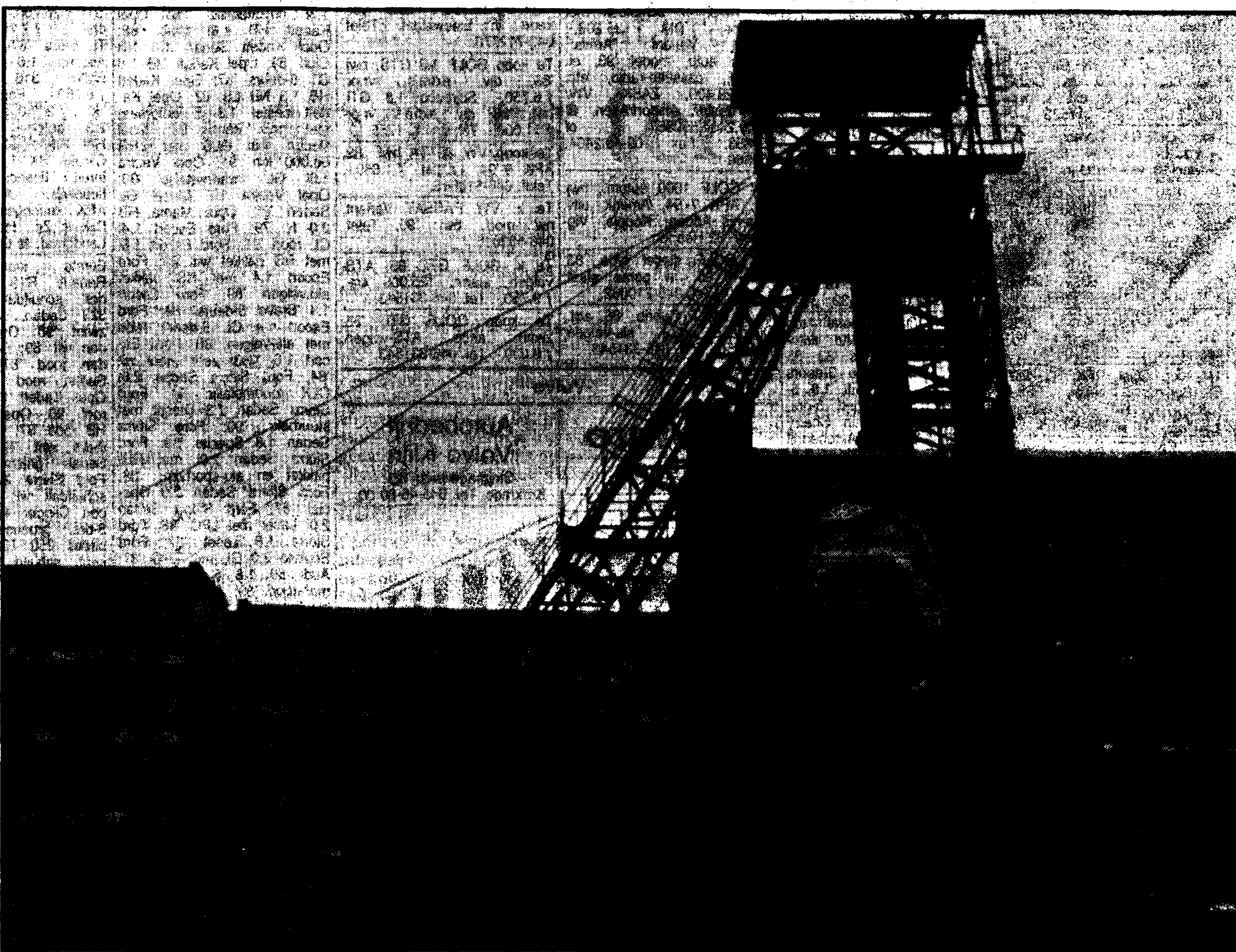
Van den Oetelaar was de auteur van een opmerkelijke passage in het nieuwe partijprogramma van het Heerlense CDA: 'Spreiding van provinciale en centrale overheidsdiensten vanuit de regio Maastricht naar Heerlen, erop gericht om vijfhonderd tot duizend banen te creëren in onze gemeente.'

Van den Oetelaar erkent dat achter die [illegible] in het partijprogramma onderbelicht bleef.

„Kijk, er waren door de mijnsluiting 45.000 directe banen in het geding en nog eens 30.000 bij toeleveringsbedrijven. Daarvan verdwenen er alleen al zestigduizend in Oostelijk Zuid-Limburg. Hier viel de grootste klap. En voor de rest bloedde voornamelijk de Westelijke Mijnstreek."

In de post-mijnperiode tot 1978 ontstond wel nieuw werk. „De komst van Daf, het ABP en CBS en de uitbreiding van DSM leverde 30.000 structurele banen op," becijfert Van den Oetelaar.

„Daarnaast werd veel geïnvesteerd in een sociale oplossing: vervroegde pensionering, meer mensen de wao in, sociale voorzieningen etc. Maar de kinderen van die ex-mijnwerkers schieten er niks mee op."

● *Peter van den Oetelaar: het is in Heerlen één voor twaalf.* Foto: FRANS RADE

Dat bleek ook wel in de Oostelijke Mijnstreek die door mijnen nauwelijks werklozen kende, steeg het werkloosheidspercentage eind jaren zeventig naar tien procent.

„Maastricht had daarentegen niets te lijden van de mijnsluiting," stelt Van den Oetelaar. „Maar de stad kreeg door de mijnsluiting wel heel goede ijzers in het vuur in Den Haag. Maastricht pleitte daar met succes voor de vestiging van een universiteit."

Prima toch?

„Tactisch was het een heel goede zet van Maastricht," erkent Van den Oetelaar volmondig: „En we kunnen er in Zuid-Limburg blij mee zijn. De universiteit leverde al snel duizend nieuwe banen op en enkele duizenden studenten."

Maar volgens hem ontstonden de problemen pas in de PNL-periode vanaf 1978. „Er kwamen in de Oostelijke Mijnstreek nog 3200 banen bij, vooral door ABP, CBS en Defensie. Het reële tekort van tienduizend arbeidsplaatsen in Heerlen is gebleven."

Daar staat tegenover dat de universiteit in Maastricht sindsdien nog met drieduizend banen is gegroeid, er zijn nu bijna achtduizend studenten. „De komst van de universiteit heeft Maastricht een jaarlijkse economische impuls opgeleverd van vierhonderd miljoen. Dat betekent een geweldige schwung voor die stad."

In deze periode werden bijna twee miljard als IPR en WIR aan Limburg uitgekeerd. Meer dan de helft ging naar de Westelijke Mijnstreek, waar ook de meeste industrie is. Circa dertig procent kwam terecht in de regio Maastricht en slechts een klein deel in de Oostelijke Mijnstreek.

„Er kwam een flinke sociale impuls (vut, regelingen voor uittredende mijnwerkers etc.) voor in totaal meer dan een miljard. De Oostelijke Mijnstreek kreeg ook deze voordelen en daarnaast voornamelijk projectsubsidies. Ook weer tijdelijke oplossingen. Er is hier geen economische motor neergezet."

„Van de 600 miljoen PNL-geld is zo'n zestig procent naar Maastricht gegaan. Die stad heeft daar prachtige projecten mee gebouwd, onder meer de Noorderbrug, het Mecc en het vliegveld. Prima gedaan."

Van den Oetelaars constatering: Maastricht is door dit alles van een provinciestadje in 1960 uitgegroeid tot een geweldige aantrekkelijke stad, met een enorme zuigkracht.

„De regionale hoofdvestigingen van de banken zaten altijd in Heerlen, dicht bij de mijnen, maar die zijn nu overgeheveld naar Maastricht. Het Heerlense ziekenhuis was toonaangevend totdat het Academisch Ziekenhuis kwam, en datzelfde geldt voor de schouwburg in relatie tot het Theater aan het Vrijthof; de Kamer van Koophandel heeft zijn hoofdzetel sinds kort ook nog naar Maastricht gebracht."

De geweldige problematiek in de Oostelijke Mijnstreek is volgens Van den Oetelaar nooit blijvend opgelost. „In de hoogconjunctuur van de jaren tachtig kwamen de werkgelegenheidscijfers in Zuid-Limburg op het landelijke niveau. Er leek geen reden voor extra maatregelen. Nu, door de recessie van de jaren negentig, komt de zwakte in Heerlen pas echt aan de oppervlakte."

Daar komen ongunstige demografische gegevens bij. „In Heerlen was in 1960 bijna veertig procent jonger dan twintig jaar. Dat is nu nog maar twintig procent. Het aantal jongeren is in Heerlen extreem fors gedaald."

De vergrijzing slaat in Heerlen snel toe. „Naar de gemiddelde landelijke normen had Heerlen 25.000 inwoners meer moeten hebben in de categorie onder 45 jaar."

„De jeugd en de jonge gezinnen trekken noodgedwongen weg. Heerlen is een slaapstad aan het worden. Hier is nu, zelfs met die vergrijzing, al een enorm gebrek aan werkgelegenheid gebleken. Onze kinderen kunnen we geen perspectief geven op werk. Dat is ook een van de oorzaken voor het drugsprobleem."

„Heerlen staat er heel zwak voor. Een minimaal tekort van tienduizend arbeidsplaatsen. In het jaar 2000 heeft de stad, als we niets nieuws doen, zijn economische functie verloren en is verworden tot probleemgebied. Het is één voor twaalf. Nu kunnen we er nog wat aan doen en de trend keren."

Het beleid van de spreiding van rijksdiensten moet weer met volle kracht worden hervat, stelt Van den Oetelaar. „Minstens drieduizend ABP-achtige banen moeten erbij. Dat is nogal wat, als je dat nu aan het rijk vraagt. Maar het moet."

Is dat geen onmogelijke missie?

„Inderdaad, dat lijkt zo in een tijd van de terugtredende overheid, dalende rijksbudgetten, regio's die elkaar beconcurreren. Maar we hebben geen keuze."

Maastricht is sterk geworden waar wij verzwakt zijn, vindt de Heerlenaar. „De een z'n dood is de ander zijn brood. Uit solidariteit moet een overplaatsingsbeleid tot stand komen vanuit Maastricht hier naar toe. Dat is gerechtvaardigd. Dan sta je ook sterker bij je claims richting Den Haag. Want anders zegt het rijk: jullie doen er zelf helemaal niets aan."

„Er zullen, wat mij betreft, in totaal duizend banen van Maastricht naar Heerlen verhuizen. Ik kan nog geen concrete voorbeelden noemen."

Daarenboven zou een Technologisch instituut uit het westen naar hier dienen te komen, bijvoorbeeld een onderdeel van TNO. „Moet goed zijn voor vier- a vijfhonderd plaatsen," stelt Van den Oetelaar.

Investeringen bij het bedrijfsleven moet weer gestimuleerd worden door de IPR toch voort te zetten. „Het streefgetal is duizend arbeidsplaatsen."

Dit alles leidt volgens Van den Oetelaar tot een afgeleide werkgelegenheid van nog eens zo'n vijf- tot zevenduizend banen, vooral bij het midden- en kleinbedrijf.

Alles bij elkaar opgeteld kan Heerlen dan rekenen op tien- tot twaalfduizend nieuwe banen. „Dan wordt Heerlen weer een middelgrote stad die zich zelf kan bedruipen. Om dat te bereiken moeten we streven naar politieke consensus, eerst in Heerlen, daarna de regio, de provincie en tenslotte het rijk. Dan heb je een kans om die doelstelling omstreeks 2000 te bereiken."

ander-zijds

Uitzingen

DOOR HANS TOONEN

Valt me toch tegen, die stilte rondom dat poenige plan van ene drs. W. Peeters.

Van zijn Nederlandse Gezinsvereniging mocht deze doorgeleerde de krant halen met het voorstel voortaan voor elk bruidspaar vijfduizend belastingguldens opzij te leggen. Pas als een echtpaar zijn zilveren bruiloft viert, mogen man- en vrouwlief lachend naar de bank om deze blijf-bij-elkaar-premie te beuren.

Alsof geld gelukkig maakt, gromde ik die ochtend boven mijn krant. Ook mijn aanstaande bruid voorspelde postzakken vol ingezonden brieven. Lauwloene.

Akkoord, een op de vier huwelijken blijft na verloop van jaren toch met de trouwjurk aan het prikkeldraad hangen. Het ledenverloop bij de Nederlandse Gezinsvereniging (NGV) zal het bestuur dan ook zeker tot wanhoop drijven. Met een zilveren lepeltje voor elk nieuw lid schep je ook geen blijvend geluk.

Na een doorwaakte nacht, waarin hopelijk ook Peeters' wettige bedgenote in het kussen heeft liggen bijten, moet hij zijn 'eureka' hebben gekregen.

Geld als bindmiddel! Als maizena in dagen van misère! Wie lust daar geen pap van. Pas te verzilveren op je zilveren bruiloft, dat wel.

Aan mijn drang meteen het huisjapje erbij te pakken om uit te rekenen wat je na een kwart eeuw van geluk/volhouden/uitzingen (niet doorhalen als uw man/vrouw de krant nog moet lezen) kunt vangen, heb ik onlangs toch maar toegegeven.

Mijn [illegible] heeft veel te maken met het niet langer oprapen van scheermesjes uit mijn vorige huwelijk. Maar mijn nieuwsgierigheid, de specie van de journalistiek, bleek niet te stuiten.

Even de kassier van deze krant erbij gehaald. Vijfduizend gulden tegen een rente van gemiddeld pakweg zes procent en dat opgestapeld over vijfentwintig jaar. Zijn nog snellere jap telt zwart-op-wit de somma uit van f 21.425. Afgepast 21 rooie ruggen als beloning voor elk trouw echtpaar. Mooi meegenomen als je uit liefde door dik en dun een kwart eeuw met elkaar bent opgetrokken. Hulde.

Maar wat nu als een van de twee die duiten beschouwt als smartegeld voor al die snauwen. Voor al die keren dat je vrouw/man ontrouw was. Voor al die nachten dat je maar beter op de bank kon gaan slapen. Voor al die avonden dat je als echtgenote mooi de handdoek maar niet jezelf mocht wezen.

Voor al die jaren dat je om een inderdaad ook diabetabele, maar minder rassige reden bij elkaar blijft: de kinderen.

Eenentwintig flappen van f 1000 als zwijggeld, ook deze gedachte borrelt op als ik me namens u nog meer opwindt over dit blijf-braafballonnetje van de NGV.

Zwijggeld voor een kwart eeuw je mond leren houden, omdat je man/vrouw haar op de tanden had. En die je met een zuinig lachje van de bank haalt omdat je tot aan je zilveren bruiloft altijd het gelag hebt betaald.

Maar daags daarop, met de confetti nog op je feestpak, pak je eindelijk je koffer. En stuur je vanaf een zonnig strand, waar je je leed laat opdrogen, een ansichtkaart naar die drs. Peeters.

Dat kan er wel af, van die 21.425 gulden.

ALLESVRETERS

De meeste mensen beseffen niet hoeveel ze eten. Ze realiseren zich bijvoorbeeld niet dat ze tijdens hun leven alles bij elkaar genomen zo'n 80.000 maaltijden nuttigen. Dat er per jaar ongeveer een ton aan voedsel door hun maag gaat. Dat ze bij een gemiddelde levensverwachting van 76 jaar aan het einde van de rit een kleine 80.000 kilo aan voedsel hebben weggewerkt! En dat dit bijna 25.000 kilo meer is dan nodig of gezond voor hen is.

door [illegible]

„Ze deelden een warme antipasta van garnalen en met krab gevulde paddestoelen en een koud voorgerecht met carpaccio, kaas- en vleessoorten en gemarineerde vis. Vervolgens kwam er gefrituurde inktvis met rode saus. Een van hen at ook nog een Toscaanse soep met bonen, tomaten en spinazie. Daarna volgde het hoofdgerecht met ravioli, gevuld met kalfsvlees, spinazie en kaas. Als dessert namen ze gemengde bessen en een cappuccino. Ten slotte kregen ze beiden grote chocoladetaarten mee naar huis."

De 'ze' waar het in dit krantebericht over gaat, zijn Bill Clinton (hij was het die ook nog soep nam) en Helmut Kohl, die er tijdens hun gemeenlijke lunch van afgelopen maandag 31 januari behoorlijk tegenaan gingen. Niet voor de eerste en bepaald ook niet voor de laatste keer verorberden ze aanzienlijk meer dan voor hun energiebehoefte vereist was.

Maar behalve de hoeveelheid, is wat aan hun menu vooral opvalt, de gevarieerdheid ervan. De mens is duidelijk een alleseter: vleeseter, planteneter en, ook al stonden er deze keer toevallig geen insekten op het menu, insekteneter. Kohl is een grote liefhebber van gebakken sprinkhanen, zoals hij op een reis in Afrika een jaar of wat geleden duidelijk heeft laten blijken.

We hebben in de loop van de evolutie geleerd om alles te eten en dat heeft ons er ook doorheen geholpen. Diersoorten met een zeer gespecialiseerd dieet, mieren of eucalyptusbladen bijvoorbeeld, bevinden zich evolutionair in een doodlopende straat waaruit vroeger of later geen ontsnappen meer mogelijk is als hun voedsel eenmaal op is. Voor een echte alleseter is het gebrek aan een bepaald soort voedsel niets anders dan een tijdelijk ongemak. Hij gaat eenvoudigweg iets anders uitproberen. De mens is de meest allesvretende of omnivore van alle diersoorten en heeft dit soort dieetaanpassingen al tal van keren doorgemaakt.

Het grappige is dat ons dagelijks eetpatroon nog altijd de sporen in zich draagt van onze eet-historie. Toen we nog, net als de apen, hoog in de bomen hingen en fruitplukkers en bladerenplukkers waren, kauwden we zowat de hele dag door. Maar als jagers leefden we, net als alle grote vleesetende zoogdieren, op een ritme van vasten en feesten. Nu we alleseters zijn geworden, zouden we weer terug kunnen gaan naar de hele dag door snacken, maar die keuze hebben we – of althans de meesten van ons – niet gemaakt. We eten twee of meer keren op min of meer vaste tijdstippen van de dag. Dat is vaker dan de echte vleeseters, die soms maar één keer in een dag of wat eten, en minder vaak dan planteneters die zo'n beetje de hele dag door eten.

Ook de tijden waarop we eten zijn veelzeggend. Het is typisch voor de jager-vleeseter om te jagen en te eten op de schemermomenten, 's morgens heel vroeg voordat de zon op is of in de avondschemering. De rest van de dag brengt hij vooral rustend of slapend door. Vandaar ons ontbijt en avondmaaltijd. Maar omdat we ook planteneters zijn (geweest), hebben we nog een derde maaltijd midden op de dag en soms zelfs nog een later in de middag, zoals de Britten met hun high tea.

Maar er is een aspect aan ons alleseterschap dat geen parallel of precedent heeft in de dierenwereld. Dat is het 'supermarkt-syndroom'. Het wordt veroorzaakt door het professionele team dat we ervoor betalen om het spel te spelen, en door het feit dat het management van het team in de handen van een steeds kleinere en selectere groep komt te liggen. Nog nooit in de evolutie van de mens werden zovelen door zo weinigen gevoed. De produkten van die weinigen worden op steeds grotere schaal gedistribueerd en vegen lokale verschillen en individuele voorkeuren gewoon van de kaart.

Mensen hebben meer verschillende soorten voedsel ter beschikking dan ooit tevoren, maar het zijn dezelfde soorten die ook overal elders te krijgen zijn. We eten steeds vaker wat anderen voor ons uit hebben gedacht, met de smaken die zij voor ons uit hebben gezocht en in de hoeveelheden die zij voorschrijven. Er vindt over de hele wereld een MacDonaldisatie van ons voedingsgedrag plaats. Het vlees van één enkel bedrijf gaat naar de mond van iedereen.

De symptomen van het syndroom zijn duidelijk: een toenemende onwilligheid om de eigen maaltijd te koken, een toenemende onwetendheid over voedselbereidingstechnieken, een steeds sterkere neiging om af te gaan op wat anderen, producenten dus, in plaats van wijzelf aan variaties bedenken, een soort van schroomloosheid ten aanzien van eten en eetgedrag in het algemeen en een verlies van nieuwsgierigheid ten aanzien van voedsel. Maar het syndroom heeft nog een ander, minstens zo riskant, symptoom. Dieren in hun natuurlijke leefomgeving overeten zich nooit. Ze verorberen wat ze nodig hebben en niet meer. Maar de omnivore mens in dit tijdperk van het supermarktsyndroom doet bijna niks anders. Door de enorme snelle beschikbaarheid van voedsel eten we ook vrijwel allemaal te snel, te veel en te slecht. De energiebehoefte voor iemand die geen zware lichamelijke arbeid hoeft te verrichten, ligt tegenwoordig tussen de 2200 tot 2500 calorieën. Maar we verteren er dagelijks gemiddeld zeker zo'n 3400. Bovendien is wat we verteren, bepaald niet om over naar huis te schrijven.

Sedert anno 1800 zijn onze eetgewoonten totaal veranderd. We zijn veel minder granen, volkorenprodukten en koolhydraten gaan eten. Het gebruik van zogenaamde ballaststoffen, zeg maar ruwe vezelstoffen, is met ongeveer 70% teruggelopen. Daarentegen is het gebruik van vet, dierlijke eiwitten en vooral van suiker gestegen. We gebruiken nu tweemaal zoveel suiker dan onze voorouders anderhalve eeuw geleden deden.

Ook in wat we vloeibaar tot ons nemen zijn er opmerkelijke veranderingen. Vergeleken met twee eeuwen geleden drinken we nu werkelijk als bezetenen koffie en thee. Trouwens we hoeven overigens niet eens zover in het verleden terug te gaan om op dit punt grote verschuivingen waar te nemen. In 1990 dronken we bijvoorbeeld tweemaal zoveel koffie als in 1935.

Opvallend is verder dat bijna 12% van onze voedingsenergie uit alcohol komt. Anders gezegd, 1 op de 8 dagen lopen we puur op alcohol.

Niet zo verrassend dus dat in de landen van de Europese gemeenschap tussen de 30 en 50% van de mensen met overgewicht kampt en met allerlei gezondheidsproblemen als (mede) gevolg daarvan, zoals verstopping, te hoge bloeddruk, leverproblemen en dergelijke. Maar het meest veelbetekenend vind ik het feit dat de halve wereld een emotioneel voedingsprobleem heeft, namelijk voortdurend over het eigen figuur tobben.

In een rapport van de Academia Europea wordt beschreven dat over de periode 1970-1990 in veel westerse landen de zogenaamde body mass-index (gewicht in kilo's gedeeld door het kwadraat van de lengte, een betere indicatie voor al dan niet overgewicht dan gewoon het aantal kilo's schoon aan de haak) van jaar tot jaar is gestegen. In dezelfde periode, zo staat in het rapport, is het ideale lichaamsgewicht – gemeten aan schoonheidskoninginnen, Playboy-centerfolds en star-mannequins – afgenomen. Met andere woorden, de spanning of kloof tussen ideaal en werkelijkheid is groter geworden.

Op die spanning parasiteren fabrikanten van afslankprodukten, dieetinstituten, tijdschriften met hun wekelijkse onnutte diëten en body shape en callanetics-scholen. Aan die spanning lijden jongens en vooral meisjes met eetstoornissen, zoals anorexia en bulimia nervosa.

Als het waar is dat de mens 'ist was er isst' (is wat hij eet) dan 'isst' hij naar mijn mening niet goed bij zijn hoofd.

KADETT 1.8 GSi, '85, met ATS-velgen en dig. dashboard, vraagprijs ƒ 8.750,-. Kievitstr. 14, Eygelshoven.

Opel ASCONA 1.6 S, bwj. '87, vr.pr. ƒ 6.250,-, APK 3-'95. 045-225774/228398.

Te koop Opel KADETT 13 N, bwj. juni '89, kleur antracietmetallic. Tel. 045-319639.

Te koop Opel KADETT 1.3, bwj. '80, APK-gek. 1-'95, trekh., sunr., i.z.g.st., ƒ 950,-. Telef. 04492-6116.

Te k. mooie Opel ASCONA type C, automaat, 1982, kleur groen, APK nov. '94, motor is gedeeltelijk gereviseerd met o.a. nokkenas etc. Te bevr. Garage Heyenrath, Vijlenstr. 50, Vijlen. Telefoon 04454-62638.

Te k. Opel CORSA Swing 1.2 N, bwj. '89, 5-drs., signaalrood, 85.000 km., ƒ 9.500,-. Tel. 045-740887 na 18.00 uur.

Te koop Opel OMEGA 2.0 GLi, bwj. 6-'88, 91.000 km., div. opties, topconditie, vr.pr. ƒ 13.000,-. Inruil mogelijk. Telef. 04750-29923.

Te koop Opel KADETT 12 S, bouwjaar '74, t.e.a.b. Gravenweg 1, Landgraaf.

Te koop Opel KADETT 12N HB, oranje, bwj. '80, i.g.st. APK-gek., ƒ 1.850,-. Tel. 045-227279.

Opknapper. MANTA A, bwj. '73 (met papieren) ƒ 1.200,-. R. Lagerwaard. 046-757296.

CORSA type 1.2 S HB, 15"-sportvelgen, '88, bijz. mooi, ƒ 7.250,-. ☎ 045-424128.

KADETT nw model '86, 1.2 SC, bijz. mooi, ƒ 5.950,-. ☎ 045-424128.

Opel type KADETT 13 LS automaat, '86, 1e eig., i.z.g. st., ƒ 6.500,-. ☎ 045-424128.

KADETT 1.6i station, bwj. 4-'91, Frisco-uitv., ANWB-rapport, 120.000 km., in perf. staat, vr.pr. ƒ 17.950,-. Tel. 04498-56295.

Te k. Opel OMEGA 2.3D, Caravan, '87, 5-drs, rood, lichte plaatsch., ƒ 8.500,-. Tel. 046-378789/338320.

Te koop Opel CORSA, bwj. okt. '85, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 5.750,-. Telef. 045-423135, tot 14.30 uur.

Opel KADETT-B coupé, 1973, RDW gek., ƒ 2.950,-. Tel. 045-324081/315395.

Te koop Opel KADETT City automaat, APK '95, bwj. '79, ƒ 1.150,-. Rozenstraat 2, Sittard.

Opel KADETT HB 1600i Club, bwj. '88, zwartmet., in prima staat, 046-583740.

Opel KADETT 13 N Club m. '88, i.z.g.st., plm. 85.000 km, vr.pr. ƒ 7.950,-. 045-324320.

Te koop Opel CALIBRA 2.0i, bwj. 9-'90, diamantzwart metallic, veel extra's, o.a schuif-/kanteldak, 83.000 km, vr.pr. ƒ 34.750,-. Telef. 04492-5421 of 045-213747.

Opel KADETT 1700 D, stationcar, m. '90, wit, boekjes, perfekt, ƒ 7.950,-. Telefoon 04116-84386.

Te koop Opel KADETT 5-drs. HB, bouwjaar '81, APK '95, i.z.g.st., vraagprijs ƒ 1.650,-. Tel. 045-221554.

Te koop Opel KADETT 13 N, bwj. '81, APK mei '94, ƒ 1.500,-. Tel. 045-257026.

Opel KADETT 1.3 LS, HB, model '86, ƒ 5.750,-. Inruil mog. Telef. 046-522132.

Te koop Opel KADETT City, bwj. '79, i.z.g.st., APK-gek. 5-'94, vr.pr. ƒ 850,-. Erensteinerstr. 5, Kerkrade.

Te koop Opel REKORD 1700, bwj. '78, zeer betrouwbaar, APK 11-'94, door diefstal defect stuurslot, ƒ 500,-. Tel. 045-214897.

Te koop Opel MONZA 3.0 E, bwj. '83, i.z.g.st. Tel. 045-316264.

Te k. Opel KADETT 1.3 aut., bwj. '82, 1e eig., i.z.g.st., ƒ 2.250,-. Tel. 045-724729.

Te koop Opel Manta 2.2i alle extra's, vraagpr. ƒ 5.000,-. Telef. 045-216891.

Te koop MANTA 2.0 GTE, bwj. '84, getuned, vele extra's, vr.pr. ƒ 4.750,-. RDW-gekeurd. Tel. 045-461313.

WELLING Opel biedt aan: VW Golf 1.6 automaat '90; Volvo 440 1.8 DL '93; Nissan Primera 1.6 LX '90; Mitsubishi Galant 1.8 GL '89; Ford Escort 1.8 D Van '92; Opel Astra 3-drs. 1.8 i GT '91; Astra 1.4i GL '91; Corsa 2-drs. 1.4i Swing '90; BMW 316i '90; Vectra 4-drs. 2.0i gt '89; Vectra 4-5-drs. '90/'92; Kadett 3-4-5-drs. '85-'91 en nog veel meer. Inruil en financiering mogelijk. Welling Opel, Haefland 2, Brunssum. Tel. 045-257700.

Opel KADETT 13N Caravan, bwj. '88, 110.000 km., Club-uitv., veel luxe en extra's, nw. st., ƒ 14.750,-. 045-317523.

Opel OMEGA Combi, LPG, pr.n.o.t.k., bwj. nov. '89. Ridderweg 18, Heerlerbaan

Te koop KADETT caravan 1.6D, bwj. '83, APK, 5-drs., i. g.st., vr.pr. ƒ 1.800,-. Tel. 045-726920 of 312427

Opel KADETT 1.3 S, nieuw model, bwj. '85, 100%, ƒ 5.750,-. Tel. 045-727169.

Te koop Opel KADETT bwj. '81, APK 7-'94, ƒ 1.350,-, zeer mooi. Tel. 046-510646.

Te koop Opel REKORD 2.0 E, Berlina 5 versn., APK-gek., i.z.g.st., vraagpr. ƒ 3.250,-. Tel. 04958-96205.

Opel KADETT E Hatchback, nieuw model, bwj. 1986, ƒ 5.750,-. 045-753564.

Opel KADETT E 1.3, bwj. 12-6-1986, 4-drs., kl. rood, ƒ 6.100,-. Tel. 045-753564.

Te k. Opel ASCONA 1.6 S GT, i.z.g.st., bwj. '85, ƒ 4.200,-. Tel. 04492-3150 of 045-273155.

Te koop Opel CORSA, bwj. 2-'84, i.z.g.st. Tel. 043-254363.

Te koop Opel KADETT, 7-'82, met APK, ƒ 1.850,-. Telefoon 045-225913.

Peugeot

Te k. PEUGEOT 309 XL, 12-'87, i.z.g.st., 51.000 km. Vr. pr. ƒ 7.900,-. ☎ 045-320270.

PEUGEOT 205, 1100 Accent, bwj. '88, rood, grote beurt gehad. Tel. 046-334411.

PEUGEOT 205 Diesel, bwj. 6-'87, in goede staat. Tel. 045-314950.

PEUGEOT 505 Turbo inj. '84, alle opties, als nieuw, vr. pr. ƒ 6.750,-. 046-584017.

PEUGEOT 1.9 GRi, station, 5-drs, antracietmetallic, bwj. '90, roofrack, i.z.g.st., pr. n.o. t.k. Telefoon 046-519291 b. g.g. 528336.

Te k. PEUGEOT 205 GTi 1900, bwj. '88, vr.pr. ƒ 14.000,-. 04951-32617.

PEUGEOT 405 GLi, mei '90, grijsmetallic, gunstige prijs. Telef. 045-214600.

PEUGEOT 405 SR, stuurbekr., alle extra's nw. mod. '89, ƒ 11.750,- nw.st., APK 1-'95, 046-511293.

Porsche

Te k. PORSCHE 944 S 2.5 16-klepper, bwj. '87, leder int., el. ramen, etc., 16" velgen, vr.pr. ƒ 23.500,- excl. BPM ☎ 046-525087.

Te koop PORSCHE 911 SC, rood, Targa, Fuchs velgen, ƒ 26.500,-. Tel. 046-331543.

Renault

RENAULT DEALER

Autobedrijf Kerres
Kerkrade. Tel. 045-45 24 24.
Heerlen. Tel. 045-23 09 99.

Auto Bex Sittard
Tunnelstraat 2A
Tel. 046-51 96 64.

Renault 5 TR
1.4 1990, zwart
nu ƒ 12.900,-
Fiat Creusen
Heerlen ☎ 045-742121.

Te k. RENAULT 5 GT Turbo, met nieuwe turbo, bwj. '86, vraagprijs ƒ 8.500,-. Telef. 045-740864.

Te k. RENAULT 9, bwj. '82, def. versn.bak, automaat, t.e. a.b. Tel. 045-226435.

Te koop RENAULT 5, bwj. '86, APK, kl. rood, div. extra's, vr.pr. ƒ 5.500,-. Tel. 045-726920 of 312427.

RENAULT GTL, 1982, 046-337878 tussen 9.00-12.00 uur b.g.g. 04493-2261.

RENAULT 25 TX 2.2i, m. '90, LPG, extra's, ƒ 10.950,-. Telefoon 04116-84386.

RENAULT 5 TR 14 i, 3-drs., 5-bak, bwj. '90, 1e eig., kl. Ferrari-rood, met sp.velgen, schuifdak, in nieuwstaat, ƒ 9.950,-. Tel. 043-254462.

Te koop RENAULT 5 SL, bwj. dec. '87, 5-drs., zeer mooi. Tel. 045-228469.

Renault 25TX, kleur blauwmet., bwj. '89, el. ramen, central lock. Off. SAAB dealer KOMPIER, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

Te koop RENAULT 11 TL, bwj. '83, km.st. 116.000, i.st. v.nw., APK 11-'94, ƒ 2.450,-. Telef. 04405-3258.

Saab

Saab 9000i-16, 5-deurs, kl. d.blauw, bwj. 11-'89, el. ramen. Off. SAAB dealer KOMPIER, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

Saab 900 SE 2.5 V6 automaat, kl. Eucalyptus-groenmet., bwj. 9-'93, demo., leder, 2'airbag. Off. SAAB dealer KOMPIER, Heerlerbaan 66, H'rln, ☎ 045-428840.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Nissan/Datsun

Te k. Nissan SUNNY Wagen 1.5, bwj. '86, wit, in pr.st., ƒ 6.000,-. Tel. 046-373413.

NISSAN Sunny 1.6i, rood, mei '90, 1e eigenaar. 045-275209 na 18.00 uur.

Nissan 300 ZX Turbo, bwj. '86, airco, ABS, DM. 12.500,-. ZABKA, VW/Audi dealer, Alsdorf/Aken. ☎ 09-49.2404.550857 of 550858. Fax. 09-49.2404.550860.

Oldtimers

TOYOTA 1000 Special, bwj. '76. Tel. 045-312338.

VOLVO Sport P 1800, '64, met taxatie- en keuringsrapport, in goede algehele conditie, t.e.a.b. ☎ 045-715911.

Skoda OCTAVIA, 1961; Simca Range 1978; Austin 8 1964, inruil mogelijk. Telef. 045-212896.

Winterprijs, mooie DODGE Coronet, bwj. '57, vleugelauto, Ned. kent., mot. en mech. 100%, ƒ 17.400,-. Inr. mog. Kerkstr. 14a, Bom.

Opel

OPEL DEALER

Göttgens Sittard
Heppelsestraat 20
Rijksweg Noord 27
Tel. 046-51 65 65.

Garage Bergsteijn BV
Rijksweg 61-67. Berg en Terblijt. Tel. 04406-41700.

Welling Autobedrijf BV
Haefland 2, Brunssum
Tel. 045-25 77 00.

Te koop Opel ASCONA 16S, bwj. '84, vr.pr. ƒ 2.950,-. Tel. 045-273046 na 13.00 uur.

Te koop Opel ASCONA 16 S, 4-drs., bwj. '86, kl. beigemet., met of zonder LPG, APK gekeurd, ƒ 4.950,-. Steinaderstr. 52, Schaesberg.

GOTTGENS (bij Makado)

Voor een
Gratis auto
moet u niet bij ons zijn. Wel voor een goede gebruikte met 100% Bovag garantie Keuze uit alle merken.

Opel VECTRA 1.6i, antracietmet., sportvelgen, bwj. 4-'90, zonnedak, Irmscher uitgab., speciaal anti-roest behand., 81.000 km, vr.pr. ƒ 21.000,-. Tel. 045-221731.

Te k. OPEL Astra CD 16i HP, bwj. '93, alle extra's, 5.000 km., wegens sterfgeval, nw. pr. ƒ 43.000,-, verkoop ƒ 34.000,-. Tel. 04493-3769.

Te koop ASCONA C 1.6 S, bwj. '82, rood, nette auto. Telefoon 04493-2024.

Te k. Opel MANTA 1900S, bwj. '78, opknapper, APK 8-'94, vraagpr. ƒ 550,-. Telef. 045-428422 na 18.00 uur.

Te k. Opel KADETT C stationcar, bwj. '80, met APK, ƒ 1.250,-. ☎ 045-463932.

Te k. Opel OMEGA GL, bwj. '90, veel extra's, pr. ƒ 13.750,-. Tel. 045-411572.

Te k. Opel KADETT 2.0 GSI, bwj. '86, zwartmet., sp., velgen enz., vr.pr. ƒ 17.900,-. Telef. 046-516868.

Te k. leuke Opel KADETT 1200N, bwj. '80, vraagpr. ƒ 1.150,-. Tel. 045-226238.

Opel KADETT 2.0 GSI 16 V, bwj. '89, ABS, schuifdak, heel mooi, vr.pr. ƒ 20.500,-. Tel. 04405-2708.

Te k. ASCONA 13S, bwj. '81, APK 5-'94, vr.pr. ƒ 900,-. Tel. 045-215796.

Autosport Brouns BV
Schelsberg 175, Heerlen
Tel. 045-72 55 07.

Seat Toledo 1.6 CL
1992, wit
nu ƒ 22.900,-
Fiat Creusen
Heerlen ☎ 045-742121

Seat IBIZA GL 1200, bwj. '87, APK 7-'94, vr.pr. ƒ 6.300,-. 045-352617.

Seat IBIZA 1500 GLX, rood, veel extra's, nieuwstaat, bwj. '89. Telefoon 045-750531.

Suzuki

SUZUKI DEALER

Suzuki HLM officieel dealer
Rijksweg Zuid 212A, Sittard
Tel. 046-52 12 15.

Te koop SUZUKI Swift 1.3 GL, bwj. '89, APK 3-'95, vraagprijs ƒ 13.500,-. Tel. 04405-4010 na 17.00 uur.

SUZUKI coupé SC100 GX Deluxe, bwj. 11-'82, 1e eig., ƒ 1.950,-. ☎ 046-522132.

SUZUKI Vitara metal top JLX '91; Suzuki Alto automaat 3- en 5-deurs '83 '85 '86 '89; Suzuki Alto 3-deurs '86 '91; Suzuki Swift 1.0 5-drs. '88; Opel Kadett 5-drs. automaat '83; Nissan Cherry 5-drs. '83. Autobedrijf BODELIER. 045-441721.

Suzuki ALTO GL, 5-drs., wit, bwj. '86, 54.000 km, nieuwstaat. Telefoon 045-750531.

Talbot

Talbot 1100 BESTEL, bwj. '82, APK maart '94, vr.pr. ƒ 500,-. Tel. 045-722955.

Toyota

TOYOTA DEALER

Mengelers BV
Klasse Occasions
Oirsbeek tel. 04492-1814.
Schaesberg tel. 045-318888
Sittard tel. 046-521000

Swentibold Officieel agent
Oude Rijksweg Noord 54.
Susteren. Tel. 04499-3300.

Te koop Toyota COROLLA, bwj. '87, APK '95, i.z.g.st., pr. n.o.t.k. ☎ 04743-1604

Te k. Toyota COROLLA, bwj. '89, kleur rood, B + M-uitvoering vanaf fabriek, zeer mooi. Telef. 045-217940.

Te k. of te ruil Toyota STARLET, bwj. '79, APK 4-'94. Tel. 045-231583.

Te koop Toyota STARLET 1.3 XLi, rood, bwj. jan. '91, APK jan. '95, 94.000 km., pr. n.o.t.k. Tel. 04492-5221.

Te koop Toyota COROLLA automaat, bwj. '77, prijs ƒ 950,-. Tel. 045-711263.

Rover

ROVER DEALER

Autobedrijf Balt BV
Kasteellaan 1, Heerlen.
Tel. 045-72 15 41.

Seat

SEAT Volkswagen Groep DEALER

Ton Schuyren Landgraaf
Rötscherweg 60
Tel. 045 - 31 35 88.

Volkswagen

Golf Cabrio GLi
grijsmet., 1987, alu velgen, etc., 1e eigenaar.
Fiat Creusen
Heerlen ☎ 045-742121.

Te k. VW GOLF, bwj. '79, APK 1-'95, pr.n.o.t.k. Telefoon 045-456655.

GOLF Turbo Diesel, bwj.'85, veel extra's, pr.n.o.t.k. Tel. 045-728093 b.g.g. 750578.

Te koop VW GOLF 1.6 Avance, kat., bwj. okt. '87, 78.000 km, blauwmetall., lm-velgen, i.z.g.st., ƒ 12.750,-. Telef. 04498-54498.

Te k. VW GOLF, type '83, sportv., get. glas, uitbouwset, alle extra's, APK 1-'95, ƒ 2.800,-. ☎ 045-317675.

Te k. VW GOLF GTi 16V, bwj. '86, prijs ƒ 11.750,-. Telef. 045-230806.

KOOPJE! VW Passat 1.8, nieuw model, bwj. '86, vr.pr. ƒ 11.950,-. Tel. 045-421306.

Te koop VW PASSAT CL 1800 i, blauw, bwj. '88, pr. ƒ 15.000,-. Tel. 045-459495.

GOLF D, 4-drs., 5-bak, bwj. '84, km.st. 140.000, onderh. boekje aanw. ☎ 045-753053.

Te koop VW POLO C combi, bwj. '82, RDW-gek., 2e eig., i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.950,-. Telefoon 045-421922.

VW GOLF Turbo, Diesel '86, vr.pr. ƒ 8.500,-; Golf GTi '86, vr.pr. ƒ 8.250,- excl. BPM (plm. ƒ 500,-). Tel. 045-224058/327120.

Te k. VW PASSAT Diesel, bwj. '90, inruil mogelijk. Tel. 04498-55914.

Te koop zwarte GOLF, groen getint glas, bwj. '84. Telefoon 045-719028.

VW GOLF GTD, blauw, bwj. '90, dikke bump., BBS-vign., iedere keur. toegest., ƒ 19.000,-. 045-272493.

VW GOLF GTI, 5-drs, zilvermetallic, bwj. '84, ƒ 7.500,-. Tel. 046-524256.

GOLF GTi, bwj. 9-'85, schuifdak, sportvign., met. lak, inruil mogelijk, vr.pr. ƒ 7.750,-. Tel. 045-441740/754555.

VW SCIROCCO 1800 GTX, Tropic uitv., bwj. '87, sportw., etc., pr. n.o.t.k. 045-213747.

Te koop VW GOLF GTi, schitterend mooi, div. extra's, rood, ƒ 3.000,-. Te bevr. Rootveldstr. 28, Ransdaal.

Te k. VW POLO, bwj. '82, APK 2-'95, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 1.850,-. Tel. 045-275333, na 10.00 uur.

VW KEVER bwj. '83, APK gekeurd, i.z.g.st., ƒ 2.750,-. Tel. 045-712811.

Polo Fox, bwj. '91, 1e eigen., 27.000 km, met garantie, DM. 8.600,-; Golf Cabrio "Quartett", bwj. '91, 32.000 km, stuurbekr. DM. 20.800,-; Corrado G 60, bwj. '89, 1e eigen., ABS, lederbekl., el. ramen, DM. 20.000,-; Passat CL Variant, bwj. '93, 1e eigen., ABS, DM. 20.800,-; Passat G?L Variant, bwj. '93, 1e eigen., 16.000 km, ABS, el. schuifdak met garantie, DM. 25.200,-; Passat Variant "Arriva", nieuwe auto, model '93, el. schuifd., cassette-radio, etc. DM. 29.400,-; ZABKA, VW/Audi dealer, Alsdorf/Aken. ☎ 09-49.2404.550857 of 550858. Fax 09-49.2404.550860.

VW GOLF 1600 autom., bwj. '80, APK 7-'94, Amerik. uitv. Zien is kopen! Koopje. Vignonstr. 32 Heerlen.

VW GOLF diesel type '83, APK 1-'95, in prima staat, ƒ 2.900,- Tel. 045-210062.

Te k. GOLF Cabrio, '86, aut., Quartet uitv., alu-velgen, ƒ 18.750,-. Tel. 046-331543.

VW POLO 1.3 inj., z.g.a.nw., zeer zuinig, bwj. '89, pr.n.o.t.k. Tel. 045-426602.

Weg. omst.heden te koop VW JETTA, i.z.g.st., eind '86, sportvelgen, APK, vr.pr. ƒ 5.650,-. Tel. 045-229786.

GOLF GTD, 12-'88, alle extra's, vr.pr. ƒ 14.750,-. Telef. 045-224532 b.g.g 229378

Te koop GOLF 1.8i, bwj. 9-'87, lm-velgen, d.blauw, vr. pr. ƒ 9.500,-. ☎ 045-451380.

VW GOLF 1600 L blauwmetallic, 3-deurs, bwj. '89, mooi. Tel. 045-750531.

Golf MANHATTAN '89 met schade, 2-drs, vr.pr. ƒ 8.000,-. 045-312044.

Te k. GOLF GTi, 1982, i.z.g. st., nieuwe ATS velgen, ƒ 4.000,-. Heerenweg 92, Heerlen, tel.045-218497.

Te koop VW PASSAT turbo diesel intercooler, bwj. '89, vr.pr. ƒ 16.750,-, auto verkeert in nieuwstaat. Telef. 045-712770.

Te koop GOLF 1.3 GTS, bwj. '86, div. extra's, vr.pr. ƒ 6.750,-. Scirocco 1.8 GTi, bwj. '86, div. extra's, vr.pr. ƒ 11.000,-. Tel. 04492-1755.

Te koop VW JETTA bwj. '82, APK 9-'94, i.z.g.st. ƒ 1.650,-. Telef. 046-510646.

Te k. VW PASSAT Variant, nw. mod., bwj. '90. Telef. 046-583015.

Te k. GOLF GTi, '85, ATS-velgen, alarm, 125.000 km., ƒ 9.750,-. Tel. 046-331543.

Te koop GOLF GTI, '85, zwart, airco, ATS-velgen, ƒ 8.000,-. Tel. 046-331543.

Volvo

VOLVO DEALER

Autobedrijf Volvo Klijn
Strijthagenweg 123
Kerkrade. Tel. 045-45 80 00.

VOLVO KLIJN

Volvo

340 Base 1.7 rood 1e eig.	1988
340 DL 1.4 donkergrijs	1987
340 DL 1.7 wit 5-drs. 1e eig.	1988
340 DL 1.4 wit 5-drs. 1e eig. dec.	1989
340 GL 1.7 rood 5-drs.	1988
440 GL smokezilver, centr. port. vergr.	1989
440 GL zwartmetallic, spoiler, sportvign.	1989
440 Sunray donkergrijs spoiler striping 1e eig.	1991
440 GLT roodmetallic sportpakket	1989
440 GL 2.0 rood 17.000 km 1e eigenaar	1992
440 GLT zwartmetallic elec. ramen st.bekr	1992
leder interieur, 13.000 km aug	1993
460 GLE goud, 1e eig. st.bekr. elec. ramen	1990
740 GL automaat ABS alarm 1e eig. 56.000 km	1989
850 GLT rood 1e eigenaar	1992
940 GL blauwmetallic alarm airco okt.	1990
940 GL blauwmetallic automaat alarm dec	1990

Stationcars

740 GL 2.3i zilvermetallic	1987
240 DL 2.3i zilvermetallic niveauregeling dec	1991

Vreemd merk

Mercedes 190D schuifdak alarm trekhaak	
140.000 km 1e eig.	1989
Nissan Micra DX wit 67.000 km	1987
Nissan Sunny 1.6 SLX coupé rood	1988
Suzuki Swift blauw/groenmet. 50.000 km 5-drs.	1991
Peugeot 405 1.6 GR donkerblauw stuurbekr	
29.000 km 1e eig.	1992
Lancia Ypsilon Y10 rood 1e eig. 12.000 km dec.	1991
Ford Escort 1.4i schuifdak get.glas	1990
Kadett Combi 1.6 LS 1e eig. striping 69.000 km	1987

Autobedrijf Jac Klijn CV
Strijthagenweg 123, Kerkrade. ☎ 045-458000.
Volvo Klijn Heerlen BV,
De Koumen 7. ☎ 045-220055.

Volvo Veders
400 SERIE SELECTIE

460 DL 1.8i comfort
groenmetallic 4.000 km
07-1993 ƒ 33.500,-
460 GLE 1.8i 102 pk
zwartmetallic 69.000 km
07-1991 ƒ 27.950,-
440 DL 1.8i comfort
zilvermetallic 14.000 km
07-1993 ƒ 31.750,-
440 GL 1.8i
taupemetallic 23.000 km 07-1992 ƒ 29.500,-
440 DL 1.8 special
donker grijs 33.000 km
03-1991 ƒ 22.750,-
440 BASE 1.8
donker grijs 67.000 km
03-1990 ƒ 19.500,-
440 GL 1.8
rood, spoiler 140.000 km
06-1989 ƒ 15.750,-

6 maanden garantie ANWB gekeurd. Uitgebr. afl. beurt
Volvo Veders Sittard
046-521111

Te k. van part. VOLVO 440 GL, km.st. 27.000, bwj. 1992, ƒ 25.500,-. Tel. 04743-2370, na 19.00 uur.

VOLVO Sport P 1800, '64, met taxatie- en keuringsrapport, in goede algehele conditie, t.e.a.b. Inr. Volvo stationcar mog. ☎ 045-715911.

Te k. VOLVO 740 GL 2.3 Estate,bwj. 9-'86, uitstekende staat van onderh., prima gezinswagen. ☎ 045-440468.

Rode VOLVO 66, '80, met APK en beetje werk, ƒ 350,-. 045-740041 b.g.g. 751632.

Te k. VOLVO 245 GL, bwj. '81, met schuifd. en niveauregeling, vr.pr. ƒ 5.250,-. Telef. 045-421105.

Te k. VOLVO 244 DL, bwj. '77, in goede staat, ƒ 1.250,-. Telef. 045-214894.

Te koop VOLVO 460 GL, bwj. aug. '90, i.z.g.st., smaragdgroen. Tel. 046-515058.

VOLVO 440 automaat, bwj. '92, zilvermetallic, 27.000 km. Tel. 046-334411.

Te k. zeldz. mooie VOLVO 343 DL, autom., 1.4, type '83, APK, loopt als nwe, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-314967.

VOLVO 460 GLI autom., nov. '90, km. 23.000, beigemet. m. acc. 045-273329.

Goedkoop! VOLVO 66, '81, 1e eig., 25.300 km, incl. boekjes. 046-518251.

VOLVO 360 GLi, bwj. '88 met licht rijdbare schade, ƒ 4.750,-. 045-312044.

Te k. VOLVO 345 DL, '84, APK, LPG, i.z.g.st., ƒ 1.850,-. Tel. 045-726028.

Diversen

AUTO'S. U belt, wij kopen!! Ook 's avonds met vrijwaringsbewijs. ☎ 045-427671.

Te koop Opel KADETT 1.4i Expression, 3-drs., wit, bwj. '91, km. 45.000; Fiat Panda 1000 IE CLX, gr. met., bwj. '92, km. 30.000; Opel Kadett 1.3 autom., 4-drs., blauwmet., bwj. 11-'87, km. 65.000. Vakgarage Schoormans, Truytstr. 10, Eygelshoven, 045-351627.

Autohandel O.K. CARS: Opel Kadett Club HB '88; Kadett Sedan '86; Corsa TR '84; Corsa HB '84; Ascona 1.6 '82; Fiat Ritmo '85/'83; Panda 34 '82; Ford Siërra '86; Mini 1000 '86; BMW 320 '81; Toyota Corolla HB '84; Nissan 1.5 Sedan '85; Mercedes 190 E automaat '84; Golf diesel '86. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. ☎ 04492-5782.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Peugeot 205 XS 1.4 10-'88; Porsche 944 i.z. g.st. '83; Ford Fiësta 11 C 1ste eig. '86; Ford Siërra 2.0 Laser 11-'86; Mitsubishi Lancer 12 GL '86; Nissan Sunny 15 GL combi '85; Opel Record 1.8S LPG '84; 2 x Citroën BX '83/'84; Opel Kadett 1.2S combi '83; Fiat Ritmo 60 L 1e eig. '85; Opel Ascona 1.6S '82; Mazda 626 GLX Coupé m '84; Opel Corsa 12 S TR '84; 2 x Ford Escort '81-'83; Mitsubishi Tredia 14 GLX '83; Mitsubishi Colt 1.2 EL '83; Ford Transit Camper; Peugeot 305 GLD Break '84; Lancia Beta 2.0 i.z.g.st. '82; Opel Kadett 13S '80; Opel Record 20S autom. '81 ƒ 950,-. Inkoop, verkoop, financiering. Div. inruilers. Akerstr. Nrd. 52C, Hoensbroek. 045-224425. Geopend v. 10.00-18.00 u., zat. 10.00-17.00 u.

LEIJENAAR'S Autocentrale, al reeds 30 jaar uw autopartner. Nissan 100 NX met pluspakket zwart 27.000 km '92; Opel Corsa HB 1.2i Strada rood '92; Opel Corsa HB 1.4i Swing rood '90; Opel Corsa HB 1.2 S VAN grijs kent. 49.000 km '89; Opel Corsa HB 1.2 S VAN grijs kent. 66.000 km '89; Opel Astra 1.4i GL plus roodmetall. '93; Opel Astra 1.4i GL cobaltblauw '92; Opel Kadett Sedan 1.7 Diesel Beauty veel extra's '91; Opel Kadett HB 1.4i rood '90; Opel Kadett HB 1.4i donkerrood '90; Opel Kadett Caravan 1.4i met dakrailing wit '90; Opel Kadett Caravan 1.4i met dakrailing zwartmetallic '90; Opel Kadett Bestel 1.2 S met grijs kent. 59.000 km '90; Opel Kadett Caravan 1.7 Diesel 5-deurs wit '89; Opel Kadett HB 1.3i zwartmetallic '89; Opel Kadett HB 1.3i grijsmetallic '89; Opel Kadett HB 1.6i Club '88; Opel Kadett Sedan 1.3 NB Club '88; Opel Kadett HB 1.8 GT 5-deurs '87; Opel Kadett HB 1.3 NB LS '87; Opel Kadett bestel 1.3 S automaat met grijs kent. '86; Opel Vectra 1.8i GLS met LPG 66.000 km '91; Opel Vectra 1.6i GL zwartmetallic '90; Opel Vectra 1.7 Diesel GL Sedan '91; Opel Manta HB 2.0 N '79; Ford Escort 1.4i CL rood '91; Ford Escort 1.6i met RS pakket wit '89; Ford Escort 1.4 met RS pakket alu.velgen '89; Ford Escort 1.4 Bravo 5-deurs '89; Ford Escort 1.4 CL 5-deurs rood met alu-velgen '86; Ford Escort 1.6 XR3i zeer mooi wit '84; Ford Siërra Sedan 2.0i CLX roodmetallic '91; Ford Siërra Sedan 2.3 Diesel met stuurbekr. '90; Ford Siërra Sedan 1.8 Special '89; Ford Siërra Sedan 2.0i met RS-pakket en alu-sportvign. '88; Ford Siërra Sedan 2.0 Special '87; Ford Siërra Sedan 2.0i Laser met LPG '86; Ford Siërra 1.6 Laser '87; Ford Scorpio 2.0 GL met LPG '87; Audi 80 1.8 S 66.000 km marsrood '89; Audi 80 1.8 N blaumetallic '88; VW Golf Cabriolet 1.8i Amerikaanse uitv. 59.000 km '86; VW Golf 1.3i Manhattan '89; Mercedes 250 TD stationcar veel extra's '86; Citroën BX 1.6 TRS '85; Mazda 626 Wagon 1.8 12 Valve '91; Mazda 626 2.0 coupé 46.000 km '89; Toyota II Carina 1.6 XLi '90; Toyota Celica Liftback 1.6 '86; Toyota Camry 1.8 zeer mooi '83; Mitsubishi Colt 1200 '84; Nissan Micra zeer mooi '84. Auto's met BOVAG-garantiebewijs, Nationale Autopas, VVN-keuring en gratis grote onderhoudsbeurt. Bovag Autobedrijf, Ridder Hoenstr. 151, Hoensbroek. ☎ 045-212091.

VOLVO 360 GL, 5-drs., bwj. '85, div. extra's; Honda Accord 2.0 EX, alle extra's, bwj. '89, als nieuw, alle keur. toegestaan. Telef. 045-728188.

De allerbeste occasion bij "Auto Leon" auto's in showroomstaat: BMW 320i sportv. sch.kanteldak blauwmet. etc. '85 ƒ 7.500,-; BMW 318i Reseda groen t.'84 ƒ 6.750,-; BMW 520i stuurbekr. 5-sp. etc. ƒ 5.950,-; Citroën BX 1400 sunr. blauw bwj. '86 ƒ 5.000,-; Fiat Regatta weekend stat.car. 1600 bwj. '88 ƒ 7.500,-; Ford Siërra 2.3 diesel stuurbekr. 5-speed vele extra's 2x v.a. ƒ 5.750,-; Ford Fiësta 1100 L groenmet. bwj. '83 mech. 100% i.o. ƒ 2.700,-; Ford Siërra 18HB 5-drs. antr. met., m.'88 ƒ 8.750,-; Ford Siërra 16H 5-drs. groenmet. ƒ 3.500,-; Ford Escort cabrio nw.st. m.'86 ƒ 12.950,-; Renault 25 diesel 5-drs. 5-speed witm. '86 ƒ 6.500,-; Nissan Bluebird diesel 5-drs. enz. bwj. '85 ƒ 5.950,-; Seat Ibiza 1.5 spec. Porsche syst. m.'90 ƒ 10.950,-; Seat Malaga 12 GL apart nw. t.'88 ƒ 6.950,-; Seat Ronda 1.2 LPG kat. t.'88 ƒ 6.950,-; VW Golf 1600 CL goudmet. bwj. '84 ƒ 6.500,-; Volvo 340 GL 1.7cc Sedan nieuw t.'88 ƒ 7.950,-; Mitsubishi Galant 1600 GL zilver m.'88 ƒ 7.950,-; Renault 9 TC nw. st. bwj. '85 ƒ 4.950,-; Mini 1000 HLE blauwmet. bwj. '85 ƒ 4.500,-; Mazda HB LPG 2.0 alle extra's blauwmet. m.'87 ƒ 7.500,-; Mercedes 280 TE stat.car. alle extra's zilver '80 ƒ 6.500,-; Jeep Blazer turbo diesel kl. mod. '90 ƒ 24.750,-. Enkele inruilers weggeefprijs wegens plaatsgebrek, fonkelnieuwe aanhangwagens geheel gegalvaniseerd tegen concur. prijzen! "Auto Leon" Geenstraat 35, Centrum-Geleen. 046-757542 of 06-52.984734.

Ford Siërra 1.8 CL stationcar '86 ƒ 10.950,-; Lada 2104 stationcar 1e eig. '90 ƒ 7.950,-; Audi 80 1e eig. '89 ƒ 17.950,-; Ford Escort 1.6 GT '90 ƒ 15.950,-; Opel Kadett 1.6i 5-drs LPG '90 ƒ 16.500,-; VW Jetta 1.8i GL '87 ƒ 10.950,-; Nissan Sunny 1.3 SLX '87 ƒ 10.950,-; Ford Escort 1.4 CL 6-drs '88 ƒ 12.500,-; Peugeot 205 '85 ƒ 6.750,-; Nissan Prairie '84 ƒ 6.250,-; Volvo 340 GL automaat '84 ƒ 4.750,-. Bovag-autobedrijf Chris GEILEN, APK keuringsstation, Dorpstraat 58, Broeksittard. Telefoon 046-516295.

SWALMCARS. Nissan Micra '84, Mercedes 200 D '83; Mercedes 200 aut.; Escort zwart '83 '84; XR3 grijs zeer mooi '81; Opel Kadett '83 t/m '87; Panda 34 leuke auto '84 '86; Ritmo 60 CL '86; Ford Granada '83; Volvo 343 '83; Lada 4x4 wit '83. Inr., ink., financ. mogelijk. Heerlerbaan 76, Heerlen. 045-413568.

Kopen of HUREN ????????? Al voor ƒ 46,- huurt U 'n hele dag een auto. Auto-Rent Bastiaens t.o. busstation Heerlen. ☎ 045-724141.

Off. FSO Dealer. Autobedrijf P. van DIJK & Zn. FSO Prima 1.5 SLXi v.a. ƒ 17.995.-; FSO Prima 1.5 GLXi v.a. ƒ 18.995,-; FSO Prima GLD 1.9 diesel v.a. ƒ 23.995,-; FSO Cargo 1.9 diesel Pick Up grijs kent. v.a. ƒ 17.995,- excl. BTW; Opel Astra 1.4, 5-drs., 0 km '93 ƒ 27.900,-; Peugeot 205 Look '92 ƒ 14.900,-; Opel Omega 2.0i LS '91 ƒ 26.750,-; Opel Vectra 1.8GL '89 ƒ 19.750,-; Ford Escort 1.4i CL nw. type '93 ƒ 23.750,-; Ford Escort 1.3 CL '92 ƒ 20.750,-; Ford Fiësta 1.1i Cheers '93 ƒ 18.750,-; Ford Siërra 2.0i CL Sedan '92 ƒ 24.750,-; Ford Siërra 2.0i 5-drs '90 ƒ 17.750,-; Ford Siërra 2.0 3-drs '88 ƒ 11.750,-: Ford Escort 1.4 5-drs '88 ƒ 10.750,-; Ford Fiësta 1.1 Finesse '89 ƒ 11.750,-; Ford Scorpio 2.0 i CL aut. '88 ƒ 18.750,-; Renault 25 TX 2.2i 40.000 km '91 ƒ 26.750,-; VW Polo 2-drs '87 ƒ 7.750,-; Renault 5 TL 5-drs. '87 ƒ 6.750,-; Opel Ascona 1.6 '84 ƒ 3.750,-; BMW 316 4-drs. '85 ƒ 8.750,-; Ford Escort 1.3 '83 ƒ 2.750,-; Ford Siërra 2.3 autom. '83 ƒ 3.250,-; Fiat Ritmo 60 '85 ƒ 2.750,-; Citroën BX 1.4 '87 ƒ 5.250,-. Inruil, financ. Bovag-garantiebewijs. Autobedrijf en APK keuringsstation. P. van Dijk & Zn., Hompertsweg 33, Landgraaf. ☎ 045-311729.

Eerste klas occasions: Renault R19 groenmet. 5-drs. schuifdak '89; Mazda 323 Sedan diesel schuifdak zwart '90; Opel Kadett Sedan wit '89; Opel Kadett Sedan rood '87; Opel Kadett Sedan rood schuifdak '86; Opel Kadett 3-drs. HB sunroof '90; Opel Kadett 3-drs. HB rood '87; Opel Kadett HB 3-drs. wit '87; Ford Orion Sedan grijsmet. nov. '90; Ford Siërra 2.0 GLX Sedan schuifdak wit '89; Ford Escort Clipper 1.6 CLX station 5-drs. groenmet. '91; Mercedes 250 TD stat.car. geel kent. schuifd. acc. '86; Fiat Uno 45i 3-drs. zwart '91; Volvo 740 GL diesel '86; Volvo 740 GLE diesel groenmet. '87; Volvo 340 3-drs. wit '89; Peugeot 309 5-drs. rood '89; Peugeot 305 '85 leuke auto. Inl. de VRIES, Grasbroekerweg 28, Heerlen. Telefoon 045-722463.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Ink., verk. goede gebruikte ZOMER- WINTERBANDEN met garantie. Passartweg 39, Heerlen. ☎ 045-222675.

Math KOENEN biedt aan 100 tal auto's vanaf ƒ 750,- tot ƒ 8.000,-. Alles APK, inr., financ. mog. Handelsweg 1, Susteren. ☎ 04499-5204.

Quadflieg Daihatsu

Terreinauto's
Mitsubishi Pajero '84

Automatics
Toyota Tercel aut. '84
Hyundai Pony '86

Diesels
BMW 524 TD
Charade turbo diesel
147.000 km '89

ANWB-gek. auto's
Kadett combi 14i '91
Daihatsu Applaus GTi '
Audi 80 18S '91
Suzuki Swift 1.3 GL '9
Ford Mondeo 16 CLX
5-deurs '93
Ford Siërra 2.0i CL '9
Ford Siërra 2.0 CL 4-drs.
Siërra 1.6 CL Sedan '
Ford Siërra zwart '88
Ford Siërra sport '87
Ford Siërra 2.0 CL '8
Siërra Crosworth uitv. '
Ford Escort 14 CL 3-drs.
Ford Escort 1.4 CL '8
Ford Escort 1.4 CL 5-drs
Ford Escort 1.3 5-deur
'83 '84 '85
Opel Corsa 13i '89
Opel Astra 16i GLS 5-d.
Opel Corsa 12 S 3-drs '
Kadett 12 S sportuitv. '
Opel Kadett 3-drs. bruin
Opel Kadett 3-drs. groen
Opel Kadett 13S 5-drs '
Opel Omega 2.4i '91
Alfa 33 1.5IE sport '91
Opel Corsa 13 S '83
Opel GTi '89
Audi 100 2.3 E nw. type
VW Passat 1.8 GL '90
VW Polo Coupé '90
VW Golf Manhattan 16
VW Jetta 1.3 S 4-drs. '
VW Golf GTi 1.8i '88
VW Passat 1.8i 5-drs. '
Nissan Primera 1.6 LX '
Nissan Sunny coupé 1.6
Honda Civic 1.3 S '89
BMW 316 beige '85
Alfa 33 1.3 '87
Lada 2105 1.5 '90
Mazda 626 1.8 LX '90
Citroën AX Sport '87
Citroën 14 BX '85
Mini 100 XE '88
Volvo 340 '84 + '87
Suzuki Alto '85

Div. inruilers:
Fiat Panda '84
Subaru 1.3 DL '85
Mitsubishi Starion '82
Ford Fiësta '82
Fiat 127 '83
Volvo 340 '80/'84
Opel Manta '79
Daih. Cuore autom. '84
Mazda 323 '82
Volvo 340 '82
Reeweg 112, Landgraaf
Telefoon 045-321810.

Voor Piccolo's zie verder pagina 12

Toonzaalmodellen

Tonon eethoek	8.199,-	5.995
Arflex/Molteni eethoek	11.858,-	7.995
Tonon eethoek	8.378,-	6.995
Behr 'Headline' wandkast	9.419,-	5.995
Leolux 'Cachucha' eetkamerstoel per stuk	2.060,-	1.495
Team by Wellis 'Ripiano' wandkast	17.164,-	11.500
Pastoe L160 dressoir	6.653,-	4.995
Behr 'Headline' wandkast	11.092,-	7.950
Behr 'System' wandkast	11.459,-	7.495
Behr 'System' wandkast	12.980,-	7.995
Jori 'Model 4140' 3- en 2-zits	12.088,-	8.995
Leolux 'Vinja' 3- en 2 1/2-zits	9.920,-	6.995
Herma 'Xerton' bank	8.865,-	6.995
Bennekom dressoir	2.635,-	1.995
Bennekom eethoek	5.779,-	3.995
H. de Jong dressoir	4.420,-	2.995
Rolf Benz hoekkombinatie + fauteuil	18.146,-	13.995
Label 'Zazou' 3 + 2-zits	9.345,-	5.995
B&B Italia 'City' hoekkombinatie	21.206,-	14.99[illegible]
Ligne Roset 'Opus' 3- en 2-zits	11.575,-	8.99[illegible]
Gelderland '4631' 3- en 2-zits	5.945,-	3.99[illegible]
Young 'Lugano' 3- en 2-zits	7.850,-	5.99[illegible]
Minotti 'Epoca' 3- en 1-zits	11.752,-	6.99[illegible]
Durlet 'Escale' 3- en 2-zits	13.776,-	9.99[illegible]
B&B Italia 'Artema' bank	5.672,-	2.99[illegible]
Durlet 'Adam' bank verstelbaar	8.065,-	5.99[illegible]
Durlet 'Adam' bank vast	6.721,-	4.99[illegible]
Label 'Barzoi' bank (stof)	4.495,-	2.99[illegible]
Touché 'Sigma' bank	3.995,-	2.99[illegible]
Montis 'Aztec' bank	3.995,-	2.99[illegible]
Minotti 'Piacere' bank	12.580,-	9.99[illegible]
DeSede 'DS 28' relaxfauteuil	7.130,-	4.995
DeSede 'DS 45' 3- en 2-zits	26.050,-	19.995
Label 'Barzoi' fauteuil (leder)	4.495,-	3.350
Label 'Robbah' fauteuil en hocker	3.045,-	1.995
Frighetto 'Victorio' fauteuil	3.230,-	2.495
B&B Italia 'Baisity' fauteuil	5.143,-	2.995
Chiatti kastje	4.456,-	2.995
Metaform salontafel	1.395,-	895
Fiai dressoir	3.500,-	2.495
Leolux salontafel, set	2.085,-	1.495
Artifort salontafel	2.111,-	1.495
Ligne Roset salontafel	1.890,-	1.195

design HOUSE
In de Cramer 188 - Woonboulevard Heerlen, tel. 045 - 754200
Openingstijden: Ma. 13.00 - 18.00 uur. Di. t/m vr. 9.00 - 18.00 uur. Za. 9.30 - 17.00 uur. Donderdag koopavond.

Tien slopende jaren later besluit Mimi Mentink-Heshusius het verhaal van haar man op te schrijven. Het resultaat ligt sinds kort in de boekhandel. De timing had niet beter gekund; het boek komt uit op het moment dat de NAVO praat over militaire interventie in Bosnië.
In 'De plicht tot hulp' verwijt de militairsvrouw de krijgsmacht gebrek aan begeleiding en nazorg van uitgezonden militairen, en waarschuwt ze iedereen die direct of indirect te maken heeft met de inzet van Nederlanders bij VN-acties.

Begin jaren tachtig vertrekken zo'n 8000 Nederlandse militairen naar Libanon, om daar deel uit te gaan maken van het Unifil-bataljon. Een van hen is majoor Bart Mentink. Zijn motivatie voor het dragen van de blauwe baret is een mix van idealisme en avontuur. Na zes maanden komt hij ogenschijnlijk gezond weer thuis. In de jaren die volgen is hij echter regelmatig ziek. Er wordt keer op keer gezocht naar een medische oorzaak, totdat hem wordt verteld dat zijn klachten van psychische aard zijn en met zijn Libanon-periode te maken hebben. De onverwerkte ervaringen als VN-militair zijn hem opgebroken en hebben hem ziek gemaakt. Er blijkt zelfs een naam voor te zijn: hij lijdt aan een 'post-traumatische stress-stoornis'. Mentink is niet de enige; zo'n 300 Libanon-gangers moeten hetzelfde doormaken.

De plicht tot hulp: getraumatiseerde militairen

'Hij kwam anders terug'

DOOR CORINE VAN ZUTHEM

Bart Mentink (50) was toe aan een nieuwe uitdaging, toen hij zich begin jaren tachtig vrijwillig meldde voor een VN-post in Libanon. Hij kende het leger van binnen en van buiten, en aangemoedigd door collega's die met enthousiaste verhalen uit het Midden-Oosten terugkwamen, leek Libanon hem de plaats waar hij zijn horizon kon verbreden. Bovendien had de majoor van de Koninklijke Landmacht altijd al eens het Midden-Oosten willen zien. „Libanon bood me de gelegenheid om eens onder andere omstandigheden mijn werk te doen. Sommige collega's gingen voor het geld, maar ik ging puur voor mijn plezier."

Bart Mentink heeft het kordate optreden en de kaarsrechte houding die de militair in hem verraden. Hij is, vertelt hij thuis in Nunspeet, weer voor 95 procent de oude. „Ik heb weer hele goede momenten, maar het zou niet verstandig zijn om me onmiddellijk full-time in een uniform te hijsen."
Hij is, nog altijd, trouw aan het leger. Wil ook nadrukkelijk vermeld zien dat hij absoluut niet verbitterd is over zijn werkgever.
Anders is dat met zijn vrouw Mimi, hoewel ze zich er voor hoedde haar boek niet uit rancune te schrijven. Het mocht vooral geen aanklacht worden van een verbitterde militairsvrouw. Dat neemt niet weg dat haar man haar na het lezen van de ruwe versie vroeg de scherpe kantjes er van af te vijlen.

Van haar vertrouwen in de Koninklijke Landmacht is niet veel meer over. Ze verwijt de legerleiding gebrek aan begeleiding en nazorg. „De grootste klacht die ik heb is dat het leger in al die jaren dat Bart ziek is geweest, niets van zich heeft laten horen. Goed, hij ging vrijwillig naar Libanon, het was zijn vak. Maar toen hij ziek werd en ziek blééf, hadden ze de noodklok moeten luiden."

Machteloos

Bart Mentink, geboren en opgegroeid in Deventer, vertrekt in mei 1982 opgetogen naar Libanon. Hij verheugt zich op „leuk, internationaal werk" waarin hij de tijdens oefeningen in Duitsland opgedane kennis in de praktijk kan brengen. Hij komt terecht in Naqoura, waar hij deel uitmaakt van de internationale staf en plaatsvervangend hoofd van de bevoorradingssectie wordt. In zijn vrije tijd ziet hij veel van de omliggende landen. Nog lichten zijn ogen op, als hij over zijn reizen vertelt.
Mentink zit er drie weken als de Israëli's Libanon binnenvallen. Groot is zijn verontwaardiging over het optreden van het Israëlische leger. Tijdens verlof komen de verhalen los. Over de indoctrinatie van de Libanese bevolking door het Israëlische leger. Over de voedseldistributie aan oorlogsslachtoffers, waarbij sommige kinderen de dood vinden doordat ze onder de voet gelopen worden door de hongerige massa. Over vluchtelingenkampen die worden beschoten door Israëlische soldaten. Hij ziet kinderen, niet veel ouder dan zijn eigen blonde, blozende tweetal, uit vuilnisbakken eten. Hij ziet kapotgeschoten huizen en het strand bij Tyre, dat bezaaid ligt met gewonden en uit elkaar geslagen lijken.

Mentink voelt zich machteloos. Hij mag niets ondernemen, want de VN-opdracht luidt: problemen inventariseren voor de humanitaire assistentie. „Dat betekent toezien en niets mogen doen. Dat frustreerde me. Er wordt je iets aangedaan, maar je mag niet optreden, want dat behoort niet tot je taken."

Mietje

Onder de tien Nederlanders in de internationale staf wordt weinig over de eigen ervaringen gepraat. Ook niet als twee collega's de spanning niet meer aankunnen en naar Nederland terugkeren. De achtergebleven militairen laten zich minachtend over het tweetal uit.
Mimi Mentink begrijpt dat nog altijd niet, hoewel ze zelf als officiersdochter met het leger opgegroeid is. „Praten over je gevoelens past niet in de cultuur van het leger, dan ben je een mietje. Terwijl je soms dag en nacht op elkaars lip zit. Op feestjes van het leger wordt ook niet echt gepraat. Het is een vorm van social-talking, meer niet."

Na de Israëlische inval krijgt Mentink voor het eerst klachten over zijn gezondheid. Hij voelt zich ziek, krijgt last van hoogtevrees, heeft een te hoge bloeddruk en ziet met zijn rechteroog alles dubbel. Maar de brieven die Mimi Mentink thuis krijgt, staan desondanks vol met gezellige verhalen. Tijdens zijn verlof laat hij zijn ogen controleren, maar er worden geen afwijkingen geconstateerd.

Uit 'De plicht tot hulp': „Begin 1990 is hij aan het eind van zijn Latijn. Hij sleept zich naar zijn werk en medio februari stopt hij met werken. Thuis komt hij de trap zonder hulp niet meer op en kan hij slechts korte tijd op zijn. Hij eet nauwelijks."
Na verloop van tijd probeert hij weer aan het werk te gaan, maar de klachten breiden zich alleen maar uit. Naast vermoeidheid kampt hij met een enorme lusteloosheid. Hij kan soms geluiden niet meer verdragen en steeds vaker valt zijn korte-termijn geheugen weg. Artsen vermoeden dat hij het chronisch vermoeidheidssyndroom heeft, maar Mimi is bang voor dementie. Een kennis vraagt of haar man soms aids heeft.

De Koninklijke Landmacht laat niets van zich horen, tot grote woede van Mimi Mentink. Ook collega's laten het afweten. Ze schrijft een boze brief naar de commandant. Ze vraagt de Landmacht om alsnog actie te ondernemen. Dat gebeurt uiteindelijk, nadat fouten zijn toegegeven en de nalatigheid wordt geëxcuseerd. Eindelijk komt het medische apparaat van het leger in beweging en wordt alsnog een geneeskundig onderzoek ingesteld. Een neuroloog uit Groningen concludeert dat Mentink lichamelijk niets mankeert, maar dat de klachten van psychische aard zijn. De opluchting is groot.

In november 1991 heeft Bart Mentink een eerste gesprek met een psychiater in het militair ziekenhuis in Utrecht, en voor het eerst wordt de relatie gelegd tussen zijn klachten en het verblijf in Libanon.
De psychiater constateert dat Mentink lijdt aan een post-traumatische stress-stoornis.

● *Bart en Mimi Mentink* Foto: NPA

Na twee jaar komt er een eind aan de therapie en denkt Mentink er over om weer, op therapeutische basis, aan de slag te gaan. Hij verwacht, dat de Landmacht na alle blunders haar best zal doen om hem weer in het arbeidsproces op te nemen, maar alle hoop op de toekomst wordt hem ontnomen als hij hoort dat er een afkeuringsprocedure wordt ingezet.

Tien jaar na zijn Libanon-avontuur staat de voormalige VN-militair voor de keuze of hij gebruik zal maken van de mogelijkheid om vervroegd uit te treden, of dat hij alsnog een beroep op zijn werkgever doet om een passende functie voor hem te zoeken. Mentink: „Het probleem is alleen dat er ontzettend veel personeel moet verdwijnen als gevolg van een inkrimpende krijgsmacht. Er zijn wel veertig, vijftig jonge kerels met mijn rang die zó mijn functie zouden willen overnemen."

Toch is er in die tien jaar veel veranderd op het gebied van begeleiding en nazorg van uitgezonden militairen. Personeel dat nu betrokken is bij een uitzending, wordt van tevoren ingelicht over mogelijk optredende stressverschijnselen. Bovendien is in het Militair Hospitaal in Utrecht onlangs een traumacentrum voor veteranen gestart. „De sfeer in het leger is ook anders dan vroeger. Er wordt onderling veel meer gepraat." Mimi Mentink merkt het aan jonge militairen in de buurt. „Ze vangen elkaar beter op."

Ze maakt zich zorgen over de almaar luider wordende roep om militair ingrijpen in het voormalige Joegoslavië, en is bang dat mensen zich onvoldoende realiseren wat dat voor de betrokken militairen kan betekenen. Want wat haar man meegemaakt heeft, is nog niets vergeleken met de verschrikkingen waar VN-militairen in het voormalige Joegoslavië mee geconfronteerd worden, zegt ze. „De Nederlandse bevolking denkt dat er in Joegoslavië allemaal van die stralende jongens zitten uit die tv-spotjes voor de Landmacht. Iedereen vindt het heel normaal dat 'onze jongens' naar Joegoslavië gaan. Want, zo wordt geredeneerd, als militair wéét je toch dat je in spannende situaties terecht kunt komen? Met andere woorden: een chirurg is toch ook niet bang voor bloed?"

Mimi Mentink-Heshusius: De plicht tot hulp – De post-traumatische stress-stoornis bij een Nederlandse VN-militair. Uitgever: Heuff/Thesis Amsterdam. ISBN: 90 6141 252 8.)

Het leek vorige week wel of de populaire Amerikaanse politieserie Hill Street Blues weer op de buis was teruggekeerd. Politiechefs laggen met elkaar in de clinch en undercover-operaties, infiltratiepogingen en corruptieschandalen flitsten over het scherm. Maar dit is Nederland. En de ruziënde bonzen zijn geen Amerikaanse acteurs, maar de korpschefs van Amsterdam en Utrecht. Nederland staat met alle politietroebelen zeker niet alleen in de Westerse wereld. Onze buitenlandse correspondenten doen een boekje open.

Corruptie bij politie is internationaal probleem

Van onze correspondenten

Dat Italië bijzonder corruptiegevoelig is, wisten we al. Maar ook de Spaanse politie laat zich niet onbetuigd; daar zijn corruptie-aantijgingen, tegenwerking en competentiekwesties de gewoonste zaak van de wereld.
Even noordelijker, in Frankrijk, kent het politieapparaat een aantal geruchtmakende gevallen van corruptie en zelfs het om zijn 'Gründlichkeit' bekend staande Duitsland heeft zijn schandalen. België heeft nieuwe regels ingevoerd om corruptie tegen te gaan. Ook in Amerika is een aantal maatregelen voorgesteld om 'de mannen in het blauw' van het slechte pad te houden. Alleen Engeland gaat prat op zijn onkreukbaarheid.

Als je de verhalen in de Amerikaanse kranten moet geloven, zijn de politiekorpsen van veel grote steden in de VS nesten van corruptie. En inderdaad: eind vorig jaar opende een speciale onderzoekscommissie in New York een beerput van fraude, omkoping, drugshandel en andere ongeoorloofde praktijken. Tijdens hoorzittingen getuigden agenten van drugshandel en overvallen door agenten, en van agenten die op de loonlijst van de mafia stonden. Hun superieuren knepen een oogje toe en zorgden ervoor dat onderzoeken naar wanpraktijken in de doofpot terechtkwamen.
Er zijn natuurlijk ook goede agenten. Maar het zijn de rotte appels die de mand bederven. Er zijn nu aanbevelingen gedaan om de leden van de speciale teams die de georganiseerde misdaad bestrijden dat werk niet langer dan drie jaar te laten doen. Rouleren voorkomt dat zij te nauwe banden kunnen aanknopen met degenen die zij worden geacht aan te pakken. Ook zullen de opleidingseisen voor politieagenten drastisch worden verscherpt. Wegens een tekort aan agenten kon in de jaren '80 iedereen die maar wilde bij de politie. En tussen het koren zat veel kaf.

Infiltratie blijkt een heikele zaak, in welk land dan ook. Het is niet altijd even duidelijk waar de infiltrant ophoudt politieman te zijn en crimineel begint te worden. Soms blijken politiefunctionarissen ronduit te zijn 'overgelopen' naar het criminele milieu. In Frankrijk zijn vorig jaar diverse politiemensen geschorst of zelfs veroordeeld vanwege hun betrekkingen met de criminaliteit. Een rechercheur bleek zelfs het brein achter een criminele organisatie. Een andere politiefunctionaris was een belangrijke tipgever van een Chinese misdaadorganisatie.

Wat er aan het licht komt, is waarschijnlijk slechts het topje van de ijsberg; in de grote criminele milieus gaat zoveel geld om dat heel wat politiemensen de verleiding niet kunnen weerstaan. 'Politie snapt oplichters in eigen rangen'. 'Rijkswachtadjudant tipte overvallers'. 'Molenbeekse politiemannen poogden 82 kilo heroïne te verbergen'. Het zijn slechts enkele Belgische krantekoppen van de laatste jaren.

Toch is er binnen de Belgische politiekorpsen al veel verbeterd ten opzichte van de jaren '70 en '80, de tijd van de Bende van Nijvel en de Gladio-affaire en de op z'n minst twijfelachtige rol daarin van de Belgische politie en inlichtingendienst. Niet alleen is er flink gezuiverd, ook de onderlinge communicatie tussen de korpsen is enigszins verbeterd.
Wat betreft het undercover-werk betreft heeft België nieuwe regels gekregen. „Tot voor enkele jaren waren Belgische politiemensen volop bezig te infiltreren, zo niet te provoceren," aldus een zegsman. Ze hoefden de hele regie pas naderhand voor te leggen aan de procureur des konings (onze officier van justitie). Minister Wathelet van justitie heeft die gang van zaken een jaar of twee geleden omgedraaid. Nu moet er eerst toestemming zijn van het parket, voordat de politie in actie mag komen.
Het wachten in België is nu op het zogenaamde 'Komitee P', het 'vaste komitee van toezicht op de politiediensten'. Het Komitee P kan straks op eigen gezag of op verzoek van hogerhand onderzoek doen naar onrechtmatigheden of misstanden binnen de politiekorpsen.

● *Als je de verhalen in de Amerikaanse kranten moet geloven, zijn de politiekorpsen van veel grote steden in de VS nesten van corruptie.*

Foto: REUTER

Een dergelijke controlestructuur is in de politionele chaos van Spanje welhaast onmogelijk. In Spanje zijn maar liefst vier politiekorpsen actief, de oorzaak van veel geharrewar. Allereerst is dat het Cuerpo Nacional de Policia, dat 60.000 agenten telt. Deze nationale politie valt onder de verantwoordelijkheid van de minister van binnenlandse zaken in Madrid.
Parallel hieraan staat de Guardia Civil, een op militaire leest geschoeid politiekorps dat deels onder het ministerie van binnenlandse zaken en deels onder dat van defensie valt. Het is met bijna 70.000 agenten het grootste korps in Spanje en onder meer belast met de controle op de nationale wegen en de bewaking van kust, grens en luchthavens.
Elke gemeente met meer dan 5000 inwoners kent verder de Policia Municipal (of Guardia Urbana) voor de handhaving van de openbare orde. Voor de Spanjaarden is dit korps echter niet meer dan een veredelde verkeerspolitie. Tenslotte hebben de twee belangrijkste autonome regio's, Catalonië en Baskenland, ook nog de beschikking over een eigen politiedienst, die rechtstreeks onder de verantwoordelijkheid van de regeringen van deze regio's valt.
Deze vaak onoverzichtelijke structuur van de Spaanse politie, met eigen bazen, bureaus en bevoegdheden, leidt regelmatig tot ernstige wrijvingen. Met name als de centrale overheid zich op het terrein begeeft van de gemeentelijke of regionale autoriteiten, hetgeen regelmatig gebeurt bij corruptiebestrijding, de aanpak van de georganiseerde drugsmafia en de strijd tegen het terrorisme.

Informatie wordt achtergehouden, politieoptredens worden niet gecoördineerd en de verschillende diensten proberen elkaar voor te zijn. In een aantal gevallen, zoals bij het opsporen van terroristen en het oprollen van criminele bendes, zijn hierdoor arrestaties mislukt of zijn de levens van agenten van andere korpsen in gevaar gebracht. De verschillende diensten betichten elkaar van ongeoorloofde praktijken.

Nee, dan is de Duitse politie een stuk ordelijker: daar is sprake van een strikte taakverdeling. De politie is bij uitstek een aangelegenheid van de deelstaten. De centrale regering speelt alleen een rol in zaken waarbij 'het belang van het land' in het geding is. Vindt er bijvoorbeeld een aanslag met een terroristische achtergrond plaats, dan komt de centrale recherche in actie. De deelstaten zijn in zo'n geval verplicht coöperatief op te treden. Er vindt een permanente uitwisseling van gegevens plaats tussen de politie in de Duitse deelstaten en de centrale recherche in Wiesbaden. Ook kan een deelstaat bijvoorbeeld bij een grote demonstratie een beroep doen op de politie van de andere deelstaten. Op papier ziet de regeling er prima uit en zouden dus conflicten zoals nu tussen Utrecht en Amsterdam onmogelijk moeten zijn.

De praktijk geeft echter een ander beeld. De taakverdeling heeft soms vreemde gevolgen. Gaat er bijvoorbeeld in de stadstaat Berlijn een gevangene vandoor, dan moet de Berlijnse recherche de achtervolging bij de stadsgrens staken en deze overdragen aan de collega's van de deelstaat Brandenburg. En wordt de man daar niet gepakt, dan moet Brandenburg de zaak aan de eigen grens weer afgeven aan de buren. Met soms fatale gevolgen.
Nooit is bijvoorbeeld duidelijk geworden of de politie van Noordrijn-Westfalen in 1987 niet een onverantwoord risico nam door de gangsters uit Gladbeck, die met hun gijzelaars een waanzinnige tocht door half Duitsland ondernamen, uitgerekend op de grens van hun deelstaat tot stoppen te dwingen. Deze actie kostte een van de gegijzelde meisjes het leven.
Met het inzetten van undercover-agenten zijn de Duitsers buitengewoon voorzichtig. In het verleden is gebleken dat ook de Duitse politie niet ongevoelig was voor de verlokkingen van de criminele wereld. Het kwam voor dat speciale agenten zich in te sterke mate identificeerden met de criminele organisaties waarin ze moesten infiltreren.

Niets nieuws onder de zon dus, de corruptie-aantijgingen die Nederland nu in de ban houden. In tal van landen is sprake van wrijving en concurrentie tussen de verschillende politiekorpsen. In tal van landen gaan politiemensen over de schreef als er wat te verdienen valt. Het is de kat op het spek binden, wordt wel gezegd. Engeland lijkt de uitzondering die de regel bevestigt.
Van corruptieschandalen op Britse bodem is (vooralsnog) niets bekend. En de samenwerking tussen de verschillende regionale korpsen lijkt de afgelopen jaren alleen maar groter geworden. „Voor zover er sprake is van frictie tussen de korpsen, is die vooral ingegeven door jaloezie," zegt een ingewijde. „Er is een hoop afgunst bij de kleinere korpsen ten aanzien van de Metropolitan Police." Dit Londense korps is het grootst en staat het meest in de publiciteit. „Maar corruptieschandalen zoals nu in Nederland zijn bij ons onbekend."

(Met bijdragen van Hans de Bruijn (Washington), Hans Hoogendijk (Berlijn), Aly Knol (Brussel), Ruud de Wit (Barcelona) en Cees van Zweeden (Londen))

Diversen

Te koop gevr. AUTO'S bedrijfsauto's, schade/defect geen bezwaar. ☎ 045-729710.

Autohandel De ANJELIER heeft voor U: Honda Civic GT 1.5i '86 ƒ 8.850,-; BMW 316 '83, LPG ƒ 4.750,-; Lancer '85 ƒ 4.250,-; Jetta '86 ƒ 5.900,-; Peugeot 104 '84 ƒ 1.950,-; Escort XR3 ƒ 2.950,-; Escort 4 x v.a. ƒ 2.750,-; Sierra 4x v.a. ƒ 2.950,-; Mercedes 230E '86 autom. Anjelierstr. 123A, Heerlerheide, 045-231448.

Met bovaggarantie en ANWB gekeurde auto's: Opel Omega 2.4i stationcar '90 ƒ 24.950,-; Opel Astra stationcar Club '92 ƒ 29.950,-; Opel Omega 2.0i als nw., '90 ƒ 23.750,-; Opel Astra 1.4i '92 ƒ 22.750,-; Opel Vectra 1.8 5-drs. autom. '89 ƒ 20.750,-; Ford Sierra 1.6 '87 ƒ 7.900,-; Opel Corsa 1.3 '87 ƒ 9.750,-; Opel Omega 2.0i '87 ƒ 11.950,-; Skoda Rapid coupé '86 ƒ 2.900,-; Mercedes 190 E automaat '86 ƒ 22.750,-; Volvo 340 GL '87 ƒ 6.500,-; Opel Kadett 1200 '84 ƒ 3.600,-; Opel Kadett GT 1600 '85 ƒ 8.500,-; Peugeot 305 stationcar '86 ƒ 5.950,-; Opel Kadett 1400i '90 ƒ 15.950,-; Honda Accord '86 met LPG ƒ 6.900,-. WEBER, Autobedrijf, Baanstraat 38, Schaesberg. ☎ 045-314175.

Stationcars

Astra 1.6i Club '92
Passat 2.0 GT 16-V aut. '91
Passat 1.9 GL Turbo D '91
Peugeot 405 GR aut. '93
Peugeot 405 SR '89
Kadett 1.8 GLS '89
Kadett 1.4i 5-drs. '90
Ford Sierrra 1.8 '88
Citroën BX 1.6 TRi '88
Audi 100 Avant '87
Kadett 1.6 S '82
GEWONE AUTO'S
Escort 1.4 '87
Corsa 1.3 S GL zwart '88
Fiat Uno SX 5-drs '89
Peugeot 405 1.5 '87
Suzuki Samurai zwart '91
Toyota Camry 2.0 '83
Voll. garantie, financiering mog. ANWB gekeurd.
Autobedrijf Ad van Neer, Zandweg 160 Heerlen. ☎ 045-416023.

Autobedrijf
John Koullen
biedt aan: ANWB-gekeurde auto's met BOVAG-garantie en Nationale Autopas.
Mercedes 190 E '90
Volvo 740 GL wit '91
Volvo 740 GLE 2.3 '90
Peugeot 605 SLi zilver '91
Peugeot 405 GRi 1.9 '88
Peugeot 205 Look '92
Peugeot 205 XR '91
BMW 325i veel acc. '87
Citroën BX TRi 1.6 '88
Citroën BX TRi 1.6 '87
Daihatsu Aplause XI '90
Hyundai Pony 1.5 '88
Opel Vectra 2.0i GT '90
Opel Vectra 1.8i HB '91
Opel Kadett 1.7 D '90
3x Opel Kadett 1.3 '87
Opel Kadett 1.6 stat. '87
Fiat Panda 1000 CL '87
Ford Scorpio 2.0 DOHC '91
Ford Sierra Ghia aut. '91
Ford Sierra 2.0i CL '91
Ford Fiesta XR2i rood '90
Honda Acc. EX autom. '91
Honda Civic 1.3 GL '86
Mazda 626 GLX coupé '90
Mazda 626 1.8 GLX '90
Mitsubishi Colt 1.5 GLXi '89
Nissan Sunny SLX '89
Porsche 944 Targa '85
Renault Chamade TR '91
Subaru Legacy GL 1.8i '91
Toyota Corolla XL 12V '89
Toyota Corolla 1.6i '88
Audi 80 1.8 S v. acces. '87
2x Mitsubishi Galant '86
Ford Sierra 1.6 L '84
Opel Ascona 1.6 S '83

4x4
Mitsubishi Pajero TD '91
Mitsub. Pajero TD EXE '87
Nissan Patrol GR 2.8 '90
Nissan Patrol TD '87

Bestellers
VW Transport Pick-Up '90
Seat Terra diesel '91
Mercedes 209 D wit '85
Opel Corsa Van wit '85
Kom vrijblijvend kijken en vergelijken, op ons verkoopterrein en in onze showroom. ANWB-gekeurde auto's met BOVAG-garantie en Nationale autopas.
Autobedr. JOHN KOULLEN, Beitel 114, Heerlen. (200 mtr. naast disco Peppermill). Telef. 045-426995/424268.

Hallo, hallo, hallo!!!!! Bent u nog altijd aan het zoeken naar uw perfecte auto??? Kom dan meteen naar autobedrijf G.G. Heerenweg 284-286 Heerlen (grote weg Hrl.-Brunssum). Keuze uit een aantal auto's van de bekende grote merken. Met een A.N.W.B. Techno-overzicht en een goede garantie, ????? Tot ZIENS ?????

Te koop gevr. alle merken auto's. Bel HOOGSTE prijs!! 045-416239 tot 21 u. open.

Auto KALDEBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!!! ☎ 045-411572.

SUZUKI LS 650 Savage, bwj. '86, plat stuur, slechts 3.000 mls, top-conditie, zeldzaam mooi, ƒ 6.250,-. Tel. 045-325364.

Te koop YAMAHA HX XV 750 SE, bwj. '82, Cardan aandr., ƒ 5.500,-; tev. Suzuki TS 250 ER, bwj. '80, ƒ 1.100,-. Tel. 045-273255.

MOTO GUZZI 650 Custom Florida, bwj. '86. Autobedrijf Ad van Neer, Zandweg 160, Heerlen. Tel. 045-416023.

(Brom)fietsen

Te k. Cannondale RACE-FIETSFRAME, 58 cm; Aerospoke 5-spaaks achterwiel. Tel. 045-462582.

Te koop SUZUKI TSX, bwj. '91, geel/blauw, opgehoogd, crossbanden en onderd. verz. vr.pr. ƒ 1.500,-, tev. Derby FDS met onderdelen ƒ 350,-. Tel. 045-258051.

Renfiets merk PEUGEOT Aubisque, i.z.g.st., 26 inch, 16 mnd. oud, nw. ƒ 1.299,- met extra's, vr.pr. ƒ 475,-. Belemnieterf 231, Heerlen.

Te k. VESPA Ciao, klein defekt, frame '92, of te ruilen tegen Ci. Tel. 045-311763.

Te koop VESPA, Puch Maxi en snorbrommer. Tel. 045-321231.

Te k. SNORFIETS, 1½ jaar oud, merk Cita. Mostardstr. 31, Ubachsberg.

Vakantie en Rekreatie

Zuid Holland

Lente Arrangement
m.i.v. heden 4 dagen hotel
slechts ƒ 165,- p.p.

Incl. ontbijt en diner in 3-sterren kamer met douche/wc/ktv. HOTEL RIJNLAND, Hoogmade (tussen Amsterdam en Den Haag). Kerkstraat 37, 23255 AE Hoogmade. Tel. 01712-8000. Fax: 2222.

N-Holland

Te huur aangeboden 4 pers. VAKANTIEHUISJE, alles aanwezig, omgeving Zandvoort - Amsterdam - Haarlem - Schiphol, bloembollenvelden op 4 km afstand, per week ƒ 500,- en per nacht ƒ 100,-, huisdieren niet toegestaan. Tel. 02526-87731, Haarlemmermeer.

Zeilen/Boten

Te koop 2 st. BUITENBOORDMOTOREN, Suzuki DT4SP, 90cc, 4 pk 2-takt benzine-motor, kompleet met bevestigingsklem, opklapbaar. Nieuw. Normaal ƒ 2.098,-. Zeer interessante prijs! Tel. 04409-1519.

Zeeland

Te huur ZEELAND 4-pers. vakantiewon. voor- en naseizoen: 2 weken huren, 1 betalen. Ook in seizoen nog vrij. Telef. 01185-2978.

Campers

Te k. camper MERCEDES-BUS 206 diesel, verhoogd dak, modern interieur, incl. compl. reserve-onderdelen, pr. ƒ 7.500,-. ☎ 045-213879.

CAMPERS te huur en te koop. Erkens Elsloo, tel. 046-371925.

Luxemburg

LUXEMBURG prachtig gel. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

Duitsland

Te huur 3-pers. CARAVAN aan Cochem aan de Mosel. Tel. 04492-2507

Azië

Thailand.

"SUPER"rondreis + strandvakantie, 17 dgn., ƒ 2.695,-. Boeking voor 31 mrt., 3e week GRATIS. Ned. reisl. Info iedere do. 16-20.00 u. Weerter Travel Centre SGR. Tel. 04950-37115.

Frankrijk

Vacances Confortables 500 stijlvolle huizen (2-30 p.) in
geheel Frankrijk
Vele met privézwemb. en/of tennis en/of bij strand. Ook Noord-Fr. 040-112208.

Turkije

KUSADASI. Hotel Pak **, 8 dgn. al vanaf ƒ 739,-, logies-ontbijt, vertrekken vanaf Maastricht en Eindhoven. Pasa Tours, telefoon 043-260044/lid SGR.

ALANYA, Hotel Elvis **, 8 dgn. al vanaf ƒ 769,-, logies-ontbijt, vertrekken vanaf Eindhoven en Amsterdam. Pasa Tours, telefoon 043-260044/lid SGR.

Italië

GARDASEE, app. direkt aan zee in San Sivino bij Manerba voor 4-6-pers. te huur. Tel. 09-49.80364068 of 09-49.803171900.

Tsjechië

Van part. te huur in TSJECHIË (Bohemen) ruime vakantieboerderij (totaal 9-pers.) max. ƒ 500,- per week. Inl. tel. 04493-4150.

Spanje

Gran Canaria luxe 4-pers. APPARTEMENTEN met zwembad en tennisbaan, hele jaar. Fax: 01180-28962.

Stiphout recreatie

De 1994 collectie Sterckeman tourcaravans staan in onze showroom. Tevens diverse gebruikte caravans te koop. A.N.W.B. erkende verhuurder campers en caravans. Sterckeman dealer, Jules Breukersstraat 9, Roermond/Leeuwen. Telef. 04750-36414.

Ridderbeks

Met de grootste collectie vouwwagens van Limburg: Trigano, Europa-Camper en Tago. Caravans: Eriba en Home Car. Tevens een ruime keuze in occasions. Allemaal toppers in prijs en kwaliteit. Tot ziens in KONINGSBOSCH, Prinsenbaan 180. ☎ 04743-2213, lid BOVAG.

Ontdek de wereld....
van COLEMAN bij Beckers!

COLEMAN KANO'S, 5 modellen van 4,6 tot 5,2 mtr., uit voorraad leverbaar. Speciale prijzen.
COLEMAN RUGZAKKEN, super-kwaliteit nu voor de HALVE PRIJS en minder! 20-30-40-55-60-65 liter inhoud.
COLEMAN LANTAARNS, alle nieuwe, veilige benzine lantaarns en zéér veel zaklampen. Aanbieding: onbreekbaar zaklampje met batterijen, nu ƒ 9,95
COLEMAN KOOKTOESTELLEN gas- en benzinebranders, van Ultra Light tot Powerhouse. Het komplete assortiment staat bij Beckers!
COLEMAN DRINKEN en KOELEN: veldflessen, sportflessen, thermoflessen, onbreekbare RVS flessen, koelboxen en koeltassen. Aanbieding: koelbox 12 en 24 Volt (geen gas) nu bij Beckers ƒ 189,-.
COLEMAN SERVICE bij Beckers: alle onderdelen, reparaties, gaspatronen, fuel en accessoires.

Het komplete Coleman assortiment tegen lage Beckers prijzen: da's kwaliteit en voordeel tegelijk! Profiteer nu van de speciale februari-prijzen!

Beckers Sittard
Handelsstraat 22 (rekreatie-supermarkt / outdoor shop) Handelscentrum "Bergerweg" Sittard.

WINTEROPRUIMING caravan voortenten 60 modellen op show o.a. restant showmodellen sterk afgeprijsd. Tevens bij Theo Stet b.v. voortenten centrum De 1994 modellen. Bel 040-482945.

HOBBY 400 '91; 420 '88 + '92; 460 '91; 495 '88; Bürstner 480 '92; Detleffs 395 '91; 465 '91. ☎ 04498-54390.

SHOW van Nederlands meest smaakmakend RAIsucces, Beyerland-Sprinter-Vitesse-Quarts-Award tourcaravans en Raclet vouwwagens. De oerdegelijke Deense Larsen caravans voortenten en alle caravan-, kampeer-, en campingbenodigdheden bij de Olde Caravan. Dr. Nolenstr. 141. Ind. park Nrd. Sittard. Tel. 046-513634.

JAMET, de absolute vouwwagentopper in Nederland, nu met winterkorting. Opruiming overjarige voortenten nu tegen stuntprijzen. Natuurlijk weer bij Hans Stassar Hoensbroek, Heisterberg 78. Tel. 045-224200.

Hobby CARAVANS 370 '87; 400 '89; 420 '90/'92/'93; 425 '89; 460 '91; 470 '89/'93. R.v. Gelrestraat 45, Nieuwstadt. Tel. 04498-54664.

Te koop TABBERT Comtesse de luxe 460, met voortent, bwj. '83, i.z.g.st., ƒ 8.750,-. Tel. 045-713824.

STA-CARAVANS: nieuw en gebr., ook houten chalets, echt nergens zoveel keus. Inr. en financ. mog. De Bergjes, Schaapsbrug 2, Roggel. Tel. 04749-5079.

(Huis)dieren

Vandaag
grote vogelmarkt
in Makado-Beek (toegang gratis)
Zaterdag 5 februari
GROTE VOGELMARKT
in Makado Beek (toegang gratis).

Metalen broedkooien
voor vogels, 2-delig v.a. ƒ 69,-. Dierenspeciaalzaak Jan Bergsma, Hammolenweg 3, Kerkrade. ☎ 045-459415.

Te k. PERZISCHE kat plus stamboom en toebehoren, ƒ 500,-. Telef. 04-379713.

Te koop FOXHONDJE, 3 maanden, F100,-. Telef. 045-230264.

MALTEZERS, Tibet. terr., Boemers, West.H.W.terr., Schotse Terr., Tekkels. Wallem 11A. 04459-1237/3097.

Te k. 2-paards TRAILER Equipe vet. + RDW gek., ƒ 1.750,-. Tel. 045-441042.

Te k. Mechelse HERDERPUPS, ingeënt en ontw., 6 wkn. oud. ☎ 045-271828.

Te k. BEAUCERONPUPS met stamboom, ingeënt, ontwormd, Nederlands en Belgisch kampioen, t.e.a.b. Telefoon 04957-424.

Wij zoeken houders van REPTIELEN en/of van bijz. kleinvee voor samenwerking met park. Dhr. Canton ☎ 046-372820 of 043-684444.

Weg. beëndig. hobby nog enkele leuke DWERGPOEDELTJES. Tev. hebben wij nog puppies. 04750-16590.

Te koop DOBERMANN-PUPS, zwart. Tel. 045-319522.

BOOMER-HONDJES diverse kleuren. Thull 30 A, Schinnen.

Te koop mooie YORKSHIRE-TERRIËRPUPS. Tel. 04498-54002.

Te k. BERNER SENNENPUP met schoonheidsfoutje, ƒ 500,-. 04764-1540.

Uit gediplomeerde kennel PUPS van blauwe keeshonden, Yorkshireterriërs, Maltezers, poedels en leuke bastaardhonden. 04958-91851, ook op zondag.

Avicularium METALLICA Texaanse roodvoetspin +/- 14 mnd oud met terrarium lamp en tijdsch. ƒ 165,-. Belemnieterf 231, Heerlen.

Siberische HUSKYPUPS, geboren 27-1-'94, beide ouders aanw., zonder stamboom, ƒ 650,-. ☎ 045-322341.

Te koop Konings POEDEL, pr.n.o.t.k., reu, 3 jaar oud. Telefoon: 045-226456.

DWERGPAPEGAAIEN te koop, 6-8 weken oud. Tel. 045-330116.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489. Zond. open maand. gesl.

Te k. NEWFOUNDLANDER-PUPS, zwart met stamboom, ingeënt, ontwormd. Tel. 04752-5712.

Sloop- en schadeauto's

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer ☎ 045-720418.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Korfer. ☎ 045-229045.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KORFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

Te koop gevr. sloop-, schade- en SCHADE-AUTO'S en auto-onderdelen te koop ☎ 046-512924/046-519637

Te k. gevr. SCHADE- sloopen loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Telef. 045-411480.

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. ☎ 045-423423.

Auto onderdelen en accessoires

In- en verkoop schade-auto's
Autodemontage Deumens
Verkoop gebruikte en nieuwe onderdelen van alle recente merken auto's. Tevens nieuwe trekhaken. Haefland 20 (industrieterrein) Brunssum, 045-254482. Geopend dag. v. 9.00-18.00 uur, zaterdags 9.00-15.00 uur.

Te k. AUTOBANDEN, alle maten en merken tegen lage prijs, o.a. 195.50x15 Fulda ƒ 140,- all-in, ook motorbanden. ☎ voor prijs Bandenspecialist Abel. 045-314027

Te koop TREKHAAK voor VW kever. Tel. 045-324837.

Te k. portable TELEFOON Merk Storno met klepje, ƒ 1.250,-. Tel. 045-725555.

Bedrijfswagens

"Bedrijfswagencentrum Echt"
Keuze uit 100 bestelbussen, personenbussen en Pick-Up's. Inkoop-verkoop-export. Garantie 3 mnd. tot 1 jaar, inruil mogelijk. Ampereweg 2, Echt. Telef.: 04754-87455 of 87933. "Industrie De Berk"

Camper
zelf bouwen?
SPECIALE PRIJZEN! Inbouwset VW Transporter, grijs essen, nu ƒ 1.295,-. Verhoogd polyester dak VW vanaf ƒ 895,-. Lichtgewicht houtplaten, 15 mm nu ƒ 139,-; 3 mm slechts ƒ 39,-. Enorm assortiment koelkasten, kachels, afwerklijsten, aanrechtbladen, kookplaten etc. tegen de altijd lage Beckers prijzen!
Beckers Sittard
Handelsstraat 22 (rekreatie-supermarkt) Handelscentrum "Bergerweg", Sittard.

NISSAN Urvan 2.0 Benzine, 50.000 km, '90; Mazda E2200 Diesel, 17.000 km, '87. Autobedrijf Ad van Neer, Zandweg 160, Heerlen. Tel. 045-416023

Aanhangwagens

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Te k. gesloten AANHANGWAGEN, 1.20 mtr br., 2.00 mtr lang, van licht roestvrij metaal. Tel. 045-729840.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Motoren

MOTORHUIS
NAPOLEON B.V.
Napoleonsweg 42 6081 AD Haelen
Telefoon 04759-4251 Fax 04759-3091
Kom uit ong. 250 motoren met garantie en service nieuw en gebruikt, sport - tour - off road - shopper. Alles op gebied van kleding helmen en accessoires.
Napoleonsweg 42, Haelen,
☎ 04759-4251, fax 04759-3091. Financ. en inruil mogelijk.

Te k. HONDA Nighthawk 650, bwj. '86. prijs ƒ 5.250,-. Telef. 04493-4929.

Te k. KAWASAKI ZL 900 Eliminator, bwj. '85, prijs ƒ 7.950,-. Tel. 04493-4929

SUZUKI GSX 400F, '83, 4-cyl., in uitst. st., ƒ 2.950,-. Tel. 04755-2024

MOTOR 750cc, bwj. 52, ƒ 1.500,-; motor met zijspan, bwj. 56, ƒ 2.250,-; Jawa met zijspan, '55, ƒ 1.450,-; NSU 601 TS, 30 ƒ 4.500,-; BMW R12, bwj. 40, ƒ 5.250,-; BMW R35, 38, ƒ 2.750,-; DSA D-40, 65, ƒ 2.450,-; Terrot 350cc, 30, ƒ 2.000,-; nieuw zijspan, ƒ 900,-. Tel. 013-340384/440869.

Suzuki INTRUDER 1400, bwj. '94, zwart, nieuw, 0 km, ƒ 18.500,-. Tel. 04958-91917 b.g.g. 06-52964552.

Avontuurlijke MOTORREIZEN vanuit Californië met Adventure Travells. Voor informatie: 04750-11228.

Te koop SUZUKI GS 550 E, bwj. '83, i.z.g.st., div. extra's. Tel. 045-455622.

Te k. KAWASAKI Zephyr 550, bwj. '91, 19.000 km., vraagprijs ƒ 10.000,-. Telefoon 045-222923.

Wegens omstandigheden te koop YAMAHA Virago XV 750, m. '93, 2.780 km, vele extra's, vr.pr. ƒ 13.000,-. Telefoon 045-728739.

Van Hulst Montemar '94
10-13-14-17 dagen Costa per luxe touringcar. Hotel en appartementen v.a. ƒ 395,- p.p. Royal Class + ƒ 50,-. Bel voor brochure 040 - 122363 of van Hulst Montemar Reizen, Vestdijk 135, Eindhoven.

Div. Vakantie

VAKANTIE-KEUZES
worden een stuk eenvoudiger als u de gratis Zomer- of Wintergids heeft van: KRISTAL-REIZEN
Den Bosch ☎ 073-131491
Berlicum ☎ 04103-4500.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Div. Buitenland

Prachtige EXCURSIEREIZEN naar Tsjechië, Polen, Hongarije: 8, 10, 12, 13 of 14-daagse luxe busreizen al vanaf ƒ 698,- p.p. Bel nu voor brochure Kras Ster Vakanties, ☎ 077-737906.

VOORJAARSVOORDEEL: 10/17-daagse busreizen Salou en Benidorm in april/mei incl. appartement al v.a. ƒ 230,- p.p. Bel nu direkt Kras Ster Vakanties, telef. 077-737906.

Caravans/tenten

CHATEAU
HOMECAR
Verkoop, verhuur, reparatie, taxatie van alle merken caravans. De '94 modellen zijn uit voorraad leverbaar. RALON, Brommelen 58A, GEULLE. Tel. 043-645079.

Inkoop, verkoop, verhuur, reparatie en schadeverhelpingen: BARTELS Caravaning, Hommerterweg 256, Amstenrade. Telef. 04492-1870.

Atlas STACARAVANS Europa's meest verkochte. Perfecte kwaliteit en afwerking. Kom vrijblijvend kijken naar onze nieuwe modellen 1994. Let op!! Gratis koelkast. oven/grill, vervoer, aflevering/plaatsen en plaatsen. Camping High Chaparral Orsbeek. Tel. 04492-2044, zaterdag en zondag open.

Adria Caravans
verkoop/verhuur
Bij 32 officiële Adria-Dealers

U huurt reeds een Adria v.a. ƒ 375,- per week! Aan het eind van het seizoen '94 worden de huurcaravans verkocht, waarbij de huurders in aanmerking komen voor eerste keus en speciale kondities. Prefereert u koop boven huur, bezoek dan de Adria-dealer in uw regio: R. MOONEN Caravanning, Trichterweg 27-29, Treebeek-Brunssum. en kies een Adria uit het omvangrijke '94 programma. Adria Caravan Promotie Nederland: 078-180100.

Nieuw : Zuid-Nederlands grootste
overdekte stacaravan-show
Kom vandaag nog naar BECKERS-SITTARD want daar staat ook uw ideale stacaravan.
- Off. dealer van KIP - WILK - CARAVELAIR - PRESTIGE toercaravans en CONWAY vouwwagens.
- Limburgs grootste Recreatie-Supermarkt met unieke OUTDOOR SHOP.
- Tentenhal met een kompleet en voordelig assortiment tenten en luifels.
Beckers Sittard
Limburgs grootste rekreatie-speciaalzaak! Handelsstraat 20, 22, 24 en 31 Handelscentrum "Bergerweg", Sittard.

Te k. STA-CARAVAN merk Abrahome, 8 mtr., camping Kontich België, vr.pr. ƒ 8.000,-. Tel. 045-742894.

STACARAVAN op Camping "Mooi Zutendaal", i.z.g.st. ƒ 6.800,-. 045-322059.

Te k. voll. inger. STACARAVAN op de Veluwe, met nwe. schuur, toilet en stromend water. Tel. 045-318075.

Te k. ADRIA blauw/wit, 3 à 4 personen, prijs ƒ 750,-. Telefoon 045-463932.

HOBBY Prestige 460 T, bwj. '90, Isabella voortent, in z.g.st. Tel. 04492-5950.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

TIJDSCHRIFTEN en weekbladen niet weggooien, maar aan mij verkopen. Betaal voor netjes uitziende bladen van vorige week of twintig, dertig jaar geleden leuke prijs. Iedere dag van 8 tot 8. De Blademan, Rijksweg 69a, Gulpen. Speciaal gezocht bladen over muziek, natuur, wapens, dieren, techniek, de jacht, planten, sex, erotiek, sport, land en volkeren, gezondheid, mode, cultuur, roddel, spel, koken.

Rijles

ANWB Autorijleskampen
met speciale off-season korting!
De ANWB organiseert een unieke rij-opleiding. Afhankelijk van de test, duurt de opleiding tussen de 8 en 14 dagen inclusief het CBR-examen. Meer weten bel nu de ANWB: 06-8991161.

Huwelijk/Kennismaking

Iedere zaterdag en zondag gezellige dansavond in de
Kelderbar "La Chalet".
Iedere donderdag alleenstaandenbal in de bovenzaal, aanvang 21.00 uur, zaal open 20.00 uur, D.J. Richard. Chalet Treebeek, Komeetstr. 25, telef. 045-211375 (tevens uw adres voor uw feesten en partijen).

Dancing De Fontein
Schandelerboord 7, Heerlen, 045-723100/222250
Iedere vrijdag, zaterdag en maandag dansen vanaf 21.00 uur voor iets ouder publiek. Vrij entree! Toegang 25 jaar. Februari-aktie 10 consumptiebonnen voor ƒ 20,-.

Zoek(t) u/jij een vriend(in)? Word(t) lid van de CHRISTELIJKE Korrespondentie Klub. Voor info: Postbus 392, 2130 AJ Hoofddorp.

SAALBACH, Spitzbub, unter dem Turm, 20 + 21 jan., Marleen s.v.p. kontakt opnemen met J....Br.o.nr. B-05121, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

VROUW 62 jr. z.k.m. man uit goed milieu v. ser. relatie. Br.o.nr. B-05133, LD, Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Ben jij die nette leuk uitz. ser. VROUW tot plm. 48 jr. Die ik, nette all.st. heer 51 jr zoek voor vaste rel. Samenwonen later is mogelijk. Reageer nu!! Br. lfst met foto (erew. ret.) o. nr. B-05128, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Alleenst. dame 66 jr. zkt. serieuze vriendschap met alleenstaande HEER. Goed gesprek, voor zinvol samenzijn. Br.o.nr. B-05129, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Weduwe zoekt nette alleenst. vr., 45-55 jr. om samen op korte termijn op VAKANTIE te gaan. Br.o.nr. B-05123, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

ALLEENSTAANDEN, werkgroep 't Guliks Hoes, hoek Agricolastraat-Ophoven 1, Sittard, zaterdag 5 febr. carnavalsbal. Bewijs verplicht. Inl. 046-512402.

CONTINI, een goed idee v. alleenst. gezellige single club, lft. tot 55 jr. Br.o.nr. B-05125, Limburgs Dagblad, Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Opgewekte heer 66 jr. ongebonden, lang, dansliefhebber, zkm j.VROUW, Midden-Limburg. Br.o.nr. B-05136, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Heer 65+, homo, wenst kennismaking met MAN, liefst en huidskleur onbelangrijk. Omgeving Sittard-Heerlen. Br.o.nr. B-05143, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

LOES, 31 jaar, kastanjebruin haar, groen/grijze ogen. Slanke en charmante verschijning op zoek naar vaste relatie. Ik heb een ke baan, ben een sportief en een gevoelig mens. Heb een optimistische en vrolijke kijk op het leven. Ga af en toe eens uit, maar ben ook dol op huiselijke gezelligheid en rust. Wil je reageren? Bel ...van gaag p/a Eyserweg 6287 NE Eys-Wittem.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt U een partner? Nederlands grootste relatieburo geeft natuurlijk een grote kans van slagen. Wilt U meer weten over de unieke werkwijze? U kunt geheel vrijblijvend bellen met onze medewerksters EYS: mevrouw Spierdijk, 04451-2065.
Stichting Date
Erkend door de Stichting Consumentenbelangen.

ONZE KRACHT IS KWALITEIT
Persoonlijke bemiddeling
Voor iedereen betaalbaar! Slagingspercentage: ruim 70%. Erkend AVR. Meer weten? Bel: HEERLEN E.O. 045-726539, mevr. Luchtman MAASTRICHT E.O. 043-210126, mevr. Tuin
GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Dhr./Mevr.............................
Adres:.............................
Woonplaats:.............................
Telefoon:.............................
Stuur deze bon naar: Postbus 2909, 6201 NA Maastricht of Postbus 5050, 6401 GB Heerlen
Mens en Relatie

Zonnebank/-hemel

Sla nu uw slag! Superlage prijzen! GOERGEN Zonnehemels. De grootste zonnevak-speciaalzaak in de regio. Alles met 3 jaar garantie. Uit voorraad leverbaar. Rijksweg Noord 97, Sittard. Telef. 046-583002 (oude pand Smeco t.o. ziekenhuis bij tankstation).

Te k. 10-lamps dubbel gebogen zonnehemel compleet ƒ 795,-. Win een zonnehemel Pampero van ƒ 1.695,- in onze prijzencaroussel. AU SOLEIL, grooth. in zonne-apparatuur, Markt 38, Kerkrade. ☎ 045-461417.

ZONNESTUDIO Vivi. ƒ 10,-. Reduktie op zonnekuur. Kap. Ramakersstr. 16A, Heerlerheide. ☎ 045-214628.

ZONNEHEMELVERHUUR Mezo: 10- en 12-lamps toestellen v.a. ƒ 165,- per maand, geen bezorgkosten. Info: ☎ 045-312956.

Radio e.d.

Te koop gevr. prof. DRAAITAFEL, Jazz LP's, 16 smalfilm. Tel. 045-751285.

Te k. Philips BANDRECORDER N 7300, grote spoel, incl. 10 banden, tev. Philips reciever 686. ☎ 045-417680.

Te koop Philips STEREOTOREN, miniset, tuner, radio, dubb. cass. met speler, ƒ 250,-. 045-256883.

TV/Video

Goede KLEUREN TV'S, gar., zeer grote sort., ƒ 95,-. Meer dan 25 jr. occasion Centrum De Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

Meer kijkplezier met schotel. U hebt al een complete ontvangstset ƒ 420,-. Ook interessant voor kabel abonnees. Vraag gratis informatie pakket ALCOM. ☎ 045-244103.

Muziek

Saxofoonaanbieding:
Dixon altsax, kwaliteitssax met hoge Fis klep, superaanbieding voor ƒ 995,- (excl. koffer), 2 jaar vertrouwde Stalmeiergarantie, Musica tenorsax met hoge Fis klep van ƒ 2.465,- voor ƒ 1.395,- (excl. koffer). Beide saxen: niet goed geld terug binnen 8 dagen. Koop bij de man die het ook bedienen kan!
STALMEIER MUSIC de muziekspecialist
Donderdag koopavond.

Hét grote orgel en
keyboardnieuws
WERSI (made in Germany)
Doorlopende demonstraties op donderdag 3 febr. van 12.00 tot 21.00 uur en zaterdag 5 febr. van 11.00 tot 17.00 uur. Gastspeler: Hugo van Ringelenstijn. MUZIEKHUIS GUUS ARONS, Honingmanstr. 5-9, Heerlen. ☎ 045-717155.

De muziekzaak
van de jaren '90
o.a. Keyboards, drumstellen, orgels, gitaren, piano's, accordeons, orkestapparatuur enz. Altijd diverse aanbiedingen.
Muziekhuis
Lyana
Mauritsweg 48, Stein. ☎ 046-333227
Ma. t/m za. open donderdag koopavond.

Goed onderhouden Steinway VLEUGEL 1.90m., deskundig gerestaureerd, z.g.st. weg. omst. vr.pr. DM 25.000. Tel. 09-49.240461274.

Top 40 band "Breathe Fire" zkt. met sp. gemotiveerde ZANGERES, tev. te k. Fender Stratocaster Sunburst 1975. Tel. 045-464618.

Te koop zwarte Ibach PIANO, met lichte waterschade, onder pr. ƒ 1.250,-. Tel. 04750-15972 of 32098.

Te koop Roland D-10 SYNTHESIZER met diverse toebeh., ƒ 850,-. Tel. 045-423422, na 11.00 uur.

Te koop gevr. SINGLE'S en LP's jaren '50/'60 tot '70 plus CD's, alle genre's. Tel. 045-225484.

ACCORDEON 120 Bas plus no Accordiolla, vr.pr. ƒ 500,-. Tel. 045-454087.

Nieuw adres: Nu nog grotere keus in showverlichting voor disco dancing en orkest. Binnenkort grandioze openingsaanbiedingen!! Bezoek onze showroom. HIGHLITE International, Kissel 47, Heerlen. Tel. 045-729500.

Gedipl. LERAAR geeft les aan huis: electr. orgel plus keyboard. Inl. 045-322813.

Te k. professioneel PEARL-DRUMSTEL, compl. 8-delig, incl. Sabian-bekkens, vr.pr. ƒ 2.100,-. ☎ 04754-88083.

Te k. Sony MINI-DISK; CD-speler; surroundboxen; LCD-TV. Tel. 045-324837.

Te koop gevr. SINGLE'S en LP's jaren '50/'60 en tot '70 plus CD's, alle genres. Tel. 045-225484.

Nog te huur voor carnaval grote MUZIEKINSTALLATIE, tev. bespeelde banden met gemende carnavalsmuziek '94. Telef. 043-649803.

Huish. artikelen

Te koop nieuwe r.v.s. electr. KOOKPLAAT met ventilator, ƒ 600,-. Tel. 045-317009.

Foto/Film

Te koop! Videotheek THE CHAMP ruimt op: Speelfilms v.a. ƒ 10,-; pornofilms v.a. ƒ 10,-; Nintendo game-boyspellen ƒ 25,- p.st.; Nintendo 8 bits spellen (Amerikaans) ƒ 35,- p.st. Videotheek The Champ: Heerlerheide, Ganzeweide 155, Hoensbroek, Hoofdstr. 20, Brunssum, Kennedylaan 58, Heerlen, Sittarderweg 62, Bleijerheide, Maria Gorettistr. 2-2A; Nieuwenhagen, Heigank 21; Spekholzerheide, Industriestr. 62.

Voor Piccolo's zie verder pagina 51

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

Stichting noemt kritiek 'verre van oprecht'

Streekgewest kapittelt management van Scas

Van onze verslaggevers

HEERLEN – Het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg veegt de vloer aan met de leiding van de failliete onderwijsstichting Scas in Heerlen. De advocaat van het gewest onderzoekt of juridische stappen mogelijk zijn.

Maar het Scasbestuur noemt de boosheid van het Streekgewest 'verre van oprecht'. Bestuursvoorzitter Schreurs werd gisterochtend volledig overdonderd door de kritische houding van het gewest.

Advocaat Charles Lückers heeft een vermoeden wat het Streekgewest tot de kritische houding beweegt. „Scas heeft het gewest verantwoordelijk gesteld voor het faillissement. Het gewest heeft subsidies te lang vastgehouden." Hij vindt dat het gewest om zich heen slaat om die aansprakelijkheid te ontlopen.

Voortbestaan

Het landelijk opererende Scas, waar zestig mensen werken, raakte het afgelopen jaar in acute financiële problemen. Daardoor kwam het voortbestaan van het centrale bureau in Heerlen in gevaar, alsmede dat van de elf Homed-oefenbedrijfjes in den lande. De rechter sprak donderdag het faillissement uit van Scas.

Het Streekgewest, de subsidiecoördinator, gaf accountant Coopers & Lybrand eind vorig jaar de opdracht om onderzoek te verrichten naar de financiële handel en wandel van Scas.

Het gewest verklaart inmiddels vrijwel overtuigd te zijn dat de verliezen in 1992 en 1993 het gevolg zijn van 'ondoorzichtig' management. Maar Lückers vindt dat niet terecht: „Subsidiegevers hebben de laatste jaren achteraf nog gekort op hun bijdragen. Die onzekere financiering werd de banken te link. Daardoor kampt Scas nu met een tekort van 2,5 miljoen."

Zie verder pagina 16
● **Scas-directeur stopte 1,5 miljoen in bedrijf**

● *Het gestorte afval zoals de politie dat bij de Bissebeek aantrof.*

'Moeizame verandering mentaliteit bij boeren'

Van onze verslaggeefster

KLIMMEN – Een mentaliteit waar maar uiterst moeizaam verandering in komt. Zo noemt de politie de milieucriminaliteit die bij boeren voorkomt. De LLTB beaamt dit, maar werkt hard aan verandering. Dat tegenwoordig korte metten met deze vorm van criminaliteit wordt gemaakt, heeft een 53-jarige Klimmense boer gisteren aan den lijve ondervonden.

De politie viel bij hem binnen omdat hij op zijn land aan de rand van de Bissebeek in Wijnandsrade een grote hoeveelheid afval had gestort. Landbouwplastic, een vat met afgewerkte olie, verpakkingen van landbouwmiddelen en huisvuil.

De boer die liever niet met zijn naam in de krant komt, vindt dat de zaak vreselijk wordt opgeklopt. „Ik wilde die troep verbranden maar omdat het zo regende was daar nog niets van gekomen. Dat olie de grond in is gelopen is absoluut onmogelijk want het vat was dicht."

Hij geeft toe dat hij fout is geweest. „Maar je weet hoe dat gaat. Je weet niet waar je met die troep naartoe moet en het kost allemaal geld als je het weg moet brengen. Maar ze denken toch niet dat ik daar bewust olie de grond in laat lopen. Dan graaf ik mijn eigen graf."

De Klimmense boer wacht een fikse boete en als na onderzoek blijkt dat de grond vervuild is, dan moet hij ook de reinigingskosten betalen. De politie weet echter dat nog veel meer boeren niet zorgvuldig met hun afval omgaan.

De Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB) werkt volgens milieufunctionaris Herman Vrehen hard om een mentaliteitsverandering bij boeren te bewerkstelligen. „Overal in de regio zijn milieuwerkgroepen actief waar boeren zelf zitting in hebben. Deze groepen hebben een systeem opgezet voor het inzamelen van landbouwfolie en afgewerkte olie." Hoewel dit aardig wat kost, doen hier volgens hem veel boeren aan mee. Maar voor chemisch afval is bijvoorbeeld nauwelijks iets geregeld.

De LLTB is dan ook bezig om ook voor chemisch afval een systeem op te zetten waar alle boeren uit de provincie zich bij kunnen aansluiten. „Maar belangrijk is natuurlijk dat ze zelf meedoen. Ze moeten zelf een opslagruimte maken op het bedrijf waar het spul kan liggen totdat het wordt opgehaald. Wij drukken hen op het hart dat het bijzonder slecht is voor het imago van de bedrijfstak als ze het afval gewoon laten slingeren of doorgaan met verbranden."

Brunssum weigert overdracht heide

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – Het college van Brunssum gaat niet akkoord met de overdracht van delen van de Brunssummerheide aan de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten.

B en W van Brunssum willen de 150 hectare natuurgebied die de gemeente daar bezit ook in de toekomst zelf in eigendom houden. Met dit standpunt wijkt de gemeente Brunssum af van een voorstel dat op 21 februari in de gewestraad van het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg wordt behandeld.

Waarnemend burgemeester Jo Matti van Brunssum heeft dat gisteren bevestigd. Volgens Matti zal Brunssum in de gewestraad niet akkoord gaan met overdracht van Brunssums natuurgebied aan Natuurmonumenten.

Het plan van het gewest voorziet in de overdracht van tweeduizend hectare aan Natuurmonumenten.

Hiermee zouden de natuurbelangen van Brunssummerheide, Schinveldse Bossen en Strijthagen het best zijn gewaarborgd.

Burgemeester Hub Meijers van Onderbanken en portefeuillehouder Taakopdracht Recreatie van het gewest is niet ingenomen met de Brunssumse houding. Meijers: „Ik hoop dat bij de raad van Brunssum het gezonde verstand zal zegevieren."

Volgens zijn collega Matti ziet het Brunssumse college de overdracht eigenlijk niet zitten. Matti: „We hebben geen concrete plannen voor het gebied. Maar als je de grond afstaat, kun je daar later zelf niets meer mee." Andere argumenten die B en W aangeven, zijn kritiek op de financiële afhandeling van de geplande transactie. Ook wil het college de zeggenschap over het politietoezicht in het gebied niet uit handen geven.

Verstand

Matti omschrijft het vraagstuk als complex: „De nieuwe raad van Brunssum moet een definitief standpunt innemen. Het onderwerp zal van belang zijn bij de coalitievorming." Brunssum moet zich tevens nog uitspreken over de vraag wie het beheer van het natuurgebied dient uit te voeren.

Databank Defensie voorziet in behoud banen in Kerkrade

Van onze verslaggever

KERKRADE – Defensie in Kerkrade heeft een plan ontwikkeld voor het opzetten van een databank. Daarmee zouden circa 115 banen voor Kerkrade kunnen worden behouden. De fracties van CDA en PvdA hebben Kerkrade laten weten het plan te steunen.

De directie Dienstplichtzaken van Defensie in Kerkrade zegt dat negentig procent van deze banen nieuw is. Daarvoor hoeven geen banen elders in het land te worden weggehaald, meent de dienstcommissie.

Tótnogtoe heeft het ministerie van Defensie laten weten geen vervangende werkgelegenheid naar Kerkrade te willen en kunnen brengen, waar circa 180 arbeidsplaatsen op de helling staan.

De databank is gebaseerd op de handhaving van de dienstplicht, die ondanks de afschaffing van de opkomstplicht blijft gehandhaafd. Voor de dienstplicht blijft inschrijving en registratie van jongemannen nodig. Van hieruit kan een 'slapende' dienstplicht nieuw leven worden ingeblazen, indien nodig. Verder kan de databank fungeren als centrale administratie voor alle sollicitaties bij de landmacht en voor de werving.

Het ministerie is geen voorstander van een dergelijke vestiging in Kerkrade, vanwege de grote afstand tussen Kerkrade en Den Haag die ondoelmatig werken tot gevolg zou hebben. 'Kerkrade' bestrijdt dat en zegt dat zij hiervoor qua automatisering en mankracht goed is uitgerust.

De dienstcommissie (ondernemingsraad) in Kerkrade zegt verheugd te zijn over het standpunt van CDA en PvdA, maar realiseert zich dat dat niet betekent dat het plan zal worden aangenomen.

GS houden vast aan grootte afvaloven

MAASTRICHT – Gedeputeerde Staten handhaven hun standpunt om de capaciteit van de te bouwen afvalverbrander in Maasbracht op 600.000 ton per jaar te stellen. Dit ondanks het feit dat twijfels zijn gerezen omtrent de toekomstige hoeveelheid te verbranden afval.

GS laten dit weten in een nota van toelichting aan Provinciale Staten.

De nota is gemaakt naar aanleiding van de vergadering van de vaste Statencommissies op 14 januari waarin vraagtekens werden geplaatst bij de gehanteerde afvalprognoses en waarin werd aangedrongen op meer flexibiliteit om te voorkomen dat de beoogde afvaloven een te grote capaciteit krijgt.

Het college van GS houdt evenwel onverkort vast aan de afvalprognoses van het landelijk Afval Overleg Orgaan, dat voor het jaar 2002 voor Zuidoost-Nederland zelfs uitkomt op 780.000 ton afval per jaar. Aan de andere kant is volgens GS toch maximale flexibiliteit in de procedure ingebouwd omdat tot vlak voor de vergunningsaanvraag de ontwikkelingen met betrekking tot de omvang en samenstelling van het afvalaanbod worden gevolgd.

Onder druk van de Staten beloven GS nu ook dat de vergistingstechniek als volwaardig onderdeel van de voorbehandeling van afval bekeken zal worden.

Overvallers GWK's in Helmond gepakt

MAASTRICHT – De politie van Maastricht heeft in Helmond vier personen aangehouden die betrokken waren bij gewapende overvallen op de Grenswisselkantoren Platiel en Knuvelkes langs de autoweg Maastricht-Luik. De overvallen vonden plaats op 10 december en 7 januari op het Grenswisselkantoor Platiel en op 18 januari op Grenswisselkantoor Knuvelkes. In al deze gevallen werden de dienstdoende bankbediende en klanten met een vuurwapen bedreigd.

Verdenking ontucht Echt

ECHT – Een 53-jarige Echtenaar is aangehouden en vastgezet omdat hij verdacht wordt van ontucht. Hij zou de ontucht hebben gepleegd met vijf kinderen en enkele vrouwen. De man kende de slachtoffers. Hij is vorige week opgepakt, nadat bij de politie in Echt verschillende aangiften waren gedaan. De verdachte zit in voorlopige hechtenis. Hij is voorgeleid aan de rechter-commissaris. In het belang van de slachtoffers wil het team dat is belast met het onderzoek geen verdere mededelingen doen.

Opbrengst concert achtduizend gulden

MAASTRICHT – Het benefietconcert van het Limburgs Symphonie Concert op zaterdag 22 januari ten behoeve van gedupeerden van de watersnood heeft een netto-recette van achtduizend gulden gegeven. Het orkest kon om organisatorische redenen geen medewerking verlenen aan de manifestaties op het Vrijthof in Maastricht.

Geen heffing horecabedrijven

HEERLEN – Het Bedrijfschap Horeca zal dit jaar de door de watersnood getroffen bedrijven in Limburg geen heffing opleggen. Gisteren werd het startsein gegeven voor een reeks bezoeken die medewerkers van het bedrijfschap aan de getroffen bedrijven zullen afleggen. In het risicogebied bevinden zich in totaal 250 bedrijven. Het Bedrijfschap Horeca heeft een miljoen gulden uitgetrokken om zowel getroffen ondernemers als hun medewerkers financieel te ondersteunen.

Dievenbende cd-spelers

MAASTRICHT – De Maastrichtse politie heeft donderdag zeven personen aangehouden die worden verdacht van ontvreemding van tweeduizend cd-spelers in januari uit een vrachtwagen in Roermond. Drie van hen werden gisteren voorgeleid. De overigen werden in de loop van de dag weer in vrijheid gesteld. Donderdagmorgen verrichtte de politie huiszoeking bij een bedrijf aan de Sleperweg te Maastricht. Daar werden 44 cd-spelers aangetroffen. Zeven personen, in leeftijd variërend van 29 tot zestig jaar en afkomstig uit Maastricht, Geleen en Aldenhoven werden aangehouden. Op andere plaatsen in Maastricht en Geleen werden nog eens 1700 cd-spelers achterhaald.

CNV protesteert tegen ww-regeling

NUTH – De Hout- en Bouwbond van het CNV voert maandag om half twee in Nuth actie tegen het plan van het kabinet om de toegang tot de ww te beperken. Staatssecretaris J. Wallage van Sociale Zaken en Werkgelegenheid opent dan het samenwerkingsverband aan de stationsstraat. De Hout- en Bouwbond grijpt de gelegenheid aan om de bezwaren tegen de ww-maatregel kenbaar te maken. De bond doet dat door middel van een carnavalsgroep die de gevolgen van de ww-maatregel uitbeeldt.Het kabinet wil de toegang tot de ww beperken. Nu nog moeten werknemers 26 weken gewerkt hebben om in aanmerking te komen. Als het aan het kabinet ligt, wordt dat 39 weken.

Voorlopig vrij na ontucht

ONDERBANKEN – Op verdenking van aanranding van zeker vier werkneemsters van een Zuidlimburgse sportaccommodatie heeft een 55-jarige inwoner van Onderbanken vier weken in voorlopige hechtenis doorgebracht. De man is donderdag op last van de raadskamer van het gerechtshof in Den Bosch in afwachting van een mogelijke strafzaak op vrije voeten gesteld. Het onderzoek naar de ongewenste intimiteiten wordt voortgezet. De verdachte ontkent overigens alle aantijgingen. Volgens de verdachte gaat het om een complot van de dames om zo zijn benoeming tot bedrijfsleider te dwarsbomen. De man werd begin januari aangehouden. De strafbare feiten zouden tussen juni en augustus 1993 hebben plaatsgevonden.

o/z

een gerucht dat de kop opsteekt en niet direct de nek krijgt omgedraaid werkt op den duur verstikkend

punaise

†

Met diepe verslagenheid, maar dankbaar voor de fijne jaren die ik samen met haar mocht beleven, deel ik u mede dat geheel onverwacht van mij is heengegaan mijn lieve moeder, onze zuster, schoonzuster, tante en nicht

Maria Catharina Verstappen

weduwe van

Johan Joseph Kimovic

Zij overleed in de leeftijd van 75 jaar, voorzien van het h. oliesel.

Nieuwenhagen: Paula Kimovic
Familie Verstappen
Familie Kimovic

6373 HR Landgraaf, 3 februari 1994
Hoogstraat 161

Liever geen bezoek aan huis.

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 8 februari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus te Nieuwenhagerheide, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondwake tot intentie van onze dierbare overledene maandag 7 februari a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel van Lindeman Uitvaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen, dagelijks van 18.30 tot 18.45 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Dankbaar dat wij haar zo heel lang in ons midden mochten hebben, maar bedroefd om haar scheiden, geven wij u kennis dat heden van ons is heengegaan, tijdig voorzien van het h. sacrament der zieken, 12 dagen na haar 90-ste verjaardag, onze lieve moeder, schoonmoeder, groot-, overgrootmoeder en tante

Anna Catharina Hubertina Smeets

sinds 1964 weduwe van

Johannes Hubertus Lemmens

In dankbare herinnering:
Hoensbroek: Lony Crijns-Lemmens †
Jo Crijns †
Oirsbeek: [illegible]
Landgraaf: [illegible]
en al haar klein- en achterkleinkinderen.

Amstenrade, 3 februari 1994
Corr.adres: Provincialeweg Zuid 77
[illegible]

[illegible] de parochiekerk van O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Amstenrade, waarna aansluitend de [illegible] zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, [illegible] 10.

[illegible] in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel van het [illegible] te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Met grote droefheid geven wij u kennis dat geheel onverwacht van ons werd weggenomen [illegible]

Frans Maijer

[illegible]

Maria Wijnen

Hij overleed in de leeftijd van bijna 73 jaar in [illegible]

[illegible]

6421 AD Brunssum, 3 februari 1994

[illegible]

[illegible]

Jo Wijers

[illegible]

Mevr. A. Wijers-van de Laar [illegible]

Lieve Bert

Veel te vroeg, veel te vroeg ...
We hebben je nog zó nodig!!!
Je liefde, je fantasie, je vrolijkheid, je pretoogjes.
We houden zo verschrikkelijk veel van je.

Lieve
Jenneke
Tim
Bas
Elke
en iedereen die van je houdt.

Op 4 februari 1994 overleed

Bert Leentjens

onverwacht.
Hij was pas 38 jaar.

Wij zijn geschrokken en verslagen.

Familie Leentjens
Familie Lemmens
Intieme vrienden:

Oma Truus,
Ankie, Maarten, Semiel, Dianne,
Monique, Twan,
Yvonne, Chris,
Jessie, Servier, Hanneke,
Marlies, Nikky,
Anki, Sjaak, David, Joris, Esther,
Inne, Ger, Esther, Bas, Merel,
Jo, Rien,
oma Kitty, opa Piet,
Ton, Ank, Bram, Jaap, Lotte,
Mireille, Bert, Myranda [illegible]
Peter, Finy, Mané, Frank [illegible]
Marja, Jo, Meindert, [illegible]
Paul, Mieke, Maartje, [illegible]
Ronald, Marianne, [illegible]
Vincent, Noortje, Bern[illegible]
Anne, Marthe, [illegible]
Vera, Henk, Jerrit, [illegible]

Samen nemen we afscheid [illegible] gelegen op het terrein [illegible] begraafplaats Schiffer[illegible] op woensdag 9 februari 1994 [illegible]
Aansluitend wordt Bert [illegible] algemene begraafplaats [illegible]

Drievogelstraat 145,
6466 GK Kerkrade-West

Verbijsterd hebben wij [illegible] uit ons midden is weg[illegible]

Bert Leentjens

Hij was er steeds voor en [illegible] de hele school. Jarenlang lid [illegible] van de ouderraad, [illegible] zinner van spannende avonden [illegible]
Met zijn onbegrensde inzet [illegible] energie heeft hij jarenlang [illegible] schap verrijkt.

Godelieve, Jenneke, Tim, B[illegible] sterkte bij het dragen van dit [illegible]

Ouderraad, [illegible]
en het team van de [illegible]

„De tranen [illegible]"

Onze beste vriend is gestorven.

Bert Leentjens

Levensgenieter en optimist in hart en nieren.
Wij wensen Godelieve en de kinderen alle sterkte toe.

[illegible]

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van ons D'80-lid

Bert Leentjens

Wij wensen de familie heel veel sterkte toe.

Bestuur en leden D'80 Kerkrade

---

†

Diep bedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmee zij ons gedurende haar leven heeft omringd, geven wij u kennis dat heden, na een liefdevolle verzorging in verpleegkliniek St.-Jansgeleen, van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, op de leeftijd van 89 jaar, onze dierbare moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, schoonzuster, tante en nicht

Luise Maria Derhaag

weduwe van

Theodor Reinaerdts

In dankbare herinnering:
[illegible]
Til Reinaerdts-Leinders
[illegible]
Limbricht: Joseph Reinaerdts †
[illegible]
Familie Derhaag
Familie Reinaerdts

Buchten, 4 februari 1994
Corr.adres: [illegible] 6122 ER Buchten.

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op dinsdag 8 februari a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Stefanus te Limbricht.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder worden herdacht tijdens de avondmis van maandag 7 februari a.s. om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het Mausoleum [illegible] Heinsweg 16 te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Als leven lijden wordt,
is de dood een verlossing.

Heden overleed, na een lang en actief leven, dat werd gekenmerkt door eerlijkheid en een grote maatschappelijke betrokkenheid, mijn lieve en onvergetelijke, zorgzame moeder, onze schoonzuster en tante

Cornelia Moerenhout

* 22-12-1903 † 2-2-1994

weduwe van

Carel Cardinaal

Heerlen: Albert Cardinaal en Willem de Vogel
Familie Moerenhout
Familie Cardinaal

2 februari 1994
Huize Louise, Vijverlaan 5, Brunssum
Corr.adres: Passartweg 56a, 6413 NX Heerlen

In de St. Vincentiuskerk, aan de Pr. Hendriklaan 378 te Brunssum, zal de plechtige uitvaartdienst gehouden worden heden zaterdag 5 februari om 14.00 uur.

De begrafenis vindt aansluitend plaats op het r.k. kerkhof aldaar.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

De overlijdensadvertentie is abusievelijk een dag te laat geplaatst.

---

†

[illegible]

Gerda Otten-Ariesen

[illegible]

Zef Otten

[illegible]

[illegible] 3 februari 1994
[illegible]
Corr.adres: Varenstr[illegible] 6413 LB Heerlen

De crematieplechtigheid [illegible]

Gelegenheid tot rouwbezoek [illegible] van 14.00 tot [illegible] dag van 18.00 tot 19.00 uur.

[illegible]

Enige en algemene kennisgeving

Na een dapper en geduldig gedragen lijden is van ons heengegaan onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder

Annie Nicolai

weduwe van

Hendrik Frijters

Zij overleed in de leeftijd van 75 jaar, in de Verpleegkliniek te Heerlen.

Heerlen: Betsie Jacobs-Frijters
Gerard Jacobs †
Hoensbroek: Adrie Frijters †
Hoensbroek: Elsje Geer-Frijters
Michael Geer
en al haar klein- en achterkleinkinderen

Heerlen, 3 februari 1994
Corr.adres: Deken Meys-Erf 58
6431 ZB Hoensbroek

De crematieplechtigheid zal worden gehouden op maandag 7 februari a.s. om 11.30 uur in de aula van het crematorium te Heerlen Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de ontvangkamer van het crematorium om 11.15 uur.

---

†

Moegestreden, maar dankbaar voor de vele mooie dingen waarvan hij heeft mogen genieten, is na een leven van hard werken en na een geduldig gedragen lijden van ons heengegaan, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, trotse opa, broer, zwager, oom en neef

Joep Bok

echtgenoot van

Mien Duijkers

Hij overleed in de leeftijd van 59 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Kerkrade: Ph.M.F. Bok-Duijkers
Kerkrade: [illegible]
Kerkrade: Gertie Oellers-Bok
Wiel Oellers
en zijn kleinkinderen:
Jos
Michelle
Familie Bok
Familie Duijkers

6466 HR Kerkrade, 3 februari 1994,
Patronaatstraat 26.

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 8 februari a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van St.-Martinus te Kerkrade-Spekholzerheide, gevolgd door de begrafenis op het r.-k. kerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondwake tot intentie van onze dierbare overledene, op maandag 7 februari om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het mortuarium Schifferheide van Lindeman Uitvaartcentra, Schifferheidestraat 4 te Kerkrade-West. Gelegenheid tot afscheid nemen aldaar, dagelijks van 19.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Heden overleed, [illegible] leeftijd van 91 jaar, onze [illegible] moeder, oma, overgrootmoeder, tante en nicht

Katharina Wassing

weduwe van

Frans Gerard van Voorden

[illegible]: Familie G. Ferlen-van Voorden
Alblasserdam: Familie [illegible]
[illegible]: Familie [illegible]
[illegible] Brese-van Voorden
Heerlen: Familie [illegible]-van Voorden
kleinkinderen en achterkleinkinderen
Familie Wassing
Familie van Voorden

Heerlen, [illegible] 1 februari 1994
Correspondentieadres: [illegible] 19, 6412 JA Heerlen

Op wens van moeder heeft de crematie in stilte plaatsgevonden.

---

†

Diep bedroefd hebben wij afscheid moeten nemen van onze lieve

Monique Derhaag-Van de Weijer

* 20 maart 1957 † 4 februari 1994

Zij was een onuitputtelijke inspiratiebron.
Wij zullen haar intens missen.

Maastricht: Paul Derhaag en Petter
's-Gravenhage: [illegible]
Heerlen: [illegible]

6213 AA Maastricht, 4 februari 1994,
Champs Elyséesweg 16.

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 8 februari a.s. om 14.00 uur in de parochiekerk St. Theresia, Theresiaplein te Maastricht [illegible]

Gelegenheid tot condoleren in de kerk vanaf 13.30 uur.

---

†

[illegible]

De plechtige [illegible] lieve man, onze lieve vader, schoonvader en opa

Sjef van Zandvoort

zal plaatsvinden op zondag 6 februari a.s. om 11.15 uur in de dekenale kerk St. Pancratius te Heerlen.

[illegible]

Sweelinckstraat 5, Heerlen

Dankbaar dat wij hem zo lang in ons midden mochten hebben, maar bedroefd om het scheiden, delen wij u mede dat heden, voorzien van het sacrament der zieken, in de leeftijd van 97 jaar van ons is heengegaan mijn lieve echtgenoot, onze goede, zorgzame vader, schoonvader, grootvader, overgrootvader en oom

Giel Mantelers

weduwnaar van

Hubertina Krott

echtgenoot van

Gertrud Kaiss

Cadier en Keer: mevrouw G. Mantelers-Kaiss
Landgraaf: E. Roth-Mantelers
J. Roth
Fehraltorf (Zw.): M. Mehltretter-Mantelers
A. Mehltretter
Lanaken (B.): F. Zwinnen-Mantelers
Y. Zwinnen
Heerlen: G. Mantelers
G. Mantelers-Lardenoye
Cadier en Keer: J. Mantelers
G. Mantelers-Caenen
Dillingen (D.): J. Mantelers
E. Mantelers-Weiland
en zijn klein- en achterkleinkinderen
Familie Mantelers
Familie Krott
Familie Kaiss

6267 CA Cadier en Keer, 4 februari 1994,
Limburgerstraat 41.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op [illegible] februari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk [illegible] H. Kruisverheffing te Cadier en Keer [illegible] begrafenis op het r.-k. kerkhof te C[illegible]

[illegible] achter in de kerk.
[illegible] a.s. om 19.00 uur in voornoemde [illegible]
[illegible] centrum Sassen, Sint-Maartenslaan [illegible] Maastricht, dagelijks van 17.00 tot 18.00 [illegible]

[illegible] kennisgeving mochten hebben ontvangen, [illegible] annonce als zodanig te beschouwen.

[illegible]

Enige en algemene kennisgeving

†

[illegible] u kennis, dat op 88-jarige leeftijd [illegible] liefdevolle verzorging in bejaardencentrum De Regenboog te Heerlen, voorzien van [illegible] sacramenten, van ons is heengegaan onze [illegible] vader, schoonvader, opa en overgrootvader

Willem Kersten

(klein Wimke)

weduwnaar van

Anna Swinkels

[illegible]: Sjeng en Sef Kersten-Kwarten
[illegible] Wim en Stien Kersten-Kersten
[illegible] Tiel en Harrie [illegible]
[illegible] Verlaegst-Kersten
[illegible] Henk en Marie Kersten-Swinkels
[illegible] Sef en Henk Reels-Kersten
[illegible] Bart en Annie Kersten-van L[illegible]
[illegible] Annie en Herman Schoonewille-Kersten
en al zijn klein- en achterkleinkinderen

[illegible] 3 februari 1994
Corr.adres: Nieuwstraat 23, 6412 VX Heerlen

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal gehouden worden op maandag [illegible] februari om 11.00 uur in de St. Corneliuskerk Heerlerheide-Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk.

Overtuigd zijnde van uw medeleven is er gelegenheid tot [illegible] condoleren.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het uitvaartcentrum Dela, Grasbroekerweg 20 te Heerlen, zondag van 14.00 tot 15.00 uur.

---

†

30 december 1993 is te Henderson, New [illegible] land, op 73-jarige leeftijd plotseling overleden onze lieve zus en tante

Mia Dols

weduwe van

Joop Schiphorst

[illegible] plechtige h. mis [illegible] gehouden op [illegible] 8 februari a.s. [illegible] uur in de St. [illegible] kerk te Sittard.

Familie Dols

[illegible] 31, 6131 [illegible] Sittard

---

† [illegible] weduwe van [illegible] Corr.adres: Haagweg 30, [illegible] februari om 11.30 uur in de H. Harten [illegible] te Roermond.

† Carels Bekkers, 66 jaar, echtgenote van [illegible] Berkens, Savigestraat 16, 6191 NZ Beek. [illegible] maandag 7 februari om 10.00 uur in de parochiekerk van O.L.V. Onbevlekt Ontvangen te Beek.

† Anna van de Mortel, 89 jaar, [illegible] Vossweg 23, 6002 TC Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden heden zaterdag 5 februari om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Lambertus te Moerbeek.

† [illegible] 7 februari om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Franciscus van Assisië te [illegible] Weert.

† Maria van [illegible], 92 jaar, weduwe van Peter [illegible] [illegible] gehouden maandag 7 februari om [illegible] in de parochiekerk van de H. Joseph te [illegible]

Statenlid H. Knibbe: 'Bedrijfstak andere inslag geven'

CDA wil worstfabrieken na inkrimping veestapel

Recreatie

Afgebeuld

● *Een met bivakmuts getooide DSM'er dreigt met een bordkartonnen bijl de boel kapot te slaan.*

Van onze redactie economie

Vierhonderd DSM'ers demonstreren voor cao

HEERLEN - Ruim vierhonderd DSM'ers ...

uitspraak 'het is een klote'. Alleen had De Bree het over het verlies, terwijl de demonstranten gisteren vooral hun cao bedoelden. De actievoerders wijzigden hun 'actie! actie!' kreten in 'koffie! koffie!' toen ze om 08.00 uur naar binnen drongen. De koffie bleef uit, maar de actievoerders constateerden tevreden dat DSM een eerste waarschuwingsschot heeft gekregen. Ze verwachten een paar gespannen cao-maanden.

DSM wil, gezien de malaise, de oude cao nog een jaartje voort...

Afkoop pensioen nu verboden

Seas-directeur stopte 1.5 miljoen in bedrijf

Vervolg van pagina 13

HEERLEN - Het Streekgewest is woedend op Seas om dat overheidsgelden ... naar Seas bv, waarvan directeur Ben Lutgens enig aandeelhouder is. „We zouden nimmer toestemming hebben gegeven voor een dergelijke handelwijze met publieke middelen."

... heeft zich in de schulden gestoken om Seas te redden. Voor anderhalf miljoen heeft hij de inventaris, het ... concept en een deel van de activiteiten overgenomen. Daarvoor regende het al faillissementsaanvragen. Het Streekgewest wist dat."

Het Streekgewest hekelt ook de gebrekkige medewerking van Seas aan het extern onderzoek. „Het is een kwalijke zaak dat de kwaliteit van de aangereikte financiële gegevens en het overzicht van de organisatorische veranderingen te wensen over het ...

2,8 ton verdwenen bij V&D Maastricht

Krakers geldautomaat gebruikten sleutel

Van onze correspondent

MAASTRICHT - De beroving van een geldautomaat bij Vroom & Dreesmann in Maastricht moet een der deze week een fluitje van een cent zijn geweest. De krakers ...

Liedje overleden Venlonaar Aerts beste op Konkoer

Sittardse elektronica in ruimteveer Discovery

DOOR PETER BRUINS

Professor OU: 'Kans op corruptie groter'

Van onze verslaggever

Opwinding bij raadsman over lekken bij justitie

Jongerenproject viert 50ste verjaardag in Alden Biesen

Internationale klassen open voor Oost-Europa

DOOR JO REIJNDERS

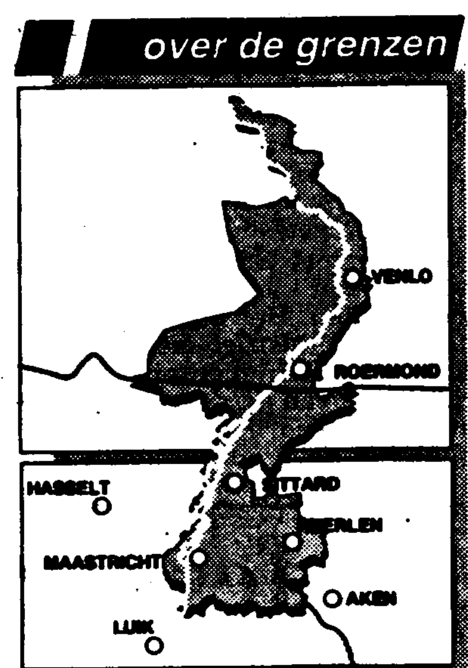
RIJKHOVEN – Het Belgische kasteel Alden Biesen in Rijkhoven, even over de grens bij Maastricht, was deze week voor de vijftigste keer het toneel van het Europese scholierenproject Europaklassen. Ongeveer vijftig leerlingen uit vier landen van de Europese Unie werken een week samen aan thema's, die hen ervan bewust moeten maken dat twaalf landen nu echt een unie vormen.

Sinds het begin van het project in 1986 waren op het kasteel in totaal 2500 leerlingen te gast uit tien EU-landen. Initiatiefneemster is Suzanne Vanaudenhove, directrice van het cultureel centrum Alden Biesen. De landcommanderij Alden Biesen was van oudsher al een nest van lieden uit allerlei landen en streken geweest. De Duitse Orde hield er immers lang kwartier. Vanaudenhove wilde aan de nieuwe bestemming van het kasteel ook zo'n pluriform, ideëel en internationaal karakter geven.

Zij wilde echter ook zeker weten of haar formule zou werken. Daarom nodigde zij een aantal keren achtereen telkens vier scholen uit de Euregio uit een week op het kasteel te logeren om in workshops en tijdens excursies 'Europese' ervaring op te doen. Iedere school kon twaalf leerlingen en twee begeleiders sturen. Iedere school bereidde thema's voor die tijdens de week aan de andere deelnemers werden gepresenteerd. In twee werktalen, meestal Engels en daarnaast Frans of Duits, kon over het aangedragen Europese probleem worden gediscussieerd, waarna een excursie volgde. Ook de Europese Commissie in Brussel werd steevast bezocht.

Hier en daar werd het concept bijgeschaafd en zonder dat veel uitnodigingen de deur uitgingen, meldden zich tientallen scholen uit de Europese Gemeenschap. Duitse en Britse scholen, maar ook Italië, Griekenland, Spanje, Frankrijk, Denemarken en Luxemburg waren al van de partij. Nederland uiteraard ook, waarbij veel scholen uit Zuid-Limburg. Voor hen ligt Alden Biesen immers naast de deur. Belgische scholen zijn altijd van de partij. Elke week is er een Vlaamse groep bij. Waalse scholen worden hier als 'buitenlanders' gezien.

over de grenzen

In de loop der jaren is alles wat speelser geworden. Te hoogstaande discussies (in een buitenlandse taal) schrikten de scholieren af. Nu moeten ze wel in de van te voren afgesproken voertaal met elkaar discussiëren. Zware discussies hebben plaatsgemaakt voor presentaties van thema's. En ter afsluiting spelen de deelnemers de Europese ministerraad na. Tijdens deze 'European Council' dienen enkele landen resoluties in. Twaalf delegaties gaan elkaar verbaal te lijf om de resolutie erdoor te krijgen of juist af te schieten. Levendiger kan de jeugd Europa bijna niet beleven.

Na de deelname van de eerste scholen uit de voormalige DDR heeft Suzanne Vanaudenhove geleerd dat juist daar een grote behoefte bestaat met Europa kennis te maken. „Je weet niet wat je ziet. De verschillen tussen west en oost zijn ook in het denken nog erg groot. Daarom overwegen we om ook scholen uit bijvoorbeeld Roemenië mee te laten doen. Hoewel zich dan natuurlijk extra taalproblemen voordoen." Suzanne Vanaudenhove merkt tijdens elke projectweek hoeveel taalvoordelen scholieren uit de kleine lande[n] hebben. „Die talen hebben z[e] gewoon nodig om in het grot[e] Europa mee te kunnen."

● *Leerlingen van het Bouwens van der Boyencollege in Panningen reageren enthousiast op de mededeling dat hun resolutie is aangenomen.* Foto: FRITS WIDDERSHOVE[N]

'Werk of privé, kijk- en luistergeld betalen we toch al?'

CBS-personeel gaat niet betalen voor de radio

DOOR FRITS VAN OTTERDIJK

HEERLEN – Of er komend seizoen op de werkvloer nog net zo uitbundig gekeken zal worden naar de Tour de France, Wimbledon en het WK-voetbal in Amerika, valt te betwijfelen. De Dienst Omroepbijdragen (DOB) kreeg het namelijk op haar heupen en zond een aantal marsorders uit naar grote bedrijven in Nederland in het kader van een bedrijvencampagne. Want, zo redeneerde de DOB, aan elke lopende band en op menig kantoor staat wel een tv-toestelletje of radio. En dat betekent maar een ding voor de collectedienst van het Nederlandse omroepbestel: geld vangen.
In dat kader ontving ook de CBS-vestiging in Heerlen een 'dienstmededeling' die voor nogal wat verwarring zorgde onder het personeel. Was het een carnavalsgrap? Allerminst, zo blijkt bij navraag bij de Dienst Omroepbijdragen.

Volgens woordvoerster W. Gravekamp van de DOB zijn de afgelopen tijd alle 'niet geregistreerde bedrijven' aangeschreven om het eventuele luister- en kijkgeld af te dragen. Daarbij wordt door de DOB een verschil gemaakt tussen zakelijk- en privégebruik. Alle radio's en tv's die door het bedrijf zijn geïnstalleerd worden beschouwd als bedrijfsmatig en daarvoor moet de werkgever zijn deel betalen. Stelregel is dat elke ruimte afzonderlijk gewogen wordt. Dus iedere afdeling met een radio of tv betaalt de omroepbijdrage. Een bedrijf met twintig afdelingen en evenzoveel radio's of tv's verspreid over die werkruimtes spekt dus twintig keer de overheidskas. Dat zou menig werkgever op het idee kunnen brengen om maar wat tussenwandjes eruit te slopen. Of om de radio's en tv's de deur uit te doen.
De werknemer hoeft niet zo snel te betalen. Gravekamp: „We gaan uit van een permanente aanwezigheid van radio- of tv-toestellen. Dus een transistorradiootje dat een werknemer van thuis meeneemt, komt pas in aanmerking voor de omroepbijdrage als het ook daadwerkelijk op het kantoor blijft staan. Wordt het aan het einde van de werkdag mee naar huis genomen, is er niets aan de hand."

Bij de CBS-vestiging in Heerlen liggen de gevoelens over de 'campagne' uiteen. Sommigen trokken braaf de stekker eruit, anderen begonnen al schuilplaatsen te zoeken. Het grootste gedeelte van het personeel haalde de schouders op en deed het af als een carnavalsgrap. Voor dat laatste was wel een verklaring te geven. Iedereen had de verordening op briefpapier gekregen zonder CBS-logo en afzender.

„Dat schepte nogal verwarring," meent Jos van der Horst. Hij is bij het CBS werkzaam als senior marketing en uitgeverijen en als zodanig verantwoordelijk voor de contacten met de pers. „Ik heb geen opiniepeiling gehouden, maar het was zonneklaar dat dit het gesprek van de dag was op de burelen. De meest gehoorde vraag was 'hoe serieus moeten we dit nu eigenlijk nemen'? De wijze waarop de mededeling is verspreid, is heel ongebruikelijk en dat wekt verbazing, gelach en verwarring."

Gesjeesd

Tijdens de lunch in de kantine van het Heerlense CBS-kantoor, wordt met onverholen spot gereageerd. „Ik laat wel een handvat aan mijn radio zetten." Of: „Typisch geval van ontucht plegen met insecten, je weet wel, mierenn..." Tot en met: „Een absurde regeling. Zoiets als een asielzoeker opzadelen met toeristenbelasting." Klare taal. En bovendien; waarom betalen als thuis al voor de buis wordt betaald? Het staat vast dat deze werknemers niet van zins zijn hun dagelijkse arbeidsvreugde te laten temperen door 'weer zo'n gesjeesd overheidsdictaat'.

Als de stemming op het CBS-kantoor maatgevend is, zal de soep in de grote Nederlandse bedrijven niet zo heet gegeten worden als hij wordt opgediend. Maar dat zou ook kunnen betekenen dat de verwarring bij werkend Nederland groot is.

Oplossing oudejaarsquiz 1993

DOOR HERMAN VERMEULEN

Hulde aan de doorzetters. De oudejaarsquiz van het afgelopen jaar was weer niet makkelijk. Misschien nog wat moeilijker zelfs dan in andere jaren. Dat was overigens niet te merken aan het aantal inzendingen. Zo'n 350 dwarrelden in de postbus. Een kwart daarvan was foutloos. Wederom hulde.

Ieder jaar opnieuw denken we dat de oudejaarsquiz zo moeilijk is, dat niemand in staat zal zijn alle vragen goed te beantwoorden. Iedere keer opnieuw blijkt dat veel te pessimistisch gedacht.
Het grote aantal goede inzendingen maakte een loting noodzakelijk. Uiteindelijk was de heer of mevrouw Giesbers uit Nuth de gelukkigste. Hij of zij mag 500 gulden tegemoet zien. Ook als uw naam niet bij de prijswinnaars is vermeld, hopen we dat u plezier heeft beleefd aan het oplossen van de quiz.

De samensteller van de puzzel heeft het de oplossers ongewild nog wat moeilijker gemaakt, dan de bedoelding was. Het gaat hierbij om de vragen 20 en 66.

Om met die laatste vraag te beginnen. Daarin werd gevraagd hoeveel keer VGZ/Sittardia het landskampioenschap zaalhandbal heeft behaald. Dat is zestien keer, zo blijkt uit de annalen van de roemruchte vereniging. Antwoord b was dus het goede. Helaas werd in het verslag van de kampioenswedstrijd in deze krant consequent over het vijftiende kampioenschap gesproken. Veel puzzelaars zijn hierdoor in verwarring geraakt. Begrijpelijk. Ik heb daarom besloten dat deze vraag niet wordt meegeteld.

Hetzelfde is gebeurd bij vraag 20. Daarvoor moest de puzzelaar te weten zien te komen wie de tweede divisie van het blaaskapellenconcours bij het WMC had gewonnen. Daar was c het goede antwoord. In onze krant was dit antwoord echter niet goed te vinden, is mij gebleken. Ook hier heb ik besloten deze vraag daarom niet mee te tellen.

Voor degenen die niet alle vragen correct hadden ingevuld, bleek vraag 8 over de onderhandelingen tussen Israël en Palestijnen een struikelblok. De status van het vrije gebied is nooit een probleem geweest (a). Tot op de dag van vandaag is het probleem van de bewaking van de grenzen een probleem. Antwoord c dus.
Vraag 45 is ook een strikvraag gebleken. Nogal wat mensen hebben ingevuld dat hier het vliegverbod boven Bosnië (a) werd bedoeld. Dat vliegverbod is juist een van de sancties die wel is uitgevaardigd. Europa zag en ziet in meerderheid niets in de opheffing van het wapenembargo tegen de moslims en dat (b) was het goed antwoord.

Enkele mensen hebben de krant opgebeld, omdat zij nergens konden vinden wat de ex-staatssecretaris Roel in 't Veld van journalisten vindt. De boze bewindsman typeerde na zijn aftreden sommige collega's in het NOS-journaal en in Nova als 'ratten die uit hun holen kruipen'. Die uitspraak is later in de gedrukte media vele malen herhaald. De meeste inzenders hadden overigens geen moeite met deze vraag.

De fotovraag was door de cryptische omschrijvingen moeilijker dan andere jaren, vermoed ik. Toch heeft bijna niemand van de inzenders daar een fout in gemaakt. Wederom hulde.

Tenslotte de uitslag. Het lijstje van de prijswinnaars ziet er na loting als volgt uit:

1e prijs(500 gulden)
M. Giesbers, 6361 VZ Nuth

2e prijs(250 gulden)
Fr. Ritzen 6374 EB Landgraaf

3e prijs(125 gulden)
Tinij Menten 6151 AL Munstergeleen

4e prijs(100 gulden)
J. Wetzels, 6417 ES Heerlen

5e prijs (75 gulden)
Marcel Benders, 6451 AH Schinveld

Acht prijzen van elk 50 gulden zijn gewonnen door:
Fam. Masson, 6372 ME Landgraaf; Ch. Steffann, 6466 GN Kerkrade; P.A. Rademakers, 6451 BD Schinveld; Eric Dieteren, 6373 AL Landgraaf; H. Jussen, 6418 XJ Heerlen; G. Kleinen, 7471 VT Eygelshoven; H. Schröder, 6431 DG Hoensbroek; L. Dieteren, 6441 EW Brunssum;

Twaalf prijzen van elk 25 gulden gaan naar:
T. Habets, 6431 AR Hoensbroek; M. Vonken, 6436 CH Amstenrade; M. Smeets, 6373 HC Landgraaf; Fam. W. Florie, 6443 AP Brunssum; A. Hansen, 6151 CH Munstergeleen; Fam. G. Frings, 6374 RG Landgraaf; A. Gubbels, 6441 HB Brunssum; Hub Rademakers, 6445 CB Brunssum; Mevr.J.v.d.Berg-v.d.Burgt, 6164 KE Geleen; C. Groeneveld, 6311 BA Ransdaal; J. Wetzels, 6371 HB Landgraaf; J. Franssen,, 6373 KB Landgraaf.

De prijzen zullen zo spoedig mogelijk worden overgemaakt.

Tenslotte de complete uitslag van de puzzel.(vraag 20 en 66 zijn dus niet meegeteld).

1=a; 2=a; 3=a; 4=b; 5=a; 6=a; 7=b
8=c; 9=b; 10=b; 11=c; 12=a; 13=c; 14=a
15=a; 16=b; 17=a; 18=c; 19=c; 20=c; 21=a
22=c; 23=b; 24=c; 25=a; 26=b; 27=b; 28=b
29=b; 30=a; 31=a; 32=a; 33=a; 34=b; 35=b
36=a; 37=b; 38=a; 39=b; 40=c; 41=b; 42=b
43=c; 44=a; 45=b; 46=c; 47=a; 48=c; 49=c
50=b; 51=b; 52=a; 53=c; 54=b; 55=b; 56=b
57=a; 58=c; 59=a; 60=b; 61=c; 62=a; 63=c
64=c; 65=a; 66=b; 67=a; 68=a; 69=b; 70=b
71=a; 72=c; 73=b; 74=a; 75=c; 76=a; 77=b
78=b; 79=c; 80=c; 81=a; 82=a; 83=a; 84=b;
85=a
Fotovraag 86:
16 15 31 2 12 26 20 32
24 27 35 21 17 28 13 11
1 14 4 39 3 34 7 6
19 9 40 23 38 29 5 10
18 25 30 36 22 8 37 33

limburgs weerhoekje

Aanhoudend zacht en rustig winterweer

De drie voor West-Europa belangrijkste weercomputers staan opge[-]steld in Duitsland (Offenbach) en Engeland (Reading en Bracknell). Deze gigantische computers zijn in zeer korte tijd in staat vijfhon[-]derdduizend miljoen berekeningen te maken, die nodig zijn voor he[t] weerbericht op lange termijn. Produceren deze computers eenslu[i]dende prognoses dan is het opmaken van een betrouwbare weersver[-]wachting voor een ervaren meteoroloog zeker geen al te moeilijk[e] opgave.

Veel moeilijker wordt als de weercomputers ieder een eigen visie af[-]leveren voor de lange-termijnverwachting. In de afgelopen week wa[s] daar meerdere malen sprake van.

Zo kon het op woensdag voorkomen dat in de weekendverwachtin[g] zowel zacht als koud weer was opgenomen en op donderdag de weekendkaarten weer heel anders lagen. Donderdagmorgen bleef de temperatuur in Limburg vrijwel overal net iets boven het vriespun[t] terwijl het in Twente hier en daar – totaal onverwacht – zelfs mati[g] vroor. Het grote probleem daarbij was dat de scheidingslijn tusse[n] koude en warme lucht nogal eens van plaats veranderde, waardoo[r] een foutieve inschatting 100 km noordelijker of zuidelijker al 'fataal' kon zijn.

Op zulke momenten blijkt de jarenlange ervaring van de meteoro[-]loog nog altijd onmisbaar en kan het KNMI alsnog een prima weer[s-]verwachting presenteren, te weten zacht weer met regen. Gistermid[-]dag wees het kwik ruim 9 graden aan, en de regenmeter had ruim [...] mm regen opgevangen!

Nachtvorst

Tijdens heldere en windstille nachten is de kans op nachtvorst – nie[t] alleen in de winter – groot. Bij een wolkenloze hemel kan elk voor[-]werp zijn straling ongehinderd het heelal insturen, waarbij het voort[-]durend warmte verliest. Het voorwerp wordt daardoor kouder da[n] de omgevende lucht. Zo kan het voorkomen dat ruiten van auto's bevriezen terwijl de thermometer nog twee graden boven het vries[-]punt aangeeft. Bomen belemmeren vaak de uitstraling, waardoor ee[n] onder een boom geparkeerde auto minder snel last heeft van bevro[-]ren ruiten.

Hoewel de kans op vorst pas na het weekend wat groter wordt, is een waarschuwing voor gladde wegen toch op zijn plaats. Want wat ge[-]beurt er? Omdat de grond afkoelt, zal de lucht vlak boven de grond kouder worden dan de lucht daarboven. Omdat koude lucht zwaar[-]der is dan warme blijft deze situatie bij windstilte ongewijzigd.
Er vindt immers geen menging van lucht plaats. Zo kan de lucht op 10 cm boven de grond wel 3 tot 4 graden kouder zijn dan op ander[-]halve meter hoogte. De temperatuur op die (officiële waarnemings[-]hoogte) is veelal vermeld op lichtpalen langs autowe- gen. Bij natt[e] weggedeelten, in combinatie met windstil en kraakhelder weer en temperaturen even boven het vriespunt is het dus een goede zaak [...] rekening te houden op plaatselijke gladheid.

Weekendweer

Gistermiddag leverden de computers geen tegenstrijdige prognoses. Het huidige zachte, rustige en vochtige weertype zal zeker tot na het weekend aanhouden. Er is ruimte voor wat zon terwijl de neerslag[-]kansen niet groot worden geschat. Overdag schommelt het kwik tussen de zes en negen graden. Dat is erg zacht voor begin februari.

weerspreuk

'brengt februari veel zacht weer dan vriest het in het voorjaar des te meer'.

Na het uiteenvallen van het Warschau Pact kwam de Navo zonder vijand te zitten. Her en der werd druk gespeculeerd over het opheffen van het bondgenootschap. Immers, wat heb je aan een handen vol geld kostende militaire verdedigingsorganisatie zonder vijand. Moest de Navo snel op zoek naar een nieuwe vijand? Nee, de generaals en politieke leiders op het hoofdkwartiers in Brussel gingen op zoek naar een nieuwe taak. Die werd geformuleerd tijdens de topontmoeting in 1990 in Londen. Het Noordatlantisch bondgenootschap gaat aan crisisbeheersing doen, ook buiten het eigen gebied. Dat wil zeggen met kleinere legers of gevechtseenheden brandhaarden bezweren. Gisteren werd voor het eerst een grootschalig oefening gehouden om aan dat doel te voldoen.

In een dorpje tussen de Duitse steden Bieleveld en Hannover ging onder het toeziend oog van tientallen journalisten, fotografen en tv-camera's 'Arrcade Guard' van start. Een belangrijke rol was weggelegd voor Afcent.

in het nieuws

Voor eerst hoofdkwartier Afcent en ARRC in crisisgebied

Navo oefent inzet interventielegers

● *De militairen worden te voet aangevoerd om een hoofdkwartier, bestaande uit tientallen tenten en boordevol computers en technische apparatuur, op te zetten.*

DOOR MATH WIJNANDS

BIELEVELD – „Hoe krijg ik de juiste mensen op het juiste tijdstip op de juiste plaats?" Op die prangende vraag wil de Britse luitenant-generaal Sir Jeremy MacKenzie, bevelhebber van 'Arrcade 'Guard', woensdag 9 februari als de oefening ten einde loopt een afdoend antwoord hebben. De oefening behelst dan ook alleen het opzetten en het operationeel maken van een hoofdkwartier annex communicatie- en commandocentrum. Dat moet een ingrijpen coördineren. Hoewel er in Bad Oeynghausen geen veldslagen gepraktizeerd worden, is het overspoeld met ruim tweeduizend - vaak tot de tanden bewapende – militairen. Afcent in Brunssum heeft 130 specialisten voornamelijk op het gebied van communicatie en informatie afgevaardigd.

De oefening is opgezet door het Allied Rapid Reaction Corps (ARRC). Dit snelle interventieleger is opgericht door de Navo om invulling te geven aan de nieuwe strategie en valt direct onder het commando van Afcent. ARRC kan op haar beurt beschikken over tien divisies van de zestien Navo-landen. Voor 'Arrcade Guard' zijn er slechts drie opgeroepen, althans op papier: een Britse divisie, een Duitse en de eveneens nieuw opgerichte Multinationale Divisie (MND). Hieraan nemen vier landen deel: België, Duitsland, Groot-Brittannië en Nederland met de bekende luchtmobiele brigade. De MND wordt aangevoerd door de Nederlandse generaal Pieter Huysman.
Kortom, een ingewikkeld structuur die veel vergt van de coördinatoren en de bevelhebbers.

Bosnië

De leiders en woordvoerders van 'Arrcade Guard' herhalen tegenover de tientallen journalisten steeds weer dat de oefening helemaal niets te maken heeft met een eventuele inzet van de Navo in Bosnië. „Het gaat om een humanitaire vredesoperatie op verzoek van de VN. Dat kan overal in de wereld zijn. Niet alleen in oorlogsgebieden, ook waar grote rampen zijn gebeurd zoals een aardbeving of bijvoorbeeld een Tsjernobyl," legt woordvoerder majoor Luc Hupperts van ARRC uit.

Desondanks blijft de fantasiecrisis 'verdacht' veel op Bosnië lijken. Het gaat om een land dat in drieën uiteengevallen is: Hibernia (vijandig), Greenland (vriendelijk) en Redland (neutraal). Dan is er ook nog Whiteland, waarin veel etnische Bibs wonen die zich thuis voelen in Hibernia. Het theoretische conflict is minstens even ingewikkeld als het werkelijke in het voormalige Joegoslavië. Maar goed, de deelnemers aan de oefening blijven volharden in het feit dat het een willekeurige situatie is. Maar het maakt volgens de uit Gulpen afkomstige Luc Hupperts niets uit. „Wij moeten klaar zijn voor welke opdracht waar dan ook."

Voor generaal Huysman is het evenmin een nabootsing van de Bosnië-crisis. Het heeft volgens hem helemaal niets te maken met een stil verlangen van Navo-militairen om in te grijpen in Bosnië. „De Navo is sowieso te laat in Bosnië," laat hij aan duidelijkheid niets te wensen over. „We hadden daar al langer geleden tussenbeide moeten komen. Maar goed, de beslissing is aan de politiek. Toen bekend werd dat in Bosnië gruwelijke oorlogmisdaden gepleegd werden en dat er concentratiekampen lagen, was de tijd rijp om in te grijpen. We hebben toch ooit eens gezegd: 'dat nooit weer'. Ook de soldaten waren op dat moment gemotiveerd om te gaan. Er gebeurde niets en nu is weer iedereen gewend aan die vreselijke beelden."

En wat denkt Nederlandse hoogste Navo-militair van de stelling van de Fransen om maar beter helemaal uit Bosnië te vertrekken? „Ik worstel met die vraag. Er is iets voor te zeggen dat je beter weg kunt gaan als je toch niets kan doen en die paar westerse soldaten ook nog gevaar lopen. Van de andere kant heb je toch een morele plicht ten opzichte van de bevolking, die dan helemaal overgeleverd wordt aan het geweld. De beste oplossing blijft ingrijpen. Dat betekent wel dat de Navo er de komende dertig jaar moet blijven, want de haat zit diep."

Of het ooit tot een massaal ingrijpen door de Navo komt, blijft vooralsnog een vraag. Zolang zal het bondgenootschap zich moeten beperken tot oefeningen. „In elke willekeurige situatie. Want het is net zo goed mogelijk dat we een dergelijke operatie moeten opzetten ergens in Afrika of Azië," benadrukt luitenant-kolonel Jan Deurloo van de Nederlandse luchtmacht en werkzaam als plaatsvervangend hoofd voorlichting op het Afcent-hoofdkwartier in Brunssum. Er volgen dit jaar dan ook nog ruim dertig oefeningen van een snel interventieleger dat brandhaarden moet blussen. Maar inmiddels hebben de politieke leiders de eerste brandhaard in Europa laten uitgroeien tot een vuurzee.

Wagenschip al viermaal elf jaar 'heraut van carnaval'

Jubileumtocht Blauw Sjuut

DOOR MAX SCHMEETZ

HEERLEN – Nauwelijks een maand na een drukke, ruim vijf uur durende jubileumreceptie in verband met de 4 x 11de tocht, staat het Heerlense Gilde van de Blauw Sjuut volgende week een verder hoogtepunt in het lopende carnavalsseizoen te wachten: de tocht zelf. Indachtig de uit 1133 stammende traditie gaan maandag weer de trossen los en vaart het historische narrenschip voor de 44ste keer uit om in het Limburgse land en aangrenzende Duitse en Belgische vasteloavendswateren als 'heraut van de carnaval' de eigenlijke 'drie dolle dagen' aan te kondigen.

Er zal gedurende vijf dagen in front van ongetwijfeld weer duizenden carnavalsminnenden in 26 ankerplaatsen een boordevol programma worden afgewerkt, alvorens de boeg weer richting thuishaven wijst. En terug in Heerlen, vrijdagavond 11 februari om negen uur, worden Sjuut en bemanning onthaald op een groots 'welkom thuis' vol verrassingen, waarvan de details nog schuilgaan in een waas van geheimzinnigheid. Zeker is dat velen op het Wilhelminaplein zullen samendrommen in het kader van het Heerlense motto '94: 'Gans Heële in 'tzellefde Sjuutje'.

Voor deze jubileumtocht is de bemanning op topsterkte gebracht: 20 opvarenden – tien vaste leden van het Gilde en even zoveel gasten – zullen onder commando van kapitein Wiel Paffen, Gildebestuurslid en vice-voorzitter, 18 gemeentehuizen, twee scholen en twee bejaardencentra aandoen. Bovendien wordt de Valkenburgse 'Auw Wieverstroat' officieel geopend, het Provinciaal Militair Commando op het Maastrichtse Vrijthof geënterd en tussen dit alles door zijn er nog enkele radio-opnamen gepland. Ketelbinkie op het wagenschip van de Heerlense carnavalsvereniging De Winkbülle is dit jaar Wim Janssen, de stadsprins van het vorige seizoen.
Zoals bekend namen De Winkbülle in 1949 de draad der geschiedenis op door de middeleeuwse 'blaue scute' weer in de vaart te brengen, zich daarbij baserend op geschriften van de abt van St.-Truiden, Rodulphus, waarin deze in 1133 voor het eerst officieel gewag maakt van het bestaan van de 'scute'. Die werd in een bos bij het tegenwoordige Kornelimünster door een boer getimmerd als een soort protest tegen de gevestigde maatschappelijke orde. Leden van het gehate weversgilde, dat in die tijd de dienst uitmaakte, werden gedwongen het wagenschip voort te zeulen en die eerste tocht ging van Kornelimünster via Aken naar Maastricht, Tongeren, St.-Truiden en Zoutleeuw. Daar strandde de zottenboot; hoe precies vermeldt de geschiedenis helaas niet.
Terug naar het heden: Sjuut en Gilde worden maandag om 13.45 uur in het raadhuis door burgemeester Jef Pleumeekers en stadsprins Sjef III uitgeleide gedaan, waarna op de Bongerd de eerstejaars gasten worden gedoopt en ontgroend. Dan gaat het roer om en koerst de Sjuut naar Simpelveld voor een ontvangst ten gemeentehuize (15.50 uur). Vervolgens is het PMC op het Maastrichtse Vrijthof aan de beurt (17.15 uur), waarna het kompas richting grens en Maasmechelen wijst (18.45 uur). Na het verblijf daar maakt de Sjuut rechtsomkeert en ankert opnieuw in Simpelveld, waar inmiddels de auw wiever de dienst uitmaken.
Eerste aanlegplaats dinsdag 8 februari is – via een ommetje naar Spaubeek – Beek (gemeentehuis 11.00 uur), gevolgd door een bezoek aan Sittard (gemeentehuis 12.50 uur). Nieuw op de ankerrol is het bejaardencentrum Aelserhof in Elsloo, waar de Sjuut om 14.45 uur zal vastmaken. Om 16.00 uur staat de Sjuut dan voor een ontvangst op de Plats in Echt, waarna het de beurt is aan het 'Ei van St.-Joost' om de Sjuutelingen te verwelkomen. Van de gebeurtenissen daar zal de Omroep Limburg in de persoon van Lei Meisen gewag maken in een extra radio-uitzending vrijdagmiddag van 13.35 tot 15.00 uur. De tweede vaardag wordt besloten in Roermond, waar ook wordt overnacht.

Bewoners en personeel van het bejaardenhuis Elvira in Amstenrade staan woensdagmorgen 9 februari (11.00 uur) bovenaan het programma van de Sjuut. Het bezoek aan de ouderen daar is al jaren de stimulerende aanloop naar de carnavaleske botsing, die de Sjuut telkens in Meerssen heeft met burgemeester Karel Majoor, en die kan er wat van. De ontvangst in Meerssen is dit jaar niet in het gemeentehuis maar in het gemeenschapshuis 'de Stip (14.30 uur). De verbale gevechten eindigen doorgaans vreedzaam, zodat de Sjuut zonder averij richting Kornelimünster kan, de plaats waar haar wieg 861 jaar geleden heeft gestaan. In haar geboorteplaats zijn de opvarenden te gast bij de Orjenaal Münster Jonge.
De donderdag vóór carnaval staat bekend als Vetdonnestig en in de morgen van die dag mengen de Sjuutelingen zich onder de kinderen van de Grundschule in Kornelimünster, alvorens koers te zetten naar Aken. Daar, op de Markt en in front van het eeuwenoude Rathaus, vertoeven op het moment dat het Gilde arriveert (11.11 uur) al vele duizenden en met name auw wiever, die dan uitgelaten de dag van hun heerschappij vieren. De Sjuut, op dat moment onderdeel van het Akense programma, blijft tot 13.30 uur in de Keizer Karelstad om dan de steven te wenden in richting Vaals.
Na Vaals (14.00 uur), volgen Gulpen (15.45 uur in de Timpaan) en Wijlre (17.00 uur), waar de Brand Brouwerij de bemanning welkom heet in Etenaker Hof. Maastricht is de op een na laatste ankerplaats die dag (20.00 uur stadhuis) en Valkenburg aan de Geul sluit de rij der ontvangenden met een krachtig auw wieverbal, dat het gehele Geulstadje die avond zal 'tekenen'.
De meeste energie vreet de laatste dag, dus vrijdag 11 februari. Het traditionele feestontbijt in de raadszaal van het Valkenburgse gemeentehuis is dan ook broodnodig voor een gezond begin van deze zware klus. Achtereenvolgens komen dan aan de beurt als havenplaatsen Schinveld (11.00 uur), Brunssum (12.10 uur), de Willem Alexanderschool in Landgraaf (13.30 uur), het gemeentehuis Landgraaf (14.00 uur) en de Groenstraat (17.00 uur). In dat 'Ströatje' ontvangt een ander Limburgs fenomeen, de Koetsche Gruuskes ofwel de Groenstraatse auw wiever, de opvarenden en dat is altijd – net als het daar gewortelde bargoens – iets heel bijzonders.
Kerkrade is de laatste stad buitengaats die de Blauw Sjuut aandoet (18.15 uur) en de vertrouwde pogingen tot kielhalen door de wegens hun grillen onvoorspelbare bewoners van de Klankstad, vormen telkenjare de apotheose van de tocht van de 'herauten van de carnaval'.
Lang en in het diepste geheim heeft het Heerlense thuisfront gewerkt aan een bijzonder welkom voor de jubilerende varensgezellen. Dat inhalen op het Wilhelminaplein wordt, zo is vaag vernomen, iets massaals, verrassends en sjpassigs.

bioscopen

● HEERLEN

Royal: Heaven and earth, do t/m zo 20.30 uur, ma t/m wo 20 uur. Beethoven's 2nd, dag. 18.15 uur, za en zo ook 14.30 en 16.15 uur, wo 14 uur. Carlito's way, voorpremiere za 23.30 uur. **Rivoli:** The Addams family 2, do t/m zo 18.45 en 21 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za en zo ook 14.30 en 16.30 uur. **Maxim:** Undercover blues, do t/m zo 19 en 21 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za ook 23 uur. Aladdin, za en zo 14 en 16 uur, wo 14 uur. **H5:** Tree musketeers, dag. 14 18 en 20.30 uur, za ook 23.15 uur. Aladdin (ned), dag. 14.15 uur, za zo ook 16.15 uur. Robin Hood, dag. 18.15 en 20.45 za ook 23 uur. Demolition man, dag. 14.30 18.30 en 21 uur, za ook 23.30 uur. Aladdin (eng), dag. 14.30 18.30 uur, za zo ook 16.30 uur, za 23.30 uur. A perfect world, dag. 21 uur. Jurassic park, dag. 14.30 uur. Sleepless in Seattle, dag. 18.30 en 21 uur, za ook 23.30 uur.
Filmhuis De Spiegel: The woman from the lake of scented souls, za 20 uur.

● KERKRADE

Wijngrachttheater: Max and Jeremie, wo 20 uur.

● LANDGRAAF

Beethoven 2nd, vr en za 20 uur, zo ook 18 uur. Demolition man vr en za 22.15 zo ook 20.30 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Heaven and earth, dag. 20.15 uur, za zo en wo ook 14.15 uur. Aladdin (Engels), do t/m zo 18.30 en 21.15 uur, ma t/m wo 21.15 uur. Aladdin (Ned), za zo wo 14.30 uur. Little Buddha, dag. 21 uur. Beethoven 2nd, do t/m zo 18.30 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Addams family, do t/m zo 18.30 en 21.15 uur, ma t/m wo 21.15 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. **Ciné-K:** The House of the Spirits, dag. 20.30 uur. **Cinema-Palace:** Tree musketeers, dag. 19 en 21.30 uur, za zo en wo 14.30 uur. Demolition man, vr t/m zo 18.15 en 21.15 uur, do ma t/m wo 18.15 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. The age of innocence, dag. 21 uur. Aladdin, dag. om 18 uur, za zo en wo ook 14.45 uur. Farewell to my concubine, do ma t/m wo 20.15 uur. **Lumière:** Wedding-banquet, dag. 20 uur. Naked lunch, dag. 20.30 uur. La citta della donna, dag. 22 uur. night on earth, do t/m za 23 uur.

● GELEEN

Rexy: Addams family values, dag. 20.30 uur. Tree musketeers, dag. 20.30 uur, za en wo 14 uur. Beethoven 2nd, za en wo 14 uur.

● SITTARD

Forum: Aladdin (Ned), za en wo 14 uur. Demolition man, dag. 20.30 uur. The House of the Spirits, dag. om 20.30 uur.

● ECHT

Royal-MicroRoyal: Sleepless in Seattle, dag. 20.30 uur. The piano, dag. 20.30 uur.

● ROERMOND

Royal: The house of the spirits, dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. Aladdin, za zo en wo 14.30 uur. **Royaline:** The firm, dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. Beethoven's 2nd, za zo en wo 14.30 uur.

in de theaters

● HEERLEN

za. 5/2: muziek: Limburgs symphonie orkest met Vastelaoveesconcert. (20.11 uur)
di. 8/2: musical: Stichting kunstwerk met A chorus line.
wo. 9/2: theater: William met De nieuwe snaar.

● SITTARD

za. 5/2: muziek: Jong Nederlands talent in concert.

● MAASTRICHT

za. 5/2: dans: Russisch ballet St. Petersburg met Het zwanenmeer. (20.15 uur)

● VENLO

Geen voorstellingen !!!

● ROERMOND

zo. 6/2: carnaval: Kienjermiddaag d'n uul remunj 1994. (13.30 en 16 uur)
di. 8/2: muziek: Flairc met De symphomanen.
wo. 9/2: cabaret: Mars Teunisz met Vos.

● WEERT

wo. 9/2: muziek: LSO met Vastenaovundjkonsert.

Tenzij anders aangegeven beginnen de voorstellingen om 20.00 uur.

'Vorming brede Limburgse scholengemeenschappen verloopt traag'

Nieuw onderwijsproject voor gebruik computer

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – „De vorming van brede scholengemeenschappen, waarin al het voortgezet onderwijs vertegenwoordigd is, verloopt in Limburg ten aanzien van overig Nederland zeer traag." Dit zei gedeputeerde van Welzijn en Onderwijs G. Kockelkorn tijdens de officiële presentatie van het project 'School, Informatie Service Centrum' (SISC), gisteren in het Technologisch Centrum Limburg. Het SISC is het eerste ondersteuningsprogramma in het basis- en voortgezet onderwijs, dat ook op landelijk niveau geraadpleegd kan worden.

„De fusie-aanvragen betreffen tot nu toe met name fusies tussen mavo en scholen voor voorbereidend beroepsonderwijs," aldus Kockelkorn. Deze constatering is afkomstig van een interne provinciale evaluatie, begin deze maand.

In Limburg is geen enkele brede scholengemeenschap, in tegenstelling tot de rest van Nederland waar ruim honderd brede scholengemeenschappen zijn gevormd. Het SISC zou hierop een welkome aanvulling kunnen zijn.

De belangrijkste functie van het SISC-programma is het bevorderen van het computergebruik in het onderwijs. Zij biedt een aantal services en electronische diensten, waarvan enkele bedoeld zijn voor docenten en directies en andere speciaal voor de leerlingen zelf.

Huiswerklijn

Het SISC is opgebouwd uit vijf onderdelen waaronder de huiswerklijn. Met behulp van een modem en telefoon kan een leerling met een huiswerkprobleem via de computer een verbinding krijgen met een panel 'electronische' docenten. Van maandag tot en met vrijdag is deze dienst bemand van 14 tot 17.30 uur. De werkwijze van het SISC-systeem is simpel. Nadat een leerling via de computer een vraag voorlegt aan de 'docent', verschijnt het antwoord vervolgens op het beeldscherm van de leerling. De 'docent' geeft de leerling aanwijzingen, waardoor hij weer in de juiste denkrichting wordt gezet.

Tevens kunnen leerlingen eigen onderzoekjes verrichten, toegespitst op hun eigen woon- en schoolomgeving: het zogenaamde 'Limburg on line'. Nadat leerlingen hierover gegevens op de computer verwerkt hebben, wordt het eindresultaat verstuurd naar de centrale databank. Een klas kan op deze wijze bijvoorbeeld een thema uitwerken en daarvan een 'boekje' maken, dat weer geraadpleegd kan worden door andere scholen die zijn aangesloten bij het SISC-systeem. Op deze wijze zouden in de toekomst diverse scholen gebruik kunnen maken van elkaars 'informatieboekjes'.

Testfase

Begin 1993 is een uitgebreide testfase op zestien Limburgse scholen afgesloten, waaronder de Valkenburgse Ravensbergschool. Volgens leraar P. Gorissen bleek het SISC goed in te spelen op onderwijskundige ontwikkelingen, zoals de invoering van de basiskennis met de vakken techniek en de verschuiving van docent- naar leerlinggericht onderwijs.

Aanleiding tot de ontwikkeling van het SISC is de grote behoefte die het onderwijs heeft aan structurele ondersteuning. Bijvoorbeeld het toenemend computer gebruik bij lessen als aardrijkskunde en geschiedenis. De initiatiefnemer van het SISC is het Centrum voor Informatica Stimulering in Heerlen. In samenwerking met de Hogeschool Katholieke Leergangen Sittard en Telematica International in Nederweert hebben zij dit systeem ontwikkeld.

Decaan voor nieuwe faculteit

MAASTRICHT – Prof. dr. Wiel Kusters, hoogleraar algemene en Nederlandse letterkunde, is benoemd tot decaan van de nieuwe faculteit der cultuurwetenschappen van de Rijksuniversiteit Limburg. Kusters, geboren in Kerkrade, geniet ook bekendheid als dichter en literair criticus.

De faculteit der cultuurwetenschappen is sinds 1 januari dit jaar van start gegaan en biedt onderdak aan drie vakgroepen: wijsbegeerte, geschiedenis en letteren en kunst.

Octobus op komst

ENSCHEDE – Het Twentse streekvervoerbedrijf TET is van plan met ingang van april 's avonds op mager bezette lijnen busjes te laten rijden die worden gebruikt voor het vervoer van ouderen en gehandicapten. Alleen door het inzetten van die zogenaamde Octobusjes is het streekvervoer er te handhaven. De octobus is uitgevonden om dat de TET een fors aantal ritten vanwege bezuinigingen uit de dienstregeling heeft moeten schrappen.

Woede

● „Ouderen van dagen worden in een hoek getrapt!" Foto: DRIES LINSSEN

'U neemt gehandicapte mensen hun autootje af'

Van onze verslaggever

HEERLEN – „De ouden van dagen hebben Nederland opgebouwd, nu worden ze in een hoek getrapt. Hoe durft u!" Het was een van de vele woedende reacties die de Heerlense wethouder Dorien Visser gisteren toegebeten kreeg tijdens een informatiemiddag in de schouwburg.
De gevolgen van de nieuwe Wet Voorzieningen Gehandicapten zijn voor ouderen en gehandicapten dan ook ingrijpend. „We kunnen nog geen boodschappen meer doen. Is dat dan leven?" stelde een vrouw geëmotioneerd. Een ander riep: „U neemt ons het autootje af, hoe moeten we straks naar onze kinderen gaan?"

De gemeenten, waaronder ook Heerlen, zijn door het rijk met een bijzonder ondankbare opgave opgezadeld. Het aantal mensen dat recht heeft op een vervoersbijdrage wordt per 1 april verdubbeld (de gehandicapten boven 65 jaar komen erbij). Krijgen gehandicapten nu nog een taxivergoeding van 3200 gulden per jaar, door de nieuwe wet zou die voor Heerlenaren dalen naar 1250 gulden.

Heerlen heeft daarom met elf andere gemeenten (van Vaals tot Brunssum en van Kerkrade tot Valkenburg) besloten tot de invoering van een belbussysteem. Gehandicapten die op stap willen, dienen dat uiterlijk een uur van te voren op te geven. Ze worden dan opgehaald met een taxi of busje. En reizen samen met anderen. Het is dus afgelopen met het individueel reizen per taxi. „Dat vergt inderdaad een beetje inschikken, maar er is volstrekt onvoldoende geld om de huidige vervoersregeling voort te zetten," liet ambtenaar Mart van Helden weten.

De ruim honderd gehandicapten en hun vertegenwoordigers in de schouwburg konden die beperking van de bewegingsvrijheid echter moeilijk accepteren. „U wilt de ouderen zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen. Maar die busjes rijden alleen tussen half negen 's ochtends en elf uur 's avonds!"
Het antwoord van de gemeente: „Dat is inderdaad een beperking. Maar u krijgt voor dit soort gevallen per jaar tien taxiritten vergoed buiten de belbus om." Deze opmerking leidde tot hoongelach.
De vrouw van het autootje vroeg of de gehandicapten dan niet tenminste de helft van de 1250 gulden contant konden krijgen. Zodat de auto niet de deur uit hoeft.

Maar wethouder Visser deed een beroep op het solidariteitsgevoel: „De meeste gehandicapten hebben geen auto, we willen met de belbus zo veel mogelijk mensen helpen."
Maar het bleef vechten tegen de bierkaai. „De gemeente heeft wel geld voor dure gebouwen, maar ons laat ze stikken," verzuchtte een man achter in de zaal. Die zienswijze stond in schril contrast met de mededeling dat gehandicapten voor een deel van de voorzieningen een eigen risico moeten gaan dragen. „Straks krijgt u een formulier in verband met een inkomenstoets."

De gemeente kan zich opmaken voor een lawine aan bezwaarschriften. Protesten kunnen tot 11 februari worden ingediend, in maart zullen de gemeenteraden van de elf gemeenten de regeling moeten goedkeuren.

Limburgs avontuur in Slowakije

Per hondeslee naar Russische grens

Van onze verslaggever

GEULLE – Chris Eisenga (29) en haar vriend Rodrique Servais (31) uit Geulle zijn vanacht vertrokken voor een reis per hondeslee door Slowakije. Ze willen van Kosi®c tot aan de Russische grens een veertien dagen durende overlevingstocht maken van heen en terug zo'n 150 kilometer. Hun poolhonden zijn in topconditie na intensieve trainingen met een karretje op de St.–Pietersberg in Maastricht en de Brunssummerheide in Heerlen.

Als echte 'mushers' doet het tweetal al enkele jaren mee aan verschillende races voor sledehonden. „Maar nu wilden we toch eens een echte tocht maken, zonder uitgezet spoor echt door de ongerepte natuur. Hier kan dat niet, daarvoor moet je naar het oosten," vertelt Chris.

Acht poolhonden hebben ze voor de slee staan, Alaskan Malamutes en Westsiberische Laika's. Gisteren werd alles in een grote wagen geladen en vertrok het hele gezelschap samen met de begeleiders Rob en Miranda Schoones uit Geleen richting Winterberg in het Sauerland. Daar zouden ze dit weekeinde meedoen aan het Nederlands kampioenschap voor sledehonden, maar omdat er te weinig sneeuw ligt, is het kampioenschap uitgesteld. „Tot het volgende weekeinde, maar dan zitten wij midden op onze tocht naar de Russische grens, dus we kunnen niet meedoen," vertelt Chris onder het inpakken.

Vanuit Winterberg rijden ze door naar de Hohe Tatra om in het witte bergwereldje daar te acclimatiseren. Vervolgens worden de poolhonden ingespannen voor de echte tocht richting Russische grens. De auto blijft achter bij vrienden in Kosi®c. Twee slee's, acht honden en vier mensen gaan verder. Geslapen wordt er in kleine tentjes, de bagage is miniem, maar het avontuur dat hen wacht des te groter. Op 28 februari hopen ze gezond en wel weer terug te zijn in Geulle.

● *De Limburgers die per hondeslee naar de Russische grens gaan bij vertrek in Geulle. Links vooraan Chris Eisenga.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Bij inrichting dierenbestand stadspark

Ouwehands Dierenpar adviseert Maastricht

DOOR PIERRE ROUSSEAU

MAASTRICHT – De directie van Ouwehands Dierenpark in Rhenen gaat een studie maken van de mogelijkheden voor dieren in het Maastrichtse stadspark. De resultaten van de studie zullen worden besproken met het gemeentebestuur van Maastricht en de stichting Dierenpark in deze stad. Aanleiding tot deze vorm van consulting is het probleem rond de leegstaande berekuil in de Limburgse hoofdstad. Dat heeft directeur G. Baars van Ouwehand gisteren bevestigd.

Eind deze maand zal een eerste gesprek plaatsvinden met de stichting en de gemeente. Het is de bedoeling om de rol van het gehele stadspark met de daarin ondergebrachte diersoorten te bekijken en in discussie te brengen. Wat de wenselijkheden en mogelijkheden betreft zal er een marktonderzoek worden gehouden, waarbij eventueel heao-studenten ingeschakeld zullen worden. Directeur Baars van Ouwehand zegt de studie binnen afzienbare tijd te willen afronden, omdat een leegstaande kooi uitnodigt tot vandalisme en verval ervan in de hand werkt.

Beer Jo

De betonnen kooi, die jarenlang een bron van kritiek is geweest voor dierenbeschermers omdat die niet geschikt zou zijn als bereverblijf, moet een andere bestemming krijgen. De laatste bewoner van de 'berekojl', beer Jo, die in augustus is verhuisd naar het berenbos van Ouwehand, maakt het daar volgens directeur Baars uitstekend. De beer is vorige week na de winterslaap uit z'n holletje gekomen en dwaa met vier rasgenoten rond door bos. In Rhenen bestaat een a stichting die het welzijn van d ren, afkomstig uit zuid-oost Eu behartigt.

Voorzitter Wiel Ramakers va stichting Dierenpark Maast laat zich graag voorlichten do directie van Ouwehands Di park. Hij zegt jarenlang m prettige ervaringen te hebben o daan met actiegroepen en de m

„Wat je ook doet, er blijkt a weerstand en negatieve kritie zijn," luidt zijn reactie. Hij erop dat er toch heel wat ge teerd is in het park, alleen al op gebied van de veiligheid. Oo stichting Dierenpark zal eraan werken dat het stadspark zo mogelijk een geëigend diere stand zal herbergen.

Apen

Er is onlangs vanuit de burgeri particulier voorstel gedaan om 'berekojl' te bevolken met apen stichting Dierenpark heeft dit a wezen omdat de kooi dan te in pend verbouwd zou moeten den. Er moet in dat geval een trale verwarming worden aange en daarnaast moet er een spe vergunning worden verkregen, dat apen een beschermde diers vormen.

Het voorstel van CDA-raadsle om er speeltuigen voor kindere plaatsen heeft het gemeentebes van de hand gewezen omdat er gens opzet en routing van het p opnieuw dieren moeten worden huisvest.

Driessen wil wethouder blijve

Van onze verslaggever

STEIN – De in opspraak geraakte wethouder Jo Driessen van Stein gaat er van uit dat zijn veroordeling voor rijden onder invloed van alcohol geen consequenties heeft voor zijn functioneren als wethouder. Deze week pas werd bekend dat de CDA-wethouder twee jaar geleden over de schreef ging. Een aantal politieke partijen in Stein vindt dat hij niet kan aanblijven omdat hij een voorbeeldfunctie heeft.

De aangeslagen wethouder erkent dat hij een voorbeeldfunctie heeft, erkent dat hij in de fout is gegaan en erkent dat hij ondoordacht heeft gehandeld. Driessen: „Niets menselijks is mij vreemd. Maar men moet mij op mijn functioneren beoordelen. Deze kwestie is een privé-aangelegenheid, ondanks die voorbeeldfunctie." De Steinse wethouder weet zich in ieder geval gesteund door zijn partij, het college en de coalitiepartijen. „Men twijfelt niet aan mij," zegt Driessen.

De vraag is wat de oppositie plan is. Eerder riepen de frac SPV en DOS de wethouder o vertrekken. Nu Driessen dat van plan is, overwegen ze een m van wantrouwen. Veel steun zal motie waarschijnlijk niet krij Volgens de oppositie heeft de houder het imago van de Ste politiek in diskrediet gebracht.

Het argument dat het een privé-a gelegenheid zou zijn wordt d Jack Meijers (DOS) van tafel veegd. „Dat die drank hem nie opgedrongen door de politiek, loof ik wel," zegt Meijers sar tisch.

Overigens is Jo Driessen in cass gegaan tegen de uitspraak van gerechtshof. Hij meent dat er on delijkheid bestond over de hoo van het alcohol-promilage. CDA Stein liet gisteren weten g standpunt in te nemen zolang zaak nog onder de rechter is.

Woonbond: 'Een onredelijke lastenverzwaring'

Huurder gaat ook aa Waterschap betalen

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – Huurders in Limburg en Zeeland moeten vanaf 1 januari dit jaar tot meer dan 60 gulden per woning per jaar betalen in ruil voor 'droge voeten.' „Een onredelijke lastenverzwaring," zegt woordvoerder J. Maters van de Nederlandse Woonbond over de nieuwe belasting. Deze 'ingezetenenomslag waterschappen' komt bovenop de heffing voor het zuiveren van afvalwater. „Wij vinden het daarom onterecht dat de Nationale Woningraad, koepel van woningcorporaties, hierin geen reden ziet tot vermindering van de jaarlijkse huurverhoging," aldus Maters.

Huurders van de overige provincies moeten per 1 januari volgend jaar mee gaan betalen. Volgens Maters betekent dit dat de nieuwe waterschapswet vóór deze datum effectief moet zijn. De Limburgse waterschappen Roer en Overmaas (Sittard) en Peel en Maasvallei (Venlo) berekenen de totale kosten die zij jaarlijks maken, door in de zogenoemde 'kostentoedeling' voor de ingezetenen.
Waterschap Sittard heft belasting op 32 miljoen gulden. Inwoners van dit waterschap hebben een kostentoedeling van vijftien procent. Dit heeft tot gevolg dat zij dit jaar zeventien gulden moeten betalen.
De inwoners van waterschap Venlo hebben een kostentoedeling van twintig procent. Zij betalen dit j ongeveer 28 gulden, dat afgelei van de waterschapskosten die miljoen gulden bedroegen.
De overige kostentoedeling v het waterschap Sittard voor eige ren woningen en bedrijven is procent. Voor grondeigenaren pachters geldt elf procent. V Venlo is de kostentoedeling voor woning- en bedrijfseigenaren procent en voor grondeigenaren pachters geldt 46 procent.

Herverdeling

Tot nu toe betaalden alleen grond genaren en eigenaren van gebouw onroerend goed, de kosten van der andere dijken en sluizen. waterschapomslag moet nu ook gebracht worden door de huurde die geen onroerende eigendomm hebben. Deze herverdeling is v de verhuurders een financiële me valler van tientallen miljoenen g dens.

Het gedeelte in de kosten voor waterkering en -beheering dat huurders moeten gaan betalen, landelijk gemiddeld tussen de 25 30 procent liggen. Volgens Maters dit te hoog. „De huurders hebb belang bij droge voeten, maar belang is veel minder dan het ec nomische belang, dat eigenaren v grond en woningen hebben bij h weren van wateroverlast," ald Maters.

Hoge straffen voor handel in vrouwe

VENLO – De procureur in de Poolse stad Szczecin heeft gisteren straffe van negen tot dertien jaar geëist tegen drie mannen en een vrouw wegen vrouwenhandel. De vier worden ervan verdacht achttien jonge Poolse vrouwen naar een bordeel in Venlo te hebben 'geëxporteerd'. Een aantal van hen werd onderweg verkracht. De vrouwen, onder wie minderjarigen, werden met beloften van goedbetaald werk in de horeca naar Nederland gelokt en bij de houders van het bordeel 'Salso' in Venlo afgeleverd. Daar werden ze tot prostitutie gedwongen.

De vier verdachten werden eind december 1992 aangeklaagd. Het proces loopt vanaf april vorig jaar. Tegen de hoofdverdachte, de 26-jarige R.P. werd gisteren dertien jaar geëist, tegen zijn broer M.P. twaalf jaar. De de de man hoorde elf jaar eisen, zijn vrouw negen jaar.
De zaak kwam aan het licht nadat een vrouw erin slaagde de politie te waarschuwen tijdens de weinige keren dat ze per week inkopen mochten doen.

Bijdrage voor vervoer tussen Kerkrade en Heerlerbaan

Steun voor bezoekers Hambos

Van onze verslaggever

KERKRADE – Bezoekers van de Hamboskliniek met een uitdering kunnen van de sociale dienst in Kerkrade een deel van hun vervoerskosten naar de kliniek terugkrijgen. Dit zijn de directie van de Hambos en de Kerkraade sociale dienst overeengekomen.

inds de Hamboskliniek van Kerkde-Centrum tijdelijk is verhuisd aar de voormalige Vroedvrouwenchool op de Heerlerbaan klagen eel kliniekbewoners over een teuggelopen bezoek. Dit komt door e moeilijke bereikbaarheid van de liniek. De directie zegt dat vooral ochtends minder mensen op visie gaan.

Vie met de bus komt, moet onder an de Heerlerbaan uitstappen en e Dr. Clemens Meulemanstraat oplopen. Wel rijden er een taxi en een elbus die elf gulden voor een reis een en terug kosten.

Hier voor de deur een bushalte anleggen, is veel te duur," zegt J. ampermans, directeur van de erkraadse klinieken en bejaardenuizen. „Mensen onder bij de bushalte ophalen en hierheen vervoeren kan ook niet. Dat is geregeld ervoer, dat mogen we niet uitvoe-en."

Omdat ook raadsleden het veroersprobleem bij de gemeente hebben aangekaart, heeft Sampermans overleg gevoerd met de gemeente Kerkrade.

Uitkeringsgerechtigden voor wie de belbus en taxi te duur zijn, kunnen een beroep doen op de gemeentelijke sociale dienst. Daar krijgen zij een deel van hun vervoerskosten terug. Hoeveel is nog niet duidelijk, dat zal per geval bekeken worden.

De verbouwing van de Hamboskliniek in het centrum van Kerkrade ligt momenteel stil. Bijna een maand na de verhuizing is weliswaar de ingang van de kliniek weggehaald, maar daarna zijn de werkzaamheden weer stilgelegd.

Sampermans wijt dat aan de lange aanbestedingsprocedure. „Nee, het kon niet sneller," zegt hij, „we zijn een jaar geleden begonnen, zo zijn de procedures in Nederland." De oplevering verschuift hierdoor mogelijk een maand, zodat de kliniek naar verwachting in mei 1995 klaar is.

Omwonenden dreigen met dwangsom

Snelle beslissing over opvangcentrum

DEN HAAG/HEERLEN - De Raad van State beslist waarschijnlijk maandag al of het opvangcentrum voor drugsverslaafden aan de Spoorsingel in Heerlen open mag blijven.

Omwonenden en ondernemers rond het station willen dat het centrum wordt gesloten. Raadsman Bedaux vroeg gisteren op een hoorzitting bij de Raad van State namens hen niet alleen om sluiting, maar ook om een dwangsom van duizend gulden voor elke dag dat de gemeente zich niet houdt aan een eventueel sluitingsbevel van de Raad van State.

Het is echter zeer de vraag of de bewoners hun zin krijgen. Raad van State-rechter Van Zeben, die in de spoedprocedure de beslissing moet nemen, stelde na het aanhoren van de pleidooien geen enkele kritische vraag over het beleid van de gemeente. „De standpunten zijn me wel duidelijk," aldus Van Zeben.

Mr. Bedaux had kort daarvoor betoogd dat bij het vestigen van een opvangcentrum in het centrum van de stad geen rekening is gehouden met de belangen van bewoners van de Kempken-flats en met de ondernemers in het centrum. „De overlast van drugsverslaafden is al zo groot. Door zo'n voorziening in het centrum zal de toeloop nog groter worden. Dealers en verslaafden kunnen meer de trein naar Heerlen komen en voor de deur uitstappen."

Volgens de gemeente-woordvoerder P. Vanderheyden neemt de overlast in het centrum juist af. „Mensen die in het opvangcentrum zijn, liggen in elk geval niet in de portieken, zoals Bedaux zegt," aldus Vanderheyden, die er aan toevoegde dat ook de landelijke politiek al interesse heeft getoond in de aanpak in Heerlen.

In het gebouw zullen instanties als de sociale dienst, het CAD en het bureau voor rechtshulp spreekuur houden. Drugsverslaafden kunnen er bovendien maaltijden krijgen en douchen.

Mr. Bedaux stelde dat een dergelijk gebouw bijvoorbeeld 'twee kilometer vanaf het centrum gevestigd moet zijn in een rustige woonwijk. „Als verslaafden bereid zijn om die afstand te lopen, is meteen ook duidelijk dat de hulpverleners gemotiveerde mensen binnen krijgen," aldus Bedaux.

Koninklijk zilver voor André Heltzel

KERKRADE – Andreas Heltzel uit Kerkrade heeft gisteren een koninklijke onderscheiding gekregen. De zilveren onderscheiding werd hem uitgereikt door burgemeester Mans. De 73-jarige Heltzel is sinds 1954 lid van toneelvereniging Frohsinn in Kerkrade. Twintig jaar lang heeft hij in het bestuur van die vereniging gezeten. Daarnaast is hij spelend lid, verzorgt hij decors en verkoopt hij donateurskaarten. Heltzel is ook actief in de buurtvereniging en de speeltuinvereniging.

● Andreas Heltzel

Gronden Schinnen verkocht

Van onze verslaggever

SCHINNEN – De recreatiegronden die het Streekgewest Westelijke Mijnstreek aan de gemeente Schinnen te koop aanbiedt worden door de gemeente grotendeels doorverkocht aan de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten.

Als de gemeenteraad van Schinnen volgende week met dit voorstel instemt wordt hiermee een punt gezet achter een jaren slepende kwestie die met name in kringen van natuurliefhebbers de gemoederen danig heeft beziggehouden. De Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten krijgt voor bijna 600.000 gulden de beschikking over de bosgronden Daniken en Stammenderveld en de gronden aan de Muldersplas. Een gedeelte van de gronden wordt voor 84.200 gulden eigendom van het waterschap Roer en Overmaas.

Het schap wil de oude beekloop van de Geleenbeek gaan herstellen. De gemeente Geleen mag de kinderboerderij en het hertenkamp Ten Eijsden gedurende dertig jaar voor een symbolisch bedrag van 250 gulden per jaar gaan exploiteren.

Lange tijd hebben de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten en de stichting Behoud Natuur en Leefmilieu beiden getracht de gronden in eigendom te krijgen. Het was immers de opzet van de gemeente Schinnen de gronden over te dragen aan een 'ideële' stichting.

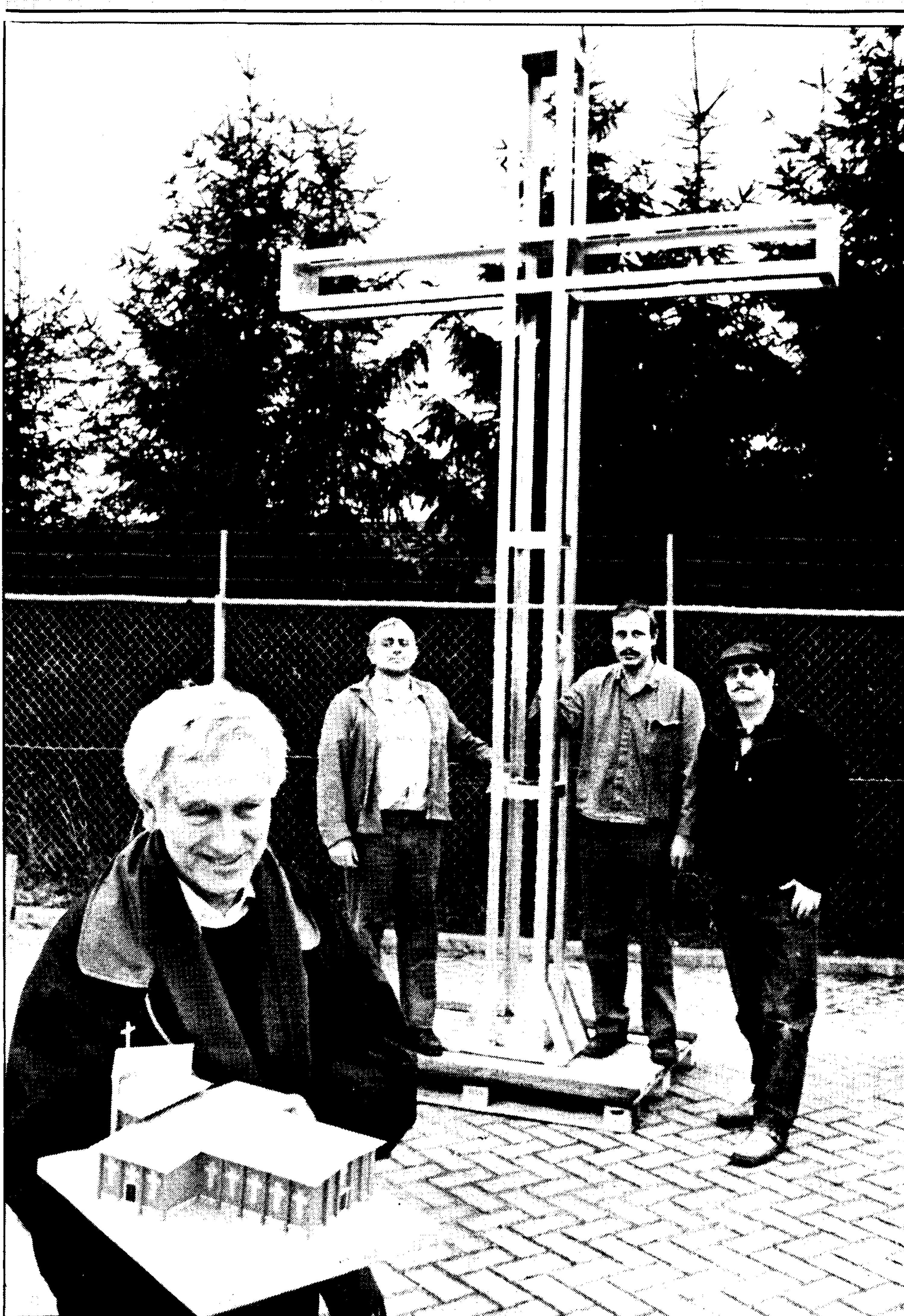
In deze discussie mengden zich ook natuurbeschermers die de Schinnense politiek onder druk zetten en haar met klem vroegen de Stichting Behoud Natuur en Leefmilieu buitenspel te zetten. Het zou hier gaan om een verkapte jagersorganisatie.

B en W van Schinnen motiveren overigens niet waarom zij nu kiezen voor de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten.

Actie voor rijksdiensten

KERKRADE – PvdA en CDA houden vanmiddag in het centrum van Kerkrade een handtekeningenactie voor het behoud van arbeidsplaatsen bij de AID en Defensie. In overleg met de dienstcommissies van beide rijksdiensten is besloten om ook de bevolking van Kerkrade bij deze ontwikkeling te betrekken. Bij de twee diensten staan ongeveer 250 banen op de helling.

Geschenk

● Jan Sijstermans (voorgrond) toont de maquette van de nieuwe kerk in Chilumpha. Op de achtergrond het kruis met v.l.n.r. de bouwers Klaas Oppenhausen, Jo Janssen en Ger Wolfs.
Foto: DRIES LINSSEN

Kruis voor 'St.-John's church' in Malawi

In het voorjaar vertrekt de 67-jarige Jan Sijstermans uit Terwinselen voor de twintigste keer naar Chilumpha in Malawi. In zijn bagage – of beter gezegd – in de container die hem vooruit reist, zit een vier meter hoog aluminium kruis. Een geschenk voor de plaatselijke kerk. Het kerkgebouw is door Sijstermans mede uit de grond gestampt. Een belofte die hij een Afrikaanse priester deed bij zijn afscheid in 1986 als DSM-medewerker. Het kruis moet de kroon worden op de bouw van de nieuwe kerk.

DOOR LEON JEURISSEN

KERKRADE – De kerk in Chilumpha is niet het eerste project dat door Jan Sijstermans is ontworpen. Het begon allemaal twintig jaar geleden met de bouw van een schooltje in Masamjala. Daarna volgden nog diverse gemeenschapshuizen, kerkjes, verbouwingen aan scholen en het aanleggen van water- en electriciteitsvoorzieningen.

„Het missiewerk heeft mij altijd al geboeid," vertelt de enthousiaste Terwinselaar. „Mijn moeder heeft mij toen ik jong was, afgeraden om naar Afrika te gaan. Jong, je komt niet meer terug als je eenmaal daar bent geweest, zei ze tegen mij."

Op uitnodiging van huisvriend pater Dré Moonen bracht Jan twintig jaar geleden voor het eerst een bezoek aan Malawi. „Nu kent half Malawi mij. Als ik door de dorpen loop, groet iedereen mij met 'Hello John'. Ik vind het daarom bijzonder leuk dat de nieuwe kerk in Chilumpha naar mij wordt genoemd."

Twee jaar geleden werd begonnen met de bouw van *St.-John's church* voor pastoor Blazio Chipoka. Het gebouw heeft een lengte van 35 meter en is op z'n breedst 24 meter. „Het bouwen van zo'n kerk moet je niet vergelijken met de aanpak zoals hier bij ons," zegt Jan.

„De ene keer is er geen cement, de andere keer zijn er geen stenen of hout. Gelukkig heeft pater Moonen een ploeg van vijftig mensen ter beschikking die in Malawi veel van zulke klussen opknapt."

Zij komen graag naar de missiepost om te werken. Ze verdienen gemiddeld twee gulden per dag.

Het maken van een tekening voor een kerk of ander gebouw is volgens Sijstermans niet zo eenvoudig. „Het gebied ziet er uit als bijvoorbeeld de Brunssummerheide. Ik ben weliswaar bekend met landmeten en bouwkunde, maar alle gegevens goed in kaart brengen, dat is een heel karwei."

Jan hoopt dat de nieuwe kerk in het najaar klaar is. „Het zou fijn zijn als dat lukt. Dré Moonen van de Paters Montfortanen is dit jaar niet alleen veertig jaar priester, maar ook veer-

„Een tekening lezen is voor de Afrikanen niet altijd even makkelijk. Soms gaat het dan ook fout. Ik ben dan wel zo streng dat het moet worden afgebroken. Dat was ook het geval bij de nieuwe kerk in Chilumpha. Daar stonden enkele pilaren scheef. Ik heb ze laten rechtzetten. Wel heb ik de bouwers als beloning een extra maandsalaris gegeven."

In de plaats Zomba zou een groot sociaal centrum worden gebouwd. Een centrum voor het houden van lezingen en retraites. Het complex werd verder nog uitgebreid met twee appartementen, een kerk en kapel. Zelf heeft Jan alles precies uitgezet en toezicht gehouden bij het aanbrengen van de fundering. De aannemer heeft zich vervolgens niet aan de tekeningen gehouden. Zo werd de voorgevel gewijzigd en zat geen enkel kozijn recht.

„Ik ben toen kwaad geworden op de plaatselijke bisschop en heb me teruggetrokken uit het project."

Jan kan wel een boek schrijven over wat hij in al die jaren heeft meegemaakt. Op 24 oktober vorig jaar werd hij in Chilumpha gehuldigd voor zijn enorme inzet en financiële steun voor de nieuwe kerk.

ontmoeting op zaterdag

tig jaar werkzaam in Malawi. Voor mij is het dan de twintigste keer dat ik een bezoek breng aan Malawi."

Pater Moonen heeft enkele jaren geleden van een Engelsman een grondgebied van tweehonderd hectare geërfd. „Veel te groot om zelf te onderhouden," zegt Jan. „Op een terrein van 26 hectare hebben we toen een meisjesschool, een zusterklooster en "pensionaat gebouwd. Niet alleen moet ik de tekeningen ontwerpen, maar ik moet ook optreden als architect en uitvoerder."

's Avonds is er in Malawi niks te beleven, vertelt Jan. „Het licht wordt al om zes uur uitgeschakeld. Bij kaarslicht moet ik dan proberen de ontwerpen van de gebouwen op papier te krijgen. Uit verveling geef ik in de weekeinden soms muziekles. De kinderen leren dan blokfluit spelen. Zelf speel ik veel piano."

De *missiefreak* heeft niet alle ontwerpen zelf gebouwd. Ook weet hij niet of alles dat uit zijn koker is gekomen, daadwerkelijk is gebouwd.

„Je krijgt dan de gekste geschenken zoals rijst, 230 eieren en zelfs een geitje."

Vrijgezel Jan Sijstermans is behalve bij het missiewerk, als lid van de missionaire werkgroep Terwinselen, ook op ander gebied zeer actief. Als modelbouwer van vliegtuigclub Thermiek '58 heeft hij zijn sporen verdiend. Al 21 jaar verzorgt hij voor de schooljeugd wintersportvakanties in Oostenrijk.

Voor al deze verdiensten ontving de *duizendpoot* in 1987 een koninklijke onderscheiding in goud en in 1991 de pauselijke onderscheiding Pro Ecclesia.

Het aluminium kruis is gemaakt door Klaas Oppenhausen en Jo Janssen van de sociale werkplaats SBF op de Beitel, onder begeleiding van Ger Wolfs. Vanavond om zes uur is het kunstwerk te bewonderen tijdens de dankmis voor zuster Cecili (Tiny Menten) die haar gouden professiefeest viert in de parochiekerk te Terwinselen.

Vriendin draait op voor boete

KERKRADE – De politie heeft in Kerkrade-Centrum een 31-jarige Heerlenaar aangehouden en ingesloten. De man moest nog een boete betalen van 2430 gulden. Kort na de aanhouding kwam zijn vriendin naar het politiebureau om de boete te betalen. Daarna mochten zij samen vertrekken.

Ook in Landgraaf heeft de politie een 27-jarige man thuis opgehaald. Hij had nog een schuld van 315 gulden bij justitie. De man wilde of kon de boete niet betalen en moet nu vier dagen in de cel doorbrengen.

Eerste bekeuringen bij alcoholproject

BRUNSSUM – In januari heeft de politie van de basiseenheid Brunssum/Onderbanken bij verkeerscontroles 163 automobilisten een blaastest afgenomen. Zeven bestuurders werden bekeurd omdat zij teveel hadden gedronken. Twee automobilisten kregen een rijverbod opgelegd.

De politie is vanaf 1 januari gestart met een alcoholproject. Eerst in Onderbanken en nu in Brunssum. Dit jaar wil de politie 1200 blaastesten afnemen. De controles zullen met name in de middag en avond plaatsvinden.

De boetes die worden opgelegd, zijn niet mis. Bij een alcoholpromillage tussen 0,5 en 0,8 moet onmiddellijk vierhonderd gulden worden betaald. In alle andere gevallen wordt proces-verbaal opgemaakt en handelt justitie de zaak verder af. Weigert iemand de blaastest of is het promillage hoger dan 1,3, dan wordt zijn rijbewijs ingevorderd.

Vrouwen op dievenpad

HEERLEN – Twee vrouwen en vier kinderen uit Heerlen zijn donderdagmiddag door de politie in een kledingzaak aan de Kerkstraat in Heerlen aangehouden. De groep had een broek, twee truien, vier videobanden en zeventien damesslipjes gestolen. Na het opmaken van een procesverbaal werden de goederen aan de benadeelde winkeliers teruggegeven.

Kordate dames verjagen rover

HEERLEN – Door kordaat optreden hebben twee vrouwen woensdagavond een straatrover verjaagd. Een van de vrouwen had bij de geldautomaat aan de Van der Maesenstraat in Heerlen opdracht gegeven om honderd gulden uit te betalen. Op het moment dat zij het geld uit de automaat wilde pakken, deed een onbekende man een greep naar het geld. De vrouw beoefent echter de karatesport. Terwijl zij de man bij zijn hoofd pakte, deed haar vriendin een flinke greep in de haardos van de overvaller. Deze ging er snel vandoor, zijn baseballpetje achterlatend.

Man leidt politie niet om de tuin

LANDGRAAF – Een 24-jarige Heerlenaar heeft geprobeerd de Landgraafse politie om de tuin te leiden. De man reed donderdagavond met zijn auto tegen een paaltje in de Poststraat te Hoensbroek. Spoorslags reed hij naar de politie in Landgraaf met de mededeling dat hij was aangereden en de dader was doorgereden. De politie constateerde dat de schade niet door een ander voertuig kon zijn veroorzaakt. Al snel kwam de waarheid aan het licht. In Hoensbroek waren intussen de sporen van de aanrijding met het paaltje veilig gesteld.

Buit tien mille bij inbraak

HOENSBROEK – Bij een inbraak in een bedrijf aan de Kouvenderstraat in Hoensbroek is woensdagnacht een grote partij sigaretten, koffie en cosmetica gestolen. Ook verdwenen een bestelcomputer. De totale schade bedraagt circa tienduizend gulden. De recherche verzoekt zich te melden indien zij iets van de inbraak hebben gezien.

'Natuurplatform' tegen aanleg van Zwart-5

HEERLEN – De aanleg van de Mijnspoorweg kan onnodig vertraging oplopen doordat de gemeente Heerlen hem koppelt aan de Zwart-5-Midden.

Dat stelt het Platform Natuur en Milieu in Heerlen. Het Platform vindt de Zwart-5-midden te duur en verkeerskundig tamelijk overbodig. De weg dient daarom geschrapt te worden uit het bestemmingsplan dat ook de Mijnspoorweg omvat. Heerlen wil de Mijnspoorweg aanleggen ter ontlasting van de drukke Schaesbergerweg.

Bij de koffie

Noodzaak

● *Belt een vrouw op, het loopt 's avonds tegen achten. „U moet snel een verslaggever sturen." „Zo, mevrouw, waarom dan wel?" De vrouw verwonderd: „Hoezo, waarom?" De verslaggever: „U moet me toch echt overtuigen van de dringende noodzaak." Dat had ze dus niet verwacht. Dit vereist ruggespraak. De vrouw wendt zich, door de telefoon duidelijk hoorbaar, tot anderen in haar woonkamer: „Hé, die journalist zegt dat we hem eerst moeten overtuigen van de noodzaak. Wat is de noodzaak eigenlijk?"*

Das

● *De das is weer in tegenwoordig. Stropdassen, bedoelen we. Fleurige prints of juist ingetogen kleuren. Bollen, strepen of ruiten, het maakt allemaal niet uit. Eén das trok onze bijzondere aandacht: een donkerblauw exemplaar met opvallende rode rozen. Gedragen door niemand minder dan de Landgraafse wethouder Thei Gybels. En dat is een PvdA'er in hart en nieren. Toepasselijk dasje dus, zeker als je bedenkt dat hij het exemplaar donderdagavond droeg tijdens de laatste raadsvergadering voor de verkiezingen. Iedere keer als de wethouder werd 'onderschept' door de camera's van Omroep Landgraaf, die de raad live uitzendt, werd de kijker én dus ook de kiezer subtiel aan de politieke kleur van Gybels herinnerd.*

Das 2

● *Slim. Laat de das nu ook nog een verjaardagscadeau zijn. „Gekregen van mijn vrouw voor mijn 52-ste verjaardag," laat de PvdA-wethouder weten. Over meedenken gesproken. Reactie van de oppositie: „En wij maar dassentunnels propageren." Ook geen: een das met Marilyn Monroe, de Eiffeltoren, een das met Pluto, de hond van Donald Duck, en eentje met bruine ovale figuurtjes. Reactie van de laatste: „Best mooi hè, die jusvlekken."*

Finale

● *De wedstrijd om de Mercatorcup morgen in het Rodastadion gaat niet door. Deze finale tussen De Aldenhof en het Romboutscollege uit Brunssum is verplaatst naar 13 maart. Niet omdat het een risicowedstrijd is tussen twee rivaliserende scholen, ook niet vanwege problemen tussen Roda en Heerenveen zondag. Gewoon vanwege het natte weer.*

Zeuren

● *Heeft toch effect gehad, onze hartekreet van gisteren op deze plaats. Daarin meldden wij dat ons vaak zeurderige telefoontjes bereiken. Gisterochtend ging de telefoon. De dolgelukkig klinkende beller zei dat we blij moesten zijn dat we vanochtend bij het wakker worden nog steeds konden kijken en onze armen en benen konden bewegen. Zelf ging hij nu dolgelukkig zijn vrouw met de auto van de kapper halen. Anders wordt haar haar nat. Daarom ben ik zo gelukkig. Het liefst ziet hij op de voorpagina van de krant alleen maar goed nieuws, zo zei hij. Over een jong koppeltje dat verkering krijgt, ofzo. Misschien moet hij een abonnement op de boeketreeks nemen.*

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Chef editieredactie Wim Dragstra
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.
Servicepunten
VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf 045 - 322929

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGIDS

Limburgs Dagblad
sport

Argentijn moet zich melden voor verhoor na schietpartij

Maradona mag land niet uit

BUENOS AIRES – Diego Maradona mag voorlopig Argentinië niet verlaten. Een Argentijnse rechter heeft de voormalige vedette gisteren tot nader order een uitreisverbod opgelegd. Pas als het juridische onderzoek naar een schietpartij, afgelopen woensdag op het landgoed van Maradona, volledig is afgerond, wordt de status van de international opnieuw bekeken. Hij moet zich op last van de rechter dinsdag bij het gerechtshof in Mercedes, veertig kilometer van Buenos Aires, melden voor verhoor.

De huidige verblijfplaats van Maradona is onbekend. Hij ontvluchtte donderdag zijn huis in Buenos Aires, verborgen in een autobusje. De eens beste voetballer van de wereld, in oorlog met journalisten, ontglipte in het ochtendgloren het wakend oog en houdt zich verborgen. „Laten we er geen mensenjacht van maken", maande zijn advocaat de media tot terughoudendheid.

Het contract van de 33-jarige Maradona met de club Newell's Old Boys werd deze week verbroken. De Argentijn is door talloze blessures depressief geraakt. Toen journalisten woensdag opdrongen naar zijn landhuis om het leed op te tekenen, schoten Maradona en enkele kennissen met luchtdrukpistolen. De gewezen vedette dreigde zelfs echte kogels te gebruiken. De politie nam later vingerafdrukken en doorzocht het huis.

Bondscoach Alfio Basile wilde na een onderhoud met bondsvoorzitter Julio Grondona nog geen oordeel vellen over de laatste rel rond zijn aanvoerder. „Ik ben door alle verwikkelingen rond Diego onthutst, maar ik wil nog geen besluit nemen of hij gewoon met de nationale selectie meegaat naar het WK in de Verenigde Staten", liet de Argentijnse oefenmeester weten. „Ik denk dat Diego op dit moment de meeste behoefte heeft aan rust."

Maradona is in de Argentijnse pers keihard teruggepakt voor zijn benadering van de journalisten, die ooit zijn voetbalgaven aanbaden. De scribent van het hoofdcommentaar in de serieuze krant La Nacion concludeerde dat de verwording van Maradona alle verstand te boven gaat, dat de emotionele janboel in zijn hoofd grenst aan het ziekelijke.

Andere kranten schreven over psychologische wonden, betitelden hem als stom en nog steeds verslaafd aan drugs.

„Maradona is een ziek mens. Hij heeft het opgenomen tegen een zeer machtige beroepsgroep", aldus Bernardo Neustadt, de invloedrijkste verslaggever van het land en vriend van president Menem. De salvo's uit het pistool waren de inleiding tot zijn tweede grote botsing met justitie in zijn geboorteland. Na een inval in zijn appartement in 1991, waarbij de politie op zoek was naar drugs, werd hij kortstondig vastgezet.

Maradona's loopbaan is na de wereldtitelstrijd van 1990 in het slop geraakt. Hij kreeg in 1991 vijftien maanden schorsing nadat hij als speler van Napoli was betrapt op het gebruik van cocaïne. Na een weinig succesvolle rentree bij Sevilla in Spanje keerde hij terug naar Argentinië. Hij stelde zich wel weer beschikbaar voor de nationale ploeg en leidde die tijdens beslissende wedstrijden in de aanloop naar het WK langs Australië.

● *Diego Maradona, meer in het nieuws door rellen dan door prestaties op de grasmat.* Foto: EPA

Knie-operatie MVV'er Maes

MAASTRICHT – Erik Maes wordt vandaag in het ziekenhuis van Enschede aan zijn knie geopereerd. De MVV'er krijgt een nieuwe kruisband. Al in de aanloop naar het huidige seizoen, een half jaar geleden, scheurde de middenvelder de bewuste kruisband. Ondanks maandenlange fysiotherapie en krachttraining bleef de 21-jarige voetballer klachten houden. Daarop werd besloten tot het inzetten van een nieuwe kruisband. Maes kan daardoor dit seizoen niet meer in actie komen.

Wereldrecord Marlene Ottey

MOSKOU – Marlene Ottey heeft bij internationale atletiekwedstrijden indoor in Moskou het wereldrecord op de 50 meter verbeterd. De 33-jarige atlete uit Jamaica deed precies 6 seconden over de afstand. Dat was driehonderdste van een seconde sneller dan de Russische Irina Privalova, die het record drie dagen eerder in dezelfde hal ook al scherper had gesteld.

Nick Faldo uitgeschakeld

PHUKET – De winnaar van de Johnnie Walker Classic van verleden jaar, Nick Faldo, heeft de finalerondes van de huidige editie niet gehaald. De golfmiljonair kwam een slag te kort en dreigt op de wereldranglijst nu zijn eerste plaats te verliezen aan Australiër Greg Norman. Fred Couples en Bernhard Langer staan met zes slagen onder de baan aan de leiding na de tweede dag. De strijd om de Heineken World Cup is in 1995 voor het eerst in China. De landenwedstrijd is een van de meest prestigieuze in het golf.

Boogert wacht duel met Graf

TOKIO – Kristie Boogert heeft zich geplaatst voor de halve finales van het tennistoernooi in Tokio, waarin ze uitkomt tegen Steffi Graf. Na haar verrassende zege op Jana Novotna uit Tsjechië won Boogert gisteren simpel van de 31-jarige Pam Shriver uit de Verenigde Staten: 6-1 6-4. Graf is de nummer één van de wereld en was vorige week winnares van het open Australische kampioenschap in Melbourne. Naast Graf en de 20-jarige speelster uit Zuid-Beijerland, negentigste op de wereldranglijst, plaatsten ook Martina Navratilova en Manuela Maleeva-Fragnière zich bij de laatste vier.

Alboreto rijdt voor Minardi

FAENZA – De Italianen Michele Alboreto en Pierluigi Martini besturen komend seizoen de formule 1-wagens van de Italiaanse renstal Minardi. De 37-jarige Alboreto boekte in 178 Grand Prixraces vijf overwinningen. Het afgelopen seizoen veroverde hij voor het team van BMS-Lola geen WK-punten. Martini bleef vorig jaar bij Minardi eveneens puntloos.

Voetballers flink bestraft na brengen van Hitlergroet

MAASTRICHT – De tuchtcommissie van de KNVB heeft twee spelers van de zaalvoetbalvereniging Geusselterhoof voor lange tijd geschorst. Na afloop van het duel Geusselterhoof-ZVV Gulpen Live Palace, dat op 13 november van het afgelopen jaar plaatsvond en bij de stand 1-5 in het voordeel van de ZVV Gulpen enkele minuten voor tijd gestaakt werd, brachten de Geusselterhoof-spelers R. Geelen en D. Asselmans aan scheidsrechter Bert Houben de Hitlergroet. Geelen werd voor 18 maanden geschorst; Asselmans zag zijn racistische handeling alsmede onbehoorlijk gedrag bestraft met een schorsing van 15 maanden.

Cruijff hekelt eigen ploeg

BARCELONA – Barcelona is niet meer de beste voetbalploeg van Spanje. Dat is de mening van trainer Johan Cruijff, die reageerde op de uitschakeling in het nationale bekertoernooi door tweedeklasser Betis Sevilla. Bij de Spaanse voetbalfans, die weinig ophebben met de traditionele grootheden Real Madrid en Barcelona, speelt het leedvermaak op. Real op eigen veld uitgeschakeld door met 0-3 te verliezen van Tenerife en met acht man te eindigen; Barcelona dat thuis met 0-1 onderuit gaat tegen het kleine Betis.

Cruijff, de laatste drie seizoenen kampioen met Barcelona: „We zijn niet langer de beste ploeg. Ik betwist niet de kwaliteit van Barca, wel het huidige rendement. Ik weet heel goed wanneer op honderd of tachtig procent van het kunnen wordt gespeeld. Ik hoop mij te vergissen, maar weet dat ik gelijk heb. Ik ben niet degene die Barcelona extra moet motiveren. Dat zijn de profs zelf. Het past niet aan doelman Busquets de schuld te geven van de nederlaag. Het zijn de zogenaamde groten die in 180 minuten geen enkel doelpunt maakten tegen Betis."
Sommige Spaanse kranten rakelen een anekdote op, die dateert van na de eerste wedstrijd in Sevilla, die eindigde in 0-0. Toen een lokale verslaggever vroeg hoe groot Cruijff de kans inschatte dat Betis de halve finales zou bereiken, antwoordde de Nederlander: „Ik geloof dat je nu niet serieus bent."

Naam van mascotte is al jaren bestaand sportmerk

KNVB blundert met 'Dutchy'

ZEIST – Het gebruik van de mascotte Dutchy door de KNVB tijdens de wereldkampioenschappen voetbal in de verenigde Staten gaat de voetbalbond waarschijnlijk miljoenen gulden kosten. Dutchy is namelijk al jaren een sportmerk van de kledinginkoopcombinatie Scapino in Assen. Het bedrijf is nu in onderhandeling met de KNVB over de exclusieve levering van kledingstukken als petjes en t-shirts. Hiermee wil Scapino genoegdoening krijgen voor het feit dat de Nederlandse voetbalbond voor en tijdens de wereldkampioenschappen voetbal komende zomer in de Verenigde Staten de naam Dutchy gebruikt voor haar WK-mascotte.

Scapino-directeur E. Spetter zegt 'sportminded' te zijn, maar wil tegelijkertijd niet het onrechtmatige gebruik van de naam Dutchy door derden aanvaarden. „We zijn in gesprek met de KNVB en hopen op een overeenkomst die voor beide partijen aanvaardbaar is", aldus Spetter. „Aan ons zal het niet liggen."

Het bedrag dat gemoeid is met de levering van diverse artikelen zal in de miljoenen guldens lopen. Ieder kledingstuk zal bedrukt worden met het beeldmerk Dutchy en worden gefabriceerd door Scapino, de eigenaar van de naam Dutchy. Scapino heeft in Nederland meer dan honderd kleding- en schoenenwinkels.

KNVB-woordvoerder Ger Stolk wilde vanochtend niet ingaan op de inhoudelijke kant van de zaak. „We zijn in gesprek met Scapino. We hebben afgesproken niet naar buiten te treden met mededelingen zolang de onderhandelingen duren. Zou ik dat wel doen, dan schend ik afspraken."

Aangenomen wordt dat de KNVB een grote blunder heeft begaan met het introduceren van de mascotte Dutchy. Eerst was er een discussie over de naam, die in de VS zowel 'Nederlander' als 'Duitser' betekent. Op de vraag of de KNVB ten tijde van de introductie van de WK-mascotte niet op de hoogte was van het bestaan van het sportmerk Dutchy, wenst Stolk geen antwoord te geven. Zodra beide partijen tot een akkoord zijn gekomen, zullen de KNVB en Scapino het een en ander toelichten.

Bedreigd met de dood

GARMISCH – De voorzitter van de organisatie van de wereldbeker skiwedstrijd in Garmisch-Partenkirchen, waar de Oostenrijkse Ulrike Maier het afgelopen weekeinde verongelukte, is met de dood bedreigd.

Iason te sterk voor Sittard

VALKENBURG – De handbalsters van Stauder Smeets/Sittard hebben hun prestaties van de laatste weken niet kunnen voortzetten. In een uiterst matige derby tegen Delmach/Iason liep de ploeg uit Sittard tegen de dertiende seizoensnederlaag aan: 14-10. Wat beide teams op de speelvloer lieten zien was, met name in de tweede helft aan Sittardse zijde, bar en boos. Liefst twaalf strafworpen mochten de beide teams nemen. Van de acht pingels tegen Iason wist keepster Susan Simons er vier uit haar doel te ranselen. Dat waren in feite in een uur handbal de enige kunststukjes van niveau.

In de tweede divisie won Blauw Wit de inhaalwedstrijd tegen ESCA met 11-9.

Van Poppel blijft leider

UZES – Jean-Paul van Poppel blijft ook na de derde etappe het klassement aanvoeren van de Ster van Besseges. In de strijd om de meeste dagprijzen werd hij echter gepasseerd door Wilfried Nelissen. Na een rit over 122 kilometer behaalde de Belg in Uzes zijn tweede etappezege. Van Poppel eindigde samen met onder meer landgenoot Hoffman op 5 minuten en 24 seconden van de winnaar.

Eaters winnen

ROTTERDAM – In de Rotterdamse Weenahal won Meetpoint Eaters gisteravond met 4-0 (0-0; 3-0; 1-0) van Gunco Panda's.
In de eerste periode was het de Rotterdamse doelman Kambeitz, die Eaters het scoren belette. In de tweede 'act' moest hij toch drie maal capituleren voor schoten van Arts, Pellegrims en Raymond. In de laatste twintig minuten zakte de wedstrijd weg en scoorden de Eaters via Bannenberg nog een maal. Eaters-verdediger Mike Pellegrims, die in Tilburg afgelopen zondag van het ijs was gestuurd samen met de Trapper-verdediger Bardley, is door de tuchtcommissie vrijgesproken.

trainerscarrousel

DOENRADE – John Sistermans van SV Epen zal met ingang van komend seizoen afdelings eersteklasser RKVV Doenrade onder zijn hoede nemen.

SITTARD – John Simonis, nu nog werkzaam bij WVV, neemt met ingang van volgend seizoen het roer over bij vierdeklasser OVCS. Hij volgt daar Piet Vogten op.

lucky ten

Lucky ten van vrijdag 4 februari: 4-10-11-15-17-19-21-22-26-30-37-38-39-43--51-61-63-70-74-80.

Knap herstel van Bettine Vriesekoop

● *Voor Bettine Vriesekoop gloort nog enig perspectief bij de Top Twaalf.* Foto: EPA

Van onze sportredactie

AREZZO – Voor Mirjam Hooman had de Top Twaalf niet rampzaliger kunnen beginnen. Maar zij toverde na een dubbele nederlaag nog een glimlach op haar gezicht, terwijl Bettine Vriesekoop met slechts één verliespartij eerst wat verbitterd voor zich uit bleef turen. Maar uiteindelijk brak ook bij haar een glimlach door. „Weet je, ik baal zo enorm van mezelf", zei ze later. „Want ik bracht mezelf onnodig in problemen".

Ze doelde daarmee op de nederlaag die ze in de openingspartij tegen Bulatova leed. „Ik speelde zo dom", veroordeelde ze zichzelf, nadat ze in de derde game een 19-16 voorsprong weggaf. „Ik had toen door moeten trekken, maar ging schuiven. Die Bulatova verleidt je op zo'n moment. Ze is zo slim, zo sluw, je stinkt er steeds weer in".

Woedend beende Vriesekoop richting uitgang na de 3-1 nederlaag tegen de voormalige Russische; kwaad op zichzelf en kwaad op alles wat haar voor de voeten liep. Slechts in één game wist ze de voorsprong tot het einde uit te bouwen, de andere drie games liet ze door de vingers glippen. Stom gespeeld, zo oordeelden ook haar technische raadgevers Tigerman en Vlieg. Vriesekoop trachtte met stopballen het spel van Bulatova te ontregelen, maar juist de voormalige Russische superstoorzender kwam daardoor in haar element.
En zo gebeurde wat Vriesekoop vooraf al had gevreesd. Verliezen van de tot Italiaanse genaturaliseerde Bulatova en vervolgens ook nog tegen verdedigsters als de Duitse Chinese Schöpp en de Engelse Lomas (vandaag); wat je noemt een lekkere start. Maar ze herstelde zich tegen Schöpp. Ze bleef koel en geduldig en toen openbaarde zich ook haar topvorm. Zoals gewoonlijk was haar preparatie perfect, maar is het altijd weer de vraag hoe ze de stress verdraagt. De zege op Schöpp verschafte haar weer enig zelfvertrouwen en enige rust. Met Guergueltsjeva, Lomas en Badescu voor de boeg heeft ze nog volop kansen, maar met drie verdedigsters in deze poule is het een heuse loterij.

Meyers koploper

GELEEN – In de eerste divisie C van de zaalvoetbalcompetitie heeft H. Meyers de derby tegen VTV Vaals gewonnen: 8-1. Door dit resultaat is de Geleense ploeg alleen koploper geworden.

sport in cijfers

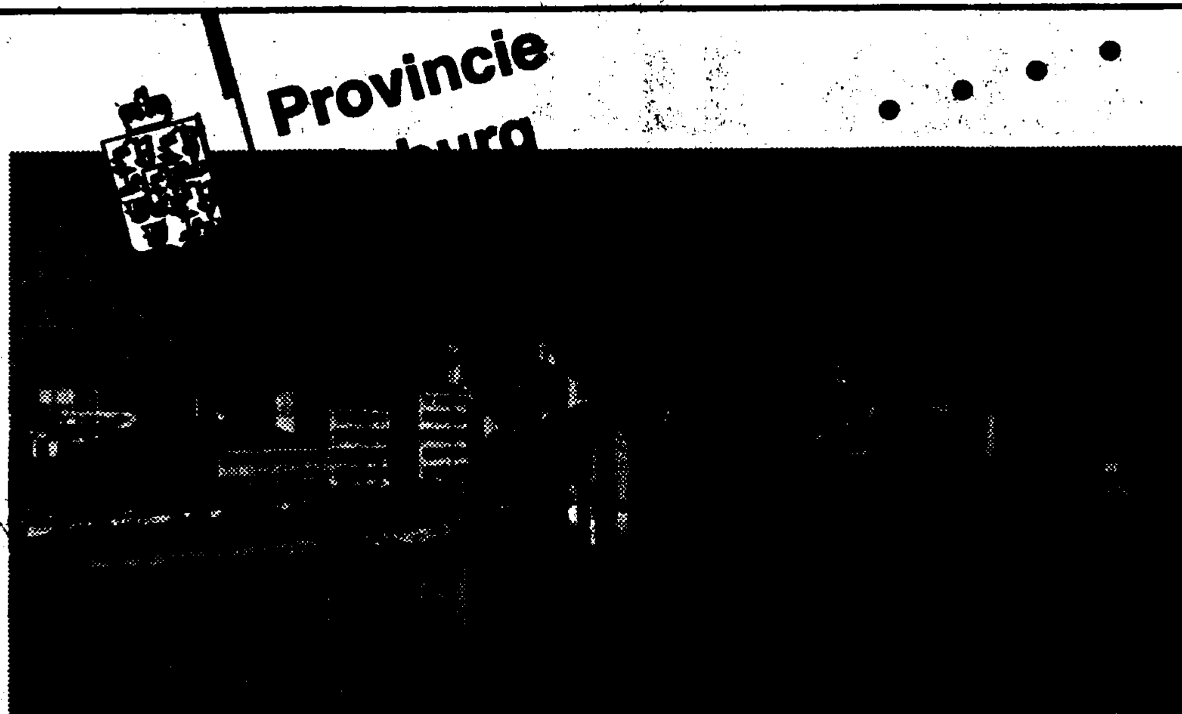
GOLF
Phuket. Stand na de tweede ronde. 1. Langer en Couples 138, 3. Hsieh Chin-Sheng 139, 4. Feherty , Rafferty en Woosnam 140.

WIELRENNEN
Uzes. Ronde van Besseges. Derde etappe: 1. Nelissen 122 km in 3.09.36 (gemidd: 38,607 km/u), 2. Capelle 2.01, 3. Covers 2.02, 4. Hennebert 3.46, 5. Delbove 3.49, 6. Koerts 3.58, 7. Gouvenou 5.23, 8. Hoffman 5.24, 9. Van Poppel, 10. Heynderickx. Algemeen klassement: 1. Van Poppel 10.01.23, 2. Leroscouet, 3. Chaubet, 4. Van Petegem 0.08, 5. Duclos-Lassale, 6. Mottet, 7. Moreau, 8. Manin, 9. Montier 0.42, 10. Hoffman 0.57.
Cala Milor. Ronde van Mallorca. Derde etappe: 1. Guenetchea 173 km in 1.57.06, 2. Gutierrez, 3. Edo. Algemeen klassement: 1. Cabello 13.13.54, 2. Garcia 0.12, 3. Gaston, 4. Llaneras, 5. Ahedo.
Bogota. Grand Prix Pony Malta. Tweede etappe, individuele tijdrit Bogota-Bogota: 1. Montana 27 km in 32.26, 2. Yesid 0.08, 3. Bernald 0.23, 4. Ramirez 0.25, 5. Pena 0.43. Algemeen klassement: 1. Montana 2.55.47, 2. Yesid 0.06, 3. Bernal 0.18, 4. Ramirez 0.19, 5. Pena 0.45.

TAFELTENNIS
Arrezo. Top 12, vrouwen Groep A, eerste ronde: Struse-Hooman 3-0 (21-14 21-11 21-16), Marie Svensson-Batorfi 3-0, Ciosu-Timina 3-1; tweede ronde: Batorfi-Hooman 3-1 (21-14 21-16 14-21 21-17), Struse- Timina 3-2, Ciosu-Svensson 3-1. Groep B, eerste ronde: Bulatova-Vriesekoop 3-1 (23-21 16-21 22-20 21-17), Schöpp-Goergoeltsjeva 3-1, Badescu-Lomas 3-0.
Mannen Groep A, eerste ronde: Korbel-Rosskopf 3-2, Waldner -Lindh 3-2, Karlsson-Ding Yi 3-0; tweede ronde: Roskopf -Ding Yi 3-0, Waldner-Korbel 3-1, Karlsson-Lindh 3-2. Groep B, eerste ronde: Saive-Fetzner 3-0, Primorac -Gatien (Fra) 3-2, Persson-Appelgren 3-0.

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Limburg is anders. In landschap, sfeer en cultuur onderscheidt Limburg zich nadrukkelijk. Dit geldt stellig ook voor de rol die de provinciale overheid hier speelt. De Provincie is in Limburg een herkenbare bestuurslaag, die zelfbewust opkomt voor de belangen van haar ruim 1 miljoen inwoners. De Provincie maakt werk van Limburg op het gebied van economie, toerisme, welzijn, cultuur, verkeer, waterstaat, milieu, ruimtelijke ordening, volkshuisvesting en grensoverschrijdende samenwerking. Bij de Provincie Limburg werken ruim 700 mensen in het Gouvernement te Maastricht, hoofdstad van een provincie van Europese allure.

De hoofdgroep Economie en Gemeentefinanciën (EGF) is verantwoordelijk voor de totale voorbereiding en uitvoering van het sociaal-economische beleid en het beleid op het gebied van het toezicht op de gemeentefinanciën. In het provinciaal takenpakket wordt een belangrijke plaats toegekend aan het sociaal-economisch beleid.
De actuele economische ontwikkelingen, internationalisering en de relatie met het milieubeleid zullen in de komende periode veel aandacht vergen van het ambtelijk apparaat.

De directeur EGF zal een belangrijke bijdrage moeten leveren aan de strategische beleidsformulering en de vertaling hiervan naar het functioneren van het ambtelijk apparaat. Naast de hoofdgroep EGF kent de provincie de hoofdgroep Welzijn, de hoofdgroep Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting, de hoofdgroep Verkeer, Waterstaat en Milieu en de stafgroepen Provinciale Financiën en Personeel en Organisatie. De hoofdgroep Economie en Gemeentefinanciën heeft een omvang van 45 formatieplaatsen.

Het provinciaal bestuur wenst in contact te komen met kandidaten voor de functie van:

Directeur van de Hoofdgroep Economie en Gemeentefinanciën v/m

(vac. no. E94001)

Functie-inhoud: de directeur is eindverantwoordelijk voor de door de hoofdgroep aan het College van Gedeputeerde Staten uitgebrachte adviezen; de directeur heeft veel aandacht voor de wijze van werken van de hoofdgroep en draagt zorg voor een goede samenwerking en afstemming met andere overheden, het bedrijfsleven alsmede voor een goede interne afstemming en samenwerking in de provinciale organisatie; hij/zij draagt zorg voor de externe profilering van de hoofdgroep en onderhoudt daarvoor de noodzakelijke contacten; als lid van het provinciale directeurenoverleg onder voorzitterschap van de Griffier der Staten is de directeur mede-verantwoordelijk voor het functioneren van het provinciaal apparaat en voor een goede coördinatie van het te voeren provinciaal beleid.

Functie-eisen: u bent voor ons een geschikte kandiaat voor deze veelomvattende en uitdagende taak als u beschikt over ruime succesvolle managementervaring in een professionele organisatie met zeer complexe samenwerkingsverbanden. U heeft ervaring met en visie op economisch beleid. Deze ervaring kunt u verworven hebben in overheidsorganisaties, bij intermediaire organisaties of in het bedrijfsleven. Tevens heeft u ook contacten op internationaal niveau. U beschikt over gevoel voor en inzicht in bestuurlijke verhoudingen.
Uw communicatieve eigenschappen zijn uitstekend, daarnaast kunt u zich adequaat uitdrukken in het Frans, Duits en Engels. Een passende academische opleiding is vereist.

Salaris: het salaris bedraagt afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring maximaal ƒ 12.687,- per maand.

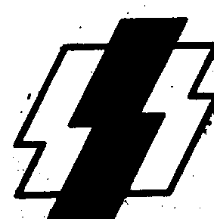
Sollicitaties en inlichtingen: u kunt uw schriftelijke sollicitatie binnen 14 dagen richten aan het College van Gedeputeerde Staten t.a.v de Directeur van de Stafgroep Personeel en Organisatie, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het vacaturenummer op brief en enveloppe.

Nadere inlichtingen kunt u telefonisch inwinnen bij de heer mr. H.W.M. Oppenhuis de Jong, Griffier der Staten, telefoon 043-897005, danwel bij de heer drs. H.J. Brinkhof, Adjunct-Griffier en directeur van de Stafgroep Personeel en Organisatie, tel. 043-897150. Tevens is een informatiepakket beschikbaar.

Vrouwelijke kandidaten die aan de functie-eisen voldoen worden nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren. De mogelijkheid tot kinderopvang is aanwezig.
In de selectieprocedure zal ook een vertegenwoordiging van de hoofdgroep en de medezeggenschapscommissie worden ingeschakeld terwijl een psychologisch onderzoek tot de selectieprocedure kan behoren.

V02/05/94

GUUS VAN DEN AKKER Elektrotechniek BV Brunssum

Guus van den Akker Elektrotechniek BV is veelzijdig werkzaam in het engineeren en uitvoeren van uitgebreide elektrotechnische installaties.
Met een team van 30 medewerkers worden zowel uitgebreide licht-, krachtinstallaties alsook geavanceerde meet- & regelinstallaties voor klimaat-, airco- en koeltechniek geïnstalleerd.
Een eigen panelenbouw- en serviceafdeling garanderen voor nazorg en garantie van gerealiseerde projecten welke Guus van den Akker Elektrotechniek BV uitvoert voor overheid, instellingen, industrie, woningbouwcorporaties, MKB en particulieren in binnen- en buitenland.

Wegens versterking van ons team zoeken wij voor spoedige indiensttreding voor de afdeling meet- & regeltechniek

ervaren

TEKENAAR - ONTWERPER - CALCULATOR m/v

Opleiding: MTS-E met applicatiecursus TBI

Ervaring:
- in de klimaattechniek
- in het werken met AutoCad/E-Plan
- zelfstandig kunnen ontwerpen, tekenen en calculeren van klimaat-, regel- en besturingsinstallaties

Belangstellenden wordt verzocht hun schriftelijke sollicitatie te richten aan:
Guus van den Akker Elektrotechniek BV
t.a.v. dhr. E.G.H. van den Akker
Kruisbergstraat 6, 6444 BE Brunssum, tel. 045-254438

TECHNISCH College HEERLEN

Het Technisch College Heerlen is een instituut vo[or] middelbaar technisch en cursorisch beroepsonder[-] wijs met 200 personeelsleden. Aan dit instituut vol[-] gen 1250 leerlingen volledig dagonderwijs en 2000 cursisten een opleiding via het leerlingwezen. Op het gebied van contractonderwijs worden zowel post-mbo cursussen als opleidingen "op maat" vo[or] bedrijven en instellingen verzorgd. Het Technisch College Heerlen vraagt per 1 maart 1994 een

Systeembeheerder m[/v]

FUNCTIE-INHOUD
- Het leveren van een bijdrage aan het opzetten en inrichten van geautomatiseerde systemen.
- Het voeren van het beheer over operationele applicatie[-] systemen, waaronder het management informatie-syste[em].
- Gebruikers adviseren en informeren over de toepassing[s-] mogelijkheden van bestaande en nieuwe apparatuur en so[ftware].
- Het adviseren ten aanzien van de aanschaf van nieuwe apparatuur en systemen.

FUNCTIE-EISEN:
- HBO-opleiding in de technische of bedrijfseconomische informatica.
- Ervaring in een soortgelijke functie.
- Zelfstandig kunnen werken.
- Beschikken over communicatief vermogen.

FUNCTIE-OMVANG:
- 38 klokuren per week.

SALARIERING:
- Volgens rijksregeling met een maximum van schaal 8 (ƒ 4.67

INLICHTINGEN:
- Bij de heer A.J. Creusen, voorzitter Centrale Directie, telefoon: 045-720440 (kantoor) of 045-455739 (privé).

SOLLICITATIES:
- Schriftelijke sollicitaties binnen 10 dagen te richten aan de heer H.M. Willems, lid centrale directie, Postbus 124, 6400 AD Heerlen.

INSTITUUT VOOR MIDDELBAAR TECHNISCH - EN CURSORISCH BEROEPSONDERWIJS IN ZUID-LIMBURG

Produktie-krachten m/v

voor een relatie in de omgeving van Landgraaf. U werkt in 3-ploegendienst en kunt op verschillende afdelingen ingezet worden. Het gaat om een baan waarin u veel en zwaar tilwerk moet verrichten. U beheerst de Nederlandse taal en bent minimaal 18 jaar.
Informatie: 045 - 71 83 66, Germaine Peck
Heerlen, Op de Nobel 1

Heftruck-chauffeurs m/v

voor een bedrijf in Geleen. U gaat vrachtwagens laden en lossen en produkten stapelen. Een TÜV- of EVO-diploma is vereist, aangevuld met minimaal 6 maanden relevante werkervaring. Het werk is in 2- of 3-ploegendienst.
Informatie: 046 - 75 61 56, Nathalie Verlaan
Geleen, Rijksweg Zuid 1a

tempo-team uitzendbureau

KASPERMANN ENGINEERING SERVICES B.V.

is een technisch consultant bureau werkzaam voor de olie-, chemische, petrochemische, voedings-, pharmaceutische, vliegtuig[-] en telecommunicatie-industrie.

Wij breiden onze projectteams uit voor vast of tijdelijk dienstverband in binnen- of buitenland, met de volgende technisch[e] kwalificaties, met minimaal 5 jaar ervaring:

1. TELECOMMUNICATION ENGINEER (UNIX/LISP);
2. CIVIL/STEELCONSTRUCTION CALCULATOR;
3. WORKPREPARATOR ELECTRO/INSTRUMENTATION AND PIPING;
4. PIPING DESIGNER - WITH AUTOCAD EXPERIENCE;
5. ELECTRO/INSTRUMENTATION ENGINEER;
6. COST-, ESTIMATING- OR PLANNING ENGINEER;
7. MEASUREMENT- AND CONTROL TECHNICIAN;
8. ELECTRICAL TECHNICIAN;
9. MEASUREMENT- AND CONTROL TECHNICIAN FOR HVAC.

Wenst u ons te vervoegen?
Aarzel niet en neem contact op met ons kantoor, telnr. (01640)-47547, faxnr. (01640)-47196, Parallelweg 68c, 4621 JS Bergen op Zoom.

Automatiseringsmedewerker m/v

voor een dienstverlenend bedrijf in Sittard. U bent bij voorkeur in bezit van een HTS-diploma. U heeft kennis van UNIX, de datacommunicatie en heeft ervaring met pc-trouble shooting. Uw werkzaamheden bestaan o.a. uit het aansturen van buitendienstmedewerkers, onderzoek naar nieuwe produkten en het aanleggen en updaten van een service-handboek. Bij gebleken geschiktheid kan deze opdracht leiden tot een vast dienstverband.

Informatie bij Desirée Aarts, tel. 046-52 96 66, Sittard, Rosmolenstraat 15.

randstad uitzendbureau

ALS UW REKLAMEFOLDER ALLEEN VOOR TUINLIEFHEBBERS BEDOELD IS, LATEN WIJ DIE FLATGEBOUWEN GEWOON LINKS LIGGEN...

Bel Spiral als 't geregmenteerd verspreid moet worden!

Fabriekstraat 7, 5961 PK Horst, Postbus 6094, 5960 AB Horst, telefoon 04709-84222, fax 04709-84333.

SPIRAL

Opleiding Psychiatrisch-Verpleegkundige
Meelopers zoeken wij niet!

...um Welterhof te Heerlen is een algemeen ...enen uit de regio Oostelijk Zuid-Limburg ...n Gulpen, Vaals en Wittem, kunnen een ... van het ziekenhuis. Voor patiënten met ...Welterhof een regionale functie. Dit geldt ...gen met psychiatrische problemen. In de ...ca. 16.000 consulten plaats. Er zijn 85 ... behandelingen in deeltijd en 377 plaatsen voor de opname van patiënten. ...t Welterhof de A-opleiding tot psychiater en de ...atrisch-verpleegkundige. Het aantal medewerkers bij PC Welterhof is 470.

Psychisch ziek zijn
Met een gebroken arm of been ga je naar een ziekenhuis want je lichaam is 'ziek'. Is je geest (psyche) ziek, dan kun je terecht komen in een psychiatrisch ziekenhuis. Psychische problemen en psychiatrische ziekten komen voor in alle rangen en standen van de samenleving. De oorzaken waardoor iemand een psychiatrische ziekte krijgt, zijn maar ten dele bekend. Vaak wordt de ziekte veroorzaakt door een combinatie van factoren: aanleg, traumatische ervaringen, spanningen in de thuis- of werksituatie. PC Welterhof is een algemeen psychiatrisch ziekenhuis waar mensen met psychische problemen behandeld worden. Behandelingen kunnen poliklinisch plaatsvinden, in deeltijd of klinisch. In het laatste geval wordt de patiënt voor korte of langere tijd opgenomen. Welke behandeling de patiënt krijgt, is uiteraard afhankelijk van zijn situatie.

Werken in de psychiatrie
Als je als B-verpleegkundige werkzaam bent in de psychiatrie dan moet je over bijzondere kwaliteiten beschikken. Je bent immers een belangrijke schakel tussen deskundigen zoals psychiaters en/of psychologen en de patient. Je begeleidt en helpt de patient met zijn dagelijkse activiteiten en bent zijn steun en toeverlaat. In de praktijk betekent dit, dat je veel begrip, creativiteit en geduld moet hebben, maar dat je ook minder aardig kunt zijn als dat nodig is. Met andere woorden; je moet karakter hebben, een persoonlijkheid zijn en beslist geen meeloper.

Afwisselend werk
Natuurlijk zijn, naast je persoonlijke, je vakinhoudelijke kwaliteiten onontbeerlijk. Werken in de psychiatrie betekent afwisseling want elke dag is anders. Je moet op de juiste momenten de juiste beslissingen kunnen nemen en dat kun je als je de beroepsopleiding tot B-verpleegkundige hebt afgerond.

Voor wie?
- Je hebt je MAVO-4 diploma (alle vakken op D-niveau) of je hebt een overgangsbewijs van 4 naar 5 HAVO/VWO of een daarmee vergelijkbaar opleidingsniveau;
- Je bent 17 en max. 30 jaar oud als je met de opleiding begint;
- Ben je ouder dan 25 jaar, dan is geen minimum opleiding vereist.

Wat wij bieden
Wij bieden je de mogelijkheid een gedegen opleiding te volgen met het vooruitzicht op een vaste baan. De opleiding start op 1 september a.s. en duurt 3 jaar en 4 maanden. De centrale school 'De Wildenbroeck' te Heerlen verzorgt het theoretische en PC Welterhof het praktische gedeelte van je vakopleiding. Volgens wettelijke bepalingen heb je recht op f. 495,= bruto zakgeld tijdens de eerste 7 maanden. Gesteld dat je op dat moment een uitkering geniet, dan bestaat soms de mogelijkheid deze te behouden tijdens de genoemde periode. Dit zal echter individueel bekeken moeten worden. Na 7 maanden ontvang je een salaris volgens de CAO-regeling.

Dit is tenminste gelijk aan het minimum jeugdloon (1e leerjaar f. 1.492,= bruto per maand). Een beroepsopleiding waarbij de theorie en praktijk zo nauw met elkaar verbonden en waarbij je nog geld verdient ook? Daar hoef je toch niet lang over na te denken!

Uitnodiging
Graag nodigen wij je uit voor de informatiemiddag die wij op 25 februari a.s. organiseren bij PC Welterhof, filmzaal: 15.00-16.30 uur. JF Kennedylaan 301 Heerlen. Als je onderstaande bon invult, rekenen wij erop dat je komt. Misschien wil je nu al wat meer informatie. In dat geval kun je bellen met dhr. E. Haakma (Personeelszaken) of mw. A. Jeukens (Opleidingen) tel. 045-736262.

Ja, u kunt rekenen op mijn komst op 25 februari a.s.

Naam: ______________________ M/V
Adres: ______________________
Postcode: ______________________
Woonplaats: ______________________
Geb. datum: ______________________
Telefoon: ______________________
Opleiding: ______________________

Handtekening:

Stuur deze bon naar: Stichting PC Welterhof, mw. C. Beijer, dienst POI, Postbus 4436, 6401 CX Heerlen.

psychiatrisch centrum Welterhof

Wer... echt ...

Aannemersbe[drijf] Jongen B.V.

te Landgraaf is onderdeel van de Bouwbedrij[fs] Jongen Groep, een bouworganisatie met 10 a[anne-] mersbedrijven in de provincies Limburg, Noo[rd-] Brabant en Gelderland.
De Jongen Groep heeft zich ontwikkeld tot e[en] solide organisatie met een jaaromzet van ca. ... miljoen.
De activiteiten liggen voor ca. 70% in de wo[ning-] bouw en voor ca. 30% in de utiliteitsbouw.

Wegens uitbreiding van onze werkzaamheden hebben wij momenteel plaats voor een

OPZICHTER/ UITVOERDER (M/V)

onderhoud en nazorg

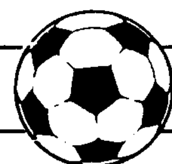
voor het begeleiden en afhandelen van klachten, opleveringen en kleine klussen

Functie-eisen:
- M.T.S. bouwkunde of een gelijkwaardig op[lei-] dingsniveau
- Rijbewijs B.E.
- Goede kontaktuele eigenschappen
- Enige jaren bouwplaatservaring
- Leeftijd ca. 30 jaar
- Kennis van geautomatiseerde gegevensverw[er-] king is een pré

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij d[e] heer W.P.M. Faut tijdens kantooruren 045-70... of na kantooruren 043-623693.

Indien u geïnteresseerd bent in deze functie, d[an] kunt u uw schriftelijke sollicitatie, binnen 14 d[a-] gen, richten aan onze afdeling Personeelszaken.

Aannemersbedrijf Jongen B.V.
Hompertsweg 34 - 6371 CX LANDGRAAF
Postbus 31007 - 6370 AA LANDGRAAF
Telefoon 045-700200

Stevens rekent op ploeg én publiek ● Rentree Hofman bij Fortuna

Roda JC geprikkeld

Van onze sportredactie

KERKRADE – Na twee nederlagen op rij heeft Roda JC iets goed te maken. De kans daarop wordt reeds morgen in de thuiswedstrijd tegen Heerenveen geboden, zonder de Friese opponent ook maar enigszins te onderschatten. „Heerenveen heeft een moeilijke periode achter de rug, maar zit weer duidelijk in de lift," aldus Rodatrainer Huub Stevens. „Het gelijkspel bij PSV en de winst op Utrecht zeggen in dit verband genoeg."

Qua speltype vergelijkt hij de tegenstander van morgenmiddag met NAC, dat Roda JC afgelopen woensdag de baas was. Huub Stevens vond de nederlaag tegen het elftal uit Breda uiteraard pijnlijk, maar hij zag toch ook voldoende positieve punten om minder ontgoocheld te zijn dan enkele dagen eerder tegen de Eagles.

„Niemand verliest graag," zegt hij, „maar de wije waarop het gebeurt maakt toch een verschil. Tegen NAC hebben de jongens alles geprobeerd om de gemaakte fouten goed te maken. Wanneer dan ook nog een scheidsrechter in de fout gaat (hij bestrafte de NAC-keeper niet toen hij buiten het strafschopgebied de bal met de hand wegsloeg, red.) sta je machteloos. Desondanks ben ik er van overtuigd, dat het publiek een levendige wedstrijd heeft gezien."

De oefenmeester rekent ook morgen voor honderd procent op steun van het publiek. In de selectie ontbreekt Senden vanwege een schorsing. Reservekeeper Scheutjens is licht geblesseerd, maar zal waarschijnlijk op de bank kunnen plaatsnemen. Vandaag, na de training, valt hieromtrent de beslissing.

Fortuna

René Hofman zal vanavond in Alkmaar tegen AZ zijn rentree maken bij Fortuna Sittard. De rechtsbuiten is de laatste weken in goede doen, scoort bij de vleet en heeft geen last meer van zijn blessure. Kennith Nysåther zal zeker niet van de partij zijn. Hij keerde gisteravond onverrichterzake terug uit Engeland waar hij op proef was bij Crystal Palace. Die club trok Paul Stewart aan waardoor Nysåther weer naar huis mocht. Trainer Chris Dekker kan vanavond ook geen beroep doen op Patrick Deckers en Dominiek Vergoossen, beiden zijn geschorst, en Fred de Jong, geblesseerd.

VVV

VVV zit met een luxe-probleem. Voor de thuiswedstrijd tegen FC Groningen kan trainer Frans Körver over een nagenoeg complete selectie beschikken. Alleen Harold Derix, die een maand geblesseerd was, ontbreekt nog maar hij traint inmiddels wel volop mee. Amateur Eric Wolter, die tegen Volendam de geschorste Hanssen verving, neemt op de bank plaats. Frans Körver waarschuwt voor onderschatting. „In Groningen wonnen we destijds met 0-3, maar de thuisclub speelde toen erbarmelijk slecht. We zullen alle zeilen moeten bijzetten om de volle winst in Venlo te houden. Dan blijven we in de veilige middenmoot."

MVV

Op visite bij Vitesse is doorgaans voor de meeste eredivisieploegen geen genoegen. Voor MVV, dat mede door alle randverschijnselen aan een minder seizoen bezig is, zal de ontmoeting er een worden die waarschijnlijk niet als nadrukkelijk offensief in de boeken bijgeschreven wordt. De kloof met de degradatieplaatsen gaapt weliswaar voldoende, maar enkele misstappen en de toch al getergde Maastrichtenaren worden ook nog geconfronteerd met de strijd om sportief lijfsbehoud. Om het zover niet te laten komen zal dat puntje waarvoor naar Nieuw Monnikenhuize wordt vertrokken, nodig zijn. Reginald Thal zal in elk geval vanaf de tribune toe moeten kijken hoe zijn maten de klus geklaard hopen te krijgen. De Maastrichtse verdediger zit een schorsing uit.

● *Roda JC hoopt morgen weer eens juichend het veld te verlaten.* Archieffoto: DRIES LINSSEN

Valke naar Dordrecht '90

ROTTERDAM – Michel Valke speelt niet langer voor Sparta. De Rotterdammer gaat met directe ingang over naar Dordrecht'90, waar hij zich voor tweeëneenhalf jaar vastlegde. Valke stond tot eind van dit seizoen onder contract bij de Rotterdamse eredivisieclub, die hem enkele weken geleden liet weten dat het contract niet verlengd zou worden.

Skibond wil snelheid aan banden leggen

LILLEHAMMER – Het dodelijke ongeval van de Oostenrijkse skister Ulrike Maier heeft de wereldskibond (FIS) aan het denken gezet. Voorzitter Marc Hodler verklaarde dat zijn organisatie studeert op maatregelen om de snelheid te beperken. „Wij weten dat de snelheid een belangrijke rol speelt bij ongelukken. Wij zullen kijken hoe we die terug kunnen dringen", verklaarde Hodler. De Zwitser zei dat de FIS bij de Winterspelen geen problemen met de veiligheid verwacht omdat de piste relatief gemakkelijk is.

Limburgse tennisjeugd op dreef

ALMERE – Bij de nationale jeugdkampioenschappen tennis in Almere doen de Limburgse deelnemers het goed. Ze overleefden allemaal de eerste ronde. Sebastian Neuhaus versloeg de Zeeuw Virgil Greeve met 7-6, 6-3. Tom Ricker won met 6-3, 7-6 van Gert-Jan Kersten. Het jeugdige Limburgse talent Michelle Gerards begon zeer sterk tegen Nynke Idema en won met 6-0, 6-1. Dezelfde cijfers scoorde broer Marcel Gerards tegen Frank Clausing. Zowel Rogier Wassen als Marc Merry verloren in de eerste ronde van het herendubbelspel van het derde Portugees Satellite-toernooi. Wassen had met de Tsjech Jiri Novac de kans om na de verloren eerste set tegen de Amerikanen Neumann en Borman de tweede set in winst om te zetten. Novac kon zijn service bij de stand 5-3 niet vasthouden, waarna de tiebreak ook verloren ging. Rogier Wassen speelde met Huib Troost tegen het sterke Belgische dubbel Bart Wuyts en Gunther Vanderveeren. Merry en Troost waren in drie sets (6-3, 6-7, 6-3) niet opgewassen tegen de twee zuiderburen.
In het Codan Ladys Cup in Rungsted slaagde Frauke Joosten er met haar vaste partner Marielle Bruens niet in de halve finale te bereiken. Ze verloren met 6-2, 6-2 van het Zweedse koppel Camilla Persson en Anna Karin Svensson.

Fortuna op 8 maart tegen De Graafschap

SITTARD – De op 29 januari afgelaste wedstrijd Fortuna Sittard-De Graafschap, wordt op dinsdag 8 maart gespeeld. Fortuna had bezwaren tegen de aanvankelijke inhaaldatum van 23 februari, omdat de Sittardse club dan drie thuisduels in zes dagen had moeten afwerken. De KNVB heeft dat bezwaar gehonoreerd.

Programma betaald voetbal

eredivisie

Vandaag
Cambuur-GA Eagles
VVV-Groningen
Morgen
PSV-Ajax
FC Utrecht-Willem II
Roda JC-SC Heerenveen
FC Twente-FC Volendam
Feyenoord-NAC
RKC-Sparta
Vitesse-MVV

Ajax	20	17	2	1	36	57-11
Feyenoord	19	13	5	1	31	40-14
Vitesse	20	13	2	5	28	46-18
PSV	21	10	8	3	28	37-19
NAC	21	11	3	7	25	42-30
Roda JC	19	10	3	6	23	30-22
Willem II	20	9	4	7	22	34-23
FC Twente	20	8	5	7	21	26-22
VVV	21	6	8	7	20	21-33
Sparta	20	6	7	7	19	29-30
GA Eagles	20	8	3	9	19	30-35
MVV	20	6	6	8	18	27-36
Heerenveen	21	6	6	9	18	19-39
FC Utrecht	20	6	4	10	16	24-42
Groningen	20	4	4	12	12	23-47
Volendam	20	4	3	13	11	25-42
RKC	20	1	6	13	8	18-42
Cambuur L	20	1	5	14	7	14-39

eerste divisie

FC Zwolle-Heracles 1-1
Vandaag
Veendam-Emmen
FC Den Bosch-Helmond Sport
De Graafschap-Eindhoven
AZ-Fortuna Sittard
Telstar-Excelsior
Morgen
Dordrecht'90-Haarlem
ADO Den Haag-RBC
TOP-NEC

AZ	21	12	4	5	28	40-17
Dordr.'90	20	12	3	5	27	41-26
Heracles	21	10	6	5	26	45-22
NEC	20	10	5	5	25	35-19
Den Bosch	21	8	8	5	24	38-33
Telstar	21	8	7	6	23	37-20
FC Zwolle	22	9	5	8	23	33-30
Emmen	20	8	5	7	21	33-34
ADO Den H.	18	8	4	6	20	38-37
Fortuna S.	19	7	6	6	20	22-23
Graafschap	20	6	7	7	19	23-26
Helm.Sport	21	6	7	8	19	23-32
Eindhoven	20	4	9	7	17	19-35
Excelsior	21	7	3	11	17	28-40
RBC	21	6	4	11	16	32-44
TOP	21	5	6	10	16	23-38
Haarlem	21	5	5	11	15	31-43
Veendam	20	3	6	11	12	20-36

Periodekampioenen: Dordrecht '90 en AZ

buitenland

BELGIE
Cercle Brugge-Seraing 1-1
Lierse-Beveren
Standard-Club Brugge
Charleroi-Ekeren
Antwerp-Luik
AA Gent-Racing Genk
Anderlecht-RWDM
Lommel-Mechelen
Oostende-Waregem

roda-heerenveen

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter: Van Vliet

Roda JC (selectie): Waterreus, Scheutjens, Nascimento, Van Hoogdalem, Luijpers, Van der Luer, Doomernik, Babangida, Van Galen, Hofstede, Huberts, Ihalauw, Romero, Broeders, Kaliszan, Trost, Ploem, Ogechukwu
Heerenveen (selectie): L'Ami, Swager, Doesburg, Oosterveer, Groen, Verbeek, Sier, De Jong, Roelofsen, Echteld, Alberda, De Visser, Schaap, Regtop, Tammer, Keur.

vvv-groningen

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter: Van Dijk

VVV (opstelling): Roox, Smits, Polman, Spee, Janfada, Verberne, Hanssen, Driessen, Vincent, Graef, Laros.
FC Groningen (selectie): Roorda, Lodewijks, Slor, Veenhof, Wilson, Holband, Gall, Olde Riekerink, Roossien, Djurovski, Boekweg, Reiziger, Ter Avest, Hamming, Wijnhard, Chlad.

vitesse-mvv

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter: Wegereef

Vitesse (selectie): Van der Gouw, Sturing, Van de Looi, Bos, Straal, Pothuizen, Laamers, Vermeulen, Iroha, Makaay, Latuheru, Loeffen, Gillhaus, Cocu, Helder.
MVV (selectie): Van Grinsven, Heffels, Beerens, Joordens, Benneker, Delahaye, Van As, Linders, Libregts, Verhoeven, Lanckohr, Reijners, Hofman, Visser, Scheepers, Roelofsen, Derksen.

az-fortuna

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter: Jol

AZ (selectie): Ruitenbeek, Panhuis, Wijker, Den Turk, Inia, Van Diemen, Muller, Daniels, Van Ophuizen, Van Dam, Sijders, Buskermolen, Vork, Van Roon, Holster.
Fortuna Sittard (selectie): Hesp, Maessen, Samuel, Barmentloo, Van de Heuvel, Hofman, Anton Janssen, Paul Janssen, Losada, Mordang, Pernot, Szalma, Usta, Van Bommel, Van der Zander, Van Zwam.

Handbalderby in Geleen

GELEEN – De kaarten in de handbal-eredivisie bij de mannen zijn zo goed als geschud. De zes best geklasseerde ploegen kwalificeren zich voor de nacompetitie, die over twee weken begint: Sittardia, Aalsmeer, E&O, Arnhem, Tachos en V&L. Alleen de bezetting van de bovenste drie posities kan qua rangorde nog veranderen.
VGZ/Sittardia, dat verleden week een duur puntje bij Blauw Wit inleverde, verdedigt vanavond in Emmen de gedeelde koppositie als het E&O ontmoet. Afhankelijk van de uitslag in het duel Tachos-Aalsmeer wordt duidelijk of Sittardia die koppositie tot de laatste wedstrijdronde kan handhaven. In sporthal Glanerbrook in Geleen (19.30 uur) ontmoeten Hirschmann/V&L en Revival/Blauw Wit elkaar. Voor de Beekse ploeg rest slechts deelname aan de degradatiegroep met Esca, Olympia en Hermes. De vier punten achterstand op V&L en een verschil van 46 treffers in doelsaldo zal zeker niet door de Beekse ploeg in de laatste twee wedstrijden opgehaald worden.
Bij de dames ontmoeten Swift en ADB/V&L elkaar morgenmiddag (13.30 uur, Jo Gerrishal) voor de laatste wedstrijd van het seizoen. Swift wil zonder puntverlies de reguliere competitie afmaken. V&L, op de vierde plaats, zal de derby hooguit als opwarmer kunnen gebruiken voor de komende wedstrijden in beker- en nacompetitie. Het verschil met de regerend kampioen bedraagt dertien punten.

Cameraman 'Helderse affaire' voelt zich voor schut gezet

Van onze sportredactie

ALKMAAR – De Alkmaarse officier van justitie Mr. Van Riel besloot deze week na een uitvoerig onderzoek om geen vervolging wegens mishandeling in te stellen tegen de Feyenoord-speler die ervan werd verdacht de Noordhollandse amateurvoetballer Ronald Schouten een gebroken kaak te hebben bezorgd. De dader blijft onbekend. Is iedereen daar gelukkig mee? Nee dus, met name Herman Ackerman niet. Hij was de man die de bewuste actie op video had vastgelegd, maar 'zijn' Feyenoord niet in de problemen wilde brengen. De band werd vernietigd, maar volgens Ackerman kreeg hij slechts stank voor dank.

Herman Ackermann: „Weet je wat nu het ergste van alles is? Dat er maar één man werkelijk is beschadigd in deze affaire en dat ben ik! Dertig jaar lang was ik supporter van Feyenoord. Ik heb de club door heel Europa achterna gereisd bij Europa Cup-wedstrijden. Op de avond dat ik in Den Helder die bewuste kaakslag filmde, heb ik tegen Blankemeijer van Feyenoord gezegd: 'Maak je niet druk, die filmbeelden krijgt de NOS nooit in handen. Geef mij dertig kaartjes voor Engeland-Nederland, zodat ik lekker met mijn collega's van de zaak naar het voetballen kan'. Leek me toch heel redelijk. Ik zou alles verzwijgen en hoefde geen cent te hebben."

„Maar Feyenoord kwam zijn afspraken niet na. Het enige wat ze hebben gedaan is mij zwart gemaakt. Zelfs in de Feyenoord-krant hebben ze me voor schut gezet. Op de open dag in de Kuip, toen ik op het kantoor kwam met die band, hebben ze me weggestuurd met twee kaartjes voor de Super Cup en 250 piek. Die band wilden ze niet hebben. 'Pleur maar in een prullebak', werd er gezegd. Toen die tuchtzaak bij de KNVB was geweest, hebben ze me nog een keer de Zwarte Piet toegeschoven. Schandalig."
„Ik, die de club dus wilde helpen, ben in de zeik genomen. Maar ja, wat wil je. In het bestuur zit gewoon een stelletje gangsters. Blankemeijer en Van den Herik gaan over lijken. Het kan hen geen zak schelen dat ik door allerlei supporters ben bedreigd, dat ze mijn huis wilden komen verbouwen, dat er met bomaanslagen werd gedreigd en dat er honderden journalisten over de vloer zijn geweest. Twee dagen voor de kerst stond ook de officier van Justitie nog voor de deur met twee rechercheurs. Hebben ze heel m'n huis overhoop gehaald, op zoek naar die bewuste band. Dan mag ik het toch schandalig vinden dat ik van Feyenoord nooit meer iets heb gehoord? Ik wacht nog steeds op een mooi gebaar van die club. Geloof me, ik heb Feyenoord verschrikkelijk geholpen. Als de officier van Justitie die band ooit zou hebben gezien, had die speler van Feyenoord anderhalf jaar gekregen..."

● *Keeper Ronald Snoeren, de man waar Miranda zijn hoop op heeft gevestigd.* Archieffoto: CHRISTA HALBESMA

Volop derby's in eerste klasse F

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

HEERLEN – In de hoofdklasse C spelen SVN, EHC en Meerssen allemaal een thuisduel. De doelstelling is dezelfde, namelijk de nederlaag van afgelopen zondag uitwissen. SVN zal tegen Venray positief moeten afsluiten wil men in de strijd tegen de degradatie een reële kans blijven behouden. EHC krijgt tegen Longa de kans om te bewijzen dat de uitglijder bij Baronie eenmalig was. Meerssen-trainer Wim Vrösch is wat betreft het duel tegen Geldrop redelijk optimistisch. „De ploeg is gebrand op eerherstel na de smadelijke nederlaag tegen WVO. Tijdens de training proefde ik zelfs een soort schaamtegevoel, dat is een prima zaak."

In de eerste klasse F is het weekeinde van de derby's aangebroken. Liefst vier staan er geprogrammeerd. Reeds vanavond (aanvang 19.00 uur) strijden Limburgia en Schuttersveld tegen elkaar aan de Venweg. Math Schaepkens zal de gebroeders Winkens nog moeten missen. Rob Derks daarentegen is wel weer fit. Wat de strijd betreft heeft Schaepkens een duidelijke mening. „Het wordt gegarandeerd weer een spektakelstuk. Zowel Schuttersveld als wij zijn aanvallend ingesteld."

In Kerkrade ontvangt Chevremont rodelantaarndrager Miranda, dat zwaar gehandicapt is. De inzet is duidelijk. Voor Chevremont ligt bij winst een stevige positie in de middenmoot in het verschiet, terwijl voor Miranda elk punt van onschatbare waarde is. RKONS-Waubach is de Landgraafse confrontatie. Gasten-trainer Rob Hutting moet het zonder Speth en Thijssen (geschorst) en waarschijnlijk ook zonder Offergeld en Dooper (geblesseerd) stellen. Hutting schrikt wanneer hij hoort dat RKONS thuis al bijna twee jaar niet meer heeft verloren. „Dan wordt het knap moeilijk om te winnen, maar we moeten wel. Na de nederlaag tegen Chevremont wordt het tijd om weer eens te vlammen."

Overige interessante ontmoetingen: 2A: RKVVL-GSV'28; 2B: EVV-Rios'31; 3A: Bunde-RVU en Berg'28-Amicitas; 3B: Vaesrade-Minor en Heerlen Sport-Heerlen; 4A: Willem I-WVV'28.

LAATSTE WEEK

in onze 3 speciaalzaken diverse TOONKAMERMODELLEN

Ook in onze zaak Heerlerbaan AUPING PULLMAN VELDA

OPRUIMING

met 10 - 20 - 30 - 40% korting op:
bankstellen - salontafels - wandmeubels - dressoirs toogkasten -slaapkamers - etc.

VEGERS MEUBELEN

Eiken klassiek	Slaapkamers	Moderne meubelen
Honigmanstraat 47	Heerlerbaan 235	Locht 2
Heerlen	Heerlen	Kerkrade

---

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Onze opdrachtgever is een groeiende bouwonderneming, gevestigd in de provincie Limburg.
De onderneming is werkzaam op het gebied van de utiliteits- en woningbouw, waarbij zij haar positie op de bouwmarkt wil versterken door eigen ontwikkelingsprojekten in de utiliteits- en industriebouw.
In verband met de verdere opbouw van de organisatie en ter ondersteuning van de direkteur zoeken wij een

HOOFD UITVOERING

Funktie-informatie:
- De funktionaris ressorteert rechtstreeks onder de direkteur en is lid van het management-team.
- Hij heeft de totale leiding en verantwoordelijkheid voor de bedrijfssector Uitvoering, omvattende de uitvoering van alle bouw werken en de materieeldienst.
- Hij is eindverantwoordelijke voor het technisch en financieel resultaat van de projekten, in samenwerking met de stafafdelingen werkvoorbereiding en administratie.
- Hij is belast met taken betr. de kwaliteitszorg en de Arbo-wetgeving.
- Hij ondersteunt de direkteur bij acquisitie, de bedrijfsvoering en het te voeren personeelsbeleid in de technische sector.

Funktie-eisen:
- Universitaire of HTS-opleiding, studierichting bouwkunde
- Minimaal 10 jaar ervaring in een leidinggevende funktie in de uitvoeringssector, bij voorkeur op het gebied van utiliteitsprojekten.
- Kennis op het gebied van bouweconomie en geautomatiseerde gegevensverwerking.
- Een persoon met management-kwaliteiten, die een spilfunktie vervult binnen het bedrijf.
- Leeftijd 35 tot 45 jaar.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de procedure.
Nadere informatie over deze vakature kunt U inwinnen bij de heer A.Duijs, telefoon 085 - 422600.
Kandidaten (m/v) voor deze funktie worden verzocht hun sollicitatiebrief met uitvoerige persoonlijke en zakelijke gegevens binnen 14 dagen te richten aan:

ORGANISATIE-ADVIESBUREAU A. DUIJS B.V
Moslaan 12, 6823 JP Arnhem.

Gemeente **Voerendaal**

Voerendaal heeft ruim 13.000 inwoners. Het is een aantrekkelijke woongemeente met uitstekende verbindingen, een goed voorzieningenniveau, ruime recreatiemogelijkheden en mooie natuurgebieden. De ambtelijke organisatie bestaat uit de sektoren: Middelen, Burgerzaken, Grondgebiedszaken en twee stafburo's.

De sektor Burgerzaken bestaat uit de afdelingen Bevolking/Burgerlijke Stand, Sociale Zaken en Welzijn/Onderwijs. In deze sektor is momenteel vacant de functie van:

EERSTE MEDEWERKER BEVOLKING/BURGERLIJKE STAND (M/V)

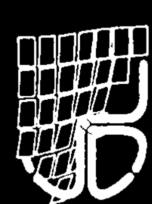
Functie-inhoud:
* uitvoering van de gemeentelijke basisadministratie (GBA)
* burgerlijke stand inclusief het voltrekken van huwelijken
* dienstplichtzaken
* mede-organisatie van de verkiezingen
* gemeentelijke begraafplaatsadministratie
* bij afwezigheid van het afdelingshoofd zorgdragen voor de continuiteit van de werkzaamheden
* baliewerkzaamheden
* alle verdere voorkomende werkzaamheden.

Functie-eisen:
* minimaal bezit van het Havo of Meao-diploma, aangevuld met het diploma BA met differentiatie burgerzaken of het diploma BBN
* hebben deelgenomen aan de trainingen "werken met de GBA" en "GBA-berichtenverkeer"
* beschikken over communicatieve contactuele eigenschappen, evenals een klantgerichte instelling i.v.m. het voltrekken van huwelijken een representatief voorkomen.

Salaris:
Afhankelijk van kennis en ervaring maximaal *f* 3.723,00 (schaal 6).

Nadere inlichtingen kunnen worden vekregen bij sektorhoofd Burgerzaken, de heer P.H. Luijten, tel. 045-753399.

Sollicitaties vóór 20 februari a.s. te richten aan burgemeester en wethouders van Voerendaal, Postbus 23000, 6367 ZG Voerendaal.

drukkerij Leufkens

Ter versterking van ons team hebben wij ruimte voor een:

OFFSET DRUKKER M/V

U heeft, behalve een grafische MTS-opleiding, ook enige jaren aantoonbare praktijkervaring.

Wij verwachten van u een ruime kennis van Full Colour werk alsook z/w druk. U bent bekend met afwerkingstechnieken.

Wanneer u meent aan bovenstaande profielschets te voldoen en u bent niet ouder dan 35 jaar, nodigen wij u uit om te reflecteren op deze advertentie.

Uw schriftelijke sollicitatie inclusief CV, kunt u zenden naar:
Drukkerij Leufkens • t.a.v. Mw. K. Litjens • personeelszaken
Akerstraat 35a • 6411 GW Heerlen

Slechts één dag!!!
OPENBARE VERKOOP
LEDEREN JACKS va. 159.-
2de JACK voor 1 GULDEN

Gerenommeerde leerfabrikanten hebben te veel voorraad, door een stagnerende afzet en geannuleerde exportorders.
Wij kunnen daarom i.s.m. de importeur méér dan 3000 stuks lederen kleding verkopen tegen dumpprijzen!

De aanbiedingen zijn ook geldig in OPHOVEN VENLOSEST.W17 093211566901

3/4 Dames en Herenjassen	va. 199.-
Suede Dames- en Herenjacks	va. 98.-
MOTORJACKS de goedkoopste	va. 159.-
NIEUWE COLLECTIE	tot 40 % KORTING

WANNEER: ZATERDAG 5 FEBRUARI van 11.00 - 17.00 uur
WAAR: ZAAL 'T TREFPUNT MEUSERSTR. 133 KERKRADE

WANNEER: ZONDAG 6 FEBRUARI van 12.00 - 17.00 uur
WAAR: HOTEL LIMBURGIA GRENDELPLEIN 19 VALKENBURG

WANNEER: MAANDAG 7 FEBRUARI van 11.00 - 18.00 uur
WAAR: GEMEENSCH.H. BAEKERSHOES KERKSTRAAT 1 MAASBRACHT

o.l.v. ITALIA LEATHER WEAR. HELMOND INFO: 04920 22923 / ZONDAGS OPEN.

AUTOBEDRIJF Telefoon 04404 - 2442
SMEETS SCHIMMERT
HONDA Officieel Service Dealer

vraagt voor indiensttreding
op korte termijn een

EERSTE MONTEUR MET APK

of vergevorderd met deze studie

Wij verwachten van hem dat hij geheel zelfstandig kan werken in ons modern ingerichte bedrijf.

Sollicitaties te richten aan:
Autobedrijf Smeets, t.a.v. de direktie, Beekerbaan 15, 6333 EH Schimmert.

SCHOON WATER
BROODNODIG

Vraag de informatie. Graag sturen wij u het nieuwe Wereld Water-boekje.

SIMAVI VOOR MEDISCHE HULP IN ONTWIKKELINGSLANDEN
Spruitenbosstraat 6, 2012 LK Haarlem.

---

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Ook dit kunt u HUREN!

HETELUCHTBLAZERS

De vaak wisselende klimatologische omstandigheden in Nederland maken verwarmings- en koelingsapparatuur zeker niet overbodig in onze gewone of bedrijfshuishouding. Het probleem is echter dat die omstandigheden meestal van korte duur zijn waardoor aanschaf van deze apparatuur vaak onrendabel is.
In die gevallen is huren dus de oplossing!
En waar kunt u voor verwarmings- of koelingsapparatuur beter terecht dan bij BOELS VERHUUR?

Boels®
verhuurt bijna alles!

VRAAG NAAR DE GRATIS HUURGIDS!

HEERLEN	SITTARD
Heerlerbaan 218	Dr. Nolenslaan 116
045 - 411515	046 - 523131
ROERMOND	VENLO
Pr. Bernhardstraat 44	Winkelveldstraat 30
04750 - 33135	077 - 541881

Laat zijn toekomst u een zorg zijn!

Ook u kunt een kind aan een toekomst helpen. Duizenden kinderen in Sri Lanka hebben letterlijk niets, zelfs geen thuis waar ze welkom zijn.
Sama Niwasa vangt kinderen op en geeft ze een liefdevol thuis, medische zorg en een opleiding voor later. Kortom: een toekomst.
Ook u kunt een kind helpen bouwen aan die toekomst door Sama Niwasa te steunen.

GIRO 47 88 350
Sama Niwasa
Postbus 43538, 2504 AM Den Haag

---

auto caubo Audi VW
Uw partner voor al uw autozaken.

KIJK ...! EN VERGELIJK ...!
Wij bieden u aan
NIEUWE AUTO'S

	Auto Caubo prijs
VW Golf CL 1.8/90 pk, 5-drs. Cat.prijs *f* 37.540,-	31.700
VW Golf CL 1.8/90 pk, metallic Cat.prijs *f* 37.450,-	31.750
VW Golf GL 1.8/90 pk automaat, stuurbekrachtiging, metallic Cat.prijs *f* 43.350,-	37.950
VW Golf CL 1.8/90 pk, AUTOMAAT, 5-deurs, tornado-rood Cat.prijs *f* 41.054,-	35.400
VW Vento CL 1.6/75 pk, stuurbekrachtiging, metallic, 4-deurs Cat.prijs *f* 37.401,-	34.650

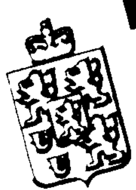
Bovenstaande prijzen zijn incl. BTW en BPM

OCCASIONS

Mercedes 230 E	automaat, ABS, electr. schuifdak, metallic, pullmanbekl., hoofdsteunen achter, heel mooi	1987
Opel Calibra	rood, electr. ramen, centrale vergrendeling	1992
BMW 318 i Touring	metallic, schuifdak	1989
Alfa 164 V6	metallic, airco	1990
Alfa 33	metallic	1990
Audi 80 1.8 S	stuurbekrachtiging, metallic, centrale vergrendeling, schuif/kanteldak	1991
Suzuki Samurai 4×4	zwart	1992
Opel Astra GT	zwartmetallic 1.8 ltr	1989
VW Golf CL 1.8 ltr.	**metallic**	**1992**
VW Golf CL 1.9/TD	metallic	1993
VW Passat Variant CL 1.9/TD	metallic, stuurbekrachtiging, dakreling, schuif/kanteldak, bagageafdekking	1991
Audi 100 Avant	5 cil., schuif/kanteldak, zwart-metallic, alu-wielen, dakreling	1991
VW Passat CL Sedan	1.8/90 pk metallic, stuurbekrachtiging	1991
VW Golf CL 1.6	schuifdak, getint glas, zwart	1992
Audi 80 2.0 E	stuurbekrachtiging, metallic	1992
Honda Civic DX	1.3 rood	1992
Ford Escort Estate	1.6 CL	1991

Bovenstaande auto's zijn van de 1e eigenaar

Valkenburg - Tel. 04406-15041
Mechelen - Tel. 04455-1592

Provincie Limburg
WELZIJN

In de hoofdgroep Welzijn is het bureau Bejaardenbeleid belast met de realisering van een integraal ouderenbeleid in de provincie. Tot het takenpakket van het bureau behoort het uitvoering geven aan de Wet op de Bejaardenoorden in welk kader de provincie belast is met de planning, financiering en toezicht op de bejaardenoorden.
Bij het bureau Bejaardenbeleid is de functie vacant van:

Bouwkundig Beleidsmedewerker v/m

Functie-inhoud: als bouwkundig beleidsmedewerker werkt u in teamverband aan de voorbereiding en uitvoering van het provinciale ouderenbeleid, waarin de bouw- en woontechnische aspecten van bejaardenoorden en van woon(zorg)projecten voor ouderen uw bijzonder aandachtsgebied zijn.
In uw functie zal ook de financieel-technische beoordeling van ontwerp- en schetsplannen en de exploitatiegevolgen daarvan een belangrijk onderdeel zijn. Voorts wordt het toezicht met betrekking tot de inrichting en veiligheid van de bejaardenoorden tot uw taak gerekend.

Functie-eisen: voor een goede functievervulling wordt een voltooide relevante academische opleiding (bij voorkeur T.U. Bouwkunde) noodzakelijk geacht. Het is ook mogelijk dat u door middel van een HBO-opleiding het benodigde bouwkundige kennisniveau hebt opgebouwd. Voorts heeft u minimaal enige jaren ervaring in bouwkundige beleidsadvisering op het terrein van ouderen- en/of gezondheidszorg. Een gedegen bouwkundig inzicht op grond van genoemde opleiding en/of ervaring spreekt voor zich.

Hetzelfde geldt voor de daarbij behorende financiële component, voortvloeiende uit de bouwkundige ontwerpen. Voorts wordt een goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid en een creatieve en zelfstandige opstelling van u verwacht. Onderhandelingsvaardigheden zijn voor u vanzelfsprekend.

Salaris: het salaris voor deze functie bedraagt afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring maximaal *f* 6.975,- per maand.

Sollicitaties en inlichtingen: indien u belangstelling heeft voor deze functie zien wij uw schriftelijke sollicitatie graag binnen 14 dagen tegemoet. U kunt deze richten aan het College van Gedeputeerde Staten, t.a.v. de Directeur van de Stafgroep Personeel en Organisatie, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het vacaturenummer W94004 op brief en envelop.

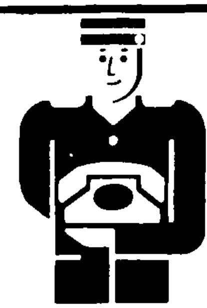
Voor informatie over deze functie kunt u zich wenden tot de heer drs P.P.M. Ernst, hoofd van het bureau bejaardenbeleid, telefoon 043-897185, of tot de heer drs. E.J.M. Hassink, senior beleidsmedewerker, telefoon 043-897182.

Vrouwelijke kandidaten, die aan de functie-eisen voldoen, worden nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren. De mogelijkheid tot kinderopvang is aanwezig. Deze functie kan ook in deeltijd worden uitgeoefend.

In de selectieprocedure zal ook een vertegenwoordiging van het bureau worden ingeschakeld, terwijl een psychologisch onderzoek tot de procedure kan behoren.

DE PROVINCIE MAAKT WERK VAN LIMBURG

V03/05-94

Limburgs Dagblad
piccolo's
045-719966
Voor méér resultaat!

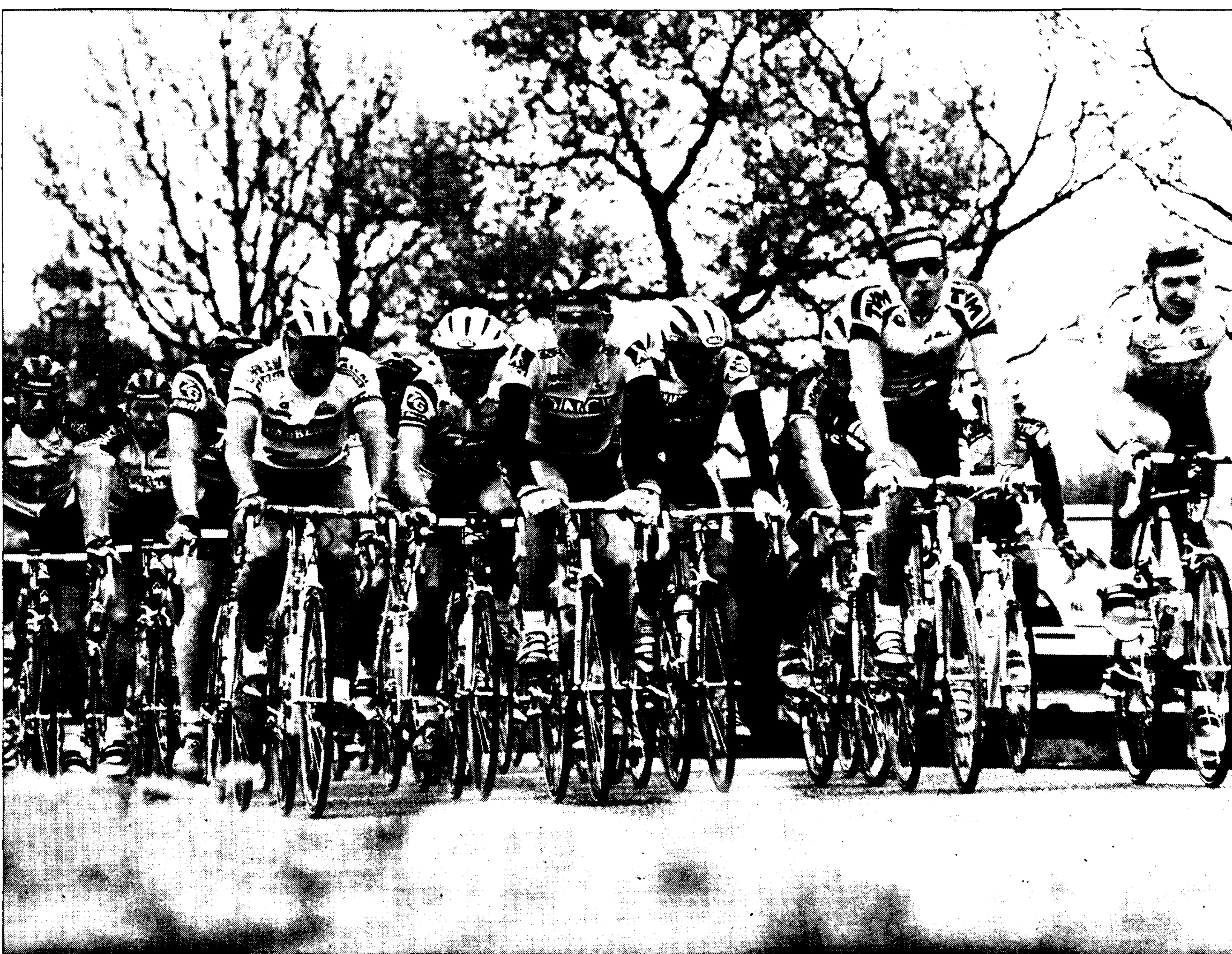
Profpeloton 1994

Van onze sportredactie

HEERLEN – De door Raul Alcala gewonnen Ronde van Mexico was de opening van het nieuwe wielerseizoen. Sinds deze week wordt door de beroepsrenners ook op de Spaanse, Colombiaanse en Franse wegen gekoerst. De Omloop Het Volk op zaterdag 26 februari geldt traditiegetrouw als de eerste topconfrontatie.

Tot dusver hebben zich in totaal 44 ploegen bij de Internationale Wielren Unie (UCI) officiëel aangemeld. De verwachting is, dat in de loop van de komende weken nog een beperkt aantal kleine formaties van de grond zal komen.

De Spaanse Banesto-euipe, waartoe Tourwinnaar Miguel Indurain behoort, werkt met het grootste budget dat ooit in het cyclisme voor een ploeg beschikbaar was: 18 miljoen gulden. Nederland beschikt over twee formaties: WordPerfect van Jan Raas en TVM van Cees Priem. Vandaag presenteren we de nieuwe samenstelling van het profpeloton 1994.

● *Het wielerseizoen 1994 is van start gegaan. Het peloton is momenteel actief op de Spaanse, Colombiaanse en Franse wegen.* Foto: DRIES LINSSEN

NEDERLAND

● TVM

Ploegleider Cees Priem

Jeroen Blijlevens, Johan Capiot, Maarten den Bakker, Bo Hamburger, Rob Harmeling, Tristan Hoffman, Servais Knaven, Dag-Otto Lauritzen, Roland Meier, Peter Meinert-Nielsen, Robert Millar, Danny Nelissen, Steven Rooks, Jesper Skibby, Scott Sunderland, Gert-Jan Theunisse, Alain van den Bossche, Martin van Steen, Bart Voskamp.

● WORDPERFECT

Ploegleider Jan Raas

Michael Boogerd, Tom Cordes, Danny Daelman, Louis de Koning, Erik Dekker, Vjatceslav Ekimov, Marty Jemison, Atle Kvalsvoll, Yvon Ledanois, Frans Maassen, Frederic Moncassin, Sammie Moreels, Rob Mulders, Bo-André Namdvedt, Dimitri Nelubin, Jelle Nijdam, Dieter Runkel, Leith Sherwin, Leon van Bon, Edwig van Hooydonck, Eric van Lancker, Marc Wauters.

● INDIVIDUELEN

Marcel Arntz, Henk Baars, Gert-Jan Bijnen, Hans Brankaert, Wim de Vos, Frank Groenendaal, Martin Hendriks, Huub Kools, Edward Kuyper, Ron Mackay, Peter Pieters, Frank van Bakel.

BELGIË:

● COLLSTROP

Ploegleider Willy Teirlinck

Erwin Biets, Frank Corvers, Eric de Clercq, Etienne de Wilde, Nico Eeckhout, Patrick Evenepoel, Paul Haghedooren, Jean-Pierre Heynderickx, Laurenzo Lapage, Chriş Peers, Zbigniew Piatek, Marc Streel, Noel Szostek, Erwin Thijs, John van den Akker, Adrie van der Poel, Benjamin van Itterbeeck, Kurt van Lancker, Rik van Slycke, Wiebren Veenstra, Peter Verbeken, Johan Verstrepen, Jos van Aert.

● LOTTO

Ploegleider Jean-Luc Vandenbroucke

Serge Baguet, Mario de Clercq, Peter de Clercq, Tom Desmet, Peter Farazijn, Herman Frison, Stéphane Hennebert, Pierre Herinne, Wanderley Magalhaes, Nico Mattan, Wim Omloop, Mauro Ribeiro, Luc Roosen, Andrei Tchmile, Jim van de Laer, Kurt van de Wouwer, Frank van den Abbeele, Michel van Haecke, Frank Vandenbroucke, Rudy Verdonck.

● PALMANS

Ploegleider Paul Debaeremaeker

Nick Botteldoorn, Marnix Cappelle, Geert Clauw, Hans de Clerck, Luc Dierickx, Kurt Onclin, Jan van Camp, Jan van Donink.

● TRIDENT-SCHICK

Ploegleider Willy Vandereecken

Philippe de Baets, Bart Heirewegh, Glenn Huybrecht, Andreas Kappes, Raymond Meijs, Johan Remels, Stefan Sels, Geert van Bondt, Peter van Petegem, Patrick van Roosbroeck.

● VLAANDEREN 2002 - EDDY MERCKX

Ploegleider Roger Swerts

Franky de Buyst, Johan Devos, Wim Feys, Bart Leysen, Mario Liboton, Jan Nevens, Marc Patry, Jan Poppe, Peter Roes, Tom Steels, Paul van Hyfte, Gert Vanbrabant, Wim Vervoort.

● INDIVIDUELEN

Johnny Dauwe, Danny de Bie, Paul de Brauwer, Marc Janssens, Jan Martens, Cédric Mathy, Ben Minkhorst, Eric Schoefs, Stan Tourne, Peter van den Abeele, Guy van Dijk, Pascal van Riet.

COLOMBIA

● AGUARDIENTE ANT-LOTERIA MEDELLIN

Ploegleider José Raul Mesa Orozco

Raul Acosta Arias, Nestor Fredy Barrera, Hector Betancur, Hector Manuel Castano, Juan Fajardo, Carlos-Mario Jaramillo Meza, Fabio Leon Jaramillo Montoya, Jorge Leon Otalvaro Restrepo, Duban Alb. Ramirez Rodriguez, Juan Diego Ramirez, Oscar Vargas, Argiro Zapata, Javier Zapata.

● GASEOSAS GLACIAL

Ploegleider Roberto Sanchez

Jose Santiago Amador Abril, Ruben Dario Beltran Perez, Luciano Bonilla Sanchez, Henry Cardenas Orduz, Demetrio Cuspoca Fonseca, Luis Alberto Gonzalez Gallego, Josué Enrique Lopez Mejia, Armando Moreno Guerrero, Jose Fabio Moreno Guerrero, Israel Antonio Ochoa Plazas, Julio Cesar Rangel Melo, Celio Roncancio, Angel Miguel Sanabria Acevedo, Alvaro Sierra Pena.

DUITSLAND

● TELEKOM

Ploegleider Walter Godefroot

Rolf Aldag, Gerd Audehm, Udo Bölts, Bert Dietz, Bernd Gröne, Christian Henn, Jens Heppner, Brian Holm, Dominik Krieger, Mario Kummer, Olaf Ludwig, Axel Merckx, Uwe Raab, Marc van Orsouw, Jürgen Werner, Steffen Wesemann, Erik Zabel.

FRANKRIJK:

● AUBERVILLIERS 93 - PEUGEOT

Ploegleider Stéphane Javalet

Ludovic Auger, Christophe Bloy J., Hervé Boussard, Francois Bresset J., Lyliian Lebreton, Christophe Leroscouet, Marek Lesniewski, Emmanuel Mallet, Frédéric Pontier.

● CASTORAMA

Ploegleider Cyrille Guimard

Dominique Arnould, Thierry Bourguignon, Laurent Brochard, Thomas Davy, Armand de las Cuevas, Gilles Delion, Laurent Desbiens, Jacky Durand, Philippe Gaumont, Fabian Jeker, Laurent Madouas, Emmanuel Magnien, Thierry Marie, Jean-Cyril Robin, Laurent Roux, Francois Simon, Bruno Thibout, Heinrich Trumheller.

● CATAVANA CORBEIL ESSONNES CEDICO

Ploegleider Guy Gallopin

Frank Boucanville, Christian Chaubet, Jérôme Chiotti, Patrice Esnault, Pierrick Gillereau, Marc Madiot, Yvon Madiot, Jean-Luc Masdupuy.

● GAN

Ploegleider Roger Legeay

Nicolas Aubier, Laurent Bezault, Christopher Boardman, Eric Boyer, Christophe Capelle, Thierry Claveyrolat, Jean-Claude Colotti, Jean-Christoph Currit, Jean-Philippe Dojwa, Gilbert Duclos-Lasalle, Hervé Garel, Thierry Gouvenou, Pascal Lance, Francois Lemarchand, Greg Lemond, Francis Moreau, Didier Rous, Eddy Seigneur.

● CHAZAL-MBK-KONIG

Ploegleider Vincent Lavenu

Jean-Pierre Bourgeot, Gilles Bouvard, Eric Caritoux, Pascal Chanteur, Jimmy Delbove, Jean-Pierre Delphis, Gérard Guazzini, Arturas Kasputis, Jann Kirsipuu, Oleg Kozlitine, Martial Locatelli, Christophe Manin, Fabrice Philipot, Frank Pineau, Marco Vermey.

● NOVEMAIL/HISTOR LASER

Ploegleiders Walter Planckaert en Theo de Rooy

Eddy Bouwmans, Bruno Cornillet, Gerrit de Vries, Patrick de Wael, Dirk de Wolf, Patrick Jonker, Thierry Laurent, Philippe Louviot, Charles Mottet, Wilfried Nelissen, Guy Nulens, Ronan Pensec, Jo Planckaert, Eddy Schurer, Marc Sergeant, Gilles Talmant, Cédric Vasseur, Nico Verhoeven, Marcel Wust.

● INDIVIDUELEN

Alain Daniel, Thierry Girard, Christophe Lavainne, Bruno Lebras, Frédéric Magne, Jean-Michel Monin, David Pagnier, Gilles Sanders, Philippe Tarantini, Patrice Thevenard.

SPANJE

● ARTIACH

Ploegleider Francisco Giner Rodrigo

Alberto Camargo, Daniel Sebastian Clavero, Luis Edgar Espinosa Sepulveda, Felix M. Garcia Casas, Ramon Garcia Espana, Asier Goenetxea Sariain, Orlando Serg. Gomez Rodriguez, Alvaro Gonzalez de Galdeano, Julio Al. Gutierrez Gutierrez, Asensio Navarro Tatay, Americo Neves Silva, Manuel Pascual Soler, Rafael Ruiz Erencia, Antonio Sanchez Garcia, Johnny Weltz.

● BANESTO

Ploegleiders José Miguel Echavarri en Javier Minguez

Marino Alonso Monje, Vicente Aparicio Vila, José Luis Arrieta Lujambio, Jean-Francois Bernard, Angel Luis Casero Moreno, Santiago Crespo Zulet, Pedro Delgado, David Garcia Marquina, Aitor Garmendia Arbilla, Ramon Gonzalez Arrieta, Julian Gorospe Artabe, Stéphane Heulot, Miguel Indurain, Prudencio Indurain, José Maria Jimenez Sastre, Oscar Lopez Uriarte, Antonio Martin Velasco, Melchior Mauri Prat, Carmelo Miranda Gonzalez, Jesus Montoya Alarcon, Erwin Nijboer, Gérard Rue, José Luis Santos Arribas, José Ramon Uriarte Zubero, Juan Ant. Zarrabeitia Uranga, Mikel Zarrabeitia Uranga.

● DEPORTPUBLIC

Ploegleider Maximino Perez

Eleuterio Anguita Hinojosa, Francisco Cerezo Perales, Oleg Chudja Petrovitch, Antonio Civantos Modino, Antonio Miguel Diaz Rodriguez, José Ant. Espinosa Hernandez, Carlos Galarreta Lazaro, Alfredo Irusta Sampedro, Luis Perez Garcia, José Rodriguez Garcia, Miguel Angel Sanchez Garcia, Jose Manuel Uria Gonzalez, Antonio Vargas Seguido, Juan Carlos Vicario Barbera.

● EUSKADI

Ploegleider Domingo Perurena

Julio Barcina Aguinaco, Inigo Cuesta Lopez de Castro, Thierri Elissalde, Inigo Gonzalez Heredia, Juan-Carlos Gonzalez Salvador, Ruben Gorospe Artabe, Roberto Laiseca Jayo, Javier Lazpiur Artabe, Juan-Th. Martinez Gutierrez, Javier Murguialday Chasco, Javier Palacin Salgado, Pello Ruiz Cabestany, Agustin Sagasti Alegria, Cesar Solaun Solana, Xabier Usabiaga Oiarzabal.

● KELME

Ploegleider Alvaro Pino

Francisco Benitez Esbri, Hernan Buenahora Gutierrez, Francisco Cabello Luque, Julio-Cesar Cadena Villegas, Angel Yésid Camargo, Laudelino Cubino Gonzalez, Angel Edo Alsina, Ignacio Garcia Camacho, Bernardo Gonzalez Minano, Juan José Martinez Diaz, Federico Munoz Fernandez, Libardo Nino, Julio César Ortegon Duarte, Genaro Prego Dominguez, Asiate Saitov, Marcos A. Serrano Rodriguez, Andrej Sypytkowski, Augusto Triana Gonzalez, José Angel Vidal Martinez, Cezary Zamana.

● ONCE

Ploegleider Manuel Saiz

José-Maria Ahedo Toha, Xabier Aldanondo Luzuriaga, Inaki Ayarzagüena Urkidi, Erik Breukink, Johan Bruyneel, Luis Maria Diaz de Otazu, Herminio Diaz Zabala, Laurent Dufaux, Marcelino Garcia Alonso, Franisco J. Garcia Armendaris, Santos Hernandez Calvo, Laurent Jalabert, Alb. Leanizbarrutia Abaunza, Juan Llaneras Rosello, Miguel Angel Martinez Torres, Oliverio Rincon Quintana, Mariano Rojas Gil, Juan Romero Ruiz, Roberto Sierra Aguero, Neil Stephens, Alex Zülle.

ITALIË

● AMORE & VITA GALATRON

Ploegleider Giuseppe Lanzoni

Walter Bonca, Simone Borgheresi, Giuseppe Calcaterra, Antonio Fanelli, Riccardo Forconi, Vincenzo Galati, Roberto Gusmeroli, Michel Lafis, Harry Lodge, Fabrizio Margon (cyclo-cross), Rodolfo Massi, Flavio Milan, Maurizio Molinari, Gianluca Pierobon.

● BRESCIALI - REFIN CERAMICHE

Ploegleider Primo Franchini

Fabrizio Bontempi, Fabio Bordonali, Luca Gelfi, Flavio Giupponi, Heinz Imboden, Bruno Leali, Angelo Lecchi, Mario Manzoni, Roberto Pelliconi, Felice Puttini, Eric Vanderaerden.

● CARRERA JEANS-TASSONI

Ploegleiders Giuseppe Martinelli en Sandro Quintarelli

Marco Artunghi, Alessandro Bertolini, Stefano Cembali, Stefano Checchin, Claudio Chiappucci, Mario Chiesa, Janus Kuum, Nicola Miceli, Marco Pantani, Vladimir Poulnikov, Remo Rossi, Samuele Schiavina, Leonardo Sierra, Christian Zanolini, Beat Zberg.

● GB-MG MAGLIFICIO

Ploegleiders Giancarlo Ferretti en Patrick Lefèvere

Fabio Baldato, Mauro Bettin, Carlo Bomans, Davide Cassani, Alberto Elli, Rolf Jaermann, Nicola Loda, Johan Museeuw, Wilfried Peeters, Davide Rebellin, Pascal Richard, Marco Saligari, Maximilian Sciandri, Luca Scinto, Rolf Sorensen, Flavio Vanzella, Franco Vona, Ludwig Willems.

● GEWISS - BALLAN

Ploegleider Emmanuele Bombini

Moreno Argentin, Eugeni Berzin, Vladislav Bobrike, Guido Bontempi, Dario Bottaro, Bruno Cenghialta, Gabriele Colombo, Francesco Frattini, Giorgio Furlan, Giuseppe Gamba, Nicola Minali, Bjarne Rijs, Piotre Ugrumov, Alberto Volpi, Enrico Zaina.

● LAMPRE - PANARIA

Ploegleider Pietro Algeri

Wladimir Belli, Davide Bramati, Roberto Conti, Gianni Faresin, Maurizio Fondriest, Alessio Galletti, Alexandre Gontchenkov, Mirco Gualdi, Marco Lietti, Giovanni Lombardi, Marco Serpellini, Zbigniew Spruch, Jan Svorada, Pavel Tonkov, Diego Trepin, Marco Zen.

● MAPEI-CLAS

Ploegleider Fabrizio Fabbri

Franco Ballerini, Gianluca Bortolami, Andrea Chiurato, Julio Augustin Coello Sanchez, Federico Colonna, Stefano Della Santa, Federico Echave Musatadi, Fernando Escartin Coti, Manuel Fernendez Gines, José Manuel Garcia Garcia, Inaki Gaston Crespo, Mauro Gianetti, Marco Giovannetti, Arsenio Gonzalez Gutierrez, Francisco Jav. Mauleon Unsain, Daniele Nardello, Dario Nicoletti, Andrea Noe, Abraham Olano Manzano, Miguel Angel Pena Caceres, Tony Rominger, Andrea Tafi, Valerio Tebaldi, Andrei Tieteriouk, Jon Unzaga Bombin.

● ZG MOBIL-SELLE İTALIA

Ploegleiders Domenico Cavallo, Savio Gianni.

Robert Caruso, Casartelli Fabio, Colage Stefano, Ferrigato Andrea, Fontanelli Fabiano, Ghirotto Massimo, Lizcano Maya Carlos Alberto, Menegotto Roberto, Montana Raul, Perini Giancarlo, Perini Giancarlo, Perona Davide, Redant Hendrik, Rodriquez Serna Nelson, Dantaromita Mauro Antonio.

● NAVIGARE-BLUE STORM

Ploegleider Bruno Reverberi

Barbero Sergio, Castignola Walter, Citracca Angelo, Coppolillo Michele, Davidenko Vassili, Giucolsi Roberto, Guerini Giuseppe, Lubos Lom, Pagnin Roberto, Podenzana Massimo, Settembrini Fabrizio, Shefer Aleksandr, Strazzer Massimo, Zanini Stefano.

● POLTI

Ploegleider Gianluigi Stanga

Abdoujaparov Djamolidine, Boscardin Bruno, Brasi Rossano, Bugno Gianni, Fidanza Giovanni, Gotti Ivan, Outschakov Serguei, Pellicioli Oscar, Peron Andrea, Scirea Mario, Totschnig Georg, Wernli André, Zhdanov Dimitri.

● INDIVIDUELEN

Bono Allessandro, Bramati Luca, Dal Grande Giuseppe, Tosi Angelo.

JAPAN

● INDIVUDELEN

Sangu Tadashi

MONACO

● JOLLY COMPONIBILI 2-CAGE 1994

Ploegleiders Roberto Amadio, Girogio Vannucci

Bolay Sylvain, Botarelli Paolo, Casado Philippe, Cattai Stefano, Dotti Fausto, Foucachon René, Gorini Gianluca, Jaskula Zenon, Konyshev Dmitri, Leoni Endrio, Moser Francesdo, Pillon Laurent, Quinton Remy, Rezze Dante, Simoni Gilberto, Tchercassov Pavel, Zanatta Stefano.

PORTUGAL

● RECER/BOAVISTA

Ploegleider Santos José Manuel

Andrade Joaquim, Azevedo José, Barros José, Barroso Paulo, Blanco Costa Argimiro, Freitas Paiva Cassio, Gomes Joaquin, Mota Fernando, Pereira Carlos, Pereira Delmino, Rodrigues Alexandre, Rosa José, Santos Luis, Silva Joao.

● FEIRENSE

Ploegleider Eduardo Correia

Andrade José, Araujo Costa Antonio, Araujo Antonino, Correia Antonio, Ferreira Sergio, Moreira Luis, Reyes Diaz José, Silva Oliveira Paula Jorge, Teixeira Carlos.

● MAIA

Ploegleider José Manuel Santiago

Amaral Alberto, Bela Rui, Coelho Carlos, Correia Manuel Antonio, Couto Paulo, matias Raul, Pinto Antonio, Pinto Manuel, Pinto Paulo, Rodrgues José, Salgado Joaquim, Tavares Da Cunha Manuel.

● SICASAL-ACRAL

Ploegleider Marco Chagas

Abreu-Campos Manuel-Luis, Assunçao David, Carneiro Carlos, Duarte Silva Viriato, Felgueira Ricardo, Ferreira Paulo, Gamito Vitor Manuel, Pinho Carlos, Rodrigues Quintino, Sampaio Joaquim, Silva Jorge, Silva Pedro, Vieira Serafin.

● TAVIRA

Ploegleider Marta Joao Adriano

Amorim Valada Gonçalo José, Fernandes Cesar, Fitas Vidal, Henriques Jorge, Liberato Monteiro Manuel P., Marta Carlos, Mendes Jorge, Petrov Peter, Rodrigues Sergio, Santos Rodrigues Joao Paulo, Sarreira Luis Miguel, Stanchev Stancho.

SAN MARINO

● MERCATONE UNO-MEDEGHINI-JUVENES SMR

Ploegleider Antonio Salutini

Baffi Adriano, Barducci Giovanni, Bartoli Michele, Bernardi Fabio, Biasci Simone, Canzonieri Angelo, Casadei Maurizio, Casagrande Francesco, Chioccioli Franco, Cipollini Mario, Dinati Massimo, Fagnini Gian Matteo, Fina Rosario, Fornaciari Paolo, Frisoni Gianfranco, Frisoni Guido, Gasperi Nicola, Giancecchi Mauro, Guidi Settimio, Lanfranchi Paolo, Lelli Massimiliano, Martinello Silvio, Moroncelli Massimo, Petito Giuseppe, Petito Roberto, Piccoli Mariano, Pierdomenico Germano, Poli Eros, Politano Antonio, Santi Alessandro, Stefanelli Alessandro, Stefanelli Paolo, Talen John, Tomassini Roberto, Venerucci Pier Marino, Zafferani Davide.

ZUID-AFRIKA

● INDIVIDUELEN

Engelbrecht Willy, McLean Andrew, Jac-Loui van Wijk

RUSLAND

● PERCELENA SANTA CLARA-SAMARA LADA

Ploegleider Sitnik Nikolai

Abramov Vladimir, Aguado Carmelo Albert, Anachkine Eugény, Batouro Valéry, Filipov Eugény, Gilabert Franch Joprdi, Ivanov Eugény, Klevtsov Oleg, Kliouchkine Vladimir, Monzo Corella José, Rodriguez Gil Manuel, Rostovtsev Alexander, Santamaria Pereda Eloy, Taboas Lorenzo Juan-Carlos, Tcherkachine Dimitri, Vaughters Jonathan, Zintchenko Andrei.

ZWITSERLAND

● SAXON-SELLE ITALIA

Ploegleider Gerard Bulens

Richard Chassot, Nicolas Coudray, Ludo Dierckxens, Paul Herijgers, Daniel Hirs, Jacques Jolidon, Jocelin Jolidon, Donald Powell, Stéphane Rubio, Rodamir Simunek, Sean Way.

● INDIVIDUELEN

Betschart Kurt, Breu Beat, Freuler Urs, Herrmann Kurt, Honegger Roger, Kaelin Karl, Maechler Erich, Risi Bruno, Ruegg Dieter, Steiger Peter, Stutz Werner, Vetsch Patrick, Wabel Beat.

VERENIGDE STATEN

● CHEVROLET-L.A. SHERRIF

Ploegleider Greg Christopherson

Cody Tom, Copeland Jim, Craven Thomas, Elliot Malcolm, Hegg Steve, Julich Bobby, Mc Cook David, Paolinetti Jami, Pierce Jeff.

● COORS LIGHT

Ploegleider Len Pettyjohn

Bishop Andy, Engleman Mike, Gaggioli Roberto, Huber Chris, Kiefel Ron, Lieswyn John, Mann Dave, Mckinley Scott, Moninger Scott, Parkin Joseph.

● MOTOROLA

Ploegleider Kuiper Hennie

Alcala Raul, Alvis Norman, Anderson Phil, Andreu Frankie, Armstrong Lance, Bauer Steve, Dernies Michel, Hampsten Andrew, Hincapie George, Hundertmark Kai, Larsen Steve, Mejia Castrillon Alvaro, Schur Jan, Smith Brian, Stenersen Bjorn, Swart Stephen, Yates Sean.

● INDIVIDUELEN

Carter Mike, Gerlach Chad, Gero Mark, Hayden Tim, Heaney Patrick, Klasna Trent, Melnik Michael, Patterson Douglas, Pelletier Pierre, Sheehan Clark, Speaks Steve, Wilson Sean.

ANDORRA

● FESTINA

Ploegleider Bruno Roussel

Jean-Claude Bagot, Arunas Cepelle, Carlo Finco, Stephane Goubert, Pascal Hervé, Stephen Hodge, Jans Koerst, Jean-Paul van Poppel, Luc Leblanc, Robarto Lazaun, Pascal Lino, Harold Maier, Xavier Perez-Front, Fernando Pinero, Francis Teyssier, Roberto Torres, Michel Vermote, Richard Virenque.

Piet Schrijvers, beregoed

Hij speelde voor DWS, FC Twente, Ajax en PEC Zwolle, maakte twee WK's en twee EK's mee en bracht het tot 46 interlands. Piet Schrijvers is de naam. De voormalige doelman hield het 23 jaar lang vol in het betaalde voetbal, maar dankt zijn faam vooral aan zijn negen jaar bij Ajax. Daar werd hij letterlijk hét struikelblok voor menig aanvaller en kreeg hij de bijnaam 'Beer van de Meer'. Wat Schrijvers betreft is dat de enige koosnaam die telt. „Want die heb ik zelf verdiend door mijn spel, het is een eretitel." Daarom beschouwt Schrijvers etiketjes als 'Bolle van Zwolle', 'Lek van PEC' en 'Kolos van Oss' als surrogaat. Als slappe aftreksels van het origineel. „Wat je zomaar krijgt opgeplakt, telt niet. 'Beer van de Meer' is de naam die blijft hangen."

Als keeper al een monument en nu een dijk van een trainer

door HANS STRAUS

ALKMAAR - Op het trainingsveld van AZ groeit geen gras meer. Piet Schrijvers heeft er zojuist een deel van zijn selectie op afgeknepen. De oefenmeester van de Alkmaarse club, lijstaanvoerder in de eerste divisie, weet van wanten, maar wordt door zijn spelers op handen gedragen. Een voetbalprof weet immers graag waar hij aan toe is. Discipline staat dan ook hoog in het vaandel bij de oud-international.

„Het zit 'em in de details," aldus Schrijvers. „Zo kun je de discipline aanhalen door zware boetes op te leggen bij iedere overtreding van de huisregels. Maar je kunt het ook anders aanpakken. Kleinere boetes, voor bijvoorbeeld te laat op de training verschijnen, en die laten innen door medespelers die op hun beurt weer gecontroleerd worden door twee anderen. Dan wordt het een erezaak om op tijd te komen, want anders levert de groep kritiek. Laat ze zichzelf maar controleren, dan groeien ze ook naar elkaar toe en sla je twee vliegen in één klap. De boetes gaan hier trouwens in een potje dat we zelf aan het eind van het seizoen kunnen besteden waaraan we maar willen."

Het is een klein voorbeeld van de beleving van Schrijvers. Door de wol geverfd als speler heeft hij een stapje voor als trainer. „Ik heb als keeper gewerkt onder Kees Rijvers, Spitz Kohn, Rinus Michels, Hans Kraay, Tomislav Ivic, Cor Brom, Leo Beenhakker en Aad de Mos en bij het Nederlands elftal met Frantisek Fadrhonc, Jan Zwartkruis, Ernst Happel, Rob Baan en George Kessler. Een aardig rijtje namen, of niet? Ik heb van ze allemaal wel wat opgestoken."

Maar zijn reputatie als speler heeft hem - naar eigen zeggen - nauwelijks geholpen om aan de slag te komen als trainer. „Goed, je hebt een naam, een reputatie. Maar dan? Dan zul je het toch zelf moeten gaan bewijzen. Als je al dankzij je naam ergens binnen bent gekomen. Je wordt als trainer toch beoordeeld op je resultaten."

Faam

Schrijvers kwam inderdaad ondanks zijn faam als doelman niet echt snel als hoofdtrainer aan de bak. Hij begon als assistent bij PEC Zwolle, stond voor het eerst op eigen benen bij het destijds kwijnende FC Wageningen, maar kreeg daar na twee jaar problemen. „En toen kwam de klad erin. Ook door mijn eigen schuld hoor. Ik ging aan de slag als keeperstrainer bij Twente, Utrecht en De Graafschap en kreeg toen meteen een stempel opgedrukt. 'Schrijvers? Die doet het leuk als keeperstrainer' hoorde je dan. Opeens wist niemand meer dat ik de cursus oefenmeester betaald voetbal met goed gevolg had afgesloten."

● *Piet Schrijvers zit goed bij AZ. 'Maar ik ben niet getrouwd met de club'.* Foto: MARTIN MOOIJ

Schrijvers moest in de periode '89-'91 het hoofd boven water houden met wat hij nu 'peanuts' noemt. „Keeperstrainer, in Nederland is het niet meer dan een uit de hand gelopen hobby. Er is nauwelijks geld mee te verdienen. En er zal toch brood op de plank moeten."

Voor Schrijvers kwam de interesse van TOP toen ook als een geschenk uit de hemel. „Ik wilde aan de slag als hoofdtrainer. Die kans kreeg ik in Oss. Natuurlijk wist ik dat de middelen beperkt zouden zijn, maar dat neem je dan op de koop toe. Ik moest van dat etiket 'keeperstrainer' af."

Dat lukte wonderwel. „Bij TOP profiteerde ik van de roerige jaren bij FC Wageningen. De fouten die ik daar gemaakt had, wilde ik vermijden. Ik ben altijd gewend geweest om alles recht voor de raap te zeggen. Bij TOP dacht ik eerst wat langer na, vóór ik wat zei. Dat hielp. In Oss verwachtte men van mij dat ik er in drie jaar wat neer zou zetten. Qua organisatie moest er heel wat worden opgebouwd."

TOP wilde naar het voorbeeld van het Roosendaalse RBC een vaste waarde worden in de eerste divisie.

Meedoen bij de eerste zeven op de ranglijst. In aanmerking komen voor een periodetitel. „In het tweede jaar wilde men daar de eerste resultaten zien. Een plaats bij de eerste twaalf was de eis. We werden negende. Dat er toen een terugval zou komen, kon je op je klompen aanvoelen."

Wat Schrijvers vreesde, gebeurde ook. „Het bestuur handelde in dat tweede jaar van mijn contract overhaast. Halverwege het seizoen st[...] den we vijftiende en maakte [...] clubleiding bekend dat mijn co[...] tract niet verlengd zou worden. [...] zei toen 'wacht nou tot het ein[...] van het seizoen', maar dat kon [...] niet. Daarop heb ik tegen de spel[...] gezegd dat mijn kop al rolde en [...] zij nu aan de beurt waren. Uiteind[...] lijk werden we dus negende en [...] ik iedereen die aan me had get[...] feld een draai om de oren."

Het feit dat Schrijvers in Oss [...] karwei niet mocht afmaken zit he[...] nog steeds hoog. De onzekerheid [...] het te korte avontuur bij TOP kw[...] de hem. „Je zit toch in de rats al[...] weet dat er ieder jaar zestien ne[...] we trainers bij komen en je zelf [...] geen club hebt."

Schrijvers' werk bij TOP was echt niet onopgemerkt gebleven. „[...] stuurde Henk Wullems vlak voor [...] start van het seizoen weg, en to[...] bleek dat mijn inspanningen [...] mijn laatste halve jaar in Oss [...] niet vruchteloos waren geweest."

Kapers

AZ contracteerde de inmiddels [...] vallend afgeslankte trainer, met [...] bekende gevolg. Eén periodetitel [...] de koppositie op de ranglijst. Re[...] nen voor Schrijvers om niet lang content te zijn met zijn aanvan[...] salaris. De onderhandelingen ov[...] een nieuwe verbintenis in de A[...] maarder Hout verlopen moeizaa[...] met als gevolg dat er kapers op [...] kust verschenen.

„De interesse van Fortuna Sitta[...] en Dordrecht '90 streelt me. Het [...] het bewijs voor het feit dat ik h[...] toch iets heb neergezet." Schrijve[...] heeft naam gemaakt. Zestien ja[...] nadat hij de WK-finale in Argentin[...] moest missen door een blessure [...] nota bene door medespeler Ern[...] Brandts toegebracht - klinkt [...] naam Piet Schrijvers nog steeds [...] een klok.

„Laat ik eerlijk zijn, als speler sta[...] toch meer in de picture. Dus [...] mijn jaren bij Ajax nog steeds [...] mooiste van mijn leven. Maar [...] prestaties die ik nu als trainer ne[...] zet, geven me ook bevrediging. O[...] al word je als trainer pas gewaar[...] deerd als er prijzen worden gepak[...] Mijn collega's bij topclubs hebbe[...] het wat dat betreft wat makkelijke[...] die staan hoe dan ook meer in [...] belangstelling. Niet dat ik daar me[...] zit hoor, het is juist een reden om [...] ook als oefenmeester alles aan [...] doen om uit te vinden waar mij[...] plafond ligt."

Bundesliga: spanning en werklust

HEERLEN/FRANKFURT - De ene ploeg heeft beslag gelegd op de herfsttitel, de andere is uitgeroepen tot winterkampioen van de Bundesliga. Leuk voor de betrokkenen, in dit geval respectievelijk Eintracht Frankfurt en Bayer Leverkusen. De echte hoofdprijs wordt pas over enkele maanden uitgereikt: het nationaal kampioenschap. Bayern München (dat Jan Wouters zag vertrekken naar PSV) en Kaiserslautern maken daar met slechts één punt achterstand evenveel aanspraken op als het eerdergenoemde tweetal. Het leidend duo heeft 25 punten, met Bayer Leverkusen qua doelsaldo in eerste stelling.

Leverkusen en Frankfurt voelen hete adem van achtervolgers

door WIEL VERHEESEN

Denk vooral niet, dat Werder Bremen (regerend kampioen!), Hamburger SV en MSV Duisburg alleen nog voor een plaats in het eerstvolgende Uefatoernooi strijden. Is er iets mooier dan kampioen van de natie te worden? Bovendien, wat betekenen - zoals op deze clubs van toepassing is - twee punten achterstand in een voetbalcompetitie, waar alle achttien ploegen nog veertien wedstrijden voor de boeg hebben. Trouwens, hebben Borussia Mönchengladbach (21 punten), Karlsruhe, Borussia Dortmund en Dresden (ieder 20 punten) soms een uitzichtloze achterstand? Nee toch.

Een competitie duurt langer dan enkele maanden. Eintracht Frankfurt kan er over meepraten. In het begin leek de ploeg onklopbaar. De kloof met Bayer Leverkusen bedroeg op een gegeven moment zelfs meer dan een handvol punten. Maar uitgerekend in de periode, dat de ploeg van Klaus Toppmöller de herfsttitel pakte kwam de klad in het spel. In ieder geval, er volgden enkele nederlagen op rij. Leverkusen onder leiding van de Serviër Dragoslav Stepanovic kon zodoende langzaj komen en via een beter doelsaldo als koploper de jaarwisseling tegemoet gaan.

Tegenstanders van Klaus Toppmöller lachten in hun vuistje. „Had hij maar niet zo'n grote mond moeten hebben over titelaspiraties", zei men. Daarbij werd gemakshalve vergeten, dat de trainer/coach van Eintracht Frankfurt echt niet de enige was, die grote verwachtingen openbaar maakte.

Was het optimisme ook niet verwonderlijk met een keepersduo bestaande uit de eeuwig jonge Ulrich Stein (39) en Thomas Ernst, alsmede spelers van naam zoals Uwe Bein, Uwe Rahn, Jan Furtok, Rudi Bommer, de Georgiër Kachaber Tchadadse en de Ghanees Anthony Yeboah?

Twee maanden geleden begon in de Bundesliga de winterstop. Volgende week vrijdag gaat de bal weer rollen. Lucratieve zaalvoetbaltoernooien en trips naar zonnige oorden ver buiten Europa zijn fijn, vooral voor de clubs zelf. Het supporterslegioen wil meer. Duitsland kijkt reikhalzend uit naar de hervatting van de strijd. De televisie-camera's staan alweer gereed, vooral die van SAT 1, het station, dat vele miljoenen neertelde om als eerste de beelden te kunnen brengen. RTL en de „oude" ARD-Sportschau zijn wat dat betreft naar de tweede en derde plaats verwezen. Competitie is er niet alleen op het veld.

„At-tak-kee, At-tak-kee," zullen de fans van Schalke'04 weer brullen, zowel bij thuisduels in Gelsenkirchen alsook bij uitwedstrijden. Het elftal van Jorg Berger, die tussentijds zijn collega Helmut Schulte als trainer/coach opvolgde, kan de aanmoedigingen goed gebruiken. Schalke deelt met Wattenscheid de voorlaatste plaats.

Ongeacht de zorgwekkende positie, maar Schalke'04 is een mythe in de Bundesliga. „In Gelsenkirchen," schreef een Duitse journalist eens, „zorgt de aankondiging, dat een nieuwe lichtmast in gebruik wordt genomen al voor een uitverkocht stadion." Een andere verslaggever tekende de uitspraak op van de vroegere president Gunther Siebert, toen hij de betrokkenheid van het supporterslegioen in slechte tijden typeerde: „Kinderen sturen hun zakgeld, oma's leggen een deel van hun pensioen opzij voor de club."

● *Vanaf volgende week vrijdag wordt in de Bundesliga weer volop gestreden zoals in een duel tussen FC Köln en Schalke'04 met respectievelijk Toni Polster en Michaël Prus (2) in de hoofdrol.* Foto: GüNTER PASSAGE

Over slechte tijden gesproken. Siebert is opnieuw kandidaat voor het voorzitterschap, dat eerder dit seizoen bekleed werd door de omstreden Günter Eichberg. Het zakgeld van kinderen en de donaties van gepensioneerden zullen in de huidige financiële situatie een druppel op de gloeiende plaat zijn. De club kampt met een last van twaalf miljoenen gulden en de Duitse voetbalbond vraagt garantie, dat de banken het krediet verlengen.

Geld en topsport zijn onverbrekelijk met elkaar verbonden, maar zoals elders wordt de kloof tussen rijk en arm in de Bundesliga groter.

Penningmeester Hans Schmitt van FC Nurnberg liet deze week weten, dat de club achttien miljoen D-mark schuld heeft!

Verschil in inkomsten bestaat ook in het trainerskorps. Een sportmagazine publiceerde eerder dit seizoen de jaarsalarissen van de achttien Bundesligatrainers. Bovenaan, uiteraard, Franz Beckenbauer. Hij heeft bij Bayern München de plaats van de aan de kant gezette Erich Ribbeck ingenomen en toucheert een paar miljoen marken. Zijn salaris is bij dit alles slechts een onderdeel. Mitsubishi, Adidas en nog enkele firma's betalen zoniet miljoenen dan toch wel honderdduizenden marken jaarlijks aan Beckenbauer in ruil voor de reclame die ze met zijn naam kunnen maken.

Otto Rehhagel van Werder Bremen hoeft zich evenmin kopzorgen te maken, althans niet wat het huishoudboekje betreft. Eveneens inkomsten van meer dan een miljoen (clubpremies en contracten met de reclamewereld inbegrepen) hebben Dragoslav Stepanovic van Bayer Leverkusen, Ottmar Hitzfeld van Borussia Dortmund en Morten Olsen van FC Köln.

Onderaan op de lijst staat Bern[...] Stange van hekkesluiter VfB Leip[...] zig. Hij moet met tweehonderdd[...] zend D-mark oftewel een slordig[...] 220.000 gulden per jaar rondkome[...] Klagen doet hij niet. Hij hoopt voo[...] al zijn ploeg te behoeden voor de[...] gradatie.

Bernd Stange heeft in ieder gev[...] nog zijn job. Sommige oefenmees[...] ters zijn al geslachtofferd. Geen re[...] sultaten? Weg met de trainer. Erich Ribbeck en Helmut Schulte zijn niet de enigen op het lijstje. Will[...] Entenmann moest bij FC Nürnberg plaatsmaken voor zijn assisten[...] Renner, die vervolgens werd „ge[...] promoveerd" tot technisch direc[...] teur en het veldwerk moest overla[...] ten aan Rainer Zobel. Bij VfB Stutt[...] gart hield Christoph Daum het ze[...] voor bekeken.

De publieke belangstelling [...] Duitsland voor het voetbal in [...] hoogste klasse is groot. Groter zelf[...] dan vorig jaar in de vergelijkba[...] periode. In het seizoen 1992-199[...] passeerden acht miljoen fans de [...] ketten bij 306 wedstrijden. Gemid[...] deld iets meer dan zesentwintigdu[...] zend per ontmoeting.

Voetbal in de Bundesliga is ook spektakel, maar wel in een ander[...] betekenis dan landen als Italië [...] Spanje hieraan geven. In Duitsland is het spel vooral gebaseerd [...] kracht en werklust, niet direct [...] artistiek vertoon.

Veelzeggend in dit verband is e[...] uitspraak van Winfried Schafer, d[...] 44-jarige oefenmeester van Karlsru[...] her SC. „De inbreng van buitenlan[...] ders maakt de Bundesliga interes[...] santer." Hij noemde niet allee[...] „zijn" Sergej Kirjakow, die nog nie[...] zo lang geleden bij Dynamo Mos[...] kou speelde. Winfried Schafer had ook andere spelers op het oog. „W[...] te denken van de Zwitser Stephan[...] Chapuisat bij Borussia Dortmund of de Ghanees Anthony Yeboah bij Eintracht Frankfurt?"

Anderzijds verheugen miljoenen Duitsers zich in de terugkeer [...] het vaderland waartoe spelers [...] Riedle, Schuster, Matthäus [...] Brehme besloten. „Geven zij soms geen kleur aan het spel?", luidt he[...] commentaar op de uitspraken va[...] Winfried Schäfer.

Volgende week stroomt de mass[...] weer naar de stadions. De Bundesli[...] ga heeft de winterslaap achter d[...] rug.

imburgs agblad

Foto: Ermindo Armino

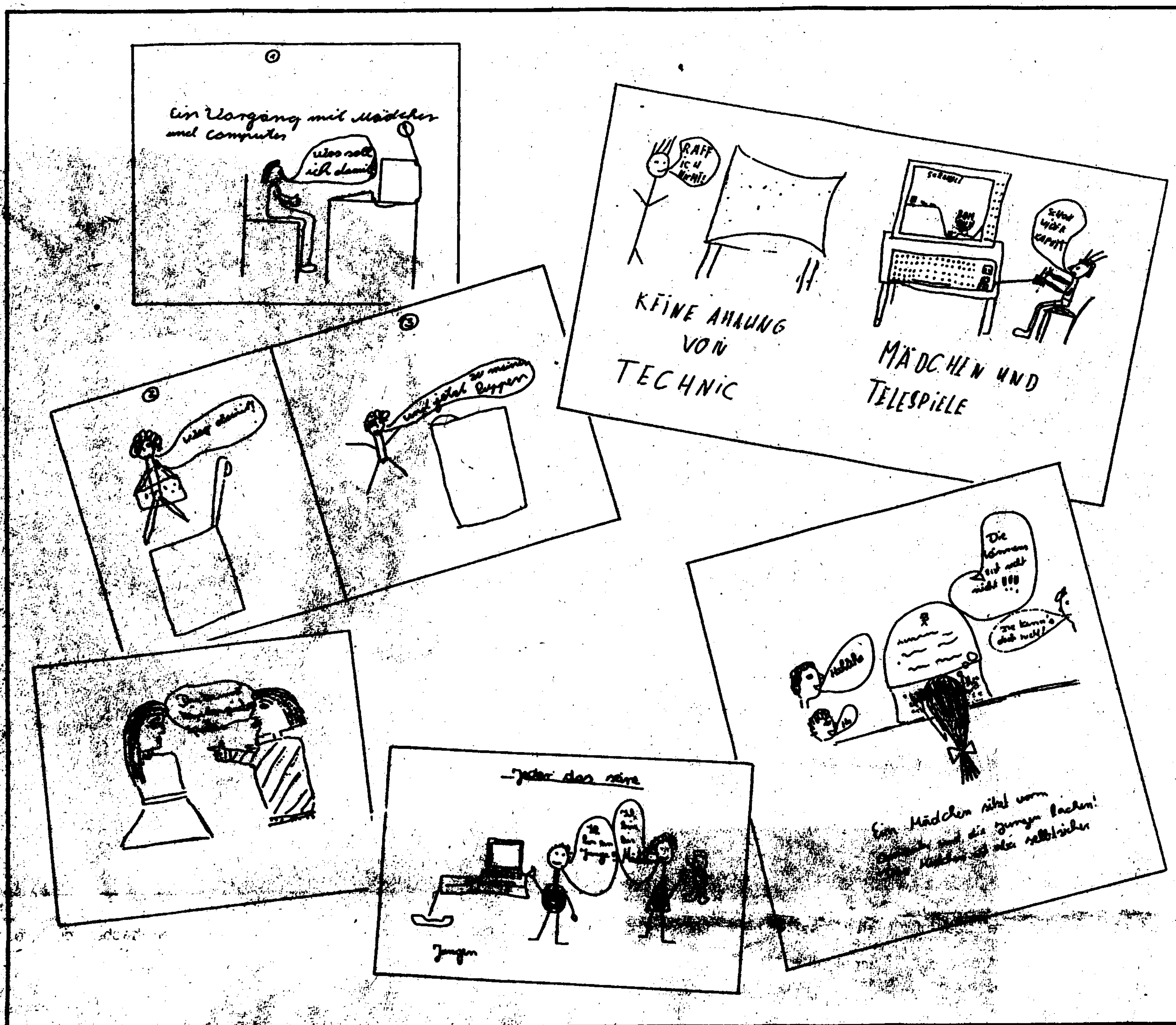
Aan de onderwijskrant 1994 werkten mee: Geertjan Claessens, Frank Seuntjens, Monique Parren, Hans Toonen, Karel Gerrits, Nicole Cox, Agnus van Loenen, Danny Valen, Anita Keydener, Egbert Hanssen, Rik van Druten, Cindy Jaspers, Jan van Lieshout, Bert Hesselink, Hans Goossen. **Foto's:** Jan Paul Kuit, Peter Roozen, Ermindo Armino, Frans Rade, Frits Widdershoven, D.M. de Bakker, Cor Vos, 't Sticht, Van Eijndhoven, ANP. **Vormgeving:** Peter Conemans, Maureen Bey. **Coördinatie en samenstelling:** Hans Goossen.

Wiskunde, natuurkunde, scheikunde, informatica. Alle emancipatie ten spijt zijn dit ook anno 1994 nog steeds typische mannenvakken. Niet omdat meiden de bèta-hoek niet interesseert of omdat zij in de exacte vakken slechter presteren dan jongens, maar de stimulans om exact te kiezen ontbreekt. Bèta-vakken sluiten niet aan bij de belevingswereld van meisjes, worden door de meisjes zelf niet als 'vrouwelijk' ervaren. Iets wat voor een dertien- of veertienjarige – het moment waarop de keuze moet worden gemaakt – zeker een rol speelt. Opmerkelijk is dat meisjes op (Duitse) meisjesscholen daar anders over te blijken te denken. Hun keuzes wijken aanzienlijk af van die van hun seksegenoten op gemengde scholen.

Speurtocht naar oorzaak impopulariteit exacte vakken

Terug naar de meisjesschool?

■ *De tekeningen van de scholieren spreken duidelijke taal: meisjes hebben geen verstand van computers.*

DOOR CINDY JASPERS

Onderwijzend personeel zou alerter moeten zijn op verschillen tussen zijn mannelijke en vrouwelijke pupillen en het onderwijs daarop afstemmen. Dat gebeurt nog veel te weinig, vindt de Akense sociologe Elvi Thelen (27). Onlangs studeerde zij af op een onderzoek naar de rol van leraren en leraressen bij de impopulariteit van exacte vakken en informatica bij meisjes.

In Nederland kennen we sinds de MMS (Middelbare Meisjesschool) geen meisjesscholen meer. De vergelijking tussen gemengd en gescheiden onderwijs is hier dan ook niet te maken. Een speciaal project van een paar jaar geleden dat meisjes moest stimuleren technische vakken te kiezen, geeft wel aan dat de problematiek wordt onderkend.

Thelen richtte zich voornamelijk op de situatie in haar eigen land. De Duitse 'mevrouwen' en 'meneren' voor de klas gaan er te snel van uit dat meisjes niet goed hoeven te zijn in wis-, natuur- of scheikunde. Zij zullen een jongen die slecht presteert meer stimuleren beter zijn best te doen. Het meisje krijgt al snel het advies het vak maar te laten vallen. Een jongen die een zeven heeft voor wiskunde vindt dat al gauw genoeg om ook in het vak eindexamen te doen, terwijl een meisje er pas met een dikke acht aan denkt om het vak in haar eindexamenpakket op te nemen.

„Dit zijn echt geen vooroordelen, het is allemaal wetenschappelijk onderzocht," benadrukt Thelen met klem. Dat zij vindt dat hierin iets moet veranderen, behoeft geen betoog.

Met het opheffen van de meisjes- en jongensscholen in de jaren zestig is onvoldoende stilgestaan bij de gevolgen hiervan voor het onderwijssysteem, weet Thelen. Toen ook jongens werden toegelaten op meisjesscholen, begon het onderwijzend personeel zich over de vraag te buigen hoe zij de lessen konden aanpassen om het onderwijs ook voor jongens interessant te maken. „Tijdens het godsdienstonderwijs werd bijvoorbeeld ook gesproken over het thema dienstweigering en ook geschiedenislessen werden aangepast." Er kwamen ook meisjes op de jongensschool. „En daarmee was de kous af," zegt Thelen verontwaardigd.

Jongensscholen zijn in Duitsland nauwelijks nog te vinden, de deelstaat Noordrijn-Westfalen kent nog wel twee openbare en een aantal katholieke meisjesscholen. De meisjesscholen laten, wat de exacte vakken betreft, een afwijkend beeld zien ten opzichte van de gemengde scholen. Zo kiezen de meisjes van de meisjesscholen net zo vaak een exact vak als de jongens op de gemengde scholen. Terwijl op gemengde scholen aanzienlijk minder meisjes dan jongens voor de bèta-hoek kiezen.

Niet verbazend zijn in dit verband de onderzoeksresultaten die aantonen dat in 1992 van de eerstejaars vrouwelijke chemiestudenten 46 procent eindexamen heeft gedaan op een meisjesschool. Bij de informatica-studentes lag dit percentage op 47. Hoog, gezien het gegeven dat gemiddeld slechts veertien procent van alle universitaire studentes een meisjesschool bezocht. Moeten we nu terug naar de meisjesschool om deze ongelijkheid te bestrijden? Dat bepleit Thelen zeker niet. Beter dan onderwijs voor meisjes en jongens te scheiden, is volgens Thelen het probleem te leggen bij de opleidingen voor onderwijzend personeel. Daar wordt naar haar mening te weinig aandacht geschonken aan noodzaak van verschillende lesplannen of onderwijsmethoden voor de twee geslachten.

Thelen: „De opleidingen zijn wat dat betreft in Duitsland niet uniform. De ene opleiding kan ervoor kiezen veel aandacht te geven aan geslachtsspecifiek onderwijs, maar wanneer de hoogste prof van een bepaalde opleiding dit geen interessant onderwerp vindt, komt het in de opleiding maar mondjesmaat of in het slechtste geval helemaal niet aan de orde."

Nascholing voor leraren en leraressen, speciaal gericht op verschil in onderwijs voor jongens en meisjes vindt in Duitsland volgens Thelen op kleine schaal plaats. Geslachtsspecifiek onderwijs hoort eigenlijk binnen de opleiding thuis. Met bijscholingscursussen bereik je vaak alleen maar mensen die zich toch al voor het onderwerp interesseren, vindt Thelen.

Zij benadrukt: „Let wel, het is dus beslist niet zo dat meisjes slechter zijn in de exacte vakken, het ontbreekt alleen aan stimulansen om in deze vakken verder te gaan, eindexamen in te doen of ze verder te studeren."

De discussie over de nadelen voor meisjes van het gemengde onderwijs is niet nieuw. De eerste kritische geluiden over dit schoolsysteem kwamen uit dezelfde hoek van waaruit het onderwijssysteem werd aangevallen: de vrouwenbeweging.

Hun kritiek wordt inmiddels gesteund door diverse onderzoeken, waaruit blijkt dat meisjes in het onderwijs dreigen te worden 'ondergesneeuwd'.

Een lerares deed in haar eigen klas een onderzoek nadat zij in vakliteratuur had gelezen dat jongens vaker in de klas aan de beurt kwamen dan meisjes. Bewust liet zij meisjes vaker aan het woord ... voorheen. Na een aantal le... klaagden de jongens dat allee... meisjes nog maar een beurt kr... en zij nooit meer iets mochten ... gen. De lerares nam de lesse... een geluidsband op en turfde ... vaak de meisjes en hoe va... jongens aan de beurt waren g... men. De verhouding bleek 10... het voordeel van de jongens. ... hadden de jongens de indruk d... werden benadeeld.

Om na te gaan hoe de middel... scholieren zelf tegen geslachts... cifieke verschillen aankijken, ... een onderzoeker leerlingen t... ningen maken. Onderwerp: ... gens, meisjes en computers. ... tekeningen spraken duidelijke ... Meisjes kunnen niet met comp... omgaan. Dat denken niet allee... jongens, maar ook de meisjes. ... Jongens hebben verstand ... computers en computerspel... en meisjes spelen met poppen.

Er bestaan wel onderwijsmode... die dit soort fenomenen mo... doorbreken. Zoals bij voorb... een project in onder andere Fr... furt waarbij meisjes en jongen... leen bij de exacte vakken ges... den onderwijs krijgen. „Hoew... gemiddeld verder zijn in hun ... wikkeling hebben meisjes vaak ... lage dunk van zichzelf. Zijn mi... zelfbewust en kiezen liever de ... van de minste weerstand. D... moet het onderwijzend perso... oog voor hebben. Natuurlijk is... moeilijk, die rollen zijn zo inge... ten in de maatschappij. Door ... voorbeeld gescheiden les te ge... worden de meisjes niet belemm... door de jongens en zien zij d... net zo goed zijn als de jongens.

Hoe zit het eigenlijk met die ... gens? Zitten er voor hen ook n... len aan het gemengde syste... Vroeger, blijkt ook weer uit on... zoek, kozen 'jongensschool... gens' vaker 'meisjesvakken' ... Duits en kunst. Nu gebeurt dat ... der, want dat is 'meisjesachtig'. Een (mannelijke) onderzoeker ... vindt dat daar maar eens vera... ring in moet komen, heeft zich ... niet aangediend. Of zou dat typ... vrouwelijk zijn?

Proefschrift geen garantie voor flitsende maatschappelijke carrière

Doctor in de goudvissologie

Een knappe kop die na de universiteit een flitsende maatschappelijke carrière wil maken, heeft geen doctorstitel nodig. Hij of zij kan beter meteen op zoek gaan naar een baan in plaats van een tijdverslindend proefschrift schrijven. Als doctorandus kom je er ook wel. Alleen voor afgestudeerden die een loopbaan als wetenschappelijk onderzoeker ambiëren, kan het nuttig zijn dr. voor hun naam te mogen zetten. Anders kan gerust met drs. worden volstaan.

DOOR FRANK SEUNTJENS

Zie hier vrij vertaald de uitkomsten van een enquête onder bijna vierduizend academici die tussen 1973 en 1987 afstudeerden aan de universiteit. Het Leidse bureau Research voor Beleid beperkte zich tot scheikundigen, biologen, economen en sociologen/politicologen, 3762 in totaal.

Een kwart van hen was gepromoveerd, dr. dus. Gemiddeld zijn ze even oud (38) als de academici die de titel drs. mooi genoeg vonden, maar ze studeerden wat sneller af en konden daarom iets eerder aan de slag. Door de bank genomen hebben de doctoren anderhalf jaar meer werkervaring dan de doctorandussen. En dat is eigenlijk de enige reden waarom de promovendussen bruto zo'n zeshonderd gulden per maand meer verdienen. Het promoveren zelf levert geen cent meer salaris op.

Om het nog sterker te vertellen: wat bleek bijvoorbeeld uit het onderzoek? Onder sociologen en politicologen ontvangt een doctor ondanks dat dikke jaar extra ervaring gemiddeld hetzelfde als een doctorandus: 7.200 gulden bruto per maand, een bedrag dat voor menigeen natuurlijk nog altijd niet te versmaden is.

En er is nog meer voor te zeggen om als academicus de doctorsgraad te laten voor wat ze is. De niet-gepromoveerden kwamen volgens het onderzoeksrapport in een bredere waaier van functies terecht. Van leraar of beleidsmedewerker tot autohandelaar of productiebeleider. Banen overigens waarvoor een doctor zijn neus niet zal durven op te halen.

Ook academici die hun zinnen hebben gezet op een job als stafmedewerker of directielid kunnen de vier jaar die doorgaans in een proefschrift worden gestoken beter besteden. Enige uitzondering is wellicht de doctorandus economie. Die heeft als doctor wat meer kans om bankdirecteur te worden.

Maar voor de al eerder gememoreerde sociologen en politicologen geldt weer het tegenovergestelde. Uit de enquête bleek dat van de doctorandussen onder hen veertien procent een directiefunctie heeft.

De doctoren scoorden niet hoger dan een schamele 1 procent.

Vandaar dat de onderzoekers gerust de stelling aandurven dat een promotie niet de weg vrijmaakt naar het grote geld, laat staan de directiekamer.

Maar academici die hun leven ter beschikking willen stellen aan de wetenschap zullen daar geen boodschap aan hebben. En terecht. Want dan kan de doctorstitel juist een meerwaarde betekenen, al is het maar voor het eigen gevoel. Voor bollebozen die veel liever in boeken neuzen dan een topsalaris verdienen, is het schrijven van een dissertatie geen zonde van moeite en tijd. De wetenschap, hún wetenschap, staat immers centraal. In de wetenschappelijke sector hebben ze bovendien weinig concurrentie te duchten van doctorandussen. Het domein bij uitstek voor de dr. is de universiteit of een of ander onderzoeksinstituut. Daar kom je een drs. zelden tegen omdat hij of zij nu eenmaal de voorkeur geeft aan overheid, bedrijfsleven of onderwijs.

Maar al met al heeft de doctor over het algemeen beslist geen streepje voor. Zelfs het salarisverschil waarvan aanvankelijk nog sprake is, wordt uiteindelijk rechtgetrokken. Na ruim tien jaar werkervaring staat op het loonstrookje van zowel dr. als drs. hetzelfde bedrag. De wetenschap dat een gepromoveerde iets minder vaak werkloos is dan een gewone academicus zal voor een doctor niet meer dan een schrale troost zijn.

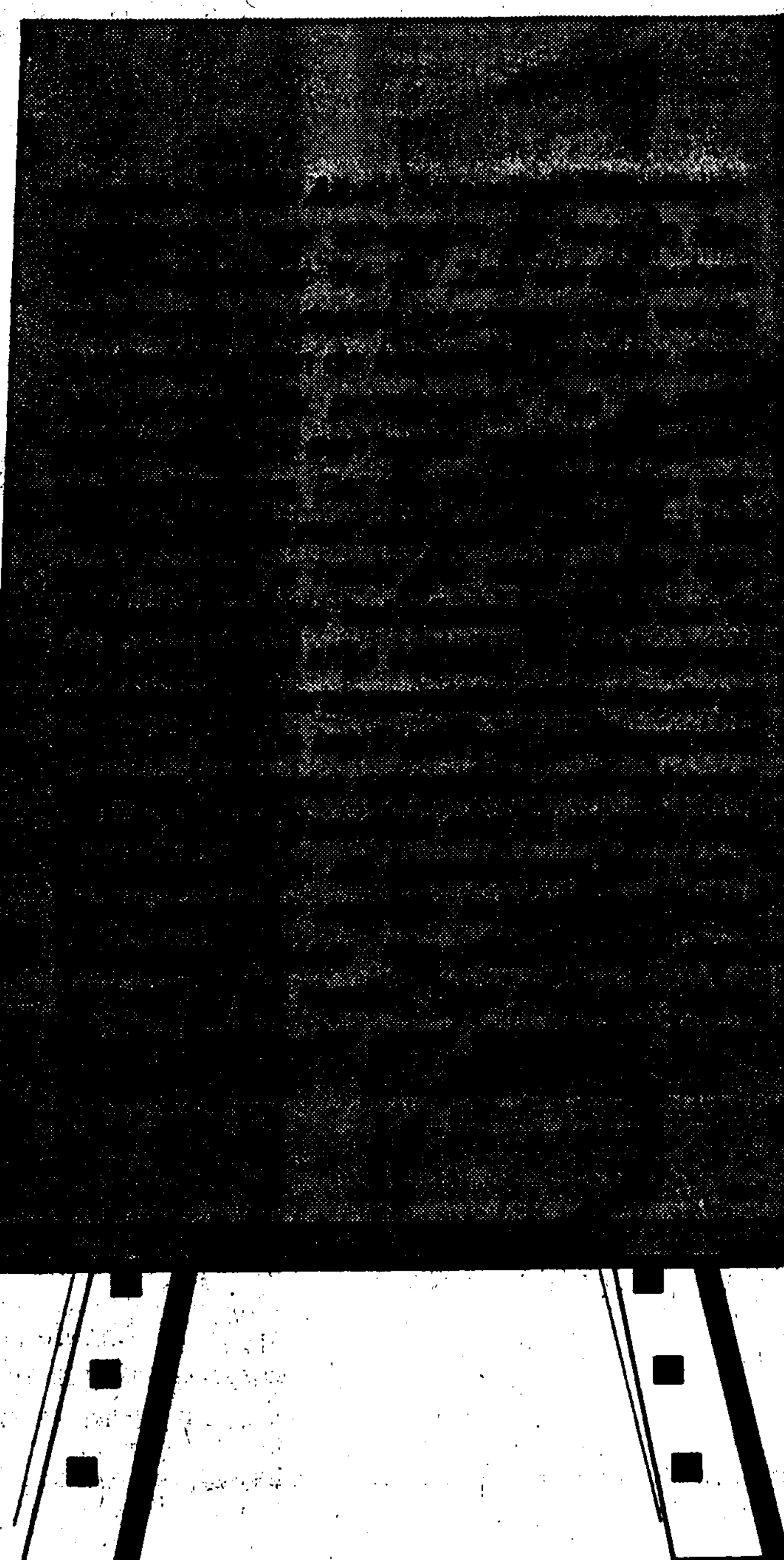
Desondanks blijft de doctorstitel felbegeerd, zo leert de praktijk. Bij deze krant ploffen met grote regelmaat proefschriften neer op de redactiebureaus. Meestal zijn de onderwerpen bloedserieus. Maar soms kun je een glim- of zelfs schaterlach niet onderdrukken. Hoe komt-ie erbij, vraag je je schuddebuikend af als je bijvoorbeeld kennisneemt van de inhoud van de dissertatie van ene J. Wietsma uit Amsterdam. De goede man, nu nog drs., hoopt binnenkort tot dr. te promoveren op een proefschrift over kleurenblindheid bij... goudvissen.

Doctor in de goudvissologie.

Het zal toch maar op je visitekaartje staan...

Met dank aan Frank Steenkamp

Terug naar 1c

Broekhin stoomt havisten in één jaar klaar voor vwo-diploma

De turboklas voor wie van aanpakken houdt

Havisten die na hun eindexamen een vwo-diploma willen, doen daar normaliter twee jaar over. Alleen voor echte bollebozen was het weggelegd om een jaartje over te slaan. Nu is die mogelijkheid er ook voor havisten met gemiddeld een zeven. Wat blijkt? Niet alleen een goed stel hersens is doorslaggevend, ook met motivatie lukt het.

■ *De zes turbo's van het Bisschoppelijk College Broekhin: Ruud Beurskens, Mischa Cox, Jim van Densen, Mark Frerker, Frank Peeters en Pieter Pulmans.*

Foto: JAN PAUL KUIT

DOOR EGBERT HANSSEN

Stel je voor. Twee dagen na je eindexamen havo weer in de schoolbanken. Geen zeven, maar drie weken vakantie vieren, en de resterende vier weken blokken. Hard werken om vervolgens in september naar 6-vwo te gaan. Mesjogge?

Natuurlijk, het is niet iedereen gegeven. Maar wie een beetje gemotiveerd is, lukt het. Dat bewijst de zogeheten turbostroom van het Bisschoppelijk College Broekhin in Roermond. Al twee jaar lang. Zes havisten hebben het onmogelijke reeds mogelijk gemaakt. En ook voor het komende schooljaar wordt weer een klas klaargestoomd. Vrijwillig, dat wel.

Leraar Nederlands Twan Hendrickx, tevens decaan, begeleidt de turbo's. „Ik had zelf al jaren het idee dat sommigen het best in één jaar kunnen. Om die reden hebben we drie jaar geleden een experiment gedaan. Met individuele begeleiding van leerlingen."

Voor het eindexamen havo zijn zes vakken voldoende, maar voor een vwo-diploma moet er een zevende bij komen. En dus zal de ambitieuze havist een vak moeten kiezen dat hij eerder in zijn schoolcarrière heeft laten vallen.

Geen eenvoudige keuze, beaamt Hendrickx. „Je kunt moeilijk natuurkunde als zevende vak kiezen als je het daarvoor niet hebt gehad. Dat is zo'n brok. Dat is nauwelijks in te halen. Ook wiskunde-b is haast onmogelijk, alhoewel een leerling van de turbostroom het dit jaar heeft gekozen. Blijven over vakken als economie, aardrijkskunde, geschiedenis, tekenen en biologie. Maar ook in deze vakken kan sprake zijn van gigantische achterstanden. Maar die zijn in te halen. Het kan dus toch. Daarom hebben we dat experiment gestructureerd. Als enige school in Limburg. Anderen doen het ook wel, maar te hooi en te gras. Wij hebben er *body* aan gegeven. We hebben leraren gezocht die er aan mee willen werken. Die het zien zitten en meewerken uit idealisme. Nu gaan we de klassen in en bieden de turbostroom actief aan als een mogelijkheid, een dienstverlening."

De enige eis die de school van toekomstige turboleerlingen verlangt, is een examenlijst met 42 punten.

Gemiddeld een zeven, dus. Turboleerlingen hoeven geen bollebozen te zijn, benadrukt Hendrickx, als de instelling maar klopt. „Iemand met zessen begint er überhaupt niet aan. Je moet geweldig gemotiveerd zijn."

De turbostroom heeft nu al consequenties. De leerlingen weten dat het bestaat, kiezen op de havo soms bewust een vak niet om het later in de vwo wel te pakken en doen soms al beter hun best omdat ze er op gebrand zijn naar de turboklas te gaan. Ook leraren stimuleert het tijdens de les. Wat dat betreft is duidelijk dat het idee begint door te sijpelen. Het begint al bij het schoolonderzoek. Als je daar de cijfers van hebt, weet je of een leerling een kans van slagen heeft of niet."

Zes leerlingen hebben de turbostroom gedaan en zitten nu op 6-vwo. „Voor alle zes zijn we blij dat we het risico hebben durven nemen," zegt conrector N. Hoeberichts. „Natuurlijk zijn er wel problemen geweest. Met wiskunde-b en ook met economie verloopt niet alles even soepel. En hier en daar een taal. Er moet flink gewerkt worden. Natuurlijk. Het is voor de school én de leerlingen de eerste keer, maar ik vind dat een school ook moet durven experimenteren."

Ook de decaan rept over problemen: „In september was er even een dip. Na enkele maanden hard werken namen enkele turbo's wat gas terug. Drie weken vakantie in plaats van zeven. Al die eindexamenfuiven die je moet laten schieten. Het is zwaar om twee dagen na het schriftelijk examen weer naar school te komen. Dat vraagt natuurlijk wel wat."

Pieter Pulmans uit Heel, een van de turbo's, daarover: „Het viel inderdaad niet mee om meteen weer naar school te gaan terwijl anderen vakantie vieren en fuiven. Het bijspijkeren zelf viel gelukkig wel mee, alhoewel het hard werken was. Het gaat nu heel erg goed. Alleen met wiskunde is het wat minder. Maar daar staat nu de helft van de klas onvoldoende voor," zegt Pieter. Ook turbo Jim van Densen uit Reuver laat een soortgelijk geluid horen. „Ik denk dat we op dit moment niet onderdoen voor de andere vwo'ers."

De zes leerlingen hebben aan de hoge verwachtingen voldaan, maar het bijkomend voordeel dat het Broekhin met de turboklas hoopte te behalen is uitgebleven. De Groningse school die de landelijke primeur met de turbostroom had, vervult thans een provinciale functie. Leerlingen van andere scholen in deze provincie die willen deelnemen aan de turbostroom stappen na de havo over naar deze school.

Daar had het Bisschoppelijk College ook op gemikt. Op een regionale functie. Om een volle klas turboleerlingen te krijgen. Want het is natuurlijk ook een financieel avontuur. De leerlingen betalen vijfhonderd gulden voor deelname aan de turbostroom. Met zes leerlingen kunnen de kosten amper betaald worden.

„Die regionale functie, dat is ons niet gelukt. Andere scholen in de omgeving hebben bij ons gezien dat het kan en willen het nu ook gaan doen," zegt Hoeberichts. „De turbo's komen dan ook vooral uit eigen kweek. We hebben er slechts één van buiten," licht Hendrickx toe.

Cursusvreetster aan de Open Universiteit: meester in de rechten en doctorandus en doctor in spe en nog lang niet uitgestudeerd.

Carin Cuypers goed voor 84 cursussen aan de OU

Studeren als levensbehoefte

DOOR CINDY JASPERS

Carin Cuypers (28) volgt aan de Open Universiteit 'iedere cursus die haar interessant lijkt'. Omdat ze de nieuw verworven kennis goed kan gebruiken in haar werk, maar vooral ook omdat ze na haar studie rechten 'nog lang niet was uitgestudeerd.' Waar ze overigens ook niet naar streeft. „Studeren is voor mij een levensbehoefte, ik zou niet zonder kunnen." Maar een studiebol? Nee, dat vindt ze zichzelf niet.

Na de middelbare school vloog ze in drieëneenhalf jaar door de rechtenstudie in Maastricht. Mr. C. P. M. Cuypers was toen 21. Ze wilde wel werken, maar niet stoppen met studeren.

Direct na het behalen van haar bul, begon ze dan ook met cursussen aan de Open Universiteit in Heerlen. Binnenkort studeert de meester in de rechten af in bestuurswetenschappen. En 'en passant' promoveert ze aan de universiteit van Aken op 'de gevolgen van de Europese eenwording op de economie'.

Behalve bedrijfswetenschappen volgde ze meer cursussen dan ze zelf kan opnoemen. Ze heeft het niet bijgehouden, maar de OU registreerde haar voor 84 cursussen, goed voor 10.500 studie-uren.

Wereldvreemd, noemen sommige mensen haar. Soms wel moeilijk om op dergelijke verwijten te reageren, al is ze het er helemaal niet mee eens. „Levenswijsheden kun je ook uit boeken en toneelstukken halen," zegt ze een beetje verontwaardigd. De charmante, tengere meester in de rechten, doctorandus en doctor in spe Carin Cuypers doet 'heus wel meer dan alleen studeren'. Muziek luisteren, lezen, lezingen bezoeken, theater, piano spelen, ballet. Maar, dat moet ze toch toegeven, studeren is haar grootste hobby.

Even heeft ze er na het behalen van haar bul aan gedacht om kunstgeschiedenis te studeren. Maar weer zes jaar colleges volgen over een thema – hoe gevarieerd dan ook – trok haar toch niet. Ze begon bij een bedrijf in Maastricht dat stages bemiddelt in het bedrijfsleven voor middelbare scholieren.

„Maar ik heb mij ook al snel ingeschreven voor een cursus aan de Open Universiteit, hoor," zegt ze bijna verontschuldigend. Leven zonder te studeren, dat kan ze zich niet voorstellen. Het werd cultuurwetenschappen, waar ze alle cursussen volgde, die er op dat moment waren.

Na cultuurwetenschappen volgden cursussen op het gebied van sociale wetenschappen, economie, milieukunde, bestuurswetenschappen. Behalve studeren, hielp ze aan de OU ook mee aan het totstandkomen van de cursussen. En deed tussendoor nog even een cursus Italiaans. En een computercursus ('tijdens mijn studie heb ik daar niets over geleerd en dat heb je toch nodig').

Na anderhalf jaar werken werd het toch weer full-time studeren. „Ik kon gebruik maken van een gunstige studiefinancieringsregeling," verklaart ze die stap.

Met af en toe zijsprongen in culturele en sociologische richting, en sinds kort een baan van twee dagen per week op de planningsafdeling van een Maastrichts produktiebedrijf, is ze nu bijna afgestudeerd in de bestuurswetenschappen. „Het lijkt misschien alsof ik zo maar wat in het wilde weg studeer, maar ik probeer die cursussen te doen die mij interesseren en waarmee ik mij verder kan ontwikkelen."

Een van de onderwerpen die er wat dat betreft uitspringt is de Europese economie. Vandaar de (tweejarige) post-doctorale studie Europese Studies in Aken.

„Ik ben daar met een professor gaan praten over de mogelijkheden om in Aken te studeren. De man was zo onder de indruk van wat ik allemaal al had gedaan, dat ik meteen aan een promotie kon beginnen," zegt ze toch wel een beetje trots.

Het liefst zou ze een baan vinden in de wetenschappelijke wereld. En dan haar hele leven doorstuderen. Ze vertelt het voorzichtig. Ze weet dat anderen dat soms 'raar' vinden. Vaak loopt ze tegen onbegrip bij mensen die beweren dat zij door al haar gestudeer 'het leven niet kent'. „Gelukkig heb ik altijd een paar vrienden gehad, die net zo'n instelling hebben als ik. Ook mensen die het leven niet kennen," lacht ze.

Met zo'n persoon is ze inmiddels ook getrouwd. De bewering dat je als OU-student alleen maar thuis achter je boeken zit en geen medestudenten leert kennen wil ze dan ook nog wel even ontkrachten. Lachend: „Mijn man heb ik via de OU leren kennen."

Gabriëlle Muris, onderwijs-coördinator

In de brugklas was haar ideaal nog arts worden. Maar Gabriëlle Muris was niet zo goed in exacte vakken. Wat dan? De Academie voor expressie, woord en gebaar in Utrecht leek de Geleense wel iets. Een carrière als dramadocente, waarom niet. Gabriëlle nam met succes deel aan de oriëntatiedagen, maar werd uitgeloot. Daar stond ze dan met het atheneumdiploma op zak. Uiteindelijk besloot Gabriëlle een tijdje als au-pair naar Parijs te gaan. Een goede keus bleek achteraf, want daar werd haar voorliefde voor geschiedenis versterkt. „Op het atheuneum blonk ik niet echt uit in dat vak, maar ik vond het wel erg interessant. Goed gemotiveerd begon ik aan een geschiedenisstudie aan de universiteit in Utrecht." De studie viel zwaar tegen. Gabriëlle maakte het eerste jaar niet af. Enigszins teleurgesteld ging ze werken voor een uitzendbureau. Uiteindelijk lonkte toch een academische opleiding. Het werd de Erasmus Universiteit in Rotterdam waar vanuit de sociale wetenschappen de opleiding maatschappijgeschiedenis werd aangeboden. „Ik moest weer helemaal opnieuw beginnen. Het ging echter prima. Ik wist nu wat ik kon verwachten van het studeren aan de universiteit." Ze heeft geen moment spijt gehad. Bovendien had ze tijdens een onderzoek voor haar doctoraalscriptie naar de niet-Westerse geschiedenis dat ze in Senegal uitvoerde, veel baat bij de kennis van de Franse taal. Zo kwam veel uiteindelijk op zijn pootjes terecht. Gabriëlle werkt nu als onderwijscoördinator aan de faculteit der historische en kunstwetenschappen, waar ze ruim vijf jaar geleden afstudeerde.

ONDERWIJS & OPLEIDING

Dit wordt je baan:
Econoom,

HEAO-EL studeren? Dan kies je voor Vlissingen.

HEAO-Voorlichtingsmiddag 9 februari

14.00-18.00 uur. Rondleidingen om 14.00 en 16.00 uur.
Informatie over toekomstperspectieven door bedrijven.

Opleidingen:
- Communicatie (CO)
- Economisch-linguïstisch (EL)
- Bedrijfseconomie (BE)
- Commerciële economie (CE)
- Management, Economie en Recht (MER)

Hogeschool HZ Zeeland

Edisonweg 4, 4382 NW Vlissingen
Telefoon 01184-89000

Hoger Economisch Administratief Onderwijs

Als je niet kunt komen, vul dan de bon in.

Antwoordcoupon

Ik kan niet aanwezig zijn op de voorlichtingsdag van de HEAO. Ik wil
○ de voorlichtingsbrochure ontvangen
○ een uitnodiging voor een gesprek met een studierichtingsleider
○ een uitnodiging om een lesdag bij te wonen

Naam: ....
Adres: ....
Postcode: .... Woonplaats: ....

Vooropleiding: ☐ mbo ☐ havo ☐ vwo klas ....
Ik heb belangstelling voor de opleiding: ☐ BE ☐ CE ☐ MER ☐ EL ☐ CO
In gesloten envelop zonder postzegel opsturen naar: Hogeschool Zeeland, Sector HEAO, Antwoordnummer 320, 4380 WB Vlissingen.

LD

OPLEIDINGSINSTITUUT „DE THERMEN“
Raadhuisplein 15-16, 6411 HK Heerlen
Telefoon 045-713717

Erkend door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen op grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen.

EENJARIGE DAGOPLEIDINGEN MET MOGELIJKHEID TOT STUDIEFINANCIERING INCLUSIEF OV-STUDENTENKAART

- Directiesecretaresse
- Medisch secretaresse
- Afdelingssecretaresse
- Medewerk(st)er uitgaand reisverkeer en toerisme
- Informatrice/receptioniste
- Receptioniste
- Host/hostess

Enkele opleidingen zijn ook als tweejarige avondopleiding mogelijk. Alle volledige opleidingen starten weer in september 1994.

OPEN DAGEN

VRIJDAG	4 MAART	van 14.00-17.00	uur
ZATERDAG	19 MAART	van 11.00-14.00	uur
ZATERDAG	26 MAART	van 11.00-14.00	uur
VRIJDAG	22 APRIL	van 14.00-17.00	uur
VRIJDAG	3 JUNI	van 14.00-17.00	uur

Informatie en aanmelding:
Raadhuisplein 15-16, 6411 HK HEERLEN,
tel. 045-713717.

BEAUTY CENTRE

6417 CJ HEERLEN
TEL. 045-710906/762370

Studeren in Maastricht

Hogeschool Maastricht

Hoge Hotelschool
Hogeschool voor managers in de: horeca-, congres-, facility- en toeristische sector.
Open dagen: 2x per maand na aanmelding.

Academie Beeldende Kunsten
Docentenopleiding tekenen 1e graads (dagopleiding), Kunstvakopleidingen HBO **(dag- en avondopleidingen)** en diverse studievarianten.

Conservatorium voor Muziek
Opleidingen voor Uitvoerend Musicus, Docerend Musicus, Praktijkdiploma's, Jazz/Lichte muziek, Schoolmuziek/AMV, Orthopedagogische Muziekbeoefening, Theorie, Compositie en Gregoriaans.
Open dag: 4 februari 1994.

Toneelacademie
De Toneelacademie verzorgt behalve opleidingen voor Docent/Regisseur (full- en parttime) en Acteur ook vooropleidingen (lesplaatsen Maastricht, Tilburg, Nijmegen, Den Haag en Groningen).
Informatiedag na aanmelding.

Opleiding Tolk-Vertaler / Opleiding Oriëntaalse Talen en Communicatie

Nederlands	Italiaans	Chinees
Engels	Portugees	Arabisch
Duits	Spaans	Japans
Frans	Russisch	

Open dag: 19 maart 1994 (11.00 - 14.00 uur).

Sociaal Pedagogische Hulpverlening (SPH/HBO-J)
Open dag: 28 januari 1994 (09.30 - 14.30 uur).

PABO
Opleidingen tot leraar basisonderwijs.
Open dag: 29 januari 1994 (10.00 - 13.00 uur).

Informatiebemiddeling (B.D.I.) en Informatiemanagement (I.R.M.)
Opleidingen voor (bedrijfs-)kaderfuncties in de informatiesector.
Open dag: 29 januari 1994 (10.00 - 13.00 uur).

De Hogeschool Maastricht (HM) is een multisectorale instelling voor Hoger Beroepsonderwijs met 8 faculteiten, 4.500 studenten, 550 personeelsleden en vele studie- en afstudeerrichtingen. Studeren aan een van de faculteiten van de HM betekent profiteren van een breed geschakeerd aanbod van hoge kwaliteit.

BON

Zend mij a.u.b. informatie over de opleiding: ....
Ik kom naar de open dag op 1994

Naam: ....
Adres: ....
Postcode/Woonplaats: ....

Hogeschool Maastricht
PR en Voorlichting
Postbus 414, 6200 AK Maastricht

Een prettig studieklimaat en uitzicht op een prima baan. Dat vind je bij de Hogere Beroepsopleidingen van de Hogeschool Venlo

NATIONALE VERVOERSACADEMIE

Studierichtingen:
Logistiek Management
Logistiek en economie
Kort HBO-Logistiek
Europese opleiding logistiek management

Voorlichtingsdag zaterdag
19 maart 1994 van 10.00 tot 14.00 uur.

HEAO

Studierichtingen:
Bedrijfseconomie
Bedrijfskundige informatica
Commerciële economie

Voorlichtingsdag zaterdag
19 maart 1994 van 10.00 tot 14.00 uur.

HTS-ELEKTROTECHNIEK & COMPUTERTECHNIEK

Afstudeerrichtingen:
Meet- en regeltechniek
Telecommunicatie
Technische informatica
Telematica

Voorlichtingsdag zaterdag
12 maart 1994 van 10.00 tot 14.00 uur.

HTS-WERKTUIGBOUWKUNDE

Afstudeerrichtingen:
Produktietechniek
Bedrijfsmechanisatie
Energietechniek
Fijnmechanische constructietechniek

Voorlichtingsavond dinsdag
1 maart 1994 van 19.00 tot 21.30 uur.

HLO-HOGER LABORATORIUM ONDERWIJS

Afstudeerrichtingen:
Analytische chemie
Kunststofchemie
Technische microbiologie

Voorlichtingsdag zaterdag
19 maart 1994 (samen met MLO)
van 10.00 tot 14.00 uur.

PEDAGOGISCHE ACADEMIE BASISONDERWIJS

Leraar basisonderwijs

Voorlichtingsavond dinsdag
1 maart 1994, aanvang 19.00 uur.

Hogeschool Venlo

Postbus 141, 5900 AC Venlo

Schoutstraat 8, 6343 CS Klimmen
Mergelsweg 1, 6419 EA Heerlen
Tel. 04459-1782. Tel. 045-715248

In Heerlen verzorgen wij de avondopleidingen voor:

BKB - PDB - PDL
MBA - SPD (alle vakken)

HAAL MEER UIT JE TECHNISCHE KNOBBEL

Als je techniek in je vingers hebt, heb je je eigen toekomst in handen. Kom maar kijken op 19 of 26 februari. Want dan krijg je de kans om uit te vinden of je technische knobbel zich op zijn gemak voelt in de buurt van auto's, vrachtwagens, fietsen, brom- of motorfietsen of dieselmotoren. Op die dagen organiseert INNOVAM (in samenwerking met een aantal van deze bedrijven in jouw omgeving) een voorlichtingsdag voor jongens en meisjes die tegelijkertijd willen leren en werken in de auto- of tweewielerbranche.
Als het je ook wat lijkt om eens een dagje 'praktijkervaring' op te doen, bel dan nu **06-02265 56.**

Voorlichtingsdag Auto- en Tweewielertechniek: 19 en 26 februari

Een week voor Pasen begint de Stichting Rijdende School met een schone lei. Om de pakweg vierhonderd kermiskinderen meer dan het alfabet bij te brengen, trekt dan een karavaan van vijftien mobiele klaslokalen weer een zomer lang van kermis naar kermis. Want waar minstens zeven leerplichtige kermiskinderen bijeen zijn, moet een rijdende school het krijtje oppakken. Een bijzondere vorm van onderwijs, deze rijdende school. Nergens op het vasteland van Europa kom je haar verder tegen.
Lesgeven aan kermiskinderen werkt verslavend. Vraag maar aan Emile Steffann en Toos Penders. Hooguit vijf jaar, langer zou dit Zuidlimburgse onderwijsechtpaar niet achter de gebakskraam, schommel en botsautootjes aanrijden. Nu, twintig jaar later, is het voor hen nog steeds bijna alle dagen kermis.
Een ontmoeting op een schoolplein in Apeldoorn, het winterkwartier van de Stichting Rijdende School.

Week voor Pasen begint Rijdende School met een schone lei

Kermiskind leert voor nog mooier spul

DOOR HANS TOONEN

drijkskunde, en dan natuurlijk ral topografie, dat moet voor miskinderen een fluitje van een t zijn?
rekenen is toch ook altijd prijs?

le Steffann, 47 en grootgeeid als zoon van de broodbezor- van Spekholzerheide, deelt r dit vooroordeel meteen een plus uit.
enen leren kermiskinderen indaad spelenderwijs. Maar blind olle op de landkaart aanwijzen, eet het maar. Hoe je het beste r Zwolle rijdt, kunnen ze wel zo reunen.
oeger, toen er nog geen rijden- school was, reed het gros van kermisklanten op goed geluk stad naar dorp. Velen kenden uwelijks het alfabet. Moesten ze Zwolle zijn, dan oriënteerden ze n op de eerste drie letters. La- n ze op een wegwijzer zwo, dan nen ze de gok," klapt Steffann uit de school.

Emile en vooral zijn vrouw Toos k de grootouders van de kermis- deren - zij het vaak avonds laat achter angstvallig gesloten gor- en - hebben leren lezen en rijven, hoeft niemand van de miskaravaan achterop te raken. t niet wil zeggen dat kermiskinderen, eenmaal van de rijdende basisschool af, staan te trappelen door te leren. Ook al hebben ze n IQ dat papa's achtbaan ontgt, niet één kermiskind kiest voor n universitaire opleiding.

zondering is Jantje Kabald. Die eft het geschopt tot jurist. Advi- rt dan ook de Kermisbond. En in zijn vrije tijd bij de kassa van s grijpkraantjes.

gel is dat negen van de tien ker- kinderen na de basisschool ito (individueel technisch onderwijs) volgen. Pas rond hun achttiende, vooral als ze verkering krijgen en niet voor dom versleten willen worden, melden velen zich voor vervolgcursussen zoals ambulante handel en computer-boekhouden. Of voor autolassen, vooral in weer en wind.

Hebben de Sipkema's, de Verstappens, de Janviers en al die andere hechte generaties van kermisexploitanten dan niet het beste voor met hun kinderen?

Emile Steffann wijst naar Dennis, net twaalf en genoeg verstand om op z'n sloffen het havo-diploma te halen. En fluistert met pijn in het hart: „Toch wil ook hij naar de ito. Natuurlijk zit Dennis - en met hem tal van kermiskinderen - daar onder zijn niveau. Wat andere ito-leerlingen in een heel schooljaar doen, leert hij in die vijf wintermaanden. Tijdens de zomer kan Dennis dan fijn met de draaimolen en gebakskraam van zijn ouders optrekken."

Natuurlijk proberen Steffann en de andere vierentwintig leerkrachten van de in Geldermalsen gehuisveste Stichting Rijdende School voortdurend ouders van goede leerlingen tot andere gedachten te brengen. Maar altijd komen ze van een koude kermis thuis. Niet één kermisklant trekt graag zonder zijn kroost van dorpsplein naar stadscentrum. De familieband is sterker dan een dropveter. Anderen hun kind laten opvoeden, komt niet in hun kraam te pas.

Kinderen zijn voorbestemd het spul van hun ouders te erven. Nog op de geboortedag van de stamhouder schildert menige exploitant trots '& Zn' achter zijn naam.

Steffann vult aan: „Het beste voor hebben met je kinderen houdt dan ook niet in dat ze arts, advocaat of accountant mogen worden. Het betekent nog mooier spul. Heeft papa een swingmill dan moet ie ervoor zorgen dat zoonlief een computergestuurde carroussel kan exploiteren. Dan heb je het beste voor met je kinderen.
Nu kan ik wel proberen de ouders om te kletsen. Maar de ervaring leert dat kinderen die in leefgroephuizen of op internaten wonen om bijvoorbeeld atheneum te volgen, toch niet zonder hun ouders kunnen. Van hun ouders kun je geen enkele ondersteuning verwachten. Zij ontberen niet alleen de tijd om zo'n kind te begeleiden. Maar het is bovendien niet hun keuze."

Kortom, leren is mooi meegenomen. Maar doorleren, daar gooi je in hun wereld geen bussen mee om.

Wie nu denkt dat kermiskinderen daarom balen van de rijdende school, heeft het mis.
Steffann: „Zodra het kermisseizoen begint en wij met onze vijftien scholen uitrukken, staan de kinderen ons al op te wachten. Over hun resultaten op scholen waar ze tijdens de winter op hebben gezeten, zijn wij volledig op de hoogte. Want onze consulenten bezoeken regelmatig die 'burgerscholen'. De resultaten van de kermiskinderen worden keurig opgeslagen in onze schoolcomputer. Dat is ook nodig, omdat wij op al die kermissen steeds andere kinderen voor onze neus krijgen. Als leraar moet je daar flexibel op kunnen inspelen. Je zet leerlingen die zowel in leeftijd als in studieprestaties zeer kunnen verschillen, individueel aan het werk. Dat gaat ze makkelijker af dan burgerkinderen, omdat ze al van jongsaf aan hebben geleerd voor zichzelf op te komen. Als de school om half vier uit is, draait de kermis op volle toeren. Huiswerk moeten ze vaak zonder hulp van hun ouders maken, want die komen pas ver na twaalven in de caravan. Er wordt zelden of nooit gespijbeld. Ouders en kinderen zijn namelijk uitermate gemotiveerd. Problemen worden ter plekke uitgepraat."

Toen hun zoon Sander, nu 17, en dochter Tessa, nu 12 jaar, nog klein waren, trokken Emile Steffann en Toos Penders van Pasen tot half oktober als nomaden met het kermisvolk rond.

Van deze wereld, waarin het altijd feest lijkt, heeft de oud-Kerkradenaar geen dag willen missen. Zo vrij als een vogeltje heeft ook zijn uit Voerendaal afkomstige vrouw zich altijd gevoeld in de draaierige wereld van suikerspinnen.
Een wereld ook van dikke Mercedessen.
Want daarvan staat die middag in Apeldoorn de straat vol als de rijdende school uitgaat.

■ *Emile Steffann temidden van zijn kermiskinderen in Apeldoorn. Uiterst links zijn vrouw Toos Penders.*

Foto: D.M. DE BAKKER

'Als je 'm slecht maakt, hoef je niet meteen naar de lts'

De cito-toets wordt getoetst

Over ruim twee weken is het weer zo ver: zo'n 106.000 leerlingen van groep acht van de basisscholen, onder wie 6.000 Limburgers, zullen zich dan moeten buigen over de cito-toets, ontwikkeld door de onderwijsdeskundigen van het Centraal Instituut voor Toets Ontwikkeling in Arnhem. Na soms maandenlange oefening in het maken van meerkeuzevragen proberen de leerlingen hun beste beentje voor te zetten.

DOOR AGNUS VAN LOENEN

e vaak er ook op gehamerd is t de toets geen examen is, dat voel leeft toch bij menig leerling. t is een van de redenen waarom cito-toets niet bij alle basisscho- len in goede aarde valt. Zij preferen n toetssysteem dat gespreid is er zes schooljaren boven de malige momentopname.

leerlingen van groep acht van schoool 't Pannesjop, in de rense wijk Schaesbergerveld, in het 'kamertje van de meester' om te discussiëren het nut van de cito-toets, offi- el Eindtoets Basisonderwijs gem. Ze zijn het erover eens dat toets best spannend is, maar je je er niet blind op moet sta- n.

h, het is wel belangrijk, maar als mand hem slecht maakt dan t-ie niet meteen naar de lts or," houdt wijsneus Andy Gravéé n klasgenootjes voor. Jeannine apels 'ziet de toets wel zitten': „Ik b er zin in en ben helemaal niet ng," vertelt ze enthousiast.

ar helaas, niet iedere scholier eft zo'n ontspannen beeld van toets. Sommige kinderen zien een berg tegen de 'dag des oor- els' op. „Als ik een toets moet maken, ben ik meestal zenuwachtig. Ik weet nu al zeker dat ik bij de toetsuitslag ook zit te bibberen," bekent Ronald Köster.
De cito-toets wordt natuurlijk niet gemaakt om kinderen bang te maken, maar dient als hulpmiddel om de keuze voor het voortgezet onderwijs gemakkelijker te maken.

Volgens schoolhoofd M. Palmen van 't Pannesjop ligt hierin ook de waarde van de toets. „Wij gebruiken de toets als een extra bevestiging voor de toekomstige schoolkeuze van onze kinderen, maar de toets is slechts een momentopname, één foto en ik wil een film," aldus Palmen.
Die laatste wens is voor zijn collega P. Nijsten van basisschool De Verrekijker in Amstenrade nu juist een van de belangrijkste redenen om niet aan de cito-toets mee te doen. „Het is inderdaad maar een momentopname. Wij hebben een toetssysteem ontwikkeld, dat leerlingen al vanaf groep drie in aanraking brengt met toetsen. Hierdoor krijgen wij een globaal en duidelijk overzicht van de schoolvorderingen van de leerlingen, waardoor een betere schoolkeuze kan worden gemaakt."
De Verrekijker liet bijna twintig jaar geleden de cito-toets vallen. Nijsten: „In de periode '74-'75 hadden wij een scholiere die tijdens de toets haar zenuwen niet de baas kon en hierdoor veel lager scoorde dan gewoonlijk. Ondanks haar zeer goed schoolrapport werd zij bij het voortgezet onderwijs doorverwezen naar de mavo-brugklas, omdat de cito-toetsuitslag daar als doorslaggevend studieresultaat beschouwd werd." Voor het team van De Verrekijker was toen de maat vol.
Ondanks het gegeven dat niet iedereen zich in de kwaliteit van de toets kan vinden, is het aantal basisscholen dat met de cito-toets werkt, de afgelopen jaren gestegen. Zes jaar geleden deden 80.000 kinderen mee, nu bijna 106.000. Terwijl het aantal leerlingen op de basisschool terugloopt.

Toch een opmerkelijk gegeven dat pleit voor de toets, meent Joosen, die nog eens aantekent dat de cito niet het inzetvermogen of de intelligentie van het kind meet. Het draait puur om de schoolvorderingen. De toets laat volgens hem alleen zien wat een leerling van het onderwijs heeft opgestoken.
De citotoets bestaat uit drie onderdelen: rekenen, lezen en informatieverwerking. Honderdtachtig keer moeten de leerlingen het juiste antwoord aanstrepen.
Een voorbeeld: Er zit twintig liter soep in de pan. De soepkommen zijn 0.25 liter groot. Hoeveel soepkommen heb je nodig om de pan leeg te maken? Elke kom mag je maar één keer gebruiken. Antwoorden A: 20 stuks, B: 80, C: 100 of D: geen van deze antwoorden is goed.
Deze vraag is afkomstig uit de citotoets van vorig jaar. Voor veel kinderen is het maken van meerkeuzevragen een nieuwe ervaring. Daarom wordt in de laatste maanden voor de toets vele uren apart op deze antwoordvorm geoefend zodat de leerlingen niet onvoorbereid voor de cito-leeuwen worden geworpen.
Volgens meester Nijsten van De Verrekijker gaan die oefeningen ten koste van de eigenlijke lesstof van de kinderen: „Doordat wij de cito- toets 'uitsmeren' over zes jaren, hoeven wij in groep acht geen tijd vrij te maken voor het voorbereiden op de toets. Wij kunnen de kinderen meer lesstof bieden. Dit gaat door tot het einde van dit schooljaar en niet zoals bij veel scholen tot aan februari, de maand waarin de cito-toets plaatsvindt."

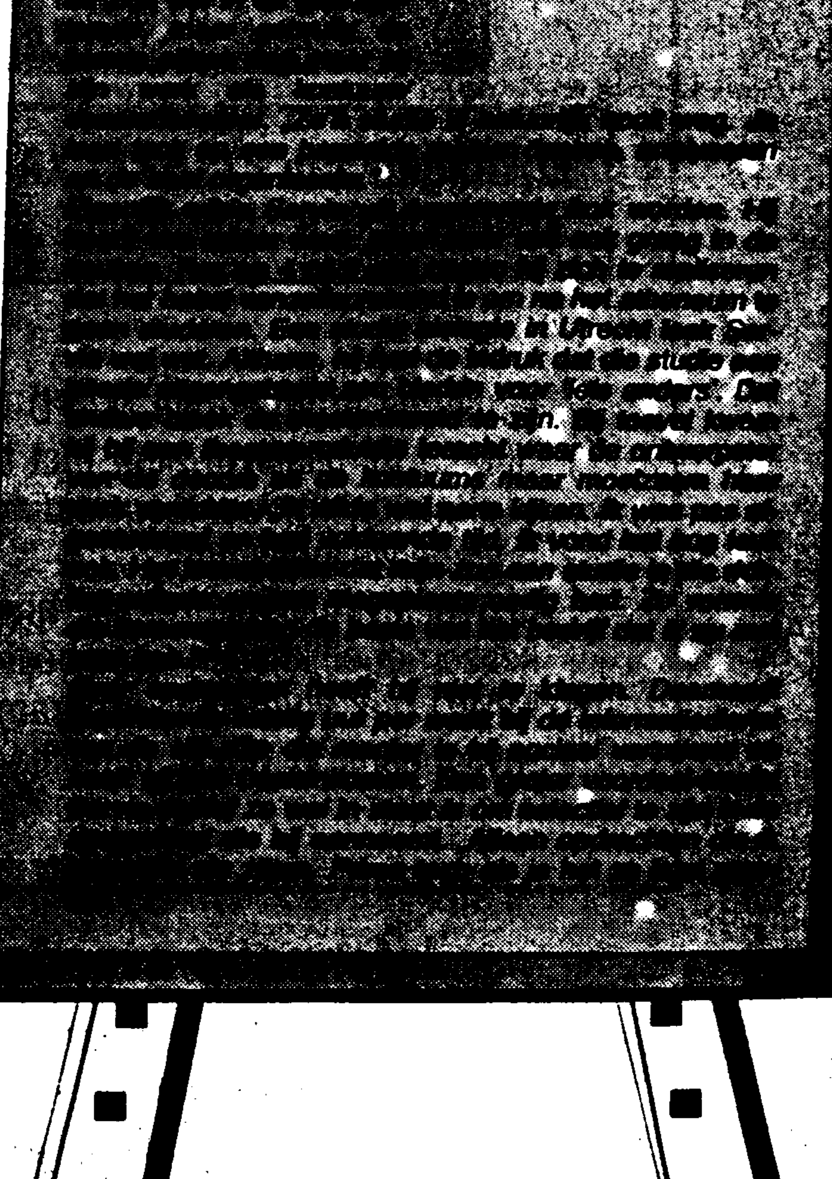
Aan het vijftal van 't Pannesjop is de Amstenraadse kritiek niet besteed. In koor schreeuwen zij dat meerkeuzevragen veel makkelijker zijn te beantwoorden dan open vragen, waarbij zij zelf een antwoord op de vraag moeten geven. „Bij meerkeuze kun je altijd iets invullen, ook al weet je het antwoord niet. Je hebt altijd de kans dat je iets goed hebt," vertelt Jeannine Crapels.

Hoewel ze door de meerkeuzevragen hun kansen zien stijgen, gaan ze toch met gemengde gevoelens de toets tegemoet. „We zijn niet bang hoor, maar spannend is het zeker," verwoordt een van hen het algemene gevoelen.

Misschien hebben zij iets aan het goedbedoelde en gratis advies van hun Amstenraads collegaatje Ingrid Rohde. Volgens haar hoeven de leerlingen die de cito-toets doen zich geen zorgen te maken: „Je moet gewoon diep inademen en zeven keer met je hand over de buik strijken."

Servie Orbons, bioloog kostuum/ decorontwerper, NS-medewerker

ONDERWIJS & OPLEIDING

Muisstille leslokalen behoren bij een ander tijdperk, evenals het onvoorwaardelijke respect voor de man of vrouw voor de klas. Menig beginnend docent is op de eerste werkdag vaak net zo zenuwachtig als die amper drie-turven-hoge-brugpieper met zijn veel te nieuwe schooltas. Didactiek en pedagogiek zijn weliswaar standaard in een docentenopleiding ingebouwd, maar leren omgaan met scholieren en hen ook daadwerkelijk aanpakken zijn twee totaal verschillende dingen. Silvia Lemmens (25) uit Geleen en Tineke Dassen (37) uit Born zijn net een half jaartje juffrouw.

Amper uit de schoolbanken, zo voor de klas.

Kersverse docent teert langer op karakter dan kennis

Een groentje voor de klas

■ *Docente Tineke Dassen knutselt met haar drie zonen: „Gelukkig had ik opvoedkundige ervaring voor ik voor de klas terecht kwam."*

Foto: PETER ROOZEN

DOOR MONIQUE PARREN

De eerste weken vraag je jezelf elke dag opnieuw af: 'Hoe zou het vandaag gaan?' Je hebt geen routine, sterker nog, je gaat zelf in de meeste gevallen ook pas voor de eerste keer door die lesmethode heen," vertelt Silvia Lemmens. „In het begin is elke dag spannend."

De Geleense geeft wis- en natuurkunde op de Technische School aan de Thornstraat in het Midden-Limburgse Weert. Lachend: „De laboratoriumschool en een baantje in het ziekenhuis bleken toch niet je van het, maar ik wilde per se iets doen met mijn aanleg voor die exacte vakken."

Lemmens heeft dertien uur. Nog niet eens de helft van een volledige docentenbaan van 28 uur. Toch waren de eerste twee maanden een regelrechte beproeving en kosten de lesvoorbereidingen haar ook nú nog vrijwel alle resterende vrije tijd.

„De eerste twee maanden liep het me compleet door elkaar," weet ze nog. „Vijf klassen, verschillende boeken, allemaal andere leerlingen en dan moet je ook nog eens proefwerken geven..."

Kan de opleiding een docent hierop beter voorbereiden? „Sommige dingen kun je niet leren. Langere stages zouden bijvoorbeeld wel beter zijn, maar dan nog sta je niet écht zelfstandig voor de klas. Pas als je daar alleen staat, weet je of je het kunt rooien."

Krap een half jaar na dato doet de wis- en natuurkunde docente nog ieder proefje éérst een keer thuis. Voor de zekerheid. „Als iets misgaat ben je in een klap de overmacht kwijt."

Leerlingen hebben al na de eerste les in de gaten hoe je bent, volgens Lemmens. En dan kan het spel beginnen. Net als in elke relatie is het ook tussen leerling en lerares geven en nemen. En leerlingen nemen over het algemeen liever. „Als je niet merkt wanneer ze je willen uitproberen, dan trap je er elke keer weer in. Heb je geen leven," denkt de Geleense.

Humor is haar belangrijkste wapen in de strijd om de orde. Met een lachje: „Aangeboren." De lange, ranke vrouw ziet er niet uit alsof ze met zich laat spotten. Blijft ze ook altijd 'de baas'?

„Ik laat me het bloed niet onder de nagels vandaan halen, nee zover laat ik het niet komen. En ik ben ook niet zo'n type docent dat zich om alles drukmaakt. Maar een klas is weleens zó lastig dat ik het ook niet meer weet, nou dan hou ik maar eens twee, drie minuten mijn mond. Zit ik ze heel op mijn gemak aan te kijken. Puur tactiek hoor, want negen van de tien keer vragen ze tijdens zo'n pauze: 'He juf, gaan we niet verder?' Dan ben ik waar ik wezen moet."

Natuurlijk deelt ze ook strafwerk uit, al dan niet vergezeld van een standje. „Soms moet je iemand terechtwijzen, even op het rechte spoor zetten. Maar ik probeer dat zo veel mogelijk op een leuke manier te doen, met een grapje of een rake opmerking. Je hoeft een leerling niet te kwetsen om hem of haar te laten gehoorzamen, als je vingerwijzing maar subtiel genoeg is."

Voor de klas moet je niet dominant zijn, volgens Lemmens. Ze vindt het belangrijker de touwtjes af en toe te laten vieren dan ze voortdurend strak in handen te hebben. „Lesgeven moet een samenspel zijn tussen docent en leerling en de sfeer voor dat samenspel moet je zelf creëren."

Tineke Dassen geeft haar pupillen eveneens ruimte binnen de aangegeven grenzen. „Natuurlijk proberen de leerlingen continu de regels te overtreden, dat hoort erbij, maar mogelijke opstootjes moet je in de kiem smoren."

Dassen heeft lange tijd gewerkt als analiste. Na de geboorte van haar kinderen stopte ze met werken. Toen haar drie jongens de leerplichtige leeftijd bereikten, ging Dassen zelf ook terug naar school. Ze volgde een deeltijdopleiding aan de Hogeschool Katholieke Leergangen in Sittard voor het nieuwe vak techniek. Vlak voor kerst rondde ze de opleiding af, ruim drie maanden eerder al begon ze aan de technische school Pastoor Jacobs in Sittard.

De eerste kennismaking laat zich het best samenvatten als een cultuurshock. „Het had met het type school te maken, weet ik nu. Ik heb stage gelopen op havo/vwo-niveau, een heel ander type leerling dus. Mijn leerlingen nu zijn heel spontaan en open, maar daardoor krijg je ook alles ongezouten om je oren. Je bent veel meer een klankbord, omdat de thuissituatie meestal veel minder rooskleurig is."

Inmiddels heeft Dassen haar draai gevonden, maar niet zonder slag of stoot. „Opvoeden is in mijn werkkring net zo belangrijk als het overdragen van mijn eigenlijke vak, dat wist ik niet. Veel van deze kinderen hebben weinig gevoel voor eigenwaarde en die lts is niet voor iedereen een bewuste keuze. Dat valt tegen, gelukkig had ik zelf al opvoedkundige ervaring door mijn kinderen. Een jonger iemand had het misschien niet gered."

Net als Silvia Lemmens noemt ook Tineke Dassen de voorbereidingen als een extra moeilijkheid. Haar vijftien uur omschrijft ze als ' goed te doen'. Een volle baan wil Dassen (nog) niet. „Zeker nu is dat veel te zwaar in combinatie met mijn eigen gezin."

Ook zij moet thuis alle lessen voorbereiden. Keurig volgens het boekje. „Zeker omdat techniek een heel nieuw vak is, moet ik veel zelf uitknobbelen. Er zijn wel werkschema's voor ons ontworpen, maar die moeten ook voortdurend aangescherpt worden omdat techniek zo nieuw is. Bovendien heb je zes of zeven verschillende klassen en die zijn weer met zeven andere onderwerpen bezig. Dat gééft een organisatie..."

Humor noem ook de Bornse als een karaktereigenschap van de 'ideale docent'. Want karakter daar gaat het om, benadrukt ze. De opgedane kennis is belangrijk, maar niet doorslaggevend. Het karakter van een kersverse docent is minstens zo belangrijk als zijn of haar kennis.

Dassen: „Op een opleiding kun je best veel leren, maar de dingen die je er echt doorheen slepen als docent, die leer je niet op school. Als mens moet je kwaliteiten hebben om kinderen te bespelen."

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst, maar het perspectief voor veel Turkse en Marokkaanse scholieren is allerminst lonkend. Ze komen te vaak in een te lage opleiding terecht, met navenant lage kansen op een baan als ze eenmaal hun examen achter de rug hebben, concludeerde de Limburgse Immigratie Stichting (LIS) in een eind vorig jaar gepubliceerd rapport.

Allochtonen in het vbo: werklozen van de toekomst?

DOOR RIK VAN DRUTEN

De praktijk op de Heerlense LTS aan het De Hesselleplein is misschien wat minder scherp dan het LIS-rapport schetst, maar ook daar stuit de schoolopleiding van allochtone jongeren soms op problemen, die van oorsprong Nederlandse leerlingen niet tegenkomen.

De meeste allochtone jongeren komen na de basisschool terecht op een voorbereidende beroepsopleiding (vbo) of de mavo. 'Op het vwo zijn nauwelijks allochtone leerlingen,' stelt de Limburgse Immigratie Stichting (LIS) in het in december verschenen rapport *Kansrijk in Limburg?*

Tachtig procent van de allochtone leerlingen op het vbo doet examen op A- of B-niveau, terwijl in de praktijk minimaal C-niveau nodig is om na het vbo door te stromen naar bijvoorbeeld een mts of meao. 'In deze periode worden de werklozen van de toekomst voorgeselecteerd,' concludeert het LIS-rapport.

Dan is er het groeiende aantal allochtonen dat zonder diploma de school verlaat. Ofschoon slechts een klein deel verzeild raakt in straatgroepen, drugs, alcohol of gokken, bepalen ze voor de buitenwacht het beeld van álle Marokkanen of Turken, stelt de LIS enigszins verongelijkt. Tegelijk constateert de stichting dat juist voor allochtonen in de kritische leeftijd van twaalf tot zeventien veel minder speciaal voor hen bestemde welzijns- en onderwijsvoorzieningen zijn.

„Onze ervaringen zijn anders," zegt P. de Wit, adjunct-directeur van de Heerlense LTS aan het De Hesselleplein – straks op 1 augustus fuserend tot de vbo/mavo scholengemeenschap Herlecollege – en verantwoordelijk voor onderwijszaken op zijn school. „Ik denk dat je een verschil moet maken tussen allochtone leerlingen die hier zijn opgegroeid en goed Nederlands spreken als ze van de basisschool komen, en leerlingen die de taal dan nog niet voldoende beheersen. Als die eerste groep het slechter zou doen dan van oorsprong Nederlandse kinderen, dan heb je een ernstig probleem. Maar ik heb daarvoor geen aanwijzingen."

De taal als flessehals dus, en dat sluit aan bij de bevindingen van Jos van Kemenade, de commissaris van de koningin in Noord-Holland. Een commissie onder zijn leiding onderzocht voor het ministerie van Onderwijs hoe het onderwijs aan allochtonen verbeterd kan worden. Ze leren in ieder geval niet slechter omdat ze minder intelligent zijn, stelde Van Kemenade in zijn inmiddels anderhalf jaar oude rapport *Ceders in de Tuin*. De lage sociaal-economische status van allochtonen en hun vaak gebrekkige kennis van de Nederlandse taal zijn volgens de commissie-Van Kemenade belangrijker.

Dat herkent De Wit van de Heerlense LTS wel. „De communicatie met de ouders van Turkse en Marokkaanse leerlingen is vaak moeilijk. We vinden het al heel fijn als ze de ouderavonden bezoeken. Maar veel van hen spreken geen of gebrekkig Nederlands. Een oudere broer of zus moet vaak voor tolk spelen."

En de door Van Kemenade gesignaleerde lage sociaal-economische status? „Tja, bij de schoolkeuze in groep 8 van de basisschool spelen de ideeën van de ouders natuurlijk een belangrijke rol. Als vader bij NedCar aan de lopende band staat, zijn ze vaak eerder geneigd om tegen hun zoon te zeggen: leer jij maar voor automonteur. Dat vinden ze dan al heel mooi. Maar dat is bij allochtone ouders niet anders dan bij van oorsprong Nederlandse mensen."

Belangrijker vindt De Wit hoe ouders tegen de school aankijken. „Daar zie je een groot cultuurverschil. Marokkaanse mensen bijvoorbeeld gaan er van uit dat wij, de school en de leraren, de vaklui zijn. Wíj moeten ervoor zorgen dat hun kind wordt opgeleid, wij zijn de deskundigen."

Dat heeft, vindt De Wit, voor- en nadelen. „Soms vind je door die opstelling geen handvatten om een probleemleerling in het goede spoor te krijgen. De ouders willen wel helpen, het is geen onwil, maar ze vinden het vooral de verantwoordelijkheid van de school om daarvoor te zorgen, niet die van de ouders."

Soms werkt die houding echter ook ten voordele. De Wit stelt dat juist hierdoor op zijn school het nauwelijks voorkomt dat een leerling een voor zijn capaciteiten te laag niveau volgt. „Na het eerste jaar delen wij de leerlingen in. Als de lerarenvergadering zegt dat iemand in díe klas terechtkomt, gaan Marokkaanse ouders daar bijna altijd mee akkoord. Want de leraren, dat zijn de mensen die het weten kunnen en aan hun oordeel wordt niet getornd."

De onderzoekers van de LIS stellen dat allochtone kinderen vaak geen idee hebben naar welke school ze na de basisschool willen. Eenmaal beland op het vbo, zien ze hun armzalige toekomstperspectief, raken gedemotiveerd en gaan steeds slechter presteren. Volgens de LIS krijgen de ouders geen goede informatie en ontbreekt het aan aanvullende voorzieningen, zoals huiswerkbegeleiding.

Ook dat strookt niet met de ervaringen op de Heerlense LTS. Adjunct-directeur De Wit: „Ik kan natuurlijk niet zien uit wat voor een basisschoolklas een leerling komt, maar een leerling die een C- of D-niveau aankan, doet dat hier ook. Dus ook de allochtone leerlingen."

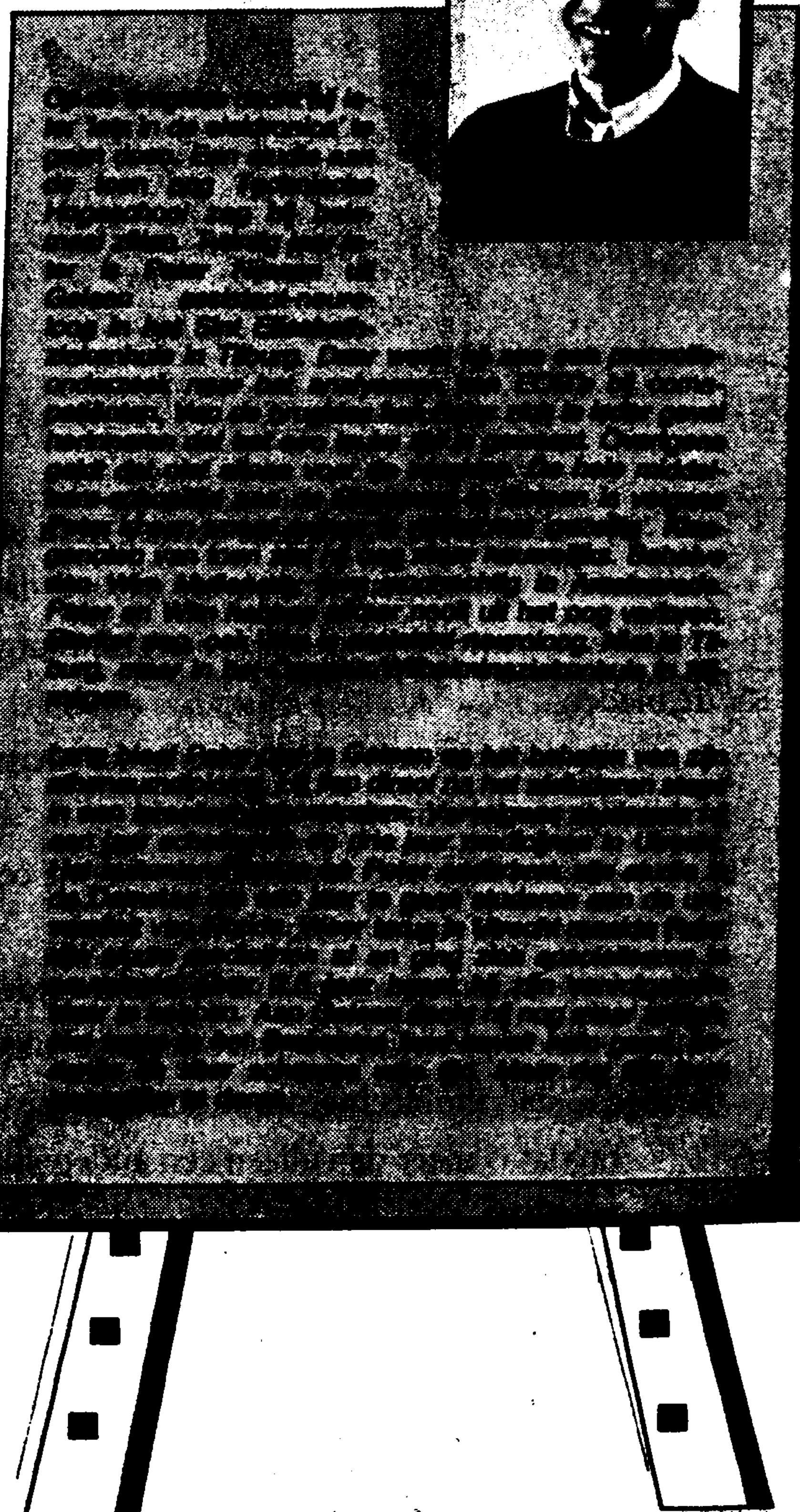
Al met al is het beeld dat De Wit schetst van de situatie van allochtone jongeren op de Heerlense LTS minder somber dan de Limburgse Immigratie Stichting in haar rapport schetste. Wellicht dat dat komt doordat deze school een aantal van de aanbevelingen, die de LIS-onderzoekers in hun rapport doen, al hebben uitgevoerd.

De Wit: „We hebben de beschikking over *cumi-faciliteiten*, betaald met extra geld voor allochtone leerlingen van het minsiterie van Onderwijs. Daarmee geven we extra lessen in de Nederlandse taal en huiswerkbegeleiding." En dat zijn precies zaken die hoog op het verlanglijstje van de LIS staan.

Is de Heerlense LTS dan een gelukkige uitzondering? De Wit betwijfelt het. „Ik vraag me af hoe de LIS heeft vastgesteld dat veel allochtone leerlingen in een te laag type onderwijs terechtkomen. Dat herken ik in ieder geval niet, zeker als je het hebt over allochtone leerlingen die goed Nederlands spreken, die hier zijn geboren."

Peter Nijssen, assistent-neuroloog

ONDERWIJS & OPLEIDING

Johannes vindt het Nederlands een mooie taal. Daarom is de student uit Beieren drie jaar geleden aan de leerstoel voor Duitse Taalkunde van de Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule (RWTH) in Aken begonnen aan een cursus Nederlands. En het resultaat is er naar. „Iedereen denkt dat wij moeite hebben met de uitspraak van de 'sch', maar dat is helemaal niet waar," articuleert hij voorbeeldig, zonder dat zijn stem de Duitse afkomst verraadt. Zijn lerares Sabina Renshof is dan ook zeer te spreken over haar leerling. Al vijf jaar doceert ze Nederlands op het Germanistisches Institut van de RWTH. Samen met psychologe Ulla Steinbrinker en Ursula Kremer, lerares aan het Rhein-Maasgymnasium is ze een ambassadrice van de Nederlandse taal in Duitsland.

Nederlands steeds meer in trek op Duitse scholen

'Voor de kassa staat een slang'

■ *Sabina Renshof [illegible] weer met haar studenten. „Veel studenten hebben moeite met de [illegible]*

Foto FRANS RADE

DOOR DANNY VALEN

De Nederlandse taal wordt steeds populairder in Duitsland. Het Engels voert nog veruit de boventoon, maar aan het rijtje Italiaans, Spaans en Russisch kan het Nederlands gerust worden toegevoegd. Veel Duitsers kiezen voor een cursus Nederlands omdat ze contacten met Nederlanders hebben in de privé- en vakantiesfeer en omdat ze geïnteresseerd zijn in de Nederlandse taal en het volk.

Dat blijkt uit het project 'Motivatie voor het leren van Nederlands in de omgeving van Aken', dat onder leiding van Ulla Steinbrinker heeft plaats gevonden. In het kader van het project gaf ze ondermeer Nederlands op basisschool Klinkheide in Herzogenrath-Kohlscheid. Zo zong ze met de kinderen typisch Nederlandse liedjes als '1,2,3,4, hoedje van papier' en vierde ze het Sinterklaasfeest op Nederlandse wijze. Ook ging ze met de kinderen naar een markt in Nederland. Met dialoogjes als 'Ik wil een bloemkool' en 'Hoeveel kost de bloemkool' leerde ze de kinderen spelenderwijs gesprekjes in het Nederlands te voeren. „De kinderen zijn er trots op dat ze zich in Nederland beter kunnen uitdrukken dan hun ouders," legt Steinbrinker het enthousiasme van haar pupillen uit.

Maar de kinderen krijgen niet altijd de kans om in het Nederlands een gesprek te voeren. „Nederlanders passen zich veel te snel aan. Als een Duitser gebrekkig Nederlands praat, beginnen Nederlanders meteen in het Duits terug te praten. Dat vinden veel Duitsers erg frustrerend omdat ze op die manier nooit goed Nederlands leren spreken," zegt Sabina Renshof.

Op de RWTH in Aken worden de lessen Nederlands op drie niveaus gegeven. Tijdens de eerste cursus leren de studenten een gesprek in het Nederlands voeren. Er worden dialogen gehouden als: 'Dag mevrouw', 'Hoe gaat het met u?', 'Komt u uit Nederland ?'. De tweede en derde cursus bereidt de studenten voor op het examen voor het certificaat Nederlands als vreemde taal. Daarnaast kunnen ze de cursus combineren met een cursus vertalen of land- en volkenkunde. Jaarlijks melden ongeveer 150 studenten zich voor de cursus aan en slagen er vijftien voor het certificaat. De universiteit van Aken is niet de enige waar het Nederlands als keuzevak wordt gegeven. In Duitsland bieden 32 universiteiten deze cursus aan.

Lerares Nederlands Sabina Renshof, heeft een Duitse moeder, een Nederlandse vader en staat al vijf jaar voor de klas in Aken. „Ik vind het leuk om les te geven in mijn moederstaal, maar het blijkt nu wel dat ik eigenlijk heel weinig van mijn eigen taal af weet. Sommige zaken waren voor mij vanzelfsprekend en nu moet ik het opeens uitleggen. De plaats van de werkwoorden bijvoorbeeld. Als er een werkwoord in de zin staat, staat die in het Nederlands en Duits op dezelfde plaats. Maar bij twee werkwoorden is er wel verschil."

Volgens haar is het voor Duitsers even moeilijk om Nederlands te leren als andersom. „Nederlanders hebben moeite met de Duitse naamvallen, terwijl Duitsers juist moeite hebben met Nederlandse woorden die ook in het Duits bestaan, maar een andere betekenis hebben."

Een [illegible] cursist zegt dan [illegible] voor de kassa [illegible] staat te wachten [illegible] auto naar de universiteit. Het Duitse woord [illegible] het Nederlands [illegible] maar [illegible] om te gebruiken [illegible] Kremer de problemen van de Duitse cursist uit. „Veel studenten hebben ook moeite met de [illegible]," [illegible] Renshof aan.

De Nederlandse Taalunie kan veel problemen bij de Duitse studenten wegnemen als zij besluit om de spelling van buitenlandse woorden in de Nederlandse taal te vereenvoudigen. Johannes houdt de ontwikkelingen scherp in de gaten. „Ik hoop dat die plannen doorgaan. Want de [illegible] woorden moet ik nu nog iedere keer in het woordenboek opzoeken."

Het lesmateriaal is zowel op de universiteiten als op de basisscholen en middelbare scholen schaars. „Voor de basisscholen is helemaal niets geschikt. Alleen de uitgeverij [illegible] in het Nederlands," zegt Steinbrinker. „Ik heb alles zelf moeten ontwikkelen."

Op de universiteit wordt niet met de radio of video gewerkt. Renshof legt uit waarom: „Luisteroefeningen hebben niet zoveel zin omdat een Duitser de Nederlandse taal [illegible] goed kan verstaan. Bovendien zijn er ook weinig geschikte luisteroefeningen. En het gebruik van een video is helemaal uit de [illegible]. Het Nederlands Centrum voor Buitenlanders doet daar wel wat aan, maar biedt nog te weinig [illegible] voor [illegible]. Wij maken wel gebruik van Nederlandse kranten. Dat is ook een vereiste voor het behalen van een certificaat."

In het kamertje van Renshof staan langs de muur rijen Nederlandse boeken, uitnodigend te wachten op geïnteresseerde lezers. Maar de Duitse studenten laten de boeken nog links liggen. Toch zijn Nederlandse auteurs als Mulisch, Hermans en Nooteboom in vertaalde vorm populair in Duitsland. Renshof [illegible] Nederlandse literatuur tijdens de Frankfurter Buchmesse van het afgelopen jaar.

Ook Johannes heeft al kennis gemaakt met boeken van Nederlandse schrijvers, maar tot een bezoek aan zijn buurland is het nog niet gekomen. „Heel [illegible] mijn Nederlands nog niet in de praktijk getoetst, maar ik ben het zeker wel van plan."

Hogeschool roomt Duitse markt af met nieuwe studie

Betriebswirtschaft in paradijselijk Venlo

Man spricht Deutsch. Een bordje met dat opschrift is in vele Gemüsegeschäfte in de grensstad Venlo terug te vinden, maar kan met ingang van september 1994 ook aan de deur van de plaatselijke hogeschool worden opgehangen. Docenten van de heao volgen een intensieve cursus Duits om straks zo'n 120 studenten van over de grens de kneepjes van bedrijfseconomie oftewel Betriebswirtschaft bij te brengen. Een nieuwe ontwikkeling in de internationalisering van het onderwijs.

DOOR HANS GOOSSEN

Wie liever in een overvolle hoorzaal of klaslokaal zit, is bij de Hogeschool Venlo aan het verkeerde adres. Er zitten hooguit dertig studenten in een klas, het schoolgebouw ligt prachtig in het groen en ademt een campusachtige sfeer, de docenten zijn vriendelijk, hebben geen half maar een heel oor voor problemen, zelfs als die buitenschools van aard zijn. En dan is er nog Venlo, dat prachtige en lieflijke grensstadje, dat al decennia Duitse klanten en kopers weet te trekken die niet alleen het goed gesorteerde Nederlandse goederenaanbod, maar ook de internationale flair weten te waarderen.

Aan superlatieven geen gebrek. De informatiefolder waarmee de Hogeschool Venlo Duitse studenten voor de nieuwe opleiding Betriebswirtschaft werft, blinkt niet uit door bescheidenheid. Het paradijs kan niet ver weg zijn.

Ruim 250 Duitse studenten hebben zich al aangemeld voor de primeur. Of zij zich hebben laten leiden door de aanlokkelijk voorgespiegelde faciliteiten in Venlo of door het simpele feit dat de studie bedrijfseconomie in hun eigen land de nodige getalsmatige beperkingen kent, is nog de vraag. Ir. Ton de Leeuw, leider van het project 'Duitse heao', glimlacht eens fijntjes. De Duitse numerus clausus is natuurlijk een prettig bijkomend verschijnsel, „maar we zouden anders toch wel gestart zijn met de opleiding," zegt hij diplomatiek.

Een beetje school is op haar toekomst voorbereid, zeker als ze steeds meer geacht wordt haar eigen boontjes te doppen. En dan spelen grenzen geen rol meer. Internationale samenwerkingsverbanden zijn in het onderwijs aan de orde van de dag, maar de Venlose hogeschool is de eerste van haar soortgenoten die een speciale opleiding voor Duitsers heeft opgezet.

Driekwart van het omliggende gebied rond Venlo is Duits, tekent De Leeuw aan. „Als het internationaliseringsklimaat gunstig is, dan zou je gek zijn om daar geen gebruik van te maken."

De collega-scholen over de grens zijn tijdig ingelicht over de Venlose plannen. De Leeuw erkent dat de reacties nu niet getuigden van een trappelend enthousiasme. Aan de andere kant pikt Venlo niet echt studenten af, zo verwijst de projectleider naar de al eerder genoemde numerus clausus.

Aan getalsmatige beperkingen lijkt de Hogeschool Venlo echter ook **niet te** ontkomen. Vooraf zouden ze **blij zijn geweest** met 40 aanmeldin**gen, maar meer** dan 250 is nu weer wat veel van het goede. „Het eerste jaar willen we starten met maximaal 120 studenten. We denken elk jaar 200 eerstejaars aan te kunnen, maar we kunnen beter geleidelijk groeien dan meteen groot beginnen en dan later in de problemen te komen. Dan moet je het ene jaar een groep docenten aannemen en het volgende weer ontslaan," vertelt De Leeuw.

Het bijzondere aan het Venlose initiatief is dat de school geen Duitse docenten in dienst neemt, maar vertrouwt op de talenkennis en flexibiliteit van de eigen medewerkers. De eerste intensieve cursussen Duits hebben zij al achter de rug. „Tja, een gesprek op de markt is nog iets anders dan op hbo-niveau voor de klas staan. Af en toe zullen de docenten best eens problemen hebben met het schakelen tussen Nederlands en Duits, maar dat zal niet ten koste van het lesgeven gaan," meent De Leeuw.

De opleiding geheel in het Nederlands aanbieden heeft weinig zin. „Dan zou de meerderheid afhaken. Zelfs Engelstalige opleidingen lopen al moeilijk in Duitsland, laat staan dat je iets in Nederlands van de grond krijgt."

De Hogeschool vertrouwt niet alleen op het onderwijzend personeel van de heao, maar ook op de eigen opleiding bedrijfseconomie. Betriebswirtschaft is de Duitse versie van de Venlose opleiding. Dezelfde vakken, even zwaar. Geen kopie van de in Duitsland gangbare studie. „Alleen inhoudelijk wordt af en toe iets aangepast. Belastingrecht bijvoorbeeld. Het heeft natuurlijk weinig zin om de Duitse studenten Nederlands belastingrecht te geven."

De Leeuw verwacht zelfs dat de Venlose variant van bedrijfseconomie de nodige voordelen biedt boven de opleiding aan Duitse hogescholen. „Het praktijksegment is een stuk groter. In Duitsland wordt meer aandacht gegeven aan de wetenschappelijke kant, terwijl wij meer praktijkgericht zijn. Het afstuderen is ook gebonden aan het werken in een bedrijf, er moet een concrete opdracht worden uitgevoerd." Voor het diploma maakt het allemaal niet uit. In een verdrag is nog eens extra de al eerder geldende gelijkstelling van Duitse en Nederlandse getuigschriften vastgelegd.

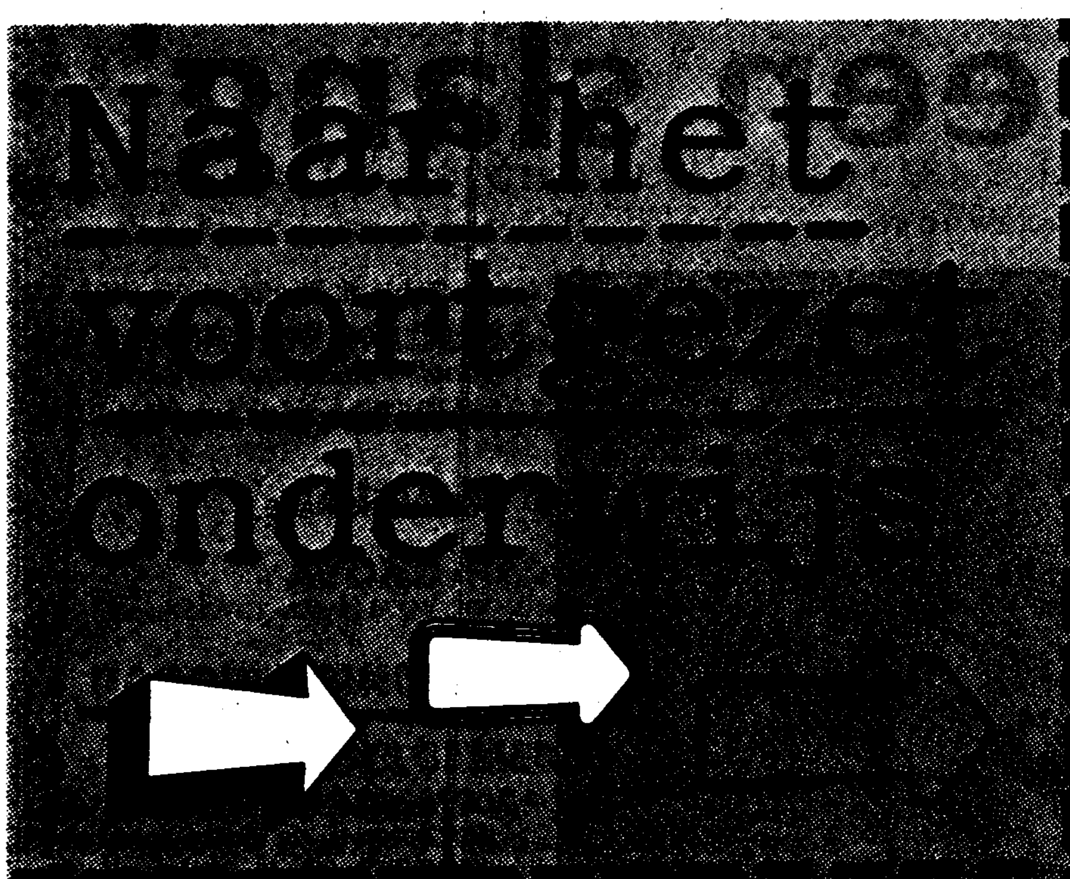
De Duitse studierichting geeft de Hogeschool, die nu 2000 studenten telt, een extra kans om te groeien. „Honderdtwintig studenten erbij is een aardige sprong voorwaarts," aldus De Leeuw die verwacht dat de Duitse studenten niet slechts toeristen in Venlo zullen zijn, maar ook moeite zullen doen om te integreren in het paradijs. Als hulpmiddel biedt de school wel een facultatieve cursus Nederlands aan. En volgens de reclamefolder zijn de Venlose *Kneipen* uitermate geschikt om de Nederlandse taal te leren.

Paddy Waulthers-Webers, huisvrouw

Haar broer Carroll zat al op het Albert Schweitzer. Dat maakte de schoolkeuze voor Paddy Waulthers-Webers een stuk makkelijker. Voor de meesten was het ASA een goed alternatief naast, wat velen althans toen vonden, de 'fabriek' Sint Michiel. Verder studeren, elders in het land, hoefde voor haar niet. Ze wilde niet uit Geleen weg. Met het havo-diploma zou ze ver genoeg komen. „Van 3-atheneum ben ik naar 4-havo gegaan. Ik voelde er weinig voor om te doubleren. Als ik echt naar het atheneum wilde kon dat nog altijd na 5-havo," vertelt Paddy. Twee jaar geleden moest ze Geleen toch, met een brok in de keel, verlaten. De baan van haar man in Weert bracht het gezin Waulthers uiteindelijk in een nieuwe wijk van Nederweert. Heel leuk, maar zeker niet het laatste huis van het gezin Waulthers.
In de laatste klas van de havo twijfelde Paddy nog tussen werken of de meao. Het werd uiteindelijk een baan. „Begin mei deed ik het laatste examen en op 14 mei 1979 begon ik bij Caessens Assurantiën in Geleen." Ze vierde er haar koperen dienstjubileum. De verhuizing naar Nederweert maakte een einde aan het dienstverband. Paddy heeft niet de indruk dat ze een vervolgopleiding heeft gemist. Ze weet zelfs zeker dat het niet moeilijk zal zijn een baan te vinden, als haar drie kinderen oud genoeg zijn. Voorlopig is ze full-time huisvrouw. Even geen baan meer. „Zelfs met een tweeling ben ik, weliswaar part-time, blijven werken. Het kon allemaal. Eigenlijk vind ik het wel prettig dat het allemaal zo gelopen is. Even een rustpauze. Maar ik weet zeker dat ik weer aan de slag ga, zodra dat kan."

ONDERWIJS & OPLEIDING

bernardinuscollege

Gymnasium - atheneum - havo - mavo

Akerstraat 95, Heerlen. Tel. 045-740150.

- INFORMATIE-AVONDEN op maandag 21 februari en dinsdag 22 februari 1994, aanvang 19.30 uur. Gelijktijdig met de informatie aan de ouders is er een aparte voorlichting voor de leerlingen.
- OPEN DAG op zaterdag 12 maart 1994 voor toekomstige leerlingen en hun ouders. Rondleiding met demonstraties om 11.00 uur en 13.30 uur.

Grotius College Heerlen

Gymnasium - atheneum - havo - mavo

Akerstraat 117, Heerlen. Tel. 045-713952.

- INFORMATIE-AVONDEN voor OUDERS van toekomstige leerlingen: maandag 31 januari en dinsdag 1 februari 1994. Aanvang: 19.30 uur, in de aula van de school.
- OPEN AVOND voor toekomstige leerlingen en hun ouders op dinsdag 1 maart 1994, vanaf 19.00 uur.

sintermeertencollege

Lyceum (gymnasium-atheneum) - havo - mavo

Valkenburgerweg 219, Heerlen. Tel. 045-711664.

- INFORMATIE- en OPEN AVOND voor toekomstige leerlingen en hun ouders: dinsdag 8 februari 1994 om 19.30 uur.
- OPEN HUIS: In ons nieuwe gebouw wordt open huis gehouden op zaterdag 5 maart 1994 tussen 11.00 en 14.00 uur.

BUSINESS
- Euromanagement
- Marketingmanagement assistent
- P.R. medewerker

HOTELMANAGEMENT

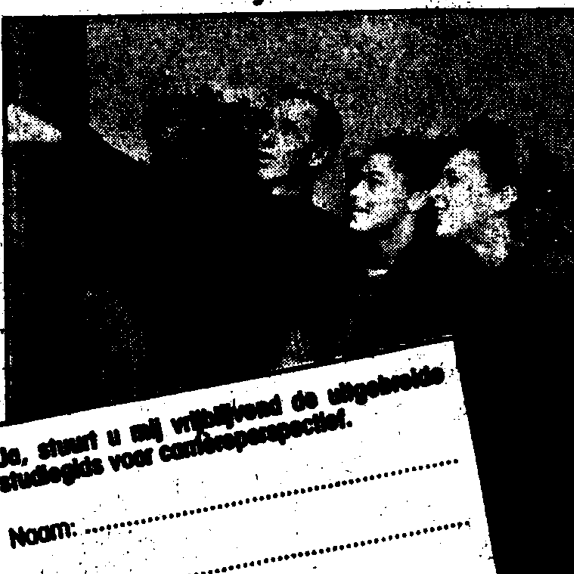
SECRETARIAAT

TOERISME EN RECREATIE

HOSPITALITY

Perfecte mogelijkheden voor jonge mensen met interesse in hun carrière.

1- en 2-jarige beroepsopleidingen met MBO- en/of HBO-studiefinanciering / o.v. jaarkaart.

Ja, stuurt u mij vrijblijvend de uitgebreide studiegids voor carrièreperspectief.

Naam: ....

Adres: ....

Postcode: ....

Plaats: ....

LD 5.2

Gefrankeerd sturen naar: Instituut Notenboom, Postbus 307, 5600 AH Eindhoven. Of bellen naar het Algemeen Secretariaat, Kruisstraat 34, 5616 NS Eindhoven, 040-520620.

BON

INSTITUUT NOTENBOOM

Erkend door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen

Eindhoven - Maastricht - Roosendaal - Venlo

STUDEER BIJ HET OPEN LEERCENTRUM

Informeer naar de unieke studievormen van de eenjarige opleidingen.

Voor meer informatie of aanmelding kunt u elke werkdag van 9.00 tot 21.30 uur bellen (vrijdags tot 16.00 uur). Tel. 046-590404

Tijdens een persoonlijk gesprek kunnen wij u wijzen op de studiefaciliteiten en u adviseren omtrent uw eigen mogelijkheden.

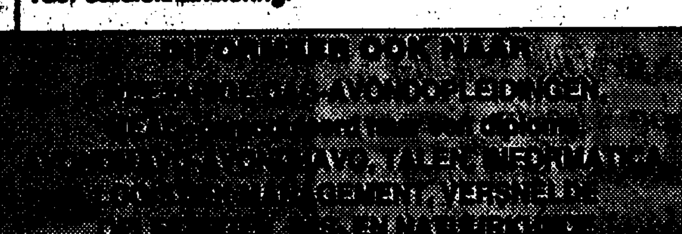
(T)HUISWERKVRIJE MAVO
- Stof van de laatste 2 jaren in één jaar.
- Studeren onder toezicht en intensieve begeleiding.
- Op school van 8.30-17.00 uur.

HAVO EN ATHENEUM MET DE 'SUCCES-PLUS-FORMULE'
- Vak en studiebegeleiding.
- Extra lessen en/of studieles direkt na de vaklessen.
- Stof van de 2 laatste jaren in één jaar.

EENJARIGE DAG-MEAO
- Vooropleiding: HAVO/VWO, 2e klas MEAO.
- Prima voorbereiding op HBO-opleidingen.

EENJARIGE OPLEIDING DIRECTIESECRETARESSE
- Vooropleiding: HAVO/VWO, 2e klas MBO.
- Uniek: geautomatiseerde kantoorsimulatie.

Voor deze full-time dagopleiding komt u in aanmerking voor studiefinanciering.

OPEN LEERCENTRUM

algemeen vormende en beroepsgerichte opleidingen

maakt deel uit van (ROV) Regionaal Opleidingencentrum voor Volwassenen

SITTARD, Parklaan 4

INFO-NUMMER 046-590404

TOERISME

In september beginnen weer onze avondcursussen in Heerlen

SEPR 1
vakbekwaamheid

SEPR 2
handelskennis

Gespecialiseerd op het gebied van toerisme

Studiegids op aanvraag

STIVABO

academie voor toerisme

Molenberglaan 71
6416 EL Heerlen
☎ 045-714258

Cursussen op het niveau van hoger onderwijs in de volgende richtingen:

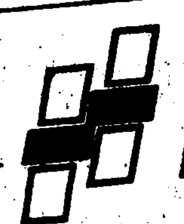
Cultuurwetenschappen
Sociale wetenschappen
Rechten
Economie
Bedrijfs- en bestuurswetenschappen
Technische wetenschappen, informatica
Natuurwetenschappen

Ou

Voor inlichtingen en nadere informatie:

Studiecentrum Sittard
Leyenbroekerweg 15
6132 CA Sittard
Telefoon 046 - 52 56 56

Open universiteit

hogeschool heerlen

Sector Techniek

Interesse in een uitdagende ingenieurs-opleiding?

Vraag een gratis brochure aan voor één of meer van onderstaande opleidingen:

Bedrijfskunde, Bouwkunde, Civiele Techniek/Milieutechniek, Chemische Technologie, Elektrotechniek, Technische Natuurkunde, Werktuigbouwkunde, Informatica, Hoger Laboratorium Onderwijs.

Wil je meer informatie, dan kun je kontakt opnemen met: Bureau Onderwijs, Leonie Fijten, telefoon: 045-734936. Ook kun je onderstaande bon invullen en in een ongefrankeerde envelop sturen naar: Hogeschool Heerlen, Bureau Onderwijs, Antwoordnummer 5030, 6400 WC Heerlen.

Wij sturen je dan zo spoedig mogelijk een brochure toe met alle informatie.

Ik ontvang graag meer informatie over de volgende opleiding(en):

Naam: __________

Adres: __________

Postcode en Woonplaats: __________

Telefoonnummer: __________

---

vandaag van 10.00 tot 14.00 uur

OPEN DAG

Techniek — Vullingsweg 10 (?)
Montgomerystraat 7
Economie — Vallestraat 16
Dienstverlening & Gezondheidszorg
Sportcentrumlaan 2
Kennedysingel 18
Mgr. Claessensstraat 4

Meer weten? Bel even naar het Walram College Sittard, tel. 046-59 86 86

Walram College: 'n wereld aan mogelijkheden

Erkend door de minister van Onderwijs en Wetenschappen op grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen.

Simons

COMPUTEROPLEIDINGEN

In februari starten de cursussen:

- **MACHINESCHRIJVEN**
  tienvingersysteem blind
- **TEKSTVERWERKING**
  WordPerfect 5.1/6.0
  basis/secretariaatspraktijk/specialist
- **DATABASE IV**
- **STARTCURSUS PC/MS-DOS**
- **DESKTOP-PUBLISHING**

Voor inschrijving en/of nadere informatie zie onder:

Correspondentie-adres: Lesadres:

Sittardse school creëert speciale klas voor elf leerlingen uit zeven landen

Asielzoekers dankbare leerlingen

Aan de technische vbo-afdeling van de Pastoor Jacobs School in Sittard is sinds oktober vorig jaar een nieuwe klas toegevoegd. De groep bestaat uit elf leerlingen, die uit zeven verschillende landen komen: Bosnië, Afghanistan, China, Zaïre, Armenië, Irak en Iran. Ze verblijven in Hotel Riche in Geleen en in het opvangcentrum in Spaubeek.

DOOR NICOLE COX

■ *De jonge asielzoekers zijn volgens docent Jos Hendrix ontzettend gemotiveerd.*

Foto: PETER ROOZEN

De AZ-groep, zo noemt plaatsvervangend directeur M. Derikx de groep leerlingen. „AZ is de afkorting van asielzoeker, maar voor ons heeft het ook nog een andere betekenis. De klas krijgt namelijk les in veel vakken, de leerlingen worden opgeleid van A tot Z."

De groep krijgt les in Nederlands, Engels, wiskunde en maatschappelijke oriëntatie, maar ook in vakken als lichamelijke oefening en muziek. Voor deze lessen zijn leraren van buiten aangetrokken: Jos Hendrix, Tonnie Konings en Zija Özcan. Daarnaast krijgen de asielzoekers een aantal uren samen met een 'gewone' klas les in vakken als horeca, timmeren, schilderen en techniek.

De lessen worden zoveel mogelijk in het Nederlands gegeven. Als het Nederlands niet begrepen wordt, probeert de leraar het in het Engels of Frans. En als het dan nog niet duidelijk is, moeten de andere leerlingen uitkomst bieden. Ze begrijpen elkaar en spreken soms elkaars taal.

Er wordt bewust ook veel Engels gesproken. „Je weet natuurlijk nooit wat er met de asielzoekers gebeurt. Het kan zijn dat ze naar een ander land moeten. Dan hebben ze weinig aan de Nederlandse taal. Het is dan gemakkelijk als ze wat Engels hebben geleerd," vertelt Jos Hendrix, de leerkracht die de klas het meeste les geeft.

De leerlingen hebben gemeen dat de Nederlandse taal hen vreemd is. Onderling spreken ze dan ook in vele talen. Masud uit Afghanistan: „We praten van alles door elkaar. Nederlands, Engels, Russisch, Farsi. We maken eigenlijk een nieuw soort taal."

De hele klas krijgt hetzelfde onderwijs. Een nadeel hiervan is, dat leerlingen die qua intelligentie op verschillend niveau zitten, hetzelfde lesmateriaal krijgen. Hendrix: „Bij wiskunde bijvoorbeeld zijn er heel duidelijke verschillen. De een zit op een niveau gelijk aan groep zes van de basisschool, een ander zit op een hoger niveau dan wij geven kunnen. We proberen daar rekening mee te houden bij de lessen." Zo wordt de groep voor sommige vakken in tweeën gesplitst.

De klas met asielzoekers is nog een experiment. Aan het eind van dit jaar zal bekeken worden of het wordt voortgezet. „Ik denk eigenlijk wel dat we hiermee doorgaan. Maar het is nog niet zeker of de klas wordt uitgebreid of dat er twee klassen komen," vertelt Derikx.

Het voortbestaan van de AZ-klas hangt onder meer af van de financiën. Derikx hoopt dat de gemeente een steentje bijdraagt. „Die mensen wonen immers in Geleen. Daar moet je dan ook de verantwoordelijkheid voor nemen," vindt Derikx.

„Het vbo in Sittard krijgt 325 gulden' per asielzoekersplaats van het ministerie van Onderwijs. Dat is per klas zo'n 3500 gulden, best een aardig bedrag dus. Daar kopen we het nodige lesmateriaal voor. Maar dat bedrag is voor het hele jaar. Bij ons wordt één plek echter door meerdere asielzoekers bezet. Als er iemand wegvalt, komt er een ander voor in de plaats. Dan zijn die 3500 gulden voor bijvoorbeeld 66 personen een schijntje."

Een ander knelpunt is het tijdsbesef van het elftal van de asielzoekersklas. Sommige scholieren hebben moeite elke dag op tijd op school te komen. „Dat is een groot probleem. Vanuit Hotel Riche wordt niet gecontroleerd of ze naar school gaan. Zij leven in een soort vakantiestemming. Maar ze moeten zich net als iedereen houden aan onze regels," aldus Derikx.

Hendrix is buiten het te laat komen zeer te spreken over zijn pupillen. „Er zullen onderling best wel problemen zijn, bijvoorbeeld op het gebied van godsdienst, maar daar heb ik tot nu toe nog niets van gemerkt. En ze zijn het meest dankbare publiek dat ik ken, ze zijn dankbaar dat ze onderwijs krijgen."

De asielzoekers op hun beurt zijn vol lof over Hendrix. Na twee weken werd hij door hen 'officieel' bekroond tot 'Most Big Teacher'. Hendrix beperkt zich niet alleen tot het lesgeven aan de groep. Hij houdt ook de actualiteiten in de gàten. „Als er bijvoorbeeld een programma op televisie is waar ze mee te maken hebben, neem ik dat op. Die video laat ik dan in de klas zien." Ook neemt hij wel eens muziek op cassettes op. „Als ik dat gedaan heb voor bijvoorbeeld Mathy uit Zaïre, weet ik dat ze daar de hele avond naar geluisterd en op gedanst heeft. Dat vind ik leuk."

Er is bewust gekozen zich niet met de asielaanvragen te bemoeien. Derikx: „We willen niet weten waarom ze uit hun land weg zijn gegaan. Daar zijn wij niet de aangewezen personen voor. Anders gaat de achtergrond meespelen in de schoolse situatie en dat is niet goed. Ze moeten hier gewoon goed onderwijs krijgen."

Dat neemt niet weg dat de begeleiders geconfronteerd worden met de privé-situatie van hun leerlingen. „Als ze erg down zijn, wat je direct merkt, wil ik wel even tijd maken zodat ze hun verhaal kwijt kunnen," vertelt Hendrix. Hij probeert echter niet té betrokken te raken bij de problemen van zijn leerlingen. „Ik heb me voorgenomen niet de last van de hele wereld op mijn schouders te nemen."

Het komt regelmatig voor dat leerlingen van de een op de andere dag niet meer op school komen. Dan is hij of zij overgeplaatst of het land uit gezet. Hendrix vindt dat erg vervelend. „Je hebt dan geen afscheid kunnen nemen. Als het een aardige gast is die je dan nooit meer zal zien, doet dat toch pijn."

De integratie met de andere leerlingen loopt goed, vindt Hendrix. „In het begin ging het wat stroef en bleven ze in de pauze binnen. Op een gegeven moment heb ik gewoon gezegd dat ze naar de speelplaats moesten en daarna ging het wel. De Nederlandse leerlingen zijn nu ook aan hen gewend."

Hendrix had niet veel bedenktijd nodig toen hij gevraagd werd voor de baan. „Ze zijn ontzettend gemotiveerd, wat me erg aanspreekt. Het maakt je een stuk gelukkiger."

'Aparte school doet hoogbegaafden meer kwaad dan goed'

Bolleboos te vaak ondergeschoven kindje

Het lijkt heel aardig om goed te kunnen leren. Maar wie veel beter kan leren dan de rest is niet altijd beter af. Hoogbegaafden lopen het risico veel minder te presteren, als ze op school geen goede begeleiding krijgen. Dan kan het zelfs gebeuren dat een bolleboos op een school voor moeilijk lerenden terecht komt.

DOOR GEERTJAN CLAESSENS

Organisaties van of voor hoogbegaafden dragen ieder hun eigen oplossing aan. Het Nationaal Instituut voor Meer- en Hoogbegaafden, opgericht door de Sittardse Edith van Schaik, wil een aparte school voor hoogbegaafden. De oudervereniging Pharos ziet meer in aanpassingen binnen het bestaande onderwijs, waardoor de 'beste van de klas' meer aandacht krijgt.

Dat wil ook prof. dr. Franz J. Mönks, buitengewoon hoogleraar voor 'ontwikkeling en groei van het hoogbegaafde kind' aan de universiteit van Nijmegen en oprichter van het Centrum voor Begaafdheidsonderzoek (CBO) aan diezelfde universiteit. Een aparte school doet volgens Mönks meer kwaad dan goed.

In de propvolle boekenkast op zijn werkkamer staan twee schappen vol boeken over hoogbegaafdheid. Hij leverde bijdragen aan verschillende van deze uitgaven. Door de vereniging van ouders van hoogbegaafden, Pharos, wordt hij gezien als de 'goeroe' van het onderwijs aan bollebozen.

Toch onderscheidt prof. dr. Franz J. Mönks zich in weinig van zijn medemensen. De kleine besnorde professor spreekt zeer begrijpelijk over zijn onderwerp.

Zijn stelling is glashelder: er is geen ideale oplossing voor het onderwijs aan studiebollen. Een aparte school biedt in elk geval voor de meesten geen soelaas. Terwijl de ouders van Pharos daar voorzichtig over zeggen dat het 'misschien een hele kleine groep kan helpen', ziet Mönks er helemaal niets in. „Nederland is daarvoor te klein. Kinderen van zo'n school hebben direct een stempel."

Het argument van Edith van Schaik – haar organisatie doet Mönks schamper af als 'een privé-initiatief' – dat er ook voor minderbegaafden aparte scholen zijn gaat volgens de professor niet op: de regering wil ook van die aparte scholen af. In het kader van 'weer samen naar school' moeten ook moeilijk lerenden straks naar de 'gewone' lagere school.

De overheid voert geen beleid voor hoogbegaafden, maar dat vindt Mönks niet zo erg: „Ik vraag me af of de regering hiervoor van bovenaf regels moet stellen." Volgens hem hebben scholen binnen de bestaande regels genoeg mogelijkheden iets extra's te doen voor hoogbegaafden. Ze maken er alleen te weinig gebruik van.

Het kind kan bijvoorbeeld geholpen worden door de 'leergang' te versnellen: een klas overslaan, eerder naar de basisschool of het voortgezet onderwijs. Maar er zijn meer mogelijkheden: extra vakken, werkgroepen, projecten of schoolkampen. Verder kunnen de scholen in een regio een school aanwijzen als centrumschool, waar een aparte aanpak wordt gevolgd voor hoogbegaafden. Een aparte klas of zogeheten 'draaideurgroepen, waar de leerling in en uit kan stappen als hij of zij daaraan behoefte heeft.

Volgens Mönks zou het veel helpen als basisscholen zich meer op de individuele kinderen richten. Dat gebeurt al veel binnen nieuwe schooltypen als Montessori of Jenaplan.

Na de lagere school is het vwo-plus een oplossing: een opleiding waar leerlingen naast de gewone lessen extra programma's kunnen volgen en eventueel de universiteit eens bezoeken.

Mönks kwam in 1962 werken aan de Nijmeegse universiteit. In 1967 werd hij aangesteld als hoogleraar ontwikkelingspsychologie en sinds 1988 heeft hij binnen dat vakgebied een leerstoel over hoogbegaafdheid. In 1992 werd hij gekozen tot president van de Europese organisatie op dit gebied, de ECHA.

Ruim dertig jaar geleden schreef de professor zijn eerste artikel over hoogbegaafdheid. Het onderwerp leefde toen absoluut niet. „Het was de tijd van gelijke kansen voor iedereen. Men ontkende toen dat er grote verschillen waren. Aandacht daarvoor was ongewenst."

Een eerste stap in de zoektocht naar de juiste onderwijskundige aanpak van hoogbegaafdheid is volgens Mönks het onderkennen van het 'probleem'. „Kinderen willen het vaak verbergen, ze willen niet opvallen. Soms worden ze gepest. Vaak hebben klasgenoten en ouders de instelling 'je bent niet meer dan ons'. Daardoor kan het kind ontmoedigd raken en minder gaan presteren."

Of een kind hoogbegaafd is kan worden vastgesteld aan de hand van de uitslagen van een reeks tests, die het Centrum voor Begaafdheidsonderzoek doet. Daar wordt een hele dag gekeken naar intelligentie, persoonlijkheid, zelfbeeld, relaties, motivatie en hobby's.

Als blijkt dat een kind inderdaad bijzonder begaafd is, moet nog uitgezocht worden op welk(e) gebied(en) hij of zij meer kan presteren. Dan volgt een advies. „Er is geen algemeen advies te geven. Ik kan wel zeggen dat een kind eigenlijk naar een bijzondere school zou moeten, die meer mogelijkheden heeft voor de begeleiding. Maar als zo'n school er in bijvoorbeeld Schin op Geul niet is, schiet je daar weinig mee op."

Vaak helpt een gesprek met de school al. Daar kan dan bekeken worden hoe het kind 'iets extra's' te doen kan krijgen, want „zo'n kind is vaak als het ware ondervoed, wat geestelijk voedsel betreft." Pas als blijkt dat de school niet wil meewerken, moeten de ouders echt op zoek naar een andere onderwijsinstelling, meent Mönks.

Kinderen die te weinig uitdaging krijgen op school of thuis, worden vaak onhandelbaar, agressief of lusteloos. De kunst is volgens Mönks om de goede 'ingang' te vinden: erachter te komen op welk gebied het kind iets extra's moet krijgen.

Hij geeft het voorbeeld van een 8-jarige jongen, die helemaal geïsoleerd was. „Hij moest iets met computers doen. Maar de leerkracht op school zag hem als een bedreiging, omdat hij alles beter wist. Op een andere school kreeg hij een begeleider die dat juist een uitdaging vond. Hij gaf de jongen de ruimte met computers aan de slag te gaan en programma's te schrijven voor andere kinderen. Binnen de kortste keren bloeide hij helemaal op en had hij veel vriendjes, die hij hielp met de computer te werken. Hij is totaal veranderd."

Leontienne Soffner, verpleegkundige, caissière

[illegible]

Zijn werk zit er bijna op. Ruim vier jaar lang gaf hij gedreven leiding aan het ministerie van Onderwijs. Minister Jo Ritzen bleek niet die verstrooide wetenschapper, die velen achter hem hadden gezocht. Ritzen is eén doener. Iemand die ambitie uitstraalt, zonder de realiteit uit het oog te verliezen. In zijn dienstauto, tussen Zoetermeer en Tilburg, blikt hij voldaan terug op vier jaar ministerschap. Van zijn chauffeur mag hij straks na de verkiezingen terugkomen als minister. „Het is een rustige man. En hij woont lekker dichtbij. In Delft."

Minister Ritzen niet bang voor het zwarte gat na ministerschap

'Ik heb een vak geleerd, ik kom wel uit de voeten'

■ Minister Ritzen: 'Het is toch frappant wat er allemaal wel is gelukt.'

ANP

DOOR BERT HESSELINK

Samen met uw partijgenoot Jacques Wallage begon u ambitieus en met veel plannen op onderwijs. Wat is er van die voornemens terechtgekomen?

„Als voor de beoordeling van een minister of kabinet bepalend is hoeveel van de voornemens er gerealiseerd zijn, dan moet dit kabinet zonder meer aanblijven. En dat geldt dan ook zeker voor de minister van Onderwijs, want het is toch heel frappant om te zien wat er allemaal is gelukt. Dat is vooral frappant omdat er in het begin nogal wat vraagtekens werden geplaatst in de zin van dat kan nooit, dat is veel te ambitieus. Bijvoorbeeld het verbeteren van de positie van de leraar. 'Dat lukt nooit', werd er geroepen. Maar het is toch gelukt. De grootste pessimist zal zeggen 'het is in ieder geval niet slechter geworden'."

In het begin is u nog wel eens verweten dat u naïef bent, en dat u niet precies de maatschappelijke verhoudingen juist inschat.

„Ik denk dat dat komt omdat mensen zich in het begin een beeld vormen afhankelijk van waar je vandaan komt. Politiek is natuurlijk een heel lastig vak als je daar niet van haver tot gort mee bekend bent. En dat was ik niet. Maar doordat ik veel met Den Uyl heb opgetrokken, kende ik het ministerschap denk ik beter dan de collega's die in de Kamer hebben gezeten, maar die nooit hebben meegemaakt hoe een minister nu dagelijks functioneert. Die voorsprong had ik, maar bovendien heeft nieuweling zijn geweldige voordelen. Ik heb me nog nooit en zal me ook nooit belemmerd voelen door wat anderen hebben afgesproken. En ik kan dat ook doen, omdat blijkt dat het werkt. Een echte oude rot in het vak had nooit gezegd 'ik zal die begroting op orde krijgen', want die dacht van dat lukt toch niet. Als nieuweling kan ik zeggen 'dat lukt ook'. Het kan elders in het bedrijfsleven, dus kan het ook bij de overheid. Daarvan dacht men ook dat het niet zou lukken. Maar het is gelukt, en sneller dan verwacht."

Voor uw aantreden was u heel kritisch over de financiën op Onderwijs. Was dat ook uw grootste zorg?

„Grootste zorg is de kwaliteit van het onderwijs en de toegankelijkheid, maar daar is wel geld voor nodig. Een begroting die niet klopt, betekent dat je nooit het maximale bereikt. Dat was de reden om daaraan veel aandacht te besteden. En aan de organisatie van het departement. Dat moet achter de scholen staan en niet de scholen in de weg lopen. Maar die problemen zijn inmiddels opgelost. Daar heb ik ontzettend veel tijd aan besteed. Ik besef heel goed dat ik die tijd ook had kunnen besteden aan het schrijven van nota's. Dat heb ik dus niet gedaan, ik heb mijn tijd geïnvesteerd in de dingen waar het op aan komt. Ik ben heel nieuwsgierig of dat politiek ook beloond wordt."

Maar is het probleem dan niet dat onderwijs niet zo gevoelig ligt bij de kiezers?

„Ik denk dat dat meevalt. De minister-president van Noordrijn-Westfalen Johannes Rau heeft eens gezegd dat 'je met onderwijs geen stemmen wint, maar alleen mee kan verliezen'. Ik denk dat dat voor Nederland niet geldt. Ik denk dat heel veel mensen zich door het beleid zoals dat de laatste vier jaar op onderwijs is gevoerd aangetrokken kunnen voelen tot de PvdA. Dat beleid is een mengsel van betrokkenheid, bewogenheid en tegelijkertijd nuchterheid, realisme. Door dat beleid zouden leraren zich tot de PvdA aangetrokken moeten voelen, want die partij heeft iets gerealiseerd wat ze zelf ook niet hadden verwacht."

Er komen in Nederland steeds meer 'lesfabrieken'. Bent u ervan overtuigd dat die steeds grotere scholen voor de leerlingen het beste is?

„Dat gaat dan vooral over het voortgezet onderwijs. In het basisonderwijs is de gemiddelde school nu 170 leerlingen en dat gaat naar 200 leerlingen toe. Voor goed onderwijs moet je toch eigenlijk een volle klas hebben. Dus voor een optimale school heb je acht klassen van 32 leerlingen, dan heb je dus een school van 240 leerlingen. Daar komen wij in Nederland niet aan toe met de gemiddelde schoolgrootte, ook omdat we willen vasthouden aan 'klein waar het moet'.
Bij voortgezet onderwijs zijn veel meer vragen gesteld rondom de scholen die naar 2000 leerlingen gaan. Die grote scholen bieden aanzienlijk meer keuzemogelijkheden, want dan kan die brede basisvorming worden aangeboden.
Uit onderzoek blijkt dat leerlingen zich op grotere scholen niet minder happier voelen dan leerlingen op kleinere scholen. Voorwaarde is wel dat die grote scholen de kleinschaligheid niet uit het oog moeten verliezen."

Onlangs heeft u besloten meer verplichte vakken in te voeren in de bovenbouw. Is dat omdat de kwaliteit van de leerlingen die door het voortgezet onderwijs werden afgeleverd tekort schoot?

„Het heeft vooral te maken met de aansluiting op het hoger onderwijs. Mensen met vwo en havo zitten daar omdat ze nog graag een vervolgopleiding willen voltooien. Voor die vervolgopleiding is het van belang dat het pakket wat breder is. Het gaat eigenlijk om twee verbredingen: meer moderne talen en iedereen wiskunde. Invoering wordt lastig, want als je meer doet kun je het niet alles meer in dezelfde omvang doen. Die verbreding is niet iets wat ik zelf bedacht heb, maar het is gevraagd vanuit het onderwijs. Nu moeten we zorgen voor een goede invoering."

U wilt dat studenten in het hoger onderwijs sneller gaan studeren.

„De Nederlandse student besteedt gemiddeld ruim een kwart minder tijd aan zijn studie dan wordt verwacht. Vlaamse en Duitse studenten studeren aanzienlijk veel meer. En daar is veel voor te zeggen, want kijk eens hoeveel de belastingbetaler bijlegt."

Hoe zit het met de internationalisering van het onderwijs. Wanneer kan een Nederlandse student probleemloos in Aken, Madrid of Londen studeren?

„We hebben het grenslandenbeleid ingevoerd. Het is nu gelukkig weer mogelijk dat studenten ook weer in Aken, Bremen of Antwerpen kunnen studeren. Daarnaast hebben we bereikt dat je nu in verschillende landen hetzelfde diploma krijgt dat ook in beide landen geldt. Bijvoorbeeld tussen Mönchengladbach-Krefeld en de hogeschool in Venlo. Met een internationale rechtenopleiding in Maastricht kun je over een aantal jaren ook advocaat worden in Duitsland of Vlaanderen. Zo is er meer gebeurd dan ik had verwacht."

Speelt het feit dat u zelf uit een grensgebied komt daarbij een rol?

„Zeker, je bent daardoor meer gemotiveerd en je ziet het meer als een probleem."

Zijn de politici u meegevallen. U heeft immers nog wel eens kritiek op hen geuit?

„Ik heb gemerkt dat ik nu veel minder kritisch ben over politici dan ik altijd was. Tweede-Kamerwerk is hard en ondankbaar werk en het wordt maar zelden gewaardeerd. In dat opzicht ben ik vriendelijker gaan denken over politici. Het is gewoon een heel lastig vak."

Het kabinet heeft de afgelopen vier jaar veel heikele momenten gekend. Heeft u wel eens gedacht nu gaat het fout?

„Er zijn heel veel van die momenten geweest. Veel meer dan er in de kranten hebben gestaan. Ik dacht er hetzelfde over als Ien Dales: 'Dat moet ons niet overkomen'. Een kabinetscrisis is namelijk geen oplossing, maar een nieuw probleem. Daarvoor zijn compromissen nodig en dan heb je daar veel bij uit te leggen. Als negentig procent van de Nederlanders PvdA stemt, dan hoeft dat allemaal niet. Als je met een coalitie zit moeten er compromissen worden gesloten."

U heeft vaak een rol gespeeld bij het oplossen van problemen. Bent u iemand die veel meedenkt met collega's?

„Ja, voortdurend. Ik ben iemand d zoekt naar oplossingen. En ik b bereid te zoeken naar comprom sen. Maar er zijn ook moment geweest dat ik heel scherp een l heb getrokken. Tot hier en niet v der. Bijvoorbeeld bij de verbeteri van de lerarensalarissen. D moest gebeuren. Daar hadden w ons aan verbonden."

Heeft u toen gedreigd met opstappen?

„Nee, dat was niet nodig."

Maar de ministers hadden wel begrepen dat daar voor u de grens lag?

„Ja, ik denk ook dat het zo wer Dat je goed duidelijk moet mak dat daar de grens ligt, zonder dat dreigementen gebruikt."

Maar als je zegt daar ligt mijn grens dan is dat toch een dreigement?

„Ja, eigenlijk is dat wel zo."

Wilt u nog vier jaar terug op onderwijs?

„Als mij dat gevraagd zou word zou ik dat naar alle waarschijnli heid graag willen doen. Ik heb n het gevoel dat ik klaar ben. Er z nog veel talenten te ontplooie vooral die van kinderen die het n van huis uit meekrijgen. Dat war vroeger de arbeiderskinderen, n de kinderen van allochtonen. H gaat dan om kinderen van oude die zelf weinig opleiding hebbe gehad."

Als u niet terugkomt wat gaat u dan doen?

„Daar heb ik geen idee van en denk daar ook nog niet over n Daar ga ik pas over denken als e situatie zich voordoet. Ik maak m daar geen zorgen over. Ik zeg alti 'ik heb een vak geleerd, ik kom w uit de voeten'."

Ook niet-agrariërs welkom op AOC Limburg

Opleiding voor 'groene' banen

Het Agrarisch Opleidingscentrum Limburg is een van de drie poten van de Limburgse Onderwijsfederatie. Het ontstond in 1991 door een fusie van de biologische scholen in Heerlen, Horst en Roermond en de middelbare agrarische scholen in Horst, Roermond en Venlo. „Het AOC-Limburg is meer dan een boerenschool," beklemtonen de directeuren Twan Bisschops (49) en Mart Dings (56). In toenemende mate worden er jongeren voor 'groene banen' opgeleid. Een andere opmerkelijke ontwikkeling is de internationalisering van het agrarisch onderwijs.

DOOR JAN VAN EESHOUT

Het AOC-Limburg telt thans 2.200 leerlingen. Dat is tweehonderd meer dan twee jaar geleden. Directeur Mart Dings schrijft die groei toe aan de 'groene opleidingen'.

„Zoals uit de nota 'Structuurschema Groene Ruimte' blijkt, gaan we naar een beheerslandbouw toe. Er ontstaat een ander type boer, die met meer kunde en kennis op het gebied van natuur-, milieu- en landschapsbeheer zal moeten worden toegerust."

Om die reden is het AOC-Limburg in september met een nieuwe afdeling begonnen: de opleiding natuur-, milieu- en landschapsbeheer. Zij biedt ook voor niet-agrariërs perspectief. Gemeenten, provincies en recreatieschappen vragen in toenemende mate mensen die verstand hebben van natuur-, milieu- en landschapsbeheer.

De leestof is mede ontwikkeld door docenten van de AOC's in Boskoop en Frederiksoord. Want ook aan die scholen worden natuur-, milieu- en landschapsbeheerders opgeleid.

Dings: „De tweejarige studie leidt op tot een beginnend beroepsbeoefenaar in de groene ruimte; de driejarige studie tot een zelfstandige beroepsbeoefenaar en de vierjarige tot een kaderfunctionaris natuurterreinen, landschapselementen en milieu."

Voor de tweejarige opleiding was in Roermond vorig jaar geen belangstelling. Voor de driejarige opleiding meldden zich vijftien leerlingen aan, voor de vierjarige opleiding dertig.

Bij afronding van de opleiding ontvangen geslaagden het diploma 'groenvoorzieningen en natuurlijke omgeving'. Het is een van de vijf diploma's die aan het AOC-Limburg kunnen worden behaald. De andere diploma's zijn: bloembinden en bloemschikken, bosbouw en cultuurtechniek, plantenteelt en veehouderij.
De hoofdvestiging van het AOC-Limburg is in Roermond. Nevenvestigingen zijn er in Heerlen en Horst. De Middelbare Tuinbouwschool van Venlo is opgeheven. De dienstentuinbouw is naar Roermond overgeheveld, de produktietuinbouw naar Horst.

In Horst wordt nieuwbouw gepleegd. De kosten belopen tien miljoen gulden. Pas na 1996 komt het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij met geld over de brug. De provincie verleende een subsidie van vijf ton. De Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB) en de daaraan gelieerde Vereniging voor het Voortgezet Onderwijs in Limburg (VVOL) verstrekten renteloze leningen. Bovendien brachten gebouwen en grond van de opgeheven vestiging in Venlo vier miljoen gulden op. Daardoor kan de school reeds volgend jaar worden betrokken. Er is plaats voor 700 leerlingen.
Nieuwbouw in Roermond laat op zich wachten. Bestuur en directie hadden hun oog laten vallen op een kavel aan de Maastrichterweg, nabij Kasteel Hattem. Onderhandelingen ketsten af op de vraagprijs. Honderdvijftig gulden per vierkante meter, ofwel zes miljoen voor vier hectaren landbouwgrond, ging hun draagkracht te boven. Inmiddels hebben zij optie op een schoolgebouw aan de Jagerstraat in Roermond-Oost. Het werd in het begin van de jaren '80 gebouwd. Er wordt kort middelbaar beroepsonderwijs gegeven. Er is voldoende grond bij voor de aanleg van een instructietuin met kas.

Niet alleen voor de directie, maar ook voor de docenten waren de eerste AOC-jaren 'tropenjaren'.

Dings: „Er wordt steeds meer van de onderwijsgevenden verlangd. Niet allen kunnen het bijbenen. Je ziet er dan ook her en der afhaken; ouderen, maar ook jongeren."

„Het aantal modulen neemt nog altijd toe. Het zijn thematisch gerichte onderwijsblokken. Er hangen certificaten aan. Men onderscheidt kerncertificaten: voor modulen die alle leerlingen moeten volgen; profielcertificaten, die voor bepaalde beroepen zijn vereist en vrije certificaten. Certificaten leveren studiepunten op. Wie het voorgeschreven aantal studiepunten heeft behaald, krijgt een diploma."

Het AOC-Limburg maakt zich sterk voor een internationale erkenning van diploma's en certificaten.
„Gezien de unieke ligging van Limburg is internationalisering een must," vindt Dings.
Een symposium over de internationalisering van het agrarisch onderwijs, begin 1992 in Portugal, leidde reeds tot uitwisselingen van docenten en leerlingen met leraren en scholieren van de Technisk Skole in het Deense stadje Slagelse. Aangezien de Denen al langer contacten onderhouden met het Merrist Wood College in het Engelse Guildfort, zullen uitgewisselde en uit te wisselen onderwijsprogramma's ook in het Engels worden uitgewerkt. Vijftien docenten van het AOC-Limburg haalden daartoe hun kennis van de Engelse taal op.
Voorts is het AOC-Limburg 'on speaking terms' met agrarische onderwijsinstellingen in Duitsland. De Limburgse Bloemistenvereniging gaf daartoe de aanzet. Leden, die in Duitsland een bloemisterij wilden beginnen, bepleitten acties voor een gelijkberechtiging van hun vakdiploma. Op initiatief van de Kamers van Koophandel in Aken en Düsseldorf werden daartoe vertegenwoordigers uit het onderwijs en het bedrijfsleven samengebracht. Besloten werd om Duitse en Nederlandse leerlingen te koppelen voor stages in zowel Nederlandse als Duitse bloemisterijen.

Dings: „De ervaringen zijn positief. Contacten zullen worden uitgebouwd. Om uiteindelijk te komen tot een wederzijdse erkenning van diploma's en certificaten."

Janneke van den Berge-Naninck, vestigingsmanager

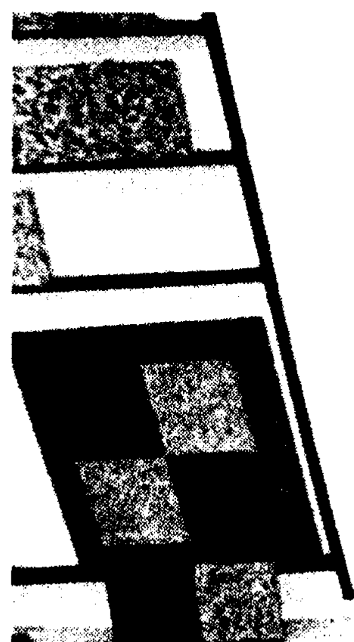
[illegible] in Tilburg achter de rug en had nog nooit voor de klas gestaan. [illegible] nooit deze functie had gekregen als ik geen hbo-diploma zou hebben gehad."

Maastrichtse kunstenaars maken meubels en aanrechten

'Werken met terrazzo is schilderen in steen'

DOOR NICOLE COX

Ze zijn helemaal gek van terrazzo. Het maakt ze eigenlijk niet uit wat ze maken, als ze maar met terrazzo bezig kunnen zijn. De 'toonkamer' laat de eindprodukten van hun werk zien: tafeltjes, schalen en naamborden. Maar ook een aantal tegels om te laten zien hoe bijvoorbeeld een vloer er uit komt te zien. Rood, groen, geel, Ellen Rongen en Giaco Quint in Maastricht kunnen het allemaal leveren.

● *Ellen Rongen en Giaco Quint tonen enkele van hun terrazzo-werkstukken.*

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

In de gang naar de werkplaats staan enorme bakken met korrels marmer. In de werkplaats zelf is weinig te zien van het gladde, glanzende en vaak kleurige eindprodukt. De stukken beton zijn er grauw en grijs. Dat is ook niet zo vreemd. Kleur en motief zijn pas te zien nadat het geheel geschuurd is.

Terrazzo is afgeleid van het Latijn en betekent vlakmaken. Bij deze techniek worden korrels marmer in een molen met beton gemengd. Daarna wordt het mengsel in een mal gegoten of gesmeerd. Als het voorwerp na lang drogen eenmaal hard geworden is, begint voor Ellen en Giaco het leukste werk: het schuren en polijsten. „Tijdens het schuren komen de verschillende kleuren en het motief te voorschijn. Dat is het mooiste moment," vindt Ellen.

De terrazzo-techniek komt oorspronkelijk uit Italië, uit Friuli om precies te zijn, en bestaat zo'n 150 jaar. In Italië wordt dan ook veel van terrazzo gemaakt. Ellen: „Ze hebben daar prachtige vloeren, daar kickten we op."

Naast de stukken in de toonkamer kunnen Ellen en Giaco ook aanrechten, balies en vloeren maken. Ook verrichten ze restauraties. De te leggen vloeren moeten niet te groot zijn. Giaco: „Een vloer maken kost erg veel tijd. Je moet eerst een ondervloer leggen, de vloer in stukken verdelen en die stuk voor stuk bewerken. We doen dan ook liever geen vloeren groter dan achttien vierkante meter."

Ellen en Giaco komen beiden van de academie voor beeldende kunsten. Ellen schilderde, Giaco was beeldend kunstenaar. Nu zijn ze allebei gek van terrazzo. „We zijn daar eigenlijk ingerold. Na de academie richtte ik mij op betontechnieken. Toen bij een kennis een oude aanrecht kapot was, wilde ik dat wel repareren. Ik kende de terrazzo-techniek echter nog niet. Ik ben toen overal gaan rondvragen en heb veel terrazzo-werkers ontmoet. Mijn overgrootvader was trouwens ook terrazzo-werker. Ik raakte erg geïnteresseerd en ben er mee begonnen," vertelt Giaco.

Werken met terrazzo is niet zo eenvoudig te leren. Giaco en Ellen zijn er zo'n zes jaar geleden begonnen. Het duurt lang voordat je de techniek eigen bent, vindt Giaco. „Je moet les van een vakleraar krijgen. Er is geen LOI-cursus die je kunt volgen," beaamt Ellen.

Sinds kort doen Ellen en Giaco hun werk in een VOF. Giaco vertelt daarover: „We zitten eigenlijk in een tussen-fase, tussen kunstenaar en ondernemer in. Ik was beeldend kunstenaar, maar ik wilde toch verder. Misschien zullen we ooit een echt eigen bedrijf hebben. We zijn in ieder geval al bezig met boekhouding, administratie en offertes maken."

Het is niet de bedoeling dat het een groot bedrijf wordt. „Personeel in dienst nemen kost heel veel tijd want je moet die mensen zelf opleiden. En we willen geen bulkgoed maken. Wat we nu maken is toegesplitst op de klant. Dat willen we zo houden," vindt Giaco.

Ellen zou het liefst een basisinkomen verdienen met het maken van aanrechten en dergelijke. Daarnaast wil ze dan eigen ontwerpen maken met mozaïek en messing. „Zo kan ik eigenlijk toch nog schilderen, waar ik nu geen tijd meer voor heb. Want werken met terrazzo is eigenlijk schilderen in steen."

Kinderkamer op de groei

Kinderen brengen veel tijd op hun slaapkamer door. Als baby vooral met slapen, maar als kleuter en tiener ook met spelen, lezen, naar muziek luisteren en huiswerk maken. In de kinderkamer wordt dus intensief geleefd en dat stelt speciale eisen aan de inrichting ervan.

Naarmate kinderen ouder worden, gaan ze steeds andere eisen stellen aan de inrichting van hun kamer. Maar financieel gezien is het natuurlijk niet haalbaar om telkens na een paar jaar een compleet nieuwe inrichting te moeten kopen. De zogenaamde 'meegroei-meubels' bieden uitkomst. Door de losse basisonderdelen telkens op een andere manier in elkaar te zetten, kan met grotendeels dezelfde elementen een interieur op maat worden samengesteld voor baby, kleuter én tiener. Het schattige ledikantje wordt een stoer kinderbed, de commode is eenvoudig om te bouwen tot knusse knutselhoek of praktisch bureautje om huiswerk aan te maken.

Met het oog op veiligheid zijn de meeste kindermeubels afgewerkt met afgeronde hoeken en randen. Vaak zijn de meubels zó geconstrueerd dat op een relatief kleine oppervlakte aan alle (kinder)wensen tegemoet gekomen kan worden. Om bijvoorbeeld op de vloer voldoende (speel)ruimte over te houden, is een hoogslaper een leuke oplossing. De ruimte eronder biedt dan plaats voor een bureautje of speelgoed.

Kleur

Kinderen houden doorgaans van een zonnige kamer. Een kamer op het zuiden is ideaal, maar ook kleur kan veel doen. De trendkleuren van dit moment zijn zonnig geel en fris mintgroen, vaak in combinatie met hout.

Primaire kleuren en sprekende dessins doen het altijd goed op de kinderkamer. Maar ook voor zachte tinten en een wat rustigere dessinering valt veel te zeggen. Immers, blikvangers genoeg: zelfgemaakte tekeningen, kaarten van lievelingsdieren en posters van filmhelden en popgroepen.

Ook dekbedovertrekken, lampjes en gordijnen kunnen voor de nodige kleuraccenten zorgen. Met de vele combinatiemogelijkheden die er tegenwoordig zijn op het gebied van stoffering, wandbekleding en raamdecoratie, kan de kinderkamer van top tot teen praktisch, maar vooral kleurrijk en gezellig aangekleed worden.

Deze maand Bouw Privé in Mecc

Nieuwe beurs voor bouwen en verbouwen

Het Mecc in Maastricht staat van 17 tot en met 20 februari in het teken van bouwen en verbouwen. Op de nieuwe beurs Bouw Privé wordt verder ook informatie gegeven over de aankoop van grond.

In de Noordhal van het Mecc geven dienstverleners, producenten en uitvoerders in de bouwsector vier dagen lang informatie. Bezoekers krijgen de mogelijkheid om ter plekke produkten uit te proberen.

Op de beurs zullen delen van woningen en zelfs complete huizen verrijzen. Bijvoorbeeld een huis dat geheel uit natuurlijke materialen is opgetrokken en een huis van gasbeton.

De bezoekers kunnen zich informeren over onder andere dakbedekking, vloeren, badkamers, keukens, verwarming, tuinmaterialen, isolatie, zwembaden en serres. Daarnaast zullen architecten, makelaars, verzekeraars en adviseurs vragen beantwoorden. De gemeente Maastricht presenteert tijdens de beurs een aantal nieuwe woningprojecten.

Bouw Privé is op weekdagen van 14 tot 22 uur geopend en in het weekeinde van 10 tot 18 uur, de entree bedraagt 8 gulden.

Beeldscherm biedt kijkje in toekomstige woning

DOOR JO REIJNDERS

Al heeft de architect voor zijn opdrachtgever nog zo'n mooie en duidelijke tekening gemaakt van het toekomstige huis, het blijft een ontwerp dat bestaat uit lijnen en maten. Hoe ziet de straat er straks uit als het huis er eenmaal staat? Zijn de ramen en binnenmuren zodanig geplaatst dat straks ook alles precies in de woonkamer past? Kan er nou wel of geen ijskast in die linker hoek van de keuken? Vragen die vroeg of laat opkomen. Nieuwe technieken helpen zowel de kleine bouwer als ook grote projectontwikkelaars om een perfecte kijk te krijgen in elk stadium van de bouw. Ingenieurs- en architectenbureau Theunissen in Brunssum kan erover meepraten. Theo en Alex Theunissen hebben zich samen met hun collega Hans van Haren gespecialiseerd in ontwerpen waarbij de computer een cruciale rol speelt.

Computer added design (CAD), letterlijk 'ontwerpen met behulp van de computer', biedt mogelijkheden om twee- en driedimensionale schetsen en bouwtekeningen te maken. Bureau Theunissen, waarin drie ingenieurs en architecten van velerlei bouwkundige disciplines samenwerken en elkaar aanvullen, kan met het CAD-systeem ieder op zijn wenken bedienen.

Zo ook de particuliere bouwer, die met zijn wensen naar de architect stapt om een eerste ontwerp te laten maken. Komt de adspirant-bouwer bij Theunissen terecht, dan zal Alex Theunissen met behulp van de computer de ideeën en wensen schetsen, waarbij de opdrachtgever gerust naast hem aan het beeldscherm kan zitten. Maar meestal gaat het zo dat Alex zijn opdrachtgever na een poosje belt met de mededeling, dat het ontwerp 'in het scherm' zit. „Komt U maar eens langs, dan kijken we hoe het bevalt. Eventueel kunnen we makkelijk wijzigingen aanbrengen."

De opdrachtgever bekijkt dan samen met de architect het ontwerp. „Kan dat raam niet een stukje naar links? En de garage, als we die nou eens rechts zetten in plaats van links, is dat niet praktischer?" Terwijl er nog geen lijn op papier staat kan er op een speelse manier in de computertekening worden geschoven en geschrapt dat het een lieve lust is. Het vergt allemaal weinig tijd, overleg kan a la minute plaatsvinden, zonder dat partijen elkaar vaak moeten bezoeken met alweer de zoveelste tekening.

Wanneer het ontwerp eenmaal definitievere vormen heeft aangenomen, kan broer Theo Theunissen aan de slag. Het tweedimensionale ontwerp, dus gevelaanzichten of plattegronden, gaat dan via een ander computerprogramma over in een driedimensionale versie. Dan wordt het pas echt interessant. Foto's van delen van de straat worden via een scanner ingebracht en op die manier ontstaat naast de plattegrond ook een plaatje van de straat, waarin het nieuwe huis is opgenomen. Neem een kijkje in je toekomstige straat, van welke kant dan ook. En even rondom het huis wandelen? Geen probleem. „Zo had ik me dat ook weer niet voorgesteld. Een witte steen komt toch eigenlijk beter tot zijn recht."

Geen nood. Enkele drukken op de knopjes van de computermuis veranderen rode baksteen in witte mbi-betonblokjes. De computer kan tussendoor ook nog even uitrekenen, of de maten van de dan gewenste steen ook wel overeenkomen met de afmetingen van gevels en ramen. „Kunnen in die glaspartij ook nog enkele pilaartjes? Niet dat het steviger hoeft te worden, maar het sluit beter aan bij de ramen van de bovenverdieping."

De complexiteit van een gebouw kan gedetailleerd worden uitgelegd. „Hoe zitten die spanten onder het dak? Kan ik daar straks op zolder makkelijk onderdoor lopen?" Ook het interieur kan compleet met het gewenste meubilair worden ingebracht.

De klant is koning. Tenminste, zolang de welstandscommissie van de gemeente dat toelaat. De gemeentelijke dienst is nog niet zo gewend aan dit soort werk. Regels en gewoontes bij de afdeling bouwzaken verlangen nog steeds de traditionele tekeningen. Maar die kunnen natuurlijk met gemak worden geprint. De nieuwe werkwijze is vooral van belang, om zowel de opdrachtgever als de gemeentelijke diensten beter te kunnen laten zien wat straks het resultaat wordt. Deed een maquette tot nu toe al goede diensten, ze kan niet op tegen de plaatjes die het CAD-systeem laat zien. Die geven namelijk de 'echte' situatie al weer.

● *Theo Theunissen voert gegevens in de computer, die driedimensionale plaatjes van ontwerpen opleveren.*

Foto: FRANS RADE

Tekeningen zijn technisch en kunnen de adspirant-bouwer vaak niet overtuigen. Wanneer naast het technische ontwerp ook de toekomst zichtbaar wordt gemaakt, werkt dat alleen maar verhelderend. De medewerkers van bureau Theunissen werken regelmatig opdrachten uit van grote architectenbureaus en projectontwikkelaars. Die laten hun ontwerpen het binnenste buiten draaien en in allerlei variaties in de computer stoppen. De resultaten worden op dia's gezet of op een videoband overgebracht. Die wordt in een zaal met wel enkele honderden aanwezigen op een groot scherm geprojecteerd. De buurt kan dan kijken naar het nieuwe uitbreidingsplan, de gemeenteraad mag een blik werpen op de herinrichting van het stadscentrum. Zo werd onlangs de gemeentraad van Brunssum op een informatieavond verrast met het herinrichtingsplan van het Lindeplein. Vanuit allerlei standpunten en wandelend over pleinen en door gebouwen konden de vroede vaderen zien, hoe de architecten denken over de toekomst van hun stadscentrum. En raadsleden zijn dan makkelijker over de streep te halen. Of ze kunnen hun opmerkingen beter kwijt, de zaak nog bijsturen, voelen zich meer betrokken bij de gang van zaken. Dat leidt naderhand tot minder teleurstellingen. De resultaten van het computerwerk maken indruk. Zo ook op filmmaatschappij MGM. Voor een gerenommeerd architectenbureau maakte bureau Theunissen een visualisatie van de nieuwe MGM-megabioscoop in het Maastrichtse Wyck. Het futuristische ontwerp met veel glas in de gevels werd in de computer gestopt. Ook de omgeving en het LTS-gebouw, dat in het ontwerp is geïntegreerd. Resultaat was een videofilm, waarbij de kijker betrokken werd bij de complete bouw, die in werkelijkheid nog niet eens was begonnen. Het leggen van de fundamenten, bouw van constructie, het ontstaan van de definitieve contouren van de nieuwe straatsituatie, het uiteindelijke gebouw. En dan wandelt de toekomstige bioscoopbezoeker naar binnen, via hal met MGM-logo en klapdeuren de grote filmzaal in, waar het grote witte scherm uitnodigt om in een van de bioscoopstoelen plaats te nemen. Niet om te kijken naar de computerfilm, want die is dadelijk gewoon werkelijkheid

Limburgs Dagblad woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Te huur gevraagd

Met spoed te huur gezocht

RESIDENTIAL SERVICES tel: 040-426651

Voor onze opdrachtgevers zoeken wij villa's v.a. ƒ 2.000,- p.mnd. Huizen v.a. ƒ 1.500,- p.mnd. en appartementen v.a. ƒ 1.250,- p.mnd. Gestoffeerd of gemeubileerd. ** Onderdeel van Residential Services International b.v.

Te huur gevraagd APPARTEMENT voor 2 personen (2 slpkms.) omgeving Heerlen, huur ƒ 850,- incl. Telef. 045-352918.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Te huur gevr. liefst ouder woonhuis omg. HEERLEN, opknappen geen bezwaar. Huurpr. plm. ƒ 900,-. Later eventueel koop. Telef. 045-231420 na 18.00 uur.

Te huur gevr. WOONHUIS met gar. of kleine opslagruimte in Waubach. Opknappen geen bezw. Tel. 045-322077.

Woonruimte te huur aangeboden

Dilsen Lanklaar België

In prachtige bosrijke villa-wijk, mooie bungalow te huur. Ind.: hal, toilet, grote living, open keuken, geheel ingericht, 3 slpks., badkamer met ligbad, douche, 2 vaste wastafel en toilet, garage. Direct te aanvaarden. Telefonische inl.: zondag 6 febr. vanaf 10.00 uur 00-32.89766230.

Te huur in centrum Geleen mooi beneden appartement

met tuin. Liefst ouder echtpaar, huurprijs ƒ 900,- per maand. Direkt aanvaardbaar. Br.o.nr. B-05139, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Maastricht

Te huur mooie bovenwoning, aparte ingang, ƒ 975,- excl. per mnd. Tel. 04408-12934.

KERKRADE-Chevremont, 2 kamerappartement, 50m2, ƒ 550,- excl. 04459-2277.

Opslag- of STALLINGSRUIMTE te huur omg. vliegveld. Tel. 043-641297.

Goed gel. KANTOOR-WINKELRUIMTE, pluam. 140m2, Kerkraderweg 42, Heerlen. Tel. 045-416358.

Te huur mooi APPARTEMENT in Geleen, 2 slpk., gelijkvloers, ƒ 950 incl. g-w-l. Tel. 046-333694.

Te huur Heerlen, KERKPLEIN, luxe appartement met overname. Huurprijs ƒ 1.049,- incl. servicekosten. Te bevr. 045-712367.

Te huur in Hartje HOENSBROEK: appartement; woonk., slaapk., keuken, badk. en w.c., huurprijs ƒ 550,- servicekosten ƒ 200,- per maand. Per 1 maart te aanvaarden. 045-213753 (tussen 10-17 uur).

Ruime BOVENWONING te huur te Kerkrade-West. Aparte ingang. ƒ 650,- per mnd. Reakties: Postbus 8012, 6401 VA Heerlen.

Bij NUTH halfvrijstaand. Gar., tuin, kelder, 4 slpks., c.v.-gas. Moet opgeknapt worden. ƒ 985,- excl. energiek. Telefoon: 04450-2182 (10 tot 13 u.)

Te huur mooie BOVENWONING voor 2-4-pers. met zolderruimte event. gemeub., nabij C-Heerlen, ƒ 1.450,- all-in. ☎ 045-310570.

Woonruimte te koop aangeboden

Brunssum, Essenstraat 18

vrijstaand woonhuis met inpandige garage en geh. onderkelderd. Ind.: woonkamer 7.11x7.4, grote luxe aanbouwkeuken 3.60x5.17, 3 gr. slp.kms. Pand is in prima staat. Vr.pr. ƒ 320.000,- k.k.

Ass.kant. Van Oppen BV
Lindeplein 5, Brunssum 045-254543. Vraag de infofolder!

Te koop in Heerlen-Noord

groot woonhuis voor zelfbewoning of belegging. Begane grond: grote woonkamer met parket en open haard, keuken, grote slaapkamer, badkamer met ligbad en grote tuin en opbergruimte. 1e etage: 1 woonslaapkamer met aparte keuken; [illegible] Prijs ƒ [illegible],- k.k. Telef. [illegible]

Heerlen/Palemig, vrijstaande bungalow

[illegible] bwj. 1977. Dubb. beglazing, [illegible] rolluiken. Ind.: ruime l-vorm. woonk. [illegible] 60 m2, 5 slpks, 3 badkamers, [illegible] zolder. Prijs ƒ 359.000,- k.k. Tel. [illegible]

Woonhuis verkopen ???

Wij kopen uw woonhuis [illegible] 100% zekerheid - [illegible]
DEROY VASTGOED LIMBURG B.V. 045-727173.

Landgraaf / Hoefveld

[illegible]

Schaesberg

[illegible] Prijs n.o.t.k.

Nieuwenhagen/Landgraaf

[illegible] hal, woonkamer met parketvloer, luxe complete aanbouwkeuken. 1e Verd.: 3 ruime slpks met parketvloer, keurige badkamer met douche, toilet en v.w. Optimaal geïsoleerd. Vraagprijs ƒ 229.000 k.k.

Gulpen

Mooi gelegen halfvrijst. woonhuis met garage en grote tuin. Ind.: hal, l-vorm. woonkamer met parket, moderne aanbouwkeuken, 1e Verd.: 3 ruime slpks, moderne witte badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap zolder, 4e slpkr met parket. Vraagprijs ƒ 279.000,- k.k.

Emile Delarue O.G. ☎ 043-650178.

Te koop exclusief Landhuis

Bwj. 1978, gel. aan boer., 5 km. van Sittard. Luxe afw., inp. zwembad, sauna, solarium. Hog. prijskl. 00-49.2456.2882.

Brunssum, Klingstraat 3

bungalow op zeer goede stand. grote L-vorm. woonk., ruime hal en keuken, 3 slp.kms., berging, garage en carport. Vr.pr. n.o.t.k.

Ass.kantoor Van Oppen BV
Lindeplein 5, Brunssum 045-254543. Vraag de infofolder!

Landgraaf, Rimburgerweg 50

wit, tussengelegen woonhuis met aanbouw, 3 slpks., rustige ligging t.o. bos. Vraagprijs ƒ 150.000,- k.k.

Landgraaf, Heigank 35

Sfeervol ruim herenhuis met o.a. grote woonk. met marmeren vloer, 4 ruime slpks. en garage. Zeer geschikt voor 'n groot gezin. Vraagprijs ƒ 250.000,-.

Kerkrade, Chevremont

Op goede zichtlokatie, nabij het centrum gelegen winkel/woonhuis. Winkelgedeelte ca. 100 m2, voor meerdere doeleinden gesch. Prachtige bovenwoning met apparte ingang en o.a. l-vorm. woonk. 52 m2. Vr.pr. ƒ 325.000,- k.k.

Kerkrade, Pricksteenweg 31

Ouder halfvrijst. herenhuis met originele klokgevel, bouwterrein, garage, 3 ruime slaapkms., ruime badkamer met o.a. bad, douche, toilet en bidet. Vraagprijs ƒ 249.000,- k.k.

Kerkrade, Pricksteenweg 78

Tussengelegen woonhuis met o.a. inpandige garage 30 m2; woonkamer 33 m2, keuken 16 m2 met Siematic aanbouwkeuken, 3 slaapkms. Direct te aanvaarden. Vraagprijs ƒ 215.000,- k.k.

Wij hebben meerdere panden ter bemiddeling in

Kerkrade in de hogere prijsklasse

waarmee wij op verzoek van onze opdrachtgevers niet adverteren. Bel voor nadere informatie.

Kerkrade, Eygelshoven Dautzenbergstraat 9

Ruim vrijst. ouder woonhuis met twee garages met mogelijkheid tot het bijbouwen van een bovenwoning. Het pand verk. in een goede staat van onderheud en is voorz. van o.a. kunststof vensters met dubbel glas, een luxe aanbouwk., badk. met ligbad en douche. Vaste trap naar tweede verdieping. Prijs n.o.t.k.

Ubach o. Worms, Wolfsmelk 41

Vrijstaand woonhuis met garage, gelegen in een heel prettige en rustige woonbuurt. Het pand is geh. voorz. van kunststof vensters met dubbel glas en rolluiken en is in een perfekte staat van onderhoud. Vraagprijs ƒ 235.000,- k.k.

Landgraaf, Voorterhof 5

Perfect gelegen halfvrijstaand woonhuis, bwj. 1980 met o.a. garage, luxe witte keuken, vaste trap naar 2e verdieping. Vraagprijs ƒ 239.000,- k.k.

☎ 045-460444.

MAKELAARDIJ HONINGS

**** Leuk huis gezien ??****

Eerst laten taxeren, dan pas kopen!!
VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon: 045-741616
Van de Pas, de makelaar van de koper!

IMMO-TREND

Der Immobilien Partner
Voor onze klanten zoeken wij dringend huizen. Wilt u uw huis verkopen, of weet u iemand die voornemens is het huis te verkopen.
Belt u ons:
09-49.24072037 of 045-316070.
Als beloning ontvangt u voor uw bemiddeling bij het passeren van de koopakte ƒ 250,- en een presentje.

*** Hypotheekrente v.a. 6,5%!! ***

Met tienduizenden guldens voordeel;
VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon: 045-741616
Van de Pas, de makelaar van de koper!

Düsterwald

Wegens grote vraag en snelle verkoop zijn wij voor onze klanten dringend op zoek naar alle soorten woonhuizen in het grensgebied, Kerkrade, Haanrade, Landgraaf, Vaals, Bocholtz, Simpelveld.
Wij geven advies bij de reële prijsstelling en snelle verkoop van uw huis.
Belt u ons: 09-49.2406.93306
☎ 045-351254.
geen verkoop - geen kosten.
In sommige gevallen kopen wij Uw object aan.

Immobilien GmbH van Lier-Radermacher

Eén betrouwbare naam

met groot verkoopsucces en een nog betere uitgebreide service.
Wij zoeken voor meer dan 100 geïnteresseerden, woonhuizen in KERKRADE, LANDGRAAF, VAALS, HEERLEN, BOCHOLTZ EN SIMPELVELD
Wilt u ook uw huis via het grootste Duitse Makelaarskantoor voor Nederlandse O.G. verkopen? Bel ons. Ook als uzelf niet wilt verkopen maar een huis weet dat te koop is, belt u ons.
U ontvangt dan na de notariële transportakte voor uw bemiddeling ƒ 250,-.
Meer dan 1000 tevreden klanten kunnen zich niet vergissen. Wilt u uw huis verkopen, probeer het dan via ons. Onder alle verkopers verloten wij elk jaar op 30 november fantastische prijzen.
Eerste prijs: 1 week Grand Canaria voor 2 pers.
Tweede prijs: 1 weekend in Parijs voor 2 pers.
Derde prijs: 4 entreekaarten voor Phantasialand Köln/Brühl en nog veel meer mooie prijzen.
☎ 09-49.24073017 / 045-451291

BRUNSSUM Schubertstraat. In villawijk gelegen bouwkavel, opp. 3.700 m2, front ca. 50 m2, ƒ 250.000,- v.o.n.
Grouwels-Daelmans 043-254565.

Te k. Beleggingspand in C-Beek

Best. uit winkel c.q kantoorruimte, 2 appartementen Tel. 046-375764.

Buiten wonen

Bij Noorbeek. Geen overburen. Unieke ligging. Slaapged. vóór (2 kmrs. en vergunning voor nòg 2). Zolder. Inrijpoort. Woonged. achter, zitkamer (bijna 40 m2) aan terras en tuin; eetkeuken. (20 m2), badkamer. CV-gas. Bwj. 1988/89.. Totaal 655 m2, vr.pr. ƒ 295.000,-
W. Timmermans
NVM-makelaar/taxateur (Makko Gulpen), Rijksweg 67, Gulpen. Telef.: 04450-2182 (Zaterd. 10-13 u.)

Landgraaf, Troereberg 1.

Hoekwoning met c.v., zijtuin en kleine achtertuin. Ind.: beg. gr.: hal, woonkamer (ca. 26 m2), aparte zijkamer (ca. 11 m2), keuken, berging, bergkast, terras en tuin. 1e Verd.: overloop, 3 slpks. en fraaie geheel bet. badkamer met ligbad en v.w. 2e verd.: via vlizotrap bereikbaar, zolderruimte. Bwjr. 1982. Goed geïsoleerd. Perc. opp. 171 m2. Prijs ƒ 167.000,- k.k.

Uw huis VERKOCHT snel en goed via Aquina! NVM aquina HEERLEN 045-715566

BLONDÉ

Uw huis verkopen
Wij kopen direkt
045-743490

Brunssum, Akerstr. Nrd. 9.

Stijlvol halfvrijst. herenhuis (1934), mooie gerenoveerd met behoud van auth. sfeer. Ind.: part. hal en inp. garage. 1e Verd. royale woonk. 35 m2, mod. keuken 17 m2, serre. 2e Verd. 3 ruime slkrs., schitterende badkamer, zolder, kelder, waskr., 2 balkons, tuin. Vr.pr. ƒ 279.000,-k.k.

Heerlen, Eikstraat 119.

Keurig halfvrijstaand woonhuis met garage en tuin op zuid, perc. 240 m2., gedeeltelijk dubbele beglazing en roll. HR-ketel. Ind. kelder, gesloten witte keuken, 4 slkrs., douche, zolder via vliso. Vr.pr. ƒ 177.000,-k.k.

Oirsbeek, Torenstraat 26.

Goed onderhouden halfvrijst. woonhuis met uitbouw, overdekt terras en aparte werkplaats (100 m2). Kelder, woonkr. met open keuken (75 m2), 2/3 slpkrs., kunststof kozijnen met dubbel glas, nieuw HR-ketel. Vr.pr. ƒ 198.000,-k.k.
Offermans en Borger
Tel. 046-740535 / 752193.

Landgraaf, Gravenweg 4.

Halfvrijst. woonhuis met deels c.v., gar. en tuin. Ind.: hal met toilet en provisiekast, woonk. keuken met inrichting en inbouwapp., gar. terras en tuin. 1e Verd.: 3 slpk. en badk. met douche, toilet, v.w. en wasmachine aansl. 2e verd.: bergzolder bereikbaar via vlizotrap. Algemeen: spouwmuurisolatie, deels dubbele glas, perc. opp. 244 m2. Prijs ƒ [illegible],- k.k.

Uw huis VERKOCHT snel en goed via Aquina! NVM aquina HEERLEN 045-715566

Te koop in Posterholt

boerderij/woning met aanhorige schuren en stallen met binnenplaats, perc. 1.500m2, geschikt voor o.a. praktijk, galerie of paardenliefhebbers. Vraagprijs ƒ 249.000,- k.k.
Gevive b.v.
Tel. 04750-20239.

Kerkrade / Kruisstr. 96

Groot herenhuis met grote tuin (60 diep) in centrum, vrije achteringang voor auto, 5 slpks., zolder vaste trap, kelder, 45 m2 woonkamer, aanbouwkeuken, alles hardhouten kozijnen. Perfect pand op goede ligging, ƒ 189.000,- k.k. Telefoon 046-742550. Jos Storms O.G.

Hoensbroek, Slot Harenlaan

Riant gel. perf. onderhouden villa met mooi aangel. tuin. Ind.: ca. living (ca. 65 m2), verwarmde serre (ca. 35 m2), terras gel. op het ZW, 4 slaapk., 2 badk., hobbyruimte. Vraagprijs ƒ 595.000,- k.k. Inl. Drs. Schreinemacher BV, tel. 043-251636, tijdens kantooruren.

Sittard / Nabij Centrum

Prima gelegen vrijstaand herenhuis met grote tuin (perc. 840 m2). Ruim pand, vraagpr. ƒ 395.000,- k.k. Info via ons kantoor. ☎ 046-742550. Jos Storms O.G.

Limbricht / Bentinckstr. 2a
Heden open huis van 1 tot 2 uur

Halfvrijstaand woonhuis met ruime tuin, garage, 3 slpks., zolder, woonk. met open haard. Kom vandaag vrijbl. kijken, vraagpr. ƒ 198.000,- k.k. ☎ 046-742550. Jos Storms O.G.

Limbricht / De Gronckelstr. 8

Keurig onderhouden, vrijstaand woonhuis met grote tuin (25 diep) met garage, kelder, zolder, 3 slpks., alles dubbel glas, wit kunststof kozijnen, dichte eetkeuken, badkamer ligbad, 2e toilet, perfect pand. Moet binnen gezien worden, ƒ 259.000,- k.k. ☎ 046-742550. Jos Storms O.G.

Susteren

Oude Rijksweg Nrd. 12a: Bouwperceel voor vrijst. woning met oprit naar achterterrein met vrijstaand gebouw (hobby/kantoor/opslagruimte) met c.v., toilet, douche en verhard terrein, opp. totaal ca. 1580m2. Prijs ƒ 185.000,- k.k. Inl. Paul Crombag o.g. Tel. 046-580087.

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Schinveld

Mooie vrijst. woning met grote tuin (625m2), kelder, 3 slpkmrs., berging en garage. Vraagprijs ƒ 239.000,- k.k.

Brunssum

Halfvrijst. woning met inpand. garage, 3 slpkmrs., 2 badk., en royale tuin. Vraagprijs ƒ 179.000,- k.k. Makelaarskantoor Janssen B.V. ☎ 046-335840.

Brunssum

Jacob Catsstraat 9: halfvrijst. woning met ruime garage, grote tuin, woonk. met parket, keuken, bijkeuken, kelder, 3 slkrs., douche, vaste trap zolder, geheel kunststof kozijnen. Pr. ƒ 159.000,- k.k. Inl. Paul Crombag O.G. Tel. 046-580087.

Echt

Dorpstraat 105 (Pey): ruime vrijstaande woning met grote tuin, opp. ca. 750m2, garage, woonk., ruime keuken, 5 slpkmrs. (waarv. 1 op b.g.), badk., zolder, vraagprijs ƒ 269.000,- k.k. Inl. Paul Crombag o.g. Tel. 046-580087.

Voerendaal

Ruim (dubbel) pand op mooie lokatie in dorpskern, hoek Kerkplein/Molenbeekstraat met buitenplaats/garage, div. mogelijkheden Vraagprijs ƒ 165.000,- k.k. Inl. Paul Crombag o.g.

Te k. Kerkrade

Kaalheidersteenweg 81. Halfvrijst. woonh. met gar., tuin, ruime woonk. met o.h., 3 slpk., zolder en kelder. Vr.pr. ƒ 330.000,- k.k.
Kloppenburg Vastgoed
☎ 045-719907.

Te koop St. JOOST / Echt, halfvrijst. woonh., woonk. met parketvl., Siematic keuken, bijkeuken, kelder, luxe badk., 3 slaapk., zolder, beklinkerde oprit, siertuin met terras, grote berging. Voorz. van rolluiken, ƒ 225.000,- k.k. Telef. 04754-82471.

Te koop in EYGELSHOVEN nieuwbouw landhuis, perc. opp. 660 m2, luxe uitgev., ƒ 350.000,-. ☎ 045-250198.

HOENSBROEK, Dr. A. Schweitzerstr. 35, modern ½ vrijst. woonh. met garage, compl. keuken, 3 slaapk., vaste trap naar ruime zolder. ƒ 239.000,-. Wijman & Partners, 045-728671.

KERKRADE Spelholzerheide, Kerkstraat 8, halfvrijst. herenhuis met garage, tuin, 4 slpk., 2 kelders, geh. voorz. van kunst.ramen en dubbel glas, i.z.g.st. Vr.pr. ƒ 241.000,- k.k. Rijcks Vastgoed, Hulsberg, telefoon 04405-2108.

SCHAESBERG, Baanstr. 140, woonhuis met luxe afwerking en loods van ca. 200 m2. Dit is een pand wat U van binnen moet zien. Inr. huidige woning bespreekb., ƒ 298.000,-. Wijman & Partners, 045-728671.

OIRSBEEK, Beylkensweg 22, halfvrijst. huis, met gr. garage, mooie ligging, ƒ 174.000,-. Wijman & Partners, 045-728671.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Te koop gevraagd HUIZEN voor Duitse gezinnen. Euro Immobiliën tel. 045-414015

Geef aan niemand opdracht! Praat eerst eens met Mr. Cornelis Brorens over de VERKOOP van uw huis. Telefoon 046-750318.

Te koop BOERENHUIS in (B) 25 km. van Aken met 5000 m2 weiland, paardenstallen, schuur, tennisplaats, overdekt zwembad, sauna tot. opp. 6.500 m2, goed onderh. ☎ 00-49.2451.41737.

Te koop LANDGRAAF geschakelde hoekwon., royale living, 2 slpkrs, tuin en berging, bwj. '82, ƒ 160.000 k.k. 043-615116. b.g.g. 614763.

Te koop in SITTARD "toplokatie", Dr. Nolenslaan. Gelegen landhuis met naast gelegen bouwplaats plm. 2.650 m2. Volumineuze detailhandel toegestaan. Inlichtingen 046-510655 of 529368.

SCHINVELD. Rustig gelegen goed onderh. vrijst. woonhuis met gr. garage (v. 2 gr. auto's) Ind. entree/hal, kelder, toilet, woonkamer, massief eik.woonkeuken, berging. 1e verd. 4 slpk., badk met 2e toilet. Algemeen: perc. opp. plm. 1100 m2, aangel. tuin met vijver. Gehele huis dubb. begl. en ged. rolluiken, ƒ 325.000,- k.k. Tel. 00-49.24542702.

SCHINVELD. Uniek landhuis, ca. 2000 m3 op ca. 10.000 m2 grond, zeer luxueus, absolute privacy, hogere prijsklasse. Br.o.nr. B-05111, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

GEMMENICH-België (bij Vaals): Chalet om permanent of tijdens vakantie te bewonen, 2-3 slpkmrs., living, keuken, tuin in "Parc des 3 frontières", rustig, in groenrijke omg., ƒ 81.000,-. Nyssen, ☎ 09-32.87881616.

België in de grensstreek: meerdere BOERDERIJEN, met of zonder land te koop. Bel rustig op! Nyssen: 09-32.87881616.

Te k. gevr. BOUWKAVEL plm. 300 à 450 m2 in 'n straal van plm. 12 km rond Valkenburg. ☎ 04406-15986.

GEZOCHT: Wij zijn op zoek naar min. 500 m2 bouwgrond in gem. K'rade/Simpelveld/Wittem. 045-416049.

Vooroorlogs woonhuis met spoed te koop GEVRAAGD, opknappen geen bezwaar. Telefoon 040-520558.

In vac. bungalowpark 2 km van Valkenburg met tennisb., 900 mtr. BOUWGROND te k. voor vrijst. huis of houten chalet. Tel. 045-728821.

HOENSBROEK. Pr. Willemstraat 60. Woonhuis met tuin, 3 slpkrs, deels geïsoleerd. ƒ 135.000,-. Bij 100% hypotheek, netto maandlast ca. ƒ 650,-. Kopen is nu goedkoper dan huren. Rente v.a. 5,6%. Wijman & Partners. Telef. 045-728671.

Te k. vrijst. BUNGALOW in Voerendaal, 3 slpk., zolder, garage, roll., therm. glas, 772 m2, prijs ƒ 335.000,- k.k. Telef. 045-752009.

HEERLEN, Peutzstr. 55, [illegible] land, halfvrijst. huis met garage op mooie lokatie, bwj. 1993, ƒ 249.000,-. Inruil mogelijk. Wijman & Partners. Tel. 045-728671.

HEERLEN, Netelstr. 41. Tussenligg. woning met garage en tuin. Ind. woonk. met open keuken, 3 slpk. Tot. opp. 175 m2, bwj. 1991, prijs ƒ 180.000,- k.k. Tel. 045-231889, ma. t/m vr. na 18.00 uur, za. en zo. na 10.00 uur.

VALKENBURG, Nieuweweg 50, vrijstaand huis op perc. van 660m2. Pand heeft een woon- werkkamer van ca. 55m2, ruime keuken, 3 slpkmrs., badkamer, 2 toiletten en penthouse met balcon op 2e verd., ruime tuin met fruitbomen, ƒ 275.000,-. Inruil huidige woning mogelijk. Wijman & Partners. ☎ 045-728671.

Kerkrade-Eijgelshoven: prima gel. halfvr. WOONHUIS met c.v., inpandige garage en tuin. Ind.: soutterrain: prov.ruimte, c.v.-ruimte, garage, hobbyruimte. Beg. gr.: ruime hal, toilet, woonk., eetkeuken, bijkeuken. 1e Verd.: 4 slpks., badk. met ligbad, douche, 2e toilet. Het hele pand is v.v. kunststof kozijnen. Aanvaarding direct. Vraagprijs ƒ 280.000,- k.k. Telefoon 045-414231.

Bedrijfsruimte

Voor startende ondernemers

Bedrijfsruimte in Bedrijfsverzamelgebouw Vaals.
- Op maat gesneden units van 28 tot 50 m2.
- kortlopende contracten "easy in - easy out"
- gezamenlijke faciliteiten
- gunstige huurprijzen
- gunstig gelegen in het centrum van Vaals.

Inl.: BEDRIJVENCENTRA LIMBURG, ☎ 043-254625.

Te huur in Beek
winkel/kantoorpand
plm. 60 m2. Stationsstraat 9. ☎ 046-375764.

Magazijnruimte

te koop gevr. hal of pakhuis in centrum Maastricht, Heerlen, Sittard met mogelijkheid laden en lossen. Prijs tot ƒ 200.000,-. Br.o.nr. B-05126, Limburgs Dagblad, Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Winkel/ woonhuis

Te k. gevr. op goede lokatie in Maastricht, Sittard of Heerlen, in verhuurde staat geen bezwaar. Prijs tot ƒ 200.000,-. Br.o.nr. B-05131, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Bedrijfsruimte

Te k. gevr. of gedeelte daarvan. In verhuurde staat geen bezwaar. Prijs tot plusm. ƒ 200.000,-. Br.o.nr. B-05132, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur WINKEL/KANTOORRUIMTE, 60 m2 te Schaesberg. 045-313553.

Te huur GEVRAAGD bedrijfsruimte, plm. 150 m2 met opslagterrein plm. 600 m2 in de Oostelijke Mijnstreek. Telef. 045-314756 of 04498-56730.

Te huur in STEIN bedrijf-/opslagruimte, ca. 300 m2, met kantoor en buitenopslag. Telefoon: 046-334048.

KAULILLE, Belgisch Limburg, centrum: won., bwj. '83, hal, living, ingeb. keuk., kantoor, badk., berging. Verd.: 3 slpk., zolder. Perfecte staat + magazijn 200 m2. 13a. Bezichtigen: telef. afspraak 00-32.11.621531 (België).

Te huur gevr. BEDRIJFSRUIMTE v. bandenhandel evt. met buitenterrein. Telef. 045-258350 of 045-257959.

Te huur KANTOORRUIMTE, plusm. 70m2 nabij C-Heerlen. ☎ 045-310570.

VAALS, ruimte te huur, plusm. 70m2, geschikt v. winkel/kantoor/praktijk e.d. Event. ged. of geh. om te bouwen tot woonruimte. Tel. 04454-62202.

Te huur gevr. OPSLAGRUIMTE plm. 100 m2, vrij toegankelijk. ☎ 045-416098.

Te huur GELEEN: bedrijfsruimte, 17.60 x 7.40 mtr, hoog 5.50 mtr, met electr. rolpoort, doorrijhoogte 3.00 mtr, br. 3.00 mtr. met woning en kantoorruimte, plm. 135 m2. Beiden geh. gerenov. en gestoff. Gunstig gelegen nabij autoweg en verbindingswegen met ruime parkeergelegenheid. Incl. verwarming, stroom en water, ƒ 3.950,-. Inl. 046-749595.

Kamers

Jonge werkende vrouw 21 jaar, zkt zo spoedig WOONRUIMTE te Sittard. Bellen na 18.00 uur 046-519478.

Kamer te huur nabij centrum KERKRADE. Telefoon 045-414192.

Te huur gemeubileerde KAMERS. Telef. 045-461961 van 17.00-19.00 uur.

Te huur kamer in HEERLEN. Bln. na 12 uur: 045-726564.

Gemeubileerde KAMERS te huur in centrum Geleen. Tel. 046-749271.

Te huur bij particulier gemeubileerde KAMER met grote keuken. Te bevr. 045-220436.

Te huur gevraagd KAMER voor 1 persoon omgeving Sittard. Telef. 046-519923 tussen 18.00-19.00 uur.

Te huur ruime kamer plsum. 5 km. voor Sittard. Tel. 04492-3421.

Bouwen/Verbouwen

BOUWGROND te koop gevraagd voor 2 jonge gezinnen. Wie helpt ons? Tel. 046-751916 of 756188.

Te koop gebruikte BOUWLIFTEN, 380V, max. cap. 300 en 400kg. Zeer interessante prijs! 04409-1519.

Kachels/Verwarming

Te koop OPENHAARD inbouw, nieuw, 3-zijdig, pr.n.o.t.k. Tel. 045-720347, na 17.00 uur.

KACHELSPECIAALZAAK Reker. Kluis 28, Geleen. Telef. 046-740785.

Opruiming tot 50% korting, gaskachels / houtkachels. KACHELSMID, Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638.

GASHAARDEN, olie, kolenhaarden. Grote voorraad. Flinke korting. Jac. Köhlen. Rijksweg Nrd. 104, Sittard. Tel. 046-513228/514862.

BRANDHOUT plm. 15 m3, beukenhout voor ƒ 550,-. Aan huis bezorgd. Van Thoor, Holstr. 33, Margraten. Telefoon 04458-1818.

VERWARMINGSRADIATOREN, enkele plaat, gebruikt in div. maten, reeds v.a. ƒ 40,- per stuk. Tel. 04409-1519.

Te koop GASHAARD merk Faber en enkele gevelgaskachels. Telef. 04742-2183.

Bouwmat./mach.

Verhuur/Verkoop van COMPRESSO[illegible] Compair Holman

O&K Stesse[illegible]
Sourethweg 10 Heer[illegible] (Beitel). Tel. 045-426[illegible]

Verkoop/Lease/Verh[illegible] van Steinbock, Irism[illegible] Catepillar HEFTRUC[illegible]

O&K Stesse[illegible]
Sourethweg 10 Heer[illegible] (Beitel). Tel. 045-426[illegible]

Te k. gebruikte ge[illegible] STRAATKLINKERS, 350m2. Tel. 045-724193.

40 IJZERPLATEN 1[illegible] 2.00 mtr., nieuw, ƒ 20[illegible] stuk. Tel. 045-312336.

Woningruil

Wie wil woning met tu[illegible] len van Maastricht [illegible] HARDERWIJK. Tel. [illegible] 30454. va. 19.00-21.00 u[illegible]

Zonwering

Te k. 2 ZONNESCHE[illegible] 1x 3.50 m br., 1x 3.00[illegible] Tel. 045-729840.

Tuin

DOMPELPOMPEN kelders en vijvers, 7.0[illegible] per uur, 220 V, ƒ 22[illegible] Knops, Rijksweg Zuid[illegible] Sittard. Tel. 046-512718.

BETONBEELDEN voor[illegible] nen en buiten, voor vij[illegible] tuin. Betonwaren [illegible] Creugers, Economiestr[illegible] Koumen-Zuid, Hoen[illegible] (bij station). 045-213877.

Te k. af FABRIEK tuin[illegible] bergingen, tuinsch[illegible] naar uw wens gebouw[illegible] mm houtdikte, voor [illegible] deld tegen weersinv[illegible] zeer lage prijzen. Loop[illegible] binnen en overtuig u[illegible] Valcohout, Punterweg[illegible] industrieterr. Beatr[illegible] Maastricht. ☎ 043-63846[illegible]

AKTIE-AANBIEDING. geïmpregneerde rab[illegible] rond gefreesde palen[illegible] tuin palisaden en sp[illegible] stelen, 300 en 400 cm[illegible] dik 10 tot 12 cm, druk [illegible] Valcohout, Punterweg[illegible] Beatrixhaven Maa[illegible] Tel. 043-638463.

Wonen Totaal

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

Groenseykerstraat 41B. Tel. 046-747446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. Tel. 045-741706.

Te koop SCHIRAS 330 x 233cm antiek ƒ 1.500,-; Kazak antiek 217 x 134cm, ƒ 2.700,-. Tel. 045-217356.

Grote opruiming bij HET REETHOES. Akersteenweg 39, Maastricht. 10 tot 50% korting. Speciale aanbieding terrasstoelen, nu ƒ 79,-, ƒ 89,-, ƒ 99,- per stuk, eethoeken vanaf ƒ 1.100,-. Op=op. Telefoon 043-631774. Donderdag koopavond.

Zeldz. mooie EETHOEK (notenhout), mod. Chippendale, tafel 1 mtr. rond, vr.pr. ƒ 950,-. Telef. 045-726175.

Te k. partij 1-pers. BEDDEN, staal, nieuw, ƒ 75,- en div. inboedels. Kleikoeleweg 10, Landgraaf. Tel. 045-330327.

Te k. 4 witte eetk. STOELEN, grijze bekl., i.z.g.st. Tel. 04493-1933 na 17 uur.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Te k. 980m2 Forbo[illegible] PROJECTTAPIJT v. [illegible] nu ƒ 19,50 p.m2, excl. (weg. annulering [illegible] A'dam) Inl. stalen [illegible] 13444/Fax 15392.

PROJECTTAPIJT 3600[illegible] ƒ 38,50 nu ƒ 9,95 p.m2[illegible] BTW. Min. afname [illegible] Inl. stalen 02240-134[illegible] 15392.

Te koop 3-drs. [illegible] KAST met spiegel, n[illegible] ƒ 1.745,- voor ƒ 1.000,- oud. Telef. 045-220182.

Te koop ant. DES[illegible] KAST; metalen bure[illegible] kentafel; zwarte oude [illegible] kachel; noten houten [illegible] en div. Telef. 045-722955.

Te koop gehele INBO[illegible] o.a.: meubels en app[illegible] enz. Ook in gedeelten[illegible] 04406-12934.

Te koop 5 moderne BARKRUKKEN, pr. ƒ[illegible] Telef. 04492-4293.

Te koop antiek noten [illegible] NEKASTJE, ƒ 650,- [illegible] 045-215873.

Te koop BANKSTEL, [illegible] bekleding, 3-2-[illegible] ƒ 600,-. Tel. 045-215585.

Te koop:

markant horeca-object in midden-Limburg

Ligging: uniek gelegen langs de oevers van de Maas en de toeristische route, met panorama-uitzicht. Perceel ca. 2.400 m², parkeerterrein.

Bedrijfsgegevens: eetzalen ca. 135 m². Café ca. 150 m² met buffet en overdekt buitenterras. Koude en warme keuken ca. 80 m², magazijn, 2 toiletgroepen voor dames en heren. Bierkelder.
1e verdieping: 9 kamers met balkon en vaste wastafels, badkamer, toilet en linnenkamer.
2e verdieping: bergzolder. Overname inventaris inbegrepen.
Prijs op aanvraag.

van cromvoirt makelaardij zwartbroek[illegible] roermond tel.04750-[illegible]
Lou Heunen, ing. Ad van Cromvoirt

Jaarlijks zijn meer dan duizend werknemers van internationale ondernemingen en instellingen naarstig op zoek naar een representatief optrekje in of rond Den Haag. Maar een 'househunter' die in de residentie heg noch steg kent en bovendien in het buitenland woont, is zonder bemiddeling kansloos. De oude heer Van Paaschen, die zijn Haagse makelaardij in 17 oprichtte, had al snel in de smiezen dat daar een aardige markt in zat. Zelfs een huurvilla is geen probleem. Als de huurder er maar tienduizend gulden per maand voor over heeft.

Geen geschikt optrekje te huur beneden tienduizend gulden

Haagse makelaar voor buitenlandse bovenlaag

● *Van de Poll (links) en Gosschalk bij een 'huurpandje' van tienduizend gulden per maand.* Foto: NPA

DOOR THEO DEN BOER

or de zoveelste keer die ochtend de telefoon op het kantoor van heer M.L.J.M. van de Poll. Aan andere kant van de lijn meldt een niet nader te noemen minister. Het huurcontract voor z'n Haagse appartement loopt bijna af; hij misschien nog een paar maanden mag blijven zitten. Tot even na de verkiezingen.

Van de Poll, directeur-eigenaar van makelaardij Van Paaschen, zal het verzoek voorleggen aan de verhuurder. De minister neemt blijkbaar het zekere voor het onzekere. Stel dat hij na de verkiezingen niet terugkeert in het nieuwe kabinet, dan wil hij maar beter niet vastzitten aan een nieuw contract met een ongetwijfeld flinke afkoopsom.

Ministers en staatssecretarissen vormen slechts een fractie van de clientèle, licht Willem Gosschalk, 'verhuurspecialist' bij Van Paaschen, toe. „Sommige bewindslieden willen graag een pied-à-terre in Den Haag hebben, liever dan dat ze een hotel moeten opzoeken als er weer eens een vergadering is uitgeschreven. Maar voor 99,5 procent bemiddelen we voor buitenlandse managers van multinationals en diplomaten die hier vier-vijf jaar zitten.

Vooral de contacten met de afdelingen personeelszaken van bedrijven en instellingen zijn heel belangrijk," zegt Gosschalk. „Die bellen dan op met een mededeling als: 'De familie Jones maandagochtend om tien uur op bij het Europa Hotel en zorg dat je een leuk huis voor ze vindt'. Op basis van wat nadere informatie – wat het mag kosten, hoeveel kinderen ze hebben en of ze de meubeltjes meenemen – stippelen wij een route uit langs zo'n tien huizen die interessant zijn."

Paleis

Tijdens de rondleiding merk je al gauw de voorkeuren. Het zijn de vrouwen die bepalen welk huis het wordt. Want zij zijn het meest thuis, terwijl hun man de hele dag op kantoor zit en de kinderen op school."

De meeste buitenlanders vinden Den Haag duur om te wonen, weet Van de Poll. „Ach, het is maar net wat ze gewend zijn. Mensen die eerder in steden als Londen, Parijs of Geneve hebben gezeten vinden het hier meevallen. Maar Zuidamerikanen bijvoorbeeld, die hebben er wel eens moeite mee."

Gosschalk: „Die wonen in hun eigen land in riante villa's met een flinke lap grond en een zwembad. Dan krijgen ze van hun bedrijf te horen dat ze in Nederland voor vijfduizend gulden per maand een huis mogen zoeken. Nou, als ze dat dan omrekenen naar de situatie in hun eigen land, denken ze dat ze het Paleis op de Dam kunnen huren."

Al vinden ze het schreeuwend duur, alle buitenlanders willen volgens Van de Poll kost-wat-kost in Den Haag of directe omgeving wonen. „Want hier vinden ze een grote concentratie van 'soortgelijken', van internationale scholen, kerken en van organisaties als de British Women's Club en International Women's Contact. Veel vrouwen zijn lid van zo'n club. Die is voor hun sociale contacten heel belangrijk."

Soms hebben klanten zeer specifieke wensen. Gosschalk: „Personeel van de Israëlische ambassade moet vrijwel altijd een appartement krijgen. En dan niet op de begane grond en ook niet helemaal boven. Amerikanen controleren alles heel grondig, die hebben daar een speciale technische staf voor. Het zou me niets verbazen als ze ook naar afluisterapparatuur speuren."

Prijs

„Onze markt loopt van een flatje van duizend gulden tot een huis van 10.500 gulden huur in de maand," geeft Van de Poll de bandbreedte van de markt aan. Hij schuift achter de computer, op zoek naar een huis dat maximaal 3500 gulden huur per maand mag kosten. Een druk op de knop: nul te huren objecten. Mag het ietsje meer zijn? Gelukkig: in de categorie tot zesduizend gulden floepen negen adressen op het beeldscherm.

Niet veel later eindigt een korte autorit voor een hagelwitte villa in een sjiek wijkje dat schuilgaat achter de Scheveningse Bosjes. Het is een voorname patriciërswoning, gebouwd rond 1865. De heren doen er het zwijgen toe. „Doen we meestal op zo'n moment. Zo'n huis spreekt voor zich. Uit de reactie van de mensen merken we vanzelf wel of het bevalt."

Het is een van de exclusieve optrekjes in de categorie tien-mille-per-maand. „Zulke huizen zijn voor de echte toppers, de directeuren van grote concerns," zegt Gosschalk ten overvloede. „Per maand krijgen we een à twee van zulke klanten. Die moeten een representatieve woning hebben. Een tophuis 'that shows off'."

Binnen voldoet het huis – geschatte waarde tussen de een en anderhalf miljoen – aan de verwachting die het van buitenaf schept. Wit marmer op de vloer, gebrandschilderde ramen, kristallen kroonluchters en plafonds met fraaie ornamenten. Een diningroom, twee zitkamers, vijf slaapkamers en vijf badkamers. De betimmerde zolderverdieping, waarin raampjes uit een oud schip zijn verwerkt, blijkt een volledige woning met keuken.

Waar beginnen de eigenaren van die paleisjes aan? Kunnen ze hun huis niet beter gewoon verkopen? Gosschalk: „Er zijn twee soorten verhuurders. De eerste soort is de verhuurder die zelf door zijn bedrijf naar het buitenland wordt uitgezonden. Maar die woont toevallig in een leuk huis en wil dat voor geen goud kwijt. Voor zulke mensen is het een uitkomst als ze hun huis tijdens hun afwezigheid kunnen verhuren. Daarnaast heb je de verhuurder die het ziet als een aardige vorm van beleggen. Ze verhuren hun onderkomen voorlopig en hopen het na een aantal jaren met een aardige winst te kunnen verkopen."

„Misschien lijken het gigantisch hoge huurprijzen, maar vergis je niet in de kosten. Het huis staat periodes leeg, het vergt onderhoud, en de stoffering en het meubilair moet af en toe worden vernieuwd. Met de hypotheeklasten vormt dat alles bij elkaar een behoorlijke kostenpost," rekent Gosschalk voor. „Aan buitenstaanders is dat soms moeilijk uit te leggen. Die denken dat met zulke huurprijzen de Zilvervloot komt binnenvaren."

● *Het stinkend nieskruid (Helleborus foetidus).*

Meer aandacht voor Helleborushybriden

DOOR SANTE BRUN

Je ziet ze eigenlijk nog ontzettend weinig in tuinen, de soorten die behoren tot het geslacht Helleborus (u mag Hèlleborus en Hellebórus zeggen). Ze zijn verwant aan boterbloemen, ranonkels en riddersporen. Met name door de zachte winters die we – enkele uitzonderingen daargelaten – de afgelopen jaren hebben gehad, zijn vele soorten uit dit geslacht ideale tuinplanten gebleken, die in de winter en het vroege voorjaar een spectaculair gezicht kunnen vormen.

uit eigen tuin

Het bekendst zijn uiteraard de kerstrozen, die vaak rond Kerstmis in pot worden aangeboden. Voor de tuin zijn het eigenlijk de moeilijkste planten. Ook bekend, want inheems, zijn het stinkend nieskruid *(H. foetidus)* en de wrangwortel *(H. viridis)*.

Voor de tuin zouden de kruisingen van H. orientalis en H. multifidus meer aandacht verdienen. Met name ook, omdat vlijtige amateurs hier tot verrassende resultaten kunnen komen.

Helleborus is heel lang een door kwekers enigszins veracht geslacht geweest, omdat het eigenlijk niet mogelijk is, op commercieel aantrekkelijke basis soorten op naam aan te bieden. De planten komen nooit, zoals de kweker zegt 'echt uit zaad terug', de enige manier om een mooie hybride (kruising) 'echt' te vermeerderen is door scheuren. Maar die methode wordt weer in de weg gestaan door de trage wijze waarop de planten zich vermeerderen, zodat 'echte' hybriden – bijvoorbeeld Salome – schreeuwend duur zijn, als je ze al kunt krijgen.

Het is de vraag, of de 'natuursoorten' van deze plant nog wel ergens 'echt' voorkomen, als gevolg van de enorme neiging tot onderling kruisen. In ieder geval komen ook binnen populaties van dezelfde soorten grote verschillen voor. De bloemen variëren van hangend tot half aankijkend, ze zijn zuiver rond of stervormig, van anderhalf tot twaalf centimeter doorsnee, van grasgroen via wit en lichtrood tot paars en bijna zwart, en van alles ertussen: stippen en strepen, van binnen donker en van buiten licht en omgekeerd, en zo voort. Heel bijzonder zijn de zeer zeldzame dubbelbloemige hybriden.

Alle planten worden tot 35-40 cm hoog, bloeien tussen oktober en april, en verlangen zware, goed gemeste grond en tijdens het groeiseizoen een magnesiumhoudende bemesting (bijvoorbeeld koraalalgenkalk). Volle zon is goed, mits de grond voldoende vochtig blijft. Haal het blad er vlak voor de bloei af. In de natuur sterft het vanzelf, in de tuin meestal niet.

Ze zaaien zichzelf heel gemakkelijk uit, in het vroege voorjaar kiemt het zaad. Door de zaailingen op een apart bed te verzamelen kunt u na enkele jaren zelf selecteren.

Stooktabel week: van maandag: 24 januari t/m zondag 30 januari 1994

Bij een normaal jaarverbruik in m³ van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van: (meterkaart kolom 3)	Het weekstreefverbruik kost u:	en een totaal streefverbruik sinds 1 nov. 1992 (meterkaart kolom 5)
1000	30	ƒ 15,00	441
1200	36	ƒ 18,00	528
1400	42	ƒ 21,00	615
1600	48	ƒ 24,00	704
1800	54	ƒ 27,00	793
2000	60	ƒ 30,00	881
2200	66	ƒ 33,00	967
2400	72	ƒ 36,00	1056
2600	78	ƒ 39,00	1143
2800	84	ƒ 42,00	1231
3000	90	ƒ 45,00	1320
3200	97	ƒ 48,50	1408
3400	103	ƒ 51,50	1494
3600	109	ƒ 54,50	1584
3800	115	ƒ 57,50	1672
4000	121	ƒ 60,50	1759
4500	136	ƒ 68,00	1979
5000	151	ƒ 75,50	2200
5500	166	ƒ 83,00	2422
6000	181	ƒ 90,50	2642

Tip: Over acht weken kunt u uw meterkaart insturen en meedingen naar een prijs.

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente per 1 februari 1994.

Alpha Hypotheken, Bouwfonds Combinatie, C&E Bank, ING Bank, Rabobank en de Postbank hebben voor de tweede maal dit jaar hun rentetarieven verlaagd met respectievelijk 01% tot 0,4%. De rente op de kapitaalmarkt is de afelope week nauwelijks gewijzigd.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	opgave bank (rentepercentages)	nwr bij fisc. besparing van constant 35,1%	50%
ABN.AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6.70	3,52	2,25
ABN.AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,10	3,78	2,45
ABN.AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	7,40	3,97	2,61
ABN.AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	6,70	4,40	3,57
ABN.AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,50	4,28	3,46
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,20	3,23	2,04
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	6,70	3,55	2,28
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	7,10	3,80	2,48
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,00	3,95	3,21
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	6,50	4,28	3,46
AEGON	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,00	3,51	2,26
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	7,50	4,00	2,71
Bouwf. Limb. Gem.	spaarvasth.	5 jaar	1,00	6,10	3,19	2,01
Bouwf. Limb. Gem.	spaarvasth.	10 jaar	1,00	6,60	3,50	2,25
Bouwf. Limb. Gem.	spaarvasth.	15 jaar	1,00	7,00	3,76	2,45
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	5,90	3,80	3,06
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	6,40	4,21	3,41
GWK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,20	3,07	2,30
GWK-bank	spaarhyp.	1 jaar	1,00	6,30	4,15	3,36
GWK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,50	4,28	3,46
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,30	4,15	3,36
Direktbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,70	3,57	2,30
Nationale Ned.	besp-dir.h.	5/10 jr	1,00	6,60	3,51	2,26
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr	1,00	7,50	4,00	2,71
ING BANK	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,50	3,40	2,16
ING BANK	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,00	3,72	2,40
ING BANK	spaarhyp.	1 jaar	1,00	6,10	4,02	3,26
ING BANK	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,30	4,15	3,36
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,40	3,37	2,15
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	6,70	3,56	2,29
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	7,10	3,82	2,49
Postbank	spaarhyp.	2 jaar	1,00	5,90	3,80	3,07
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,20	3,90	3,23
RABO hypotheekbank	ann. hyp.	3 jaar	1,00	6,60	3,34	2,12
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	7,00	3,72	2,41
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	1,00	7,00	4,12	2,72
RABO (adviesrente)	spaar opt.h.	variabel	1,00	6,70	4,40	3,57
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,30	4,15	3,38
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,70	3,60	2,21
SNS Bank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	6,90	3,68	2,31
SNS Bank	spaarhyp.	1 jaar	1,00	6,50	4,28	3,46
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,50	4,28	3,46
Westland Utrecht	ann. hyp.	7 jaar	1,00	6,50	3,45	2,21
Zwolsche Algemene	lage last h.	5 jaar	1,00	6,30	3,26	2,05
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	10 jaar	1,00	6,80	3,50	2,31
SNS Bank	zA-hyp plan	5 jaar	1,00	6,70	3,49	2,21
Bouwf. Hoevelaken	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,40	3,38	2,16
Bouwf. Hoevelaken	sp.vasthyp. ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,20	4,08	3,31

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden vóór een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. ƒ 150.000,–.
Vóór vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

● *Op de voorgrond de gewone Jackset, op de achtergrond de uitvoering voor een bed.*

Meubilair verhogen met speciale poten

Hoe vaak komt het niet voor dat een tafel net te laag is om goed aan te kunnen werken? Of een stoel niet hoog genoeg om comfortabel te kunnen zitten? Een Nederlands bedrijf ontwikkelde hiervoor een 'verhoogset'.

Omdat aangepast meubilair kostbaar is, slaan veel mensen aan het doe-het-zelven. Het resultaat is niet altijd even veilig.

In samenwerking met fysiotherapeuten ontwikkelde Legio Products in Maarssenbroek (030-414049) de Jackset. Er is een gewone set, bestaande uit vier 'verhoog-poten' voor tafels en stoelen. Voor bedden is er een zwaardere uitvoering gemaakt. De Jackset is vanaf 59,95 gulden verkrijgbaar.

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN? VIJGEN VRAGEN!

St. Franciscusweg 16
Heerlen
Tel.: 045-711617

Vaak verkopen wij huizen die de krant niet niet halen. Zoekt u een huis? Laat u vrijblijvend inschrijven.

ONROERENDE ZAKEN

BEEK:
HOOLSTR. 83. Grotendeels gerenoveerd halfvrijstaand boerenwoonhuis op totaal 1830 m² grond,3 paardestallen, hooizolder, 5 slaapk., woon/eetk., ligging z/w. **Vrpr.f.309.000,-kk.**

BOCHOLTZ:
PAUSSTR. 38. Halfvrijst.woonhuis op 320 m² grond. Bwj.'37. Ind.: Kelder, woonk.40 m², gesl.keuken, serre, berging, garage, 3 slk., ruime zolder, slk, douche, tuin op n/o. Nieuw dak '89, rolluiken, ged.dub.glas. **Vrpr.f.249.000,-kk.**

BRUNSSUM:
J.HAYDENSTR. 1. Halfvrijst.woonhuis, garage en tuin. Ind.: kelder, woonk. 55 m², gesl. keuken 12 m², 3 slk., 10/15 en 15 m², badk., ligbad, zolder 40 m², vlieso-trap. **Vrpr.f.179.000,-kk.**

KLINGSTR. 3. Halfvrijstaande bungalow op 578 m² grond.Bj.'76. Ind.:woonk.42 m², open h., gesl.eiken keuken, bijkeuken, 4 slk, badk., ligbad, garage, carport, tuin, zolder, vlieso-trap. **Vrpr.f.323.000,-kk.**

PASSAGE 46. Royaal luxe appartement in centrum van Brunssum. Twee ruime balkons. Woonk. 40 m², eiken open keuken, 2 ruime slk., badk., ligbad. Dubbel glas, slaapk. rolluiken. **Vrpr.[illegible],-kk.**

EPEN:
KRIEGELSTR. 4. Perfect onderh.hotel/restaurant met 7 hotelkamers, voorzien van douche en toilet. Privé woonhuis, woonk. 28 m², 2 slk. **Prijs op aanvraag.**

EYGELSHOVEN:
KOMMERVELDLAAN 8. Keurig halfvrijst.woonhuis op 320 m² grond. Bj.'63. Ind.:l-woonk. 45 m², half open keuken 12 m², tuin op z/w, mogelijkh. garage. 3 Slk., berging, badk., douche, vlieso-trap naar zolder. Dub.glas, ged.rolluiken. **Vrpr.f.219.000,-kk.**

MOLENWEG 13. Vrijst.woonhuis. Bj.1900, perc.opp. 428 m². Ind.: geheel onderkelderd, woon/eetk., gesl. keuken, plavuizen, 3 slk., badk., ligbad, 3 zolderk., vaste trap. Tuin op z/w, mogelijkheid garage. Gedeelt. kunststof kozijnen en dub.glas. **Vrpr.f.229.000,-kk.**

EIJS:
HOEBIGERWEG 10. Fraai gelegen vrijst.landhuis op 1600 m² grond, in gezellig dorpje. Bj.'74. Ind.:kelder, l-woonk 60 m², travertinvloer, gesl. eiken aanb.keuken 24 m² met luxe ruimte, werkk. 15 m², garage, tuin op z/w. 2 ruime slk., badk., ligbad, douche, 2 v.wastafels en toilet, extra douche. Weiland achter huis 625 m². **Vrpr.f.529.000,-kk.**

GELEEN:
BORREKUILSTR. 36. Halfvrijst.woonhuis, garage en tuin. Bwj. '20. Ind.:kelder, l-woonk. 36 m², half open eiken aanb.keuken, 4 slk., 2 badk., serre, vaste trap zolder. Parketvloeren, rolluiken, gedeelt. dub.glas, nieuw dak.
Dit pand moet u van binnen zien. **Vrpr.f.249.000,-kk.**

SPAUBEEKLAAN 36. Vrijstaand woonhuis, garage en tuin op z/w. Bj.±'60, perceelopp. 520 m². Ind.: kelder, l-woonk. 34 m2, keuken, 4 slk., badk., ligbad. Nieuw dak. **Vrpr.f.319.000,-kk.**

HEERLEN:
HEERENWEG 287+289. Vrijstaand dubbel woonhuis, loods en dubbele garage. Perceelopp. 2032 m², bj.'32.Ind.: souterrain 16 m². Parterre: woonk. 32 m², gesl.keuken 16 m², kantoortje 18 m², 3 slk., badk. met ligbad, tuin op z/w. Gedeeltelijk rolluiken.Geschikt voor vele doeleinden, naastliggende grond geschikt voor bouw woonhuis. **Vrpr.f.479.000,-kk.**

HEIDEVELDWEG 37. Ruim halfvrijst.woonhuis in goede staat. Bj.'53, percopp. 700 m².Ind.: kelder, woonk., serre, gesl. aanb.keuken, bijkeuken, garage, grote tuin, berging, 4 slk, badk., ligbad.Nieuw dak. **Vrpr.f.239.000,-kk.**

KAMPSTR. 33. Perfect onderh.halfvrijst.woonhuis. Geheel [illegible] incl. [illegible], woonk.22 m², [illegible], open keuken, mooie tuin, garage, 3 slk., badk, zolder, vlieso-trap. **Vrpr.f.199.000,-kk.**

KRUISSTR. 66 A. Appartement aan rand van centrum gelegen. Woonk25 m², half open keuken, berging, 2 slk, badk., ligbad, balkon. **Vrpr.f.149.000,-kk.**

RIETVELDSTR. 1. Goed onderh.halfvrijst.woonhuis, oprit, tuin op z/w, terras 24 m². Bwj.'80, perc.opp.251 m². Ind.: woonk. 34 m², laminaat, half open keuken, aanb.keuken, berging, 3 slk., badk., ligbad, douche, v.w., 2e toilet, vaste trap zolder. **Vrpr.f.189.000,-kk.**

SCHAESBERGERWEG 38. Keurig onderh.vrijst.herenhuis op 800 m² grond. Bj.'30. Ind.: kelder, woonk. 30 m², serre 22 m², schuifdeuren, gesl.keuken, bijkeuken, berging, tuin op z/w, 2 ruime slk., badk., douche, 2e toilet, zolder, vaste trap, 2 slk. **Vrpr.f.283.000,-kk.**

SCHAESBERGERWEG 151. Vrijstaand herenhuis op 1060 m2 grond. Ind.:geh.onderkelderd, l-woonk.40 m², gesl.keuken, garage, tuin, serre, 2 ruime slk., mog.3e slk., douche, zolder, vaste trap. Dub.beglazing. **Vrpr.f.298.000,-kk.**

V.W.POELMANSTR. 219. Patio-bungalow nabij winkelcentrum geleg. Bj.'77, perc.opp. 290 + 30 m². Ind.: woonk.11.10 x 4.50, open haard, schuifpui, open keuken, 2 slk., oudersIk, badk., ligbad, leuk aangel.patio-tuin, vijver, garage. Aluminium kozijnen en dub.glas. **Vrpr.f.374.000,-kk.**

KERKRADE:
BARBARASTR. 8. Halfvrijst.woonhuis, garage, tuin. Perc.opp.353 m². Ind.: geheel onderkelderd, woonk. 33 m², gesl.witte aanb.keuken 10 m², hobbyk., bar 54 m². 4 slk., badk., ligbad en 2e toilet. Zolder, vaste trap, dub.glas en rolluiken. **Vrpr.f.259.000,-kk.**

DUMONTSTR/SLAKSTR. BLEYERHEIDE. 2 Nog te bouwen vrijstaande woonhuizen. Ind.: Ruime hal, woonk.23 m², gesl.keuken, 3 slk, badk., ligbad, zolder 39 m², vaste trap. Aanvaarding per 07.94. **Pr. f.314.000,-v.o.n.**

DRIEVOGELSTR. 101. Halfvrijst.woonhuis, garage en tuin. Bwj. 1901, perc.opp. 207 m². Ind.:kelder, woonk. 40 m², parket, open keuken 12 m², bijkeuken, 3 slk., douche, zolder, vaste trap, woonk. 28 m², slp. 12 m², toilet. **Vrpr.f.199.000,-kk.**

PR.HENDRIKSTR. 2. Vrijstaand woonhuis, garage en tuin op z/w. Woonk. 53 m², eetk., eiken aanb.keuken, badk., ligbad, 3 slk., parketvloer, 2e badk.ligbad, 2e toilet, zolder 4 slk. **Vrpr.f.359.000,-kk.**

Uw huis verkopen? Vijgen vragen!!
Het loont zich
Heerlen, 045-711617
Aken, 0049-241873066

LANDGRAAF:
HEREWEG 23. Goed onderhouden halfvrijst.woonhuis in het Hoefveld gelegen.Ind.:l-woonk.42 m², open haard, half open keuken 8 m², garage, tuin, terras 25 m², 2 vijverpartijen, 3 slk., badk., ligbad en 2e toilet. Zolder, vaste trap, 1 slk. Ged.rolluiken. **Vrpr.f.263.000,-kk.**

LEEMKOEL 12. Goed onderh.tussengel.woonhuis. Ind.: woonk 30 m², half open keuken, tuin op z/w, berging., 3 slk, badk, ligbad. Vliering. Dak- en spouwmuurisolatie **Vrpr.f.169.000,-kk.**

MARGRIETSTR. 28. Tussengel. woonhuis, provisiekelder, woonk. 26 m², keuken, carport, tuin, 3 slk., 8/12 en 14 m², douche, vliering. Gedeelt.dub.beglazing. Aanbouw nieuw. **Vrpr.f.147.000,-kk.**

MOLTBOS 9. Goed gesitueerd en representatief onderhouden vrijst.landhuis, panoramisch uitzicht. Bj. '91, perc.opp.684 m². Ind.: ruime hal, marmerenvloer, woonk. 50 m², parket, open haard, wintertuin, atelier met zolder, half open aanb.keuken, dub.garage, mooi aangel.tuin, 3 ruime slk., compleet sanitair, zolder 20 m², vlieso-trap. Dubbel glas en rolluiken.
Dit moet u zien!! **Prijs op aanvraag.**

MARGRATEN:
TERMAAR, 115. Perfect onderh.halfvrijstaande boerderij met 5000 m² grond.Ind.:gewelfde kelder, l-woonk.31 m², gesl.keuken 12 m², bijkeuken 12 m², 3 ruime slk., douche, diverse ruimtes, grote schuur. **Dit moet u zien!! Prijs op aanvraag.**

PUTH-SCHINNEN:
Woonboerderij op 4585 m² grond, bwj. ± 1900. Ind.: gewelfde kelder 10 m², woonk.35 m², eetk. 20 m², keuken 10 m², waskeuken, binnenpl. mog. garage en schuur, douche en toilet. 1e verd.: 5 slk.: 8, 10, 10, 12 en 14 m², badk., ligbad, 2 v.w. en toilet. **Vrpr.f.369.000,-kk.**

SCHINNEN:
EUROPASTR. 7. Halfvrijst.bungalow. Bj.'73, percopp.286 m². Ind.: l-woonk.36 m², parket, witte aanb.keuken 7 m², garage, berging, 1 slaapk. 25 m², badk., ligbad. Perfect onderh. tuin. Dubbel glas, dakisolatie. **Vrpr.f.263.000,-kk.**

SIMPELVELD:
ROLDUCKERWEG 48. Halfvrijst.herenhuis met praktijkruimte. Bj.'30, percopp. 380 m². Ind.:kelder, 2 woonk. 36 en 40 m², 2 keukens, bijkeuken, ruime garage, tuin, terras 40 m², 2 slk., badk., ligbad. Gedeelt.dub.beglazing. **Vrpr.f.223.000,-kk.**

UBACH OVER WORMS:
TICHEL 14. Keurig onderh.halfvrijst.woonhuis.Percopp.230 m². Ind.:woonk.30 m², tegelvloer, keuken, garage, tuin, 2 slk. 10 en 20 m², badk.,ligbad, 2e toilet, zolder vaste trap, 1 slk. **Vrpr.f.[illegible],-kk.**

VALKENBURG:
HEKERBEEKWEG. 2. Geschakelde semi-bungalow aan rand van centrum gelegen. Ind.: l-woonk. 24 m², eetk. 13 m², half open witte aanb.keuken met app., 3 slk. van 14 m², badk., douche, garage, tuin op z/w. **Vrpr.f.289.000,-kk.**

VOERENDAAL:
TENELENWEG 28. Goed onderh. halfvrijst. hoekpand (slagerij). Winkel 24 m², woonk, keuken 3 slk., zolder, vaste trap. Slagerij is zeer gunstig over te nemen **Vrpr.f.229.000,-kk.**

WAHLWILLER:
KRUISWEG 1. Vrijstaand woonhuis, garage en tuin. Perceelopp. 235 m². Ind.: kelder, woonk. 27 m², parketvloer, half open keuken, 4 slk., badk, douche. Zolder ingericht als woonruimte. **Vrpr.f.259.000,-kk.**

Wij zoeken voor diverse relaties woonhuizen in de prijsklasse van f 200.000 tot f 600.000 k.k.

Wonen in België?
Wij kunnen u meerdere appartementen woonhuizen/landhuizen zowel bestaande als nieuwbouw in België aanbieden!!

VERKOCHT VERKOCHT VERKOCHT

BURG.GIJSENSTR	LANDGRAAF
TICHEL 61	UBACH OVER WORMS
DR.A.SCHWEITZERSTR.	HOENSBROEK
ELISAGRACHT	KERKRADE
CLUYSENAERSTR	LANDGRAAF
GELEENSTR	HEERLEN
CARBOONSTR	KERKRADE
PR.HENDRIKLAAN	BRUNSSUM
PERMSTR.	HEERLEN

VERKOCHT VERKOCHT VERKOCHT

BEDRIJFSONROERENDE ZAKEN

TE HUUR HEERLEN:
Wegens uitbreiding bieden wij u een perfect luxe kantoorpand in Heerlen aan. Opp. 120 m² tot 600 m². Inl. op aanvraag.
In centrum van Heerlen beleggingspand huur f. 44.000,= p.j. **Vrpr. f. 275.000,=**

Wij kunnen u meerdere beleggingspanden aanbieden.

KERKRADE:
KLARENANSTELERWEG. Luxe kantoren van 200 tot 10[illegible] m². Prijs slechts fl. 137,= m² gestoffeerd. Inl. op aanvraag.
KLARENANSTELERWEG. Hal 600 m², geheel geïsoleerd, [illegible] meter hoog. **Huurprijs op aanvraag.**

HYPOTHEEK/FINANCIERING? VIJGEN VRAGEN!!

TE KOOP

HOENSBROEK Mijnbouwstraat 20
Halfvrijstaand woonhuis met garage en geheel omsloten tuin. Indeling: entree met gastentoilet, m.k., woonkamer met schuifpui naar tuin, open keuken met gascomfoor. 1e verdieping: drie slaapkamers, badkamer met ligbad, v.w., (mog.h. voor 2e toilet). 2e verdieping: vierde slaapkamer en c.v.-ruimte.
Prijs f [illegible],- k.k.

BRUNSSUM Heggerank 10
Halfvrijstaand woonhuis met garage, tuin en vrij uitzicht aan voorzijde. Entree met gastentoilet en trap naar verdieping. Ruime woonkamer, dichte keuken met toegang tot tuin. Totaal vier ruime slaapkamers, badkamer met ligbad, v.w. en 2e toilet, zolderberging.
Prijs f 229.000,- k.k.

HEERLEN (Spoorsingel) Pr. Marijkestraat 5
[illegible]
Prijs f 119.000,- k.k.

SIMPELVELD Laurentshof 5
Rustig gelegen vrijstaande bungalow met patio op diverse niveaus en garage op loopafstand. Ruime entree met gastentoilet en m.k. Woonkamer ca. 56 m² met marmervloer, vrijhangende moderne open haard en schuifpui naar tuin. Dichte eetkeuken met div. apparatuur. Slaapkamer met gastenkabinet, badkamer met ligbad, dubb. v.w. In souterrain drie slaapkamers, badkamer met douche, v.w. en 2e toilet. Separate waarruimte. Dak is geheel vernieuwd.
Prijs f 319.000,- k.k.

KERKRADE (Holz) [illegible]
Groot [illegible] woonhuis [illegible] stallatie. Omsloten tuin [illegible]. Totaal vijf slaapkamers, zolder en [illegible] badkamer. Dit huis is van [illegible] materialen voorzien en moet echt van binnen gezien worden.
Prijs f 295.000,- k.k.

HEERLEN (Douve Weien) V. W. Poelmanstraat 225
Bungalow [illegible] garage. Ruime entreehal met m.k. en div. ruimte. Ruime woonkamer ca. 65 m² met openhaardpartij en schuifpui naar patiotuin 90 m² op zuidwesten gelegen. Ged. open keuken met div. apparatuur. Ouderslaapkamer met aansluitend betegelde badkamer met ligbad en dubb. v.w. Middels ruime hal toegang tot overige twee slaapvertrekken, 2e badkamer met douche en v.w. [illegible] gastentoilet, waarruimte met toegang tot [illegible]tuin.
Prijs f 375.000,- k.k.

KERKRADE (Bosberg) Bernard Pothastraat 28
Geschakeld woonhuis met inpandige ruime garage en onder architectuur aangelegde tuin. Royale hal met gastentoilet en garderobe[illegible]. Kantoor/praktijkruimte met vaste muurkast. Gezellige woonkamer met open haard, vide en toegang tot terras en tuin. Gedeeltelijk open keuken met eetbar en diverse apparatuur. De gehele begane grond is voorzien van [illegible]vloer. Niveau + ½: ouderslaapkamer met parketvloer, badkamer met ligbad, bidet, v.w. op zuil en 2e toilet. Niveau +1: studieruimte welke middels vide in open verbinding staat met woonkamer. Schuifpui naar terras. Overloop met toegang tot drie slaapkamers, doucheruimte met v.w., c.v.-/bergruimte. Niveau +1½: werk-/studeerkamer. Niveau +2: bergzolder. N.B.: gehele pand voorzien van hardhouten kozijnen met dubbele beglazing, nagenoeg overal rolluiken.
Prijs f 389.000,- k.k.

KERKRADE (Eygelshoven) Pothbeemden 17
In het centrum gelegen vrijstaand woonhuis met ruime garage en royale tuin. Indeling: [illegible] hal met [illegible]/kantoorruimte en gastentoilet. Grote woonkamer met parketvloer en schuifpui naar het terras. Dichte keuken met installatie. Werkkamer met [illegible] naar de garage. Op de verdieping zijn vier slaapkamers en een badkamer met o.a. ligbad.
Prijs f 2[illegible],- k.k.

LANDGRAAF Aalbersestraat 9
Vrijstaand woonhuis met tuin en inpandige garage. Indeling: provisiekelder, c.v./berging. Entree/hal aan zijkant, doorloop met gastentoilet en m.k. [illegible] woonkamer met parketvloer, ingebouwde haard en schuif-/klappui naar terras en tuin. Dichte keuken met L-vormige installatie voorzien van div. apparatuur. Twee (voormalig drie) slaapkamers, badkamer met ligbad, v.w. en tweede toilet. Vliering.
Prijs f 265.000,- k.k.

TE HUUR

KERKRADE-WEST (Eikerplein)
Winkelruimte t.b.v. een supermarkt ca. 400 m².
Huurprijs f 2900,- per maand.

HEERLEN-Centrum Raadhuisstraat 48
Winkelruimte op goede lokatie nabij Stadskantoor en Promenade. Oppervlakte circa 100 m² begane grond en 100 m² in het souterrain. Eigen pantry en mogelijkheid voor kantoortje.
Koopprijs f 325.000,- k.k. (inclusief inventaris) en huurprijs f 4.250,- per mnd. excl. BTW.

ABC Makelaardij
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen
tel. 045-712040
fax 045-711357
A.J.M. Sijstermans
NVM

[illegible]
NL - Kerkrade
ruhige Lage, Doppelhaushälfte, Bj. 1992, Wohnfläche ca. 87 m², Grundstück ca. 175 m², gehobene Ausstattung, Stellplätze f. 2 PKW, frei zum Oktober 1994, Kaufpreis DM 179.000.
Samstag-Service 10.00-11.30 Uhr.
Courtage 3% zuzüglich gesetzl. Mehrwertsteuer.
Beratung und Vertrieb:
LBS

Op 24-12-1993 is onder nr. 018149 in het huwelijksgoederenregister van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht ingeschreven de op 22-12-1993 voor ondergetekende verleden akte van wijziging van de huwelijkse voorwaarden van de echtelieden **W.W.J. Meiers** en **J.M. Bollen**, Schuttestraat 5, Sittard.
Mr. M.M.L.H. Voncken notaris te Stein.

DE BETERE VERANDA VOOR MINDER GELD

Omdat AZ Verandas met de beste materialen op een efficiënte en dus goedkope wijze kwaliteitsverandas produceert.
Omdat een tijdige plaatsing en een degelijke service na-verkoop basisprincipes zijn bij AZ Verandas.
Daarom kunnen we u vandaag talrijke attesten voorleggen van tevreden klanten, en durven we iedere prijsvergelijking met producenten van woonverandas van gelijke kwaliteit aan. Profiteer van de vrijblijvende informatie die onze specialist u geeft in onze showroom of bij u thuis.

AZ VERANDAS GENK
Hasseltweg 194 3600 Genk (België)
Tel.: 09 32 89 / 36.32.60

Openingsuren:
ma - vrij
van 9 uur tot 18 uur
za. en zo.:
van 13 uur tot 18 uur

OOK ZONDAG OPEN!

Autobaan Heerlen-Antwerpen (afrit Genk-Oost)
ca.8 km rechtdoor richting Bokrijk

TE KOOP
bij de makelaar van Limburgse huizen...

Gulpen, Ingber f 269.000,-
Landelijk gelegen halfvrijst. woonhuis met 267 [illegible] grond. Souterr. garage (8×3,8), hobbyruimte (7×4[illegible]) 2 kelders. Beg.grond: woonk. met tuinkamer (totaal [illegible] m²) en keuken. 1e verd.: 3 slaapk. + badk. 2e ve[illegible] 4e slaapk.

Gulpen, Rijksweg f 95.000,-
Centraal gelegen winkel c.q. kantoorpand, naast [illegible] busstation. Tweezijdige bereikbaarheid. Winkel [illegible] 30 m². Overig: kantoor-, toilet- en magazijnruim[illegible]. Totale opp. 83 m².

Gulpen, Provincialeweg Reymerstok f 350.000,-
Ruim comfortabel en goed onderhouden woon[illegible] met diverse bedrijfsruimten: resp. 70 m², 150 m², 300 m². Eigen parkeerplaats. Perc.opp. 1165 m².

Mechelen, Wienberg f 269.000,-
Goed verzorgd halfvrijstaand hoekhuis met o.a. ro[illegible] woonk. (35 m²), compl. keuken, garage, 3 slaap[illegible] badk. en op 2e verd. ruime hobbykamer c.q. slaapk. Perc.opp. 263 m²

Simpelveld, Stampstraat f 205.000,-
Groot woonhuis (voorm. cafébedrijf). Ind.: beg.gr. [illegible] 70 m². 1e verd.: 3 kamers, badk. 2e verd.: 3 kam[illegible]. Zeer geschikt als kantoorpand/woonhuis.

Wahlwiller, Beeklaan f 290.000,-
Fraai verbouwd halfvrijst. huis met een aangebouw[illegible] slaapkamer en badkamer op de beg.gr. en 3 slaa[illegible] met douche op 1e verd. Perc.opp. 300 m². Uitste[illegible] gelegen aan de rand van het dorp met een vrij uitzi[illegible].

Beleggingsobject
Valkenburg, Hovetstraat f 149.000,-
Ruim [illegible] pand met o.a. woonk., [illegible] eethk., keuken, bijkeuken, douche en hobbyruimte. [illegible] f 8500,- per jaar.

Ons kantoor is op zaterdag geopend van 10.00-13.00 uur

VONCKEN MERTENS
MAKELAARDIJ OG/ VERZEKERINGEN EN GELDZAKEN
Rijksweg 9 6271 AB Gulpen
tel.: 04450-1724/1764 fax.: 04450-17[illegible]

HEEFT U ER WEL EENS AAN GEDACHT DAT IN DIE VERAFGELEGEN VILLA'S HELE RIJKE MENSEN KUNNEN WONEN...?
Bel Spiral als 't overal verzorgd moet worden!

Fabriekstraat 7, 5961 PK Horst, telefoon 04709-84222.
Postbus 6094, 5960 AB [illegible] fax 04709-84333.
SPIRAL

'Dwarsfluit populairste instrument op muziekscholen'

'In de piste' nieuwste show Berdien Stenberg

Van onze rtv-redactie

ROOSENDAAL – Wat is een dwarsfluit nou helemaal zonder Berdien Stenberg? Iedereen kan Rondo Russo moeiteloos meeneuriën, of 'ie nu wil of niet. Sindsdien is het niet alleen met Berdien voor de wind gegaan, maar ook met de dwarsfluit: het is momenteel het populairste instrument op muziekscholen. „Ik denk inderdaad dat dat aan mij ligt," geeft La Stenberg zonder omwegen toe.

Niemand mag geloven dat het haar allemaal is komen aanwaaien. Die mythe wordt eerst hard weggelachen, voordat ze haar de nek omdraait. „Ik heb er echt hard aan moeten trekken. In eerste instantie heb ik op het conservatorium natuurlijk heel hard gestudeerd, heel consciëntieus ook. Na een auditie kreeg ik een contract bij een platenmaatschappij. Toen was ik er nog niet, hoor. De elpee die daaruit in 1981 resulteerde, heeft helemaal niets gedaan. Daarom probeerden we het twee jaar later voorzichtig met een singletje, Rondo Russo. En toen is het gaan lopen."

Er is in Nederland na Thijs van Leer eigenlijk geen andere artiest te bedenken die met klassieke muziek een miljoenenpubliek plat heeft gekregen. „Toch wel," corrigeert de 36-jarige Almelose, „Jan Vayne en Laurens van Rooijen. Een verklaring voor mijn succes heb ik ook eigenlijk niet, dat is heel moeilijk. Ik denk dat ik voor een klassiek geschoolde artiest inderdaad vrij uniek bezig ben. Om dit te bereiken, heb je meer nodig dan alleen maar een goede beheersing van een instrument. Je moet iets in je spel weten te brengen dat herkenbaar is, eigen is. Bij mij zit 'm dat in de toon, en ook in de timing. Daarnaast gaat 't ook om de uitstraling, ja. Hoewel ik heel goede muzikanten met uitstraling ken die het toch niet helemaal redden. Ik heb er dus geen pasklaar antwoord op. Als ik dat wel had, zou 't een vrij eenvoudig trucje worden om een succesvolle cd te maken."

● Berdien Stenberg: „Ik denk dat ik voor een klassiek geschoolde artiest inderdaad vrij uniek bezig ben." Foto: HENNY MILTENBURG

Tot 4 april toert Berdien Stenberg nog met zes muzikanten in haar kielzog langs een aantal schouwburgen in Nederland en België met het programma 'In de piste met...' „Het is eigenlijk muziektheater, waarbij muziek de boventoon voert," licht ze toe. „Daarnaast loopt er door het programma een rode draad: die gaat over mezelf. Ik ga terug in mijn eigen herinneringen, vanaf het moment dat ik op de rand van de circuspiste zit en hoor dat ik een circusartiest ben. Zo verander ik in een clown en heb ik een ontmoeting met Wolfgang Amadeus Mozart. Alles speelt zich in mijn fantasie af." Een waargebeurde droom van de kleine Berdien? „Nee hoor, alles is puur fictief." In sommige schouwburgen geeft ze voor de pauze nog een extraatje weg. Kinderen kunnen op hun eigen instrument – het geeft niet welk – met haar meespelen op de bühne. „Vreselijk leuk," is haar ervaring. „Soms staan er wel 120 kinderen op het podium. Het idee kwam bij me op omdat ik na afloop van een concert vaak door kinderen gevraagd wordt om handtekeningen te zetten op de doos of hoes van hun instrument. Goh, dacht ik. Daar kan ik toch iets meer mee doen." Er wordt niet à l'improviste wat gespeeld. Kinderen die mee willen doen moeten drie kwartier voor de voorstelling een stukje muziek ('La fille mal garde' van Hérault) ophalen aan de balie; een van Berdiens begeleiders studeert het van tevoren met ze in. „Ze hoeven echt nog niet goed te zijn," moedigt ze aan, „het gaat om het plezier van het samenspelen."

Berdien zelf kwam helemaal niet uit een gezin waarin muziek met een hoofdletter M werd geschreven. „Niemand deed verder iets aan muziek. Alleen, mijn ouders hebben nooit gezegd: 'Ga jij eens ergens anders fluiten'. Dat maakt een groot verschil." Het is volgens haar ook onzin dat kinderen uit maatschappelijk beter gepositioneerde milieus zich eerder scholen in klassieke muziek.

„Als ik alleen al aan Brabant denk, gaat die vlieger niet op. Hoe ongelooflijk veel en goede harmonie- en fanfare-orkesten daar zijn. Niemand maakt mij wijs dat die kinderen allemaal uit de betere milieus komen. En dat gaat op voor alle instrumenten, zeker voor dwarsfluit."

De tournee zit er dus bijna op voor de dwarsfluitiste. In haar gedachten en op papier is ze al bezig met de voorbereiding van de in oktober beginnende tournee die in het teken zal staan van haar koperen artiestenjubileum. Bovendien wordt in augustus een nieuwe cd van Berdien Stenberg verwacht. Drukke tijden dus voor de muzikante en moeder. Ze lijkt er niet onder gebukt te gaan. „Je plooit je en je past je zó aan, dat het alletwee lukt."

'Gouden Plak' voor Beppie

DOOR HARRIE CREMERS

MAASTRICHT – Voor meer dan 50.000 verkochte exemplaren van de op cd gebrachte carnavalskraker 'De Nach is nog zoe laank' heeft Beppie Kraft gistermiddag een gouden cd ontvangen. Complete carnavalsstemming heerste er 'In den ouden Vogelstruys' aan het Maastrichtse Vrijthof toen de gevierde 47-jarige zangeres rond half drie arriveerde. Ze was thuis onder valse voorwendsels weggelokt, want er zou een foto gemaakt worden voor de bevrijdingskrant van Maastricht. Dat bleek achteraf dus niet het geval.

Onder leiding van Truus Willems (o.a. hoofdrolspeelster in de komische Maastrichtse opera 'Trijn de Begijn') zong een voor de gelegenheid samengesteld Marlstonekoor het lied waarmee Beppie al geruime tijd zo veel succes heeft. Weliswaar met een andere, spitsvondige tekst. Na een korte inleiding door Jean Innemee, medecompagnon van de cd- en platenfirma van Beppie Kraft, was het woord aan haar vader, de bekende musicus, liedjesschrijver en componist. Jean Kraft had z'n verhaal nog niet afgemaakt of stadsprins Berry I, vergezeld door Oppertempeleer Frans Kerckhoffs kwamen binnen om Beppie te benoemen tot officier van 'D'n auw beerekoel'. Daarna nam Beppie de Gouden CD in ontvangst.

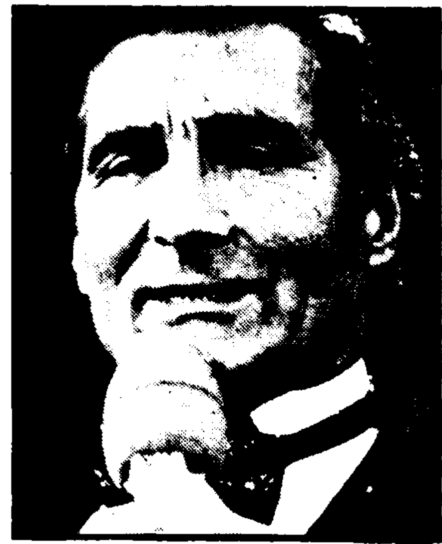
● Vader Jean Kraft overhandigt zijn dochter Beppie de 'gouden plak' voor 52.000 verkochte exemplaren van 'De Nach is nog zoe laank'. Geheel links Jean Innemee. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

onder redactie van Harrie Cremers

Freddy Quinn weer op muzikale reis

Na bijna tien jaar is er van *Freddy Quinn* oftewel de nu 62-jarige Oostenrijkse Manfred Nidl-Petz (want dat is zijn eigenlijke naam) een nieuw cd-album. Het heeft de zeer toepasselijke titel 'Wieder auf der Reise' meegekregen. De populaire entertainer, acteur en zanger heeft in Duitsland een naamsbekendheid van maar liefst 97 procent. *Freddy Quinn* , die vanaf 1977 ook een aantal jaren het Schlagerfestival in Kerkrade heeft gepresenteerd, behoeft ook in Nederland nauwelijks introductie. Als veelzijdig artiest, met een grote voorliefde voor het toneel en country- en westernmuziek, zit hij meer dan veertig jaar in het vak. Nummers als Heimatlos en Junge, komm bald wieder, zingt *Freddy* overigens al lang niet meer. Hoewel die laatste titel heel goed bij hem past, want *Quinn* komt steeds terug. Zo ook op de gelijknamige cd-single van het album 'Wieder auf der Reise' (Pilz 44 0521-2). *Quinn* maakt er andermaal geen geheim van dat hij een globetrotter wil zijn en blijven met als thuishaven Hamburg. In deze Hansenstad woont hij al heel wat jaartjes. Alleen met een huishoudster, die voor hem zorgt. Zo nu en dan duikt *Freddy* met zijn Porsche voorzien van een Zwitsers kenteken ook bij ons op. Gewoon om even uit de sleur van alledag te raken en om belangstellend te informeren hoe het nog gaat. Behalve Wieder auf der Reise zingt *Quinn* op de cd-single, die in de loop van volgende week in Duitsland verschijnt, ook nummers als Endlich einmal wohin ich will en Happy Birthday. Zijn manager *Werner Triepke* tekende andermaal voor de productie van deze cd en *Joe Kirsten*, met wie *Freddy* al in zijn beginperiode contact had, schreef de muziek voor een aantal nummers.

● *Freddy Quinn*

● *Die Räuber*

Carnaval (1)

Iets anders nu. Over een week is het carnaval. Ik kan me best voorstellen dat de rechtgeaarde vierders zo langzamerhand eens willen weten welke schlagers in Duitsland de feestvreugde zouden kunnen verhogen. Daarom heb ik m'n licht eens opgestoken bij de WDR in Keulen (waar carnaval al van oudsher hoogtij viert) en bij de Belgischer Rundfunk in Eupen waar *Guy Janssens* wekelijks op maandagavond een actuele hitparade van Duitse carnavalsschlagers presenteert. Zoals steeds, blijkt dat veel carnavalsdeuntjes het lokaal vaak goed doen, maar landelijk (ik heb het nu over Duitsland) niets voorstellen. En tóch zijn er natuurlijk weer de bekende uitzonderingen op de evenzo bekende regel. Denk maar eens aan de *Mainzer Hofsänger* (So ein tag so wunderschön wie heute), *Ernst Neger* (Heile heile Gänsje, Das Humbta-Täterä, Rucki Zucki), *Margit Sponheimer* (Am Rosenmontag bin ich geboren) en *Willy Millowitsch* (Schnaps, das war sein letztes Wort). Overigens slechts een kleine greep uit tientallen bekende namen. Een grote uitschieter (nogmaals: in Duitsland) is er dit jaar dankzij de man die zijn definitieve doorbraak in 1971 had met Schöne Maid en Komm, gib mir deine Hand. Ik heb het over *Tony Marshall* die met zijn carnavalskraker No, no Marlene weer helemaal terug van weggeweest is. Maar er zijn natuurlijk nog heel wat meer actuele carnavalsplaten op te sommen. Het duo *Klaus & Klaus* houdt het op Du Daddel, *Die Räuber* uit Keulen zingen Ich don et nit mi, *Die Motten* adviseren Klopp de Jong doch Eier in die Pann, bij *Renate Fuchs* doen we het spelletje Wie van de Drie: Alle woll'n nur das eine, Fiesta in Südamerika of Safari in der Kalahari en *Die Dinos* houden de actualiteit van het filmdoek scherp in de gaten met Wir sind die Dinos.

Carnaval (2)

En nog even bij carnaval te blijven: ze klinken zo lekker in je oren, die oude schlagertjes, die op de Duitse radio vaak worden aangekondigd als 'Ein Ohrwurm' oftewel vrij vertaald: het gaat erin als koek. Om de gedachten eens wat op te frissen hebben we de jaartallen van een paar bekende en oudere carnavalsschlagers eens opgezocht. Met Es war einmal ein treue Husar zitten we in het jaar 1924, Du kannst nicht treu sein (1925), Einmal am Rhein (1928), Kornblumenblau (1938), Bums Valdera – Wir machen durch bis morgen früh (1948), Wer soll das bezahlen (1949), Heute blau und morgen blau (1949), O wie bist die schön (1951), Am Ascherwittwoch ist alles vorbei (1952), Am 30. Mai ist der Weltuntergang (1954) en So ein Tag, so wunderschön wie heute (1954).

Omroep wil scoren met emoties en gevoeligheid

Helden en hun fans bij KRO

● Haye van der Heyden gaat het nieuwe programma presenteren. Foto: DIJKSTRA

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – „Die bovenste beste boer uit mijn dorp, dat is mijn held!" schreef iemand uit Stadskanaal naar de KRO. Deze omroep komt op 27 mei met een nieuw programma rond het thema: Wie is jouw held? In zeven afleveringen brengt cabaretier Arno van der Heijden bekende en onbekende Nederlanders samen met hun helden. Het moet een verrassende show worden, die warmte en gevoeligheid uitstraalt. De naam van het nieuwe programma is nog niet bekend.

Producente A. Lubberts van de KRO lanceerde enige tijd geleden het idee voor dit nieuwe programma. „We wilden weer eens een keer wat anders. En wat scoort tegenwoordig? Dat zijn emoties, warmte en vriendschappelijkheid. Ik heb besloten daarop in te springen."

Voor elke aflevering worden enkele bekende Nederlanders uitgenodigd die een ontmoeting hebben met hun held. Een bekende Nederlander heeft al toegezegd te zullen komen: weerman Peter Timofeeff. Zijn idool is een schilder, maar de naam van deze persoon wil de producente niet loslaten. „Het is de bedoeling dat de helden niet weten dat ze in het programma komen. We proberen ze met een smoesje naar de studio te lokken, zodat ze voor een complete verrassing komen te staan," aldus Lubberts.

Ook onbekende Nederlanders krijgen de kans met hun held op de televisie te komen. Via oproepjes en straatinterviews wordt mensen gevraagd zich aan te melden met hun grote voorbeeld. „De origineelste ideeën pikken we er uit," zegt Lubberts. „Veel mensen zullen geneigd zijn hun popidool te noemen, maar wij zijn juist op zoek naar helden zoals dat Groningse boertje." Enkelen hebben de KRO al aangeschreven. Zo noemt iemand de Belgische Will Tura, die een lied zong bij de dood van koning Boudewijn van België. Een ander is idolaat van zigeunermuziek en weer iemand anders schrijft mateloze bewondering te hebben voor een Amsterdamse skateboarder.

De KRO heeft Haye van der Heyden als presentator gekozen, omdat de omroep goede ervaringen met deze cabaretier heeft. Vorig jaar presenteerde hij al de Zonnebloemshow. Lubberts: „Arno is veelzijdig. Hij kan zingen, speelt piano en viool. Bovendien straalt hij een natuurlijke warmte uit. Hij kan heel goed met de mensen omgaan en heeft oprechte belangstelling voor ze. Zo iemand hebben we nodig voor dit programma."

Feest bij de buren

● *Gaby Baginsky*

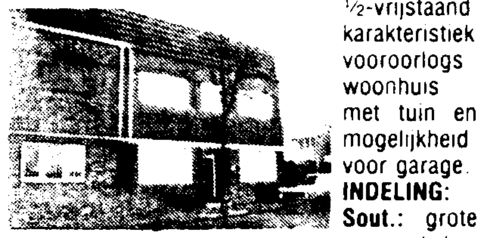
Even een blik op de Euregiokaart. Sourbrodt/Waimes bereik je in het Belgische Ostkanton via Eupen en Baraque Michel richting St.-Vith. In Sourbrodt houdt het komitee Les Djoyeux Boûs zaterdag 14 mei een Internationale Schlagercaroussel met *Rex Gildo, Gaby Baginsky, Andrea Berg, Markus Wendorf, Los Pajaros*, ballet *Tiffany, Irene Lardy & Joe Collin*. De datum ligt weliswaar nog in het verschiet, maar kaarten in voorverkoop zijn voor de schlagerfans in onze contreien nu al verkrijgbaar in Kerkrade bij Passepartout van Laanen, Markt 10b: 045-462280. Charles Dosquet van de BRF in Eupen presenteert het programma op 14 mei.

Nóg een aardig nieuwtje. Trompettist en orkestleider *John Quaedflieg* uit Blijerheide/Kerkrade zal samen met zijn dochters *Sonja* en *Ilona* (The Trumpet Sisters) zaterdagavond 19 maart voor de vierde maal in Karl Moiks populaire Musikantenstadl te zien en te horen zijn. De rechtstreekse uitzending van dit programma van populaire volksmuziek bij de ARD- en de ORF-televisie komt vanuit Sankt Johann in Tirol.

Prettig weekeinde en tot volgende week zaterdag. En je weet het: voor reacties en correspondentie op en over Made in Germany met Harrie Cremers blijft ons adres rtv/showpagina-redactie Limburgs dagblad, postbus 3100, 6401 DP in Heerlen.

HOENSBROEK

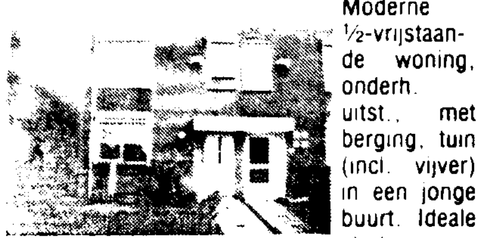
Vraagprijs ƒ 179.000,- k.k.

½-vrijstaand karakteristiek vooroorlogs woonhuis met tuin en mogelijkheid voor garage.
INDELING:
Sout.: grote provisiekelder. **Beg. gr.:** entr., woonkeuken, bijkeuken, woonkamer ensuite, toilet, badkamer v.v. douche, tuin met mog. voor garage. **1e verd.:** overloop, 3 slaapkamers, waskamer. **2e verd.:** d.m.v. een vaste trap, overl. 4e slaapk., c.v.-ruimte. **Alg.:** goede ligging, bouwjr. ± 38, perc.opp.vl. 155 m². Aanv. in overl.

HOENSBROEK

Vraagprijs ƒ 159.000,- k.k.

Moderne ½-vrijstaande woning, onderh. uitst., met berging, tuin (incl. vijver) in een jonge buurt. Ideale starterswoning.
INDELING:
Beg. gr.: entr., ½-bet. toil., woonk. met tuincontact, moderne keuken, tuin met zonneterras en vijver, berging, zij- en achteringang (beg.gr. geheel v.v. een lametvloer). **1e verd.:** overl., 3 slaapk., badkamer met douche en vaste wastafel. **Alg.:** uitstekende ligging. Aanv. in overl., bouwjr. 1990, geh. v.v. rolluiken, c.v.-inst. combi 1990, modern woonhuis dat beslist van binnen gezien moet worden.

NUTH

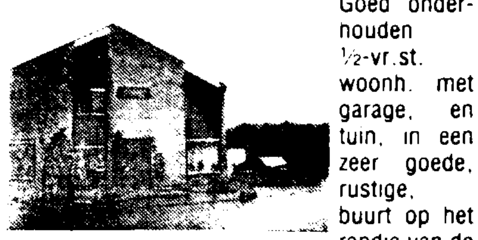
Vraagprijs ƒ 169.000,- k.k.

Drive-in-woning met garage en tuin in een kindervriendelijke goede buurt.
INDELING:
Beg. gr.: hal, entree, toilet, garage met aansl. wasm., bergkast. **1e verd.:** overloop, L-vorm. woonk. met plankenvloer, gesloten keuken, tuin. **2e verd.:** overloop, 3 ruime slaapkamers, ½-bet. badkamer met ligbad en vaste wastafel, gescheiden 2e toilet. **Algemeen:** gas-c.v., goede omgeving, ged. geïsoleerd.

SCHAESBERG

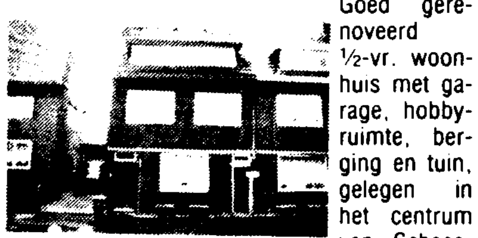
Vraagprijs ƒ 239.000,- k.k.

Goed onderhouden ½-vr.st. woonh. met garage, en tuin, in een zeer goede, rustige, buurt op het randje van de Brunssummerheide (omgeving Exdel).
INDELING:
Beg. gr.: ruime entr., ½-bet. toil., ruime woonk., moderne keuken met div. apparatuur, ruime garage, tuin met zonneterras (en tuinhuis). **1e verd.:** overloop, 3 slaapkamers, 3/4-bet. badkamer met douche, vaste wastafel en 2e toilet. **2e verd.: d.m.v. een vaste trap bereikbare ruime bergzolder, evt. 4e slaapkamer. Alg.:** uitstekende ligging. Aanvaarding eind '94, bouwjr. 1980, rolluiken, c.v.-inst. H.R.-combi 1992.

SCHAESBERG

Vraagprijs ƒ 219.000,- k.k.

Goed gerenoveerd ½-vr. woonhuis met garage, hobbyruimte, berging en tuin, gelegen in het centrum van Schaesberg.
INDELING:
Sout.: grote provisiek. **Beg.gr.:** ruime entr., bet. toil., ruime woonk. met vloerverw., moderne „nieuwe" keuken, bijkeuken, berging, tuin met zonneterras, garage en hobbyruimte. **1e verd.:** overl., 2 grote slaapk., bet. badkamer met ligbad, douche, vaste wastafel en 2e toilet. **2e verd.:** overl., 2 slaapk., bergzolder. **Alg.:** uitstekende ligging. Aanvaarding aug. 1994, kunststof. koz. met dubbel gl., ged. v.v. rolluiken, perc.opp.vl. 276². Een pand dat beslist van binnen gezien moet worden.

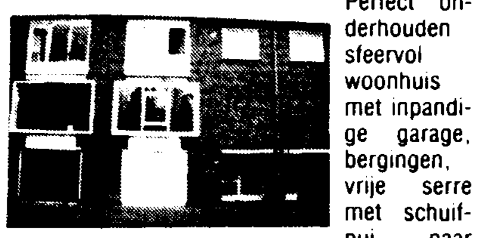
GELEEN

Vraagprijs ƒ 239,000,- k.k.

Uitstekend onderhouden geschakelde patio-bungalow met garage en tuin, in een zeer goede omgeving.
INDELING:
Beg.gr.: ruime entr. v.v. een travetinvloer, bergkast, ½-bet. toilet met font., ruimee woonk. met open haard en tuindeuren naar patio en tuin (zuiden), keuken, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, vaste wastafel en aansl. wasmachine, garage. **Alg.:** goede lokatie, bouwjr. '68, nieuw dak, nieuwe boeiboorden, alum. kozijnen, c.v. '93. aanv. op korte termijn.

HEERLEN (Aarveld)

Vraagprijs ƒ 295.000,- k.k.

Perfect onderhouden sfeervol woonhuis met inpandige garage, bergingen, vrije serre met schuifpui naar onder architectuur aangelegde tuin. Nabij het centrum.
INDELING:
Sout.: (straatniveau) entr.-vestibule/garderobe, garage, c.v.-ruimte, was- en provisieruimte. Trapopgang naar de parterre.
Beg.gr.: (tuinniveau) hal, modern toilet, moderne ZEYKO keuken voorzien van benodigde app. Ruime L-vormige woonkamer (50 m²) met open haard, vrije serre met schuifpui naar mooie onder architectuur aangelegde tuin. **1e verd.:** overl., fraaie moderne badkamer met o.m. ligbad en 2e toilet; vier slaapkamers.
Algemeen: uitstekende staat van onderhoud. gas-c.v. '90, dakisolatie, kunststof kozijnen met dubbel glas, dak 1990, zeer fraaie tuin. Aanvaarding in overleg. Zien is kopen. Huis met div. extra's.

BOUWKAVELS

NUTH (bouwkavel)

ƒ 150.000,- k.k.

Op een uitstekende lokatie bieden wij nog een bouwkavel te koop aan. Perceelopp. 1188 m² (mogelijkheid to het bijkopen van een stuk tuin, ca. 320 m.²).
Informaties en bouwvoorschriften bij ons bekend.

Steens / De la Haye / Wald / Dogge
MAKELAARDIJ ONROEREND GOED
MAKELAAR DRS. J. H. A. DE LA HAYE
NVM
HOENSBROEK
6432 GG • HOOFDSTRAAT 86 • TELEFOON 045-223434
Maandag - vrijdag: tijdens kantooruren
's zaterdags 10.00 - 12.30 uur

Te Koop vrije-sector woningen te Landgraaf.

Prijzen vanaf: ƒ 193.000,- v.o.n.

Binnenkort zal gestart worden met de bouw van deze bijzondere eigentijdse woningen met garage aan de Oude Landgraaf. De fraaie ligging en praktische indeling maken deze woningen extra aantrekkelijk.

Stuur onderstaande bon in:

Stuur mij vrijblijvend informatie over de woningen te Landgraaf
naam:
adres:
plaats: postcode:
Tel privé: werk:
in een ongefrankeerde envelop zenden aan:
G.G.V. antwoordnummer 20004 6100 AA Echt

Bel nu voor informatie: 04754-85999
(ook 's zaterdags geopend van 10.00-13.00 uur.)

GGV
ONROERENDE ZAKEN
VERZEKERINGEN
HYPOTHEKEN
FINANCIERINGEN
Gelre Gülick Vastgoed bv

RECYPIPE®
P.V.C. AFVOERBUIZEN
60% KORTING

Diam. mm uitw. x wandd.	Prijs p/meter bruto	netto
32x 1 8	2.50	1,00
32x 3 2	3.45	1,38
40x 1 8	3.00	1,20
40x 3 2	4.35	1,74
50x 1 8	4.10	1,64
50x 3 2	5.65	2,26
75x 1 8	6.35	2,54
75x 3 2	8.50	3,50
90x 1 8	7.10	2,84
90x 3 2	11.00	4,40
110x 2 2	9.35	3,74
110x 3 2	13.35	5,34
125x 2 5	11.70	4,68
125x 3 2	15.20	6,08
160x 3 2	19.65	7,86
160x 4 0	23.50	9,40
200x 3 1	22.40	8,96
200x 3 9	28.65	11,46
250x 3 8	34.10	13,64
250x 4 9	44.25	17,70
315x 4 8	53.65	21,46
315x 6 2	68.85	27,54
400x 7 8	127,75	51,10
500x11 05	215,00	86,00

Compleet assortiment hulpstukken in voorraad
Standaardlengte 5 (6) meter
Genoemde prijzen zijn excl. BTW
Franco v.a. f 300.- excl. BTW.
Bel voor gratis catalogus
de wildkamp
KUNSTSTOFLEIDINGSYSTEMEN
BERINGE (L.) ☎ 04760-72296
SUSTEREN (L.) ☎ 04499- 2760
LUTTEN (Ov.) (hoofdkantoor) ☎ 05231- 2099

PAUL SIMONS
MAKELAARDIJ B.V.
ASSURANTIËN - TAXATIES
HYPOTHEKEN - FINANCIËN
EUROPAWEG ZUID 214, UBACH OVER WORMS

Ubach over Worms:
Goed gesit. halfvrijst. woonh. met gar. en kleine tuin. Ind. o.a. L-woonk., open keuk. met luxe install., bijkeuk., 3 slaapk., badk. en ruime zolder (via vaste trap). Onderhoud is prima.
Prijs: ƒ 189.000,- k.k.

Ubach over Worms:
Degelijk gebouwd en centr. gel. vrijstaand woonh. met grote gar. (2 auto's), berg. en tuin. Ind. o.a. hal, ruime living met open haard, open keuk. met aanbouwinstall., 3 ruime slaapk., luxe badk. en grote zolder (diverse mogelijkheden). Dit objekt moet u van binnen gezien hebben.
Prijs: ƒ 279.000,- k.k.
Op zaterdag zijn wij geopend van 10.00 tot 13.00 uur.
NVM **045-318182**

Te koop

Kerkrade, Terwinselen, Kaalheidersteenweg
Zeer ruim en sfeervol woonhuis, o.a. gr. woonkamer met aangeb. tuinkamer (1993), keuken met inr., hal, toilet, bergkast, garderobenis. Verdieping: 3 slaapk., luxe badk., ap. bergruimte voor WA en droger, vaste trap naar zolder, 2 slaapk. c.q. hobbyk., kelder. Gr. aangelegde tuin, stal en tuinhuisje. Bereikbaar via achterzijde. Technisch in zeer goede staat.
Vraagprijs ƒ 227.000,- k.k.

Kerkrade, Kampstraat
Hoekwoning met garage. Ruime woonk., keuken, hal, toilet. Verdieping: 4 slaapk., doucheruimte, vaste trap naar zolder, c.v.-ruimte, berging, 5e slaapk. c.q. hobby. Kelder, berging, garage. Aanvaarding direct.
Vraagprijs ƒ 174.000,- k.k.

Kerkrade, Terwinselen
2 bouwplaatsen (tweeblok) incl. goedgekeurde welstandtekeningen en grondonderzoek. 360 m² en 410 m².
Prijs op aanvraag.

Nijburg Makelaardij o.g.
Winselerhofstraat 16
6467 CN Kerkrade-West
045-416828

I.v.m. snelle verkoop
TE KOOP GEVRAAGD
woningen in Brunssum en omgeving

Brunssum	**Pr. Hendriklaan 43,** zeer ruim halfvrijst. woonhuis. Ind.: kelder, aanbouwkeuken, woonkam... bij 4 meter, parket, 4 slpk., zolder met vaste trap, grote tuin. Vrpr. ƒ 245.000,- k.k.
Heerlen	**Kempkensweg 9,** ruim halfvrijst. woonhuis met garage nabij NS-station, woonk. met parket, open haard, grote eiken aanb.keuken incl. app., 3 slpk., badk. en 2e toilet, zolder met vaste ... met 2 slpk., fraai aangelegde tuin. Vrpr. ƒ 260.000,- k.k.
Brunssum	**Hertogstr. 24,** woonhuis met garage. Ind.: hal, berging, waskelder, c.v., L-vorm. woonk., k... ken, grote tuin met terras, 4 slpk., douche met v.w. en toilet, ged. thermopane. Vrpr. ƒ 179.000,- k.k.
Brunssum	**Dorpstr. 76,** halfvrijst. winkel/woonhuis. Ind.: kelder 5×4 m, keuken, winkel, berging, c.v., ketel, toilet en gang. 1e verd.: keuken, berging, woonkmr., douche, toilet. 2e verd.: 3 slpkms. Vrpr. ƒ 175.000,- k.k.
Hoensbroek	**Buttingstr. 3,** zeer ruime luxe vrijst. drive-inn woning. Ind.: garage 5,53×2,89 m, berging, h... portiek, woonkmr., keuken 9,5×5,53 m, badk m. ligbad, 3 slpk. en overloop. Vrpr. ƒ 235.00... k.k.
Heerlen	**Hunzestr. 13,** gerenoveerd halfvrijst. woonhuis met garage. Ind.: kelder, hal, toilet met v.w., geheel betegelde badkmr. met ligbad, woonkmr., grote eetkeuken, 3 slpkmrs. Vrpr. ƒ 154.00... k.k.
Brunssum	**Akerstr. 67,** halfvrijst. woonhuis met garage. Ind.: kelder, hal, woonkmr., keuken met compl. aanb. uit 1992, badkamer met douche en v.w., toilet, overdekt terras, 3 slpk., vliering, nwe. cv-ketel, nwe electra. Vrpr. ƒ 158.000,- k.k.
Brunssum	**Kerkstr. 168,** centraal gelegen appartement in het centrum van Brunssum, 3 slpkmrs., keuke... woonkamer. Vrpr. ƒ 144.000,- k.k.
Urmond	**Bergstr. 14,** vrijst. woonhuis annex boerderij voor renovatie. Ind.: kelder, hal, woonkmr., keu... ken, toilet, berging, garage en schuur, 3 slpk., grote overloop, grote zolder. Vrpr ƒ 160.000,- k.k.

INSTAPTARIEF SPAARHYPOTHEEK 5,7%!!!! Eff. 5,9%
assurantie-, financierings- en adviesburo van Oppen b...
Lindeplein 5, 6444 AT Brunssum, tel. (045) 254543 - fax (045) 25712...
!!! NET EVEN BETER !!!

● BESTAANDE BOUW ● BESTAANDE BOUW ● BESTAANDE BOUW ● BESTAANDE BOUW ●

Beter wonen begint met Stienstra

Stienstra heeft een zeer uitgebreid huizenaanbod in elke prijsklasse in heel Zuid-Limburg. In deze aanbieding is slechts een beperkt aantal genoemd. Vindt u het huis van uw keuze niet of zoekt u in een andere regio? Maak uw wensen aan ons kenbaar.

SCHINVELD H
Rustig en fraai gel. landhuis met grote, inpand. gar. Tuin met zwembad en gemeubileerd tuinhuis. Overdekt terras. Sout.: Hobby- en wasruimte. Part.: Living en half open keuken tot. ca. 55 m². 1e verd.: 4 slaapk. Balkon. Moderne badk. met douche en 2e toilet. Hoog afwerkingsniveau. Uitst. isol. Opp. ca. 2.300 m². Bwjr. 1988.
Prijs ƒ 495.000,-- k.k 7515

BRUNSSUM H
Perfect, in centrum gel. vrijst. woonhuis met gar. Tuin. Provisiekelder. L- vorm. woonk. ca. 32 m². Open keuken met kunstst. aanbouwcomb. Bijkeuken. 3 slaapk. Badk. met ligb. Opp. ca. 330 m². Bwjr. 1953.
Prijs ƒ 249.000,-- k.k. 7917

BRUNSSUM H
Halfvrijst. woonhuis met gar. Patiotuin. Overdekt terras. Doorzonwoonk. met fraaie laminaatvl. Open keuken met kunstst. aanbouwcomb. incl. app. 3 ruime slaapk. Badk. met douche. Hobbyzolder. Uitst. isol. Bwjr. 1985.
Prijs ƒ 179.500,-- k.k. 7919

EYGELSHOVEN H
Centraal gel. woonhuis met gar. Tuin. Berging. Living ca. 32 m² met open haard. Gesl. keuken met eenvoudige install. Bijkeuken. 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar zolder met 4e slaapk. Ged. dubb. begl.
Prijs ƒ 219.000,-- k.k. 7861

EYGELSHOVEN H
Rustig gel. woonhuis met tuin. Buitenberging. Living ca. 35 m². Open keuken met luxe install. incl. app. 3 royale slaapk. Badk. met douche en toilet. Grotendeels roll.
Prijs ƒ 162.500,-- k.k. 7888

EYGELSHOVEN H
Nabij scholen en winkels gel. woonhuis met mooie tuin ca. 18 m. diep. Berging. Kelder. Gezellige woonk. ca. 26 m². Semi-open keuken met install. incl. app. 3 slaapk. Badk. met douche. Ruime bergzolder. Ged. roll.
Prijs ƒ 165.000,-- k.k. 7913

HEERLEN H
Centrum. Centraal, in Oranje-Residentie gel. luxe appartement op 3e verd. Kelderberging. Woonk. met balkon. Semi-open keuken met luxe install. 2 slaapk. Badk. met ligb. Berging. Uitst. onderhouden. Bwjr. 1990.
Prijs ƒ 195.000,-- k.k. 7531

HEERLEN H
Rennemig. Hoekwoning met tuin. Carport. Ruime woonk. met bergkast. Open keuken. 2 slaapk. Badk. met douche en 2e toilet. Berging. Ruime bergzolder.
Prijs ƒ 156.000,-- k.k. 7842

HEERLEN H
Heerlerbaan. Woonhuis met gar. Tuin. Woonk. ca. 35 m². Serre. Woon- en waskeuken. 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar 2e verd. met 2 slaapk. Ged. roll. Dak vernieuwd in 1986. Bwjr. 1941.
Prijs ƒ 259.000,-- k.k. 7530

HEERLEN H
Modern appartement gel. op 2e verd. met berging. Ruime woonk. Balkon. Half open keuken. 2 slaapk. Luxe badk.
Prijs ƒ 119.000,-- k.k. 7699

HEERLEN H
Kronemig. Halfvrijst. woonhuis met gar. Tuin. Woonk. met bergkast. Half open keuken. 3 slaapk. Ruime badk. Vaste trap naar zolder met mogelijkh. voor 4e slaapk.
Prijs ƒ 172.500,-- k.k. 7593

HEERLEN H
Op loopafstand van centrum, in appartementengebouw, gel. ruim appartement op 1e verd. Berging op part. Woonk. Keuken. 2 slaapk. Badk. Balkon aan achterzijde met mooi uitzicht op park.
Prijs ƒ 109.000,-- k.k. 7895

EYS H
Euroregio. Woonhuis met bedrijfs-/kantoorruimte en opslagruimten. Overdekte entree. Study. Woonk. Gesl. keuken. Overdekt terras. Verd.: 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar 2e verd. met 2 slaapk. Bergzolder. Bedrijfsruimte: Grote binnenpl. met poort. Fabriekshal met kantoren. Laadvloer met lift en magazijn/opslagruimten. Mogelijkh. voor dakterras.
Prijs ƒ 355.000,-- k.k. 7768

HOENSBROEK H
Centraal gel. woonhuis met tuin ca. 10 m. diep. Berging. T-vorm. woonk. ca. 38 m². Keuken met witte install. 4 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Vliering.
Prijs ƒ 169.000,-- k.k. 7799

HOENSBROEK H
Nabij centrum gel. woonhuis met binnenpl. ca. 32 m². 2 buitenbergingen. Kelder. Royale woonk. ca. 45 m² met parketvl. Studeer-/werkk. Keuken met eenvoudige install. 4 ruime slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet.
Prijs ƒ 169.000,-- k.k. 7704

HEERLEN H
Beersdal. Woonhuis met gar. Zonnige tuin. Z-vorm. woonk. met parketvl. Gesl. keuken met functionele install. 3 slaapk. Badk. met douche en mogelijkh. voor 2e toilet. Vaste trap naar 2e verd. met ruime bergzolder.
Prijs ƒ 159.000,-- k.k. 7884

HOENSBROEK H
Vrijst. landhuis met inpand., dubb. gar. Tuin. Sout.: Multifunctionele ruimte ca. 52 m² met schuifpui naar overdekt terras. Zwembad ca. 36 m². Badk. met ligb. en toilet. Provisieruimte. Part.: Overdekte entree. L-vorm. living ca. 61 m² met open haardpartij en leistenenvl. Keuken met compl. eiken install. Slaapk. Badk. met ligb. en toilet. Tussenverd.: Slaapk. 1e verd.: Study. Bergruimte. Hobbyzolder ca. 54 m², geschikt voor 2 slaapk.
Prijs ƒ 439.000,-- k.k. 7864

HULSBERG M
Arensgenhout. Rustig gel. vrijst. woonhuis met tuin. Gar. met zadeldak. Doorzonwoonk. en open keuken met aanbouwcomb., tot. ca. 44 m². 3 grote slaapk. Ruime, moderne badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar 2e verd. Grote zolderk. met mogelijkh. voor 1 of 2 slaapk. Goed onderhouden. Opp. ca. 225 m². Bwjr. 1990.
Prijs ƒ 279.000,-- k.k. 7609

VOERENDAAL H
Op loopafstand van centrum gel. halfvrijst. woonhuis met inpand. gar. Tuin. Provisie- en waskelder. Woonk. ca. 29 m². Eetkeuken. 4 slaapk. Badk. Vliering.
Prijs ƒ 245.000,-- k.k. 7803

VALKENBURG M
Goed gel. halfvrijst. woonhuis met inpand., ruime gar. Keurig aangelegde tuin ca. 12 m. diep. Overdekte entree. L-vorm. woonk. met moderne tegelvl. en open keuken met moderne, luxe aanbouwcomb., tot. ca. 37 m². Bijkeuken. 3 slaapk. Royale, luxe badk. met ligb. en toilet. Vaste trap naar ruime zolder. Uitst. mat. gebruik. Perfect onderhouden. Opp. ca. 240 m². Bwjr. 1990.
Prijs ƒ 269.000,-- k.k. 7925

HOENSBROEK H
Woonhuis met tuin. Berging. L-vorm. woonk. en half open keuken met witte plav. vl., tot. ca. 35 m². 3 slaapk. Badk. met douche en mogelijkh. voor 2e toilet. Vaste trap naar royale zolder. Spouw-, dak- en vloerisol. Ged. roll.
Prijs ƒ 159.000,-- k.k. 7776

HEERLEN H
Centrum-Zuid. Woonhuis met inpand. gar. Kleine stadstuin. 2 kelders. Woonk. ca. 40 m². Eetkeuken. 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Goed onderhouden.
Prijs ƒ 259.000,-- k.k. 7896

KERKRADE H
Kaalheide. Uitst. onderhouden woonhuis met tuin ca. 20 m. diep. Overdekt terras. Voorraadkelder. Living ca. 26 m². Royale woon-/eetkeuken met compl., luxe install. Hobbyruimte. Luxe badk. met ligb. en douche. 1e verd.: 2 slaapk. 2e verd.: Hobbyzolder. Ged. dubb. begl. Geh. roll.
Prijs ƒ 167.000,-- k.k. 7777

KERKRADE H
Kaalheide. Uitst. onderhouden woonhuis met tuin. Tuinhuis. Carport. Living ca. 33 m². Keuken met luxe install. incl. app. Study. 3 slaapk. Balkon. Royale badk. met douche en 2e toilet. Hobbyzolder. Ged. roll. en dubb. begl. Bwjr. 1978.
Prijs ƒ 179.000,-- k.k. 7903

KERKRADE H
West. Appartement gel. op 1e verd. Living ca. 26 m². Keuken met kunstst. install. 2 slaapk. Badk. met douche. Dakterras ca. 10 m². Berging.
Prijs ƒ 125.000,-- k.k. 7825

KERKRADE H
West. Groot woonhuis met tuin. Kelder. Woon- en eetk. Gesl. keuken met aanbouwcomb. incl. app. 2 slaapk. Badk. met ligb., douchecabine en toilet. Vaste trap naar zolder met 2 grote mansardekamers. Ged. roll.
Prijs ƒ 196.000,-- k.k. 7547

KERKRADE H
West. Uitst. onderhouden appartement gel. op part. Tuin ca. 12 m. diep. Berging. Living ca. 20 m². Keuken met kunstst. install. 2 slaapk. Badk. met douche.
Prijs ƒ 125.000,-- k.k. 7824

KLIMMEN H
Op schitterende locatie gel. vrijst. recreatiewoning met uitzicht over het Limburgse heuvelland. Ruime living ca. 32 m². Keuken met aanrechtcomb. Bijkeuken. Slaapk. Goed geoutilleerde badk. 1e verd.: Zolder ca. 48 m². 2 slaapk. Opp. ca. 800 m².
Prijs ƒ 279.000,-- k.k. 7938

LEMIERS H
Herenhuis met inpand. gar. Tuin. Overdekte entree. Kantoor- en archiefruimte. Magazijnruimte. 1e verd.: Living ca. 65 m² met dakterras. Open keuken met aanbouwcomb. incl. app. Badk. met douche. 2e verd.: 3 slaapk., 1 met balkon. Badk. met ligb. en toilet. 3e verd.: Bergzolder. Zolderk. Opt. isol. Geh. dubb. begl.
Prijs ƒ 465.000,-- k.k. 7827

KERKRADE H
West. Woonhuis met tuin. Berging. Woonk. Open keuken. 3 slaapk. Badk. met douche en 2e toilet. Roll. Dubb. begl.
Prijs ƒ 169.000,-- k.k. 7125

OIRSBEEK H
In kindervriendelijke omgeving, aan woonerf gel. woonhuis met gar. Royaal overdekt terras. Grote tuin. Royale woonk. en open keuken met witte comb., tot. ca. 38 m². 1e verd.: 3 slaapk. Badk. met douche. 2e verd.: 4e slaapk.
Prijs ƒ 209.000,-- k.k. 7653

SCHAESBERG H
Nabij scholen en winkels gel. halfvrijst. woonhuis met vrij uitzicht aan voorkant. Inpand. gar. Tuin. Tuinhuis. Kelder. Woonk. ca. 30 m² met open haard. Gesl. eetkeuken met eikenhouten install. incl. app. Bijkeuken. 3 royale slaapk. Badk. met douche en 2e toilet. Ruime bergzolder. Ged. kunstst. koz., dubb. begl. en roll.
Prijs ƒ 249.000,-- k.k. 7902

EYGELSHOVEN H
Royale patio-bungalow met grote inpand. gar. Kelder. Living ca. 68 m² met open haard en parket-/plav. vl. Semi-open keuken met luxe install. 2 slaapk. Mogelijkh. voor 3e slaapk. Badk. met ligb. en toilet. Ged. hardh. koz. en dubb. begl.
Prijs ƒ 349.000,-- k.k. 7656

VIJLEN H
Rustig gel. halfvrijst. woonhuis met gar. Tuin. Kelder. L-vorm. woonk. Open keuken met div. app. 1e verd.: 3 slaapk. Badk. met ligb. en douchecabine. Vaste trap naar 2e verd. met 2 slaapk. Bergzolder. Opt. isol. Goed mat. gebruik.
Prijs ƒ 329.000,-- k.k. 7548

MERKELBEEK H
Woonhuis met gar. Doorzonwoonk. met parketvl. Gesl. keuken met aanbouwcomb. Bijkeuken. 3 slaapk. Moderne badk. Vaste trap naar hobbyzolder. Kunstst. koz. en dubb. begl.
Prijs ƒ 159.000,-- k.k. 7933

SCHAESBERG H
Nabij scholen en winkels gel. halfvrijst. woonhuis met gar. Tuin. Kelderkast. Gezellige doorzonwoonk. ca. 22 m². Gesl. eetkeuken met install. 3 slaapk. met parketvl. Badk. met zitb. Zolder. Grotendeels dubb. begl. Goede infrastructuur.
Prijs ƒ 198.000,-- k.k. 7859

STIENSTRA
MAKELAARDIJ B.V.

Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00-21.00 uur.
Zaterdag van 9.00-16.00 uur.
Aken: maandag t/m vrijdag van 9.00-13.00 en 14.00-18.00 uur.
Zaterdag van 9.00-14.00 uur. "Langer Samstag" van 9.00-16.00 uur.

Voor inlichtingen

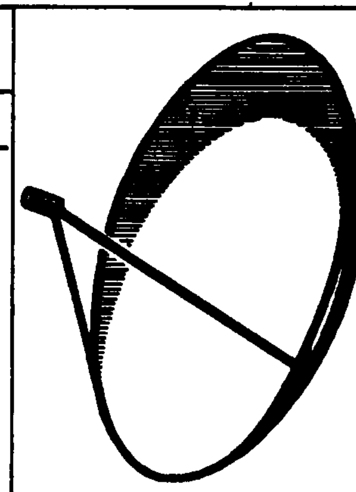
H: kantoor Heerlen, Tel.: 045-712255*
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen.

M: kantoor Maastricht, Tel.: 043-616263*
Aubeldomein 17, 6229 EB Maastricht.

Kantoor Aken, Tel.: 0049-241-407540*
Jesuitenstraße 2, 52062 Aken.

BON
Gaarne vrijblijvend informatie over woning
nr. ....
Naam: ....
Straat: ....
Postcode/plaats: ....
Telefoon: ....

In ongefrankeerde enveloppe zenden aan:
Stienstra Makelaardij BV,
Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.
LD 050294

Nederland 1

ro/KRO/NCRV/EO
.45 **Alles kits.** Gevarieerd kinderprogramma. Met Chlorophyl; Doug 1; De Zevensprong; Doug 2; De droomshow; Kkfoon; Mission topsecret.
.00 **50 Kamers.** (herh.).
.26 **Het elfde uur.** (herh.).
.17 **Gaig en rad.** (herh.).
.00 **(TT) Journaal.**
.07 **(TT) Het zonnetje in huis.**
.32 **(TT) Lingo.** (herh.).
.55 **Personality.** (herh.).
.00 **Impact: De zaak Wateringen.**
.00 **Kindermenu.** Met: Bobby en Onyx. (herh.).
.00 **(TT) Journaal.**
.05 **KRO's Tekenfilmfestival.**
.24 **Flipper.** Amerikaanse jeugdserie. Afl.: Junior opzichter.
.48 **The house of Eliott.** 24-delige Engelse serie. Afl.5. Jack vindt het de hoogste tijd dat Bea en Evie een eigen zaak opzetten. Maar waar halen ze het benodigde kapitaal vandaan? (herh.).
.43 **Topscore met Ted de Braak.** Woordspel. (herh.).
.16 **Sesamstraat.** Kinderprogramma. Afl.: Maaltijden.
.30 **(TT) Jeugdjournaal.**
.40 **Ko de boswachter.** Informatief kindermagazine.
.00 **Thunderbirds.** Engelse poppenserie. Afl.: Move and you're dead
.28 **Habari Angela.** 2-delige reportage over de aids-actie van Memisa in Tanzania. Afl.1.
.00 **(TT) Journaal.**
.30 **Uncle Buck.** Amerikaanse speelfilm uit 1989 van John Hughes.
.12 **Déjà vu.** Programma met onvergetelijke momenten uit 40 jaar televisiegeschiedenis. Afl.4.
.43 **Karel.** Talkshow.
.28 **Le choix des armes.** Franse speelfilm uit 1981 van Alain Corneau. Met: Yves Montand, Gérard Depardieu, Catherine Deneuve e.a. Serge en Mickey ontsnappen uit de gevangenis. Serge raakt gewond bij een schietpartij en Mickey brengt hem naar Noël Durieux, waarna hij vertrekt.
.37-01.42 **Journaal.**

Nederland 2

EO
13.00-13.07 **Nieuws voor doven.**
16.00 **Ceddie** Tekenfilmserie. Afl.20.
16.25 **(TT) Het zevende venster.** Kindermagazine.
16.50 **Danger bay.** Canadese jeugdserie. Afl.: Een nieuw begin. De familie Roberts wordt door smokkelaars gegijzeld aan boord van de North Star. (herh.).
17.21 **Ik weet het beter.** Spelprogramma.
17.46 **Peter.** Korte sketch.
17.58 **Vandaag.**
18.00 **Journaal.**
18.15 **Actualiteiten.**
18.38 **Sportjournaal.** Aandacht voor de huldiging van ex-tennisser Henk Timmer.
18.48 **De wekelijkse lottotrekking gevolgd door de hoofdpunten uit het nieuws en het weer**
18.59 **Het kleine huis.** Amerikaanse serie. Afl.: Met man en macht.
19.50 **Overal en nergens: Weerzien in Vietnam.** Documentaire over de Vietnamese Heather die na jaren haar familie terugziet.
20.23 **Mount Erebus: IJsvulkaan.** Natuurfilm over de zuidelijkste vulkaan ter wereld op Antarctica.
21.12 **Het kinderziekenhuis.** 16-delige informatieve serie. Afl.16 : Neurologie/neurochirurgie.
21.42 **(TT) Een spoor van blauw zand.** 6-delige serie gebaseerd op waar gebeurde milieudelicten. Afl.5: De prijs. De buurtbewoners en de milieubeweging krijgen steeds meer geheime informatie over het bedrijf, maar de vervuiling gaat gewoon door. De actievoerders kijken vreemd op als het bedrijf wordt genomineerd voor de Groene Techniekprijs.
22.11 **(TT) Wereld van verschil.** Jongeren met Henk Binnendijk op ontdekkingsreis door Israël. Afl.12 : Een dubbelportret van Elisa en Gehazi.
22.36 **Multiple choice.** Quiz.
23.01 **Live-lijn.** Praatprogramma over de wereld van vandaag en de geestelijke werkelijkheid daarachter.
23.51 **Slotlied.**
23.56-00.01 **Journaal.**

Nederland 3

Vara
08.53-09.00 **Nieuws voor doven.**
10.00 **Ziekteverzuim.** Afl.5.
10.30 **Effectief omgaan met conflicten.** Afl.5.
11.00 **Reclame en promotie.** Afl.1.
11.30 **Schoner produceren.** Afl.1.
12.00-13.30 **World Cup Skiën.** Wereldbeker heren vanuit Garmisch Partenkirchen.
17.00-17.07 **Nieuws voor doven.**.
17.35 **(TT) De avonturen van Kuifje.** Afl.: De zwarte rotsen.
18.00 **Journaal.**
18.16 **Kassa!** Consumentenmagazine met o.a. een optreden door de Limburgse Country Singers.
18.48 **(TT) Lingo.** Woordspel.
19.15 **Jules unlimited.** Magazine vol techniek, wetenschap en avontuur.
19.45 **(TT) Oppassen!!!** Nederlandse comedyserie. Afl.: Buys versus Buys. Opa Henry krijgt zijn tweelingbroer Eugene uit Moskou een nachtje te logeren. Wanneer Eugene vanuit Schiphol opbelt omdat hij zijn paspoort kwijt is, verzint de familie een plan om hem door de douane te krijgen.
20.15 **Het meisje van de slijterij.** Tv-registratie van de uit 1990 daterende show met Herman Finkers.
21.05 **(TT) Kats & Co.** Nederlandse serie. Afl.6 : De moordenaar geeft een feest. De 60-jarige slager en ex-gedetineerde Hofkamp wil de invloedrijke, Belgische ondernemer De Mayer chanteren. Korte tijd later wordt Hofkamp vermoord gevonden. (Slot).
22.00 **(TT) Journaal.**
22.15 **Studio sport.** Aandacht voor betaald voetbal, een samenvatting van de rugby-interland Schotland-Engeland en beelden van het Wereldkampioenschap schaatsen voor dames.
22.50 **Nova.** Actualiteitenrubriek.
23.20 **Trekking dagelijkse lotto.**
23.25 **(TT) De wereld van Boudewijn Büch.** Serie reisverslagen. Afl.: USA
23.55 **Wereldkampioenschap schaatsen.** WK schaatsen voor dames vanuit Butte (Verenigde Staten).
01.05-01.10 **Nieuws voor doven.**

RTL4

06.30 **Hei elei kuck elei.** Luxemburgs programma.
07.00 **Telekids.** Kinderprogramma.
12.00 **Let's have a party.** Spelprogramma. (herh.).
12.55 **Ron's honeymoon quiz.** Spelprogramma. (herh.).
14.25 **Blood alley.** Amerikaanse speelfilm van William A. Wellman.
16.10 **Jenny Jones.** Talkshow.
17.00 **Eigen huis & tuin.** Informatief programma over alles wat met wonen en zelf klussen te maken heeft.
18.00 **Zes uur nieuws.**
18.10 **Disney Festival.** Jeugdprogramma met tekenfilms, animatieseries, actieseries en het Disneynieuws.
19.00 **Zeven uur nieuws.**
19.20 **Weer.**
19.30 **Full house.** Amerikaanse comedyserie.
20.00 **Ron's jong geluk show.** Spelprogramma.
22.00 **Showtime.** Programma met de laatste nieuwtjes, interviews en reportages over de Nederlandse en internationale showbusiness. Presentatie: Albert Verlinde en Paulien Huizinga.
22.30 **Private Benjamin.** Amerikaanse speelfilm uit 1980 van Richard Heffron. Met: Goldie Hawn, Armand Assante, Robert Webber, Eileen Brennan, Sam Wanamaker e.a. Judy Benjamin is een 28-jarige vrouw die opgroeide in een rijk gezin en door hun ouders steeds met overdreven veel zorg werd omringd. Haar kersverse echtgenoot sterft tijdens de huwelijksnacht.
00.25 **The hearse.** Amerikaanse psychologische thriller uit 1980 van George Bowers. Met: Trish Van Devere, Joseph Cotten, David Gautreaux, Donald Hotton, Perry Lang e.a. Jane Hardy besluit de zomer door te brengen in het huis dat ze van haar tante geërfd heeft. Van het begin af aan wordt ze geconfronteerd met een serie angstaanjagende en levensbedreigende gebeurtenissen, die allemaal veroorzaakt worden door een onheilspellende lijkwagen.
02.10 **Nachtprogramma.**

RTL5

16.00 **FilmNet info.**
16.10 **Film 5Video 5.** Herhaling van 30-1-1994.
16.50 **Music scene.** Herhaling van afgelopen zondag.
17.20 **De Rabo top 40.** Overzicht van de veertig best verkochte singles, gebaseerd op de gegevens van de Stichting Nederlandse Top 40.
18.05 **Voetballen.** Aandacht voor wedstrijden uit de Duitse voetbalcompetitie. Presentatie: Jur Raatjes.
18.40 **M.A.S.H.,** Amerikaanse comedyserie. (herh.).
19.10 **Renegade.** Amerikaanse actieserie.
20.00 **Acht uur nieuws en weer.**
20.35 **The Caine mutiny court-martial.** Amerikaanse dramafilm uit 1988 van Robert Altman. Met: Brad Davis, Eric Bogosian, Jeff Daniels, Peter Gallagher, Micheal Murphy e.a. In het begin van 1945 wordt de jonge luitenant Maryk aangeklaagd. Hij heeft tijdens een zware storm de kaptein, Philip Frances Queeg, van een mijnenveger ontslagen en volgens de militaire rechtbank daarmee het personeel van het schip in gevaar gebracht. Maryk draagt als verdediging aan dat er al meerdere problemen tussen hem en Queeg waren.
22.20 **RUR/Terloopse obsessies.** Jan Lenferink praat met drie gasten over hun hoogstpersoonlijke, min of meer onbewuste interesses, eigenaardigheden en voorkeuren, die tot in de kleinste details worden belicht. Presentatie: Jan Lenferink.
23.05 **Twin peaks.** Amerikaanse soap-noir. (herh.).
23.55 **Late nieuws.**
00.10 **Zeppelin.** Engelse oorlogsfilm uit 1971 van Etienne Perrier. Met: Michael York, Elke Sommer, Peter Carsten, Marius Goring, Anton Diffring e.a. Een in Duitsland geboren Engelse vlieger wordt tijdens de Eerste Wereldoorlog emotioneel verscheurd tussen zijn plichtsgevoel en vaderlandsliefde.
02.00 **Hei elei, kuck elei aktuell.** Luxemburgs programma.
02.30 **Quantum thuiswinkel.**
05.30 **RTL text.**

La Une

09.40 Tribune économique et sociale. **10.10** Ecolo. Politieke uitzending. **10.40** Cursus informatica. **11.10** Le français avec Victor. **11.40** Voor Noordafrikanen in België. **12.10** Culinaire tips. **12.25** Objectif Europe. **13.00** Nieuws. **13.20** Sept ans de réflexion, Amerikaanse komedie uit 1955. **15.00** Videomagazine. **15.50** Discussie over het inkomen van Belgische politici. **16.25** Coup de film. Filmrubriek. **16.35** Dynam'hit. **17.25** Luna park. **17.55** Beverly Hills, 90210. **18.45** Spelprogramma voor scholieren. **19.15** Joker- en lottotrekking. **19.30** Nieuws. **20.10** Le jardin extraordinaire. **20.50** Aventures à Berlin. Tv-film. **22.20** Verkeerstips. **22.30** Sportmagazine. **23.30** Laatste nieuws. **23.50-24.00** Sortie en boite. (herh.).

Sports 21

19.30 Nieuws. **20.05** Les prairies de l'honneur, Amerikaanse western uit 1964. **21.42-22.12** Autovision.

CNN

06.30 Style. **07.00** Science and Technology. **07.30** Moneyline. **08.30** Earth matters. **09.00** World business this week. **09.30** Diplomatic licence. **10.00** Inside business. **11.00** Larry King. **12.30** International correspondents. **13.00** Travel guide. **14.00** The big story. **14.30** Real news for kids. **15.00** Healthworks. **15.30** Moneyweek. **16.00** Science and technology. **16.30** Style. **17.00** Showbiz this week. **17.30** Diplomatic licence. **18.00** Earth matters. **19.00** World business this week. **19.30** Newsmaker saturday. **20.00** Healthworks. **20.30** Style. **21.00** Your money. **21.30** International correspondents. **22.30** Futurewatch. **23.30** Both sides... with Jesse Jackson. **00.30** Managing with Lou Dobbs. **01.00** Pinnacle. **01.30** On the menu. **02.00** The big story. **02.30** Showbiz this week. **03.00** Larry King Weekend. **05.00** Capital Gang.

NBC

05.30 NBC news. **06.00** Economisch nieuws. **06.30** NBC news. **07.00** Super shop. **07.30** Hello Austria, hello Vienna. **08.00** ITN World news . **08.30** Europa journal. **09.00** Super shop. **11.00** On the air. Talkshow. **13.00** Today. **14.00** Sportmagazine met Go with the holy cow, auto- en motormagazine. **18.00** Today. Actualiteitenrubriek. **19.00** ITN World news. **19.30** Milieumagazine. **20.00** Dateline. Actueel magazine. **21.00** Father Murphy, serie. **22.00** ITN World news. **22.30** Cultureel magazine. **23.00** Tonight with Jay Leno. Talkshow. **00.00** Fatal vision, 2-delige Amerikaanse speelfilm uit 1984. **02.00** ■ The Jackie Robinson story. Amerikaanse speelfilm uit 1950.

TV 5

06.00 Ochtendprogramma's. **11.35** Autant savoir. Over verbeteringen aan auto's. **12.00** Nieuwsflits. **12.05** Montagne. Bergsportmagazine. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.10** Horizon. Zakenmagazine. **14.00** Reflets: Images d'ailleurs. Magazine. Vandaag over Mauretanië. **15.00** Literair magazine. **15.50** Kijkerspost. **16.00** Nieuws. **16.10** Méthode Victor. Cursus Frans. **16.35** Génies en herbes. Spelprogramma voor scholieren. **17.05** Les débrouillards. Wetenschappelijk magazine voor de jeugd. **17.35** Les francopholies de Montréal. Vandaag: Véronique Sanson. **18.05** Questions pour un champion. Quiz. **18.30** Nieuws. **19.00** Magazine Olympique. **19.30** Nieuws. **20.00** L'or et le papier, serie (39/5). **21.00** Nieuws. **21.40** Voltaire. 6-delige historisch serie. **22.40** Frou-Frou. **23.30** Nieuws. **23.55** Juste pour rire. Komische sketches. **00.50** L'oeil écoute. **01.50** Mouvements. **02.20** Jamais sans mon livre. **03.20** Horizon. **03.05** L'enjeu international. **04.20** A bon entendeur. **04.40** Question d'argent. **05.05** Objectif Europe. **05.10** Autant savoir.

Duitsland 1

00 **Heute.**
03 **Käpt'n Blaubär Club.**
00 **Heute.**
03 **Jagd um die Welt: Bye bye, Big Ben.**
30 **Boulevards dieser Welt.** Afl.: Wien: Graben. (herh.).
45 **ARD Sport extra.** Sportprogramma. Met om: 10.45 Skiën, Wereldbeker-Super G dames vanuit Sierra Spanje; 11.50 Skiën, Wereldbeker-afdaling heren vanuit Garmisch-Partenkirchen.
30 **Wunderland '94.** Reportage 5e internationale speelgoedbeurs.
00 **Mandolinen und Mondschein.** Duitse volksmuziekfilm uit 1959.
30 **ARD-Ratgeber.** Wintervakanties. Presentatie: Klaus Ehrlich.
00 **Tagesschau.**
05 **Disney-Club.** Kindermagazine met gasten, muziek, tekenfilm- en avonturenseries. Vandaag: The little Mermaid, tekenfilmserie. Afl.: Die Flaschenpost; Darkwing Duck, tekenfilmserie. Afl.: Darkwings ausserirdischer Schüler; Die Juwelenjagd, serie. Afl.: Ein Auftrag für Stacey; Klassische Cartoons: Abenteuer im Zauberwald.
30 **Sportschau.** Sportmagazine.
03 **Tagesschau-Telegramm.**
05 **●● ARD-Wetterschau.**
10 **Danielle Steel.** Serie. Afl.: Töchter der Sehnsucht.
05 **Tagesschau-Telegramm.**
10 **Sportschau.** Sportmagazine.
50 **●● Lotto-trekking.**
00 **(TT) Tagesschau.**
15 **●● Verstehen Sie Spass?** Humor met de verborgen camera. Presentatie: Harald Schmidt.
00 **Tagesthemen.**
20 **(TT) Das Wort zum Sonntag.**
25 **Marschier oder stirb** (March or Die) Amerikaans-Engelse avonturenfilm uit 1977 van Dick Richards.
10 **Tagesschau.**
15 **■ Alfred Hitchcock: Ich kämpfe um dich** (Spellbound) Amerikaanse speelfilm uit 1945 met Ingrid Bergmann, Gregory Peck e.a..
05-02.10 **Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.** Alte Gärten in China. Afl.: Der Garten des Verweilens in Suzhou.

Duitsland 2

08.00 **Nachbarn in Europa.** Actualiteiten in het Grieks, Turks en Italiaans.
09.00 **Heute.**
09.03 **Nachbarn.** Magazine voor buitenlanders en Duitsers.
09.45 **●● JOYrobic - fit durch den Winter.** Ochtendgymnastiek.
10.00 **Heute.**
10.03 **Die Reportage.**
10.35 **ARD-Ratgeber.** Met Urteil des Monats.
11.00 **Heute.**
11.03 **Wake-Up Show.** Met: Tim und Struppi (De avonturen van Kuifje) tekenfilmserie. Afl.: Die Zigarren des Pharaostt
11.25 **Ray Cokes.** Interview met deze MTV-sterpresentator.
11.30 **●● AC/DC in Concert.** Concertregistratie van een optreden van de Australische hardrockgroep AC/DC in Donington (Engeland).
12.30 **Dr. Mag.** Jeugdprogramma.
12.55 **Presseschau.**
13.00 **Heute.**
13.05 **Diese Woche.** Weekoverzicht.
13.20 **(TT) Der Schut.** Duits-Frans-Italiaanse speelfilm uit 1964.
15.10 **Reiselust.** Vakantiemagazine.
15.35 **Lost in Music.** Muziekmagazine. Vandaag: Hip Hop Hooray!
16.20 **Klassentreffen.** Zangeres Nicole terug in schoolbank.
17.03 **Anders fernsehen 3sat.**
17.05 **Heute.**
17.10 **Länderspiegel.**
17.50 **Programma-overzicht.**
18.00 **Die fliegenden Ärzte.** Afl.: Am Ende des Regenbogens.
19.00 **Heute.**
19.25 **Kein Rezept für die Liebe.** Comedyserie. Afl.: Es komt immer alles anders.
20.15 **Waldwinter.** Duitse speelfilm uit 1956 van Wolfgang Liebeneiner.
21.45 **Heute-journal.**
22.00 **Das aktuelle Sport-Studio.** Gewinnzahlen vom Wochenende.
23.20 **Der Clan der Sizilianer** Franse speelfilm uit 1969 van Henri Verneuil. Met: Jean Gabin, Alain Delon, Lino Ventura e.a.
01.15 **Heute.**
01.20-02.35 **■ Brennpunkt Algier.** (Fort Algier) Amerikaanse speelfilm uit 1953.

Duitsland 3 West

09.00 Sehen statt hören. Weekoverzicht. **09.30** FernUniversität im Dritten. **10.00** Spanien: Sprache, Land und Leute. Barcelona - Katalonien. **10.30** Cursus Engels. **11.00** Pan Tau wird gesucht. Tsjechoslowaakse jeugdfilm uit 1987. Aansl.: Die Zugmaus, tekenfilm. **12.30** Zum Glück bin ich verdammt zu leben. Portret van de Bosnische Suzana Lipovac. **13.15** Cursus informatica. **13.45** Wiskunde. **14.15** Tuiniertips. Afl.: Tips für mehr Sicherheit im Haus. **14.30** Das verzauberte Tal. Reportage. **15.00** Sport 3 extra. **17.00** Weekoverzicht. **17.30** Vor 100 Jahren gestorben: Adolphe Sax, Der Erfinder des Saxophons. **17.45** Der fliegende Ferdinand, jeugdserie. **18.15** Gott und die Welt. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.15** Hier und Heute unterwegs. **19.45** Zeit für Tiere. Dierenmagazine. **20.15** Jeck 3. Carnavalsmagazine. **21.00** West 3 aktuell. **21.10** Die Habsburger. Afl.12/slot : Erfüllte Mission - Die Donaumonarchie als Anfgang und Ende. **21.55** Stunksitzung 1994. Carnavalsprogramma vanuit Keulen. **23.25** Monty Python's Flying Circus. **23.55** Portret van de Duitse kunstschilder Klaus Heinrich Keller. **00.55** Tagesthemen. **01.15** Rocknacht in West 3. Met o.a. Rory Gallagher en Frankie Miller. **06.20** Weekoverzicht. **06.45** Aktuelle Stunde. **07.15** Hier und Heute unterwegs. **07.45-08.15** Gott und die Welt.

Duitsland 3 SWF

11.00 Türkei: Land, Leute und Sprache. **11.30** Sehen statt Hören. **12.00** Cursus Engels. **12.30** Cursus informatica. **13.00** Wiskunde. **13.30** Cursus Engels. **14.00** Forum Südwest. **15.00** Sport 3 extra. **17.00** Reismagazine. **17.50** Komische sketches. Hoogtepunten 1993. **18.50** Vrouwenorganisaties en hun kritiek op de kerk. **19.20** Landesschau Kultur. **19.50** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** Alleh hopp!. Carnavalprogramma. **22.30** Südwest aktuell. **22.35** Satire-Schnitzel. **22.45** Festival '94 voor Duitstalige films. **23.30** Passacör. Duitse speelfilm uit 1993. **00.55** 's Brettl. Cabaret. **01.25** Schlussnachrichten.

RTL Television

06.00 Cubitus. **06.30** The bionic six. **07.20** Piff und Herkules. **07.40** Samurai Pizza Cats. **08.05** Comix. Kindermagazine. **08.30** Der HAlsse Stuhl. **08.50** Pinocchio. **09.15** Camp Candy. **09.45** Jungle tales, tekenfilmserie. **10.10** T-Rex, serie. **10.35** Captain Planet. **11.00** Speed Racer. **11.30** Teenage mutant hero turtles. **11.50** Katts & Dog, misdaadserie. **12.20** Harry and the Hendersons, serie. **12.45** Full House. Comedyserie. **13.15** Eine starke Familie. **13.45** Der Prinz von Bel-Air. **14.15** Major Dad. **14.45** Knight Rider. **15.45** Das A-Team. **16.45** 21, Jump Street. **17.45** 2000 Malibu Road. Miniserie. **18.45** RTL Aktuell. **19.10** Beverly Hills, 90210. **20.15** Das Geheimnis meines Erfolges. Amerikaanse speelfilm uit 1987. **22.25** Rhea M - Es begann ohne Vorwarnung, sf-film uit 1986. **00.10** RTL Samstag Nacht. Amusement. **01.10** Das Swinger-Camp, erotische speelfilm uit 1991. **02.35** Rhea M, sf-film (herh). **04.20** ■ Stadt im Würgegriff, thriller (1952). **05.50** Tekenfilm.

SAT 1

05.50 Zoff. Jongerenmagazine. **06.20** Alles capito? **06.50** Drops! Quiz. **07.20** Silverhawks. **07.50** Peter Pan und die Piraten. **08.20** Die Astro-Dinos. **08.50** Feivel der Mauswanderer. **09.20** Reismagazine. **09.50** 5 mal 5. Woordspel. **10.20** Wirtschaftsforum. **10.50** Ein himmlischer Liebhaber, speelfilm uit 1988. **12.50** Murphy's romance, Amerikaanse komedie uit 1985. **14.45** Heimweh nach St. Pauli. Duitse speelfilm uit 1963 met Freddy Quinn. Aansl.: Sat.1 News. **16.30** Punkt, Punkt, Punkt. **17.00** Geh aufs Ganze! **17.55** Das Millionenspiel. SKL-trekking. **18.00** Voetbalmagazine. **18.30** Catwalk, jeugdserie. **19.20** Sat.1 Newsmagazin. **19.30** Glücksrad. **20.15** At Heidelberg. Duitse speelfilm uit 1959 met Gert Fröbe e.a. Aansl.: Topnews. **22.05** Mann-o-Mann. Aansl.: Topnews. **23.05** Die Dame im Bus, Braziliaanse erotische speelfilm. **00.40** Heisse Ferien, komedie uit 1985 (herh.). **02.10** Filmmagazine. **03.10** Voetbalmagazine. **03.35** At Heidelberg, speelfilm (herh).

België/TV 1

10.15 **Scheldeland, rivierenland.**
10.45 **Cursus liplezen.**
11.00 **Voedselzekerheid.**
11.30 **Personal upgrade** 2.1. Serie over computers.
12.00 **Affiche.** Kunstinformatie.
12.20-12.50 **Regionale TV.**
15.40 **Cover girl.** Thriller uit 1944 met Rita Hayworth, Gene Kelly, e.a.
17.25 **Earth works.** De fascinerende wereld van het milieu en de dieren.
17.50 **Musti.** Verstoppertje spelen.
17.55 **Tik tak.** Animatieserie.
18.00 **Journaal.**
18.10 **De avonturen van Kuifje.**
18.35 **Vlaanderen vakantieland.** Oost-Vlaanderen (Aalst) en Turkije.
19.20 **Joker- en lottotrekking,** paardenkoersen, mededelingen.
19.30 **Journaal en sport.**
20.00 **R.I.P.** Belgische comedyserie. Afl.6 : Tanteke gaat mee. Aansl.: Winstverdeling joker en lotto.
20.30 **Hearts on fire.** Amerikaanse tv-film uit 1993.
22.10 **Vandaag.**
22.30 **Sport op zaterdag.**
23.10-01.05 **The silence of the lambs.** Amerikaanse thriller (1990) met Jodie Foster, Anthony Hopkins.

België/TV 2

20.30 **Wiener bonbons.** Terugblik op de beste operetteconcerten. Afl.1. Liederen van o.a. Jos. Strauss, uitgevoerd door het BRTN-Koor en Orkest o.l.v. Emmerich Smola met solisten. Presentatie: Veerle Keuppens.
21.00 **Vuurvogel.** Met: Open doek, 6-delige muziektalkshow. Afl.3. Muziek van Berlioz, Lloyd-Webber, Mozart, Rossini, Vivaldi en Tsjaikovsky. Presentatie: Chantal Pattyn en Nic Balthazar.
22.30 **De dans ontsprongen.** Ballet. Afl.: Spent passions. Muziek van Peter Sculthorpe, choreografie van Danny Rosseel, uitgevoerd door het Koninklijk Ballet van Vlaanderen.
22.50-23.15 **Binnenskamers.** Roel Dieltiens speelt Cellosuite nr. 3 in C van Bach, vanuit het museum voor Sierkunst in Gent.

Eurosport

08.30 Aerobics. **09.00** Eurofun. **09.30** Tennis. **10.00** Olympische winterspelen. **10.30** Skiën. Wereldbeker dames. **12.30** Boksen. **13.30** Skiën. Wereldbeker heren. **14.30** Tennis. WTA-toernooi van Tokyo. **17.00** Skiën. Hoogtepunten. **18.00** Tennis. ATP-toernooi. **20.00** Schaatsen. WK dames. **22.00** IJsspeedway. 24-uurs race van Chamonix. **23.00** Golf. Johnnie Walker Classic. **00.00-02.00** Tennis. ATP-toernooi.

MTV

07.00 Rebecca de Ruvo. **08.00** VJ Ingo. **11.00** The big picture. **11.30** Yo! Raps. **13.30** First look. **14.00** The pulse. **14.30** Marijne van der Vlugt. **17.00** Dance. **18.00** The big picture. **18.30** News. **19.00** European top 20. **21.00** Unplugged with K.D. Lang. **22.00** The soul of MTV. **23.00** First look. **23.30-07.00** Beavis & Butt-head all nighter.

RAI UNO

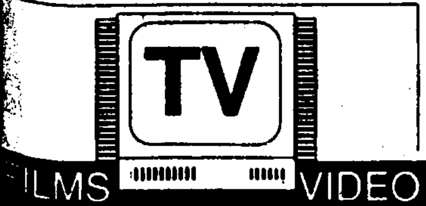
05.40 Ci Vediamo Stasera. **06.45** Dalla Sala Grande del Conservatorio. **07.25** Lulu Belle. Film, 1947. **08.50** Chiamami Einstein. (Film, 1982). **10.25** Canal Grande ovvero Gregorettivvu. **10.55** Eurovisione Sierra Nevada. **11.45** Eurovisione. **13.25** Estrazioni del Lotto. **13.30** Telegiornale. **14.00** Cose dell'altro mondo. **14.45** TGS Sabato Sport. **16.20** Sette giorni al Parlamento. **16.50** Raimondo e le altre. **18.00** TG1. **18.10** Estrazioni del lotto. **18.15** Piu' sani piu' belli. **19.25** Parola e vita. **19.40** Almanacco del giorni dopo. **20.00** Telegiornale. **20.40** Bucce di Banana. **23.05** TG1. **23.10** Speciale Tg1. **00.05** TG1 - Notte. **00.35** Appuntamento al cinema. **00.40** Sotto il Sole di Santana. Film, 1987.

BBC 1

08.25 Nieuws. **08.30** Walking the dog. **08.50** Peter Pan and the pirates. **09.15** Chucklevision. **09.35** The raccoons. **10.00** Live and kicking. Gevarieerd ochtendmagazine. **13.15** Grandstand. Sportprogramma, met om 13.20 Football focus, voetbalmagazine met Premier League-voetbal; 13.55 Paardenkoersen vanaf Chepstow, starts om 14.00, 14.30 en 15.00; 14.10 Nieuws; 14.15 Rugby Union, vooruitblik op de interlands van vandaag; 14.40 Rugby Union: Schotland - Engeland vanuit Murrayfield, live, en een samenvatting van Ierland - Wales vanaf Lansdowne Road; 17.35 Voetbaluitslagen. **18.15** Nieuws. **18.30** The new adventures of Superman: Requiem for a superhero. **19.15** Noel's house party. **20.15** Big break. Quiz. **20.45** Birds of a feather. Engelse comedyserie. Afl.: Commitments. **21.15** Casualty. Afl.: Signed, sealed and delivered. **22.05** Satirisch consumentenmagazine. **22.45** Nieuws. **23.05** Match of the day. **00.10** Criminal behavior. Amerikaanse speelfilm uit 1992. **01.40-01.45** Weerbericht.

BBC 2

09.00 Open university. **13.15** ■ The heiress. Amerikaanse speelfilm uit 1949. **15.10** Horizon. Afl.: Genie. (herh.). **16.00** Compilatie van beroemde westerns. **16.30** The singer not the song. Engelse speelfilm uit 1961. **18.40** Quiz over de Indische cinema. **19.10** Late again. Compilatie. **19.50** Scrutiny. Parlementair magazine. **20.20** Nieuws. **20.35** Tomorrow's socialism. **21.15** Unplugged - REM. Concertregistratie. **22.05** Vladimir Pozner. Portret van deze op een na populairste communist in het Westen, de boodschapper van Gorbatsjov. **23.05** Between the lines, politieserie. **24.00** City of sadness. Taiwanese tv-film. **02.30-03.35** Later met Chaka Demus, Pilers, Charles and Eddie en The The. (herh.).

België/TV 1
15.40 uur - Cover Girl - (1944-USA) Nachtclubzangeres Rita Hayworth wint een foto-modellenwedstrijd en stoot door naar Broadway. Charmante musical van Charles Vidor met liedjes van Jerome Kerns en Gershwin.

Duitsland 2
20.15 uur - Waldwinter - (1956-D) Gemoderniseerde, toch tamelijk brave visie van Wolfgang Liebeneiner naar het gelijknamige boek van Paul Keller. Vluchtelingen verblijven op een kasteel. Met: Claus Holm.

Nederland 1
20.26 uur - Uncle Buck - (1989-USA) Vrijgezel (John Candy) mag drie weken op de kinderen passen, wat je noemt een noodgreep van de ouders. Onderhoudende komedie van John Hughes.

Duitsland 1
22.25 uur - March or Die - (1977-USA/GB) Met vijf Oscars bekroonde avonturenfilm van Dick Richards die speelt in de Marokkaanse woestijn in 1918 waar de Arabieren in opstand komen tegen de Fransen. Met: Gene Hackman.

● *Scène met Anthony Heald en Anthony Hopkins in de huiveringwekkende Amerikaanse thriller 'The Silence of the Lambs'. (België/TV1 - 23.10 uur).*

RTL4
22.30 uur - Private Benjamin - (1980-USA) Rijkeluisdochter Goldie Hawn wordt op haar huwelijksnacht weduwe en om haar verdriet te vergeten meldt ze zich aan bij het leger. Vermakelijke komedie van Howard Zieff.

België/TV 1
23.10 uur - Silence of the Lambs - (1991-USA) Huiveringwekkende thriller van Jonathan Demme met Jodie Foster en Anthony Hopkins. Vanachter de tralies assisteert 'Hannibal the Cannibal' een FBI-agente een seriemoodenaar te pakken.

Duitsland 2
23.20 uur - Le Clan des Siciliens - (1969-F) Gangsterfilm van Henri Verneuil met grote namen als Jean Gabin, Alain Delon en Lino Ventura. Ontsnapt gevangeniskonvooi legt contact met de mafia voor een juwelenroof.

Nederland 1
23.29 uur - Le Choix des Armes - (1981-F) Twee mannen ontsnappen uit de gevangenis en duiken onder bij hun vriend, die ze later van verraad verdenken. Met: Yves Montand en Gérard Depardieu. Regie: Alain Corneau.

RTL5
00.10 uur - Zeppelin - (1971-USA) Engelse piloot (Michael York) die in Duitsland geboren is moet tijdens WOI een compromis sluiten tussen plichtsgevoel en vaderlandsliefde. Oorlogsdrama van Etienne Perrier.

Duitsland 1
00.15 uur - Spellbound - (1945-USA) Dr. Constance (Ingrid Bergman) wordt verliefd op haar nieuwe collega dr. Edwards (Gregory Peck), maar komt er achter dat hij niet de man is die hij zegt te zijn. Regie: Alfred Hitchcock.

Duitsland 2
01.20 uur - Fort Algiers - (1953-USA) Aardige, ouderwetse actiefilm van Lesley Selander met Yvonne de Carlo. Franse spionne moet in Algiers het misdadige brein achter arabische onlusten opsporen.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16,30, 17.30 en 18.30 nieuws.
7.07 Nieuwsshow. 11.07 Kamerbreed. 12.07 Tros Aktua. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 17.07 Tijdsein. 18.10 Echo. 19.04 Het geding. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Easy listening. 2.02 Avro Nachtdienst. 6.02-7.00 Van-nacht naar morgen.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Terug naar de toekomst. 17.04 Ophef en vertier. 19.04 Voor wie niet kijken wil. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.04-24.00 The Bands.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.02 Ook goeiemorgen. 8.04 Goud van oud. 10.04 D'Rob of d'ronder. 12.04 Evers in het wild. 14.04 Mega Top 50. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Rave radio. 20.04 Leidsekade live. 22.04 Twee meter de avond in. 0.04 Shock radio. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Wakker worden... 8.04 Fiori musicali. 9.00 Pick up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert. Muz. voor pianoduo. 12.00 Platenzaak. 14.00 Middagconcert. A. Noordhollands Philharm. Ork. met met cello en piano. B. Madrigalen. 16.00 De Nederlandse musici: Gitaarmuz. 18.04 Leo Boudewijns' langspeelplaats. 19.00 Folio 1. 19.30 Het avondconcert: Aida, opera van Verdi. Koor en Ork. Metropolitan Opera o.l.v. John Fiore met sol. ca. 23.30 Folio 2. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 nieuws. 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Opo doro. 8.08 Zeggus. 8.30 Ronduit magazine. 8.55 Waterstanden. 9.02 Vrouw-zijn. 10.02 De muzikale fruitmand. 11.02 Het interview. 12.02 Meer dan een lied alleen...!12.44 EO-Metterdaad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.11 De verandering. 13.56 EO-Metterdaad hulpverlening. 14.02 Start. 14.30 NOS Taal. 15.02 De schrijftafel. 16.02 Faros. 17.10 Radio uit. 17.45 De Vrije Gedachte. 18.02 De wereld zingt Gods lof. 18.54 Tekst en uitleg. 19.00 Homonos. 19.30 Nieuws in het Turks. 19.40 Nieuws in het Marokkaans. 19.50 Nieuws in het Chinees. 20.00 Nieuws. 20.02 Jubilate. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO-Metterdaad hulpverlening. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00 Een ontmoeting. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
09.00 Postbus 94, verzoekplaten. Met Ria van Grinsven. 10.00 Het Ei van St. Joost, dialect en volkscultuur met Lei Meisen. 11.00 De Onderstroom, kunstmagazine. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 (Inter)nationale actualiteiten. 13.30 Musica Sacra. 14.00 Limburg Express, jongerenprogramma. 14.30 De Agenda. 15.00 Walkie Talkie. 15.40 Concert: live! 16.00 Hubert on the Air. 17.05 Regionaal nieuws 17.00-18.00 Limburgs popmagazine Vrij Spel.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Vroege vogels (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Top 30. De nationale hitparade met Guy de Vynck (om 13.00 nieuws). 14.00 Radio Rijswijck. Swingend entertainment voor iedereen. 17.00 Nieuws. 17.05 De ketting, telefoonspel met Martin de Jonghe (18.00 nieuws). 20.00 Cupido. Een romantisch programma met vlinders in de buik. 22.00 Nieuws en lotto-uitslagen. 22.10 De Stem. Muziekprogramma. 23.30-6.00 Nachtradio met elk uur nieuws.

België/BRF
Nieuws t/m 20.00 op elk heel uur (behalve om 13.00 en 18.00) en om 6.30, 12.30 en 18.30.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Agenda; 7.30 Regionalnachrichten; 8.30 Presseschau). 9.05 Regionalnachrichten. 9.10 Hitwelle. Oldies, Gags & neue Scheiben. 12.00 Musik à la carte. 13.00 Presseschau. 13.05 Internationale Hitparade. 16.05 BRF-Mobil. 18.00 Regionalnachrichten. 18.40 Forum - Das Kulturmagazin. 20.05-20.30 Freie Tribüne. Philosophie und Ethik.

Happy RTL Radio
Nieuws op elk heel uur.
5.00 Dauwtrappen. 7.00 De start met Luc van Rooij. 9.00 Koffiekringen met Jan van de Putte. 11.00 Mart van de Stadt. 13.00 De Nederlandse Top 40 met Bart van Leeuwen. 16.00 Vrijheid Blijheid, Luc van Rooij. 19.00 De Zeven Uur Show. 22.00 De Goudmijn. 24.00-05.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nieuws. 8.05 Zum Tage. 8.07 In unserem Alter. 8.55 Morgenandacht. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpavillon (10.00 nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Pop-Report. Overzicht Duitse hitparade (om 14.00 nieuws en economisch praatje). 15.00 Bonbon, voor de kinderen. 15.05 Café Carlton (16.00 nieuws). 17.00 Der Tag um Fünf, aansl. Fünf Uhr Tee (18.00 Nieuws; 18.05 Auf ein Wort). 19.00 Nieuws. 19.05 Musik für gross und klein (19.30 Ohrenbär, voor kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Das Samstagskonzert. 22.00 Nieuws. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

Nederland 1

KRO/Ncrv/Avro
10.30-11.20 (TT) **Omroepparochie.** Eucharistieviering.
12.00-12.30 **Moslim magazine.**
14.00-14.30 **Reïncarnatie.** Afl. 2.
14.35 **Nieuws voor doven.**
14.42 **Dromen en signalen.** Programma waarin 50 Nederlanders een verjaardagsgroet schrijven aan bisschop Bär. Herh.
15.25 **Gewetensgevangenen.** Serie portretten van politieke gevangenen. Herh.
15.29 **De zeven sacramenten.** 9-delige katechese-serie. Afl.: De biecht.
16.00 **(TT) Journaal.**
16.05 **De NCRV op zondag.** Met om:
16.05 **Het gezongen woord.** Religieuze muziek.
16.30 **Waar blijf je anders.** Praatprogramma over geloof en tradities. Vandaag: Alleen trouw hoort in de kerk, trouwen niet.
17.00 **Nota bene.** Culturele agenda.
17.05 **Nieuwe muziek in beeld.** 6-delige serie over moderen componisten. Afl.: Schönberg.
17.57 **Kookgek.** Culinaire tips.
18.15 **Sesamstraat.** Kinderprogramma. Afl.: Kleuren.
18.29 **KRO's Tekenfilmfestival.**
18.36 **De ijsprinses.** 9-delige Duitse jeugdserie. Afl. 6: De ander.
19.23 **(TT) Waku waku.** Dierenspelprogramma.
20.00 **(TT) Journaal.**
20.16 **Ook dat nog.** Humoristisch consumentenprogramma.
21.03 **Brandpunt.** Actualiteitenrubriek.
21.42 **(TT) Toen was geluk heel gewoon.** 12-delige Nederlandse comedyserie. Afl. 6: 'n Hondeleven.
22.13 **Kruispunt.** Actueel magazine over kerk en samenleving.
22.48 **Sam Saturday.** 6-delige Engelse politieserie. Afl. 1.
23.39 **Gewetensgevangenen.** Serie portretten van politieke gevangenen. Afl. 12. Kitty Courbois over de boeddhistische monnik U Kaweida.
23.44 **Journaal.**
23.49-23.54 **Nieuws voor doven.**

Nederland 2

Veronica/Tros
11.23 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
11.30 **TV-sport.** Sportmagazine.
12.00 **Journaal.**
12.09 **TV-sport.** Sportmagazine.
13.00 **Sport drieluik.** Met polstokverspringen, skutsjesilen, elfstedentocht van 1938. Met Nederlandse ondertiteling.
13.30 **Kinderen van dichtbij.** 12-delige documentaireserie over kinderen van 0 tot 4 jaar. Afl. 10: Ziekenhuis.
14.00 **Meer op zondag.** Actueel familiemagazine voor oude en nieuwe Nederlanders. Presentatie: Han van der Meer.
16.00 **(TT) Journaal.**
16.05 **(TT) Klussen in huis.** Afl. 6.
16.35 **Classic cartoons.** Tekenfilms.
16.45 **(TT) Gevarieerd magazine met Bart de Graaff.**
17.20 **Veronica sunday music presents: Bee Gees.** Muziekportret.
17.45 **(TT) Knoop in je zakdoek.** Afl.: Op vakantie.
18.00 **Journaal.**
18.05 **Lassen, lijmen en plaatbewerken.** Informatie.
18.10 **Ontdek de psychologie.** Afl. 18.
18.40 **Urineverlies, u kunt er iets aan doen.** Informatie.
18.45 **Schrijven van gedichten en verhalen.** Afl. 5.
19.15 **Aquarelleren.** Afl. 4.
19.45 **De natuurgids.** Afl. 6.
20.05 **In de aap gelogeerd.** Documentaire over het houden van exotische huisdieren in de Verenigde Staten.
21.00 **(TT) Postcode bingo.** Spelshow rond de postcode-loterij.
22.05 **(TT) Studio sport.** Samenvatting van Inter-Lazio, Barcelona-Atletico Bilbao en Real Madrid-Deportivo la Coruna.
22.53 **Opkomst en ondergang van het Mongoolse keizerrijk.** Afl. 1.
23.38 **Wereldkampioenschap schaatsen.** Samenvatting van het Wereldkampioenschap schaatsen voor dames in Butte (VS).
00.23-00.28 **Journaal.**

Nederland 3

Vpro/RVU
08.53 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
09.00 **Villa achterwerk.** Kinderprogramma met Babar, Karlsson van het dak, Pootjes II, De rups, Joegoslavische kinderen op de vlucht en G.u.p.p.i.e.s.
11.00 **Reiziger in muziek.** Muziekprogramma.
12.00 **Journaal.**
12.05 **Capitool.** Discussieprogramma.
12.50 **Opera-matinee: Hoffmann's vertellingen.** (Les contes d'Hoffmann). Opera van Offenbach met o.a. Roberta Alagna, Gabriel Bacquier en Barbara Hendricks.
14.50 **Studio sport.** Wereldbeker skiën heren vanuit Garmisch Partenkirchen en het NK marathonschaatsen op natuurijs op de Plansee.
16.55 **Dossier weerwerk.** Serie portretten van mensen die problemen hebben met hun werkgever. Afl.: De zaak Van Daalen.
17.30 **Studio sport.** Met om 18.00 Voetbal: PSV - Ajax (rechtstreeks). In de rust: Socutera: Jong dementerenden, filmpje van de Alzheimer Stichting.
20.15 **Lopende zaken.** Actualiteitenmagazine.
20.50 **Van Kooten en De Bie's Krasse knarren.** VPRO's bejaardenprogramma met Kees van Kooten en Wim de Bie.
21.21 **Diogenes.** VPRO's venster op de wereld.
22.26 **Mr. Bean.** Engelse humor met Rowan Atkinson. Herh.
22.56-00.38 **VPRO cinema primeur: Morte di un matematico napoletano.** Italiaanse speelfilm uit 1992 van Mario Martone. Met: Carlo Cesschi, Anna Bonaiuto, Renato Carpentieri e.a. De alom gerespecteerde wiskundeprofessor Renato Cacciopoli bezoekt in Napels zijn familie en vrienden, geeft college en dwaalt uren door vooral de armste wijken van de stad. Tijdens zijn tochten herinnert hij zich stukje bij beetje zijn leven.

RTL4

06.30 **Hei elei kuck elei.** Luxemburgs programma.
07.00 **Telekids.** Kinderprogramma.
11.00 **Dino-uur.** Met om 11.00 Land of the lost. 11.30 Dinosaurs.
12.00 **Teleteens.** Jeugdprogramma met om 12.00 Are you afraid of the dark. 12.30 Pugwall's summer. 13.00 Blossom. 13.30 Saved by the bell.
14.00 **Home improvement.** Amerikaanse comedyserie. Herh.
14.30 **Babes in toyland.** Amerikaanse speelfilm uit 1986. Op kerstavond belandt Lisa na een ernstig auto-ongeluk in speelgoedland, waar ze wordt verwelkomd door pratende poppen en speelgoedsoldaatjes. De vredige wereld waarin ze is beland wordt al gauw bedreigd door de kwaadaardige Barnabay, een knorrige oude man met een enorme zucht naar macht.
16.10 **Jenny Jones.** Amer. talkshow.
17.00 **Gezond en wel.** Magazine over allerlei onderwerpen die met gezondheid te maken hebben.
17.30 **Koken met sterren.** Kooktalkshow.
18.00 **Zes uur nieuws.**
18.10 **For you modemagazine.** Mode- en lifestylemagazine.
18.35 **Blossom.** Amer. comedyserie.
19.00 **Zeven uur nieuws.**
19.15 **De beste van Oprah Winfrey.**
20.05 **Liefde op het eerste gezicht.**
20.35 **Baywatch.** Amerikaanse serie.
21.25 **Jambers.** Reportages uit het werkelijke leven.
22.15 **Every time we say goodbye.** Amer. speelfilm uit 1986. De Amerikaanse piloot David Bradford is in het Midden-Oosten om te herstellen van een ernstige verwonding aan zijn been. Daar ontmoet hij Sarah, een intrigerende schoonheid. In het begin kan Sarah weerstand bieden aan de avances van David, maar al snel raken de twee verstrikt in een heftige romance.
23.55 **The Oprah Winfrey show.** Amerikaanse talkshow. Herh.
00.40 **As the world turns.** Herh.
01.25 **General Hospital.** Herh.
02.10 **Nachtprogramma.**

RTL5

11.00 **Lumen 2000.** Internationaal magazine met reportages over inspirerende initiatieven en personen in de wereldwijde katholieke kerk.
12.00 **RTL text.**
16.00 **Sport: Heineken classic.** Verslag van de Heineken Classic-golfwedstrijden in Perth in Australië. De gehele wereldtop van de golfwereld is in Down Under aanwezig. Commentaar: Andy Houtkamp en Jan Kees van der Velden.
17.00 **Studs.** Amerikaanse datingshow. Presentatie: Mark DeCarlo.
17.30 **WK Voetbal '94.** Aflevering in het kader van de WK Voetbal in de VS volgend jaar juni. Er wordt teruggeblikt op de historie van het voetbal.
18.00 **Snowreports.** Het actuele weer en de sneeuwhoogten vanuit o.a. de sneeuwgebieden in Duitsland, Zwitserland, de Pyreneeën, Italië, Oostenrijk, Frankrijk en de Verenigde Staten.
18.05 **Sport: Voetbal.** Sportprogramma met o.a. aandacht voor de Engelse competitie. Presentatie: Elles Berger.
18.40 **MASH.** Amerikaanse comedyserie.
19.10 **Catwalk.** Amerikaanse serie over een beginnende Amerikaanse popband.
20.00 **Acht uur nieuws en weekoverzicht.**
20.30 **Weer.**
20.35 **Film 5Video 5.** Wekelijkse filmmagazine met informatie over de nieuwste films en video's.
21.15 **Music scene.** Wekelijks muziekmagazine met actuele informatie over ontwikkelingen op muziekgebied.
21.50 **Blackmail in Naples.** 8-delige miniserie. Afl. 1+2.
23.25 **Late nieuws.**
23.40 **De draagmoeder.** Braziliaanse telenovella. Herh.
00.10 **Hei elei, kuck elei aktuell.** Luxemburgs programma.
00.40 **Quantum thuiswinkel.**
03.40 **RTL text.**

RTBF/LA Une

11.30 La pensée et les hommes. Filosofisch magazine. **12.00** Mise au point. Politiek magazine. **13.00** Nieuws. **13.20** L'hebdo. Magazine. **14.00** Renegade. Amer. serie. Afl. 22/slot: Les gladiateurs. **14.45** Vogue la galère. Franse tv-film. **16.30** Spirou et Fantasio. Tekenfilm. **16.55** Je suis un égoiste. Belgische korte film. **17.10** Ces années-la. Vandaag: 1970. **18.00** Automagazine. **18.30** Week-end sportif. **19.30** Nieuws. **20.10** Tour de chance. Amusementsprogr. **21.10** Shooting Elizabeth, tv-film. **22.50** Intérieur nuit. **23.25** Laatste nieuws. **23.45-23.55** Tribune économique et sociale.

SPORTS 21

18.30 Zie RTBF/La Une. **19.30** Nieuws (tevens in gebarentaal). **20.05** Danton. Frans-Poolse historische speelfilm uit 1982. **22.15** Zie RTBF/La Une 18.30. Herh. **23.10-23.45** Nieuws.

CNN

06.00 Diplomatic licence. **06.30** Earth matters. **07.00** Moneyweek. **07.30** Healthworks. **08.00** Showbiz. **08.30** Science and technology. **09.30** The big story. **10.00** Pinnacle. **10.30** World business this week. **11.00** Larry King weekend. **12.00** Showbiz. **12.30** Style. **13.00** Earth matters. **13.30** Inside business. **14.00** World report. **16.00** Your money. **16.30** Reliable sources. **17.00** Travel guide. **17.30** NFL Preview. **18.00** World business this week. **18.30** Intern. correspondents. **19.00** Futurewatch. **19.30** Moneyweek. **20.00** The week in review. **21.00** World report. **00.30** This week in the NBA. **03.00** Special reports.

Eurosport

08.30 Aerobics. **09.00** Zondag live. Met: Skiën. Wereldbeker vrouwen slalom, 1e manche. Live. **11.00** Skiën. Wereldbeker heren slalom, 1e manche. Live. **12.00** Skiën. Wereldbeker vrouwen slalom, 2e manche. Live. **13.00** IJsspeedway. 24-uurs race van Chamonix. Live. **14.00** Skiën. Wereldbeker heren slalom, 2e manche. Live. **14.30** Tennis. WTA-toern. van Tokyo. **16.00** IJsspeedway. 24-uurs race. Live. **17.00** Hoogtepunten wereldbeker skiën. **18.00** Tennis. ATP-toern. Live. **20.00** Schaatsen. WK dames. **22.00** Boksen. **23.00** Golf. Vanuit Phuket (Thailand). **00.00-01.30** Tennis. ATP-toern., finale.

MTV

07.00 Awake on the wilde side. **08.00** Rebecca. **10.30** News. **11.00** The big picture. **11.30** European top 20. **13.30** First look. **14.00** The real world II. **14.30** Marijne van der Vlugt. **18.00** News. **19.00** US Top 20 video countdown. **21.00** 120 minutes. **23.00** Beavis & Butt-head. Tekenfilm. **23.30** Headbanger's ball. **02.00** Marijne van der Vlugt. **03.00-06.00** Night videos.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **12.15** Linea verde. **13.30** Telegiornale. **14.00** Toto tv radiocorriere. **14.15** Domenica in ... **15.20** TGS Cambio di campo. **15.30** Domenica in ... **16.20** TGS Solo per i finali. **16.30** Domenica in ... **18.00** TG1. **18.10** TGS 90 minuto. **19.00** Domenica in ... **19.50** Che tempo fa. **20.00** Telegiornale. **20.30** TG1 Sport. **20.40** Io e zio Buck. Film, 1989. **22.25** La domenica sportiva. **23.25** TG1. **23.30** D.S. Tempi supplementari. **00.10** TG1 Notte - Che tempo fa. **00.35** Le piace Brahms? Film, 1961. **02.30** Gli ordini sono ordini. Film, 1972. Aansl.: Nachtprogrammering.

NBC

05.30 Weekly business. Economisch nieuws. **06.00** Intern.. business view. **06.30** Super shop. **08.00** ITN World news. **08.30** Intern. business view. **09.00** Strictly business. **09.30** Business weekly. **10.00** Business forum. **10.30** Super shop. **11.00** Documentary showcase. **12.00** Super shop. **13.00** Talkin' jazz. Muziekprogr. **14.00** Sports on NBC Super channel. **17.00** Meet the press. Actueel discussieprogr. **18.00** Today. Actualiteitenrubriek. **19.00** ITN World news. **19.30** Videofashion. **20.00** Now. Actuele reportages. **21.00** Talkin' jazz. **22.00** ITN World news. **22.30** FT Reports. **23.00** Sports on NBC Super Channel. **00.00** Culture calendar. **00.30** Videofashion. **01.00** Equal time. Actueel discussieprogr.. **01.30** Executive lifestyle. Milieumagazine. **02.00-03.15** ■ Classic movie: Dick Tracy meets Gruesome. Amer. speelfilm uit 1947. Met: Boris Karloff e.a.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **12.00** Nieuwsflits. **12.05** Référence. Interview. **12.35** Carrefours. **12.40** Weerbericht. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.05** L'école des fans. Amusementsprogr. **13.45** Le jardin de betes. **14.45** Faut pas rever. Magazine. (herh). **15.45** Correspondance. **16.00** Nieuws. **16.10** Le monde est à vous. Amusementsprogr. **17.40** Automagazine. **18.00** Bon-weekend. Amusementsprogr.. **18.30** Nieuws. **18.55** Weerbericht. **19.00** Trente millions d'amis. Dierenmagazine. **19.30** Nieuws. **20.00** Sept sur sept. Magazine. **21.00** Nieuws en intern. weerbericht. **21.40** Canicule. Film van Yves Boisset. Met: Lee Marvin, Miou-Miou e.a. **23.15** Taratata. **00.30** Nieuws en weerbericht. **00.55** Divan. Serie gesprekken. Vandaag: Caroline Sihol. **01.25** L'heure de vérité. Politiek magazine. **02.20** Table ouverte. **03.00** Envoyé spécial. (herh). **04.30** L'oeil écoute. (herh). **05.30** Trio nr. 1 van Beethoven. (herh).

Duitsland 1

07.55 **Disney Club.** Magazine. Herh.
09.20 **Musikreport.** Muziekprogram.
09.50 **ARD-Sport extra.** Skiën, Wereldbeker-slalom heren, 1e manche.
11.00 **Tagesschau.**
11.03 **Sonntagsmagazin.** Cultureel magazine.
11.30 **(TT) Die Sendung mit der Maus.** Informatief kinderprogramma.
12.00 **Presseclub.**
12.45 **ARD-Sport extra.** Skiën, Wereldbeker-slalom heren, 2e manche. Wereldbeker-slalom dames.
14.00 **(TT) Als die Tiere den Wald verliessen.** Tekenfilmserie. Afl: 14.
14.30 **Kopfball.** Spelprogramma voor de jeugd.
15.00 **Tagesschau.**
15.05 **(TT) Ein Held mit kleinen Fehlern** (Spooner). Amerikaanse speelfilm uit 1989 van George Miller.
16.40 **10 Jahre 'Film aktuell' (1984 - 1994).** Tachtigste uitzending van het filmprogramma Film aktuell, dat tevens zijn 10e verjaardag viert.
17.00 **ARD-Ratgeber: Recht.** Juridisch magazine.
17.30 **Gott und die Welt: Unter Schweinen und Dämonen.** Discussie met kinderen over demonen en geesten.
18.00 **Tagesschau.**
18.05 **Einblick.**
18.10 **Sportschau.** Sportmagazine.
18.40 **(TT) Lindenstrasse.** Duitse serie. Afl. 427: Qualen.
19.09 **Die Goldene 1.** Bekendmaking van de winnaars van ARD tv-loterij.
19.10 **Weltspiegel.** Reportages van buitenlandcorrespondenten.
19.50 **Sportschau-Telegramm.**
19.58 **Heute abend im Ersten.**
20.00 **(TT) Tagesschau.**
20.15 **(TT) Tatort.** Duitse politieserie. Afl.: Die Sache Baryschna.
21.44 **Tagesthemen-Telegramm.**
21.45 **Die Kriminalpolizei rät.** Politietips ter voorkoming van misdrijven.
21.50 **Titel, Thesen, Temperamente.**
22.20 **Tagesthemen.**
22.35 **ZAK.** Actueel weekoverzicht.
23.05 **(TT) Der Badearzt.** Tv-spel.
00.55 **Tagesschau.**
01.00-01.05 **Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.** Alte Gärten in China. Afl.: Der Garten des törichten Politikers in Suzhou.

Duitsland 2

08.50 **Musik-Zeit.** Klassieke muziek.
09.15 **Zur Zeit.** Religieus magazine.
09.30 **Evangelischer Gottesdienst.**
10.15 **Die Schweizer Familie Robinson.** Duits-Canadese serie.
10.35 **Karfunkel.** Serie verhalen.
11.05 **Siebenstein.** Poppenserie.
11.30 **halb 12.** Weekoverzicht.
12.00 **Das Sonntagskonzert: Freie Fahrt durch Europa.** Muziekprogramma vanuit Interlaken.
12.45 **heute.**
12.47 **blickpunkt.** Magazine.
13.15 **Damals.** Serie oude weekjournaals. Afl.: Vor vierzig Jahren.
13.30 ■ **Pension Schöller.** Duitse speelfilm uit 1960 van Georg Jacoby.
15.00 **Treffpunkt Natur.** Over verschillende broedstrategieën van vogels.
15.30 **Mach mit!** Balans Aktion Sorgenkind aktuell. Aansl.: Goldmillion.
15.35 **heute.**
15.40 **ZDF Sport extra.** Snowboarding: EK vanuit Schliersee; Atletiek: Indoor-meeting. (Ca. 17.00 heute).
18.15 **ML Mona Lisa.** Vandaag: Pillen für alles - und was dann?
19.00 **heute.** Met weerbericht.
19.10 **Bonn direkt.** Magazine.
19.30 **(TT) Terra X.** Documentaireserie. Afl.: Das Logbuch der Bounty - Die Wahrheit über eine weltberühmte Meuterei. Aan de hand van eeuwenoude documenten en de oorspronkelijke plekken waar de muiterij zich afspeelde, worden de gebeurtenissen op de Bounty gereconstrueerd.
20.15 **Die Narren sind los.** Carnavalsprogramma vanuit Wiesbaden.
22.05 **Salto Postale.** Serie. Herh.
22.35 **heute.**
22.45 **Sport am Sonntag.**
22.50 **Deutschland - in welcher Verfassung?** Discussieprogr. n.a.v. de eerste grondwetgevende vergadering in Weimar op 6 februari 1919.
23.35 **Schauplatz der Kunst.** Kunstmagazine. Vandaag: Dresden und 'Die Brücke'. Documentaire over de in 1905 in Dresden opgerichte expressionistische kunstenaarsgroep Die Brücke.
00.20 **heute.**
00.25-02.00 **Angel dusted.** Amer. speelfilm uit 1981.

Duitsland 3 West

08.15 Cursus natuurkunde. **08.45** Cursus biologie. **09.15** Telekolleg aktuell. **09.45** Cursus Engels. **10.15** Jetzt reden Kinder. **10.30** Das langsame Ende industrieller Arbeitsteilung. **11.00** Babylon - spricht viele Sprachen. **12.00** Reportage over de Naxi-cultuur. **12.45** Sonntagsgespräch. **13.00** Alice. **13.30** WDR-Treff. **14.15** Gerhard Richter. Portret. **15.00** (TT) Mein Feind. **15.30** Hamburg. Vandaag: Johannes Brahms. **15.40** Jemme umeni obrany. Tsjechoslowaakse speelfilm uit 1987. **17.00** Die Schlagerparade der Volksmusik. **17.45** Dinosaurs. **18.15** Zeit für Tiere. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.45** Reismagazine. **20.15** Dick Tracy. Amer. speelfilm uit 1990. **21.55** West 3 aktuell. **22.05** Documentaire over literaire censuur. **22.50** Scheibenwischer. **23.40** Streifzüge. Serie. **23.55** Nachrichten. **00.00** Presseclub. **00.45** Tagesschau vor 20 Jahren. **01.00** Tagesthemen. **01.15** Babylon - spricht viele Sprachen. **02.15** Alice. **02.45** WDR-Treff. **03.30** Aktuelle Stunde. **04.30-05.30** Cursussen natuurkunde en biologie. **05.30** Telekolleg aktuell. **06.00** Jetzt reden Kinder. **06.15** Das langsame Ende industrieller Arbeitsteilung. **06.45** Z A K. **07.15** Sonntagsgespräch. **07.30** Die Schlagerparade.

Duitsland 3 SWF

08.10 Denkanstösse. **08.15** Cursus natuurkunde. **08.45** Cursus biochemie. **09.15** Telekolleg aktuell. Cursusinformatie. **09.45** Babylon. **10.45** Wortwechsel. **11.30** Orchesterfarben. **12.30** Tele-Akademie. **13.15** Landesschau - ebbes. **13.45** Narri, Narro! Carnavalprogr. **16.10** Eisenbahnromantik. **16.40** Fängt ja gut an. **17.10** Rettung oder Verrat? **17.55** Leute, leute. Magazine. **18.25** Die Schlagerparade der Volksmusik. **19.10** Treffpunkt. **19.35** Links von den Pinguinen. **20.00** Tagesschau. **20.15** Friedrich von Gärtner - Der Baumeister König Ludwigs I. **21.00** Abenteuer Wissenschaft. **21.45** Flutlicht. **22.40** Südwest aktuell. **22.45** Wortwechsel. **23.30** Literarische moderne. **01.30** Schlussnachrichten. **01.45** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00-08.00 Tekenfilm(series). **08.00** Li-La-Launebär. Kinderprogr. **08.30–09.55** Tekenfilmseries. **09.55** Guten Morgen Sonntag. Vandaag: Bruno Skorpil. **10.00** Wonder Woman. **11.00** Quantum leap, sf-serie. **12.00** Big Hawaii. **13.00** Operation Petticoat. **13.30** What a dummy, comedyserie. **14.00** Major Dad. (herh). **14.30** Major Dad. (herh). **15.00** Disney-Reportage. Tekenfilmmagazine. Aansl.: Disney Filmparade: Return of the shaggy dog, Amer. avonturenfilm uit 1987. **17.05** Joe, der Galgenvogel. (Preparati la bara!) Ital. western uit 1967. **18.45** RTL aktuell. **19.10** Aber Hallo! Spelshow. **20.15** Traumhochzeit. Spelprogr. **21.50** Spiegel TV. **22.35** Prime Time - Spätausgabe. Vandaag: Der erfolglose Selbstmörder. **22.55** Happy Playboy Hour. Met: Eden. Amer. erotische soapserie. Afl.25 en 26. **23.55** Kanal 4 - Wellenlänge. **00.30** Operation Petticoat. (herh). **01.05** Married with children. (herh). **01.40** Who's the boss?. **02.10** 227, comedyserie. **02.40** Family ties. **03.10** Explosiv - Das Magazin. (herh). **03.40** Hans Meiser. (herh). **04.35** Ilona Christen. (herh). **05.30** The bold and the beautiful, soapserie.

Sat 1

05.50 ran. (herh). **06.15** Heimweh nach St. Pauli. Duitse speelfilm uit 1963. **07.55** Eselsohr und Teufelsschwanz. **08.00-10.00** Tekenfilmseries. **10.00** The adventures of the Black Stallion. **10.25** Zoff. **11.00** alSo. **12.00** jump ran. **13.00** Zorro, avonturenserie. **13.30** Die Feuerzangenbowle. Duitse komedie uit 1970. **15.20** Karl May-cyclus: Winnetou und das Halbblut Apanatschi. Duits-Joegosl. western uit 1966. Aansl: TopNEWS. **17.10** Star Trek: Deep Space Nine. **18.10** Glücksrad. **19.00** Newsmagazin. **19.15** ranissimo. **20.15** Stranger in my bed. Amer. tv-film uit 1986. Aansl: TopNEWS. **22.10** Talk im Turm. **23.30** 24 Stunden. **00.10** So gesehen. **00.10** Blame it on Rio. Amer. komedie uit 1983. **01.55** Karl May-cyclus: Winnetou und das Halbblut Apanatschi. (herh). **03.25** Stranger in my bed. (herh). **05.05** Voetbalmagazine. (herh).

België/TV 1

09.00 **Samson.** Met tekenfilms.
10.00 **Eucharistieviering.** Vanuit de Sint-Martinuskerk te Ganshoren.
11.00 **De zevende dag.** Nieuwsmagazine.
12.30 **Sportmiddag.**
13.15 **Bassie en Adriaan en het geheim van de sleutel.** 10-delige kinderserie. Afl. 9: Een sleutel als losgeld.
13.45 **The pickwick papers.** Animatiefilm. Bron: Naar het boek van Charles Dickens.
15.05 **Okavango.** Amerikaanse jeugdserie. Afl. 1.
16.00 **1 voor iedereen.** Gevarieerd zondagnamiddagmagazine.
17.00 **Niveau 4:** Decors.
17.30 **Mijn idee.** Serie verhalen voor kinderen, gebaseerd op door kinderen geschreven scripts. Afl. 20: Renee en Sandra.
17.55 **Tik tak.** Animatieserie. Afl. 37.
18.00 **Journaal.**
18.10 **De avonturen van Kuifje.** 39-delige tekenfilmserie. Afl.: De zaak Zonnebloem.
18.35 **De Cosby show.** Amerikaanse comedyserie. Afl.: Eat, drink and be wary.
19.00 **Zonder voorschrift.** Magazine over medische en psycho-sociale problemen. Afl.: Osteoporose.
19.25 **Mededelingen en overzicht.**
19.30 **Journaal en sport.**
19.45 **Sportweekend.**
20.30 **Uit het oog.** Praatprogramma. Gasten: Jacques Raymond, Berend Boudewijn en Guido Naets.
21.15 **Niet voor publikatie.** 10-delige Belgische serie. Afl. 3: Om het staatsbelang.
22.10 **N.V. De wereld.** Magazine met verhalen over mensen en emoties.
22.45 **Vandaag en sport.**
23.10-23.50 **Ziggurat.** Kunstmagazine. Vandaag: 1. Man of flowers, portret van de Australische cineast van Nederlandse afkomst, Paul Cox; 2. Verslag van het Internationale Filmfestival Rotterdam.

België/TV 2

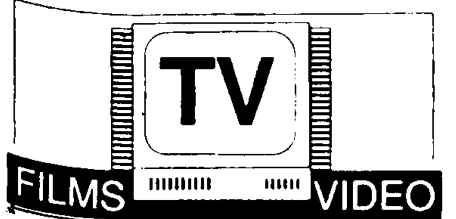
Geen uitzending.

BBC 1

08.30 Penny Crayon. **08.40** Playdays. **09.00** The little green planet show. **09.15** Breakfast with Frost. Met om 9.15 en 10.00 nws. **10.15** Glimpses of God. **10.30** This is the day. **11.00** See hear! **11.30** Deutschland heute. Afl: Dresden. **11.45** Italianissimo. **12.00** Beroepenvoorlichting. **12.30** Mosaic. Magazine. **13.00** Family affairs. Vandaag o.a. oorklachten bij kinderen. **13.30** CountryFile. **13.55** Week. **14.00** nws. Aansl.: On the record. **15.00** EastEnders. **16.00** Battle of the River Plate. Engelse speelfilm uit 1957. **17.55** Smokescreen. Serie. **18.25** Antiques roadshow. **19.10** nws. **19.25** Songs of praise. **20.00** As time goes by, comedyserie. **20.30** The house of Eliott. **21.25** So haunt me, comedyserie. **21.55** nws. **22.10** Screen One: Bambino mio. Tv-film. **23.35** Heart of the matter. **00.10** High anxiety. Amerikaanse speelfilm uit 1977. **01.40** Astronomisch magazine. **02.00-02.05** Weerbericht.

BBC 2

07.15 Open university. **10.10** Draw me. Quiz. **10.25** Simon and the witch. **10.40** The animals of Farthing Wood. **11.05** Incredible games. **11.30** Grange Hill. **11.50** As seen on tv. **12.20** Maid Marian and her merry men. **12.45** The O-zone. **13.00** Dr. Who: The green death, sf-serie. **13.25** ■ The fugutive, serie. **14.15** ■ The Phil Silvers show. **14.40** The living soap. **15.00** Reg. progr.'s. **15.30** Sarajevo compilation. **15.40** Snooker. **17.30** Ski sunday. Vandaag o.a. Wereldbeker skiën: Afdaling voor heren. **18.10** Rugby special. Vandaag: Schotland - Engeland en Ierland - Wales. **19.10** Nomads of the wind. **20.00** The money programme. **20.40** Baby monthly. **21.10** Filmmagazine. **22.00** Auction, serie. **22.30** The great pyramid. Documentaire over de theorie dat de piramides zijn gebouwd volgens astronomische patronen. **23.20** Moving pictures: Bull Durham. Amer. speelfilm uit 1988. Met: Kevin Costner e.a. **01.05-02.30** Snooker. Benson & Hedges masters toernooi vanuit Wembley.

Duitsland 2
13.30 uur - Pension Schöller - (1960-D) Komedie zonder humor van Georg Jacoby over een student die, om bij te verdienen, een kliniek voor zenuwpatiënten opent. Met: Theo Lingen

RTL4
14.30 uur - Babes in Toyland - (1986-USA) Musical voor de jeugd van Clive Donner met Drew Barrymore en Richard Mulligan. Helaas kan deze derde verfilming niet tippen aan de versie uit 1934 met Laurel en Hardy.

RTL Television
15.00 uur - Return of the Shaggy Dog - (1987-USA) De zegelring van een professor verandert Wilby in een hond. Saaie avonturenfilm van Stuart Gillard met Gary Kroeger en Todd Waring.

Duitsland 1
15.05 uur - Spooner - (1989-USA) Disney-film voor de jeugd van George Miller met Robert Urich. Man ontsnapt uit de gevangenis en begint een nieuw leven als leraar. Dan wordt hij achterhaald door zijn verleden.

Duitsland West 3
15.40 uur - Jemme Umeni Obrany - (1987-SU) Indrukwekkende film van Jana Semchova over een jong meisje dat net op zichzelf gaat wonen en lijdt aan chronische verveling. Met: Jana Krisicová en Michal Hanus.

RTL Television
17.05 uur - Preparari la Bara - (1967-I) Duistere en originele film van Ferdinando Baldi met Terence Hill en Horst Frank. Vrouw wordt vermoord bij een overval en Django zint op wraak.

Duitsland West 3
20.15 uur - Dick Tracy - (1990-USA) Actievolle detective van Warren Beatty naar Chester Gould's stripverhaal. Tracy (Beatty zelf) achtervolgt de schurk (Al Pacino), maar heeft ook problemen met zijn vriendin (Madonna).

RTL4
22.15 uur - Every Time We Say Goodbye - (1986-USA) Sentimentele film van Moshe Mizrahi over de liefde tussen een Amerikaanse piloot (Tom Hanks) en een joods meisje (Christina Marsillach) in Jeruzalem tijdens WOII.

Nederland 3
22.56 uur - Morte di un Matematico Napoletano - (1992-I) Boeiende film van Mario Martone, gedeeltelijk gebaseerd op het leven van de beroemde Napolitaanse wiskundige en anarchist Renato Cacciopole. Met: Carlo Cesschi.

● *Carlo Cesschi (foto) vertolkt in de boeiende Italiaanse film 'Napoletano' de rol van een beroemde Napolitaanse wiskundige. (Nederland 3 - 22.56 uur).*

BBC 2
23.20 uur - Bull Durham - (1988-USA) Briljante baseballfilm waarbij Amerika's nationale sport het decor vormt voor een romantische en gewaagde comedy. Met: Kevin Costner en Susan Sarandon. Regie: Ron Shelton.

BBC 1
00.10 uur - High Anxiety - (1977-USA) Hilarische komedie van Mel Brooks met verwijzingen naar succesen van Hitchcock als 'The Birds' en 'Psycho'. Brooks speelt zelf de directeur van een instituut voor nerveuze mensen.

Duitsland 2
00.25 uur - Angel Dusted - (1981-USA) Waar gebeurd drama over een familie die in gezinstherapie moet als de zoon instort na het roken van een joint met PCP. Goed acteerwerk van Jean Stapleton als moeder. Regie: Dick Lowry.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30 Nieuws. 7.07 De andere wereld van zondagmorgen. 8.10 Vroege vogels. 10.05 O.V.T. 12.07 AVRO Radiojournaal. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 18.10 Aktuele zaken. 19.04 Onder woorden: 06-300078. 20.04 Appels en peren. 21.04 3D, drie generaties in debat. 22.04 Het hek van de dam. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Volgspot. 1.02-7.00 Tussen gisteren en morgen.

Radio 2
7.04 Geblaf in het hondsdal. 10.04 Muziekmozaïek. 11.04 Sunday morning comin' down. 12.04-14.00 VPRO a/d Amstel, met om 12.04 Music Hall; 13.04 Kuitenbrouwer & Kroonenberg. 14.04 De nooduitgang. 16.04 M.C. zondagsrust. 17.04 Van 0 tot 80. 18.04 Het concert. 18.30 Archief Hilversum met De persoonlijke keus van... 19.04 Country time. 20.04 Razz-ma-tazz. 21.04 Ararat. 23.04-24.00 Levenslief en levens- leed.

Radio 3
6.02 TROS 3-draai (je nog maar eens om). 9.04 TROS Gouden uren. 12.04 TROS Somer-tijd. 15.04 TROS Wereldhits. 19.04 TROS Dancetrax. 21.04 TROS c.d. -show. 22.04 Poster 23.04 TROS Nachtwacht. 2.02 Mol of Mark. AKN: 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 Nieuws. 7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert. 13.02 Diskotabel. 14.15 Het middagconcert: Rotterdams Philharm. Ork. (In de pauze: Praten over muziek). 16.00 De Nederlanden. 17.00 De grote fuga, hoorsp. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00-24.00 VPRO Jazz op Vier met om 22.00 Jazzgeschiedenis; 22.30 VPRO Jazz op Vier concert. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 Nieuws (behalve om 10.00, 19.00 en 17.00). 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Praise op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. KRO/RKK: 11.02 Eucharistieviering. 12.02 Na de zegen. 12.50 De bisschop aan het woord. 13.10 De andere wereld van zondagmiddag. 14.02 Solo. 14.20 Het bestaan. 15.02 Medelanders Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Samenkomst. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Drieluik. 18.45 Mensen. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.02 De muzikale fruitmand. 20.44 EO-Metterdaad hulpverlening. 20.45 Ik zou wel eens willen wetcn. 21.15 Populaire orgelbespeling. 21.40 De bijbel open. 22.00 Radio romantica. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
9.00 Postbus 94, met Ria van Grinsven. 10.00 Postbus 94 Klassiek. 11.00 Trefpunt. Praatprogramma vanuit De Perroen in Maastricht. Presentatie: Ger Houben. 12.00 Omroep Limburg Klassiek met Ed Gerits. 13.00 (inter) nationale actualiteiten. 13.30-18.00 Sport, rechtstreekse verslagen, commentaren, uitslagen van internationale, nationale en regionale sport. Eindredactie en presentatie: Alf Poell.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pré-historie met Guy de Pré. 11.00 Bengels. Kindvriendelijk programma met Julien Put. 13.00 Nieuws. 13.10 Hit of flop met Conny Neefs. 14.00 Fiestag, muzikaal familieprogramma met Ro Burms en Johan Verstreken. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten. Sportprogramma. 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula. Muziek à la carte. 20.00 Vragen staat vrij, groot verzoekplatenprogramma van de zondagavond. (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungstips; 7.30 Evangelium in unserer Zeit; 8.30 Glaube und Kirche). 9.05 Mundartsendung. 10.05 Treffpunkt Frischauf, volksmuziek. 12.05 Schlager-Souvenirs. 14.05 Deutsche Schlagerparade. 16.05 BRF-Sporttreff. 18.30 Nachrichten. 18.40 Seniorenfunk. 19.00-20.00 Volkstümliches Schlager-Karussell.

Happy RTL Radio
Elk heel uur nieuws.
5.00 Dauwtrappen. 8.00 De Goudmijn. 10.00 Koffiekringen, Jan van de Putte. 12.00 Mart van de Stadt. 14.00 Club 70 met Bart van Gogh. 16.00 Vrijheid Blijheid, Luc van Rooij. 19.00 De Zeven Uur Show. 22.00 De Goudmijn. 24.00 RTL Nightshift.

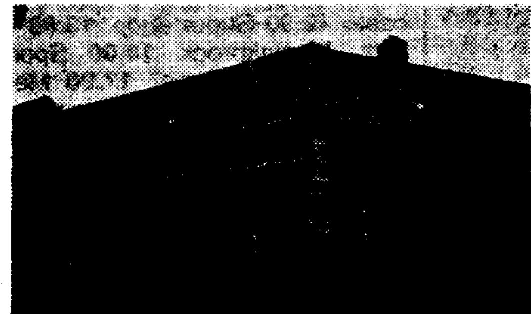
WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Matinee am Sonntag. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Folklore. Mit Aviva Semadar. 14.00 Nachrichten, Wirtschaft. 14.07 Wunschmelodien mit Rolf Röpke. 17.00 Der Tag um fünf. Aansl. Chöre der Völker. 18.00 Nachrichten. 18.05 Auf ein Wort. Anschl. Schellack-Schätzchen. 19.00 Nachrichten. 19.05 Musik für gross und klein (19.30 Ohrenbähr). 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 22.00 Nachrichten. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS

Te koop

DOENRADE, Kerkstraat S

Roy. land. gel. boerenwoning met c.v., kelder, mooie binnenplaats en carport. Ind. o.a.: living, mod. keuken met app., bijkeuken, kantoor, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., douche, dubbele v.w., 2 zolderruimtes. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 420.000,- k.k.

GELEEN, Ganzbeek S
Patio-bungalow met c.v., inp. berging en besloten patio. Ind. o.a.: living, keuken met app., 2 slaapkrs., badkr., zolder Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 195.000,- k.k.

GELEEN, Rembrandtlaan S
Op goede stand gel. uitst. onderh. vrijst. herenh. met c.v., garage, souterrain en tuin. Ind. o.a.: woonkr. met open haard, mod. keuken met app., 4 slaapkrs., bet. badkr. met ligb., dubbele v.w. en toilet, zolder. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ 339.000,- k.k.

GELEEN, Romaniestraat S
Halfvrijst. woonh. met c.v., kelder, berging en tuin. Ind. o.a.: woonkr., keuken, 3 slaapkrs., badkr, zolder. Aanv.: spoedig. Prijs: ƒ 177.000,- k.k.

HEERLEN, v. Limb. Stirumstraat H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., berging en tuin. (perc. opp.: 305 m2). Ind.: kelder, Beg. gr.: entree, toilet, woonkr. met parketvl., half open keuken met app. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. 2e verd.: vaste trap naar hobbyruimte en zolder. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 196.000,- k.k.

HOENSBROEK, Hoofdstraat H
In centrum goed gel. woonhuis met c.v., berging en tuin (met achterom). Ind.: hal, woonkr. met allesbrander, keuken met app. 1e verd.: 3 slaapkrs., badkr. met ligb., douche, 2e toilet en v.w. 2e verd.: vaste trap naar slaapkr., hobbykr. en bergzolder. Het pand verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 250.000,- k.k. Dit pand moet u van binnen gezien hebben.

HOENSBROEK, Mgr. Hanssenlaan H

Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., grote garage en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkr. met open moderne keuken, garage. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., luxe badkr., berging. 2e verd.: vliezotrap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 205.000,- k.k.

KERKRADE, Bergstraat H
Rustig gel. vrijst. gesch. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, toilet, L-woonkr., keuken, serre, garage. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. 2e verd.: zolder. Het gehele pand is v.v. rolluiken en verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 270.000,- k.k.

S - Inlichtingen kantoor Sittard
H - Inlichtingen kantoor Heerlen

KERKRADE-EIJGELSHOVEN, Henckensstraat H
Goed gelegen halfvrijst. woonh. met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. c.v-waskelder, hobbyruimte. Beg. gr.: entree, toilet, keuken, woonkr. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrś., doucheruimte. 2e verd.: 4e slaapkr en bergzolder. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 185.000,- k.k.

KERKRADE, Holskuilenstraat H
Prima gel. vrijst. landh. met 2 garages, c.v. en tuin. (perc. opp.: 2120 m2). Ind.: souterrain: inpandige garage, waskelder, prov. kelder, c.v.-kelder. Beg. gr.: hal, toilet, woonkr. met parketvl., en allesbrander, eetkr., keuken. 1e verd.: overloop, 4 slaapkrs., badkr. met ligb., dubb. v.w. en 2e toilet. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ. 495.000,- k.k.

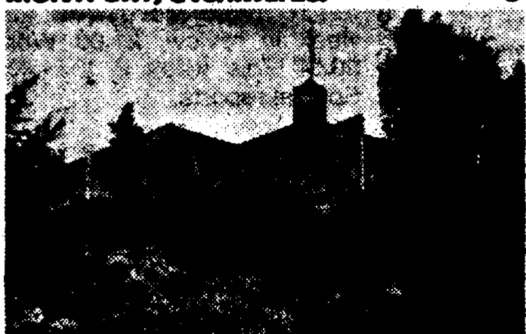
KERKRADE, Kant H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage, carport en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkr., keuken. 1e verd.: 3 slaapkrs., badkr. 2e verd.: vliezotrap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 235.000,- k.k. Het pand verkeert in goede staat van onderhoud.

KERKRADE-HAANRADE, P. de Hooghstr. H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: beg. gr.: hal, L-woonkr., luxe keuken met app., badkr. met ligb., douche, 2e toilet en v.w. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., wasruimte. De beg. gr. is v.v. dubb. begl., en het gehele pand is v.v. rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 260.000,- k.k.

LANDGRAAF, Beuteweg H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: souterrain: hobbyruimte, slaapkr. Beg. gr.: hal, toilet, living ± 45 m2, eetkamer ± 25 m2, moderne keuken, garage. 1e verd.: overloop, luxe badkr., 3 slaapkrs. Het pand is geheel v.v. dubb. begl. en verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 285.000,- k.k.

LANDGRAAF, Ceintuurstraat H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., berging en tuin (perc. opp.: 225 m2). Ind.: kelder, gang, toilet, woonkr., keuken, slaapkr., doucheruimte met zitbad. 1e verd.: overloop, 2 slaapkrs., Aanv.: direct. Vraagprijs: ƒ. 150.000,- k.k.

MONTFORT, Overkwartier S

Uitst. onderh. in bosrijke omgeving gel. vrijst. landh. met c.v., kelder, garage en tuin. Perc. opp.: ± 1.170 m2. Ind. o.a.: living, eetkr., study, mod. keuken, serre, 3 slaapkrs., 2 badkrs. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

NIEUWSTADT, Steenbornstraat S
Zeer goed gel. en onderh. tussengel. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: Z-vorm. woonkr., open keuken m. mod. aanbouwkeuken, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., douche, v.w. en toilet, zolder. Ged. rolluiken, laminaatvloeren beg. gr. en 1e verd. Bouwjr. 1978. Prijs: ƒ 168.000,— k.k.

NUTH, Nierhoven H
Prima gel. boerenwoonh. met c.v., binnenplaats, div. stallen/loodsen en tuin (perc. opp.: ± 3300 m2). Ind.: woonh.: souterrain: kelder. Beg. gr.: entree, woonkr., keuken, eetkr., waskeuken, doucheruimte, toilet. 1e verd.: 3 slaapkrs., 2e verd.: vaste trap naar zolder. Verdere gegevens o.a. Vraagprijs: ƒ. 395.000,- k.k.

SITTARD, Mgr. Claessensstraat S
Nabij centr. gel. halfvrijst. woonh. met c.v., kelder, 3 garages, berging en tuin. Ind. o.a.: living, keuken, tuinkr., 4 slaapkrs., badkr. met douche, zolder. Het pand is voor meerdere doeleinden geschikt. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 305.000,-

SITTARD, Rijksweg Zuid S
Zeer aantrekkelijk vrijst. woonh. met c.v., inp. garage, berging en tuin. Perc. opp.: 880 m2. Ind. o.a.: living met eetkr., keuken, 3 slaapkrs., badkr., zolder, aparte praktijkruimte met 2 kamers. Aanv.: spoedig. Vraagprijs: ƒ 350.000,- k.k.

SPAUBEEK, Vinkenstraat S
Op uitst. stand gel. prima onderh. vrijst. woonh. met c.v., garage, tuinhuis en besloten tuin. Perc. opp.: ± 340 m2. Ind. o.a.: roy. L-vorm. living (± 45 m2), mod. keuken, bijkeuken, 3 slaapkrs., bet. badkr. met ligb., zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 275.000,- k.k.

UBACHSBERG, Dirkstraat H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage voor 3 auto's en tuin. (perc. opp.: 345 m2). Ind.: hal, toilet, Z-woonkr. met parketvl., luxe keuken met app., berging. 1e verd.: overloop, 3 slaapkamers, badkr. met ligb. 2e verd.: zolder. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ. 235.000,- k.k.

URMOND, Dr. Nolensstraat S
Rustig gel. halfvrijst. woonh. met c.v., kelder, grote garage en tuin. Ind. o.a.: woonkr., mod. keuken met app., bijkeuken, 3 slaapkrs., badkr. met douche, v.w., zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 195.000,- k.k.

VIJLEN, Vijlenberg H
Goed gel. woonh. met appartement. Ind.: o.a. 2 kelders, L-woonkr., keuken, serre, hobby-werkkr., garage. App. van ± 50 m2. 1e verd.: overloop, 4 kamers, badkr., keuken. Het is voor div. doeleinden geschikt. Aanv.: direct. Prijs: n.o.t.k.

België

NIEL BIJ AS, Krimstraat S
Semi-bungalow, gel. in bosrijke omgeving, c.v., kelders, inp. garage voor 2 auto's en rondom tuin. Perc. opp.: 1.050 m2. Ind. o.a.: woon-eetkr., serre, mod. luxe keuken, wasruimte, 3 slaapkrs., hobbyruimte. Aanv.: spoedig. Vraagprijs: ƒ 345.000,- k.k.

Nieuwbouw

VOERENDAAL, B.P. Kunderhoes H
In het B.P. Kunderhoes te Voerendaal worden 13 vrijesector woningen gebouwd. Het betreft ruime, uitstekend gel. won. in div. types. De bouw van de eerste 6 woningen is reeds gestart. Perc. opp. vanaf 250 m2. Prijzen vanaf ƒ. 260.000,- v.o.n. excl. renteverlies tijdens de bouw.

GULPEN, Kleboekel H
In het centrum van Gulpen worden door Derksen Bouw B.V. 10 luxe appartementen gebouwd met garage/berging en lift. Oppervlakten van de app. variëren van 60 m2 tot 117 m2 (excl. terras). Prijs vanaf ƒ. 185.000,- v.o.n. tot ƒ. 249.000,- v.o.n.

NIEUWBOUWWONINGEN S
VS-woningen te Born en Stramproy. Appartementen te Berg aan de Maas, Geleen en Heel. Documentatie op aanvraag.

RUIJTERS
Ruijters Makelaardij B.V. – sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg zd 35 - tel 046 – 511611
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 713740
6221 ED maastricht - wycker brugstraat 62 - tel 043 – 218941

Taxaties, Hypotheken, Financieringen, Verzekeringen

HORBACH
taxaties & makelaardij o.g. b.v.
Sinds 1936
Schaesbergerweg 36
6415 AH Heerlen
Tel. 045-723282

Meer dan 55 jaar vertrouwd met vastgoed

Ubach over Worms
Vrijstaand woonhuis met voortuin, parkeerplaatsen, garage, naastgelegen kantoor en bedrijfsloods. Ind. o.a.: kelder: hobbyruimte, provisieruimte. Beg. grond: woonkamer met openhaardpartij, eetkamer, keuken met aanbouwkeuken, toilet. Gang naar kantoordeel: 2 kantoorkamers, toilet. Garage. Loods ca. 170 m². Verd.: 5 slaapkamers, badkamer. Zolder. Geheel goed geïsoleerd. Zeer ruim goed afgewerkt woonhuis met goede zakelijke mogelijkheden.
Vraagpr. ƒ 375.000,- k.k.
Eventuele huur is bespreekbaar.

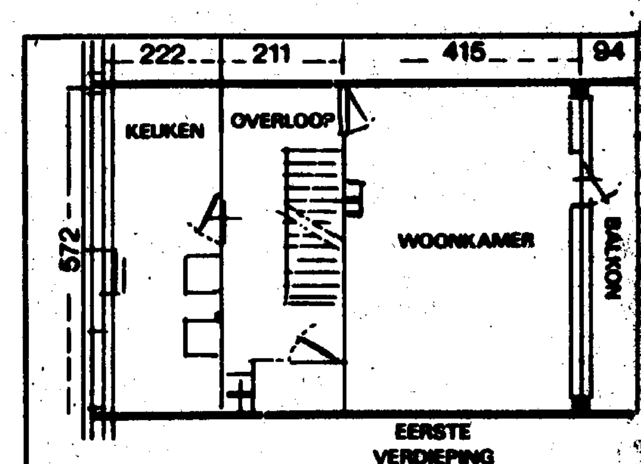
Vaals
Tussenliggend woonhuis bestaande uit aparte boven- en benedenwoning met achterplaats. Ind. o.a.: gemeenschappelijke kelderruimte. Beg. grond: benedenwoning: woonkamer met open keuken, toilet, badkamer, 2 slaapkamers. Benedenwoning momenteel verhuurd voor ƒ 788,61 p.m.
Vraagprijs ƒ 150.000,- k.k.
Verd.: bovenwoning: woonkamer, keuken, slaapkamer. 2e verd.: 4 slaapkamers, badkamer.
Vraagprijs ƒ 145.000,- k.k.
Goed onderhouden beleggingspand in directe nabijheid van centrum.
Vraagpr. voor het totaal ƒ 295.000,- k.k.

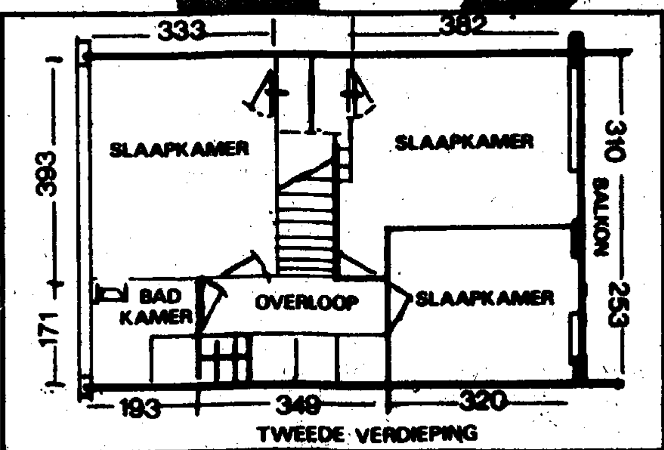
Simpelveld
Perceel industrie- en handelsterrein te koop. Opp. ca. 5.000 m².
Prijs n.o.t.k.

PARKET KURK KUNSTSTOF
Kurk vanaf FL 19,-
Kunststof vanaf FL 49,-
Parket 22 mm vanaf FL 59,-
NFS Vloeren Studio
Willemstr. 72
Heerlen
045-720010

Buitenkans op royale binnenruimte

W... t vrij en ... alle voorzieni... buurt. E... nabij de ...ide. Want ...derne en ...ndelijke ...nst aan de Br... erheid ... uniek natuur-... komt. Ervaa... e en proef ...ont. ...neer het u ...mt. ...agen of in ...nd. Wij mak... or u.

3 Verdiepingen eigen woonruimte.
Op de begane grond een hal, berging en een ruime werkkamer. Fijne woonkamer, flinke keuken, 3 slaapkamers en badkamer. Deels geïsoleerd en voorzien van dubbele beglazing. En óók nog een behoorlijke tuin en 2 balkons.

Voor maar ƒ 775,00 per maand!
(exclusief servicekosten)

U wrijft uw ogen uit als u onze compleet ingerichte modelwoning ziet.
In Vrieheide-de Stack, gemeente Heerlen.
Vul de bon vandaag nog in of bel voor een afspraak.

ABC Vastgoedbeheer
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen.

Pickée, van huis uit aktief !

HEERLEN: Nabij centrum. Herenhuis met c.v.-gas en stadstuin. Ind. o.a.: geheel onderkelderd. Royale hal, woonk. m erker en parket, 4 slaapks., 2 badkamers, zolder.
Prijs ƒ 248.000,- k.k.

HEERLEN NABIJ CENTRUM: Woonh. met kantoorpraktijkruimte (ca. 40 m²); c.v.-gas, 3 gar., berging. **Ind.** o.a.: **Sout.** geh. onderk. **Part.:** Woonk., keuken, bijkeuken **1e Verd.:** 3 slpks., badk. **2e Verd.:** Vaste trap. Zolderberging.
Prijs: ƒ 185.000,- k.k.

HEERLEN - NABIJ CENTRUM: Tussengelegen woonh. met c.v.-gas, berging en voortuin. Muren en dak geïsol., dub. begl. **Ind.** Woonk., open keuken, 2 slpks. Bet. badk.
Prijs: ƒ 118.000,- k.k.

HEERLEN: Ruim vooroorlogs woonh. m c.v.-gas, berging en tuin. Goed onderh. **Ind.:** o.a.: Prov. kelder. **Beg. gr.** : Vestibule, hal, toilet, woonk. (ca. 43 m²), openhaard, eetkeuken. **1e Verd.:** 3 gr. slpks., badk., vaste trap naar zolder. Grote zolderruimte.
Prijs: ƒ 225.000,- k.k.

KERKRADE - CENTRUM: Hoekwoning met c.v.-gas en tuin. Grotendeels gerenov. Dak geïsol. Ged. dub. begl., rolluiken. **Ind.** o.a.: prov. kelder, woonk. met parketvl., keuken, bijkeuken, berging, 2 slpks, badk. Vaste trap naar zolder. Grote slpk. of hobbykamer.
Prijs: ƒ 165.000,- k.k.

SCHAESBERG: Vrijst. woonh. met c.v.-gas, gar. en tuin. (op 't zuiden) Rustig en blijvend goed gel. Muren en dak geïsol. Ged. dub. begl. Ged. rolluiken. **Ind.:** o.a.: ruime L-vorm. woonk. (ca. 40 m²) m openhaard, ruime eetkeuken, tuink. 4 slaapks., badk., zolder (vaste trap)
Prijs: ƒ 297.000,- k.k.

SCHAESBERG: Halfvrijst. woonh. met c.v.-gas, gar. berging en tuin. Rolluiken. **Ind.:** o.a. ruime prov.-kelder; woonk., eetkeuken met keukeninstal. en app. bijkeuken, 3 slpks., badk. zolder.
Prijs: ƒ 168.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS: Halfvrijst. woonhuis met c.v.-gas en mooie tuin. Rustig en blijvend goed gelegen. Goed onderh. Muren en dak geïsol. Ged. dub. beglaz. Ind.: royale woonk. (ca. 47 m²) met plav. vloer (wit). Ruime keuken met keukeninstall., bijkeuken-berging, 4 slaapks., badkamer, zolder (vaste trap)
Vraagprijs: ƒ 249.000,- k.k.

BEDRIJFS/WINKELPANDEN

HEERLEN: Voorm. restaurant m. bovenwoning. Ook v... andere doeleinden geschikt. **Ind.:** o.a.: Prov. kelder. **Be... gr.** : Voorm. restaurant, keuken, bijkeuken, toiletgroep (ca. 125 m²). **1e Verd.:** Ruime L-vormige woonk. met parketvl., open haard (ca. 45 m²), eetkeuken, gr. dakterras. **2e Verd.:** 3 gr. slpks., badkamer.
Vraagprijs: ƒ 295.000,- k.k.

HEERLEN: TE HUUR, Kantoorruimte (deel uitmakend v... een bedrijvencomplex) gelegen op het industrie- en handelsterrein in de Cramer, nabij goede uitvalswegen. Totale oppervlakte ca. 160 m².
Huurprijs: ƒ 2.000,- per mnd. excl. BTW.

KERKRADE - NULLAND: Bedrijfsgebouw, bestaand... uit kantoren ca. 110 m² en magazijnruimte ca. 2.100 ...
Prijs: ƒ 475.000,- k.k.

NIEUWBOUW

HEERLEN: Vrijst. semi bung. in landhuisstijl (nog slecht... één te koop) met c.v.-gas, inp. gar. en mooie tuin. Ind... o.a. Beg. grond: L-vormige woonk., keuken, slpk. bad. **1e Verd.:** 2 slpks, badk., bergruimte.
Prijs ƒ. 317.820,- v.o.n.

NVM
Taxaties, makelaardij o.g.,
NVM Hypotheekshop
Heerlenseweg 22, 6371 HS Landgraaf
045 - 326767
Maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur, 's Zaterdags van 9.00 tot 15.00 uur
(Verder volgens afspraak)

Pickée
makelaardij bv

LANDGRAAF
Honigmannstr. 61. Op goede locatie, vrijstaand royaal woonhuis met garage. Bwj. 1988. Ind. o.a. L-vorm. woonkmr., dichte eetkeuken, 4 slpkmrs., grote badkamer. Vraagprijs ƒ 279.000,- k.k.
MON BEUGELS VERZEKERINGEN EN O.G.
OIRSBEEK, TEL. 04492-4007

Notaris mr. J.L.M. Schutgens
te Hoensbroek, gem. Heerlen
deelt bij deze mede dat de openbare verkoop van de
WONING TE HOENSBROEK-HEERLEN
Akerstraat Noord 220, d.d. 9 februari 1994
NIET DOOR ZAL GAAN

DE RECHTER WIL ZIJN HYPOTHEEK 30 JAAR VAST.

Zoveel mensen, zoveel hypotheken. Als onafhankelijk hypotheekspecialist doet De Hypotheker daarom zaken met alle banken en hypotheekinstellingen. Pas als hij uit hun enorme aanbod de hypotheek gevonden heeft die bij u past, sluit hij die ook af. Zijn dienstverlening is volledig gratis.

VOOR EEN HYPOTHEEK GA JE NAAR DE HYPOTHEKER. *De Hypotheker*

Heerlen, Bongerd 22, 045 - 741454.
Maastricht, Markt 28, 043 - 255252.
Sittard, Linde 18, 046 - 525252.

VALKENBURG-BROEKHEM ƒ 220.000,- k.k.
Tussenwoning met tuin en garage. Woonkamer, luxe keuken, 3 slaapkamers, complete badkamer, zolder met grote dakkapel.

ZUID-LIMBURG vanaf ƒ 250.000,- k.k.
Diverse panden, waarmee op verzoek van opdrachtgevers niet wordt geadverteerd. Geef ons uw wensen te kennen, misschien kunnen wij u nu of binnenkort van dienst zijn.

SPAUBEEK ƒ 330.000,- k.k.
Vrijstaande dorpswoning met garage en tuin (2.862 m²). Woonkamer, keuken, kelder, badkamer, 4 slaapkamers.

LANDGRAAF-SCHAESBERG ƒ 475.000,- k.k.
Landhuis op 2.600 m² met vrij uitzicht. Bj. 1955. Woonkamer (± 70 m)², studeerkamer, eetkamer, 5 slaapkamers en 2 garages.

OPOETEREN (B.) ƒ 850.000,- k.k.
Residentiële villa op ± 6.500 m² met zwembad. Bouwjaar 1992. Zeer royale indeling en zeer luxe afwerking.

BRUNSSUM
Winkel/showroom (± 100 m²)
met royale bovenwoning.
Voor vele doeleinden geschikt
ƒ 275.000,- k.k.

GEVRAAGD
Voor serieuze kandidaatkopers vragen wij in bemiddeling

Heerlen:

* ruim herenhuis met garage	± ƒ 300.000,-
* (Molenbergpark, Zuid) woonhuis	tot ƒ 500.000,-

Simpelveld:

* vrijstaand pand	± ƒ 400.000,-

Zuid-Limburg:

Diverse panden in hogere prijsklassen en - véél - hoger	ƒ 250.000,-

Maak met ons kantoor eens een afspraak om geheel kosteloos, vrijblijvend én vertrouwelijk de verkoopmogelijkheden van uw pand te bespreken.

Troost Onroerend Goed Heerlen
TELEFOON 045-717979

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 44 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel. : 072-196596 fax: 072-196484

Nieuw in 1994
SCANDINAVIË-VAKANTIES BEGINNEN IN IJMUIDEN
Scandinavian Seaways verhuist van Amsterdam naar IJmuiden en opent een nieuwe, directe dienst op Kristiansand in Noorwegen.

Vakantie in Scandinavië wordt steeds populairder. Logisch. Waar vindt u nog zoveel rust en ruimte? Waar is autorijden nog zo puur plezier? Waar kunt u nog water zó uit de beek drinken…? Bovendien zijn Zweden en Noorwegen door devaluatie van de Kroon zo'n 30% goedkoper geworden. Dat vindt u terug in de tientallen interessante vakanties in de nieuwe groene reisgids van Scandinavian Seaways. Bovendien begint uw vakantie al in IJmuiden. Niet met een lange vermoeiende autorit over bomvolle Duitse autobanen. Maar met een heerlijke zeereis aan boord van zo'n luxe vijf-sterren cruise-ferry. Meteen vakantie. Meteen genieten. Haal de brochure bij uw reisburo of Rabobank. Of bel 020 - 611 66 15.

SCANDINAVIAN SEAWAYS
A BETTER WAY OF TRAVELLING
…DEN GOTEBORG • IJMUIDEN KRISTIANSAND

WADDENEILANDEN

Texel-vakantie
… onze co… …s en appartemen… …plekjes van… …ek dus meteen, of …even voor de folder!
…(De Koog): 02220-17746
…(De Koog): 02220-17882
…(De Cocksdorp): 02220-11433

TEXEL, Den Hoorn. App. te huur op landelijke BOERDERIJ. Inl. 02220-19495.

Natuurlijk … Texel
Even lekker er tussen uit…in het aan de bosrand gelegen Hotel /Appartementen De Pelikaan. Vlakbij het strand en Den Burg. Rustig maar met alle comfort.
HOTEL/APPARTEMENTEN
De Pelikaan
… fax 17657
Inpakken… en wegwezen!

Adverteren via RDP is kostenbesparend.

…LAND en TERSCHELLING, T.H. bungalows en …vans, vrij voor 23-7, na 13-8 :05180-1206 m.o. zond.

…RECREATIECENTRUM BOOMHIEMKE, AMELAND.
…Duinbungalows, vanaf .... ƒ 532,- per week.
…Chalets, vanaf .... ƒ 448,- per week.
Voor informatie en boekingen: 05191-54052.

SCHIERMONNIKOOG
…2 tot 5 pers., voll. inger. app. voor w'kend, midwk of …nger. Nog alle periodes vrij. Inl. 05195-31272/31377.

Terschelling ●CAMPING ELDORADO● t.h. luxe chalets en caravans nog enkele vrij met krokus, Weekendverhuur v.a. ƒ 195,- .Inl: 05620-2632

…og even uitwaaien op het Texelse strand? 4-6 pers. …ung. te huur. Vak. centr. DENNENOORD : 02220-12423.

Hotel Hofker* Ameland**
…bij het gezellige centrum van Nes. Appartementen …kamers. Binnenbad, sauna, solarium, tennisbaan. …zicht over land of Waddenzee. Nieuw: comfortabele … - bungalows met gebruik van hotelfaciliteiten. …erweg 1, 9163 GW NES, tel: 05191-42002/fax 42865

…De Koog, ***HOTEL BOSCHRAND, 4-dgs. arr. luxe …mer d/t + tv, ƒ 229,- H.P. v.a.10-2. Inl:02220-17281.

TERSCHELLING/ OOSTEREND
…week of weekend in luxe 2-pers. app. met sauna voor ƒ 200,-. Geldt tot 25 februari Tel:05620-8961 of 2948.

…SCHELLING/AMELAND. T. h. chalets + Stacar's, …nger. radio, ktv., vrij voor 16-7 na 20-8 :05180-1581

"AMELANDER-PARADIJS"
…'Last Minute' maar 'First Minute' Reservering!
…voordeel 10%
…1994. Boek nu 'First Minute' !! Voor alle, tot 1 april …binnenkomende reserveringen geven wij een extra korting …op de huurprijs. 'Amelander Paradijs' biedt op één van …de Noordzee-eilanden rust en ontspanning voor het hele …ongerepte natuur, duinen en brede stranden, evenals uit…wandel- en fietsmogelijkheden, garanderen u een avon…en ontspannende vakantie. Komfortabele indeling/meubilering: woonkamer met kabel-tv en luxe keuken, tweepersoons-slaapkamer, kinderkamer, vestibule, bergplaats, badkamer, aparte WC en een terras of een royaal balkon-compleet ingericht voor maximaal 6 personen. Groot zwembad aanwezig. Reserveringen bij: Amelander Paradijs, Tjalk 7, 9606 RD Kropswolde. Tel: 05980-24022, Fax: 05980-24640

…akantie, Texel Natuurlijk!
…el nu voor de gratis VAKANTIEBROCHURE voor een …fijne. Zilverberk bungalow-, app. of kampeervak.
…VAKANTIECENTRUM DE KRIM/TEXEL
Tel:02220-16666.

…ERSCHELLING ● T.h. in de krokusvakantie volledig …chalets en 10 pers. woning. Inl: 05620-2923.

…SCHELLING: 2-4 pers. appartementen rustig gel. …juli/augustus. Inl./ folder, Tel: 05620-8953.

GRONINGEN

…parc "EMSLANDERMEER" 6-pers. LUXE VILLA'S, aan het water met zandstrand. Faciliteiten: golfen, surfen, zwemmen, fietsen etc. Informatie: INTERLUX VAKANTIES 072-183.183.

LAUWERSMEER, Zoutkamp bij uniek natuurgeb. 2 voll. …inger. royale app. (6-10 pers.) ook: luxe groepsverblijf (20 p.). Gesch. voor rolstoelers. Robersum : 05956-2613.

BOURTANGE, te huur comfortable, volledig ingerichte, vakantiewoning met 4 slpkamers, gelegen in de prachtig gerestaureerde vesting. Inlichtingen 050-422635.

T.h. vele VAKANTIEBUNGALOWS in Nederland. Gids, info- Hogenboom Recreatie: 02977-45797.

WEDDE. Vrijst. zomerhuis op 1 ha. bos, 2 - 4 pers. v.a. ƒ 400,- p.w. 05970-24173.

FRIESLAND

Villapark "MAKKUMER STRAND" 6-pers. LUXE VILLA'S, aan het water met zandstrand. Faciliteiten: surfen, zwemmen, kinderspeelplaats, etc. Informatie: INTERLUX VAKANTIES 072-183.183.

GAASTERLAND BIEDT AAN:
een geheel gerenoveerde groepsaccomodatie voor een vriendelijke prijs. Bel met de fam. Dooper 05140-3343.

VRIJST. BUNG'S, 4/6/8 p., aan vis/vaarwater in uniek merengebied. + privé-aanlegpl. 05154-69566, fax 69925

Friese meren
Verhuur van bungalows en open zeilboten. Bij het huren van een bungalow van 25-3/9-5; 27-5/8-7; 19-8/28-10, een zeilboot of visboot gratis erbij. De zeilb. is ook ideaal voor het maken van een trektocht. Vraag kleuren folder: Sjerp de Vries-Terherne, :05668-9265. fax:05668-9261.

DRENTHE

Beleef 't Avontuur in de Hondsrug-Natuur!
Vraag informatie over onze acht campings bij:
Drentse Hondsrug Groep, Kerkstraat 19
9462 PR Gasselte. Tel. 05999-65321
De Drentse Hondsrug
Natuurlijk het mooiste, Gastvrij het beste

BUNGALOWPARK NUILERVELD-PESSE, ANWB-erkend Luxe bung's t.h. Vraag kl.folder: 020-6459541 of 6413940.

Camping de Hondsrug
Annerweg 3, 9463 TA Eext, tel. 05922-1292.
Moderne ingerichte gezinscamping o.a. overdekt verwarmd zwembad. Te huur luxe 4/6-persoons stacaravans. Toeristische pl. evt. met sani.cab.
Vraag snel een folder aan.

STACARAVANS, zomerh., ged. Woonboerd. in Hoogseiz. v.a. ƒ 375,- pw. Gezel. gezinscamp. met zwemb. Fold. 05612-1368/05212-7258."De zorg vliedt" Wateren.

ZUIDLAARDERMEER
Kampeerterrein-Jachthaven Meerwijck
Strandweg 2, 9606 PR Kropswolde.
Verdraaid leuke gezinscamping door: strand, strandbad, surfen, roeien, kanoën, restaurant, jeugdruimte, ruime plaatsen.
Vraag folder!! 05980-23659.

NW. BALINGE, de Breistroeken. HET park voor de rustgenieters HET HELE JAAR DOOR!! Ook fietsverh. Vraag folder W. Hutten, tel. 05282-1238.

Camping 'De Tip' Schoonoord, **** 5 vl. aan bos. 15 wandel en 20 fietsroutes overdekt zwembad, sauna, tennis, enz. Ook chalets te huur .Inl. :05918-1279.

Diana Heide...
de familiecamping bij uitstek voor een echte gezinsvakantie!
Naast kantine, supermarkt, sportveld, midgetgolfbaan, roei- en visvijver is er een gratis verwarmd zwembad van mei tot sept. Bovendien is er in de vakantieperiodes een recreatieteam, die de kinderen een onvergetelijke vakantie bezorgt. Dat alles temidden van 1.500 ha. Staatsbossen. Wij sturen u graag informatie.
DIANA HEIDE
Camping - natuurreservaat
Amen 53, 9446 TE Amen (Rolde), Tel. 05920-89297.

HOOGHALEN 4 pers. vak. bung. op rustige camping Huisd. mag. 05945-15475.

Hotel-Pension 'NATHALIA' Kamers met/zonder do/wc. BORGER, tel. 05998-34791.

"HOOR DE STILTE"
Op bungalowpark Lanka Ruinen-rust-Ruimte Info/folder: 05281-1321.

OVERIJSSEL

'n Héél weekend kamperen in Overijssel voor maar één Tientje!
Overijssel, de Tuin van Nederland
PROVINCIALE VVV OVERIJSSEL Postbus 500 7600 AM Almelo Tel.: 05490-18767
05490-18767

Omg. OMMEN luxe vrijst. stenen bung. bij bos, speelt, zwemb, 2/3 slpk, ktv, cv, v.a. ƒ 285 pw. : 074-664360

Villapark "HELLENDOORN" 6-pers. LUXE VILLA'S in de bossen. Faciliteiten: fietsverhuur, speelvijver, speeltuin en het avonturenpark Hellendoorn. Informatie: INTERLUX VAKANTIES 072-183.183.

OOTMARSUM t.h. luxe recreatie bungalow v.v. alle comfort. Prachtig gel. in Twente. Tel. 033-729491 of 622522.

Bung. park "LIBRA" Ommen, t.h. mod. bung's. Zwembaden en recr.team aanw. Tel:05291-57224. b.g.g. 57514

Holten: Ook 50 + Let op! *SPEC. AANB.* Ideale Fietsvak. Bung. park DE LINDENBERG, ANWB ***/*****. Vr. gratis kl. folder. Borkeldsweg 57, 7451 TA Holten : 05483-61364.

Denekamp, Bung.park BAVELDS DENNEN. T.h. 6 pers. luxe bungalows, vrij gelegen op 900 m² incl. overdekt zwembad, tennisbaan, midgetgolf. Vraag vrijblijvend info. Tel:05413-52393.

OMMEN. T.h. ingerichte stacar.'s op ANWB vak.centr. Besthmenerberg met verw. buiten en overd. zwemb., in de bossen. Recr.team aanwezig. Inl./folder 05274-1267.

VAKANTIE IN SALLAND?
Op het vernieuwde Rekreatiepark 'DE LUTTENBERG' Camping en verhuur van bungalows en stacaravans, Interesse? 05724-1405. Luttenberg (Gem. Raalte).

Bung. park 'T Reggehuus in Ommen in de bossen. Ship Residence in Hasselt a.h. water, t.h. luxe bung, 2 unieke lokaties! Gids info Hogenboom Recreatie: 02977-45797.

HARDENBERG, camping 't Rheezerwold. Gez. fam.camping met ruime vak.- seiz.- en jaarpl. Modern sanitair 4** ** en volop rekreatieve voorz., 4 vlaggen. 05232-64595.

Giethoorn (HOLLANDS VENETIE) vakantiewoning evt. met boot vrij v.a. 1-6-'94. Tel. 05216-1272 na 19.00.

OMMEN, bosbung.'s kort.: 2p,10p.55 +, zwemb. midw/ week(end), 05291-52926.

Ommen, 2/10 p. bos-bung's veel recr. Inl. 05722-3086.

HELLENDOORN: een ideale verblijfplaats in het uitgestrekte en unieke natuurgeb. van de Sallandse Heuvelrug. Wandelen, fietsen, verwend worden in Holland Hotel Hugen***. Kmrs bad/do., wc, KTV e.d.; lift. Spec. arr. reeds v.a. ƒ 85,- H.P. Vraag de folder! 05486-55425. Joh.van Burenstraat 9, 7447 HB Hellendoorn.

GELDERLAND

WINTERSWIJK, 6 pers. luxe stacaravans vrij voor 23/7 en na 13/8, v.a. ƒ 295,-. Camping met vele facil. Mei ouderenweek ƒ 175,- tevens bung. Inl. 05437-52203.

CAMPING BERKENRODE BEEKBERGEN
Gezell.fam. camp. Nog enk. huisjes en stacaravans vrij v.a. 26-6. ƒ 395,- tot ƒ 495,-. Tev. gelegenheid voor kamperen. Openb. vervoer voor de deur. Tel. 05766-1323.

ERMELO (Veluwe) en ZEELAND. Stacaravans, bos en nabij strand mei/juni HALVE PRIJS. Tel. 02520-17129.

ERMELO: t.h. luxe en comf. stenen 4 tot 6 pers. vakantie-bungalows in schitterende bosrijke omg. Folders van onze parken op aanvraag: HAYCAP HOLIDAYS Postbus 8237, 6710 AE Ede. 08380-51120.

RECR. CENTR. "HET EIBERNEST"(ACHTERHOEK) Verhuur van 2-11 pers. Bungalows, stacaravans en Kampeerplaatsen. Inl. + gratis kleuren folder Kerkdijk 1 7152 DB Eibergen. Tel. 05454-71268/71269, fax 76331.

HOENDERLOO T.H. Luxe stacar's ruim en cpl. ingericht, d/w.c/tv, Direct a.h. wildreservaat v.a.. ƒ 325,- p.w., jaarpl. voor (sta)car's v.a. ƒ 1550,-. Fold.: 05768-1600.

LUXE APPARTEMENTEN op de Veluwe, Vaassen o.a. met bubbelbad. Nu speciale midweekprijs! 05788-71343.

EVEN D'R UIT!
4- daags arrangement (3 nachten) v.a. ƒ 175,- p.p. HP
Dit speciale arrangement geldt tot 25/3 '94.
Gratis sauna, tennis, midgetgolf. Ook voor reünies.
Hotel Bosoord Loenen, Veluwe. Info. Tel. 05765-1264.

Subtropen in Achterhoek
Te huur op ons BUNGALOW-KAMPEERPARK 4-6-(8) pers. bungalows of chalets (vol in de periode 8/7 t/m 26/8/1994). Op ons park vindt meer dan alleen een SUBTROPISCH ZWEMBAD. Reservering KAMPEERPLAATSEN mogelijk. Folder op aanvraag.
MARVELD RECREATIE
Elshofweg 6, 7141 DH Groenlo. Tel. 05440-61638.

U WILT ER EEN WEEKJE TUSSENUIT?
In de mooie ACHTERHOEK, 10 km. van Doetinchem, ligt het nieuwe in bos gelegen bungalowpark het WOLFERSWOUD met ruime vrijstaande zeer luxe bungalows. Rust en privacy verzekerd!
Winteraanbieding ƒ 495,- all-in p.w,
Info/Brochure: 08342-2958. Fam. Cieremans.

Camp.'T KLUMPKE Neede, verw. zwemb., viswater, bung,trekkersh,kampeerpl Arr.Hemelv./Pinkst. ƒ 178,- Info/reserv. 05450-91780.

ERMELO t.h. Bung.park houten of stenen huisjes 2-6 p. ook midw./weekend verh. red. pr. 03417-53264.

Kamperen in Zweden
KIES UIT 350 CAMPINGS
Zwerven door Zweden; op de bonnefooi of langs aanbevolen routes. Met campingcheques; incl. oversteek vanaf IJmuiden.
B.v. 18 dagen vanaf
424.-

UTRECHT

MAARN, Bung.park DE MAARNSE BERG in de bossen. T.h. 4**** bung.'s, 2-10 pers., KROKUS vrij. 03432-1284.

NOORD-HOLLAND

Luxe kampeerplaats bij zee attractiepark - zwemparadijs
Brouwer Rekreatie - St. Maartenszee.
Tel. 02246-3109

St.Maartenszee e.o. bungalows/ hotelapp./luxe villa's diverse lokaties in N-H aan het strand 02246-1596

Rekr.park "DE WATERSNIP" Petten. Camping en Bung.park. Vele faciliteiten aanw. Luxe 6 pers. nw. bungalows. Huur v.a. ƒ 500,- voorseiz. tot ƒ 1000,- hoogseiz. Ook weekends en midweeks. Info. tel. 02268-1432.

T.h. 4 tot 6 pers. STACARAVAN, compleet ingericht op 3*** camping, redelijk dicht bij bos, zee, duinen, surf- en viswater. Voor hoog- of naseizoen. Tel. 02260-12785.

Terug naar de kust? 3***-camping met vele fac., dicht bij bos, zee, duinen, surf- en viswater heeft nog enkele plaatsen vrij voor uw sta- of tourcaravan. 02260-12785.

MEDEMBLIK bij IJsselmeer Pens. Opperdoes L/O ƒ 35 p.p. Ook app. 02274-5082.

ZUID-HOLLAND

DUINRELL WASSENAAR
met het tropische Tikibad
Reserveer nu uw vakantie of "er zomaar een paar dagen tussenuit" in een 4-6 persoons luxe Duingalow. Profiteer van voordelige tarieven in het voor- en naseizoen. Tevens is er een gezellige camping en de groepsakkommodatie Duinhostel. Wie op Duinrell overnacht krijgt tussen 1 april en 30 oktober het attraktiepark kado en kan genieten van het vernieuwde Tropische Tikibad, Europa's grootste overdekte waterpark.
Folders/Reserveringen: 01751-19314/Fax. 12339.
DUINRELL. DAAR KIKKER JE VAN OP!

HOTEL DE BRANDING
3 min. v.h. strand. Geheel verzorgde vak. v.a. ƒ 300,- p.p. p.w. Info. Fam. Scholten 01719-12425
NOORDWIJK AAN ZEE

ZEELAND

RENESSE Vakantiepark Schouwen huisjes, chalets, en caravans voor uw lente zomer en herfstvak. 900 meter van zee Hoogenboomln 28 4325 DJ 01116-1231 fax 2686

Renesse Verhuur centr. luxe vakantiebung. 4-9 pers, 100-1000 mtr. van zee. Info: Postbus 23, 4325 ZG Renesse. Tel. 01116-1328 (tot 17.00 uur) fax. 2440.

Met Krokus voordelig naar Aquadelta!
APPARTEMENTEN EN BUNGALOWS. Kom naar Zeeland met z'n talloze bezienswaardigheden. Strand en duinen. wandelen, fietsen. Per jaar 150 uur méér zon. Op Aquadelta zèlf vindt u restaurants, bowling, sauna, gratis zwembad, biljart- en snookerkamer, winkels enz., fijne bungalows en ruime en geriefelijke appartementen, voorzien van alle komfort.
Weekend/midwk appartementen al v.a. ƒ 340,- Bungalows al v.a. ƒ 480,- all-in!
BEL 01113-1940 AQUADELTA RECREATIE, BRUINISSE.

(Noordzeepark) Ouddorp aan Zee
te huur luxe 5***** bungalows plm. 500 mtr. van zee.
Speciale arrangementen in de maanden april/mei en oktober.
Voor reservering plus info, tel. 01878-3099/3211.

RENESSE Camping de Brem. Gezellige camping met alle fac.: o.a. zwembad. Nog seizoen en jaarplaatsen vrij. Kleurenfolder: Postbus 23, 4325 ZG Renesse. Tel. 01116-1403 (tot 17.00 uur) fax. 2797.

TE HUUR 5***** BUNGALOW OP FRAAI PARK. 6 pers. v.a. ƒ 400,- p.w. Voorjaarsvak. vrij. 05752-2534 of 2411.

BRESKENS, bungalows te huur aan zee, strand en duin. NAPOLEON HOEVE * * * * * 01172-3500
Overd. zwembad, reuze glijbaan. cafe rest. tennisbaan.

VERHUUR VAN LUXE BUNGALOWTENTEN. Compl. inger. op de mooiste camp. in Zeeland en de Biesbosch. Vr. gratis documentatie. KOKO Holidays. 01100-32301.

T.h. 2, 4 pers. stacaravans op camping in Zeeuws-Vlaanderen. 01150-95795.

Stacaravans op gezellige Camping, 3 km van Middelburg. FREETIME HOMES Tel. 01185-2735 fax 1870.

Vak.huizen/Bungalows v.a. ƒ 695/p.w. Tev. kamers met ontbijt v.a. ƒ 30,- p.p.p.n. FREETIME HOMES Tel. 01185-2735 fax 1870.

Luxe 4-10 p. bung's dicht bij zee, zwemb. : 01100-21839.

Luxe 6 pers. vakantiebung. midd Zeeland 05750-42696

NOORD-BRABANT

TROPISCH ZWEMBAD
Gastvrij Brabant voor uw vakantie en korte vakanties. 3 weken aanéén KORTING!. Nieuwe toiletgebouwen, tropisch zwemb. op eigen terrein gratis, vele faciliteiten, bossen en vennen op loopafstand, mooie fietspaden en veel benzienswaardigh. Huisdieren toegestaan (gratis). Vraag fotofolder. DE WITTE PLAS, Molendreef 5, Schijf (aan Belgische grens). Tel. 01654-1889 of 1768.

Ideale 4**** ANWB-gezinscamping.
Luxe kampeerplaatsen v.v. elektra, water, riolering, c.a.i., gelegen aan zwem- en surfwater. Moderne sanitaire voorzieningen. Uitgebreid activiteitenprogramma.
Tevens nieuwe stacaravans te huur.
Vraag snel de uitgebreide kleurenfolder.
7 dagen per week geopend. Kranenvenweg 23, 5724 PN Asten
Tel. 04936 - 92206 Fax 91433

VRIJETIJDSPARK HILVARENBERG: voor de fijnste kampeer- of bung.vakantie! Gelegen aan het Speelpark en Safaripark Beekse Bergen te Hilvarenbeek: 013-360032

BAARLE-NASSAU, VAKANTIEOORD DE STEPPE
Landelijke bosrijke omgeving, 4-6 of 12 pers. vak.huisjes ƒ 260,- p.w. Hoogseizoen ƒ 525,- p.w. Nog vrij voor 15/7. Informeer ook naar onze kampeertarieven. Familie-park eenvoudig maar volledig! Inl. (04249) 9246

Profiteer ook van zo'n voordelige week of weekend in een riante bungalow!
Even er uit, genieten van gastvrij Brabant in Mierlo. Gezellige 4- of 6- persoons vrijstaande bungalows. Prachtig park met bos, hei en vennen. Zwembad met whirlpool. Fietsenverh. Tennisb. Winkel en restaurant.
50-PLUSSERS TOT 50% KORTING!
SPECIALE TARIEVEN VOOR JONGE GEZINNEN!
Informatie en reservering:
OOK VOOR BUNGALOWS IN DE KROKUSVAKANTIE,
dagelijks, ook in het weekend van 9-20 uur.
Bungalowpark 't WOLFSVEN-MIERLO
04927-61661

T.h. 4 pers. STACARAVAN op een camping in Baarle Nassau. Inl. 01100-31954.

T.h. 6 pers. stacar. in Asten N-Br. Veel recr. mog. Bosrijke omg. Tel: 01866-1734

LIMBURG

VRIJ IN ARCEN
De vakantieprimeur '94
Gloednieuwe, luxueuze en ruime vakantiebungalows in een prachtige, heuvelachtige omgeving. Reserveer snel en laat u die primeurbeleving niet ontglippen.
Telefoon 04703-19 57

Hotel 'De Oude Hoeve'
Het water is weg - u kunt komen.
Kom genieten van het arr. Santé: 2 overnachtingen, 2x ontbijt, 2x 3-gangen diner, bezoek aan Thermaalbad Arcen -v.a. ƒ 197,50 per pers.
Telefoon 04703-20 98

Het andere vakantie-gevoel.
Vaste plaatsen - toeristenplaatsen.
Verhuur van luxe en comfortabele caravans en stacaravans.
RECREATIEPARK DE SCHANS
Telefoon 04703-19 57

Valkenburg "BERGZICHT" *** Gezell. 2 pers. app. bosr. omg. 300 m. van centr. Voor inl. of fold. 04406-12119.

HUIZE HEERKUIL St. Geertruid vlakbij Maastricht. Te huur 3 gez. fam. appartementen max. 5 pers. 04408-2968

SCHIN OP GEUL. Hotel De Kroon 1 week HP Kamer/douche/toilet voor 2 pers. ƒ 875,-. Vr. onze folder 04459-1518.

STA-CARAVANS TE HUUR. Camping HIGH CHAPARELL Oirsbeek, 12 km van Valkenburg. Voordeel van 25 juni t/m 9 juli stacar. vanaf ƒ 650,- all-inn voor 2 wk. Reservering kampeerplaatsen mogelijk. Vraag fold :04492-2044.

In ZUID - LIMBURG, 2 - 23 pers. app. te huur in verbouwde Boerderij, voorzien van alle comfort. Tel. 045-443296.

KOM NAAR CAMPING GULPERBERG.
Door terras indeling prachtige vergezichten. Faciliteiten aanwezig. Tevens sub-tropisch zwembad en restaurant op loopafstand. Tevens 4-6 pers. stacaravans t.h. vrij voor 23/7 en na 12/8. Vr. folder 04450-2330 tot 18.00 uur.

14-daagse
BUNGALOW-VAKANTIE NOORWEGEN/ZWEDEN
Geniet van de prachtige natuur, de rust en de ruimte. Beleef Scandinavië vanuit uw eigen stuga of hytte.
Uw auto vaart gratis mee! Vanaf
465.-

Geulhem - Valkenburg a/d Geul
HOTEL LAMERICHS
Rust. gel. in bosr. Geuldal. Verzorgd voor uw 1 week vakantiereis met Voll. pens. + 2 1/2 dagtocht naar Belgie Luxemburg en Duitse Eiffel geb. per autobus ƒ 580,- p.p. p.w. Per eigen auto ƒ 530,- p.p. p.w. Per trein tot Maastricht afgehaalt van station NS Maastricht ƒ 530,- p.p. p.w. Alle kamers met bad of duoche en toilet. Gròte lift aanwezig. Geulhemmerweg 27 - 6325 PH Berg ter Blijt. Vraag prospectus, of bel nu tel. 04406-40555.

GEZIN MET OPGROEIENDE JEUGD?
Voor gezelligheid, rust en ontspanning
Camping DE SCHATBERG te SEVENUM
Door ruime plaatsen (allen met stroom, CAI, riolering en watertappunt), prettige sfeer en actief recrea-team hebben gezinnen met opgroeiende kinderen een ideale vakantie met veel sportmogelijkheden, o.a. vissen, surfen, gratis dagrecreatie, o.a. midgetgolf, verkeerstuin, speeltuin, waterfietsen, zandstrand etc. Disco en stiltegebied, alles gratis. Bel nu voor de gratis kleurenfolder en prijslijst. Tel. 04767-1756.

GEZONDHEIDSARR. IN HOTEL ROOLAND ARCEN
2 overn., 2x ontbijt, 2 driegangen-dinêrs en 2 uren relaxen in de weldaad van 35° mineraalwater v.h. kuuroord Thermaalbad Arcen ƒ 192,50 p.p. Ook Beauty en Culinair arr. Kmrs. met douche/wc/tv en telef. Bosrijke omg. met wandel- en fietsroutes. Gratis kl.folder. Tel. 04703-2121

MEER DAN ALLEEN KAMPEREN
Op uitstekende gezinscamping aan de rand van het heuvelland. Veel faciliteiten en gunstige tarieven. Verwarmd sanitair. Chalets en stacaravans te huur m.u.v. 15/7 - 22/8. Uitgebreid aktiviteiten programma. Bel voor gratis folder 04499-2900.
Recreatiepark Hommelheide, Susteren

VERRASSEND VOORDELIGE Vakantie in het voorjaar Boek nu uw vakantie in het uiterste puntje van Zuid-Limburg. Bungalowpark Simpelveld biedt: volledig ingerichte en rustig gelegen partikuliere bungalows, rekreatieprogramma tijdens schoolvakanties. VRAAG ONZE FOLDER AAN! Bungalowpark Simpelveld Tel: 045-441242.

WATERPRET OP CAMPING DE LEISTERT TE ROGGEL
Nieuw: golfslagbad en subtropisch binnenbad. Ideale gezinscamping met: grote speeltuin, activ. progr. disco, jeugdhal, sportschool, tennishal, visvijver. Ook stacaravans te huur. Info.: 04749-3030.

HULSBERG Hotel/Pension van SOMEREN. Kamers met do/wc. Gezellige bar, biljart, speelt., terras, eigen parkeerpl., fiets aanw., 2 km van Valkenburg. Inl. 04405-1646

Gulpen, EXCLUSIEVE LANDHUIZEN in parkachtige tuin. 10-30 p. en bung's 2-8 p. Ook w'kend/midwk 04450-1180.

Voerendaal Z.L. 2-6 pers. vakantiewoning 04451-1644

VALKENBURG
8-dgs reizen mei t/m okt. v.a. ƒ 530,- p.p. met halen en brengen per bus VP of HP + 3 bustochten + vele extra's. Hotel Spronck Bondshotel ANWB. Ook App. 2-6 pers. Bel nu!! Gratis folder 04406-13017.

HOTEL AUSTEN
Valkenburg, LO ƒ 62,50 p.p. 2 nachten ƒ 112,50, 3 nacht ƒ 157,50 pp. Inl 04406-13692

VALKENBURG
8-dgs reizen maart t/m okt ƒ 575,- p.p. met halen en brengen per bus + volpension + 3 bustochten + vele extra's. Unieke voorjaarsreizen met voordeel. Hotel P. Hermens, Bondshotel A.N.W.B.*** Bel nu!!! gratis vakantiepakket Tel. 04406-13020.

DIV. BINNENLAND

BUNGALOW, 6-pers. in Spier (Dr.) en Schoorl (NH). Tel. 05190-92358.

BELGIE LUXEMBURG

VAKANTIEWONINGEN OP MAAT?!
Bel voor gids............Interlux 072-183.183

camping „HOHENBUSCH" **** A.N.W.B.
verwarmd zwembad, luxe sanitair
GRATIS FOLDER. Tel: 09-3280227523.

VAKANTIE IN DE ARDENNEN
T.H vak. app. 4 tot 5 pers. krokusvak. ƒ 392,- per week ƒ 236,- week-midweek. Folder en Inlichtingen: COUNTRY CLUB BENELUX, Schnellenberg 36, 4720 La Calamine (België). Tel: 09-3287659702 Ned. spr.

STA-CARAVANS te huur in de Belgische Ardennen. v.a. ƒ 250,- all-inn. Inl: 04459-1598.

CARAVANS T.H. Pracht. natuur bij La Roche (Ardennen) op kleine camping 100 km v. Maastricht. Ook met eig. tent of caravan. Folder: 01172-1446 b.g.g. 09-3284411488.

ARDENNEN. keurige comf. bung. (Dinant) 05160-13466.

ARDENNEN mooi gel. comf. vak.woning t.h. Omgev. Bouillon. Tel. 04113-1495.

FIETSVAKANTIES

Familie FIETS- KAMPEERVAKANTIES in Zeeland en het Loiredal (Fr.) juli 8 dgn v.a. ƒ 290,-. 010-2141228. (24 uur)

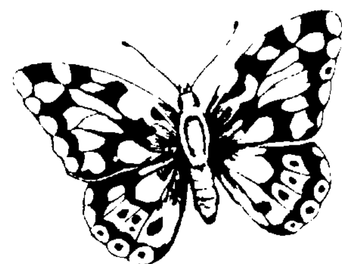
PS. VAKANTIES. Luxe kampeer/fietsvakanties in Engeland en Frankrijk. Uw tent wordt opgezet, uw bagage vervoerd. Vanaf ƒ 290,- p.w. Tel: 01894-15604.

Vraag nu de gids met 70 FIETSHOTELVAKANTIES van Eigen-Wijze-Reizen. Tel. 053-303435.

RDP Vakantie & Recreatie biedt u een goede landelijke spreiding.

extra voordelig
AUTOPAKKET
Maximaal 5 personen inclusief auto, 2 motoren of 4 fietsen retour Göteborg of Kristiansand vanaf
262.-
per persoon

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 44 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196596 fax: 072-196484

VAKANTIEWONINGRUIL

Vak.woningruil in Nederl. Met vak.woningruil kan iedereen op vak. Het IWB regelt alles voor u. Ook als u alleen OPPAS voor uw woning zoekt. Gratis info: 05780-14235.

ACTIEVE VAKANTIES

PROTENNIS NEDERLAND Tennisvakanties in Duitsland, Oostenrijk, Italië en U.S.A. Tel. 02246-3500.

FRANKRIJK

VAKANTIEWONINGEN OP MAAT?! Bel voor gids............Interlux 072-183.183

Compl. inger. bung.tenten op camping a.d. Franse Westkust. Juni 2 wk ƒ 450,- PALMARES Tentvak. 05753-1048.

CARAVANE CLUB FRANCE. Les Vacances 'Relax'. Uw voll. inger. caravan/bung. staat klaar op 12 ****campings verspreid door Frankrijk. Gratis brochure 033-950745.

PRIMA BUNGALOWS, APPARTEMENTEN EN HUIZEN Atlantische Kust, Middellandse Zee en Binnenland. Topic Travel Autovakantie-gids: 070-35.033.09 (lid SGR).

BRETAGNE, Normandië, Midd. Zee. Verz. won. Ook fam. parken.Interzon-Vakanties 080-241064. Lid SGR

EEN FRANS KASTEELTJE VOOR TWEE WEKEN? Ruim 400 vak. woningen en gîtes. Gratis gids: 085-257800. Vraag ook naar speciale gratis gids voor bung.parken en mobilhomes op campings. Séjour en France. Lid SGR.

Bel 02507-14746 voor onze gids France '94 met 63 geselecteerde campings, CAMPING CONTACT zèker reserv.!

HUIZEN, VILLA'S, APPARTEMENTEN en BUNGALOWPARKEN, Basic Travel heeft alles overal in Frankrijk. Bel voor onze zomergids Basis Travel 050-265100, lid SGR.

ONBEZORGDE KAMPEERVAKANTIES, in luxe bungalowtenten en caravans. Gratis brochure: Eurosporvac tel. 078-414562.

Stacaravans en chalets a.d. Côte d' Azur en Côte Atlantique 150 m. v.a. het strand. Inl. EUROCAR .. 04406-42600.

LOT/DORDOGNE. Echt gezellige fam.camping Le Ch'Timi ANWB*** met zwemb./tennis/winkel/bar/snacks. Inl. 05970-15698. Adres: 46700 Touzac Fr.

BETAALBAAR KAMPEREN op topcampings! Tevens standplaats op eigen camping Zd. Bretagne - SOLAIRE Int. Holidays *** Bel voor info. 05910-15075.

PARIJS: Originele 6-daagse excursiereis met uitgebreid programma al v.a. ƒ 499! Gratis Reisgids? Bel Speciale Centrale 050-120100 of 020-6202121 ANVR/SGR.

BAAI V. ST. TROPEZ. Nieuwe stacaravans op ****camping 900 m. v. strand + stacar's in Fréjus op ***camping met zwembad/tennis. CARAZUR: 077-549178/517117

Luxe stacaravans en bungalowtenten op 125 top-campings. Gratis gids, VACANSOLEIL, Tel. 04990-60777, (lid SGR/ANVR).

Uw zonnige vakantie voor 1994 In de mooiste streken van Frankrijk vindt u onze 17 bungalowparken, met o.a. "VILLAGE LE CHAT" en 3 campings. Gratis kleurengids bij Krovac Kroon-vakanties bv. Witte Menweg 4a, 7917 TK Geesbrug, of bel ons, 05249-1350.

INTERTENT Ingerichte tenten staan voor u klaar op campings met veel aktiviteiten. Info: 05940-3856.

CAP d' AGDE app., CANET PLAGE. CBS :04929-64555.

STACARAVANS in Frejus, LA BAUME, 5 zwembaden. Ryakcamp, lid SGR 01650-64061.

LOURDES pelgrimreis met persoonlijke zorg Per trein/bus/vliegtuig. Diverse vertrekplaatsen. Bel voor gratis folder 043-215715. Stichting Organisatie Lourdes Bedevaarten.

JONGERENREIZEN busr. + tent direct a.h. strand. Break Away 033-618600.

Voord. vrije vak. huizen, Bretagne, Normandië,Ile de France, Middel.zee. SONTIL tel. 04990-73868.

RENT A TENT Ideale kampeervakanties in Nrd en Midd. Frankr., België en Luxemburg. Tel. 05765-1071, Postbus 19, 7370 AA in Loenen.

NATURISTEN KAMPEER-VAKANTIES T.h. luxe bung.tenten op Franse naturistencampings. Bel Bon'Nature: 085-629694.

DUITSLAND

VAKANTIEWONINGEN OP MAAT?! Bel voor gids............Interlux 072-183.183

VAARVAKANTIES

OVER DE MOOISTE RIVIEREN VAN EUROPA. Keuze uit verschillende 6- en 8 daagse cruises over de Rijn, Moezel en Donau. Tevens reizen door Nederland en België. Onze comfortabele cruiseschepen de "MR. JAN ELSHOUT" en de "ESMERALDA" hebben ruime salons en gerieflijke hutten, voorzien van douche en toilet. Vraag inlichtingen bij uw ANVR reisburo of vraag een gratis prospectus bij B.V. WATERTRANSPORT, Groenendaal 35 A, 3011 SL ROTTERDAM. Tel. 010 - 411.86.60. Lid ANVR en SGR.

HOTEL HESBORNER KUCKUCK NEDELANDS HOTEL IN HET MOOIE SAUERLAND 18 km van Winterberg. Het best geoutilleerde hotel ter plekke. Comf. inger., ANWB AA-erk. hotel beschikt over: 53 k., lift, gr. verw. zwembad, sauna, sol., kegelb., bilj. Uniek gel. a.d. voet v.d. Bollerberg (758), midden i. d. bergen en bossen van HOCH-SAUERLAND. Nodigen wij ook u uit een plezierige ontsp. wintervak. bij ons door te brengen! V.a. 7 dgn DM 420,- HP incl.keuzemenu, ontb. sal.buffet. Hoge kind-korting. Oelfestr. 22, D59969 Hallenberg/Hesborn. Tel.09-49.2984.475. NL.gespr. Fax 573

Familie vakantie IN HET SAUERLAND Gezellig Familiehotel met sauna, solarium, kegelbaan, park, overdekt zwembad in de buurt. Hotel Lindenhof, 59581 Warstein. Tel. 0049.2902-97050, Fax 970540.

HOTEL L'EUROPE***, Boppard. Kamer m. ontbijt v.a. DM35,- p.p.p.n. (t/m 31-3-'94) Mainzerstr. 4, 56154 Boppard. T. 09-496742-8020 Fam. A. Potharst (wij spr.Ned.).

EGGEGEBIRGE/SAUERLAND T.h. bungalows v.a. 2 t/m 7 p. in rustig park. Ned. beheer. Wandel- of excursiegebied, ca. 250 km v.a. Arnhem Spec. korting in mei of sept. Info/doc. C. Hage 05753-2098

MARIA LAACH- MENDIG. Holl. gezell. eenv. fam.camping in driehoek Rijn-Moezel-Ahr. Verhuur en reserv. Aanvraag prosp.: Postbus 123, 7000 AC Doetinchem, ƒ 2,- postz. bijsluiten. Info tel: 08340-25791 na 18.00 uur.

Familie vakantie in het Sauerland Gezellig Familiehotel met sauna, solarium, kegelbaan, park, overdekt zwembad in de buurt. Hotel Lindenhof, 59581 Warstein. Tel. 0049.2902-97050, Fax 970540.

VAKANTIEWONING 2-4 p. DM 45/55 p.d. i.h. Wiehengebirge Bad Essen-Lintorf Tel. 0949-5472-73059.

Camping, bungalows, vakantiewoningen en stacaravanparken. EIFELLUX 073-419019/420644.

SAUERLAND Hotel, 55 kmrs do./wc. Spec. groepsreizen HP va. DM 28,-. Tel. 0049-5636-1268. Fax: 1483.

OOSTENRIJK

VAKANTIEWONINGEN OP MAAT?! Bel voor gids............Interlux 072-183.183

SNOEYINK EXCURSIEREIZEN Prima verzorgd en zeer voordelig. Tirol + Salzburgerland + Vorarlberg 8 dgn volp. incl. exc. al v.a. ƒ 639,-. Karinthië 10 dgn halfp. v.a. ƒ 789,-. Wenen/Boedapest 10 dgn. halfp. al v.a. ƒ 869,-. Lourdes 5 dgn volp. al v.a. ƒ 459,-. Beierse Woud 8 dgn volp. al v.a. ƒ 579,-. Goede hotels, prima chauffeurs, werkelijks vertrek. Gratis gids bij ANVR of V & D reisburo of SNOEYINK BUSREIZEN 05413-53200 lid ANVR/SGR.

De meest complete en goedkope wintersportreizen all-in 10 dgs busreis, HP, 7 dgn skipas, 6 dgn skiles, 7 dgn skiuitrusting v.a. ƒ 820,-. Dolomite Skisafari, 10 dgse busreis, HP, 7 dgn skipas, 6 dgn skibegeleiding, 7 dgn skiuitrusting v.a. ƒ 995,-. Langlaufsafari, 10 dgse busreis, HP, 3 x 1/2 dag L.L.-les, 7 dgse L.L.-uitrusting, 3 L.L. excursies v.a. ƒ 655,-. Groeps-korting v.a. 10 pers. Alle reizen ook per eigen auto mogelijk. Bel voor gratis gids Reisburo Joy Tours 070-3633939, lid SGR/ANVR.

Te huur compl. ingerichte CARAVANS in Karinthië. Nog mog. vóór 16/7 na 13/8. Info: 075-280550.

RDP Vakantie & Recreatie biedt u een goede landelijke spreiding.

WINTERSPORT

SKIEN Frankrijk, Oostenrijk, Tsjechië en v.a. ƒ 349,- incl. bus, app., skipas. GoGo Tours: 010-4142599 ANVR/SGR.

+ + DE SNEEUWSPECIALIST + + Razendvoordelig skiën in O'rijk, Italië en F'rijk; bus, HP/app., skipas. al v.a. ƒ 369,-. Vr. de gratis brochure aan BIZZ TRAVEL 050-144255 lid SGR/ANVR

Per auto, trein of vliegen naar uw wintersportbestemming tegen lage prijzen naar o.a. Oostenrijk, Frankrijk, Tsjechië, Slowakije en Amerika. Pension l/o v.a. ƒ 229,- p.p. Bel voor de gratis brochure: HTC Super Reizen, 040-436600.

LAST MINUTE 11.2/18.2/25.2; 10- dgse busr., WINTERSPORT of PRAAG v.a. ƒ 395,-. DINO TOURS 070-3252899.

SKIEN IN POLEN 10 dgn, incl. hotel VP, skiles, skilift en vervoer v.a. ƒ 390,- p.p. Inl. Euro 90 Tel: 077-548884.

ZWITSERLAND

VAKANTIEWONINGEN OP MAAT?! Bel voor gids............Interlux 072-183.183

SPANJE

BUNGALOWS EN APPARTEMENTEN in Spanje. CHALET FAVORIT 010 - 2202499.

GRATIS GIDS '94, 10/17 dagen hotel v.a. ƒ 199,-. App. v.a. ƒ 199. Camping v.a. ƒ 319,-. carnaval 11/2 hotel***, HP ƒ 299,-. BOOSTEN BUSREIZEN SGR 045-227777.

EURO '90 BUS + AUTOREIZEN. Costa Brava-Salou 10 dgn. v.a. ƒ 299,- VP; 17 dgn v.a. ƒ 448,- VP. Uw kind kan al mee voor ƒ 165,- VP. Verkoop zonder tussenpersonen, dus zeer voordelig. Info: 077-548884.

FREELINE (ANVR/SGR). Spanje, pendelbusvakanties. Geweldige aanbied. in 1e klas hotels met Karnaval en Krokusvak. C. Brava, Salou of Benidorm. Bekijk ook onze heel vriendelijke prijzen voor andere data in febr., maart, april enz. Natuurlijk het hoogseizoen niet te vergeten. U vindt een enorme selectie hotels, app. en campingreizen in onze schitterende gratis brochures; C. Brava/Salou of Benidorm/Calpe. Tel. 04970-16461 (24 u p/d).

ƒ 329,- VP. BENIDORM winterzon, incl. gratis ontb. & diner in zeer luxe bus. Div. htls. in centr. vlak a. zee. Vertr. 11-14-18-21-25-28 febr., 4-7-11-14-18-21-25-28 maart. 10/17 dg VP (!) al v.a. ƒ 329/499. REKRO REIZEN 010-4142233 tot 22.00 uur. SGR.

ONGELOOFLIJK!! REKRO REIZEN zomergids 1994. Prachtreizen voor superprijzen. Bus of eigen auto naar Spanje/Hongarije, bv. 10 dg. htl. a.d. Costa Brava VP al v.a. ƒ 279. Benidorm 10 dg. VP ƒ 339,- en nog veel meer! Brochure? REKRO REIZEN R'DAM 010-4142233 tot 22.00 uur. SGR.

Uitgebreid BARCELONA bezoeken 8 dagen v.a. ƒ 599,-! 12-dgs rondje Spanje met o.a. MADRID, BARCELONA, TOLEDO en BURGOS v.a. ƒ 1099,-. 8-Daagse vliegrondreis Andalusië met o.a. CORDOBA, SEVILLA en GRANADA v.a. ƒ 1199,-. Gratis reisgids? Bel SPECIALE REIZEN CENTRALE 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR.

SOLMAR WINSTPAKKER, busreis, hotel California Gardens 3 sterren. Zeer compleet hotel in Salou, moderne kamers, o.a. ligbad/balkon, prachtig zonneterras met veel bloemen, 2 royale zwembaden. 500 m van zee en een uitstekende keuken, buffet maaltijden volp. Net dat stukje beter. Wij hebben hier 95 kamers dus u kunt profiteren van een bijzonder lage voorseizoen prijs. Vertrek 1/4 10/17 dgn. ƒ 365/525, 4-11-18/4 ƒ 289/437, 8-15-22/4 ƒ 299/457, in mei v.a. ƒ 329, t/m 20/6 ƒ 375, 24/6 ƒ 395, 27/6 ƒ 429, 1-4/7 ƒ 479, 8/7 ƒ 519. Uitverkocht tot 5/8, vertrek 5-8/8 ƒ 569, 12/8 ƒ 549, 15/8 ƒ 519. 19-22/8 ƒ 479, sept. ƒ 385. Dit is slechts een van onze vele mogelijkheden. Bijk. kosten: royal class ƒ 40, glastaal ƒ 15, adm. kosten ƒ 5. Bel 040-460560 en vraag gratis folder.

SNOEYINK MAAKT SPANJE BETAALBAAR. 2 x per week met superluxe Royal Class touringcars naar meer dan 70 hotels/appartementen in: Lloret, Blanes, Malgrat, Pineda, Calella, Sitges, Salou, Benidorm. IN 1994 EXTRA LAGE PRIJZEN i.v.m. de devaluatie van de peseta. Extra hoge kinderkorting in 24 hotels, 1e kind tot 12 jaar, bij 2 volbetalenden op de kamer betaalt u slechts: ƒ 199,-/10 dagen of ƒ 269,-/17dagen. NIEUW eigen autoreizengids, kinderkorting tot 75%. Prijsgarantie: boek gerust vroegtijdig. Vraag nú de voordeelgidsen aan! Info bij uw ANVR of V & D reisburo of bel SNOEYINK BUSREIZEN 05413-53200, ANVR/SGR.

COSTA BRAVA-Blanes Vakantiewoningen te huur CodaB Reizen: 050-415210.

SIROCO Benidorm Gezellig en verzorgd juli en aug. 1994 10 DAGEN v.a. ƒ 365,- p.p. 17 DAGEN v.a. ƒ 545,- p.p. 24 DAGEN v.a. ƒ 625,- p.p. App. incl. luxe busreis. Ook vliegreizen mogelijk 01820-84555 Bel voor 'n folder. Lid SGR.

ROSAS, ESTARTIT, PLAYA d' ARO. CBS :04929-64555.

PRIVE APP. ELVIRA in BLANES 4-6 pers. aan boulevard 01646-14180.

Adverteren via RDP is kostenbesparend.

ITALIË

GARDAMEER-TIGNALE. 'Panorama La Forca' luxe 4/6 pers. app. in bosrijke omg., 600 m boven meer met zwembad, balkon op Zuiden, uitz. op meer. 01814-2427.

LEVICO- EN CALDONAZZOMEER Verhuur vakantiewoningen. Gratis brochure. Juni en sept. 40% KORTING. Bel Tempo Vakanties: 074-777377.

N-Italiaanse meren en Bloemenriviéra Woningen 2 tot 10 pers. Hotels, camping, vak.park. VAKANTIE VALSUGANA: 02155-27475 (GRATIS GIDS).

Ga eens naar GARGAZON tussen Bozen en Meran (Zuid-Tirol in Noord-Italië) voor een echte voorjaars-, zomer- of najaarsvak. Uitst. v. wandel-, fiets- en autotochten. Voord. hotels, pens., kamer/ontbijt, vak.won. Gratis prosp. 038-659917 (alleen ma. + di.)

12- en 15-Daagse bus-rondreizen langs o.a. FLORENCE, ROME en VENETIE v.a. ƒ 999,-. 15-Daagse vlieg-rondreis SICILIE & ZUID-ITALLIE v.a. ƒ 1895,-! 8-Daagse vliegreis ROME & LAZIO v.a. ƒ 1099,-. 8-daagse busreis VENETIE v.a. ƒ 699,- 9-daagse busreis met o.a. ROME, FLORENCE, SIENA en ASSISI v.a. ƒ 799,-! Gratis reisgids? Bel SPECIALE REIZEN CENTRALE 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121. ANVR/SGR.

ITALIASELECT Zomergids autovakanties Italië! Bel: 01719-48887 Noordwijk (Lid SGR).

Riccione Hotel Concord **** 100 m. v/h strand i/h centr. reeds v.a. ƒ 65,- p.d. L.O. Info. na 18.00 uur 023-321434.

DENEMARKEN

EEN VAKANTIEREIS NAAR DENEMARKEN BOEKT U BIJ TROLL TRAVEL. TROLL TRAVEL de Deense vakantiewoningspecialist biedt u een ruime keuze aan comfortabele vakantiewoningen van Denemarken naar deze ... Vraag de uitgebreide catalogus aan en reserveer uw vakantiewoning bij TROLL TRAVEL ... TROLL TRAVEL ... telefoon 078-19 17 00 telefax 078-19 15 49

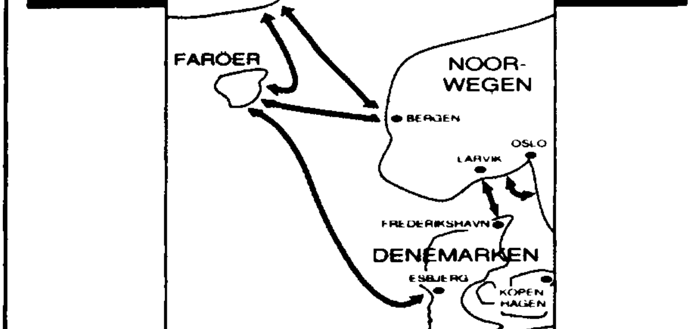
* * * DENEMARKEN * * *
Ook in de winter en lente dichterbij dan u denkt
- Appartementen en vakantiehuizen voor een weekje tussendoor.
- Boek een Stedentrip Kopenhagen en kies eens een andere hoofdstad!
Dichterbij en goedkoper dan u denkt.
.... DENEMARKEN ....
Info Skandic/Groningen Tel. 050-143200.

Ontdek KOPENHAGEN: 6-daagse excursiereis met veel Kopenhagen maar ook BREMEN, HELSINGOR en ROSKILDE v.a. ƒ 699! Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 anvr/sgr.

* * * DENEMARKEN * * *
Vraag naar onze reisgids voor Denemarken met:
- Autovakanties
- Legoland arrangement
- Appartementen bij o.a. Kopenhagen
- Stedentrips en hotelaanbiedingen
Of boek één vakantiehuis uit een van de vele catalogi met woningen.
Bel voor informatie: 050-143200
*******INFO SKANDIC/Groningen*******

SCANDINAVIË

Stap aan boord van een luxueuze cruise-ferry naar Noorwegen - Zweden - IJsland

Scandinavische landen: voor een onvergetelijke vakantie naar de ongerepte natuur, stilte en schoonheid. Onze moderne schepen brengen u, via verschillende routes, naar de plaats van uw keuze.

Larvik Line -	Frederikshavn (De) - Larvik (No) v.v.
Scandi Line -	Sandefjord (No) - Strömstad (Zwe) v.v.
Smyril Line -	Esbjerg (De) - Faroer - IJsland v.v. Bergen (No) - Faroer - IJsland v.v.

Stel zelf uw auto(rond)reis samen met de speciale arrangementenfolders. Bel voor GRATIS brochures 06 - 8998353 (40 ct. p.m./alleen tijdens kantooruren).

*****NOORWEGEN & ZWEDEN*****
handig samengevoegd in een reisgids vol informatie en (laagseizoen) aanbiedingen: autovakanties/hotel of stedentrips/ vakantiehuisjes/ fietsen & wandelen met bagagevervoer enz.
Bel: INFO SKANDIC/Groningen (ANVR/SGR) Tel: 050-143200.

DENEMARKEN

RUIM 25.000 VAKANTIEWONINGEN EN SPECIALE HOTELARRANGEMENTEN MET GRATIS TOEGANGSKAARTEN VOOR LEGOLAND!
Vraag tegen portokosten ons infopakket met:
● DANSOMMER ● DANCENTER ● NOVASOL ● ULFBORG VEMB ● LANGELAND / FYN / AERO ● ODDER ● DIV. TOURISTBUREAUS
D.F.B. Geen reserveringskosten! DANSK FERIEHUS BOOKINGBURO Hoofdweg 99, Midwolda. Tel. 05975-1416. Fax 05975-2924
Onbetwist de Denemarken Specialist

VAK.HUIZEN, appart. - op de beste locaties. Gr.gids 02208-98876/046-525002 'Natuurlijk Denemarken'.

GR. BRITTANNIË / IERLAND

BRITS TOERISTENBUREAU organiseert Grote Reisinformatiemarkt in Grote Kerk, Den Haag, 12 feb. (10-18 u.), 13 feb. (10-17 u.) en in Eusebiuskerk, Arnhem, 15 feb. (12-21 u.) TOEGANG GRATIS.

SHAMROCK TOURS, 31 JAAR de IERLANDSPECIALIST DAGELIJKS VERTREK per VLIEGTUIG en BOOT. Fly-Drive Rondreizen per auto en bus, golfen, fietstrips, sportvissen, motorkruisers, wandelreizen, tuinenreizen. Fraaie vakantiebungalows, hotelarr. "Ierland a la Carte", paardrijtochten, farmhouses etc. Progr. bij uw ANVR Reisburo of Reisburo B.B.I. Groningen, Vismarkt 30, 9711 KT Groningen. Tel. 050-128318 / 180246.

LONDEN & Cambridge 6-daagse excursiereis met o.a. ook Leeds- en Windsor Castle en Canterbury v.a. ƒ 649,-! ZUID-ENGELAND: 8-daagse reis met o.a. Stonehenge, Bath, Winchester v.a. ƒ 898,-. Gratis reisgids: Bel SPECIALE REIZEN CENTRALE 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR.

VAKANTIEHUISJES t.h. ook Londen. Inlichtingen en GRATIS brochure: Palthor Holidays B.V., van Nijenrodeweg 893, 1081 BH Amsterdam. Tel. 020-6442161

POLEN

Indrukwekkend Polen: 9-daagse reis langs GDANSK, WARSCHAU en KRAKOW v.a. ƒ 899,-! Gratis reisgids? Bel SPECIALE REIZEN CENTRALE 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121. ANVR/SGR.

TSJECHIË / SLOWAKIJE

VAKANTIEWONINGEN OP MAAT?! Bel voor gids............Interlux 072-183.183

VAK. WONINGEN t.h. in Tsjechië en Slowakije. Kamers met eigen keuken en badkamer in centrum v. Praag. INTER CHALET Tel:010-4730319.

DE BETERE BUNGALOWS, VILLA'S & CHALETS Op de mooiste plekjes "Volop keus" All-In Prijzen Topic Travel Autovakantie-gids: 070-35.033.09 (lid SGR).

Excursiereis PRAAG 7 dgn. HP v.a. ƒ 579,-. Wekel. vertr. Bel SNOEYINK BUSREIZEN 05413-53200 ANVR/SGR.

PRAAG-C., pension, km./badk. + bew. parking l/o ƒ 38,-. Vak.huizen hele land. BoB Travel: 02290-39762.

Goedkoop skiën in de mooiste gebieden van Tsjechië en Slowakije. 10 Dagen halfpension v.a. ƒ 195,- p.p. Incl. busreis + logies v.a. ƒ 300,- p.p. Info: GEBO REIZEN 038-544968 of 05280-67000 lid ANVR/SGR.

MORAVIE, schitterende excursiereizen naar de mooiste streek van Tsjechië 10 dagen v.a. ƒ 798! Gecombineerd met PRAAG en WENEN, 12 dagen v.a. ƒ 998,-. Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR.

Wekelijks verschillende bus- en vliegreizen naar PRAAG! 7-Daagse nachtbusreis v.a. ƒ 349! 7-Daagse excursiereis naar ons eigen ***-hotel Carol v.a. ƒ 599! Lang Weekend Vliegreis v.a. ƒ 599,-. 12-daagse rondreis WENEN, BUDAPEST & PRAAG v.a. ƒ 1198! Gratis reisgids! Bel SPECIALE REIZEN CENTRALE 050-120100(24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR.

SCANDINAVIË

Boek nu betaalbare vakantie woningen in Zweden. Gratis brochure 02246-1596

27e NORDIC TOURS ZOMERGIDS NOORWEGEN 1994 per EIGEN AUTO en VLIEGTUIG is weer uit. Rondreizen-Vakantiechalets-Hotels-Pensions-Camp.hutten-Fly Drive-Wandelreis-Busreis-Fietsarr. Progr. bij uw ANVR REISBURO of Reisburo B.B.I. Groningen, Vismarkt 30, 9711 KT Groningen, 050-128318-180246.

DIV. BUITENLAND

VERRE REIZEN — 22 JAAR UITZONDERLIJKE ERVARING

Thailand	22 dagen v.a. ƒ 21..
Indonesië	24 dagen v.a. ƒ 28..
Vietnam	30 dagen v.a. ƒ 39..
Sri Lanka	23 dagen v.a. ƒ 29..
India	25 dagen v.a. ƒ 28..
Israël	16 dagen v.a. ƒ 19..
Jemen	26 dagen v.a. ƒ 29..
Turkije	24 dagen v.a. ƒ 16..
Griekenland	22 dagen v.a. ƒ 19..
U.S.A.	30 dagen v.a. ƒ 36..
Mexico/Guatemala	31 dagen v.a. ƒ 38..
Galápagos/Ecuador	31 dagen v.a. ƒ 55..
Brazilië	15 dagen v.a. ƒ 32..
Kenia	23 dagen v.a. ƒ 33..
Zimbabwe/Botswana	24 dagen v.a. ƒ 39..

FOLDER? ☎ 02520-77677 POSTBUS 164, 2180 AD HILLEGOM

CROSS COUNTRY TRAVELS LID ANVR / LID SGR

HONGARIJE

2000 VAKANTIEWONINGEN Mevo Reizen 05725-154..

Poesta Reizen DE ENIGE HONGARIJE SPECIALIST biedt vak.huizen, campings, hotels en pensions aan. 15-Daagse pension rondreis met eigen auto ƒ 405,- p. 7-daagse fietsvak. ƒ 198,- p.p. Buspendels, vliegtick.. georg. busreizen.Info en gratis folder: tel. 055-41211..

BUDAPEST: 7-daagse busreis v.a. ƒ 399,-, 8-daagse excursiereis met Budapest, Eger en Donaubocht v.. ƒ 699,-, 4-daagse vliegreis v.a. ƒ 740,-. Prachtige 12-daagse RONDREIS met o.a. Budapest, Eger Balaton meer en Pécs v.a. ƒ 998,-. Gratis reisgids? Bel SPECIALE REIZEN CENTRALE 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR.

Balatonmeer, Tiszameer, vak. won. 2-12 pers. info/gids ALMADITOURS 055-429015/331472., ook busp.

PANNONIA Travel voor gr. car./tent/camp./app. hotel/won. 08347-83988.

GRIEKENLAND

Aktieve rondreis GRIEKENLAND 22 dgn ƒ 1795,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. EXTRA reis vertrek 7/5. Folder? Djoser 071-126400. Lid SGR.

Rustig ZUID-KRETA, vliegen + voordelige app. vlak.. zee, evt. goedkoop autohuur. Ook aanbiedingen en la.. minutes. Info: BOSMAN REIZEN : 01184-72007* Lid SGR.

CORFU EN SAMOS-VAKANTIEWONINGEN en PENSIONS voor 2-8 pers. Alle vlak bij zee v.a. ƒ 135.. p.w. Evt. ook vlucht v.a. ƒ 499,- p.p. Vraag de twee apa.. gratis brochures met uitgebreide beschrijvingen van vakantiewoningen en veel kulturele, historische en .. informatie over de twee groenste eilanden van Griekenland ROSS HOLIDAYS: 08894-24848 (lid SGR)

TURKIJE

In onze zeer laaggeprijsde Turkije-brochure: jeepsafari, busrondreizen, jongerenreizen, fly-drives.. strandvakanties en nog veel meer. Bel voor de gratis brochure: HTC Super Reizen 040-436600 of informeer bij uw ANVR reisbureau.

ISTANBUL, aanbieding stedenreis incl. vlucht, transfer en ***hotel l/o bij vertrek t/m 8 februari al v.a. ƒ 419,- p.p. Campingvlucht al v.a. ƒ 349,- p.p. Bel voor de gratis brochure: HTC Super Reizen 040-436600 of informeer bij uw ANVR reisbureau.

ACTION PACKS in Turkije, speciale jongerenreizen m.. volledig verzorgd actief programma o.a. wildwatervaren, duiken en paardrijden + week strandvakantie. Hele seizoen slechts ƒ 1399,- p.p. inc.. vlucht en verblijf. Bel voor de gratis brochure HTC Sup.. Reizen 040-436600 of informeer bij uw ANVR reisbure..

Rondreis Turkije: 15 dagen Istanbul/ Klein Azië ƒ 1.595,-. Bel Delta reizen: 071-146649 (lid SGR)

ISRAËL

NEAR EAST TOUR.. verzorgt ook dit jaar w.. 8/15-daagse RONDREIZ.. 020-6235950/020-624335.. ANVR/SGR

AFRIKA

Avontuurlijke rondreis KENIA 24 dgn. ƒ 3095,- incl. vliegreis, hotels, safari etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400. Lid SGR.

**** BUSVAKANTIES

Zo'n busvakantie krijgt 4 sterren met Arke!

FINLAND	ZWEDEN EN NOORWEGEN
Vertrek in mei, juni, juli en augustus	Vertrek in mei, juni, juli en augustus
2 pers. kamer	2 pers. kamer
3550,-	3435,-

Prijzen per persoon.

Kies voor een 4-sterren busvakantie van Arke. Die gaat gegarandeerd door op de datum die u geboekt heeft! ... ARKE REIZEN

BENT U OOK ZO VERSCHRIKKELIJK AAN ARKE TOE?

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 42 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196596 fax: 072-196484

RUSLAND

8 dagen Moskou/ St. Petersburg ƒ 1.595,-.
Bel DELTA REIZEN 071-146649 (lid SGR)

SCANDINAVIE & ST. PETERSBURG: boeiende 10-dgse rondreis v.a. ƒ 1199,-. MOSKOU & ST. PETERSBURG: 8-daagse vlieg-excursiereis v.a. ƒ 1499,-. PRACHTIG RUSLAND: 10-daagse indrukwekkende vliegrondreis v.a. ƒ 1875,-. Gratis reisgids?
Bel SPECIALE REIZEN CENTRALE
050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR.

INDONESIË

MULTATULI TRAVEL
verantwoorde reizen naar
INDONESIE THAILAND
met respect voor bevolking, cultuur en milieu.
In samenwerking met lokale ontwikkelingsorganisaties.
LID SGR BEL 020-62.77.707.

Rondreis JAVA & BALI 17-dgn. ƒ 2109,-. Vluchten v.a. Brussel en 1e klas hotels. ●SEAC reizen●
Tel: 010-4716822 (SRG) of via uw ANVR reisburo.

Rondreis JAVA-BALI 30 dgn ƒ 3980,-. Kl. groepen met Ned. reisl. Overwinteren Bali/Lombok.
Senioren 60 + reizen. Smaragd Reizen. 02280-12231.

24 dagen Java-Bali ƒ 2.775,-/31 dag. Sumatra-Java-Bali ƒ 3.390,- incl. tickets/vol pension/verv./hotels/excursies
STICHTING AHA TOURS 05980-95830 / 03440-19515.

INDONESIE & HET VERRE OOSTEN 94/95

De brochure 94/95 van de Indonesië & Verre Oosten Specialisten bij uitstek ligt voor u klaar! 180 pagina's kleurige informatie over volledig verzorgde rondreizen avontuurlijke rondreizen, individuele arrangementen en strandvakanties naar Indonesië, Thailand, Sri Lanka Maleisië, China en Australië!

Bezoek onze gratis informatieve diapresentaties.

Indonesië:

Den Haag	06/02	en Apeldoorn	10/02
Amersfoort	11/02	en Groningen	12/02
Leeuwarden	13/02	en Middelburg	14/02
Utrecht	17/02	en Zwolle	19/02
Amsterdam	20/02	en Rotterdam	24/02
Tilburg	25/02	en Eindhoven	05/2 + 26/2
Arnhem	27/02	en Den Bosch	04/03

China/Sri Lanka/Maleisië/Thailand:

Eindhoven	26/02	en Den Haag	05/03

Tevens het gehele jaar wekelijkse presentaties over Indonesië en Azië in Heemstede. Komt u ook? Wel vooraf reserveren. Vraag onze brochure 94/95 bij uw ANVR Reisagent of bel ons even!

De Boer & Wendel B.V.
Voor kwaliteit en betrouwbaarheid.
Raadhuisstraat 53, 2101 HD Heemstede.
ANVR/SGR/IATA. Tel. 023-33.91.51.

CULTUUR, NATUUR, AVONTUUR EN NIET DUUR. met Stichting "Het Schone Streven" naar Indonesië 23 Dgn Java/Bali ƒ 2800,- of 30 dgn Sumatra/Java/Bali ƒ 3300,- incl. V.P., excur., ret.ticket KLM-Garuda. 058-137706;05220-55026;078-174654;077-517133; 072-335316

DE NIEUWE BROCHURE '94/'95 IS UIT!!!

RONDREIZEN INCL. VOLPENSION O.A.

19 dg. Bangkok, Java, Bali	v.a. ƒ 3950,-
26 dg. Brunei, Sabah, Sarawak	v.a. ƒ 5650,-
23 dg. Sri Lanka	v.a. ƒ 3650,-
27 dg. Australië (geen V.P.)	v.a. ƒ 7250,-

Bezoek onze presentatiedag op 6 februari Motel Nuland. Svp reserveren. Ticket GARUDA, Indonesië vertrek febr. en mrt 1994 v.a. ƒ 1545,-. Wij zijn vertegenwoordiger van de NATOUR Hotelgroep.
ARTHA VAN UDEN TRAVEL B.V.
Tel 070-3635900. Lid ANVR/SGR.

Indonesië
24-daagse Java-Bali tour incl.: ticket-hotel-excursie-reisl.
ƒ 2695,-
Vraag snel brochure bij Reisvereniging "Selamat Jalan"
Postbus 21, 3760 AA Soest
02155-15933/15759
Lid SGR, nr. 1723

Meer informatie over adverteren op deze pagina?
B E L: 072-196596

AZIË

Verzorgde 18-daagse reis door fascinerend India ƒ 2.595,-. 21-daagse reis Nepal en Bhutan ƒ 5.395,-. Brochure: DELTA REIZEN 071-146649 (lid SGR)

AZIË

vlieg eens uit met ASHRAF lid VAR & SGR

Oost/West Turkije	22/29 dgn ƒ1595
Pakistan/India/Nepal/Rajasthan/ Ladakh/Orissa/Sikkim/Z. India	28/30 dgn ƒ2695
Ekspeditie A'dam-Katmandu	24/28 wkn ƒ5000
Thailand/Burma/Laos	36 dgn ƒ3750
Indonesië diverse eilanden	21/30/37 dgn ƒ2995
Borneo Natuur	30 dgn ƒ4295
Vietnam	30 dgn ƒ3550
China/Vietnam/Mongolië/Tibet	4/5/9 wkn ƒ4295
China/Tibet/Vietnam ekspedities	17/21 wkn ƒ5500

Ook avontuurlijke reizen naar Afrika en Zuid Amerika
ASHRAF: 020-6232450 *experts in adventure*

Tempels & thee: 21-daagse rondreis Sri Lanka ƒ 2.695,- verlenging Malediven ƒ 1.395,-, 1 week inclusief vlucht. Brochure: DELTA REIZEN 071-146649 (lid SGR)

Avontuurlijke rondreis Indonesië 23-34 dgn. v.a. ƒ 2895,- Rondreis India/Nepal 27 dgn. v.a. ƒ 2795,-. Rondreis Zuid-India 27 dgn. ƒ 2595,-. Rondreis Thailand 26 dgn. ƒ 2495,-. Rondreis Vietnam 25 dgn. ƒ 3195,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? DJOSER 071-126400. Lid SGR.

AUSTRALIË / N. ZEELAND

"NIEUW-ZEELAND" INFORMATIE AVONDEN
Barron & De Keijzer Travel en het NZ Bureau van Toerisme nodigt u uit voor een presentatie over Nieuw-Zeeland en de Pacific Eilanden. DATA: 9 maart Maastricht, 14 maart Apeldoorn, 16 maart Amsterdam, 21 maart Breda/Tilburg, 24 maart Leeuwarden, 28 maart Utrecht, 30 maart Rotterdam, 6 april Zoetermeer. Belt u ons op: 020-625.8600 of 010-478.0000. (LID SGR) Kosten ƒ 5,- p.p.

EGYPTE

Avontuurlijke rondreis EGYPTE 15-22 dgn. v.a. ƒ 1495,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? DJOSER 071-126400. Lid SGR.

MIDDEN-OOSTEN

Avontuurlijke rondreis JEMEN 26 dgn. ƒ 2.895,-. Rondreis Syrië/Jordanië 20 dgn ƒ 2195,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata v.a. 16/3. Folder? Djoser 071-126400. Lid SGR.

VER. STATEN / CANADA

* MET ORANJE NAAR FLORIDA *
Arrangementen met wedstrijdkaarten. Orlando met hotel 9 dgn ƒ 1965,- 16 dgn ƒ 2195,- 24 dgn. ƒ 2395,-
Inl. TOP TRAVEL tel. 01640-42400 fax 45034 SGR/ANVR.

CARIBISCH GEBIED

ISLA MARGARITA, de parel in de Caribbean, 30 km voor de kust van Venezuela. Een klein budget ter plaatse is voldoende, het is daar SPOTGOEDKOOP. Uw vlucht incl. hotel heeft u al voor ƒ 1199,-. (9 Dagen). GOGO TOURS 010-4331751 ANVR/SGR.

MIDDEN-AMERIKA

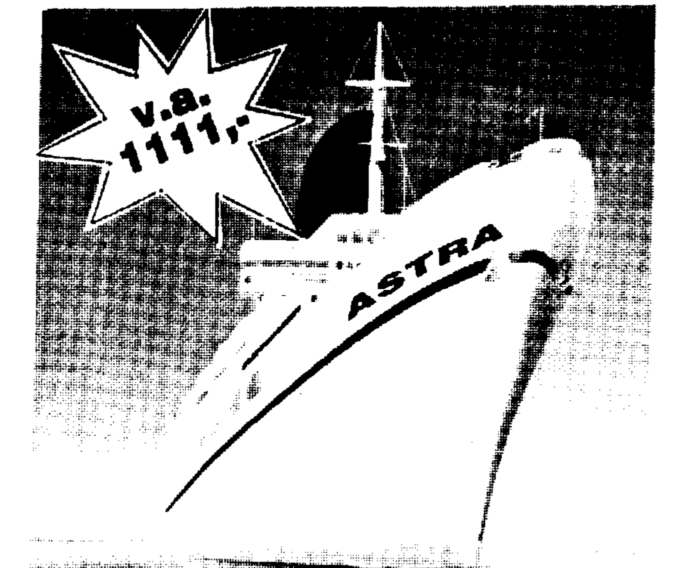
Rondreis: MEXICO-Guatemala-Belize. 30 dgn ƒ 3295 **Vertrek elke maand **DISCOVER** 020-6854506 SGR.

LATIJNS AMERIKA

Aktieve rondreis Ecuador 27 dgn. ƒ 3195,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400. Lid SGR.

CRUISES

EVEN NAAR DE ZON!!!
* 8-DAAGSE SUPERCRUISES *
2 p. hut, VP en vlucht, elke zat. v. feb. t/m apr.
MADEIRA*CAN.EILANDEN*MAROKKO

VOOR INFO EN FOLDER 043-250808
EUROCRUISES
varen is ons vak!

NIEUW
Zeetours Riviercruises

Luxe cruises op de mooiste rivieren van de wereld

8 dagen Elbecruise	v.a. ƒ 1590,-
8 dagen Donaucruise	v.a. ƒ 1690,-
8 dagen Rijncruise	v.a. ƒ 1770,-
8 dagen Mississippicruise	v.a. ƒ 3180,-

Prijzen inclusief alle maaltijden
010-4145944
Zeetours Cruises, Boompjes 545, 3011 XZ Rotterdam
Informatie en boekingen bij uw reisadviseur Lid ANVR/SGR
HOLLAND INTERNATIONAL

DE BESTE CRUISE SELEKTIES
Koudijs Cruise Corner selecteert voor u de beste aanbiedingen van het moment. Een voorproefje leest u in het GRATIS CRUISE BULLETIN Voor u zee kiest bel 010-4118454 voor de meest actuele cruise-info of kom langs in onze cruise corner.
Lid ANVR/SGR Goudsesingel 235 3031 EL Rotterdam

NEDERLANDSE ANTILLEN

Vak. Woningen + vlucht op ARUBA, BONAIRE, CURACAO en SINT MAARTEN, CARE tel:02260-15519.

UNIEK!! Elke zaterdag v.a. 13.00 uur ALLE last-minute aanbiedingen in een handige folder voor ƒ 2,50 af te halen. SUPERAKTUEEL en COMPLEET.

Niet meer lopen en zoeken. Met één foldertje heeft u alle informatie in huis. Zo weet u zeker dat u nooit teveel betaalt voor uw vakantie! Mocht de folder uitverkocht zijn, kunt u uiteraard op een van onze reisburo's de informatie gratis doorkijken.

REISADVIESBURO VAN DER BIESEN
GELEEN Elisabethstraat 38, 046-749859
LANDGRAAF Raadhuisplein 13, 045-322233
KERKRADE-WEST Akerstraat 46A, 045-425038
KERKRADE Hoofdstraat 69, 045-452434
HEERLEN Dr. Poelsstraat 3, 045-715961
VAALS Tyrellsestraat 9, 04454-65050
SGR ANVR

RONGEN
kampeerauto's, caravans en voortenten, kampeerartikelen, scheepsaccessoires, verhuur van campers, doorlopend aanbiedingen van gebruikte caravans
St. Jobserstr. 5102 Würselen Gewerbegebiet Aachener Kreuz 0949 2405 92902

HOTEL WESTDUIN ★★★★
Westduin 1, 4371 PE Koudekerke (Vlissingen)
50 METER VAN ZEE EN STRAND
RESERVEER NU
met de carnavalsdagen één van onze vrijetijdsarrangementen. Reeds va. ƒ 120,- p.p. h.p.
Voor info en reservering 01185-2510.

Kunst en Antiek

Te koop gevraagd ANTIEKE **eng. vitrinekast** en side table. Br.o.nr. B-05127, Limburgs Dagblad, Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Komt U eens vrijblijvend kijken naar onze enorme collectie ANTIEK o.a.: kasten, tafels, stoelen, klokken, brons, koper, tin enz. Wim Scheepers, Panheelderweg 28, Heel. Tel. 04747-1593. Iedere dag geopend.

De mooiste grenen en eiken keus volgens VT-wonen en Ariadne vindt u bij INTER-ART antiek Simpelveld, Irmstraat 64. 045-443161 eigen restauratie en logerij. Ma. gesl./do. koopav.

ROMANTISCH-WONEN speciaalzaak in "antiek en nieuw" geloogd grenen meubelen, voor 'n sfeervol interieur! Rijksweg Noord 4, Geleen. Telef. 046-753006.

STIJLKLOKKENMAKERIJ voor klokkenfournituren en onderdelen. Merkelbeekerstraat 19, Brunssum, telefoon 045-252215.

Antieke mechelse BUFFETKAST massief, zeer mooi, vr. pr. ƒ 1.500,-. 045-454087.

Antiek SIMONS gespecialiseerd in noten, grenen, eiken antieke meubelen, lampen, klokken enz. Dorpstraat 45A, Nuth (in het centrum t.o. kerk). ☎ 045-243437. Een begrip voor de regio!

WIJSHOFF Antiques biedt u op 2.000m2 een grote keuze aan in: antieke kasten, vitrines, secretaires, eetkamers, klokken, kachels en curiosa. Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum. Tel. 045-211976. Geopend: donderdag, vrijdag, zaterdag.

Diversen

Vakkundige REPARATIES aan horloges en klokken. Gedipl. Horloger- Juwelier Hugo Verhoeven, Kerkplein 32 Voerendaal. 045-750850.

Te koop kunststof BIERGLAZEN, splintervrij. Tel. 04492-4999 of 3659.

Te koop professionele GELUIDSINSTALLATIE en kassa, pr. n.o.t.k. Te bevr.: telefoon 043-646817.

Amer. COCA-COLA Machine, type Vendo 44, bwj. '56, gerest., perfect i.o. Verchroomd staande sigarettenautom., USA, '58. Oude blikken auto's/kraanwagens/tanks etc. w.o. Schuco, 5 st., ƒ 250,-. Tel. 045-224225.

Te k. voor BMW v.a. bwj. '85 4 licht-metalen velgen met band 14", band 185/R70, prijs ƒ 500,-; 2 convector radiotoren, 40 cm. hoog, 2,0 mtr. lang, samen ƒ 250,-. Telef. 045-424239.

Te koop MOTOREN en Crossmotoren; bromfiets Yamaha DT; fietsen (mount. enz.), pr.n.o.t.k. 045-462938. Voorterstr. 77, Kerkrade.

Wegens opheffing confectie-atelier te koop industrienaaimachines, lockmachines, compl. strijktafels, stoomketel, stalen kantoormeubelen, formica kantinetafels, stoelen, lampen, NAAIGARENS, lockgarens, etc. Verkoop zat. 5febr. van 10.00 tot 16.00 uur Bourgognestr. 24, Maastricht. ☎ 043-215114.

Te koop diverse HUISRAAD. Verkoop zat. 5 febr. van 10.00 tot 16.00 uur Bourgognestr. 24, Maastricht. ☎ 043-215114

Te k. 2 MASSAGEBANKEN à ƒ 150,- per stuk. Tel. 04405-4066/045-242094.

SMEETS
De enige officiële Mercedez Benz-dealer voor Zuid-Limburg

(G) MB 190 automaat	9-'86
(G) MB 190E	9-'86
(H) MB 190D automaat	10-'88
(G) MB 190D	7-'91
(H) MB 200D	3-'90
(H) MB 200E	10-'93
(G) MB 260SE	1-'88
(H) MB 300SE	1-'92
(M) MB 230CE	5-'93
(G) Alfa 75ie Indy	1-'92
(G) Chrysler Voyager 3.0 LE	1-'90
(G) Fiat Panda CLX	4-'92
(G) Honda Accord automaat	9-'91
(G) Honda Concerto 1.6i	1-'91
(M) Nissan Patrol 2.8 TD	6-'92
(M) Nissan Serena 2.0D	12-'92
(G) Opel Astra 1.6i	2-'93
(G) Opel Kadett 1.4i	11-'89
(G) Opel Vectra 1.6i	1-'93
(G) VW Passat 1.6 CL	8-'88
(G) VW Passat 1.8 GL	1-'91

(H) Heerlen, Wijngaardsweg 55 tel. 045-754575
(M) Maastricht, Akersteenweg 1C tel. 043-613200
(G) Geleen, Rijksweg-N. 125 tel. 046-757575 06166

De leukste winkel uit de leukste tijd wordt vandaag geopend om 11.00 uur. TATI, Hoofdstraat 25, Amstenrade.

Houdt uw gewicht zelf in de hand met HERBALIFE, een wereldwijd succes. Gewichtsbeheersing en goede voeding. Voor meer info bel tsn. 18-19 uur 045-232276.

Te koop COMMUNIEJURKJE mt. 128, ƒ 200,-. Telefoon: 045-323911.

Te k. CO2 LASAPPARAAT, 220V., 120 Amp. voor plaatwerk, ƒ 500,-. 045-721988.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

BMW-occasions van uw Zuidlimburgse BMW-dealers

KERA KERKRADE
Kerkradersteenweg 5
Tel. 045-452121

316 Cosmosblauw	'86
316i Atlantisblauw	'88
320i Brillantrood	'90
325i Diamantzwart	'88

HUISSELECTIE

316i Diamantzwart	'92
318i Diamantzwart	'91
318i Diamantzwart	'92
318iS Coupé	'93
320i Diamantzwart	'91
520i Diamantzwart	'92
524TD Bronzit	'90
525i Diamantzwart	'90

GELCA GELEEN
Daalstraat 38
Tel. 046-747676

316i Diamantzwart	'88
316i Alpine	'89
316i Brillant	'90
318i Diamant	'89

HUISSELECTIE

320i Sterlingzilver	'92
520i Diamantzwart	'90

KERAM MAASTRICHT
Autopark Randwyck
Molensingel 17
Tel. 043-618555

318i Cosmosblauw	'86
316i Zinnderrood	'87
324D Lachszilver	'88
325EA Malachitgroen	'88

HUISSELECTIE

316i Bordeauxrood	'91
316i Donkerblauw	'92

BMW MAAKT RIJDEN GEWELDIG

Braderieën/Markten

Snuffelmarkt Maastricht MECC
Zaterdag 5 februarir 9-17 uur
Zondag 6 februari 10-17 uur
Huur een kraam op de grootste overdekte vlooienmarkt van Zuid-Nederland. Kraamverhuur ƒ 45,- per dag. Bel 01640-57521 (kantooruren).

Carnaval

Grimas Karnavalschmink
Huidvriendelijk, makkelijk afwasbaar
SPORTHUIS DIANA, Emmastraat 11, Heerlen.

Karnavals - trommels
nergens goedkoper - nergens beter
vanaf ƒ 119,-
Karnavals-maandag geopend

Jacobs Music bv
ALLES OP MUZIEKGEBIED
Kerkstraat 111 A, Brunssum. Tel. 045 - 253770

Te h. CARNAVALSPAKJES, meer dan 70 soorten groepen tot plm. 40 pers., ook per stuk. Tev. geluidsinst. ☎ 046-519970, geopend 18.00-21.00 uur. Zat. van 10.00-15.00 uur, of vlgns. afspr.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Computers

CPC Kerkrade, COMPUTERS nieuw en gebruikt. Niersprinkstr. 61. Tel. 045-351588.

Te koop Commodore AMIGA 500 en uitbr. 1 Mb, action replay 3, monitor en discettes, ƒ 525,-, plm 1½ jaar oud. Telef. 045-223643.

Te k. AMIGA 500 met 2 Mb fastram en 2 Mb chipram met kick 2.0 + 1.3, HD A-590 met 20 Mb en 130 Mb, kl.-monitor 1084 S, met zeer veel extra's, 1½ jr. oud, vr. pr. ƒ 1.400,-. Tel. 045-352102.

Voor EXACT software: Counterpoint Software adviesbureau. ☎ 045-244841.

BOWLING & PARTYCENTRUM HOEVE DE AAR
Welterlaan 45, 6419 CN Heerlen

Bowling & Partycentrum Hoeve De Aar HEEFT WEER WAT!
Uniek in Limburg!
Vanaf heden volledig automatische puntentelling!
Ter introductie:
10 gulden korting
op de baanhuur op vrijdag 4, zaterdag 5 en zondag 6 februari a.s. bij inlevering van deze advertentie.
Voor inlichtingen en reserveringen: tel.: 045-714432
BOWLEN DE AKTIEVE SPORT VOOR IEDEREEN

DE EERSTE LIMOUSINE ONDER DE F50.000,-.

RENAULT

Renault maakt de verhoudingen kompleet zoek. Een stijlvolle limousine, met alle denkbare luxe, voor nog geen ƒ 50.000,-. Een ongekend scherpe prijs voor een auto die zóveel te bieden heeft. De Safrane Manoir is een uitzonderlijk fraaie limousine, met een zeer komplete uitrusting. Een uiterst komplete auto van een zeer hoog kwaliteitsniveau. En een onwaarschijnlijke prijs.

SAFRANE MANOIR VANAF F 49.825,-*.

HOOGSTE TIJD VOOR EEN NADERE KENNISMAKING

Welk komfort krijgt u voor nog geen ƒ 50.000,-? Hoe soepel loopt de krachtige motor? Hoe ervaart u het rijden in deze Renault van de nieuwste generatie? Kom eens langs bij de Renault-dealer voor een kennismaking met de Safrane Manoir. Hij nodigt u graag uit voor een gratis proefrit.

HET NIEUWE EVENWICHT TUSSEN PRIJS EN PRESTATIE

De Safrane Manoir heeft de kenmerkende vormen van de Renault Safrane. Elegant en toch dynamisch. Een auto die meteen het summum aan komfort biedt. Want de Safrane Manoir zit vol technische innovaties. Uitsluitend in het belang van komfort en veiligheid. Dat uitgangspunt is tot in de details doorgevoerd. De soepele krachtbron onder de motorkap (2.2i of 2.1dT-uitvoering) maakt de Manoir een genot om in te rijden. Ook als de rij-omstandigheden niet ideaal zijn. Want zijn formidabele wegligging zorgt voor onbezorgd rijplezier. Prijs en prestatie in een nieuw evenwicht. De Safrane Manoir.

TUSSEN SCHOONHEID EN TECHNIEK

En terwijl u ontspannen rijdt, weet u zich beschermd door optimale veiligheid. De verstevigingsbalken in de portieren, standaard stuurbekrachtiging en gordelspanners dragen bij aan uw veiligheid. Veiligheid die verder reikt dan de middelmaat.

TUSSEN KOMFORT EN VEILIGHEID

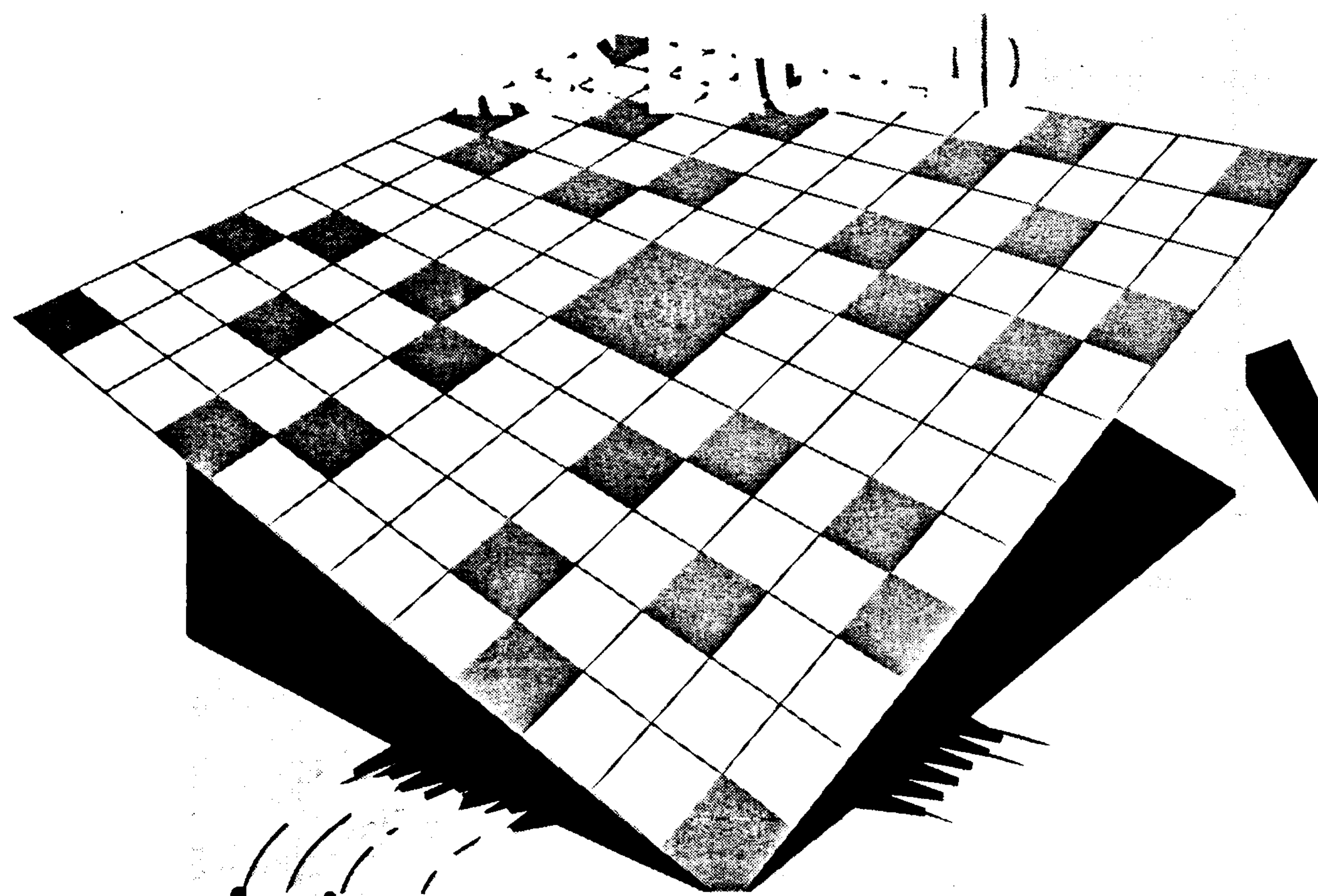
Tekenend voor de Manoir is zijn rijke uitrusting. U merkt het meteen aan het smaakvolle interieur. De ingetogen kleurstellingen. De fraaie afwerking van het dashboard, de kwaliteitsmaterialen. Alles draagt bij aan het rijke gevoel een limousine te rijden. Velours bekleding, centrale armsteunen voor en achter, elektrisch bedienbare zijruiten voor met snelschakelaar, centrale portiervergrendeling met infrarood afstandsbediening en in hoogte verstelbare bestuurdersstoel met regelbare lendesteun. De konkurrentie rekent voor deze extra's al gauw duizenden guldens. En om de Manoir nog meer op uw persoonlijke smaak af te stemmen, heeft u de keuze uit een groot scala aan opties. Safrane Manoir. De nieuwe balans tussen perfektie en prijs.

*) inkl. btw en excl. kosten rijklaar maken. Wijzigingen voorbehouden. Renault Nederland N.V., Postbus 94160, 1090 GD Amsterdam. Renault adviseert ELF Oliën.
WILLIAMS RENAULT WORLD CHAMPION FORMULE 1 • '92/'93.

SAFRANE

Renault. Een eigen manier van leven.

15 weken puzzelen met totaal ƒ50.250,- aan geldprijzen!

PUZZELAARS HELPEN BIJ WATERSNOOD!

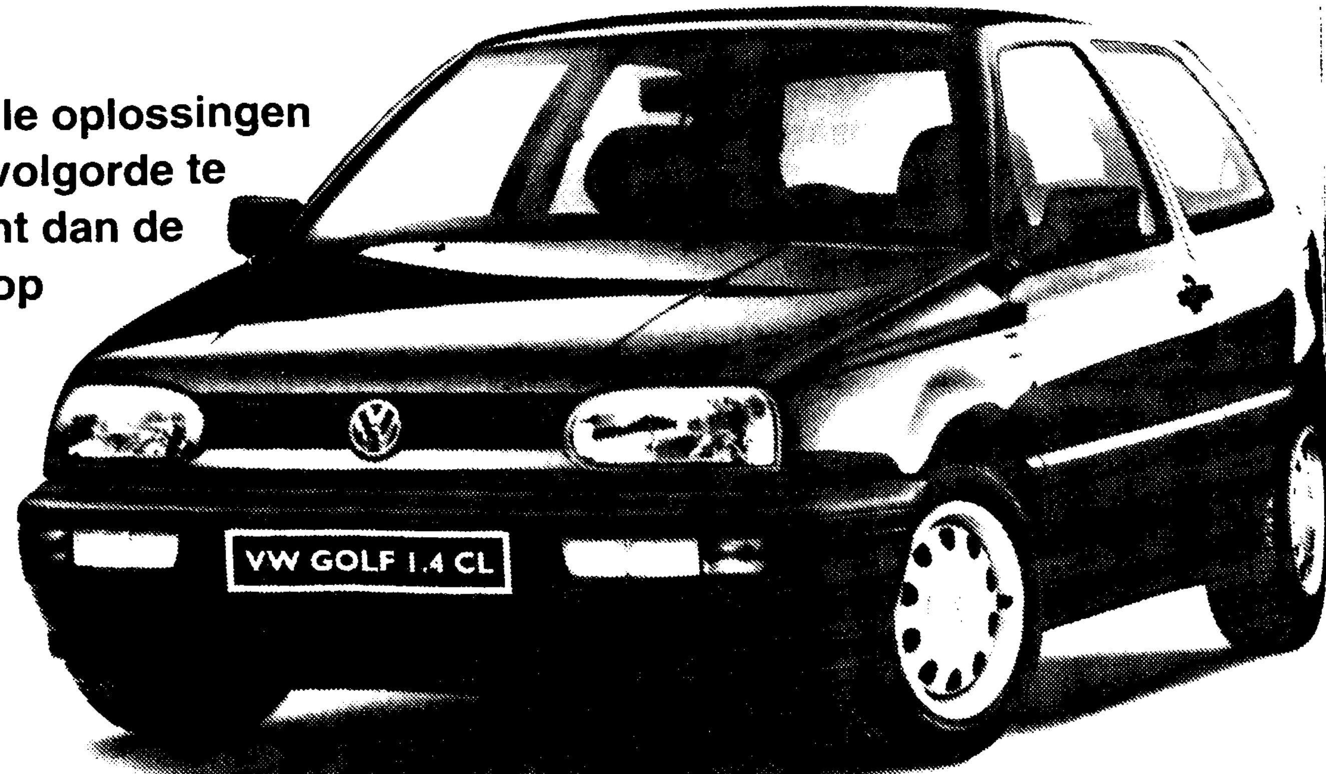
Onder het motto
"We laten elkaar niet in de steek"
puzzelen we vijftien weken lang voor een bijzonder doel. Het leed van duizenden Limburgers, getroffen door de watersnood in december 1993, kunnen we alleen maar via financiële steun verlichten.

Puzzel daarom mee!
Met uw wekelijkse vijf gulden (of meer) steunt u direct het
Nationale Rampenfonds
en maakt u ook kans op deze fantastische geldprijzen!

f100,- f250,- f500,- f1000,-

U bewaart wekelijks de oplossing om straks mee te dingen naar de...

Na 15 weken vragen wij u van alle oplossingen diverse letters in een bepaalde volgorde te zetten. Deze samenstelling vormt dan de eindzin waarmee u kans maakt op deze hoofdprijs...

beschikbaar gesteld in samenwerking met de Zuidlimburgse Volkswagendealers.
Vencken - Heerlen/Sittard/Beek
Caubo - Valkenburg
Nijsten - Bunde
Tasco - Hoensbroek
Ploemen-Schols - Meerssen
Van Straten - Maastricht

Zeg nou eerlijk, zó'n Golf willen we toch allemaal wel in huis hebben!

MEEDOEN IS EENVOUDIG

Om te kunnen meedingen naar de beschikbaar gestelde prijzen moet per bank of giro tenminste VIJF GULDEN zijn overgemaakt of op de briefkaart naast het gewone porto tenminste VIJF GULDEN zijn bijgeplakt. U mag zoveel oplossingen inzenden als u wenst. Alle lezers van het Limburgs Dagblad kunnen meedoen!

PER GIRO OF BANK

Schrijf de oplossing op een giro/bankoverschrijving onder het woord "mededelingen" en maak minimaal VIJF GULDEN over naar:
Puzzelactie Limburgs Dagblad - Postbank 19 75 600
Postbus 1000 - 6400 BA Heerlen.

PER BRIEFKAART

Noteer uw afzender en oplossing aan de linkerkant van de brief-kaart en plak minimaal VIJF GULDEN aan postzegels bij.
Opsturen naar:
Puzzelactie Limburgs Dagblad
Postbus 1000 - 6400 BA Heerlen.

OPLOSSING

De oplossing en de einduitslag zijn gedeponeerd bij notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen, die ook de prijstrekkingen verricht. Vergunning voor deze puzzelactie werd verleend door de staatssecretaris van Justitie op 7 januari 1994 onder nummer L.O. 940/002/004.94. Voor inlichtingen kunt u tijdens kantooruren telefonisch terecht onder nummer **0 45 73 93 51.**

OPBRENGST

Het feit dat de landelijke aktie voor het storten van gelden op giro 777 per eind februari stopt, heeft geen enkele invloed op de bestemming van het geld van deze puzzelaktie. De netto-opbrengst zal, na beëindiging van de puzzelaktie, onder toezicht van het Ministerie van Justitie, in totaliteit worden gestort op de daartoe bestemde rekening.

WINNAARS VAN PUZZEL 2

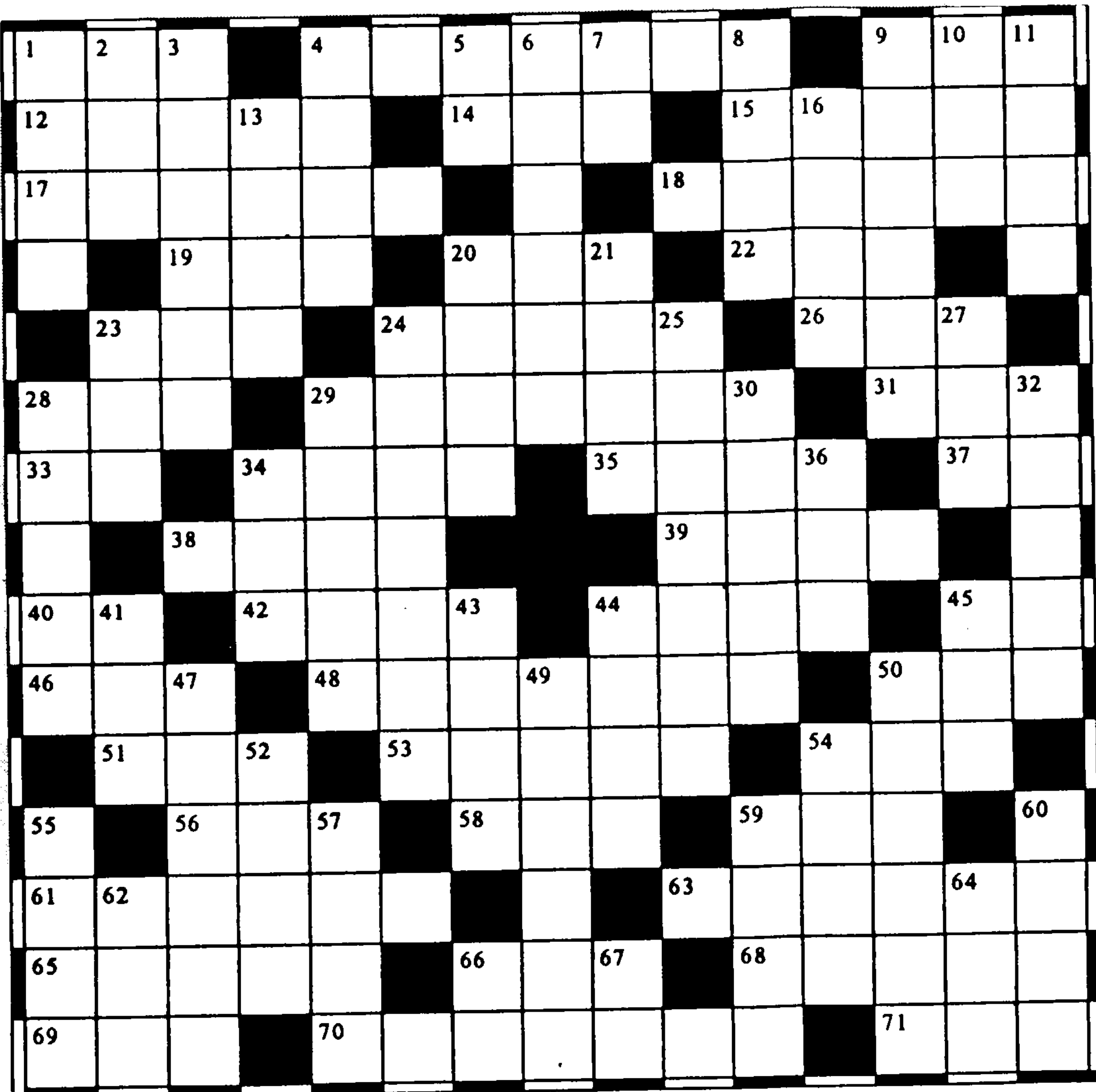
De winnares Lea Wennekens, samen met collega Karin, op de vleesafdeling van Albert Heyn te Brunssum, neemt de ƒ 1000,- in ontvangst van hoofd PR & Promotie Karel van Knippenberg. Proficiat!

Mej. B. Bosch,
Jekerstraat 11, Heerlen.
Mevr. L. Nijsten,
Reinierstraat 1, Beek.

H.J.M. Goris,
Mgr. Feronstraat 56, Heerlen.
K.H.H. Arzt,
Mgr. Boymansstraat 8, Eygelshoven.
G.W.A. van Kuijk,
Hunsstraat 49, Voerendaal.

H. Dols,
Daalstraat 59, Geleen.
L. Schlangen,
Erensteinerstraat 58, Kerkrade.
M. Rademakers,
M. van Kessenichstraat 18, Limbricht.
Fam. Konings-Verbeuken,
Scheldestraat 44, Heerlen.
G.M.J. Robroek,
Agathagracht 6, Kerkrade.
J. Gabriël,
Kerkstraat 7, Schinveld.

Horizontaal:
1. Griekse letter; 4. beterschap; 9. prul; 12. plaats in Frankrijk; 14. streling; 15. slotstrofe; 17. kledingstuk; 18. klaar; 19. een weinig; 20. vestibule; 22. deel van het hoofd; 23. snijwerktuig; 24. reeks; 26. bijbelse figuur; 28. gibbon; 29. plaats in Limburg; 31. grappenmaker; 33. grondtoon; 34. watervogel; 35. stenen berg; 37. schuifbak; 38. goedertierenheid; 39. bepaald gas; 40. meetstok; 42. spiritus in vaste vorm; 44. nobel; 45. rivier in Italië; 46. zelfkant; 48. opschrijven; 50. metaal; 51. bijbelse figuur; 53. omwentelingslichaam; 54. schel; 56. pluk haar; 58. voeg; 59. betaalplaats; 61. drek; 63. roofdiertje; 65. sneer; 66. berg op de Filippijnen; 68. rivier in Frankrijk; 69. wig; 70. praten; 71. deel van de hals;

Verticaal:
1. plaats in Gelderland; 2. zenuwtrek; 3. in deze stad; 4. herkauwer; 5. zonnegod; 6. jachtexpeditie in Afrika; 7. zangnoot; 8. oningewijde; 9. plaats in Utrecht; 10. lofdicht; 11. toespraak; 13. meisjesnaam; 16. nauwelijks ontloken; 20. kledingstuk; 21. muziekinstrument; 23. schaakterm; 24. lid van de Eerste Kamer; 25. onder het genoemde; 27. vis; 28. licht (Latijn); 29. tijdelijk afstaan; 30. kei; 32. radioactief gas; 34. water in Utrecht; 36. zangnoot; 41. onderricht; 43. koraaleiland; 44. god van de liefde; 45. geneeskrachtig balletje; 47. wettig; 49. afstand tussen twee rustpunten; 50. beproeven; 52. tijdelijke smaak op het gebied van kleding; 54. nors; 55. stad in de voormalige Sowjet-Unie; 57. vrucht; 59. zoon van Adam; 60. modder; 62. Engels telwoord; 64. lof; 66. slee; 67. in orde.

OPLOSSING PUZZEL 2: NODIG

Als u de hele puzzel hebt opgelost, moet u de letters in de vakjes met de cijfers 50-1-60-34-53 achter elkaar zetten. U leest dan een woord dat tevens de weekoplossing vormt. U moet dit woord niet alleen insturen maar ook goed bewaren, **samen met het nummer van de puzzel**, want u hebt het nog nodig aan het einde van onze uit vijftien delen bestaande puzzelronde.

BEWAAR ALLE OPLOSSINGEN! DE OPLOSSING VAN PUZZEL 4 MOET VOOR 17 FEBRUARI A.S. IN ONS BEZIT ZIJN.

De oplossing van puzzel 3 kunt u nog tot 10 februari inzenden. Volgende week zaterdag publiceren wij de oplossing en de eerste winnaars van puzzel 3.